

Cao Xueqin

KIZIL OĞANIN RÜYASI

I. Cilt

Tercüme: Serpil Demirci

ELİPS KİTAP

Cao Xuequin tarafından 18. yüzyılın ortalarında yazılan *Kızıl Odanın Rüyası*, Çin'in dört büyük klasik eserinden biri olarak kabul ediliyor.

İlk kez 1792'de yayımlanan ve yarı otobiyografik nitelikler de taşıyan romanın, Çing (Mançu) Hanedanlığı'na tekabül eden dönemi anlattığı kabul ediliyor.

Yan yana konaklarda yaşayan Jia sülalesinin iki kolunun günlük yaşamlarının ayrıntılarıyla anlatıldığı, yüzlerce karakterin yer aldığı sayfalar, âdeta büyülü bir masal tadı bırakıyor okuyucuda.

Çin feodal toplumunu çok iyi analiz etmiş olan Cao Xuequin, üst ve alt sınıftan karakterler aracılığıyla feodalizmin açmazlarını, zalimliğini, ikiyüzlülüğünü ve ahlaki durumlarını da cesaretle gözler önüne seriyor. Bunu da zaafları, acziyeti ve yüceliği ile insan doğasını muazzam yansıtarak ve hayaller, rüyalar, şiirler, şarkılar eşliğinde yaptığı için hem kadim Çin medeniyeti ve sanatıyla yakından tanışıyoruz hem de düzen eleştirisi havada ve gerçeklikten kopuk kalmıyor.

"Gerçek, kurgudan daha tuhaftır." der Mark Twain. Kim bilir, *Kızıl Odanın Rüyası*'nın yüzlerce yıldır ayakta kalmasının bir sebebi de budur...

Bir gün ölümsüz Taocu Saygıdeğer Hükümsüz, tekrar Mavi Bayır Zirvesi'nden geçerken, gökyüzünün tamirinde kullanılmayan taşı gördü; önceki gibi üzerindeki yazılarla orada hareketsiz duruyordu. Bir kere daha dikkatle okuyunca, şiire yeni bir bölüm eklenerek tamamlandığını fark etti. Bu yeni ifadeler birkaç akıbeti ortaya koyuyor ve olaylarda eksik kalan parçaları birleştirip, orijinal hikâyenin altında yatan kader örgüsünü tamamlıyordu.

T GRUP
ELİPS KİTAP
ISBN 978-605-121-789-5
9 786051 217895
www.elipskitap.com.tr

ELİPS
kitap

Elips Kitap / 793

Kitabın Adı / Kızıl Odanın Rüyası
I. Cilt
Kitabın Orijinal Adı / Hung Lou Meng,
The Dream of the Red Chamber
Yazar / Cao Xueqin
Editör / Yasin Topaloğlu
Tercüme / Serpil Demirci
Baskı / Altan Özyurt Matbaası

1. Baskı Aralık 2022
ISBN / 978-605-121-789-5
Yayıncı Sertifika No / 43337

© Bu kitabın tercüme hakları Elips Kitap'a aittir.

İnternetten satış

ELİPS KİTAP TİCARET AŞ
Akpınar Mahallesi 826. Sokak
No: 30 / 13 Dikmen - Çankaya / ANKARA
Tel: +90(312) 475 40 33
www.elipskitap.com.tr / e-posta: elipskitap@elipskitap.com.tr
http://twitter.com/ElipsKitap
www.facebook.com/elipskitap
www.instagram.com/elipskitap
elipskitap.tumblr.com

Genel Dağıtım

POINT

Point Kitap Dağıtım Ticaret AŞ
www.pointdagitim.com

KIZIL ODANIN RÜYASI

I. CİLT

CAO XUEQIN

Tercüme
Serpil Demirci

Aralık 2022

Cao Xueqin (Ts'ao Hsueh-Ch'in), Çing Hanedanlığı döneminde, çeşitli kaynaklara göre 1715, 1724-1763 ya da 1764 yıllarında yaşayan Çinli yazardır. Çin edebiyatının dört büyük klasik romanından biri olarak kabul edilen *Kızıl Odanın Rüyası* ile tanınır.

1610'ların sonlarında, Mançu Hükümdarlığı'nın özel hizmetindeki bir Han sülalesinde doğmuştur. Ataları, Sekiz Sancak'ın Beyaz Sancak birliklerindeki askerî hizmetleriyle kendilerini göstermişler; ardından saygınlık ve zenginlik kazandıkları resmî görevlere gelmişlerdir.

İmparator Kangxi döneminde sülalenin prestiji ve gücü zirveye ulaşmıştır. Cao Xueqin'in büyükbabası Cao Yin, Kangxi'nin çocukluk arkadaşı annesi Sun Hanım, Kangxi'nin sütannesidir. Kangxi, hükümdarlığının ikinci yılında, Cao Xueqin'in büyük büyükbabası Cao Xi'yi Nanking'de İmparatorluk Tekstil Müdürü olarak atamıştır. Cao Xi 1684 yılında ölünce, Cao Yin görevi devralmıştır. Cao Yin dönemin en önde gelen ediplerinden biri ve meraklı bir kitap koleksiyoncusudur.

1712 yılında Cao Yin ölünce, Kangxi görevi Cao Yin'in tek oğlu Cao Yong'a vermiş; o da 1715 yılında ölünce, Kangxi ailenin baba tarafından yeğeni Cao Fu'yu evlat edinmelerine izin vermiş ve bu görevi o sürdürmüştür. Böylece sülale üç kuşak boyunca İmparatorluk Tekstil Müdürlüğü'nü üstlenmiştir.

Ailenin talihi, Kangxi'nin ölümünden sonra İmparator Yongzheng'ın tahta geçişine kadar devam etmiştir. Yongzheng aileye karşı ciddi şekilde saldırıya geçmiş, mülküne el koymuş, Cao Fu hapse atılmıştır. Bir yıl sonra Cao serbest bırakılınca, iyiden iyiye fakirleşen aile Pekin'e taşınmak zorunda kalmıştır. Cao Xueqin, küçük bir çocukken yoksulluk içinde yaşamıştır.

Cao Xueqin'in çocukluğuna ve yetişkinliğine dair hemen he-

men hiç kayıt yoktur. Redoloji âlimleri Cao'nun doğum tarihini hâlâ tartışmakta, öldüğünde kırklı yaşlarında olduğunu düşünmektedirler. Cao'nun, Cao Fu'nun mu, yoksa Cao, Yong'un mu oğlu olduğu bilinmemekle beraber, Cao Yong'un tek oğlunun 1715 yılında doğduğu kesin olarak bilinmektedir; bazı redoloji âlimleri bu çocuğun Cao Xueqin olduğuna inanırlar. Aile kayıtlarında Cao Yong'un tek oğlu Cao Tianyou olarak geçer. Kayıtlarda ne Cao Zhan ne de Cao Xueqin'in izine rastlanır.

Cao Xueqin hakkında tüm bilinenler, çağdaşları ve arkadaşlarından edinilen bilgilerdir. Cao, Pekin'in batı kırsalında, resimlerini satarak, yoksulluk içinde yaşamıştır. Alkoliktir; arkadaş ve tanıdıkları zeki ve yetenekli biri olduğunu; on yıl, bir kitap -muhtemelen *Kızıl Odanın Rüyası*- üzerinde sebatla çalıştığını söylerler. Özellikle tepe ve kayalık resimleri ve şiir konusundaki yaratıcılığı övgü almıştır. Cao, romanını tamamlanmaya yakın bir noktadayken 1763 ya da 1764 yılında ölmüştür. Romanının, en azından taslağı tamamlanmış el yazmalarının bazı sayfaları dost ve akrabaları arasında dolaşırken kaybolmuştur. Cao sağken bir oğlunu kaybetmiş, karısı kendisinden sonra ölmüştür.

Çocukluğundaki lüks yaşam, onu soylu ailelerin ve yönetici sınıfın yaşam tarzlarıyla tanıştırmış; ileri yaşındaki yoksulluk, hayatı daha açık ve etkili bir şekilde gözlemlemesini sağlamıştır. Kendi hayat anlayışı, yenilikçi fikirleri, ciddi tutumu ve büyük ustalığıyla birleşince, Çin klasik romanının zirvesi olarak kabul edilen *Kızıl Odanın Rüyası* ortaya çıkmıştır.

Hayatının eseri, ölümünden sonra ün kazanır. Bir yorumcunun dediği gibi, "kan ve gözyaşı" içinde yazılan bu eser, şöhretli bir ailenin zirveye çıktıktan sonra düşüşünü bütün canlılığıyla ortaya koyar. Cao'nun, muhtemelen oğlunu kaybetmenin acısına dayanamayarak aniden öldüğü dönemde, ailesi ve arkadaşları el yazmalarını temize çekiyorlardı. 80 bölümlük bu çalışma, Cao'nun ölümünden sonra Pekin'de elden ele dolaşmaya başlamış ve kısa sürede koleksiyoncuların gözdesi olmuştur. 1791 yılında Cao'nun çalışmalarına ulaştıklarını iddia eden Cheng Weiyuan ve Gao E. 120 bölümlük "tamamlanmış" versiyonunu düzenleyip basarlar. Pek çok modern âlim, son 40 bölümün Cao Xueqin tarafından tamamlanıp tamamlanmadığını sorgulamaktadır.

Serpil Demirci, Ankara'da doğdu. Hacettepe Üniversitesinde İngiliz Dil Bilimi okudu. Reklam sektöründe çalıştı. Edebiyat ve edebiyat dışı çevirileri var.

Çevirilerinden Bazıları: *Kızıl Şefin Fidyesi* (O'Henry), *Başaran Akıl* (J. Brown), *Bütün Pazarlamacılar Yalancıdır* (S. Godin), *Gece Dönencesi* (M. Gruber), *Lanetli Kadın* (D. Lindsay). *Ben-Hur: Bir İsa Hikâyesi* (L. Wallace).

GİRİŞ

Kızıl Odanın Rüyası (*Hóng Lóu Mèng*) ya da *Taşın Hikâyesi* olarak adlandırılan ve Çin'in dört büyük klasik romanından biri olarak kabul edilen, bir şaheser niteliğindeki bu kitap, Cao Xueqin tarafından 18. yüzyılın ortalarında yazılmış, ilk kez 1792 yılında yayımlanmıştır.

Dört yüzü aşkın karakterin yer aldığı roman, yan yana konaklarda yaşayan iki koluyla Jia sülalesinin altın çağını, günlük ilişkilerini, hayal kırıklıklarını, ümitlerini, ümitsizliklerini ve çöküşünü anlatır.

İlk bakışta sayısız karakter ve olayın esrarengiz bir karmaşası izlenimi veren roman, muhteşem bir psikolojik derinlik, felsefi yaklaşım ve çok katmanlı yapısıyla, zengin bir aile destanını, trajik bir aşk üçgenini, aşamalı bir uyanışı ve arınmayı, gayet yalın bir şekilde ortaya koyar.

Dil açısından, her biri bir mesaj iletmek üzere incelikle seçilmiş, iki, hatta üç anlam taşıyan eş sesli kelimelerle dolu olan ve yazarın, yer yer kader ve reenkarnasyon göndermelerine yer verdiği eserde, 120 bölüm boyunca, hayal ile gerçeğin iç içe geçtiği, kesintisiz bir diyalog sürüp gider.

Roman bir taraftan, maddi dünyanın (kızıl toz) hayalî ve geçici doğası üzerine Budist bir yaklaşım; diğer taraftan, soylu ve büyük bir ailenin zenginlik, şan şeref ve kendi kendisini yok ediş hikâyesidir.

Roman, yazarı Cao Xueqin'in kendi ailesi ve buna bağlı olarak Çing (Mançu) Hanedanlığı'nın yükselişi ve çöküşünü yansıtan, yarı otobiyografik bir eserdir. Yazar, birinci bölümde ifade ettiği gibi, "Bu hareketli ve tozlu dünyada, hiçbir şey başaramamış biri olarak, birden geçmişte tanıdığı bütün genç kızları hatırlamış... Ve onların unutulup gitmelerine izin vermek istememiş." Bunu yaparken de zamanın Çin kültürünü, şiirler, bilmeceler, hayaller, rüyalar ve masallar eşliğinde muhteşem bir şekilde gözler önüne sermiştir. Esaslı bir aile destanını, pek çok hayatın birbirine geçmiş dokusuyla örerken, 18. yüzyıl Çin toplumuna ilişkin protokol, toplumsal yapı, aile yapısı, eğitim, yeme içme şekli, çay kültürü, festivaller, atasözleri, tiyatro, müzik, mimari, cenaze âdetleri, gelenekler, batıl inançlar gibi unsurları ayrıntısıyla sunmuştur.

Romanda, idealist ile gelenekselin, aşk ile kaderde yazılı evliliğin, Konfüçyüsçü bir baba ile asi oğlunun, fâni ile ruhani dünyanın, gerçek ile hayalin çatışması da sergilenir.

Yazar, kitabın tam da kalbinde yer alan trajik aşk hikâyesini yüzeysel olarak anlatmak yerine, karakterlerin zihinlerinin ve aralarındaki girift ilişkilerin derinliklerine inerek, feodalizmin ikiyüzlülüğünü ve zalimliğini, üst sınıfın gerileyişini ortaya sererek, trajedinin sosyal kökenine dokunur. Roman, feodalizmi, onun kokuşmuş siyasetini, evlilik sistemini, ahlaki ilişkileri eleştirir; acımasızlığını ve insaniyetsizliğini kınar. Bu yönüyle Çin'deki feodal toplumun bir analizi olarak ansiklopedi niteliğinde görülmektedir.

Kızıl Odanın Rüyası, âdeta bir karakter deryasıdır. Romanın başkahramanı Baoyu, soylu, feodal sınıfa başkaldıran, aristokrat yaşam tarzını reddeden, erkekleri hor görüp, feodal sistem tarafından baskılanan ve ezilen kadınlara ilgi gösteren bir asidir. Kadın kahramanı Daiyu de isyankâr bir karakterdir, feodal toplumdaki kadınların kötü kaderini ve baskılarına direnci temsil eder ama soylu kızlara özgü olduğu üzere, onun da zayıflığı sakin ve aşırı kırılgan yapısıdır. İkisinin tersine, diğer bir kahraman olan Baochai, feodal toplumun geleneksel bir kadını olarak resmedilir. Ayrıca söz konusu ailenin alt basamadığında, türlü türlü iyi, saf ve cesur hizmetçi kızlar vardır. Roman, özellikle insan karakterini irdeleyişi, fiziki görünüşlerini, duygu ve düşüncelerini ortaya koyuşu ve karakterleriyle mükemmel bir uyum içindeki günlük yaşantılarını ayrıntısıyla gözler önüne serişi açısından büyük bir sanatsal başarıdır.

Romana adını veren "Kızıl Oda"nın, Çin'in varlıklı ailelerinin kızlarının yaşadıkları, iç içe bölümlerden geçilerek ulaşılan, korunaklı özel odalarını ya da kitabın beşinci bölümünde, roman kahramanı Baoyu'nün rüyasında gittiği kırmızı odayı ifade ettiği düşünülmektedir.

Aynı zamanda, "Kızıl" kelimesiyle, Budist düşüncede, dünyevi ihtişam, lüks, zenginlik ve şeref gibi kavramları içeren, her şeyin bir illüzyondan ibaret olduğu maddi dünya için kullanılan "Kızıl Toz" ifadesine atıfta bulunduğu da söylenebilir.

Romanda belli bir zamandan söz edilmez ama Çing (Mançu) Hanedanlığı (1644-1912) döneminde geçtiğine dair bazı üstü kapalı göstergeler bulunmaktadır.

İlk kez 1792 yılında yayımlanan eserin ilk 80 bölümü Cao Xueqin tarafından yazılmış; Cao'nun el yazmalarına ulaştıklarını iddia eden Cheng Weiyuan ve Gao E bunları düzenlemiş ve 120 bölüm hâlinde basmıştır. Pek çok modern âlim, son 40 bölümün Cao Xueqin tarafından tamamlanıp tamamlandığını sorgulamaktadır. Cao Xueqin hayattayken, ilk 80 bölümün el yazmaları arkadaşları arasında dolaşmış ve büyük bir ilgi görmüştür.

60 yılı aşkın bir zamandır, bazı Çinli âlimler tarafından bu esere ilişkin modern eleştirel çalışmalar yürütülmektedir. Bütün bu akademik çalışmalar, Redoloji olarak adlandırılan özel bir alanın oluşmasını sağlamıştır. Redoloji'deki çalışmalar genellikle dört grupta toplanmaktadır. Birincisi, Zhou Chun, Chen Yupi, Xu Fengyi gibi âlimlerin yer aldığı, eleştirel düşünce grubu yorumcular; ikincisi Wang Mengruan ve Cai Yuanpei'nin yer aldığı alegorik düşünce grubu endeksçiler; üçüncüsü Hu Shi, Yu Pingbo ve Zhou Ruchang'ın yer aldığı araştırmacı düşünce grubu metin eleştirmenleri ve dördüncüsü de Zhou Ruchang ve Li Xifan gibi âlimlerin yer aldığı edebî düşünce grubu edebiyat eleştirmenleridir.

ÇEVİRİDE KULLANILAN KAYNAKLAR

-*The Story of the Stone, or The Dream of the Red Chamber*, David Hawkes, John Minford

-*A Dream of Red Mansion, Glayds Yang*

https://dream-of-the-red-chamber.fandom.com/wiki/Dream_of_the_Red_Chamber_Wiki

AÇIKLAMALAR

5. Bölüm'de, Baoyu'nün gördüğü kayıtlardaki resimler ve dizeler, ilk üç kayıttaki otuz altı kızın her birini bekleyen kadere dair üstü örtülü işaretler ortaya koyar.

Baktığı ilk şey, üçüncü kaydın ilk sayfasıdır. Karanlık bir gökyüzü resmi ve *Bulutsuz bir gökyüzünde / Berrak aya nadiren rastlanır,* dizeleri Baoyu'nün hizmetçisi Qingwen'in (rengârenk berrak bulutlar) hüzünlü kaderine bir göndermedir. Adının anlamı üzerine küçük bir oyun yapılmıştır.

Sonra üçüncü gruptaki ikinci kızın kaydı gelir: Xiren. Resimdeki çiçek demeti, çiçek anlamındaki soyadı Hua'yı temsil eder. Benzer şekilde minder de isminin Çince anlamı Xiren'e gönderme yapar. Arkasından gelen *talihten iltimaslı aktör,* onun sonunda evlendiği Jiang Yuhan'dır.

Baoyu, daha sonra İkinci Kayıt dolabına gider, bunlar ikinci gruptaki kızlarla ilgilidir. Bu sefer, Xiangling'i anlatan ilk resme bakar. Resim Xiangling'i değil de küçük bir kızken, kaçırılmadan önceki adı Yinglian'i (lotus) ifade eder. Xiangling hayatı boyunca çok zulüm görmüş; Xue Pan'in, adı osmantus anlamına gelen, korkunç karısı Xia Jingui'den de çok çekmiştir. Keşişin söylediği sözlerdeki gizemli "eriyen kar" ifadesi, soyadı Çincede kar ile eş sesli olan Xue Pan'i belirtir.

Baoyu, Birinci Kayıt dolabına döner. Burası birinci gruptaki on

iki kızın kaderiyle ilgilidir. Sıralaması, kendisi için söylenen *Altın Günlerin Rüyası* şarkılarınınkiyle aynıdır:

Bir ve İki: Lin Daiyu ve Xue Baochai

Resim basit bir işareti ortaya koyar. İki ağaç Lin'in (ağaç, orman) Çince karşılığını, "yeşimden kemer" ise Daiyu'yü ifade eder. Daiyu'nün ismindeki dai "kemer" kelimesiyle eş seslidir; yu da "yeşim taşı" demektir. Kar yığını, Baochai'in soyadını, yani Çince kar kelimesiyle eş sesli olan Xue'yi; altın toka da "değerli saç tokası" anlamındaki ismi Baochai'i ifade eder.

Birinci şarkıda, *Varsın yakıştırsın onlar birbirlerine / Altın ile yeşim taşını* dizeleri Baochai (altın) ile Baoyu'nün (yeşim taşı) evliliğini ifade eder. Malum taş ve çiçek Baoyu ile Daiyu'nün sembolleridir. "Kristal kar" Baochai'in soyadı Xue'yi, "ormandaki yapayalnız peri" Daiyu'nün soyadı Lin'i anlatır.

İkinci şarkı zaten kendi kendisini açıklar.

Üç: Yuanchun

Yuan anlamındaki "ağaç kavunu" Yuanchun'e gönderme yapar. "Üç bahar" Yingchun, Tanchun ve Xichun'dür. "Tavşan" ile "kaplan" Çin yıllarına isim veren astrolojik işaretlerdir. Yuanchun, tavşan yılından hemen önceki kaplan yılında ölür.

Dört: Tanchun

Roman boyunca Tanchun uçurtmayla ilişkilendirilir. Bu onun ana motifidir. Bu nedenle 22. Bölüm'de Büyükanne Jia'nın partisinde, Tanchun'ün sorduğu bilmecenin cevabı uçurtmadır.

Tanchun üç baharın içindeki en yetenekli ve en zeki olanıdır. Kaderinde uzak bir vilayette görev yapan genç bir delikanlıyla evlenip gitmek vardır ve ailesini belki de bir daha hiç göremeyecektir. Dördüncü Şarkı, gözyaşları içindeki gelini evlilik sürgününe götüren tekneye gönderme yapar.

Beş: Shi Xiangyun

Xiang, Hunan vilayetinde kuzeye doğru, Dongting Gölü'ne akan nehirdir. Yun "bulut" demektir. Shi Xiangyun, Büyükanne Jia'nın ağabeyinin torunudur. Çocukluğunda öksüz kalıp sevgi-

siz ve sert bir amca ve yenge tarafından büyütülmüştür. Onun kaderinde de mutlu bir evlilik yapmak ama kısa bir süre sonra kocasını kaybetmek vardır.

Beşinci şarkıdaki *Gaotang üzerindeki bulutlar* ve *Xiang Nehri'nin suları,* bir kere daha Xiangyun'ü ima eder.

Altı: Miaoyu

Miaoyu'nün Çincedeki anlamı yeşimdir. Bu nedenle resimde yeşim taşı vardır. On iki kız arasında Jia ailesiyle akrabalığı olmayan tek kişi o olsa da birkaç yıl Baoyu ve diğerleriyle Manzara Bahçesi'nde yaşamıştır. Temizliğe hastalıklı bir düşkünlüğü ve saflığa takıntısı vardır ama sonu kaçırılmak ve tecavüze uğramak olur.

Yedi: Yingchun

Yingchun üç baharın en büyüğüdür; diğer herkesin karşı çıkmasına rağmen duygusuz ailesi tarafından kendisine çok kötü davranan, sarhoş, kumarbaz, ahlaksız ve korkunç Sun Shaozu ile evlendirilir. Çin'deki çok eski bir fablda, Dongguo Bey ve kurt Zhongshan arasında geçen bir olay anlatılır. Çok okuyan, âlim Dongguo Bey, kurdu avcılardan kurtarır ama avcılar gittikten sonra çok aç olan kurt onu yemeye niyetlenir. Bu nedenle Kurt Zhongshan yalnızca gaddarlığın değil, aynı zamanda nankörlüğün de sembolü olmuştur. Sun ve ailesinin bir şekilde Jialara borçlu oldukları ima edilir.

Sekiz: Xichun

Üç baharın en gencidir. Tıpkı kuzeni Baoyu gibi sonunda dünyadan elini eteğini çekip, kendisini dine adar.

Dokuz: Wang Xifeng

Xifeng'ın adı Zümrüdüanka anlamına gelir. Buz dağı belki de ailenin çöküşünden sonra Xifeng'ın yaşadıklarına gönderme olabilir.

Dokuzuncu şarkı daha açık ve anlaşılırdır.

On: Qiaojie

Xifeng'ın kızıdır. Bu isim Xifeng'ın ricası üzerine Liu nine tarafından verilmiştir ve Çin mitolojisine göre Dokumacı Kız'la ilişkilendirilen bir festivalle aynı adı taşır. Odalık olarak satılmaya kalkışılınca Liu nine tarafından köye götürülerek kurtarılır.

On Bir: Li Wan

Li soyadı erik demektir. Li Wan, Baoyu'nün küçük yeğeni Jia Lan'ın annesidir; onun adı orkide anlamındadır. Jia Lan, ailenin talihinin enkazından yüksek bir memur olmak üzere çıkar ve törenlerde annesine saray kıyafetleri giymeye hak kazandırır.

On İki: Qin Keqing

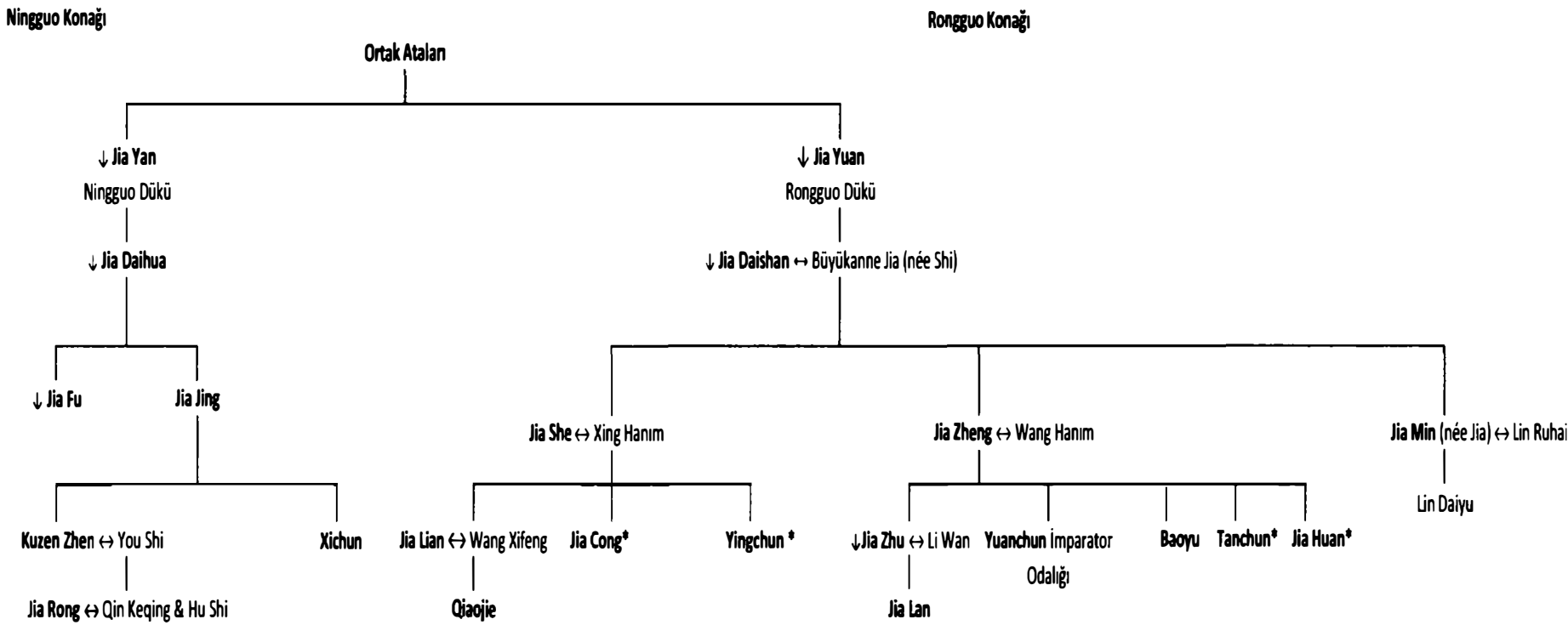
Görünüşe göre, çok güzel ve cilveli bir kadındır ve 7. Bölüm'de Jiao Da'nın iddia ettiği gibi kayınpederi ile ilişkisi vardır.

Yatak odası, şehvet düşkünü bir kadına yakışır paha biçilmez eserlerle doludur. Baoyu, onun yatağında uyurken rüyasında Büyük Boşluk Hayalî Diyarı'na gider ve hem Xue Baochai hem de Lin Daiyu'yü temsil eden, Keqing ile beraber olur.

Ölüm nedeni belirgin bir şekilde ifade edilemese de intihar ettiği ima edilir.

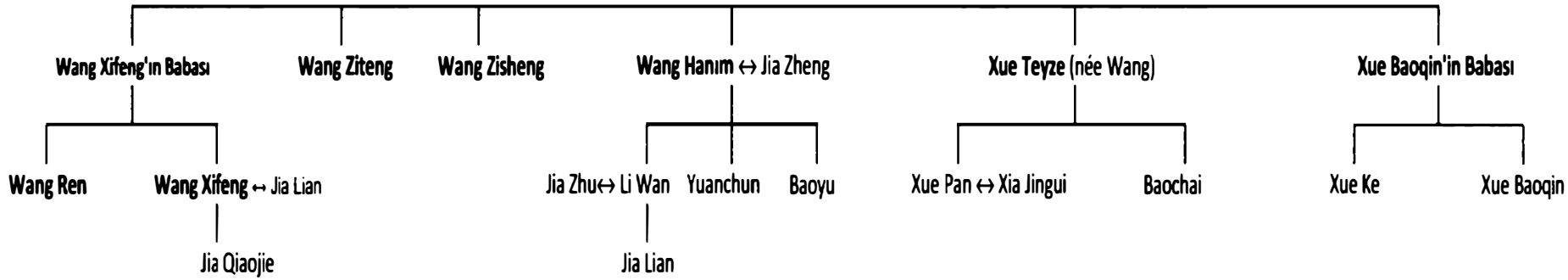
Öte yandan, Ningguo Konağı'ndaki şaşkınlık doğuran olayların asıl suçlusu, ailenin reisi olarak sorumluluk üstlenmeyi reddeden Jia Jing'dir.

Jia Ailesi Soyağacı

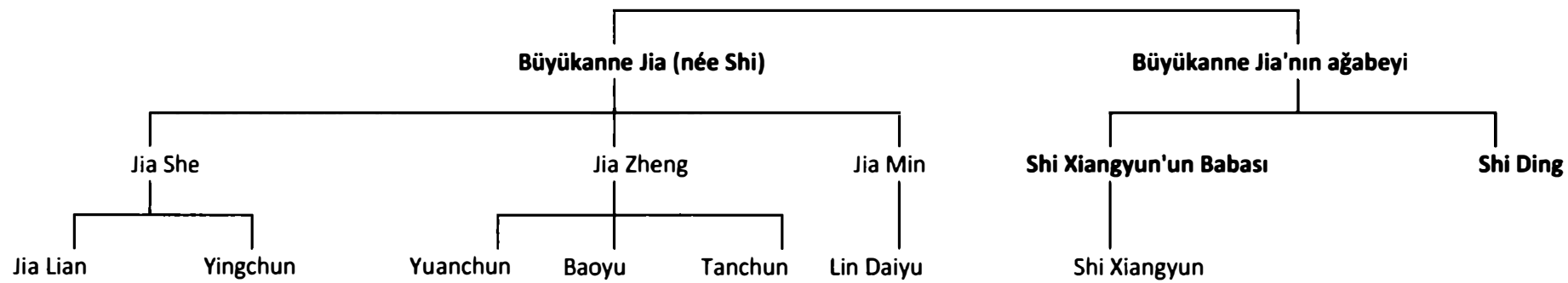

↓ Ölmüş
↔ ile evli
* Odalık çocuğu

Wang Ailesi Soyağacı

Shi Ailesi Soyağacı

Dadı Li	Baoyu'nün sütannesi; Qiaojie'nin dadısı.
Feng Ziying	Jiaların aile dostu.
He ana	Chunyan'ın annesi, Fangguan'ın analığı
Huang hala	Kuzen Zhen ve Jia Lian ile aynı kuşaktan bir aile üyesi olan Jia Huang'ın karısı, Jin Rong'un halası.
Jia Bin	Kuzen Zhen ve Jia Lian ile aynı kuşaktan bir aile üyesi.
Jia Cong	Jia She'nın odalıklarından birinin oğlu.
Jia Dairu	Jia aile okulunun müdürü olan yaşlı âlim.
Jia Jun	Jia aile okuluna giden bir öğrenci.
Jia Lan	Jia aile okuluna giden bir öğrenci.
Jiang Yuhan	Genç aktör; sonrasında aktörlerin idarecisi; Xiren'in kocası.
Jia Qiang	Ninggou Konağı Jialarının uzak bir akrabası; Jia Rong'un çok yakın arkadaşı.
Jia Qin	Rongguo Konağı Jialarının şehir dışındaki tapınağın rahibelerine göz kulak olması için işe aldıkları, sülalenin genç bir üyesi.
Jia Qiong	Jia ailesinin, Kuzen Zhen ve Jia Lian ile aynı kuşaktan bir üyesi.
Jia Rui	Okul Müdürü Jia Dairu'nun torunu.
Jia Sijie	Jia Qiong'un kız kardeşi.
Jia Xiluan	Jia Bin'in kız kardeşi.
Jia Yun	Rongguo Konağı Jialarının fakir bir akrabası; Wang Xifeng tarafından işe alınır.
Jin Rong	Jia aile okuluna giden bir öğrenci.
Lai Da	Rongguo Konağı'nın başuşağı.
Lai Shangrong	Lai Da'nın oğlu; Jia ailesinin himayesi altında büyük bir ilerleme kaydeder.
Li Gui	Dadı Li'nin oğlu; Baoyu'nun süt kardeşi.
Li Qi	Li Wan'in kuzeni; Li Wen'in kız kardeşi.
Li Wen	Li Wan'in kuzeni; Li Qi'nin ablası.

Liu Xianglian	İyi bir ailenin oğlu olan amatör bir oyuncu; Lai Shangrong'un ve genç Jiaların yakın arkadaşı; You Sanjie'nin nişanlısı.
Maioyu	Jialar tarafından Manzara Bahçesi'deki manastırda kalmaya ikna edilen, asil, gururlu ve soğuk Budist rahibe.
Peifeng	Kuzen Zhen'in odalığı.
Qin Zhong	Baoyu'nün en iyi arkadaşı; Jia Rong'un ilk karısı Qin Keqing'in erkek kardeşi.
Sun Shaozu	Jia Yingchun'ün zalim kocası.
Wang Ren	Wang Xifeng'ın ağabeyi.
Xia ana	Manzara Bahçesi'nde çalışan yaşlı kadın; Chunyan'in teyzesi, Chanjie'nin anneannesi.
Xia San	Xia Jingui'nin üvey ağabeyi.
Xieuyan	Kuzen Zhen'in odalığı.
Xing Dequan	Xing Hanım'ın işe yaramaz kardeşi; Xing Xiuyan'in babası.
Xing Xiuyan	Xing Hanım'ın yeğeni; müsrif ve asalak bir ailenin kızı; Xue Ke'nın nişanlısı.
You Erjie	You Shi'nin iki üvey kardeşinden küçük olanı.
You Sanjie	You Shi'nin iki üvey kardeşinden büyük olanı; Jia Lian'in metresi.
Zhang Hua	Genç ve çapkın kumarbaz; bebekliğinden itibaren You Erjie'nin nişanlısı.
Zhao, Odalık	Jia Zheng'ın odalığı; Tanchun ve Jia Huan'ın annesi.
Zhen Shiyin	Bir zamanlar Suzhou'da yaşayan, sonra Tacou bir keşiş olan yaşlı beyefendi; Yinglian'in babası.
Zhou Qiong	Haimen Kıyı Bölgesi Kumandanı; Tanchun'ün kayınpederi.

1. BÖLÜM

Zhen Shiyin rüyasında manevi idrak taşını görür.
Jia Yucun tüm fakirliğine rağmen güzel bir genç kızın büyüsüne kapılır.

Romanın açılış bölümüdür bu; yazar, *Taşın Hikâyesi*'ni yazarken geçmişte gördüğü bir rüyayı ve illüzyonu kayıt altına almak istemiş ama "Manevi İdrak Taşı" alegorisini kullanarak bu tecrübesinin gerçeklerini kasten saklamaya çalışmıştı. Bu amaçla Zhen Shiyin (kurgu kisvesi altında gerçek) ve benzeri isimlere başvurmuştu. Peki, bu kitapta anlatılan olaylar nelerdir? Karakterler kimlerdir? Bu konuda da şöyle demişti:

"Bu hareketli ve tozlu dünyada, hiçbir şey başaramamış biri olarak, birden geçmişte tanıdığım bütün genç kızları hatırladım ve hepsini birer birer inceleyince gerek tavır gerekse irfan bakımından beni geride bıraktıklarını ve ne utanç vericidir ki tüm erkeksi vakarıma rağmen bu cinsilatif karşısında yetersiz kaldığımı gördüm. Ama buna bir çare olmadığına göre pişmanlık fayda etmezdi. Zaten yapılacak bir şey de yoktu."

"Sonra, her ne kadar ipeklere sarılmış ve İmparator'un lütfu ve atalarımın erdemi sayesinde özenli bir şekilde beslenip büyütülmüş olsam da büyüklerimin iyi niyetli yönlendirmelerine aldırmayıp, öğretmenlerimin ve dostlarımın tavsiyelerine kulak asmayınca, ömrümün yarısını harcayıp da nasıl tek bir hüner sahibi bile olamadığımı bütün dünyaya anlatmaya karar verdim. Suçlarım ne kadar affedilmez olsa da sırf günahlarımı ya da kusurlarımı

gizleme arzum nedeniyle, tanıdığım tüm kızların unutulup gitmelerine izin veremezdim."

"Şimdi evim, pencereleri hasır örgülü, sazdan bir kulübe, yatağım ipten, ocağım tuğladan olsa bile, bunlar yüreğimi gözler önüne sermekten alıkoyamaz beni. Sanırım sabahın esintisi, akşamın mehtabı, merdivenimin yanındaki söğütler ve bahçedeki çiçekler fâni fırçamı ustalıkla kullanmam için ilham olabilirler. Her ne kadar az bir eğitimim ve edebî yeteneğim olsa da bütün bu güzel kızların özelliklerini taşralı bir dille kayıt altına almakta ne gibi bir kötülük olabilir? Eğer okurun onları anlamasını ve bir an için de olsa endişelerinden uzaklaşmasını sağlayabilir; çağdaşlarımın gözlerini açabilirsem, ne güzel olur!

İşte bu yüzden Jia Yucun diye başka bir isim kullandım."

Bu sayfalarda sıkça rüya ve görüntü kelimeleri kullanılmış ve bunlar hikâyemin ana temasını oluşturup okuruma uyarı niteliğinde bir araya getirilmiştir.

Peki değerli okur, bu kitabın nereden çıktığını biliyor musun? Hikâye saçmalık sınırlarını zorlayabilir ama hatırı sayılır derecede bir lezzeti de var. Açıklamama izin ver ki aklında en ufak bir şüphe kalmasın.

Tanrıça Nüwa[1] gökyüzünü tamir etmek için Büyük Ziyan Dağı'nın üzerindeki Asılsız Kayalıkları'nda kayaları eritip, her biri otuz altı buçuk metre yüksekliğinde ve yetmiş üç metrekare olan 36.501 bir tane taş blok yaptı. Nüwa bu taşların sadece 36.500 tanesini kullandı; böylece kullanılmayan tek bir blok Mavi Bayır Zirvesi'nin eteklerine atıldı. Ne gariptir ki bu taş bir iyileşme sürecinden geçtikten sonra manevi bir idrak kazandı ve temelinde var olan güçlerle hareket etmeyi ve genişleyip küçülmeyi becerir hâle geldi.

---

1) Nü Wa ya da Nü Gua olarak da anılan Nüwa, Çin mitolojisinde yaratıcı bir tanrıçadır. İnsanlığı yaratması ve göğün sütununu tamir etmesiyle tanınır. Yalnızlıktan sıkılan tannça, yeni bir yaratık olarak insanı sarı topraktan, kendi elleriyle şekillendirerek yaratır. Ancak zaman içinde bu işlemin çok uzun sürdüğünün farkına varır. Bunun üzerine bir ip alıp çamura batırır ve bu ipi kendi çevresinde sallar. Etrafa saçılan çamur damlalarından insanlar oluşur. Mitolojiye göre bu işlem sonucu oluşanlar fakir insanların atası olurken, başta kendi elleriyle yaptıkları zengin insanlann atası olurlar. (ç.n.)

Bütün blokların gökyüzünün tamirinde kullanıldığını ama sadece kendisinin, gereken niteliklerden mahrum olduğu için seçime uygun bulunmadığını fark edince, içerleyip utanarak gece gündüz acı ve üzüntü içinde dövündü durdu.

Bir gün bu taş kara kara kaderini düşünürken, uzaktan Budist bir keşiş ve Taocu bir rahibin yaklaştığını gördü. İkisinin de görünüşleri alışılmadık, tuhaf tavırları dikkat çekiciydi. Mavi Bayır Zirvesi'ne geldiklerinde dinlenmek üzere yere oturdular ve sohbete başladılar. O sırada, ufalıp bir kolye ucu boyutlarına gelen, cilalı ve tertemiz taşı -Nüwa tarafından istenmeyip bırakılan ve yeni şekliyle çok güzel görünen- fark edince büyük bir hayranlık duydular. Budist keşiş, taşı alıp avucuna koydu.

"Görünüşüne bakılırsa, sihirli özelliklere sahipsin ama gerçek bir değerin olmadığından, seni gören herkesin olağanüstü olduğunu hemen anlaması için üzerine bir şeyler oymak gerekir." dedi gülerek. "Ondan sonra seni konfor içinde yerleşeceğin uygar ve müreffeh bir diyara, kültürlü ve resmî statüsü olan bir aileye, çiçeklerin ve ağaçların süslediği bir yere, zarafet, şan ve lüksün hüküm sürdüğü bir eve götürebiliriz."

Taş büyük bir zevkle dinliyordu.

"Bana ne muhteşem hünerler bahşedeceğiniz konusunda beni aydınlatmanızı isteyebilir miyim?" diye sordu taş. "Beni nereye götüreceksiniz?"

"Bu kadar da meraklı olma!" diye cevap verdi keşiş, gülümseyerek. "Zamanı geldiğinde her şeyi anlayacaksın." Bu sözleri söyledikten sonra taşı cübbesinin koluna yerleştirdi ve Taocu, rahiple birlikte yolculuğuna devam etti. Ama kim bilir nereye gidiyorlardı.

Ve kim bilir kaç nesil ya da asır sonra, ebedî hikmet ve ölümsüzlük arayışında olan Saygıdeğer Hükümsüz adındaki bir Taocu bu Büyük Ziyan Dağı, Asılsız Kayalıkları, Mavi Bayır Zirvesi'nin eteklerine geldi. Birdenbire orada duran büyük bir taş blok ve üzerinde hâlâ okunaklı hâlde olan, uzun bir yazı dikkatini çekti. Yazıyı başından sonuna kadar okudu. Bu değersiz taştan blokun nasıl gökyüzünün tamiri için gereken özelliklerden mahrum kal-

dığını, Budist Sonsuz Boşluk ve Taocu Sınırsız Zaman tarafından bir erkek şekli verildiğini ve nirvanaya ulaşıp öbür tarafa gönderilmeden önce, ölümlüler dünyasına nakledildiğini anlatıyordu. Ayrıca yüzeyinde, taşın nerede doğduğu, nasıl bir yaşam sürdüğü, gençlik aşkları, sevinçleri ve hüzünleri, ayrılıkları ve kavuşmaları, başkalarından gördüğü yakınlık ve soğukluk, mısralar, vecizeler, sohbetler ve bilmeceler eşliğinde anlatılıyordu. Ama hanedanlığın adı ve hüküm sürdüğü yıla ilişkin bir bilgi yoktu. Arka yüzündeyse şu gizemli mısralar vardı:

Mavi gökyüzünü tamire uygun bulunmadım,

Yıllarca boş yere fâni dünyayı dolaştım,

Burada kayıtlı her iki dünyadaki hayatımı,

Kimden isteyebilirim ki anlatmasını?

Bir süre bu satırlar üzerinde düşünen Taocu Saygıdeğer Hükümsüz, bu taşın bir hikâyesi olduğunu anladı. Bunun üzerine taşla konuşmaya başladı.

"Taş birader!" dedi. "Öyle görünüyor ki üzerine yazılmış hikâyenin çok ilginç olduğunu ve olağanüstü olaylar olarak nesilden nesle aktarılması niyetiyle buraya yazıldığını düşünüyorsun. Ama öncelikle hanedanlığa ve hüküm sürdüğü döneme ait herhangi bir bilgi yok; ikinci olarak da devlet yönetiminde yer alan önemli kişilerin benimsedikleri faziletli ilkeler ya da genel ahlak üzerine bir kayıt da içermiyor. Sadece tutkuları, aşk hikâyeleri veya Ban Zhao[1] ya da Cai Yan[2] hanımefendilerinin yetenekleriyle bile karşılaştırılmayacak kadar önemsiz marifetleri ve erdemleriyle dikkatleri çeken bazı kızlardan söz ediliyor. Bunların bir kopyasını alsam dahi pek ilgi çekecek bir kitap olmayacaktır."

"Muhterem efendim, nasıl bu kadar anlayışsız olabilirsiniz?" diye karşı çıktı taş, kendinden emin bir şekilde. "Asırlardır yazılan bütün hikâyelerde genellikle Han ya da Tang hanedanlıkları adı

---

1) Çin'in ilk kadın tarihçisi, aynı zamanda bir filozof ve politikacıydı. Hanedan ailesiyle yakın ilişkileri olmuş ve İmparatoriçe de dâhil birçok kişiye çeşitli alanlarda dersler vermiştir. (ç.n.)

2) Çin'in geç Doğu Han Hanedanlığı döneminde yaşayan bir şair ve müzisyendir. (ç.n.)

altında uydurma bir dönem anlatılır. Bayatlamış olan bu eski gelenekten yararlanmayıp kendi tecrübelerimi ve doğal duygularımı olduğu gibi anlatmakla, diğer romanlarda olmayan bir orijinallik kazandırdığımı düşünüyorum. Belli bir hanedanlık ya da kesin bir tarih konusunda ısrar neden? Ayrıca, bu piyasadaki çoğu insan, kolay okunan kitapları geliştirici olanlara tercih ediyor. Sorun şu ki pek çok aşk hikâyesi, hükümdarlar ve devlet adamları hakkında iftiralar ya da çoktan ölüp gitmiş hanımefendilerin itibarına saldırı veya ahlaksızlık ve şiddet olayları içerir. Daha da beteri, pornografi ve kirlilikle gençliğimizi yozlaştıran ahlaksız bir edebiyat da söz konusudur. Âlim ve güzel karakterlerin kitaplarına gelince, bin tanesi aynı kalıpta yazılmıştır ve hiçbiri ahlaksızlığın sınırına gelmekten kaçınamaz. Tarihteki yakışıklı, yetenekli genç erkeklere ve güzel, zarif kızlara benzerliklerle doludurlar ama yazar aralara kendine has duygusal ve incelikli şiirler katmak için, uydurulmuş isim ve soyadı ile kadın ve erkek klişe kahramanlar yaratır ve bunlara ilaveten tıpkı oyundaki soytarı gibi, anlatıma heyecan katacak bazı karaktersizleri devreye sokar. Daha da iğrenci, bilgiçlik taslayan ve edepsiz edebiyattır bunlar; doğal duygulardan mahrumdur ve çelişkilerle doludurlar. Ömrümün yarısı boyunca kendi gözlerimle gördüğüm ve kulaklarımla duyduğum kızların tam tersidir bunlar. Tabii onları eski dönem eserlerinin kahramanlarından üstün tutmaya yeltenmeyeceğim ama hikâyeleri, monotonluğu yok edip hüznü dağıtabilir, araya sıkıştırdığım edebî değeri olmayan şiirler okuru güldürüp esere lezzet katabilir."

"Ayrılık acısı, kavuşma sevinci, talihin iniş çıkışları, refah ve sıkıntı hepsi, en ince ayrıntısına kadar gerçeğe uygundur; hakikatten saptıracak ya da sansasyon yaratacak en ufak bir ekleme ve değişiklik yapmadım."

"Şimdilerde fakirlerin günlük endişeleri yiyecek ve giyecek üzerine; zenginleriyse memnun edebilmek imkânsız. Bütün boş zamanları aşk maceraları, maddi kazanç ya da sorun yaratmakla geçiyor. Siyasi ve ahlaki eserleri ne zaman okuyorlar? İnsanların bu hikâyeme şaşırmalarını beklemiyorum, zevk için okumaları konusunda da ısrar etmiyorum; sadece yemeğe ve şaraba doyduktan sonra ya da dünyevi endişelerden bir kaçış yolu ararlarken

burada avuntu bulmalarını umuyorum. Diğer boş meşguliyetler yerine buna göz gezdirerek enerjilerini ve güçlerini koruyup, ömürlerini uzatabilir, tartışmaların ve kavgaların zararından ya da aldatıcı olan şeylerin peşinden koşma derdinden kendilerini kurtarabilirler çünkü bunun kurguları sahte, yolu edepsiz olan çalışmalarla hiçbir benzerliği yoktur."

"Ayrıca bu hikâye okura, yepyeni ve o yetenekli âlimlerle ve sevimli kızlarla -Cao Zijian, Zhuo Wenjun, Hongniang, Xiaoyu ve benzerleri- dolu, ani ayrılıklar ve kavuşmalar içeren klişe ve bayat ıvır zıvırlara hiç benzemeyen bir şey sunuyor. Ne diyorsunuz buna, efendim?"

Saygıdeğer Hükümsüz ilgiyle dinlediği bu sözleri bir süre düşündükten sonra *Taşın Hikâyesi*'ni baştan sona tekrar okudu. Bu hikâyede hem hainliğin kınandığını hem de dalkavukluğun ve kötülüğün eleştirildiğini ama dönemi tenkit etmek için yazılmadığını gördü. Üstelik iyiliksever prensler, iyi devlet adamları, müşfik babalar, evlatlar ve düzgün insan ilişkilerine dair bütün mevzularla, erdemli hareketlere övgüler üzerine, sayfalar dolusu anlatımıyla diğer kitapları geride bırakıyordu. Ama teması aşk olsa da gayet sade bir gerçek olaylar dizisiydi; ahlaksız buluşmalar ve hovarda kaçamaklara adanmış sahte, edepsiz çalışmalardan çok üstündü. Güncel olaylara da hiç değinmediğinden, dünya ilginç bir hikâye olarak onu nesilden nesle aktarsın diye, başından sonuna kadar bir kopyasını çıkardı.

Bütün tezahürler hiçlikten doğduğu ve sonrasında tutkuya neden olduğu için tutkuyu tezahür olarak tanımlayarak hiçliği kavrayabiliriz. Taocu Saygıdeğer Hükümsüz de dalgınlık hâli içinde, tutkuyu kavramasının bir sonucu olarak bu tutkudan doğan şehvet düşkünlüğünü tutkuya dönüştürüp bu tutku sayesinde gerçek dışılığını kavrayarak kendi adını *Ch'ing Tseng* (Tutkulu Rahip) ve *Taşın Hikâyesi* olan kitabın adını da *Ch'ing Tseng Lu, Tutkulu Rahip'in Kaydı* olarak değiştirdi; Tung Lu'lu Kong Meixi de ona *Feng Yüeh Pao Chien, Tutkunun Değerli Aynası* adını verdi. Sonraki yıllarda Cao Xueqin Nostalgia Stüdyosunda on yıl süreyle kitap üzerinde çalışarak onu beş kere yeniden yazdı. Kitabı bölümlere ayırdı, her bir bölüme başlıklar verdi ve *Jinling'in On İki Genç Kızı* şeklinde yeniden adlandırdı. Bir de

dörtlük yazıldı. *Taşın Hikâyesi*'nin kökeni işte budur, başka bir şey değil. Şair şöyle der:

Asılsız sözlerle doludur sayfalar,

Acı gözyaşlarıyla kaleme alınmış,

Herkes yazarı deli diye yaftalar,

Hiçbiri gizli mesajını duymamış.

İşte şimdi *Taşın Hikâyesi*'ni meydana getiren nedenler net bir şekilde ortaya konmuş oldu ama taşın üstünde betimlenen karakterler ve olaylar için aynı şey söylenemez. Sevgili okur, lütfen sabırlı ol! Taşın üstündeki şu hikâyeye kulak ver:

Çok uzun yıllar önce dünya, güneydoğu tarafında aşağıya doğru eğilmişti. Dünyanın bu güneydoğu tarafında, Suzhou adında, etrafı duvarlarla çevrili bir kent vardı. Suzhou'nun Changmen Kapısı civarındaki bölge, fâni dünyanın en zengin ve revaçta iki-üç merkezinden biriydi. Bu Changmen Kapısı'nın dışında Ten-li adında işlek bir cadde ve bu caddeye açılan İnsanlık ve Saflık adında bir sokak vardı. Bu sokakta, böyle daracık bir yere sıkıştırılmış küçücük yapısından dolayı çevrede Su Kabağı Tapınağı olarak adlandırılan eski bir tapınak bulunuyordu. Bu tapınağın hemen bitişiğinde adı Zhen Fei, stil adı[1] Shiyin olan bir beyefendi yaşıyordu. Karısı née Feng, güçlü bir edep ve dürüstlük duygusu olan, saygıdeğer ve erdemli bir kadındı. Zengin ya da soylu olmamalarına rağmen bu aile, o çevrede son derece saygındı.

Zhen Shiyin çok sakin ve hırsı olmayan bir mizaca sahipti. Zenginlik ya da mevki özlemi çekmek yerine ömrünün her gününü çiçeklerle ilgilenerek, bambu yetiştirerek, şarabını yudumlayıp, şiirler yazarak geçirmekten haz duyuyor, bu meşgalelerle uğraşırken sanki ölümsüz biriymiş gibi mutlu oluyordu. Mutluluğunu bozan tek bir şey vardı. Yarım yüzyılı aşkın bir ömür yaşamıştı ama dizlerinin etrafında dolaşan bir oğlu yoktu. Sadece Yinglian adında, üç yaşında bir kızı vardı. Uzun ve oldukça sıcak bir yaz günü Shiyin çalışma odasında boş boş otururken, elindeki kitap kayıp yere düştü ve başını masasına dayayıp uyuyakaldı.

---

1) Nezaket adı olarak da bilinen isimdir; yetişkinliğe geçişinde kişinin kendi isminin yanı sıra verilir. Her ailede değilse de soylu ve saygın ailelerde uygulanmış bir âdettir. (ç.n.)

Böyle bir bilinçsizlik hâli içindeyken, birden sanki ayaklanıp, bilmediği bir yere doğru sürüklendi. Hiç beklenmedik bir şekilde, biri Budist, diğeri Taocu iki rahibin sohbete dalmış bir hâlde kendisine doğru geldiğini fark etti.

"O elindeki şeyi nereye götürmek niyetindesin?" diye sorduğunu duydu Taocunun.

"Endişelenme." diye cevap verdi Budist, gülümseyerek. "Bir aşk oyunu sahnelenmek üzere ama henüz bütün oyuncuları vücut bulmadı. Ben de bu fırsattan yararlanarak bu nesneyi insan hayatının keyfini sürsün diye onların içine bırakacağım."

"Demek bir şehvet düşkünü günahkâr grubu daha fâni dünyadaki süreçleri boyunca hayatın kötülüklerine katlanmak zorunda kalacak." diye yorum yaptı Taocu. "Peki, bunlar ne zaman hayata geçecekler? Ve nerede vücut bulacaklar?"

"Bu seni güldürecek bir hikâye." diye cevap verdi keşiş, gülerek. "Böyle bir şeyi hiç duymamışsındır. Batıda, Kutsal Nehir'in kıyısında Üç Doğum Taşı'nın yanında bir Kırmızı İnci Çiçeği büyüyordu. Taşın, Tanrıça tarafından reddedilince kendi hâline bırakılıp, istediği her yere gidebileceğini anladığı zamanlardı. Bir gün dolaşırken Uyarıcı Görüntü Perisi'nin bölgesine geldi; bu taşta sıra dışı bir şeyler olduğunu fark eden peri onu Mor Bulutlar Sarayı'nda alıkoydu ve ona Işık Saçan Kutsal Taş unvanını verip saray görevlisi olarak atadı."

"Bu taş zamanının çoğunu Mor Bulutlar Sarayı'nın batısında, Kutsal Nehir kıyısında dolaşarak geçirirdi. Bir gün Üç Doğum Taşı'nın yanında Kırmızı İnci Çiçeği'ni görüp ona hayranlık duyunca, günbegün köklerini tatlı çiyle sulayarak hayat hediyesi sunmaya başladı. Aylar ve yıllar geçtikçe Kırmızı İnci Çiçeği gökyüzünün ve yeryüzünün özünü içine çekti ve tatlı çiyin nemini ve besinini aldı, zaman içinde çiçek hâlinden çıkıp insan şekline büründü ve bir kız olarak tamamlandı."

"Bu güzel kız bütün gün Ayrılık Acısı Diyarı'nın ötesinde dolaşır, açlığını Gizli Tutku meyvesi yiyerek, susuzluğunu da Hüzün Denizi'nden su içerek giderirdi. O ana kadar cömertçe kendisine sunulan besinler için taşa olan minnetini göstermediğinden, içi içini yedi ve sonunda bu bir takıntı hâlini aldı."

" 'O bana bolca tatlı çiyinden verdi.' derdi Kırmızı İnci, kendi kendine. 'Ama onun iyiliğine karşılık verecek suyum yok benim! Eğer o, insan şeklinde dünyaya inecek olursa, ben de ona eşlik ederim ve belki de bir ömür boyu dökeceğim gözyaşlarıyla borcumu ödeme imkânı bulurum.' "

"Bu tuhaf durum sonucunda, Uyarıcı Görüntü Perisi günahlarının cezasını çekmemiş olan pek çok zevk düşkünüyle beraber Kırmızı İnci'yi de müthiş insan hayatı illüzyonunda rol almaları için dünyaya göndermeye karar verdi. Bugün bu taşın da kaderinde dünyaya inmek yazılı olduğundan, onu kaydettirmek ve diğer tutku düşkünleriyle birlikte dünyaya göndermek için Uyarıcı Görüntü Perisi'ne götürüyorum."

"Bu gerçekten çok saçma." diye araya girdi Taocu. "Gözyaşıyla geri ödeme yapıldığını daha önce hiç duymadım! Bu hikâyenin bildik basit hikâyelerden çok daha ince ayrıntıları olacağını düşünüyorum."

"Eski aşk hikâyeleri, bir dizi şiir eşliğinde, karakterlerinin hayatlarını ana hatlarıyla anlatırlar." dedi Budist keşiş. "Samimi aile hayatları ya da günlük yemeklerinin ayrıntıları anlatılmaz bize. Ayrıca bu tür hikâyeler, gizli buluşmalar ve kaçamaklarla ilgilenirler; genç bir erkekle bir kız arasındaki gerçek aşkı dile getirmezler. Bu ruhlar dünyaya inince, eski aşk hikâyelerindekilere hiç benzemeyen âşıklar ve çapkınlar, saygıdeğer insanlar, ahmaklar ve alçaklar göreceğimizden eminim."

"Neden biz ikimiz de bu fırsattan yararlanıp aynı şekilde dünyaya inmiyoruz? Birkaçının kurtarılmasını sağlayabilirsek, bu, övgüye değer ve erdemli bir iş olmaz mı?"

"Ben de aynen öyle düşünmüştüm." dedi Budist. "Ama önce şu işe yaramaz şeyi Uyarıcı Görüntü Perisi'nin sarayına götürüp bu işi halledelim! Zevk düşkünü ruhlar takımı insanoğlunun dünyasına inince biz de onları izleriz. Şu ana kadar sadece yarısı indi, tamamı henüz toplanamadı."

"Tamam o hâlde, nereye gidersen peşinden gelmeye hazırım." diye kabullendi Taocu.

Zhen Shiyin bu sözlerin hepsini duydu ama "şu işe yaramaz

şey" ile ne demek istendiğini anlayamadı. Yanlarına gidip selam vermeden edemedi.

"Selamımı kabul buyurun, ölümsüz efendilerim." dedi gülümseyerek.

Budist ve Taocu hiç zaman geçirmeden selamına karşılık verince, sözlerine devam etti. "Şimdi duyduğum bu neden-sonuç üzerine sohbetinizi dinlemek çok az ölümlüye nasip olan, nadir bulunan bir fırsattır gerçekten. Ama ben anlayışı kıt bir kardeşiniz olduğumdan, tam olarak manasını kavrayamadım. Eğer lütfeder de beni daha fazla aydınlatırsanız, kulaklarını açıp dikkatle dinleyecek olan kardeşinizin zihni açılır, belki de cehennem acılarından kurtulmanın bir yolunu bulur."

"Bizim sohbetimiz, doğru zamanı gelmeden ifşa edemeyeceğimiz gizemli şeylere dair; vakti gelince bizi hatırla, o zaman kızgın çukurdan kaçabilirsin." dediler gülerek.

Bunun üzerine artık Shiyin onlara baskı yapmanın bir faydası olmayacağını anladı.

"Hiç şüphesiz gizemli bir şeyi soruşturmamam gerekir." dedi gülümseyerek. "Bari biraz önce sözünü ettiğiniz işe yaramaz şeyin ne olduğunu söyleyin. Onu benim de görmeme izin verir misiniz?"

"Sorduğun şeyle karşılaşmanın, kaderinde olduğunu söyleyebilirim." diye cevap verdi Budist keşiş.

Bu sözleri söylerken çok güzel, yarı saydam bir taş çıkarıp Shiyin'e verdi. Shiyin alıp dikkatle inceleyince, onun çok güzel bir taş olduğunu gördü, öyle parlak ve öyle temizdi ki yüzeyindeki yazılar net bir şekilde okunabiliyordu. Değerli Manevi İdrak Taşı yazıyordu. Tam arka yüzündeki küçücük harflerle yazılmış birkaç sütunu dikkatle incelerken, Budist hemen itiraz etti.

"Hayalî Diyar'a geldik bile." dedi. Sert bir şekilde taşı elinden çekip aldı ve Taocuyla beraber, üzerinde "Büyük Boşluk Hayalî Diyarı" yazan kocaman, taş bir kemerin altından geçti. Kenarlardaki iki sütunun üzerinde şunlar yazıyordu:

Yalan gerçeğin yerine geçtiğinde, gerçek de yalan olur;

Hiçlik bir varlığa dönüşürse, varlık da hiçlik olur.

Shiyin de onların peşinden öteki tarafa geçecekti ama tam bir adım atmak üzereyken, birden korkunç bir gümbürtü duydu, sanki dağlar yerle bir olmuş, yeryüzü parçalanmıştı. Bir çığlıkla uyanıp etrafına bakındı. Tek görebildiği, başlarını eğmiş muz yapraklarını kavurucu ışınlarıyla parlatan kızgın güneşti. Gördüğü rüyadaki olayların yarısı hafızasından silinip gitmişti bile.

Bu arada sütannenin, kucağında Yinglian'le kendisine doğru geldiğini fark etti. Kızı Shiyin'in gözüne çok daha güzel göründü, parlak bir mücevher gibi değerli ve sevimliydi. Kollarını uzatıp onu aldı ve tatlı sözler söyleyerek bir süre kucağında onunla oynadı. Sonra dinî bir geçit töreninin neden olduğu hareketliliği seyretmek için onu sokağa çıkardı. Tam tekrar içeri girmek üzereyken, karşı taraftan biri Budist, diğeri Taocu iki keşişin de deli gibi konuşup gülüşerek yaklaştıklarını gördü. Ayakları çıplak olan Budist'in kafası kabuk kaplıydı; saçları karmakarışık olan Taocunun da tek ayağı aksıyordu. Shiyin'in kapısına geldiklerinde, kucağında Yinglian'le onu görünce Budist keşiş feryat figan etmeye başladı.

"Bu talihsiz yaratığı neden kucağında taşıyorsun?" diye sordu. "Ana-babasına dertten başka bir şey getirmeyecek."

Shiyin bu sözleri duydu ama deli saçması olduklarını düşünerek rahibe hiç kulak asmadı.

"Onu kucağından indirip bana ver!" diye devam etti Budist.

Sabrı taşan Shiyin kızına daha sıkı sarılıp içeri girmeye yeltenince, keşiş eliyle onu işaret ederek bir kahkaha kopardı. Sonra da şu sözleri söyledi:

Narin kızını besler büyütür aşkla,

Eriyen karda ışıldar ayna!

Fener Festivali[1] bitince kendini kolla,

O zaman ateş sönecek, yok olacak duman da.

---

1) Çin'in ay-güneş takvimine göre, ilk ayın 15. gününde kutlanan bir festivaldir. Miladi takvime göre ise şubat ya da mart ayının başına denk gelir. Festival Batı Han Hanedanı döneminde önem kazanmıştır. O akşam, her yere çeşitli boyutlarda renkli fenerler asma geleneği vardır. (ç.n.)

Bu sözleri net bir şekilde duyan Shiyin anlamını merak etti. Bu muammalı sözlerin altında neyin gizli olduğunu tam soracakken, Taocunun Budist keşişe, "Burada yollarımız ayrılıyor. Artık her birimiz kendi işimize bakalım. Üç çağ sonra Beimang Dağı'nda seni bekleyeceğim; yeniden buluştuğumuzda beraber Hayalî Diyar'a gider, bu olayı kayıtlardan sileriz." dediğini duydu.

"Harika!" diye bağırdı Budist keşiş.

Bu sözler üzerine iki adam birbirlerinden ayrılıp kendi yollarına gittiler ve bir daha izlerini gören olmadı.

"Bu iki adam pek çok tecrübe yaşamış olmalı." diye düşündü Shiyin. "Onlara daha çok şey sorsaydım keşke ama artık pişmanlık duymak için çok geç."

Shiyin kapısının önünde durmuş bunları düşünürken, bitişiğindeki Su Kabağı Tapınağı'nda yaşayan, beş parasız âlimin geldiğini fark etti. Adı Jia Hua, stil adı Shifei, takma adı Yucun'dı. Jia Yucun aslen Huzhouluydu, âlimler ve bürokratlar soyunun son nesliydi; anne ve baba tarafından bütün ataları mal varlıklarını tamamen tüketmiş ve ölüp giderek onu bu dünyada yapayalnız bırakmışlardı. Doğduğu yerde kalmakla bir şey elde edemeyeceğini görünce bir mevki edinip, aile servetini yeniden iyileştirmek umuduyla başkente gitmek üzere yola koyulmuştu. Ama iki yıl önce buraya gelene kadar parası suyunu çekmiş, çok zor şartlarda yaşamıştı. Geçici olarak tapınağa yerleşmişti ve arzuhâlcilik yaparak kıt kanaat geçiniyordu. Bu yüzden Shiyin onu sık sık görüyordu.

Yucun, Shiyin'i görür görmez samimi bir gülümsemeyle selam verip, "Kapında durmuş neye bakıyorsun öyle, beyim? Sokaklarda kayda değer bir haber var mı?" diye sordu.

"Yok bir şey." diye cevap verdi Shiyin, gülümsemesine karşılık vererek. "Biraz önce küçük kızım ağlıyordu, onu oyalamak için dışarı çıkardım. Yapacak bir şey bulamayıp o kadar sıkılmıştım ki gelmek için bundan daha iyi bir zaman bulamazdın, sevgili kardeşim Jia. Fakirhaneme gel de bu uzun yaz gününü beraber geçirelim."

Böyle dedikten sonra bir hizmetkâra kızını içeri almasını söy-

ledi ve Yucun'ın elinden tutup çalışma odasına götürdü, genç bir çocuk onlara çay servisi yaptı. Daha birkaç kelime ancak etmişlerdi ki bir hizmetkâr aceleyle içeri dalıp Bay Yan'in ziyarete geldiğini haber verdi.

Shiyin hemen ayağa fırladı.

"Kabalığımı bağışla lütfen." dedi özür dilercesine. "Birkaç dakika burada bekler misin? Hemen yanına geleceğim, sen keyfine bak."

"Dert etme, beyim." dedi Yucun, ayağa kalkarak. "Ben her zaman misafirin oluyorum zaten, biraz beklemekten ne çıkar?"

Bu sözler söylenirken Shiyin misafir odasına gitmek üzere çıkmıştı bile. Onun yokluğunda Yucun can sıkıntısını gidermek için bazı şiir kitaplarına göz gezdirmeye başladı, sonra birden dışarıda bir kadının öksürdüğünü duydu. Hemen pencereye gidip dışarı baktı. Çiçek toplayan genç bir hizmetçiydi. Sıra dışı bir yüzü, parlak gözleri ve düzgün kaşları vardı. Çok güzel değilse de duyguları uyandıracak bir çekiciliğe sahipti. Yucun büyülenmiş bir şekilde ona bakakaldı. Zhen ailesinin hizmetçisi çiçekleri toplama işini bitirip içeri girmek üzereyken, birden başını kaldırıp bakınca pencerede birisinin olduğunu gördü. Yucun'ın şapkası lime lime, kıyafeti eski püsküydü. Ama fakirliğine rağmen güçlü bir yapısı, geniş bir yüzü, dolgun dudakları vardı; ayrıca kaşları kılıç, gözleri yıldız gibiydi, burnu düzgün, yanakları yuvarlaktı.

Kız aceleyle geri dönüp oradan kaçtı. Bir yandan da "Eski püskü kılığına rağmen ne kadar da güçlü kuvvetli bir adam." diyordu içinden. "Arada sırada efendimin sözünü ettiği ve bir fırsatını bulursa, memnuniyetle yardım etmek istediği genç bu, adı Jia Yucun'dı galiba. Evet, o olduğundan eminim, bizim ailemizin ondan başka fakir bir arkadaşı yok ki. Efendim, kesinlikle onun bu fakirliğinin çok uzun sürmeyeceğini de söylüyor."

Bu düşünceler içindeyken kendini tutamayıp bir-iki kere dönüp baktı.

Yucun onun baktığını fark edince, bunu kızın kendisinden hoşlandığı şeklinde yorumlayarak, bastırılamaz bir sevinçle deliye döndü.

"Hiç şüphesiz, bu kızın sezgileri çok kuvvetli. Bu dünyada paçavraların altındaki cevheri gören çok az kişiden biri o." diye düşündü.

Kısa bir süre sonra genç hizmetkâr tekrar odaya gelince, Yucun ön odadaki misafirin yemeğe kalacağını öğrendi. Bu durumda daha fazla beklemesi gereksiz olduğundan, bir koridordan geçip arka kapıdan dışarıya çıktı. Bay Yan gittikten sonra, Yucun'ın çoktan oradan ayrıldığını öğrenen Shiyin tekrar onu davet etmeye yeltenmedi.

Ay Festivali[1] gelip de aile yemeği yendikten sonra, Shiyin çalışma odasında bir masa daha kurdurdu ve Yucun'ı davet etmek için ay ışığında tapınağa doğru yürüdü.

Zhen ailesinin hizmetçisinin iki kere dönüp baktığı günden beri Yucun, kızın kendisine karşı arkadaşça eğilimi olduğundan emin bir şekilde sürekli onu düşünüyordu. Ay Festivali'nin olduğu o gün de dolunaya bakarken keyifle onu hatırlamadan edemedi. O anda şu dizeler döküldü dudaklarından:

Acaba kaderimde beni bekleyen ne?

Acı üstüne acı gelir üstüme,

Kaşlarım çatılır umutsuzca, kalbimde hüzün,

Döndü baktı bana giderken,

Rüzgârdaki gölgemdir tek gördüğüm,

Ay ışığında bana arkadaşlık eder mi?

Bu parlak ışınlar arzumu bilseydi,

Önce o güzelin odasına değerdi.

Yucun bunları söyledikten sonra, tutkularını gerçekleştirmekten ne kadar da uzak olduğunu düşünerek alnını ovuşturdu,

---

1) Çin'de her yıl yazı uğurlamak ve sonbaharın gelişini kutlamak için düzenlenen, Ay Keki Festivali ya da Güz Ortası Festivali olarak da adlandırılan, ay takvimi hasat festivalidir. Üç bin yıl öncesine dayanan bu festival, aile bağlarının güçlendirilmesi, dileklerin gerçekleşmesi ve Ay Tanrıçası'na şükranların sunulması için bir fırsattır. (ç.n.)

gözlerini gökyüzüne çevirip birkaç kez derin derin iç geçirdi ve yüksek sesle şu dizeleri okudu:

Kutudaki mücevher yüksek bir bedel bekler,

Kılıfındaki iğne yükseklere uçmayı diler.

Şans eseri tam o anda yaklaşmakta olan Shiyin bu dizeleri duyup gülümsedi.

"Sevgili kardeşim Yucun, pek de sıradan tutkuların olmadığını görüyorum!" dedi.

Biraz mahcup olan Yucun gülümseyerek cevap verdi hemen.

"Yok canım, hiç de değil. Sadece eski bir şairin dizelerini söylüyordum. O kadar yükseklere göz dikmiyorum. Bu ziyaretinizi neye borçluyum, sevgili beyim?"

"Bu akşam Ay Festivali." dedi Shiyin. "Genellikle Kavuşma Festivali olarak da bilinir. Bu Budist tapınağında bir yabancı gibi yaşadığın için yalnızlık çekeceğini düşündüm, sevgili kardeşim. Bu yüzden küçük bir hazırlık yaptım, acaba fakirhaneme gelip bir kadeh şarap içmek ister misin? Bu naçizane davetimi kabul eder misin?"

Teklifi duyan Yucun ısrara ihtiyaç duymadan memnuniyetle kabul etti.

"Böyle bir inceliğin karşısında, bu cömert davetini nasıl geri çevirebilirim?"

Bu sözlerden sonra Shiyin'in eşliğinde çalışma odasının önündeki bahçeye doğru yürüdü. Kısa süre içinde çaylarını bitirdiler. Kadehler ve tabaklar önceden hazırlanmıştı; tabii ki şarabın lezzetli, yiyeceklerin muhteşem olduğunu söylemeye gerek yok. İki arkadaş masada yerlerini aldı. Önce hiç acele etmeden doldurdular kadehlerini ve sakince şaraplarını yudumladılar ama sohbet hararetlenince, yavaş yavaş keyifleri arttı ve daha bilinçsizce içmeye başladılar.

O anda çevredeki her evden flüt ve lavta sesleri geliyor; her yerde şarkılar söyleniyordu. Başlarının üzerinde parlak ay her yeri kuşatan bir görkemle ışıldıyordu. Keyifleri iyice artan iki arkadaş kadeh üstüne kadeh deviriyordu.

Zilzurna sarhoş olan Yucun coşkusuna hâkim olamıyordu. Aya bakarken düşündüklerinden ilham alarak, görünüşte ay için ama aslında o ana kadar saklamaya çalıştığı tutkularına ilişkin bir dörtlük dile getirdi:

Dolunaydır ay, on beşinde,

Saf ışığıyla yıkar parmaklıkları!

Parlak küre süzülürken gökte,

Onu izler insanlar yeryüzünde.

"Şahane!" diye bağırdı, bu dizeleri duyan Shiyin. "Hep senin daha büyük bir şeyler için biçilmiş kaftan olduğunu söyleyip duruyorum. İşte bu dizeler hızlı bir gelişmenin habercisidir. Çok geçmeden bulutların üstüne çıkacağın gayet aşikâr! Seni tebrik etmem lazım! Sana kendi ellerimle şarap doldurayım."

Yucun kadehi kafasına dikip bitirdi.

"Söyleyeceklerim, şarabın etkisindeki bir adamın sarhoş saçmalamaları değil." diye açıklama yaptı, birden iç geçirerek. "Eğer şu anda mesele bazı niteliklere sahip olmak olsaydı, eminim ki ben de muhtemelen listeye girip Başkent İmtihanı için başvururdum ama kalacak yer ve seyahat masraflarını karşılayacak durumum yok. Başkent de çok uzak. Oraya gitmek için arzuhâlcilikten kazandığım paraya bel bağlayamam..."

Shiyin lafını tamamlamasını bekleyemedi.

"Neden bunu daha önce söylemedin?" diye araya girdi aceleyle. "Uzun zamandır şüpheleniyordum zaten ama sen bana hiçbir şey demediğinden ben de konuyu açmadım, işgüzarlık etmek istemedim. Eğer durum buysa, edebî niteliklerim olmasa da arkadaşlık ve para meselelerinde tecrübeliyim. Şansa bak ki üç yılda bir olan Başkent İmtihanı önümüzdeki yıl yapılacak. Bir an önce başkente doğru yola koyulup bahardaki imtihanda bilgini kanıtlamalısın. Ödülü alınca övünebileceğin yeteneğinin hakkını verirsin. Seyahat masrafları ve diğer meselelere gelince, onları karşılamak benimle olan arkadaşlığının değeri yanında önemsiz kalır."

Hemen elli tael[1] gümüş ve iki kışlık takım getirmesi için hizmetkârını gönderdi.

"On dokuzuncu gün seyahat için en hayırlısı." diye devam etti. "Hiç zaman kaybetmeden bir tekne tutup batıya doğru yola çıkarsın. Gelecek kış, üstün yeteneklerinle baş döndürücü yüksekliklere çıktığında, tekrar buluşmamız ne büyük mutluluk olacak!"

Yucun parayı ve kıyafeti formalite icabı bir teşekkürle kabul etti, sonra sanki hiçbir şey olmamış gibi, bu konuda başka bir söz söylemeden şarabını içip, sohbete devam etti.

Gecenin üçüne kadar beraberdiler. Shiyin, Yucun'ı geçirdikten sonra odasına çekilip, güneş tepeye tırmanana kadar deliksiz bir uyku çekti. Sonra, önceki gece olanları hatırlayınca, bazı yetkililerin Yucun'a kalacak yer bulmaları için, başkente giderken yanında götürsün diye iki tavsiye mektubu yazmaya karar verdi. Bunun üzerine Yucun'ı çağırması için bir hizmetkâr gönderdi.

"Rahip, Bay Jia'nın bu sabah saat beşte başkente gitmek üzere yola çıktığını söyledi. Rahipten, edebiyat adamlarının hayırlı ya da hayırsız günler konusunda batıl inançları olmadığını, mantık çerçevesinde hareket etmeyi sevdiklerini ve vedalaşmak için bizzat gelmeye vakti olmadığını size iletmesini istemiş." dedi geri gelen adam.

Bu mesajı duyan Shiyin'in konuyu unutmaktan başka seçeneği yoktu.

Sakin günler hızla geçer. Fener Festivali çabucak geldi ve Shiyin hizmetkârı Huo Qi'ye, yakılan ateşleri ve fenerleri görmesi için Yinglian'i dışarı çıkarmasını söyledi. Gece yarısına doğru Huo Qi sıkıştı ve küçük kızı bir evin eşiğine bırakıp tuvaletini yapmaya gitti. İşini bitirip geri geldiğinde Yinglian yoktu. Bütün gece boyunca deli gibi arayıp durdu ama şafak sökerken bile kızdan en ufak bir iz bulamadı. Efendisinin yüzüne bakacak cesareti bulamayan Huo Qi köyüne kaçtı.

Kızlarının bütün gece eve gelmediğini gören Shiyin ve karısı, hâliyle başına kötü bir şey geldiği sonucuna vardılar. Hemen onu

---

1) Yaklaşık 37,51 grama denk gelen Çin ağırlık ölçüsü ve bu ağırlıktaki gümüş para. (ç.n.)

aramaları için birkaç hizmetkâr gönderdiler ama hepsi geri dönünce kızdan hiçbir iz ya da haber olmadığını bildirdi. Yinglian, orta yaşlı çiftin tek çocuğuydu, onun aniden ortadan kaybolması onları öylesine üzdü ki gece gündüz kendi canlarını hiçe sayacak derecede yas tuttular. Bir ay çarçabuk geçip gitti. Önce Shiyin hasta düştü, sonra da karısı kızının acısıyla yıkıldı kaldı. Her gün doktorlar çağrıldı ve kâhinlere başvuruldu.

Üçüncü ayın on beşinci gününde, Su Kabağı Tapınağı'nda adak sunumu hazırlıkları yapılırken, rahibin dikkatsizliği sonucunda yağ tavası tutuştu ve kısa süre içinde pencerelerdeki kâğıtlar alev aldı.

Civardaki çoğu evin bambu çitleri ve ahşap bölmeleri olduğundan bunlar kaderin emrettiği felakete kaynak teşkil ediyorlardı. Alevler hızla evden eve sıçradı, ta ki bütün sokak bir ateş topuna dönene kadar. Askerler ve sivil halk derhâl yardıma koşsalar da ciddi bir boyuta ulaşan yangının söndürülmesi onların gücünü aşmıştı. Bütün gece gazabını sürdürüp, sönmeden önce kim bilir kaç evi yakıp kavurdu. Tapınağın hemen bitişiğinde olan Zhenlerin evi daha akşamın erken saatlerinde bir moloz yığınına dönmüştü. Karı-koca ve birkaç hizmetkârı ancak canlarını kurtaracak kadar şanslıydılar. Çaresizlik içindeki zavallı Shiyin ayaklarını yere vurup, derin derin iç çekmekten başka bir şey yapamadı.

Karısıyla konuşmalarının ardından gidip çiftliklerinde yaşamaya karar verdiler. Ama son yıllarda mahsul kâh selden kâh kuraklıktan mahvolmuş, eşkıya ve hırsızlar arılar gibi türeyip insanların huzurunu kaçırmışlardı. Yönetim güçleri onları yakalamak için kararlılık gösterse de çiftlikte sükûnet içinde oturmak güçleşmişti. Shiyin'in, bütün mülkünü zararına da olsa paraya çevirip, karısını ve iki hizmetçisini de yanına alarak kayınpederi Feng Su'nun yanına sığınmaktan başka bir çaresi yoktu.

Feng Su, bir Daruzhou yerlisiydi. Yalnızca bir çiftçi olsa da hâli vakti yerindeydi. Kızının ve damadının böyle bir durumda onun evine sığınmalarından pek hoşlanmadı. Neyse ki Shiyin'in mülkünün satışından elde ettiği parası vardı ve bunu kayınpederine verip gelecek günlerde yaşamlarını idame ettirmek üzere, bir fırsatı çıktığında kendi adına bir ev ve araziye yatırım yapmasını

istedi. Kayınpederi onu oyuna getirerek paranın yarısıyla verimsiz bir arazi ve harap bir ev alıp diğer yarısını cebine attı.

Okumuş bir adam olan ve bu tür tarım işlerinde hiç tecrübesi olmayan Shiyin, elinden geleni yapıp ancak bir-iki yıl kadar ayakta kalmayı başardıktan sonra iyice fakirleşti. Feng Su onun yüzüne karşı aldatıcı sözler söylerken, arkasından başkalarına, savurgan yaşam tarzı, beceriksizliği ve tembelliğinden dem vurarak sızlanıyordu.

Kayınpederiyle anlaşamadığının farkında olan Shiyin, içten içe pişmanlık ve acı duymaya başladı. Buna ilaveten, önceki yıllarda geçirdiği korku ve üzüntü, katlanmak zorunda kaldığı keder ve çile bünyesini harap etmişti; yaşı ilerlemiş bir adam olarak fakirlik ve hastalığa da maruz kalınca bir ayağı çukurda bir ihtiyar oluverdi.

Biraz dertlerinden zihnini uzaklaştırmak için bir gayret bastonuna dayanıp sokakta yürüyüşe çıktığında, şans eseri, hasır sandaletleri ve hırpani kılığıyla deliye benzer Taocu bir rahibin aksayarak kendisine doğru geldiğini gördü. Kendi kendine şöyle mırıldanıyordu:

Bütün erkekler ölümsüzlük isterler,

Ama zenginlik ve mevkiye heves ederler!

Hani o eskilerin büyük adamları neredeler?

Çimen bürümüş mezarlarında serililer.

Bütün erkekler ölümsüzlük isterler,

Ama gümüş ve altına itibar ederler!

Hayat boyu para için didinirler,

Yeterince edininee ölüm gözlerini mühürler.

Bütün erkekler ölümsüzlük isterler,

Ama karılarını, genç kızları çok severler!

Her kim ki ömür boyu kocasını sevmeye yemin eder,

O ölür ölmez başkasının peşine düşer.

Bütün erkekler ölümsüzlük isterler,

Ama evlatsız, torunsuz edemezler!

Oysa ne kadar çoktur sevgi dolu ebeveynler,

Hani nerede değerbilir evlatları görenler?

Bu sözleri duyan Shiyin aceleyle rahibe doğru yaklaştı.

"Sen neler söylüyordun öyle?" diye sordu. "Sanki her şeyin boş olduğundan söz ediyor gibiydin."

"Eğer bu sonucu çıkardıysan, biraz anlayışın var demektir." dedi Taocu gülümseyerek. "Şu kadarını bilmelisin ki bu dünyadaki bütün iyi şeylerin bir sonu olmalıdır; sonu olan her şey iyidir ama sona ermeyen hiçbir şey iyi değildir. İyi olmak için sona ermesi gerekir. Benim şarkımın adı *Bütün İyi Şeyler Sona Ermelidir.*"

Shiyin bu sözleri duyunca doğal bir anlayışla manasını kavrayıverdi.

"Dur bir dakika!" dedi gülümseyerek. "Şarkını yorumlamama izin verir misin?"

"Elbette yapabilirsin." dedi Taocu. Bunun üzerine Shiyin şöyle devam etti:

Sefil odalar, boş salonlar,

Bir zamanlar kodamanlar uğrardılar;

Susuz kalan otlar, kurumuş ağaçlar,

Hani bir zamanlar şarkılarla dans edilen salonlar!

Örümcek ağları bürünmüş oymalı sütunlar,

Artık hasır pencerelerde yeşil bürümcük!

Peki, ya tazelik ve mis gibi pudra kokusu?

Neden şakaklardaki saçlara kırağı yağmış?

Dün sarı toprak beyaz kemikleri içine almış,

Bugün kırmızı fenerler aşk kuşlarının yuvasını aydınlatır!

Sandıklar dolusu altın ve gümüşü olanlar,

Hor görülen dilencilere dönerler!

Başkasının hayatı kısa diye esef edenler,

Ölüme yaklaştıklarından habersizler!

Oğullarını güçlük içinde yetiştirenler,

Bir gün belki de hayta olacaklarını bilmezler!

Lüks içinde büyütülen şımartılmış kızlar,

Kim bilir belki de kaldırıma düşerler!

Şapkası başına küçük gelen hâkimler,

Gün gelir suçlu prangasını giyerler.

Dün paçavralar içinde titreyenler,

Bugün mor urbaya burun bükerler!

Dünya tiyatrosunda karmaşa hüküm sürer,

Biri çıkarken sahneye biri iner.

Boşuna dolaşıp dururuz bizler,

Sonunda yabancı toprakları yuva bilirler.

Nihayetinde harcanan bütün emekler,

Başkaları giysin diye dikilmektedir giysiler!

Tuhaf, aksak Taocu ellerini çırptı.

"Tam üstüne bastın!" dedi içten bir gülüşle.

"Gidelim." diye cevap verdi kısaca Shiyin ve Taocunun omuzundaki torbayı alıp kendi omuzuna astı; sonra evine bile uğramadan bu tuhaf rahiple beraber yürüyüp gitti.

Onun ortadan yok olma haberi hemen ağızdan ağza tüm

çevreye yayılıp bir velvele yarattı. Shiyin'in karısı Dame Feng haberleri duyunca öyle bir ağlama nöbetine tutuldu ki ölümün eşiğine geldi. Ama tek seçeneği babasına danışmak ve araştırsınlar diye dört bir yana hizmetkârlar göndermekti. Kocasından hiçbir haber çıkmadı. Çaresiz geri dönüp, hayatını idame ettirmek için anne babasına bel bağlamak zorunda kaldı. Neyse ki iki hizmetçisi hâlâ yanındaydı. Üçü beraber gece gündüz dikiş dikerek, babasının günlük masraflarına destek oldular. Babası Feng Su'nun, her gün kötü talihine söylense de kaçınılmaz olana boyun eğmekten başka çaresi yoktu.

Bir gün hizmetçilerin daha büyük olanı, kapının önünde ip satın alırken birden birtakım adamların sokağın boşaltılması için bağırdıklarını duydu. İnsanlar, yeni bir üst düzey memurun göreve başlamak üzere geldiğinden söz ediyorlardı. Kız kapı aralığına saklanıp seyretmeye başladı. Önce askerler ve muhafızlar ikişerli sıralar hâlinde geçtiler, sonra siyah şapkası ve kırmızı ceketiyle büyükçe bir tahtırevanda oturan bu yüksek memuru taşıdılar. Kız afallayıp kaldı.

"Bu yetkilinin yüzü oldukça tanıdık geliyor." diye düşündü. "Sanki onu daha önce bir yerde gördüm."

Kısa süre sonra eve girdi ve bu olayı hemen unutup, bir daha düşünmedi. Gece tam yatmaya giderlerken kapının vurulduğunu duydu. Bir grup adam gelmişti.

"Biz yüce efendimizin gönderdiği habercileriz, içinizden birini sorgu için almaya geldik." dediler.

Bunları duyan Feng Su öyle bir dehşete kapıldı ki ağzı bir karış açık hâlde bakakaldı.

Nasıl bir tehlikenin beklediğini öğrenmek için, sevgili okur, sonraki bölümü okuman gerekiyor.

2. BÖLÜM

Jiaların kızı Yangzhou'da hayatını kaybeder.

Leng Zixing, Rong Konağı'ndaki Jialardan söz eder.

Bir dörtlük der ki:

Satranç oyununun sonunu kim tahmin edebilir ki?

Tütsü yandı, çay içildi ama durum hâlâ şüpheli.

Yorumlamak için refah ya da gerileme belirtilerini,

Tarafsız bir izleyici getirilmeli.

Devam edelim. Kapısının önündeki velveleyi duyan Feng Su habercilerin ne istediklerini öğrenmek için dışarı koştu ve zoraki bir gülümsemeyle açıklama yapmalarını istedi. Ama bu insanların tek yaptıkları bağırıp çağırmaktı.

"Haydi, acele et! Zhen Bey'e dışarı çıkmasını söyle!"

"Benim adım Feng." dedi Feng Su, kendini gülmeye zorlayarak. "Zhen değil. Bir zamanlar Zhen adında bir damadım vardı ama bir-iki yıl önce rahip olmak için evi terk etti. Muhtemelen onu arıyorsunuz?"

"Feng mi, Zhen mi biz bilmeyiz. Senin damadın olduğuna göre bizimle gelip Yüce Efendimize durumu açıklarsın."

Bunun üzerine bütün görevliler, itiraza meydan bırakmadan Feng Su'yu peşlerinden sürükleyerek götürdüler. Bu arada Feng ailesinin tüm üyeleri bunlara bir anlam veremeyip afalladılar.

İkinci saatin[1] sonuna doğru Feng Su eve döndü. Herkes neler olduğu konusunda onu soru yağmuruna tuttu.

"Yeni atanan yüksek memur Jia Hua, Huzhouluymuş ve damadımızın eski bir arkadaşıymış. Bizim kapının önünden geçerken, Jiaoxing'in iplik aldığını görünce Shiyin'in buraya taşındığını düşünmüş, adamları onu almak için gelmişler. Ben olan biteni anlatınca canı sıkıldı ve üzüntüsünü ifade etti. Sonra torunumu sordu, fenerleri seyrederken kaybolduğunu anlattım. 'Endişelenme, ben hemen bir araştırma başlatırım, onu bulup geri getireceğimizden eminim.' dedi. Görüşmemizin sonunda tam ben ayrılmak üzereyken, iki tael gümüş verdi bana."

Zhen'in karısı Bayan Zhen Shiyin duyduklarından çok etkilendi ve bütün gece sükûnet içinde geçti.

Sabahın erken bir saatinde Jia Yucun adamlarıyla Bayan Zhen'e, minnetinin bir ifadesi olarak iki torba gümüş ve dört parça ipek sırma gönderdi. Ayrıca, Feng Su'ya yazdığı gizli mektupta, hizmetçisi Jiaoxing'i ikinci eş olarak almasına izin vermesi için Bayan Zhen'i ikna etmesini istiyordu.

Feng Su o kadar memnun oldu ki kaşlarını kaldırıp gözlerinin içi gülerek yüksek memura yaltaklanmak hevesiyle, hemen kızını ikna etmeye koştu. Aynı akşam küçük bir tahtırevana oturtulup, yamene[2] götürülen Jiaoxing'e eşlik etti.

Yucun'ın sevincini anlatmamıza gerek yok. Feng Su'ya yüz parça altın verdi ve Bayan Zhen'e de pek çok değerli hediyeler göndererek, kızının nerede olduğunu bulana kadar kendisine iyi bakmasını istedi. Feng Su evine döndü, onu orada bırakıyoruz.

Şimdi hizmetçi Jiaoxing'in, birkaç yıl önce Suzhou'da Yucun'a dönüp bakan ve bu sıradan bakışın kendisine olağanüstü bir kısmet getireceğini tahmin bile edemeyen kızın ta kendisi olduğunu

---

1) Çinliler genellikle geceyi ikişer saat aralıklı beş kısma ayırırlar: 1. Saat, akşam 19 ile 21; 2. Saat, 21 ile 23; 3. Saat, 23 ile 01; 4. Saat, 01 ile 03 ve 5. Saat, 03 ile 05 arasıdır. Bu saatler zile ya da davula vurularak duyurulur. (ç.n.)

2) Emperyal Çin'de yerel, üst düzey bir bürokrat ya da memurun idari bürosu veya konutudur. Bu üst düzey memur, kentin ya da bölgenin idari işlerini buradan yönetir. Genel sorumlulukları arasında, yerel finans işlerini yürütmek, suç davalarına bakmak, kararname çıkarmak da vardır. (ç.n.)

belirtmek gerekir. Kader ve şansın onu bu kadar kayırıp Yucun'la daha bir yıl yaşadıktan sonra ona bir oğul vereceğini kim bilebilirdi ki? Bunun yanı sıra, altı ay kadar sonra da Yucun'ın ilk karısı ani bir hastalığa yakalanıp ölünce Jiaoxing birinci eş olarak onun yerini aldı. Şu dizeler şansını ifade etmeye yeterli olur:

Tek bir sıradan bakış gönderdi,

Bu sayede statüsü yükseldi.

Yucun, Shiyin'den gümüş hediyesini aldıktan sonra ayın on altısında başkente gitmek üzere yola çıkmıştı. Üç yılda bir yapılan imtihanda bütün dilekleri gerçekleşmiş, en yüksek dereceyi alıp ismini vilayet ataması listesine yazdırmıştı. Şimdi de bu bölgenin yamen makamına terfi etmişti. Ama tüm başarılarına ve yeteneklerine rağmen hırslı ve zorba olmaktan geri durmuyordu. Kendi becerilerine güvenerek üstlerine karşı olan küstah tavırları, hor görülüp sevilmemesine neden oluyordu.

Daha bir yıl bile geçmemişti ki üst düzey yetkililer tarafından, düzenbazın teki olduğu, ayinlerde ve törenlerde yeni icatlar çıkarmayı görev edindiği, doğruluk ve dürüstlük kisvesi altında azılı astlarıyla birlik olup, bölgede gizliden gizliye sorun yarattığı ve halka hayatı zindan ettiği konusunda ihbar edildi.

Bu haberi alan İmparator son derece öfkelendi. Hiç zaman kaybetmeden kovulmasını buyurdu. Bu emrin ulaşmasıyla yamendeki istisnasız bütün memurların yüreklerini bir sevinç kapladı. Yucun, içten içe utanıp öfkelense de en ufak bir rahatsızlık belirtisi açığa vurmadan, eskisi gibi güle oynaya dolaşmayı sürdürdü.

Resmî işlerini devredip, hizmette kaldığı yıllar boyunca istiflediği paraları toparladıktan sonra, ailesini ve taşınabilir eşyalarını da alıp kendi memleketine döndü. Orada her şeyi yoluna koyduktan sonra da rüzgârı sırtına alıp bütün İmparatorluğun en ünlü yerlerine uğrayarak dört bir yanı dolaşmaya başladı.

Bir gün şans eseri yine Yangzhou bölgesine geldiğinde, stil adı Lin Ruhai olan Lin Hai'nin o yılki Tuz Denetim Kurulu Vekili olduğunu öğrendi. Bu Lin Hai önceki İmparatorluk İmtihanı'nda üçüncü olmuş ve Denetleme Komisyonu Müdürlüğüne terfi et-

mişti. Bir Suzhou yerlisi olarak geçenlerde İmparator tarafından Tuz Denetim Kurulu Vekili olarak atanmıştı. Bir ayı biraz aşkın bir süredir bu görevdeydi.

Aslında Lin Ruhai'in beş kuşak önceki atalarından biri marki unvanını almıştı. Bu rütbe ilk verildiğinde, unvanın kalıtımsal hakkı üç kuşakla sınırlanmıştı ama sonra yüce gönüllü İmparator'un lütfuyla bir kuşak daha uzatılmış ve Lin Ruhai'in babası bu unvanı miras almıştı. Ama Lin Ruhai imtihanı geçerek kendi çabalarıyla bir mevki edinmek zorunda kalmıştı. Sülalesi yıllar boyunca kesintisiz olarak imparatorluk lütuflarından faydalanmış olsa da hepsi zaten kültürlü ve eğitimli insanlardı.

Ne yazık ki Lin sülalesinin bazı kolları doğurgan değildi, bu yüzden ancak birkaç kuşak varlığını sürdürebilmişti. Lin Ruhai'in kuzenleri olsa da hiç kardeşi yoktu. Artık kırkını geçmişti ve tek oğlu önceki yıl üç yaşındayken ölmüştü. Birkaç nikâhsız eşi olduysa da kader ona başka bir oğul vermedi, bu devasını bulamadığı bir dertti.

Karısı née Jia'dan, Daiyu adında, beş yaşında bir kızı vardı. Onu avuçlarının içindeki parlak bir inci tanesiymiş gibi seviyorlardı. Güzel olduğu kadar çok zeki olduğunu da gördüklerinden, büyütecekleri bir oğul sahibi olma arzularını aldatıcı bir yolla da olsa tatmin etmek ve ailedeki yalnızlık ve boşluk nedeniyle duydukları acıyı dağıtmak amacıyla, ona iyi bir eğitim aldırmaya karar verdiler.

Şimdi devam edecek olursak, Yucun bir handa kalırken şiddetli bir soğuk algınlığına yakalanıp, bir ayı aşkın bir süre yatak döşek yattı. İyileştiğinde, parasının masraflarını karşılamaya yetmeyeceğini görünce iyice dinlenebileceği bir yer bulmak için düşünmeye başladı. Şans eseri yeni Tuz Denetim Kurulu Vekili'ni tanıyan iki arkadaşına rastladı. Onlar bu üst düzey memurun kızı için bir öğretmen aradığını bildiklerinden, ona Yucun'ı tavsiye etmekte hiç gecikmediler. Onların tavsiyesi üzerine Yucun işi aldı ve ihtiyaç duyduğu güvenceye kavuştu.

Kız öğrencisi hem çok küçük hem de çok narindi, bu yüzden dersler düzenli bir şekilde yapılamıyordu. Çalışma saatleri boyunca küçük kıza iki de hizmetçi eşlik ediyordu, böylelikle Yucun

hem bunalmıyor hem de sağlığına özen göstermek için uygun fırsatı buluyordu.

Göz açıp kapayıncaya kadar bir yıl daha geçiverdi ve çocuğun annesi née Jia hiç beklenmedik şekilde bir hastalığa yakalanıp öldü. Yucun'ın öğrencisi annesinin hastalığı süresince ona bakmış, ilaçlarını hazırlamıştı. Kadının ölümünden sonra da derin bir yasa girdi. Yucun işini bırakmayı düşündü ama Lin Ruhai matem döneminde kızının eğitimini kesintiye uğratmamak için devam etmesini istedi. Zaten bünyesi narin olan kızın aşırı üzüntüden dolayı eski hastalığı nüksetti.

Kız uzunca bir süre derslerine devam edemeyince, başka bir işi olmayan Yucun boş kaldı. Rüzgâr ılıman, güneş güleç olduğu zamanlarda, yemeğini yedikten sonra yürüyüşe çıkıyordu.

Bir gün kırların keyfini çıkarmak için yürüyüşünü şehrin eteklerine doğru uzattı. Tepeler ve şırıltılı dereler, gür bir ormanlık ve bambu ağaçlarıyla çevrili bir yere geldi. Yoğun yeşilliklerin arasında yarı gizlenmiş bir tapınak vardı. Kapıları ve bahçesi harap hâldeydi. İç ve dış duvarları dökülüyordu. Kapının tepesindeki bir levhada Manevi İdrak Tapınağı yazıyordu. Kapının iki kenarındaki çürük tahtalarda şu gizemli dizeler vardı:

(Sağ tarafta)

Geride ne kadar çok da kalsa, insanoğlu elini çekmek istemez;

(Sol tarafta)

Ancak yolun sonuna gelindiğinde, insan doğru yola dönmeyi düşünür.

"Dili basit olsa da bu iki cümlenin derin bir anlamı var." diye düşündü Yucun, okuduktan sonra. "Ziyaret ettiğim pek çok ünlü tapınakta hiç böyle sözlere rastlamadım. Bilinmez ama belki de bunun arkasında hayatın acılarını tatmış, tövbekâr birisinin hikâyesi vardır. Neden içeri girip sormuyorum?"

İçeri girdiğinde ilk bakışta, yulaf lapası pişiren titrek bir ihtiyar rahipten başka kimseyi görmedi. Yucun onun kendisine hiç aldırmadığını fark edince, yanına kadar gidip bir-iki soru sordu ama hem sağır hem de bunak olan yaşlı rahip, dişleri de olmadığından ilgisiz bir şeyler geveledi.

Yucun'ın sabrı taştı ve bir iki kadeh içmek için bir köy hanına gidip kır manzarasının keyfini artırmaya karar vererek tapınaktan çıktı, adımlarını köye doğru çevirdi. Tam hanın kapısından girerken, içeride ayrı ayrı masalarda şaraplarını içen adamlardan biri, ayağa kalkıp kahkahayla onu selamladı.

"Seni burada göreceğim hiç aklıma gelmezdi!" diye bağırdı.

Yucun adama bakınca, onun eski günlerde başkentte tanıştığı, Leng Zixing adındaki antikacı olduğunu hatırladı. Orada kaldıkları süre boyunca arkadaşlıkları devam etmiş; Yucun onun girişkenliğine ve yeteneğine hayranlık duymuş, Leng Zixing de Yucun gibi bilgili ve kültürlü birini tanıdığına çok sevinmişti. İkisi gayet iyi anlaşmış ve dost olmuşlardı.

"Buraya ne zaman geldin, kardeşim?" diye sordu Yucun neşeyle. "Buralarda olduğunu hiç bilmiyordum. Karşılaşmamız ne ilginç bir tesadüf."

"Geçen yılın sonlarında eve döndüm." diye cevap verdi Leng Zixing. "Şimdi tekrar başkente giderken eski bir arkadaşı bulup bazı şeyleri görüşmek için buraya uğradım. Sağ olsun, birkaç gün daha kalmam için bana ısrar etti, benim de yapılacak acil bir işim olmadığından bir iki gün burada takılıyordum ama ayın ortasında yola koyulmak niyetindeyim. Arkadaşımın bugün işi vardı, ben de yürüyüşe çıkmıştım, buraya uğradım. Seninle karşılaşacağımı hiç düşünmemiştim."

Konuşurken Yucun'ı kendi masasına davet edip yeniden şarap ve yiyecek bir şeyler getirtti. İki arkadaş ağır ağır şaraplarını yudumlarken sohbet ettiler. Konuşmaları ayrıldıkları günden beri neler yaptıkları konusuna geldi.

"Başkentten haber var mı?" diye sordu Yucun.

"Yeni bir şey yok." dedi Zixing. "Ama senin soylu akrabalarından birine çok önemli olmasa da dikkat çeken bir şey oldu."

"Benim başkentte oturan akrabam yok ki." dedi Yucun gülümseyerek. "Acaba kimi kastediyorsun?"

"Nasıl aynı soyadını taşıyıp da aynı soydan olmazsınız?" dedi Zixing alaycılıkla.

"Kimlerdenmiş?" diye sordu Yucun.

"Rong Konağı'ndaki Jia sülalesinden. Onlardan utanmana gerek yok, saygıdeğer dostum."

"Ha onları mı diyorsun!" diye bağırdı Yucun, gülerek. "Doğrusunu söylemek gerekirse, benim sülalem çok geniş. Doğu Han Hanedanlığı tahttayken yaşayan atamız Jia Fu zamanından beri sülalemizin kolları çoğalıp yayıldığı için her bölgede bir Jia bulabilirsin. Hepsinin izini sürmek imkânsız. Rong kolu da benimle aynı soya kayıtlı ama çok zengin ve soylu olduklarından onlarla akraba olduğumuzu söylemeye hiç yeltenmedik ve giderek birbirimizden uzaklaştık."

"Öyle söyleme, dostum." dedi Zixing, iç çekerek. "Ning ve Rong kollarının ikisi de benzer şekilde düşüşe geçtiler, eski günlerdeki gibi değiller artık."

"Bugüne dek her ikisi de hayat dolu bir aileydiler, nasıl olur da bu kadar kısa süre içinde refahları bozulabilir?"

"Açıklaması uzun bir hikâye." dedi Zixing.

"Geçen yıl," diye devam etti Yucun, "Jinling'e gittiğimde, Altı Hanedanlık'ın kalıntılarını ziyaret ederken, Taş Kent'e girdim ve eski konaklarının kapısından geçtim. Sokağın doğu kısmında Ning Konağı, batı kısmında da Rong Konağı yer alıyordu. Birbirine bitişik olan bu iki konak neredeyse bütün sokağı kaplıyordu. Kapılarının dışında pek bir hareketlilik olmadığı doğru ama duvarın üstünden içeri bakılınca, çok muhteşem salonlar ve çardaklar, iki katlı yapılar ve verandalar gördüm. Arka tarafı tamamen kaplayan çiçek bahçesi, ağaçları ve taş döşeli alanlarıyla hâlâ zengin ve bereketli görünüyordu. Hiç yıkılmış ya da çökmüş bir hâli yoktu."

"İmtihanı birincilikle geçmiş biri için hiç de akıllı değilsin." diye kıkırdadı Zixing. "Eskilerin dediği gibi, 'Bir kırkayak ölür ama asla yıkılmaz.' Bu aileler de eskisi kadar refah içinde olmasalar bile, sıradan bir üst düzey ailesinden bir gömlek daha üstündürler. Son zamanlarda ev halkının sayısı günbegün artıyor, tabii uğraşları da. Efendiler de uşaklar da lüks içinde yaşamaya öyle alışmışlar ki hiçbirinin ilerisini düşünüp önlem aldığı yok. Günlük

ihtiyaçlarında, savurganlıklarında ve harcamalarında kendilerini şartlara adapte edemiyorlar, idareli kullanamıyorlar; böylelikle dışarından bakıldığında her zamanki gibi muhteşem görünseler de cüzdanları neredeyse boşaldı! Ama en büyük sıkıntı bu değil. Çok daha ciddi başka bir mesele var. Böyle resmî statüdeki ailelerde, böylesine eğitimli ve kültürlü zümrelerde yeni kuşakların öncekilerden daha aşağı mertebede olabileceği kimin aklına gelirdi?"

"Hiç şüphesiz, bu kadar kültürlü ve görgülü bir aile iyi yetiştirilmenin önemini biliyordur." diye karşı çıktı Yucun, hayretler içinde. "Diğer kollar için bir şey söyleyebilecek durumda değilim ama Ning ve Rong konakları çocuklarını yetiştirme tarzlarıyla ün salmışlardır."

"Ben işte bu iki konaktan söz ediyorum." dedi Zixing üzülerek. "Beni iyi dinle. Ningguo Dükü ve Rongguo Dükü aynı anneden doğan iki kardeşti. Daha büyük olan Ningguo Dükü'nün dört oğlu vardı. Ölümünden sonra en büyük oğlu Jia Daihua onun unvanını aldı. Onun da iki oğlu oldu ama adı Jia Fu olan büyük oğlu sekiz dokuz yaşlarında ölünce küçük kardeşi Jia Jing o unvanı aldı. O zamanlar Taocu doktrinlere o kadar kendini kaptırmıştı ki iksir hazırlamaktan başka hiçbir şeyle ilgilenmiyordu. Neyse ki erken yaşta Jia Zhen adında bir oğlu oldu, unvanını ona bırakıp bütün zihnini ölümsüzlüğe adadı. Memleketine geri dönmek yerine Taocu rahiplerle şehrin dışında aptalca zaman geçiriyor. Jia Zhen'in de Rong adında bir oğlu var, şimdilerde on altısında. Jia Jing dünyevi meselelerden elini eteğini çekmiş, Jia Zhen de eğitimine hiç zaman ayırmayıp zevk ve sefa sürüyor. Ning Konağı'ndaki düzenin altını üstüne getiriyor ama kimse onu engellemeye cesaret edemiyor. Şimdi sana Rong Konağı'nı anlatayım. Sözünü ettiğim tuhaf olay orada oldu. Rongguo Dükü'nün ölümünden sonra büyük oğlu Jia Daishan onun unvanını aldı ve soylu Jinling ailesinden Marki Shi'nin kızıyla evlendi. Ondan Jia She ve Jia Zheng adlarında iki oğlu oldu. Jia Daishan uzun zaman önce öldü ama dul karısı Büyük Hanımefendi Shi hâlâ hayatta. Büyük oğlu Jia She unvanı devraldı. Cana yakın ve neşeli bir mizacı var ama o da aile meselelerine pek kafa yormuyor. Küçük olan Jia Zheng çocukluğundan beri kitaplara çok

meraklıydı, düzgün ve dürüst biri olarak yetiştirilmişti. Büyükbabası ona çok düşkündü ve imtihanları geçerek hayata atılmasını istiyordu ama Jia Daishan ölüm döşeğindeyken, bir vasiyette bulunmuş ve bu da İmparator'a sunulmuş. Majesteleri eski bakanının hatırına, sadece büyük oğlunun babasının makamına getirilmesini emretmekle kalmayıp diğer oğulların da huzuruna çıkarılmasını istemiş. Bir lütufta daha bulunup Jia Zheng'ı bir bakanlığın sekreter yardımcılığına atamış ve bakanlıklardan birinin çalışmaları konusunda tecrübe edinmesini istemiş. Şimdi artık müsteşarlığa yükseldi. Jia Zheng'ın karısı Wang Hanım Jia Zhu adında bir oğul doğurdu, çocuk on dört yaşındayken vilayet imtihanını geçti, yirmisine gelmeden evlenip bir oğul sahibi oldu ama oğlu doğduktan hemen sonra hastalanıp öldü. Jia Zheng'ın ikinci çocuğu kız oldu ve ne garip tesadüf ki kız yeni yılın ilk günü doğdu. Daha da garibi, kadının ertesi yıl dünyaya getirdiği oğlan, ağzında kristale benzer, parlak renkli bir taşla doğmuştu. Üzerinde de bazı yazılar vardı. Dolayısıyla çocuğa Baoyu[1] adını verdiler. Şimdi söyle bana, sence de bu çok acayip bir şey değil mi?"

"Gerçekten çok tuhaf!" diye bağırdı Yucun gülümseyerek. "Bu çocuğun geleceği sıra dışı olacak sanırım."

"Herkes öyle söylüyor." dedi Zixing, alaycı bir gülüşle. "Bu yüzden büyükannesi onu değerli bir mücevhermiş gibi seviyor. İlk doğum gününde Jia Zheng, çocuğun bir tanesini seçmesi için önüne çeşit çeşit nesneler koyup onun eğilimlerini anlamak istemiş. Beklentilerin tersine, diğer bütün nesneleri görmezden gelip, elini ruja, pudraya ve saç tokalarına uzatmış, onlarla oynamaya başlamış. Zheng Bey önce çok öfkelenmiş, bu çocuğun büyüyünce şaraba ve kadınlara düşkün bir hovarda olacağını iddia etmiş; bu nedenle ondan soğumuş. Ama çocuk her şeye rağmen hâlâ büyükannesinin gözbebeği. Çocukta bundan da tuhaf bir şey daha var! Şimdi yedi sekiz yaşlarında, çok yaramaz olmakla birlikte o kadar zeki ki yüz kişinin içinde onun bir eşini bulamazsın! Bir çocuk için fazlasıyla tuhaf şeyler söylüyor. 'Kızlar sudan, erkekler çamurdan meydana gelir.' diyor. 'Kızlarla beraber olduğumda kendimi temiz ve tazelenmiş hissediyorum ama

1) Değerli yeşim taşı. (ç.n.)

erkekleri pis, kokuşmuş ve iğrenç buluyorum.' Şimdi söyle bakalım, bu sözler çok tuhaf değil mi? Giderek çapkın bir hergele olacağına hiç şüphe yok."

Yüzü birden ciddileşen Yucun hemen araya girdi.

"Öyle olmayabilir. Maalesef siz onun kaderini pek anlamıyorsunuz. Benim saygıdeğer akrabam Jia Zheng bile çocuğun hovarda olacağını düşünüyorsa yanılıyor. Eğer insan çok okuyarak her şeyin doğasını anlama ve gizemi kavrama yeteneği geliştirmezse, bu konuda bir yargıya varacak durumda olamaz."

Zixing, Yucun'ın söylediklerinin önemini algılayıp daha fazla açıklama yapmasını istedi.

"Aşırı iyilik ve aşırı kötülükle doğanlar haricindeki bütün insanlar, genellikle birbirine benzerdirler." dedi Yucun. "Fazlasıyla iyi olanlar çok talihli bir dönemde doğarlar; fazlasıyla kötü olanlarsa tehdit altındaki felaketler döneminde. İyilerin doğduğu talihli dönemde dünya düzen içindedir; kötülerin doğduğu talihsiz dönemdeyse dünya tehlike altındadır. Yao, Shun, Yu, Tang, Kral Wen, Kral Wu, Zhou Dükü, Shao Dükü, Konfüçyüs, Mensiyüs, Dong Zhongshu, Ha Yu, Zhou Dunyi, Cheng kardeşler, Zhang Zai ve Zhu Xi uğurlu dönemde ışığı görenlerdendiler. Öte yandan, Chi You, Gong Gong, Jie, Zhou, Qin Shi Huang, Wang Mang, Cao Cao, Huan Wen, An Lushan ve Qin Hui tehlikeli dönemde dünyaya gelmişlerdi."

"İyiler dünyaya düzen getirdiler; kötülerse dünyayı karmakarışık ettiler. Saflık, akıl, maneviyat ve zekâ doğruluğun hayati özüdür, tüm gökyüzünü ve yeryüzünü kaplar; iyilikle donatılmış insan bunun doğal meyvesidir. Kötülük ve zalimlik, gökyüzüne ve yeryüzüne nüfuz eden şerrin özünü oluşturur, kötücül insanlar bunun etkisi altında kalırlar. Şu anda hüküm süren daimî mutluluk günleri ve iyi talih, tam bir huzur ve sükûnet dönemi yukarıdaki İmparator'dan aşağıdaki köylü ve kültürsüz sınıflara kadar uzanan saf, zeki, ilahi ve ince ruhun ürünüdür. İstisnasız herkes bunun etkisi altındadır. Her yere yayılan bu iyi özün bolluğu başka gidecek bir yer bulamayıp tatlı çiye ya da ılıman esintiye dönüşür ve yayılarak bütün dünyayı kaplar."

"Ama berrak gökyüzünün ve parlak güneşin altında yayılacak yer bulamayan kötülük ve zalimlik sonunda derin çukurlara ve büyük yarıklara dolup katılaşır. Birden bir rüzgâr onu sürüklediğinde ya da bulutlar zorladığında harekete geçer, bağlarını kopartır, en ufak bir parçası bile hiç beklenmedik bir şekilde bir çıkış yolu bulur, kaçar. Bir yerlerde saf özle karşılaştıkları zaman, iyiler kötülere teslim olmayı reddederken, kötüler iyilere haset eder; ikisi hiçbir zaman birbirlerine uyum sağlayamazlar. Tıpkı dünyada karşılaşan rüzgâr, yağmur, şimşek ve gök gürültüsünün birbirini yok edemeyip ya da teslim olmayıp tükenene kadar savaşmaları gibi, bu özler de bir çıkış yolu bulmak için insanoğluna nüfuz ederler; sonra tamamen yayılıp erkekleri ve kadınları doldurarak bir varlığa dönüşürler. Bu insanlar bilge ya da mükemmel insana dönüşmeseler bile tamamen kötücül de olmazlar."

"Onları bir milyon insanın içine yerleştirsen, zekâ, incelik ve algı bakımından diğer hepsinin üstünde; kötülük, ahlaksızlık ve acımasızlık bakımından diğer hepsinin altında olduklarını görürsün. Soylu ve zengin bir ailede doğan bu insanlar şehvet düşkünü olurken, fakir ama kültürlü bir ailede doğanlar yüce gönüllü âlimler ya da dikkat çeken kişiler olurlar. Muhtaç ve toplumun alt sınıfından bir ailede doğanlar bile yamen habercisi ya da zalimlerin kulu kölesi olmazlar. Ya ünlü bir aktör olurlar ya da kötü şöhretli bir kahpe. Tıpkı geçmişteki Xu You, Tao Qian, Yuan Ji, Ji Kang ve Liu Ling, Wang ve Xie aileleri, Gu Kaizhi, Chen Shubao, Tang İmparatoru Minghuang, Song İmparatoru Huizong, Liu Tingzhi, Wen Tingyun, Mi Fu, Shi Yannian, Liu Yong ve Qin Guan gibi. Daha yakın zamanlardan ise Ni Zan, Tang Yin ve Zhu Yunming örnek verilebilir. Ayrıca Li Guinian, Huang Fanchuo, Jing Xinmo, Zhuo Wenjun, Hongfo, Xue Tao, Cui Yingying ve Zhaoyun de var. İçinde bulundukları koşullar farklı olsa da bunların hepsi aynıdır."

"Söylediklerinden anladığım kadarıyla, başarı bir insanı prens de yapar, hırsız da!" dedi Zixing.

"Aynen öyle; benim düşüncem bu!" diye cevap verdi Yucun. "İşten kovulduktan sonra son iki yılımı zevk için farklı vilayetlerde geçirdiğimi ve iki sıra dışı gence rastladığımı sana söylemedim. İşte bu nedenle sözünü ettiğin Baoyu'nün de bu sınıftan oldu-

ğuna emin oldum. Başka bir örnek için Jinling'in dışına çıkmak gerekmez. Jinling Devlet Okulunun Müdürü Bay Zhen'i bilirsin sanırım?"

"Onu kim bilmez?" dedi Zixing. "Zhen ailesinin Jia ailesiyle eskiden beri ilişkisi var, birbirleriyle dostlar. Pek çok kez onlarla iş yaptım."

"Geçen yıl ben Jinling'deyken, birileri Zhen ailesine beni özel öğretmen olarak tavsiye etti." dedi Yucun, gülümseyerek. "Eve girince durumu kendi gözlerimle gördüm. Evin bu derece ihtişamlı ve lüks olacağı kimin aklına gelirdi? Edepli olmanın yanı sıra varlıklı bir aileydiler, böyle bir işe rastlamak çok kolay bir şey değildir. Öğrencim daha çok küçük bir oğlan olsa da ona öğretmenlik yapmak bir Vilayet İmtihanı adayını çalıştırmaktan çok daha zordu. Ayrıntılara girecek olursam çok gülersin. 'Eğer bu kelimeleri hatırlamam ve anlamlarını kavramam gerekiyorsa iki kızın çalışırken bana eşlik etmesi şart. Yoksa kafam karmakarışık oluyor.' derdi. Zaman zaman genç hizmetkârlarına, 'kız' kelimesinin ne kadar saygın ve saf olduğunu, güzel bir hayvandan, mutlu bir kuştan, nadir bir çiçekten ve sıra dışı bir bitkiden çok daha değerli olduğunu söylerdi. 'Pis ağızlarınız ve leş dillerinizle söyleyip de onu kirletmeyin sakın. Bu kelime çok önemlidir. Dile getireceğiniz zaman temiz bir su ya da kokulu bir çayla ağzınızı çalkalayın. Bunu yapmazsanız dişleriniz sökülecek, gözleriniz oyulacak.' derdi. Ürkütücü bir mizacı vardı, inanılmaz inatçı ve yaygaracı olabiliyordu. Dersler biter bitmez kızların yanına gidince, bambaşka birine dönüşüyordu, uysal, cana yakın, duyarlı ve nazik. Bu yüzden birçok kez babası onu cezalandırıp öldüresiye dövmüştü ama hiçbir değişiklik olmadı. Dayak yediğinde acısı dayanılmaz olunca, 'Kızlar! Kızlar!' diye bağırırdı. İç odalardan onu duyan kızlar onunla dalga geçerlerdi. 'Neden dayak yiyince bizi çağırıyorsun? Araya girip senin için yalvarmamızı mı bekliyorsun? Hiç mi utanman yok!' Onlara çok mantıklı bir cevap verirdi. 'İlk kez acıyla bağırdığımda bunun ızdırabımı hafifleteceğini bilmiyordum. Bu niyetle bağırdıktan sonra acının gerçekten de azaldığını hissettim, bir sihir gibi işe yaradığını keşfedince acımın en berbat olduğu anda kızlar diye sesleniyorum.' Buna ne diyorsun? Hiç bu kadar saçma bir şey duydun mu?"

"Büyükannesi ona deli gibi düşkün olduğundan, zaman zaman torununun bu durumu için öğretmeni ve kendi oğlunu suçlardı. Bu yüzden görevimden istifa edip oradan ayrıldım. Böyle bir çocuk ne babasından ve dedesinden kalan mirasa sahip çıkabilir ne de öğretmenlerinin uyarılarından ve arkadaşlarının tavsiyelerinden faydalanabilir. Ne yazık ki o ailede başka yerde bulunması zor olan mükemmel kızlar var."

"Öyle mi!" dedi Zixing. "Jia ailesindeki üç kız da hiç fena değil. Jia Zheng'ın büyük kızı Yuanchun, mükemmelliği, aileye saygısı, yetenekleri ve erdemi nedeniyle sarayda eğitmen olarak seçilmişti. İkincisi, Jia She'nın odalığından olan kızı Yingchun. Üçüncüsü, Jia Zheng'ın odalığından olan kızı Tanchun. Dördüncüsü, Ning Konağı'ndan Jia Zhen'in kız kardeşi Xichun. Dul Büyük Hanımefendi Jia torunlarına o kadar düşkün ki kızlar çoğunlukla beraber ders çalışmak için büyükannelerinin yanına Rong Konağı'na geliyorlar. Hepsi hakkında çok iyi şeyler duydum."

"Zhen ailesinde en hayranlık duyulacak şey, pek çok ailenin yaptığı gibi kız çocuklarına Bahar, Kızıl, Koku, Yeşim ya da çiçek isimleri koymak yerine hepsinin isimlerinin erkek çocuk adlarından seçilmesi. Nasıl oldu da Jia ailesi bu genel eğilime uydu?" dedi Yucun.

"Hiç de öyle değil!" diye karşı çıktı Zixing. "Büyük kızları baharın ilk günü doğduğu için ona Yuanchun adını verdiler. Diğerlerinin isimlerinde de onunkiyle uyumlu şekilde *chun*[1] var. Önceki kuşağın isimleri de benzer şekilde, erkek çocukların isimlerinden alınmış. Bunu destekleyen bir örnek var. Saygıdeğer efendin Bay Lin'in karısı, Rong Konağı'ndan Jia She ve Jia Zheng'ın kardeşidir. Evlenmeden önce adı Jia Min'di. İnanmazsan, geri döndüğünde bir araştırma yapmakta özgürsün, o zaman ikna olursun."

Yucun ellerini çırpıp güldü.

"Şimdi anladım! Daiyu adlı kız öğrencim, okumaları sırasında her karşısına çıktığında *min* yerine *mi* derdi, yazarken de bir, hatta bazen iki çizgiyi eksik bırakırdı. Ben de nedenini düşünüp dururdum, şimdi söylediklerinle ikna oldum, hiç şüphe yok an-

1) Bahar. (ç.n.)

nesinin adına saygıdan bunu yapıyordu. Ne gariptir ki bu öğrencim konuşması ve davranışları bakımından eşsizdi, alışılmış genç hanımlara hiç benzemiyordu. Annesinin de sıradan bir kadın olmadığı göz önünde bulundurulunca böyle bir çocuk doğurması gayet normal. Ayrıca Rong ailesinin torunu olduğunu bilince, böyle olmasında şaşılacak bir şey yok. Ne yazık ki annesi geçen ay öldü."

Zixing iç geçirdi.

"Üç kardeşin en genciydi, o da gitti! Önceki kuşağın kız kardeşlerinden hiçbiri yaşamıyor! Genç kuşaklar için nasıl kocalar bulacaklarını göreceğiz."

"Evet." dedi Yucun. "Ama biraz önce Jia Zheng'ın ağzında değerli bir taşla doğan bir oğlu olduğundan ve büyük oğlunun torununu terk ettiğinden söz etmiştin. Peki, ya saygıdeğer Jia She? Onun oğlu yok mu?"

"Jia Zheng'ın ağzında taş olan oğlu doğduktan sonra, odalığından bir oğlu daha oldu ama onun hakkında hiçbir şey bilmiyorum. Yani yanında iki oğlu ve bir torunu var ama geleceğin onlara ne getireceğini bilen yok. Jia She'nın da iki oğlu var. Büyük olan Jia Lian şimdilerde yirmi yaşlarında. İki yıl önce bir akrabasıyla, amcası Jia Zheng'ın karısı Wang Hanım'ın yeğeniyle evlendi. Bu Jia Lian ikinci derece üst düzey memur unvanını satın aldı. Kitaplara pek merakı yok ama elinden iş gelen ve konuşkan biri; amcası Jia Zheng ile beraber oturuyor ve ev idaresinde ona yardım ediyor. Evlendiğinden beri zengin fakir herkesin saygısını kazanan karısının gölgesinde kalacağını kim tahmin edebilirdi ki? Çok güzel olduğunu ve gayet akıcı bir dille konuştuğunu duydum; öyle becerikli ve akıllı ki hiçbir erkek onun eline su dökemez."

Bu sözleri duyan Yucun gülümsedi.

"Bu benim söylediklerimi doğruluyor. Sözünü ettiğimiz bu insanlar muhtemelen hem iyi hem de kötünün bir karışımından oluşuyorlar ve aynı yoldan geçmişler."

"Boş ver şimdi iyiyi kötüyü." diye bağırdı Zixing. "Öteki insan-

ların hesabını tutmaktan başka bir şey yaptığımız yok. Haydi, birer kadeh daha içelim."

"Konuşmaya dalınca gereğinden fazla içmişim zaten." dedi Yucun.

"Başkalarının dedikodusunu yapmak şarapla iyi gider!" diyerek güldü Zixing. "Haydi, gel, bir iki kadeh daha içmenin bir zararı olmaz."

Yucun pencereden dışarı baktı.

"Geç oluyor. Yakında şehrin kapılarını kapatırlar, dikkatli olmamız lazım. Neden şehre doğru yürüyerek konuşmaya devam etmiyoruz?" dedi.

Bunun üzerine iki arkadaş yerlerinden kalkıp hesabı ödedi. Tam çıkmak üzerelerken, arkalarından biri seslendi.

"Tebrikler, Yucun birader! Sana iyi haberler vermeye geldim!"

Yucun kimin seslendiğini görmek için döndü.

Ama ey okur, kim olduğunu öğrenmek istiyorsan, bir sonraki bölümü okuman gerekiyor.

3. BÖLÜM

Lin Ruhai kayınbiraderi Jia Zheng'a, kızına öğretmenlik yapması için Yucun'ı tavsiye eder.
Dul Büyük Hanımefendi Jia annesi olmayan torununu yanına getirtir.

Hikâyemize devam edelim.

Yucun hızla arkasını dönünce konuşanın, kendisi gibi suçlanarak işten atılan eski meslektaşı, oranın yerlisi Zhang Rugui olduğunu gördü; kovulduktan sonra Yangzhou'daki evine dönmüştü. Geçenlerde, kovulan eski memurların tekrar işlerine geri alınacaklarına dair başkentten haber gelince, hemen fırlayıp bir torpil bulmak için elinden geleni yapmaya başlamış, o sırada hiç beklenmedik bir şekilde Yucun'a rastlayınca tebrik etmek için hiç zaman kaybetmemişti. İki arkadaşın geleneksel selamlaşmasından sonra, Zhang Rugui Yucun'a iyi haberi verdi. Tabii Yucun buna çok sevindi, alelacele bir iki laf ettikten sonra herkes kendi yoluna gitti.

Her şeyi duyan Leng Zixing, Yucun'a, başkentteki kayınbiraderi Jia Zheng'dan yardım istemesi için efendisi Lin Ruhai'e başvurmasını önerdi. Onun bu önerisini kabul eden Yucun hemen arkadaşından ayrılıp kaldığı yere döndü ve haberin doğru olup olmadığını teyit etmek için *Metropolitan* gazetesini buldu. Doğruluğundan emin olunca ertesi gün Lin Ruhai'e konuyu açtı.

"Tesadüfe bak ki sana yardım etme şansı doğdu!" dedi Ruhai. "Karımın ölümünden sonra, başkentte oturan kayınvalidem kızımın bakacak kimsesi olmadığı için çok endişelendi ve onu aldır-

mak için kadın ve erkek hizmetkârlarıyla beraber iki tekne gönderdi. O sıralar kızım hasta olduğundan gidişini ertelemiştim. Ben de şimdilerde onu başkente göndermeyi düşünüyordum. Tam da ona yaptığın öğretmenliğin karşılığını nasıl ödeyeceğimi bilemezken, minnetimi gösterme fırsatı çıkmış oldu. Hiç merak etme. Ben zaten bu ihtimali önceden görüp, konuyla ilgilenerek kayınbiraderime sana olan borcumun küçük bir karşılığı olarak, senin için her şeyi yoluna koysun diye bir tavsiye mektubu yazmıştım. Çıkabilecek masraflar için de endişelenme, mektupta bu konudan da söz ettim."

Yucun nazikçe başını eğerek duyduğu minneti dile getirdi.

"Acaba saygıdeğer kayınbiraderinizin nerede oturduğunu sorabilir miyim? Görevi nedir? Benim durumumdaki birinin ona kendini kabul ettirmeye kalkışması can sıkıcı olmaz mı?"

Ruhai güldü.

"Benim kayınbiraderim de senin saygıdeğer sülalenden. Rongguo Dükü'nün torunu. Stil adı Enhou olan büyük kayınbiraderim Jia She birinci derece memur unvanının vârisi oldu. Stil adı Cunzhou olan ikinci kayınbiraderim Jia Zheng, Çalışma Bakanlığında müsteşar. Mütevazı ve iyi kalpli bir adamdır, büyükbabasına çekmiş. Bu yüzden ona yazıp senin için ricada bulundum. Sana yardım edeceğine güvenmesem, ona başvurup senin onurunu riske atmaz ve hemen ona mektup yazmaya kalkışmazdım, kardeşim."

Önceki gün Zixing'in söylediklerini doğrulayan bu sözleri duyan Yucun, Lin Ruhai'e minnet duygusunu ifade etmekte gecikmedi.

"Kızımı başkente göndermek için gelecek ayın ikinci gününü seçtim." diye devam etti Ruhai. "Sen de onunla gidersen, iki taraf için de daha uygun olmaz mı?"

Yucun içten içe çok sevinerek bu teklifi kabul etti. Her şeyin gayet memnun edici bir hâl aldığını düşündü. Ruhai bulduğu ilk fırsatta başkente göndereceği hediyeleri ve seyahat için gereken her şeyi hazırlayıp Yucun'a verdi.

Hastalığı yeni atlatan küçük öğrencisi Daiyu, önce babasın-

dan ayrılma fikrini kabullenemedi ama büyükannesinin ısrarlarına boyun eğmek zorunda kaldı.

"Ben artık elli yaşıma geldim ve tekrar evlenmeye de hiç niyetim yok." diye kendi gerekçelerini ekledi Ruhai. "Sen daha çok küçük ve narinsin; ne sana bakacak bir annen var başında ne de seni kollayıp gözetecek bir kardeşin. Eğer gidip büyükannen, dayıların ve kızlarıyla yaşarsan zihnimden büyük bir yük kalkacak. Öyleyse neden gitmeyesin?"

Bunun üzerine gözünde yaşlarla babasından ayrılan Daiyu, dadısı ve Rong Konağı'ndan kendisini almaya gelen birkaç hizmetçiyle beraber tekneye binip yola koyuldu. Yucun da iki delikanlıyla diğer tekneye atlayıp, Daiyu'nün peşinden gitti.

Günü gelince başkente vardılar. Yucun kendisine çekidüzen verip iki delikanlının eşliğinde Rong Konağı'nın kapısına gitti ve akrabalığını belirten kartviziti içeri gönderdi.

Jia Zheng eniştesinin gönderdiği mektubu çoktan almıştı, onu hemen içeri çağırttı. Karşılaştıklarında Yucun'ın etkileyici görünümü ve kültürlü konuşması Jia Zheng üzerinde mükemmel bir izlenim bıraktı. Jia Zheng eğitimli insanlara karşı nazik ve yeteneklilere karşı çok saygılıydı; büyükbabası gibi ihtiyaç içinde olan insanlara yardım eli uzatmaya ve sıkıntıda olanların imdadına koşmaya hazırdı. Hele de eniştesi rica edince, Yucun'a olağanüstü iyi davrandı ve ona yardımcı olmak için bütün gücünü kullandı.

Yüce makama başvurusunun yapıldığı aynı gün Yucun eski görevine geri getirildi ve atanmayı beklemesi söylendi. İki aydan kısa bir süre içinde, boş olan Yingtian yamen makamını doldurmak için Jinling'e gönderildi. Jia Zheng'la vedalaştıktan sonra en hayırlı günü seçip, yeni görevi için yola koyuldu. Şimdilik onu burada bırakalım.

Daiyu'ye dönecek olursak, o gün tekneden ayağını yere bastığında, Rong Konağı'ndan gönderilen bir tahtırevan ve bavulları için arabalar hazır bekliyordu. Büyükannesinin başkalarınınkine hiç benzemeyen, çok muhteşem bir evi olduğunu annesinden çok dinlemişti. Son birkaç gündür ona eşlik eden ve evdeki hi-

yerarşide nispeten daha düşük pozisyonda olan hizmetkârların bile kıyafetlerinin, yemeklerinin ve davranışlarının ne kadar sıra dışı olduğunu kendi gözleriyle görünce onları çalıştıran efendileri kim bilir nasıldır diye düşündü. Kimseye kendisini güldürmemek için yeni evinde adımlarına dikkat etmesi, her an tetikte olması ve ölçülü konuşması gerektiğine karar verdi.

Koltuğa oturup da şehir duvarlarından içeri girdiği andan itibaren, tüllü pencereden sokaklardaki telaşa ve insan kalabalığına bakınca, her şeyin daha önce gördüklerinden çok başka olduğunu fark etti.

Uzunca bir yol katettikten sonra geldikleri caddenin kuzey ucunda, çömelmiş kocaman iki mermer aslan ve tokmakları hayvan kafası olan, üç büyük kapı gördü. Bu kapıların önünde renkli şapkaları ve şık üniformalarıyla yaklaşık on adam oturuyordu. Ana kapı açık değildi. İnsanlar sadece doğudaki ve batıdaki yan kapılardan girip çıkıyorlardı. Ana kapının üzerindeki levhada kocaman harflerle: *NİNGGUO KONAĞI İmparator'un emriyle yapılmıştır*, yazıyordu.

Daiyu bunun anneannesinin büyük oğlunun evi olabileceğini düşündü. Caddeden aşağıya doğru biraz daha ilerlediklerinde, yüksekçe üç kapı daha gördü. Bu da Rongguo Konağı'ydı. Ana kapıdan değil de batıdaki daha küçük olan kapıdan içeri girdiler. Omuzlarında tahtırevan olan taşıyıcılar bir ok atımı mesafe katettikten sonra bir dönemeçte onu yere bırakıp çekildiler. Daiyu'nün arkasındaki hizmetçiler birer birer inip yürümeye başladılar. On yedi on sekiz yaşlarında, şık kıyafetli dört genç, tahtırevanı çiçek oymalı ahşap bir kapıya doğru taşımaya başladı, hizmetçiler de arkalarından geliyordu.

Kapıya geldiklerinde tahtırevan yere indirildi ve dört genç geri çekildi. Hizmetçiler gelip perdeyi kaldırdılar, Daiyu'nün inmesine yardım ettiler. Elini bir hizmetçinin elinin üzerine koyup oymalı kapıdan geçti.

İçeride, her iki taraftaki verandalar, açılmış kollar gibi bir giriş salonuna doğru uzanıyordu. Salonun tam ortasında kırmızı sandal ağacından çerçevesi olan mermer bir pano duruyordu. Panonun diğer tarafında üç küçük salon daha vardı. Bunların ar-

kasından ana binaya ait genişçe bir avluya geçiliyordu. Ön tarafta kirişleri oymalı, sütunları süslü, beş oda vardı. Avlunun her iki tarafında üzeri kapalı geçitler uzanıyor; saçaklarından, içlerinde her renk papağan, ardıç kuşu ve türlü türlü kuşların bulunduğu kafesler sarkıyordu.

Ana binanın merdivenlerinde oturan kırmızı ve yeşil giysili birkaç hizmetçi onları görünce hemen yerlerinden fırlayıp gülümseyerek karşılamaya geldi.

"Hanımefendi de şimdi sizden söz ediyordu, tesadüfe bakın ki işte buradasınız."

Üç dört tanesi kapının perdesini kaldırmak için birbirleriyle yarıştı ve aynı anda bir başkasının anonsu duyuldu: "Bayan Lin geldi."

Daiyu içeri girer girmez, iki hizmetçinin destek olduğu, gümüş saçlı, yaşlı bir hanımefendinin kendisini karşılamaya geldiğini gördü. Bu kadının büyükannesi olduğundan emin bir şekilde dizlerine kapanıp saygılarını sunmak üzereyken, yaşlı kadın kollarını uzatıp onu sarmalayarak göğsüne bastırdı.

"Ah canım benim! Zavallı kuzucuğum!" diye bağırıp hıçkırıklara boğuldu.

Orada bulunan herkes elleriyle yüzlerini kapatıp ağlamaya başladı. Daiyu ağlamamak için kendini zor tutuyordu. Sonunda ötekiler kadıncağızı yatıştırmayı başarınca, Daiyu büyükannesine saygılarını sundu. Bu kadın, Leng Zixing'in sözünü ettiği, Shi ailesinin dul hanımefendisi, Jia She ve Jia Zheng'ın annesiydi. Hanımefendi tek tek herkesi tanıttı.

"Bu büyük dayının karısı Xing yengen; bu dayın Zheng'ın karısı Wang yengen ve bu da müteveffa kuzenin Zhu'nun karısı Li Wan."

Daiyu başını eğerek hepsini tek tek selamladı.

"Hanımları çağırın!" diye devam etti Büyük Hanımefendi Shi. "Uzaklardan misafirimizin ilk kez geldiğini söyleyin; onun şerefine bugünlük derslerinden muaf olabilirler."

İki hizmetçi onun emirlerini yerine getirmek için hızla çıktı.

Kısa süre içinde üç dadı ve beş altı hizmetçinin eşlik ettiği üç genç hanım içeri girdi. Bir tanesi orta boylu ve tombuldu; yanakları yeni olgunlaşmış kiraza benziyordu; burnu da kaz yağından yapılmış sabun gibi parlaktı. Nazik, mahcup ve şirindi, cana yakın görünüyordu.

İkincinin omuzları eğik, beli inceydi. Uzun boylu ve zayıftı, kaz yumurtası gibi oval bir yüzü vardı. Kavisli kaşlarının altındaki güzel gözleri büyüleyici bir pırıltıyla bakıyordu. Zarif ve hoş tavırlarını görmek bütün kabalıkları unutturuyordu.

Daha gelişimini tamamlamamış gibi ufak tefek olan üçüncüsünün çocuksu bir yüzü vardı.

Başlarındaki süsler, mücevherler ve elbiseleriyle üçünün de dış görünüşü aynıydı.

Daiyu hemen kalkıp onları selamladı ve karşılıklı tanışmalardan sonra hepsi oturunca hizmetçiler çay servisi yaptı. Sohbetlerinin konusu Daiyu'nün annesiydi. Nasıl hastalanmıştı? Doktorlar ne ilaçlar vermişlerdi? Cenaze ve yas törenleri nasıl yapılmıştı? Hâliyle en çok etkilenen Büyük Hanımefendi Shi oldu.

"Bütün kızlarımın içinde en çok anneni severdim. Göz açıp kapayıncaya kadar göçüp gitti, hem de benden önce. Yüzünü yeterince göremedim bile. Nasıl yüreğim parçalanmasın?" dedi.

Yine duygulanarak Daiyu'nün ellerini tutup ağladı. Ailenin diğer üyeleri tatlı sözlerle onu zor yatıştırdılar.

Daiyu herkesin ilgi odağıydı. Genç yaşına ve görüntüsüne rağmen bir hanımefendi gibi ince tavırlı ve terbiyeli olduğunu fark ettiler. Sanki elbisesinin ağırlığını bile taşıyamayacakmış gibi kırılgan bir yapısı olduğu hâlde çekici bir havası vardı. Zayıf bir bünyenin belirtilerini görünce ne tür ilaçlar aldığını ve neden bir türlü iyileşemediğini sordular.

"Ben doğduğumdan beri böyleyim." diye açıklama yaptı Daiyu. "Sütten kesildiğim andan itibaren ilaç alıyorum ve pek çok ünlü doktor tedavimle ilgilendi ama hiçbir faydasını görmedim. Üç yaşına girdiğim yıl, başı kabuk içinde bir rahibin evimize geldiğini ve rahibe yapmak üzere beni götürmek istediğini hatırlıyorum ama babam ve annem hiçbir şekilde razı olmadılar. 'Eğer

ondan ayrılmaya dayanamazsanız, hayatı boyunca iyileşemeyecek. İyi olduğunu görmek istiyorsanız, şu andan itibaren ağlama sesi duymasına ve anne babası hariç, hiçbir akrabasını görmesine izin vermemek tek çare. Ancak o zaman sakin ve huzurlu bir hayat sürebilir.' dedi. O deli rahibin saçma sapan sözlerine kimse aldırmadı ama işte ben hâlâ ginseng hapları almaya devam ediyorum."

"Ne güzel bir tesadüf!" diye araya girdi Büyük Hanımefendi Shi. "Biz de burada hap yapıyoruz, biraz daha fazla yapmalarını söylerim."

Tam o sırada arka avludan bir kahkaha sesi geldi.

"Uzaktan gelen misafirimizi karşılamak için geç kaldım!" dedi bir ses.

"Buradaki herkes ne kadar da sessiz ve ağırbaşlı, sanki soluklarını bile tutuyor gibiler. Peki, bu gürültücü ve arsız da kim?" diye düşündü Daiyu.

O böyle merak içindeyken, arka kapıdan bir grup hizmetçi ve genç kızla beraber çok güzel, genç bir kadının girdiğini gördü. Kıyafeti diğer kızlarınkine hiç benzemiyordu. Bütün ihtişamı ve parıltısıyla bir periyi andırıyordu. Başında, üzerine mücevherler ve inciler işlenmiş, altından bir taç vardı. Saç tokaları, yüzünü güneşe dönmüş beş Zümrüdüanka kuşu şeklindeydi ve gagalarından inciler sarkıyordu. Boynuna taktığı kırmızı altından kolye taşlarla süslenmiş, uçları püsküllü, helezon şeklindeki bir dragona benziyordu. Koyu kırmızı satenden, üzerine sımsıkı oturan, altın kelebekler ve çiçekler işlenmiş bir ceket giymişti. Rengârenk ipekten pelerininin etekleri turkuaz sincaplarla çevrelenmişti. Mavi ithal bürümcükten iç eteği sırma çiçeklerle süslüydü.

Zümrüdüanka kuşu gibi badem şeklinde gözleri, şakaklarına doğru meyleden, söğüt yapraklarına benzer kaşları vardı. Bedeni zayıf, tavırları zarifti. İlkbahar cazibesi taşıyan pudralanmış yüzü gizli gök gürlemelerini hiç belli etmiyordu. Daha kırmızı dudakları aralanmadan kahkahası çınlıyordu.

Daiyu onu selamlamak için ayağa kalktı.

"Henüz onunla tanışmadın." dedi Büyük Hanımefendi Shi gü-

lümseyerek. "O bu evin haşarısıdır. Nanking'de ona Acı Biber derlerdi. Sen Huysuz Anka diyebilirsin."

Daiyu ona nasıl hitap edeceğini düşünürken, kuzenleri imdadına yetişip onun Kuzen Lian'in karısı olduğunu söylediler. Daiyu daha önce onunla hiç tanışmamıştı ama annesi, büyük dayısı Jia She'nın oğlu Jia Lian'in, öteki dayısının karısı Wang Hanım'ın yeğeniyle evlendiğini anlatmıştı. Küçüklüğünden itibaren özellikle bir oğlan çocuğu gibi yetiştirilmiş ve okulda ona Wang Xifeng adı takılmıştı.

Daiyu gülümseyerek onu bir kuzen olarak selamlamakta gecikmedi. Xifeng onun elini tuttu ve kızı tepeden tırnağa dikkatle inceledi, sonra büyükannesinin yanındaki yerine geri gönderdi.

"Bu ne güzellik! Bugün onu görmeseydim dünyada böyle bir güzelliğin var olacağına inanmazdım!" dedi gülerek. "Ne kadar farklı bir havası var! Baba tarafına hiç benzemiyor, daha ziyade bir Jia gibi. Son zamanlarda onu dilinden düşürmediğine hiç şaşmamak lazım. Talihsiz küçük kuzen, genç yaşında annesini kaybetmiş, çok yazık!" Bunları söylerken mendiliyle hafifçe gözlerini kuruladı.

"Benim gözümün yaşı yeni dindi." dedi Büyük Hanımefendi Shi, gülümseyerek. "Yeniden başlamamı mı istiyorsun? Kuzenin uzak yoldan daha yeni geldi, çok kırılgan. Neşesini güçlükle yerine getirdik. Tekrar aynı konuları açma!"

Xifeng bu sözler üzerine hemen hüznünü neşeye çevirdi.

"Tabii." diye bağırdı. "Kuzenimi görünce yüreğim hem hüzne hem sevince büründü; saygıdeğer hanımefendinin varlığını unutuverdim. İyi bir dayağı hak ediyorum gerçekten!"

"Kaç yaşındasın, kuzen?" diye sordu, Daiyu'nün elini tutarak. "Okula gidiyor musun? Hangi ilaçları alıyorsun? Burada kaldığın süre boyunca sıla hasreti çekme sakın. Yemek ya da oynamak istediğin herhangi bir şey olursa, bana söylemekten çekinme. Dadılar ve hizmetçiler görevlerini yerine getirmezlerse, bana haber vermeyi unutma!"

Sonra hizmetçilere döndü.

"Bayan Lin'in bavulları ve eşyaları içeri alındı mı? Beraberinde kaç hizmetkâr getirmiş? Alt kattaki iki odayı temizleyin de girip dinlensinler."

Bu arada yiyecek-içecek getirildi. Servisini Xifeng bizzat kendisi yaptı.

"Bu ayın maaşları ödendi mi?" diye sordu Wang Hanım.

"Para işleri tamamlandı ama biraz önce, birkaç hizmetkârla tavan arasına saten kumaş bakmaya çıkmıştım; uzunca bir süre aramamıza rağmen bize dün tarif ettiğin şeyi bulamadık; hafızan sana bir oyun oynamış olabilir mi?" dedi Xifeng.

"Özel bir kumaş olmasa da olur." dedi Wang Hanım. "İlk eline gelen kumaştan iki boy alıp küçük kuzenine elbise diktirebilirsin. Bu akşam unutma da birisini gönderip aldır."

"Gönderdim bile." dedi Xifeng. "Kuzenimin bugünlerde geleceğini bildiğimden, her şeyi hazırladım. Malzemeler odanda onayını bekliyorlar. Uygun bulursan gönderilecekler, hanımefendi."

Wang Hanım gülümseyip başıyla onayladı ama herhangi bir cevap vermedi.

Yiyecek-içecek servisi kaldırılmıştı, Büyük Hanımefendi Shi iki dadıdan Daiyu'yü dayılarını görmeye götürmelerini istedi. Bunun üzerine Jia She'nın karısı Xing Hanım ayağa kalktı.

"Yeğenimi ben götürürüm, bu daha uygun olur!" dedi gülümseyerek.

"Çok güzel." diye kabullendi Büyük Hanımefendi Shi. "Sonra tekrar buraya gelmene gerek yok, eve gidebilirsin."

Xing Hanım bunu onaylayıp Daiyu'ye Wang Hanım ile vedalaşmasını söyledi. Sonra hep birlikte onları giriş salonuna kadar geçirdiler. Birkaç hizmetkâr süslü kapının önüne yalıçapkını mavisi perdeli, açık mavi cilalı bir araba getirmişti. Xing Hanım Daiyu'yü elinden tutup arabaya bindirdi. Hizmetçiler perdeleri indirdiler ve taşıyıcılara arabayı kaldırmalarını söylediler. Genç taşıyıcılar arabayı kaldırıp açıklık alana götürdüler ve iki katır bağladılar. Batıdaki yan kapıdan çıkıp, doğuya doğru ilerleyerek Rong Konağı'nın ana girişini geçtiler, siyah boyalı büyük bir kapıdan

girip merasim kapısına geldiler. Orada hizmetkârlar perdeleri kaldırdılar ve arabadan inen Xing Hanım Daiyu'yü elinden tutup avluya doğru yönlendirdi.

Daiyu bu binaların ve toprakların aslında bir zamanlar Rong Konağı'nın bahçesinin bir parçası olduğunu düşündü çünkü üç merasim kapısından geçtikten sonra, biraz küçük olsa da sanatsal ve eşsiz güzelliğe sahip salonları, verandaları ve üstü kapalı geçitleriyle ana binayı görmüştü. Bunlar geldikleri konağın azametli, etkileyici ve lüks mimarisine sahip olmasa da dekoratif ağaçlar, bitkiler ve taşlı yollar müthiş bir zevki yansıtıyordu.

Ana salona girdiklerinde ağır makyajlı ve zengin kıyafetli bir hizmetçi kalabalığı tarafından karşılandılar. Xing Hanım bir uşağı kocası Jia She'yı çağırmak için kütüphaneye gönderirken Daiyu'yü de oturttu.

Uşak kısa bir süre sonra geri geldi.

"Efendim, birkaç gündür kendisini iyi hissetmediğini, küçük hanımla karşılaşmalarının her ikisini de rahatsız edeceğini, şu anda buna hazır olmadığını, Bayan Lin'in üzülmemesini ve burada sıla hasreti çekmemesini, büyükannesi ve yengeleriyle kendisini evinde hissetmesini, kuzenleri pek zeki olmasalar da bir araya gelince onu oyalayabileceklerini, ona nazik davranmayan biri olursa hemen bildirmesini, kendilerini yabancı gibi görmemesini söyledi." dedi.

Daiyu saygıyla ayağa kalkıp kendisine iletilen mesajı dinledikten sonra yine yerine oturdu. Kısa bir süre sonra da gitmek üzere tekrar kalktı. Xing Hanım, yemeğe kalsın diye onu ikna etmek için her yolu denedi.

"Normal şartlar altında sizin bu nazik davetinizi reddetmezdim, yengeciğim ama Zheng dayıma saygılarımı sunmam gerekiyor, geç kalıp kabalık etmekten korkuyorum. Bir dahaki sefere mutlaka yemeğe kalacağım, umarım beni bağışlarsınız." dedi gülümseyerek.

"Madem öyle, tamam o zaman." dedi Xing Hanım. İki hizmetkâra yeğenini aynı arabayla geri götürmelerini söyledi, bunun üzerine Daiyu oradan ayrıldı. Xing Hanım merasim kapısı-

na kadar ona eşlik etti, hizmetkârlara talimatlar verdikten sonra gözden kaybolana kadar arabanın arkasından bakıp geri döndü.

Kısa süre sonra Rong Konağı'na varan Daiyu arabadan indi. Dadılar onu doğuya yönlendirdi, bir köşeyi dönüp giriş salonundan geçti, güneye doğru ilerleyip merasim kapısından büyük bir avluya girdi. Avlunun bir ucunda, geyik boynuzları gibi iki taraftan uzanan kanatlarıyla, beş daireli büyük bir ana bina vardı. Bir tepenin geçitlerine benzeyen yan kapılar bütün çevreyle bağlantıyı sağlıyorlardı. Heybetli, sağlam ve ihtişamlı olan ana bina Büyük Hanımefendi Shi'nin evinden çok daha etkileyiciydi.

Daiyu burasının bütün konağın ana dairesi olduğu sonucuna vardı. Yükseltilmiş, genişçe bir yol doğrudan büyük bir kapıya gidiyordu. Salona girip başını kaldırınca, ilk önce duvarda, üzerinde kırmızı altından dokuz dragon olan büyük, mavi bir pano gördü. Panonun üzerinde kocaman harflerle "Büyük Mutluluk Salonu" yazıyordu.

Sonunda daha küçük harflerle, bu panonun hangi tarihte İmparator tarafından Rongguo Dükü Jia Yuan'e verildiği, gün, ay ve yıl olarak belirtiliyordu ve İmparatorluk mührünü taşıyordu. Panonun yanı sıra İmparator'un imzasını taşıyan sayısız değerli nesne de vardı. Üzerine dragonların oyulduğu, kırmızı sandal ağacından büyük bir masada yaklaşık doksan santim yüksekliğinde, yeşil pasla kaplı, eski bir bronz ding[1] duruyordu. Duvarda dalgaların arasından çıkan siyah dragonların resmedildiği büyük bir tablo asılıydı; böylesi ancak Sui Hanedanlığı'nın bekleme salonlarında görülebilirdi. Bunun bir yanında altın kakmalı bronz bir kadeh diğer yanında kristal bir kâse vardı. Duvarların önüne iki sıra hâlinde, sedir ağacından on altı sandalye yerleştirilmişti. Sandalyelerin üst tarafında asılan bir çift abanoz levhada altın kakma harflerle şu dizeler yazılıydı:

Buradaki incilerin parıltısı güneşi ve ayı gölgede bırakır;

Salondaki şeref nişanı parlak gökyüzü gibi ışıldar.

Alt tarafındaki bir grup küçük harfli yazı, bunun ailenin eski bir

---

1) Tarih öncesi ve antik Çin döneminin kazanları; ayakları, kapağı ve iki adet kulpu vardır. Üç ayaklı yuvarlak ve dört ayaklı dikdörtgen şekillerde olabilir. (ç.n.)

dostu, taşralı Mu Shi tarafından yazıldığını belirtiyordu. Değerli hizmetlerinden dolayı Dungan Prensi unvanını almıştı.

Oturup dinlenmek için doğu tarafındaki üç yan odayı kullanan Wang Hanım bu salonda pek bulunmadığından, dadılar Daiyu'yü doğu kanadına yönlendirdiler.

Pencerenin yanındaki sobalı sedirin[1] üzerine kırmızı bir kaşmir kilim serilmişti. Tam orta yerinde, dragon desenli madalyonları olan kırmızı sırt yastıkları ve aynı şekilde dragon desenli kızıl kahverengi, uzun bir minder vardı. Sedirin her iki ucunda gül şeklinde, küçük, lake sehpalar duruyordu. Soldaki sehpanın üzerinde bir ding, kaşıklar, yemek çubukları ve esans şişeleri, sağdakinin üzerinde güzel kız resimleriyle bezeli, ince belli porselen bir vazo, içinde de mevsim çiçekleri, ayrıca çay fincanları, bir demlik ve benzeri malzemeler vardı. Odanın doğu tarafında üstleri kırmızı çiçeklerle süslü bir kumaşla kaplanmış dört sandalye diziliydi, bu sandalyelerin ayaklarında dört tabure vardı. Bunların da her iki tarafında bir çift yüksek sehpa duruyordu, üstlerine çay fincanları ve vazolar konmuştu. Diğer detaylara girmeye gerek yok.

Yaşlı dadı, Daiyu'nün sedire oturması için ısrar etti ama sedirin kenarlarında karşılıklı olarak yerleştirilmiş iki işlemeli yastığı gören kız, buranın dayısıyla yengesinin yeri olduğunu düşünerek sedire değil, odanın doğu tarafındaki sandalyeye oturdu. Hizmetçiler çay servisi yaptılar. Daiyu çayını içerken onları inceledi. Makyajları, kıyafetleri ve tavırları diğer evlerde gördüklerinden çok farklıydı. Daha çayını bitirmeden, kırmızı ipek bir elbise ve kenarları fistolu, kolsuz, mavi, saten bir ceket giyen bir hizmetçi içeri girdi.

"Hanımım, Bayan Lin'in içeri gelip yanında oturmasını istiyor." dedi gülümseyerek.

Bunu duyan yaşlı dadılar hemen Daiyu'yü bu daireden çıkarıp, doğu koridorundan geçirerek üç odalı, küçük ana binaya götürdüler.

Pencerenin yanına, odanın başköşesine yerleştirilen sobalı

---

1) Çin evlerinde, odanın bir ucu boyunca uzanan ve tuğladan ya da kilden yapılan, alttan ısıtılan, oturmak ya da uyumak için kullanılan platform. (ç.n.)

sedirin üzerinde alçak bir masa, onun da üzerinde kitaplar ve çay servisi vardı. Pek yeni olmayan, mavi satenden bir sırt yastığı doğu tarafındaki duvara yaslanmıştı.

Bayan Wang batı tarafındaki alçak yerde, mavi satenden, arkalıklı bir minderin üzerine oturmuştu. Daiyu'nün geldiğini görünce hemen sedirde karşısına oturmasını istedi. Ama bu yerin Jia Zheng'a ait olduğunu tahmin eden Daiyu, sedirin yanına dizilmiş, siyah puanlı kumaşla kaplı, eski görünümlü üç sandalyeyi fark edip onlardan birine oturdu. Bayan Wang sedire oturması için çok ısrar edince, sonunda yengesinin yanında yerini aldı.

"Bugün dayın inzivaya çekildi." diye açıklama yaptı Wang Hanım. "Başka zaman görürsün onu. Ama sana söylemek istediğim bir şey var. Üç kuzenin de muhteşem kızlardır, sonra dersler, nakış işlemek veya oyun oynamak için bir araya geldiğinizde, onlarla çok iyi anlaşacaksın ama ben asıl başka bir şey için endişeleniyorum. Evde hepimize işkence çektiren, korkunç bir oğlum var, ailenin baş belası. Bugün bir adağını yerine getirmek için tapınağa gitti. Akşam döndüğünde nasıl biri olduğuna kendin karar verirsin. Ona hiç aldırma. Kuzenlerinin hiçbirisi onu kızdırmaya yeltenmez."

Daiyu, bu yeğeninin ağzında değerli bir taşla doğduğunu, son derece huysuz olduğunu, kitaplara hiç ilgi duymadığını ve en büyük zevkinin kadınların dairelerinde vakit geçirmek olduğunu annesinden dinlemişti. Görünüşe bakılırsa büyükannesi tarafından öyle şımartılmıştı ki kimse ondan hesap soramıyordu. Wang Hanım'ın bu kuzeninden söz ettiğini hemen anladı.

"Ağzında değerli taşla doğan kuzenimi mi söylüyorsunuz, yenge?" diye sordu, gülümseyerek. "Annemin ondan sık sık söz ettiğini hatırlıyorum. Benden bir yaş büyükmüş, adı Baoyu'ymüş, çok huysuzmuş ama kız kuzenlerine çok iyi davranırmış. Şimdi erkekler dışarıdayken ben kızlarla evin ayrı bir yerinde zaman geçireceğime göre onu nasıl kızdırabilirim ki?"

"Buradaki durumları bilmiyorsun sen." diye cevap verdi Wang Hanım, gülerek. "O öteki çocuklara benzemez. Büyükannen aşırı sevgisiyle onu çok şımarttığından, küçüklüğünden beri kızlarla bir arada. Kızlar ona kulak asmazlarsa, canı sıkılmasına rağmen

uysal oluyor; genellikle öfkesini hizmetçilerinden çıkarıyor. Ama kızlar ona biraz cesaret verirlerse, hemen coşup olmadık yaramazlıklar yapıyor. Bu yüzden ona aldırmaman konusunda seni uyardım. Bir an ağzından bal gibi tatlı sözler dökülürken, başka bir an deli gibi sapıtıveriyor. Ne olursa olsun onun dediklerini ciddiye alma."

Daiyu bunu aklında tutacağına söz verirken, bir hizmetçi gelip Büyük Hanımefendi Jia'nın dairesinde yemeğin hazır olduğunu bildirdi.

Wang Hanım hemen Daiyu'nün elinden tuttu, arka kapıdan çıkıp bir koridor boyunca yürüdükten sonra yan kapıdan geçip kuzeyden güneye uzanan, genişçe bir yola çıktılar. Yolun güney tarafında, üç odası ve sütunlu bir kabul salonu olan bir bina vardı; kuzey tarafında da beyaz boyalı, büyükçe bir duvar yükseliyordu; duvarın arkasındaysa normalin yarısı büyüklüğünde bir kapısı olan çok küçük bir bina vardı.

"Kuzenin Xifeng burada oturuyor." dedi Wang Hanım, binayı işaret ederek. "Bir dahaki sefere onu nerede bulacağını öğrenmiş oldun. Bir şeye ihtiyacın olursa ona haber verebilirsin."

Avlunun kapısında onları görünce esas duruşa geçen birkaç genç duruyordu. Wang Hanım Daiyu'yü doğudan batıya uzanan bir koridordan geçirip, Büyük Hanımefendi Shi'nin avlusuna çıkardı. Arka kapıdan girdiklerinde, onları görünce hemen masayı ve sandalyeleri düzene koyan bir hizmetkâr kalabalığıyla karşılaştılar. Jia Zhu'nun dul karısı Li Wan yemekleri servis ederken, Xifeng çubukları yerleştiriyordu, Wang Hanım da çorbayı getirdi.

Büyük Hanımefendi Shi sedirde, masanın baş tarafında yalnız oturuyor, iki tarafında ikişer sandalye boş duruyordu. Xifeng, Daiyu'yü büyükannesinin sol tarafındaki ilk sandalyeye oturtmak istedi ama Daiyu ısrarla reddetti.

"Yengen ve büyük kuzenlerinin eşleri yemeklerini burada bizimle yemeyecekler." dedi büyükannesi gülümseyerek. "Hem sen bugün misafirsin. Bu yüzden buraya oturman uygun olur."

Ancak o zaman Daiyu izin isteyerek o sandalyeye oturdu. Büyük Hanımefendi Shi, Wang Hanım'a oturmasını söyledi; sonra

Yingchun ve diğer iki kız da oturmak için izin istediler. Yingchun sağdaki ilk sandalyeye, Tanchun soldaki ikinci sandalyeye ve Xichun de sağdaki ikinci sandalyeye oturdu. Hizmetçiler ellerinde bez, ağız çalkalama tası ve peçetelerle hazır beklerlerken, Li Wan ve Xifeng masada oturanların arkalarında durup, yemek servisi yapıyorlardı.

Dışarıda başka bir sürü hizmetkâr ve dadı hazır durumda bekliyorsa da yemek boyunca en ufak bir öksürük sesi bile duyulmadı. Yemek büyük bir sessizlik içinde yendi. Hemen sonrasında küçük taslarda çaylar getirildi. Lin ailesi, kızları Daiyu'ye, ölçülü olmanın faydasını ve yemekten hemen sonra içilen çayın sindirim sistemine zarar vereceğini öğretmişti. Ama buradaki âdetlerin kendi evininkinden farklı olduğunu anlayan Daiyu, belli bir ölçüde onlara ayak uydurmak zorunda kaldı. Çayını aldıktan sonra ağız çalkalama tasları tekrar getirildi; diğerlerinin ağızlarını çalkaladıklarını gören Daiyu çayın bunun için olduğunu anlayıp aynısını yaptı. Hepsi ellerini de yıkadıktan sonra, bu defa içmek için bir kez daha çay servisi yapıldı.

"Siz hepiniz gidebilirsiniz." dedi Büyük Hanımefendi Shi. "Ben torunumla sohbet etmek istiyorum."

Bayan Wang hemen ayağa fırladı, bir şeyler söyledikten sonra başı çekerek odadan çıktı; Li Wan ve Xifeng da onun arkasından gittiler. Sonra büyükannesi Daiyu'ye hangi kitapları okuduğunu sordu.

"*Dört Kitap*'a[1] yeni başladım." dedi Daiyu. Sonra kuzenlerinin hangi kitapları okuduklarını sordu.

"Kitap mı dedin!" diye bağırdı Büyük Hanımefendi Shi. "Onlar ancak birkaç kelime biliyorlar, kitap okumaya yetecek kadar değil."

Daha sözlerini henüz bitirmişti ki dışarıdan ayak sesleri duyuldu. İçeriye giren bir hizmetçi Baoyu'nün geldiğini haber verdi.

---

1) *Beş Klasik ve Dört Kitap* Konfüçyüsçülüğün kutsal metinleri olarak bilinen eski kitaplardır. *Dört Kitap; Konfüçyüs'ün Konuşmaları, Mensiyüs'ün Kitabı, Büyük Bilgi ve Orta Yol Doktrini*'dir. Bu eserler idareci bir sınıfın eğitiminin temelini oluşturmuş ve devlet memurlarının memuriyete alındıkları imtihanlarda esas kabul edilmiştir. (ç.n.)

Daiyu, Baoyu'nün nasıl bir haylaz ve ahmak olduğunu merak ederken genç delikanlı içeri girdi.

Saçına mücevher kakmalı, altın tel işlemeden bir taç, alnına da bir inci için dövüşen iki dragon şeklinde, altın bir bant takmıştı. Üzerine iki farklı renk altından yüzlerce kelebeğin işlendiği ve çiçeklerin serpiştirildiği kırmızı okçu gömleği, rengârenk ipekten, uzun püsküllü bir kuşakla belinden bağlanmıştı. Bunun üzerine de arduvaz mavisi Japon sateninden, sekiz kabartma çiçek demeti işlenmiş, püsküllü bir ceket giymişti. Ayaklarında beyaz, kalın tabanlı, siyah satenden yarım çizme vardı.

Yüzü sonbahar ortası dolunayı kadar parlak; cildi ilkbahar şafağındaki çiçekler gibi taze; şakaklarındaki saçları bıçakla kesilmiş gibi düz; kaşları mürekkeple çizilmiş gibi kara; yanakları şeftali çiçeği gibi kırmızı; gözleri duru havuzlar gibi parlak ve burnu biçimliydi. Öfkeli olduğunda bile gülüyordu sanki kaşlarını çattığı zaman dahi gözlerinde bir sıcaklık vardı.

Boynuna dragona benzer altın bir kolye ve ucunda çok güzel bir taşın sallandığı beş renk ipekten bir şerit takmıştı.

Daiyu onu görünce afalladı.

"Ne kadar da tuhaf!" diye düşündü. "Sanki onu daha önce bir yerde görmüş gibiyim; yüzü bana çok tanıdık geliyor."

Baoyu doğru büyükannesinin yanına gidip saygıyla eğildi. Yaşlı kadının, "Önce gidip anneni gör, sonra geri gel." talimatı üzerine hemen dönüp odadan çıktı.

Döndüğünde kıyafetini değiştirmişti. Başının etrafı kırmızı ipekle bağlanmış küçük örgülerle çevriliydi. Bütün örgüler tepede toplanıp simsiyah ve lake gibi parlak, büyük bir örgü yapılmıştı. Başının tepesinden örgünün ucuna kadar, uçlarında sekiz değerli şeyi[1] temsil eden altın sarkıtların olduğu dört büyük inci, aralıklı olarak tutturulmuştu. Parlak kırmızı zemin üzerine çiçek işlemeli olan gömleği yeni gibi görünmüyordu. Boynundaki şerit ve değerli taşın yanına bir de üzerinde Kayıtlı Adı yazılı olan kilit şeklinde bir muska ve nazarlık eklenmişti. Alt tarafta, açık yeşil çi-

1) Sekiz Hazineleri de denilen sekiz değerli şey, Çin sanatında ve Çin'in nümizmatik takılarında popüler olan, iyi şans ve bolluk sembolleridir. (ç.n.)

çekli satenden pantolonun bir kısmı, kenarları süslü, siyah puanlı çoraplar ve kalın tabanlı, koyu kırmızı ayakkabılar görünüyordu.

Yüzü sanki pudralanmış gibi beyaz, dudakları rujlu gibi kırmızıydı. Bakışları sevgi doluydu. Konuşurken âdeta gülümsüyordu. Ama asıl cazibesi kaşlarının kıvrımındaydı; gözleri bir duygu deryasıyla parıldıyordu. Görüntüsü ne kadar çekici olsa da altında neyin yattığını tahmin etmek hiç de kolay değildi.

Çok sonraları bir şair, *Batı Nehri Üzerindeki Ay* melodisine yazılan şu dizelerle sanki Baoyu'yü anlatmıştı:

Sık sık arar bulur kendini üzecek şeyleri,

Bazen bir ahmak gibidir, bazen bir deli;

Her ne kadar güzel olsa da dış görünüşü,

Kural tanımaz ve itaatsizdir yüreği.

Asla umursamaz görevlerini,

İnatçıdır katır gibi yapmamakta derslerini.

Tuhaftır hareketleri, mizacı aksi,

Dinlemez kimsenin azar ve eleştirilerini.

Umursamaz zenginliği ve asaleti,

Kaldıramaz fakirliğini sefaletini.

Oysa boşa harcadığı zaman ne kadar değerli,

Utandırır içeride ve dışarıda ailesini!

İlk sıradadır dünyada bu işe yaramaz serseri,

Onun gibi bir hain tarihte görülmedi.

Uyarmalı tüm yaldızlı gençleri,

Sakın ola bu kötü haytayı taklit etmemeli!

Ama biz hikâyemize devam edelim.

"Hayret, misafirimizle tanışmadan önce üstünü değiştirmişsin." dedi Büyük Hanımefendi Shi, gülerek. "Haydi, hemen kuzenini selamla."

Elbette ki Baoyu, bu çok güzel genç hanımın varlığını önceden fark etmiş ve Lin halasının kızı olduğu sonucuna varmıştı. Hemen yanına gidip eğilerek selam verdi, tanışmalarının ardından bir yere oturdu. Daiyu'yü yakından inceleyince, diğer kızlardan çok farklı olduğunu gördü.

Somurtmasa da simsiyah, kavisli kaşları çatılmış, gözleri aynı anda hem neşeli hem de kederli bir ifadeye bürünmüştü. Narin yüzünde hüznün izleri vardı. Çok güzeldi ama bünyesi kalıtsal bir hastalığın pençesindeydi sanki. Gözündeki yaşlar küçücük zerreler hâlinde ışıldıyordu, ferahlatıcı soluğu yumuşacıktı. Hareketsizken suya yansıyan hoş bir çiçek, hareketlendiğinde rüzgârda salınan narin bir söğüt gibiydi. Kalbinde Bi Gan'ınkinden[1] daha çok odacık vardı ve bu kalple, güzeller güzeli Xi Shi'den[2] daha çok acı çekiyordu.

"Bu kuzenimi daha önce görmüştüm." dedi Baoyu, incelemesini bitirdikten sonra, gülümseyerek.

"İşte yine saçmalamaya başladın." dedi büyükannesi alaycılıkla. "Bu imkânsız!"

"Belki görmediysem de yüzü çok tanıdık geliyor. Uzun bir ayrılıktan sonra tekrar karşılaşan iki eski dostmuşuz gibi hissediyorum."

"İşte bu daha mantıklı!" diyerek güldü Büyük Hanımefendi Jia. "Demek ki iyi arkadaş olacaksınız."

Baoyu, Daiyu'nün yanına oturmak için yerinden kalktı ve uzunca bir süre bütün dikkatiyle kıza bakmaya devam etti.

"Çok kitap okudun mu, kuzen?" diye sordu.

"Hayır." dedi Daiyu. "Bir yıldır ders alıyorum, sadece birkaç kelime okuyup yazabiliyorum."

---

1) Shang Hanedanlığı'nın seçkin ve sadık bir bakanıdır, onun idaresi altındayken hanedanlık zenginleşip gelişmiştir. Hükümdar Wen Ding'in oğlu, son Shang Hükümdarı Zhou'nun amcasıdır. Kral Zhou'nun en sevdiği eşi Daji bir gün hasta olduğunu ve sadece Bi Gan'da bulunan yedi odalı kalbe ihtiyaç duyduğunu söyler. Daji'yi kaybetmekten korkan Zhou, Bi Gan'ın kalbinin yerinden sökülmesini emreder. Bi Gan, efsanevi bilge danışman Jiang Zi tarafından hayatını koruması için kendisine verilen muskayla yarasını iyileştirir. Kalbinin olmaması onun tarafsız olduğu anlamına gelir ve Zenginlik Tanrısı olarak tayin edilir. (ç.n.)

2) Antik Çin'in ünlü 'Dört Güzelleri'nden biridir. Çok zayıf bir bünyesi olduğu ve göğüs ağrıları çektiği söylenir. (ç.n.)

"Adın ne, kuzen?" diye sormaya devam etti Baoyu, Daiyu adını söyledi.

"Peki, ya stil adın?"

"Yok."

"Ben sana vereyim o zaman." diye teklifte bulundu Baoyu, gülerek. " 'Çatık kaş' anlamındaki Pinpin'den daha uygun ne olabilir ki?"

"Nereden geliyor bu isim?" diye araya girdi Tanchun.

"*Eskiden Günümüze İnsanlar ve Nesneler Kitabı*'nda diyor ki batıda kaşları boyamak için kalem yerine kullanılan "dai" diye bir taş varmış. Kuzen Lin'in de adında dai olduğundan ve kaşları da yarı çatık durduğundan, bence bu muhteşem bir isim."

"Bence uyduruyorsun." diye dalga geçti Tanchun.

"*Dört Kitap* haricindeki kitaplarda yazan çoğu şey uydurma zaten. Tek uyduran ben miyim?" diye çıkıştı Baoyu, sırıtarak.

Sonra Daiyu'ye döndü, değerli bir taşı olup olmadığını sorarak herkesi şaşkına çevirdi.

Daiyu, onun doğduğunda ağzında olan taşı kastettiğini anladı.

"Hayır, yok. Bence bu, herkesin sahip olamayacağı çok nadir bir şey." dedi.

Bu Baoyu'yü hemen delilik nöbetlerinden birine soktu. Boynundaki taşı çekip alarak, parçalamak istercesine yere fırlattı.

"Bunun nesi nadir?" diye gürledi, sövüp sayarak. "İyi insanları kötülerinden ayırt edemiyor bile. Ne tür bir manevi idraki var ki? İstemiyorum bu illet şeyi artık!"

Oradaki bütün hizmetçiler şaşırıp kaldılar ve hepsi birden taşı yerden almak için fırladılar. Büyük Hanımefendi Jia, endişe içinde Baoyu'yü kollarına aldı.

"Seni küçük canavar!" diye azarladı. "Hadi huysuzlaşınca sinirini başkalarından çıkarıyorsun da hayatının bağlı olduğu bu değerli şeyi neden fırlatıp atıyorsun?"

Yüzü gözyaşı izleriyle lekelenen Baoyu, "Kuzenlerimin hiçbi-

rinde yok, sadece benim var. Bu çok can sıkıcı! Yeni gelen, peri kadar güzel kuzende de yok. Bunun iyi bir tarafı olmadığı gayet açık." dedi hıçkırarak.

"Bu kuzeninin de bir zamanlar bir tane taşı vardı." dedi Büyük Hanımefendi Jia, onu yatıştırmak için. "Ama halan ölüm döşeğinde yatarken, kızından ayrılmak istemeyince, kızına ait olan taşı yanına almaktan başka bir çare bulamadı. Yaşayanların da ölülerle beraber gömülmesi geleneği, kuzeninin evlat saygısıyla yerine getirilmiş oldu. Hem halanın ruhu kuzenini görme arzusunu böylelikle gideriyor. Bu yüzden sana taşı olmadığını söyledi; yaptığı iyilikle övünmek istemiyor. Kendini onunla nasıl kıyaslarsın? Şimdi taşı dikkatle boynuna tak da annen ne yaptığını görmesin."

Yaşlı kadın değerli taşı hizmetçilerden birinin elinden alıp çocuğun boynuna kendisi taktı. Baoyu, büyükannesinin açıklamalarını bir süre düşündükten sonra ikna olup, bir daha bu konuyu açmadı.

Tam o sırada bir dadı gelip Daiyu'nün nerede kalacağını sordu.

"Baoyu'yü benim dairemdeki en sıcak odaya taşı, küçük hanım da şimdilik onun yeşil tüllü dairesinde kalabilir. Kış bitip de bahar geldiğinde, odalarının tamiratlarını yapıp, kalıcı olarak yerleştiririz onları."

"Sevgili büyükanneciğim!" diye dil dökmeye başladı Baoyu. "Ben yeşil tüllü dairenin hemen dışındaki yatakta çok rahat ederim. Neden senin yanına geçip düzenini bozayım?"

Büyük Hanımefendi Jia, bir an düşündükten sonra kabul etti.

"Pekâlâ ama her birinizin bir dadısı ve size hizmet edecek birer hizmetçisi olacak. Diğer hizmetçiler dışarıda nöbet tutar ve çağrılara cevap vermek için hazır beklerler."

Xifeng çoktan bir hizmetçiyle, Daiyu'nün yatağı için leylak rengi, çiçekli bir perde, nakışlı bir örtü ve saten yorgan göndermişti bile.

Daiyu sadece yaşlı dadısı Wang'ı ve bebekliğinden beri yanında olan on yaşındaki hizmetçisi Xueyan'i getirmişti. Büyük Hanımefendi Jia, Xueyan'i çok genç ve çocuksu, Dadı Wang'ı

da hizmet etmek için çok yaşlı bularak kendi hizmetçilerinden Yingge'yı Daiyu'nün hizmetine verdi. Tıpkı Yingchun ve diğer genç hanımlar gibi, Daiyu'ye de kendi dadısına ek olarak, ona öğüt verip yönlendirmeleri için dört dadı, kıyafetleri ve bakımıyla ilgilenmeleri için iki özel hizmetçi, odaların temizliği ve ayak işleri için de dört beş genç hizmetçi tahsis edildi.

Dadı Wang ve Yingge yeşil tüllü daireye doğru Daiyu'ye eşlik ederlerken, Baoyu'nün dadısı Li ve baş hizmetçisi Xiren onun için dış odadaki büyük yatağı hazırlamaya giriştiler.

Asıl adı Zhenzhu olan Xiren de Büyük Hanımefendi Jia'nın hizmetçilerinden biriydi. Yaşlı kadın torununa o kadar düşkündü ki çok iyi bakıldığından emin olmak için, ne kadar iyi ve vicdanlı olduğunu bildiği, gözdesi Xiren'i ona vermişti. Baoyu kızın soyadının Hua, yani çiçek olduğunu öğrenip bir şiirin 'çiçek kokuları erkeklere doğru süzülüyor' dizesini hatırlayınca, büyükannesinden izin isteyip kızın adını Xiren (erkeklere süzülen) olarak değiştirmişti.

Xiren'in en güçlü tarafı sadakatiydi. Büyük Hanımefendi Jia'nın hizmetindeyken, saygıdeğer hanımından başka kimseyi gözü görmezdi. Şimdi Baoyu'nün hizmetine verilince, yalnızca onu düşünmeye başladı. Ama Baoyu dikbaşlı bir mizaca sahip olduğundan, kızın öğütlerine hiç kulak asmıyor, bu da onu çok üzüyordu.

O gece Baoyu ve dadısı Li uyuduktan sonra, iç odada Daiyu ve Yingge'nın hâlâ uyanık olduklarını fark eden Xiren, yatak kıyafetleriyle parmak uçlarına basarak yanlarına gitti.

"Neden hâlâ uyumadınız, küçük hanım?" diye sordu.

"Otur lütfen, kardeşim." diye davet etti Daiyu, gülümseyerek. Xiren yatağın kenarına oturdu.

"Bayan Lin'in canı çok sıkkın, sürekli ağlıyor." dedi Yingge. "Daha gelir gelmez genç efendimizin öfke nöbetine girmesine neden olduğunu söylüyor. Eğer yere attığında taşı kırılsaymış suçluluk hissedermiş. O kadar üzgündü ki ben de onu teselli etmeye çalışıyordum."

"Üstünüze alınmayın, küçük hanım!" dedi Xiren. "Korkarım ki

ileride bundan çok daha tuhaf şeyler yaptığına tanık olacaksınız. Onun davranışları için bu kadar etkilenip üzülecek olursanız, bir an bile huzur bulamazsınız. Bir an önce bu aşırı hassasiyeti bırakın!"

"Söylediklerini aklımda tutacağım." diye söz verdi Daiyu. "Peki, söyler misin, bu değerli taş nereden geldi ve üzerinde ne yazıyor?"

"Ailedeki hiç kimse nereden geldiğini bilmiyor. Doğduğunda ağzında olduğunu duyduk, ip takılması için deliği bile varmış. Size göstermek için getireyim." dedi Xiren.

Ama saat çok geç olduğundan Daiyu istemedi.

"Yarın bakarım." dedi.

Biraz daha konuştuktan sonra yattılar.

Ertesi sabah Daiyu ve kuzenleri erkenden kalktılar; Daiyu, Büyük Hanımefendi Jia'ya saygılarını sunduktan sonra Wang Hanım'ın dairesine gitti. Onu Jinling'den gelen bir mektup hakkında Xifeng'la konuşurken buldu. Yanlarında, Wang Hanım'ın ağabeyinin karısı tarafından bir haber iletmek üzere gönderilen iki hizmetçi de vardı.

Daiyu neler olduğunu anlayamadı ama Tanchun ve diğerleri onların, Jinling'deki Xue teyzenin oğlu Xue Pan hakkında konuştuklarını anladılar. Güçlü bağlantılarına ve zenginliğine güvenerek bir adama saldırıp öldürmüştü ve şimdi Yingtian bölge mahkemesinde yargılanıyordu. Wang Hanım'ın ağabeyi Wang Ziteng bunu öğrenince Rong Konağı'na bu habercileri göndermiş, Xue ailesini başkente davet etmelerini istiyordu.

Daha fazlası bir sonraki bölümde.

4. BÖLÜM

Talihsiz bir kız talihsiz bir delikanlıyla karşılaşır.

Su Kabağı Tapınağı rahibi uzatmalı bir davayı çözer.

Şimdi hikâyemize devam edecek olursak, Daiyu, diğer kuzenleriyle birlikte Wang Hanım'ın dairesine gelince, onu ağabeyinin evinden gönderilen habercilerle kız kardeşinin oğlunun Jinling'de bir cinayete karıştığından söz ederlerken bulmuştu. Wang Hanım'ın uğraştığı meselelerin ne kadar sıkıntılı ve şaşırtıcı olduğunu anlayınca, genç hanımlar hemen oradan ayrılıp Li Wan'e uğradılar.

Li Wan, genç yaşta ölen Jia Zhu'nun dul karısıydı, neyse ki Jia Lan adında, beş yaşında ve okula başlayan bir oğlu vardı. Li Wan'in, Jinling'de saygın biri olan babası Li Shouzhong, İmparatorluk Kolejinde yönetici olarak görev yapmıştı. Soyundaki kadın erkek bütün akrabaları şiir ve edebiyat üzerine eğitim almışlardı ama kendisi ailenin başına geldiğinde, kızlar için eğitim politikasını "hünersiz bir kadın erdemli bir kadındır" düsturu üzerine konumlandırarak, kızına ciddi bir eğitim aldırmak yerine, *Kızlar İçin Dört Kitap*, *Şehit Kadınların Biyografisi* ve *Asil Kadınların Anıları* gibi birkaç kitabı okuyacak kadar öğrenmesine izin vermiş, böylelikle kız eski hanedanlıkların saygın kadınlarını örnek almış, bütün ilgisini örgü ve dikiş işlerine vermişti. Bu yüzden kızına bir tür ipek anlamına gelen Wan ismini vermişti, stil adı da Gongcai'ydi.

Henüz hayatının baharında olan Li Wan kocasını kaybettikten sonra lüks ve refah içinde yaşıyor olsa da her bakımdan kurumuş bir ağaç ya da sönmüş küle benziyor, dış dünyadan hiçbir şeye ilgi duymuyordu. Kocasının akrabalarına hizmet etmek ve oğlunu büyütmenin dışında kalan boş zamanlarında küçük görümcelerine ve kuzenlerine iğne işlerinde ve ders çalışmalarında eşlik ediyordu.

Daiyu burada, evinden uzakta bir misafir olsa da onu teselli eden bu nazik kuzenlerinin yanında kendisini evinde gibi hissediyordu ve yaşlı babasından başka endişe duyacağı bir şey yoktu.

Ama şimdi Jia Yucun'a dönelim. Yingtian'deki yamende makamına yerleşir yerleşmez önüne bir cinayet davası getirildi. Dava, köle bir kızı satın alan iki taraf arasındaki çekişmeden kaynaklanıyordu; hiçbiri hakkından vazgeçmek istememiş ve bunun üzerine çıkan kavga cinayetle sonuçlanmıştı. Yucun derhâl davacıyı sorguya çağırttı.

"Öldürülen adam benim efendimdi." dedi davacı. "Bir köle kız satın aldı ama sonra bu kızın biri tarafından kaçırılıp satıldığı ortaya çıktı. Bu adama parasını ödeyen efendim, hayırlı bir gün olduğu gerekçesiyle üç gün sonra kızı alacağını söyledi. Ama adam bu arada köleyi gizlice Xue ailesine sattı. Biz bunu öğrenince kızı almak için satıcı adama gittik. Meğer bu Xue ailesi Jinling'de paraları ve nüfuzlarıyla her şeyi alabileceklerini sanan zorbalarmış. Bir grup adamı efendimi öldüresiye dövdükten sonra Xue ve haydutları, arkalarında sadece bu işle ilgisi olmayan birkaç kişi bırakarak ortadan kayboldular. Bir yıl önce şikâyette bulundum ama bir şey çıkmadı. Şimdi size yalvarıyorum, Sayın Hâkim, suçluları tutuklayıp adaleti yerine getirin. Hem müteveffa hem de hayattakiler sonsuza dek size minnettar olacaklar!"

Bunu duyan Yucun büyük bir öfkeye kapılarak, "Bu bir skandal!" diye bağırdı. "Nasıl oluyor da insanlar cinayet işleyip ceza almadan kurtulabiliyorlar?"

Tam tutuklama emri çıkarıp memurlarını eli kanlı katillerin akrabalarını işkence yoluyla sorgulanmak üzere aldırmak için gönderecekken, masasının yanında dikilen bir görevli ona uyarıcı bir bakış atarak, tutuklama emri çıkarmamasını işaret etti. Yucun'ın

kararlılığı sarsıntıya uğradı ve vazgeçmek zorunda kaldı. Sonra mahkeme salonundan çıkıp özel odasına geçti ve bu görevli dışındaki herkesi odadan gönderdi.

Adam hemen atılıp önünde saygıyla eğildi.

"Sayın Hâkim!" dedi gülümseyerek. "Geçen sekiz-dokuz yıl içinde durmadan yükseldiğiniz için, beni tanımanızı beklemiyorum."

"Yüzün çok tanıdık geliyor ama şu anda çıkaramadım." dedi Yucun.

"Yüksek makamlardaki insanların hafızaları zayıftır." dedi adam, gülümseyerek. "Demek hayata atıldığınız yeri ve yıllar önce Su Kabağı Tapınağı'nda olanları unutmuşsunuz."

Bu beklenmedik sözler üzerine geçmiş şimşek gibi Yucun'ın tepesine çöktü. Bu adam bir zamanlar yaşadığı Su Kabağı Tapınağı'ndaki rahip adayıydı. Tapınak yangında kül olduktan sonra kalacak bir yeri olmayan adam, tapınağın sert koşullarından bıkarak bir yamende çalışmanın çok daha kolay ve zahmetsiz olacağına karar verip, gençliğinin avantajını kullanmış ve saçlarını tekrar uzatıp bu göreve başlamıştı. Yucun'ın onu hatırlamaması gayet doğaldı.

Hemen adamın elini tuttu.

"Demek eski bir tanıdıksın!" dedi gülerek. Sohbet etmek üzere oturmasını söyledi ama görevli buna cüret edemedi.

"Kötü zamanlardaki dostluklar unutulmamalıdır!" dedi Yucun. "Burası benim özel odam. Oturmanda bir sakınca yok."

Bunun üzerine görevli saygılı bir şekilde sandalyenin ucuna ilişiverdi. Sonra Yucun neden tutuklama emri çıkarmasını engellediğini sordu.

"Şimdi bu şerefli makama geldiğinize göre, kendinize bu bölgenin Memur Koruyucu Muskası'nı çıkarmışsınızdır." dedi görevli.

"Memur Koruyucu Muskası mı? Ne demek istiyorsun?" diye sordu Yucun, merakla.

"Sakın duymadığınızı söylemeyin! Bu durumda görevinize

uzun süre devam edemezsiniz. Bugünlerde bütün yerel memurlar, bu vilayetteki güçlü, zengin ve üst düzey kişilerin gizli bir listesini tutuyorlar. Her vilayetin böyle bir listesi var. Eğer farkında olmadan bu insanlardan birini gücendirecek olursanız, sadece makamınızı değil, canınızı da kaybedebilirsiniz. Onun için Koruyucu Muska deniyor zaten. Biraz önce sözü edilen bu Xue ailesi de siz Sayın Hâkim'in gücendirmemesi gereken bir ailedir. Bu davanın zor bir tarafı yok ama sizden önceki yetkililer onların duygularını incitmemek ve isimlerini lekelememek için bir karara bağlamadılar."

Böyle diyerek cebinden elle yazılmış bir Memur Koruyucu Muskası listesi çıkarıp Yucun'a verdi. Listede görev yaptığı vilayetteki büyük aileler ve nüfuzlu insanlar birtakım basit ifadelerle sıralanmıştı. Şöyle bir şeydi:

Bu Jinlingli Jialar,

Aslına bakılırsa,

Değerli taştan salonlarda yaşarlar,

Altınlarını küplerle tartarlar.

Yirmi sülale, Ningguo ve Rongguo düklerinin soyundan gelir. Başkentteki sekiz sülalenin dışında ata topraklarında on iki sülale daha vardır.

Belki krallara layıktır

Ah-Pang Sarayı,

Ama yeterli değildir,

Jinlingli Shiler için.

On iki sülale, Baoling Markisi Shi'nin soyundan gelir. Onu başkentte, geri kalanı ata topraklarındadır.

Ejderhalar kralı isterse

Altından yatak,

Jinlingli Wanglara başvurur

Diyorlar.

On iki sülale, Emniyet Müdürü Kont Wang'ın soyundan gelir. İkisi başkentte, geri kalanı ata topraklarındadır.

Jinlingli Xueler

O kadar zengindir ki

Onlar için altın demir gibi,

Kum gibidir inci.

Şimdilerde Hazine'den sorumlu olan İmparatorluk Sekreteri Lort Xue soyundan gelen sekiz sülale vardır.

Daha Yucun listeyi okumayı tamamlayamadan, kapının önünde bir gonk sesiyle Bay Wang'ın resmî bir görüşme için geldiği bildirildi.

Yucun hemen resmî cüppesini giyip şapkasını takarak, misafiri karşılamak için odasından çıktı ve yemek yemeye yetecek kadar bir süre sonra geri dönüp görevliyi sorgulamaya devam etti.

"Bu dört aile, birbirleriyle yakın ilişki içindeler." diye açıklamasını sürdürdü görevli. "Birini gücendirmek hepsini gücendirmek, birini onurlandırmak hepsini onurlandırmak demektir. Birbirlerine yardım eder ve kusurlarını örterler. Cinayetle suçlanan bu Xue, listede 'O kadar zengindir ki' diye yazan Xuelerden biridir. Sadece diğer üç ailenin desteğine güvenmekle kalmaz, başkentte ve vilayetlerde babasının bir sürü eski dostu ve akrabaları vardır. Siz şimdi hangi birini tutuklayacaksınız, Sayın Hâkim?"

Bu sözleri duyan Yucun gülümsedi.

"Eğer durum buysa, davayı nasıl çözeceğiz? Senin katilin saklandığı yeri bildiğini sanıyorum." dedi görevliye.

"Sizden saklayacak değilim, Sayın Hâkim." dedi adam, gülerek. "Sadece katilin saklandığı yeri değil, kızı kaçırıp satan adamı ve onu satın alan müteveffayı da biliyorum. Ama durun, size her şeyi ayrıntısıyla anlatacağım."

"Öldürülen adam Feng Yuan fakir bir köy ağasının oğluydu. Daha genç yaşında hem babasını hem de annesini kaybetti; kardeşi yoktu. Sahip olduğu verimsiz topraklarla kıt kanaat geçiniyordu. On sekiz on dokuz yaşlarındaydı. Kadınlardan çok er-

keklerle arkadaşlık ediyordu. Ama hiç şüphe yok ki geçmişteki günahlarının telafisi olarak, garip bir tesadüf eseri, kızı satan bu üçkâğıtçıyla karşılaşmış ve kıza ilk görüşte âşık olmuştu. Onu satın alıp ikinci karısı yapmaya karar vermişti. Artık erkeklerle bir ilgisi kalmadığına ve ondan başka birini eş olarak almayacağına yemin ediyordu. Bu konuda o kadar hevesliydi ki kız onun evine gelmeden önce, gerekli hazırlıkları yapmak için üç gün beklemesi gerekti. Üçkâğıtçının, kızı gizlice Xue ailesine satıp her iki taraftan alacağı parayla kaçma niyetinde olduğunu kim bilebilirdi? Daha amacına ulaşamadan iki taraf onu bulup öldüresiye dövdü. İki taraf da paralarını geri almaya yanaşmıyor, kızı istiyordu. Sonra hiç kimseye taviz vermeyen genç Xue, adamlarına Feng Yuan'in pestilini çıkarmaları için emir verdi. Feng Yuan eve getirildikten üç gün sonra öldü."

"Genç Xue, neler olacağını bilmeden, başkente gitmek üzere yola çıkmak için çok önceden bir gün belirlemişti ve genç Feng'ı öldürüp kızı aldıktan sonra ailesiyle beraber hiçbir şey olmamış gibi belirlenen günde yola çıkmıştı. Gidişinin kaçmakla bir ilgisi yoktu çünkü bir insanın canını almak onun için önemli bir şey olmadığından meseleyle ilgilenme işini hizmetkârlarına bırakmıştı. Onun hakkında bu kadar konuşmak yeter. Söz konusu kızın kim olduğunu biliyor musunuz?"

"Nereden bileyim?" dedi Yucun.

"Büyük bir minnet borçlu olduğunuz birisi." diyerek kıs kıs güldü görevli. "O, Su Kabağı Tapınağı'nın bitişiğinde oturan Bay Zhen'in kızı, Yinglian."

"Ne! Sahiden o mu?" diye bağırdı Yucun, şaşkınlık içinde. "Beş yaşındayken kaçırıldığını duymuştum. Peki, neden daha önce satmamışlar?"

"Böyle insanlar küçük kızları kaçırmaya özen gösterirler." diye devam etti görevli. "On iki on üç yaşlarına gelene kadar onlara bakar, sonra ülkenin başka bir tarafına götürüp satarlar. Eskiden Yinglian ile her gün oynardık, çok iyi arkadaş olmuştuk. Yedi sekiz yıl sonra on iki on üç yaşlarında güzel bir kız olmasına rağmen yüzü hiç değişmemişti, bu yüzden onu kolayca tanıdım. Ayrıca iki kaşının ortasında bir pirinç tanesi büyüklüğünde, kırmızı bir

doğum lekesi vardı, bunu görünce iyice emin oldum. Onu kaçıran adam tesadüfen oturmak için benim evimi kiralamıştı, bir gün o evde yokken kıza birkaç soru sordum. O kadar çok dayak yemişti ki konuşmaya korkuyordu ve onu kaçıran adamın babası olduğunu, borçlarını ödemek için kendisini sattığını anlattı ısrarla. Ona dil dökerek ikna etmeye çalıştığım zaman da ağlayarak çocukluğundan hiçbir şey hatırlamadığını söyledi. Ama o olduğuna hiç şüphe yok."

"Genç Feng'ın kızı görüp onu kaçıran üçkâğıtçıya parasını ödediği gün, adam sarhoştu. Yinglian iç geçirerek sonunda çilesinin bittiğini söyledi bana. Ama Feng'ın üç gün sonra onu alacağını duyunca o kadar endişelenip üzüldü ki onu kaçıran adam çıkınca, biraz neşelensin diye karımı yanına gönderdim. Karım ona, Bay Feng'ın hayırlı günü beklemekte ısrar edişinin, ona bir hizmetçi gözüyle bakmadığının kanıtı olduğunu söyledi. Ayrıca o çok iyi bir beyefendiydi, hâli vakti yerindeydi; normalde kadınlardan hoşlanmadığı hâlde şimdi onu satın almak için çok para vermişti, bu da onu ne kadar önemsediğini gösteriyordu. Sadece iki üç gün beklemesi gerekiyordu, bunda üzülecek bir şey yoktu."

"Karım ona böyle cesaret verdikten sonra, Yinglian biraz kendine gelmiş, yakında kendisine ait bir evi olacağına inanmaya başlamıştı. Ama bu dünya hayal kırıklıklarıyla dolu. Ertesi gün Xue ailesine satıldı. Başka bir aile olsaydı sorun değildi de herkesin 'Budala Zalim' adını taktığı genç Xue korkunç bir kabadayıydı ve su gibi para harcardı. O kadar para verdikten sonra kızın rızası olmadığını öğrenince, bilincini kaybedene kadar onu dövüp sanki bir ölü gibi zorla sürüklemişti. O zamandan beri kıza ne olduğunu bilmiyorum. Zavallı Feng Yuan mutlu olmayı hayal etmişti ama bu arzusunu gerçekleştirmek şöyle dursun, çok para harcamış ve canından olmuştu. Çok acıklı bir durum değil mi?"

Yucun, bu hikâyeyi duyunca iç geçirdi.

"Karşılaşmaları tesadüf olamaz. Kaderin işi olmalı. Bir tür telafi. Yoksa Feng Yuan'in Yinglian'e aniden duyduğu sevgi başka nasıl açıklanabilir ki? Onca yıl kendisini kaçıran kişinin acımasız muamelesine katlanan Yinglian sonunda kendisini seven bir adamla bundan kurtulma fırsatını bulmuş, onunla evlenebilseydi

her şey çok iyi olacaktı ama sonra bunlar oluyor! Hiç şüphesiz Xue ailesi Feng'ınkinden daha zengin ama onun nasıl bir adam olduğunu göz önünde bulundurursak, büyük bir odalık ordusu ve ahlaksız, hovarda mizacıyla Feng Yuan ile bir tutulamazdı! Bu aşk hikâyesi, tuhaf bir rastlantıyla, talihsiz bir delikanlı ile talihsiz bir kızın başına gelen boş bir hülya. Ama başka insanların ilişkilerini bir tarafa bırakalım şimdi! Bu davayı en iyi şekilde halletmenin yolu nedir?"

"Sayın Hâkim, eski günlerde büyük bir zekâ ve kararlılık sergilerdiniz." dedi görevli, gülerek. "Şimdi ne oldu o eski azminize? Duyduğuma göre bu mevkiye gelmeniz Jia ve Wang ailelerinin sayesinde olmuş. Bu Xue evlilik yoluyla Jiaların akrabası. Neden rüzgâra doğru yelken açıp bu davayı ileride yine iki ailenin de yüzüne bakabileceğiniz şekilde, onlara iyilik yaparak sonuçlandırmıyorsunuz?"

"Teklifin çok yerinde tabii ama bir adamın hayatı söz konusu. Üstelik ben İmparator'un lütfuyla yeniden göreve getirildim ve yeni bir hayata başladım. Minnetimi göstermek için elimden geleni yapmak yerine, nasıl olur da özel nedenlerden ötürü yasaları hiçe sayabilirim? Böyle bir şey yapmaya cesaret edemem."

"Sayın Hâkim, tabii ki söylediklerinizi çok doğru ve yerinde." dedi görevli, alaycı bir şekilde gülerek. "Ama buna kimse itibar etmez. Günümüz dünyasında işler böyle yürümüyor. Eskilerin, 'Büyük adamlar günün şartlarına ayak uydururlar.' sözünü hiç duymadınız mı? 'Üstün insan hayırlı olanın peşinden gidip felaketten uzak durur.' da derler. Dediğiniz gibi yapacak olursanız, İmparator'a minnetinizi göstermek şöyle dursun, hayatınızı da tehlikeye atarsınız. Sizin yerinizde olsam, bir şey yapmadan önce bu konuyu bir kez daha dikkatlice düşünürdüm."

Yucun uzunca bir süre başını önüne eğip durdu.

"Peki, sen ne diyorsun?" diye sordu, sonunda.

"Hizmetkârınız çok mükemmel bir plan yaptı bile." dedi görevli. "Şöyle: Yarın davayı görürken, âdet yerini bulsun diye büyük bir gösteri yaparak bir mahkeme emriyle suçlular için yakalama kararı çıkarın. Tabii ki suçluları yakalayamayacaksınız ve dava-

cılar meseleyi burada bırakmayacaklar. Sonra siz Xue ailesinin bazı üyeleriyle hizmetkârlarını sorgulamak üzere gözaltına alırsınız. Ben de perde arkasından işe koyulup onların Xue Pan'in aniden hastalanıp öldüğünü ilan etmelerini sağlarım. Bu olay bütün Xue ailesi ve yetkili otoritelerin yeminli beyanlarıyla desteklenir."

"Sonra Sayın Hâkim, ruh çağırma konusunda özel bir yeteneğiniz olduğu haberini etrafa yayarsınız. Mahkeme salonuna bir ruh çağırma tahtası kurdurup seansı seyretmek isteyen, asker ya da sivil herkesi davet edersiniz. Ruhun, müteveffa Feng Yuan ile Xue Pan'in önceki yaşamlarında birbirlerine düşman olduklarını, şimdi hesaplaşmak üzere karşılaştıklarını, Feng Yuan'in bunu canıyla ödediğini, onun ruhunun musallat olduğu Xue Pan'in de esrarlı bir hastalığa yakalanıp öldüğünü anlattığını söylersiniz. Kızı kaçıran falan isimli adam bu faciaya neden olduğundan, onun yasaların gerektirdiği şekilde cezalandırılacağını, diğer herkesin temize çıkarıldığını ilan edersiniz. Ben de geri planda kızı kaçıran adamla konuşup itirafta bulunmasını sağlarım. Ruhun mesajının onun itirafını doğruladığını gören insanlar hiçbir şüphe duymadan ikna olurlar."

"Xue ailesi para içinde yüzüyor. Sayın Hâkim, siz Feng Yuan'in cenaze masrafları için Xue ailesinin Feng ailesine beş yüz, hatta bin tael ödemesini karara bağlarsanız, onların buna gücü yeter. Feng ailesi pek de önemli insanlar sayılmazlar, bütün dertleri para. Gümüş tael onların ağızlarını kapatır. Bu planıma ne diyorsunuz, Sayın Hâkim? Biraz üzerinde düşünün."

"İmkânsız! Çok riskli!" diyerek güldü Yucun. "Ben bu konuda biraz düşüneyim, asıl mesele insanların gereksiz konuşmalarını önleyecek bir yol bulmak, o zaman bu konu da halledilmiş olur."

İki adamın görüşmesi öğleden sonra geç saatlere dek sürdü.

Ertesi gün, bir grup şüpheliyle davacı mahkemeye çağrıldı ve Yucun onları inceden inceye sorguladı. Gerçekten de Fengların çok küçük bir aile olduğunu ve cenaze masrafları için bu davaya bel bağladıklarını anladı ama Xue ailesi zenginliklerinin ve nüfuzlarının verdiği kibirle karşılıklı uzlaşmayı reddedince dava çözümsüz kaldı.

Yucun akıllıca davranıp yasaları şartlara uydurarak keyfî bir hükme vardı. Cenaze masraflarını karşılamak amacıyla gelen Feng ailesi yüklüce bir para alıp başka bir itirazda bulunmadı.

Dava sonuçlanınca hiç zaman kaybetmeden Jia Zheng ve o zamanlar Metropolitan Garnizonu'nda Başkomutan olan Wang Ziteng'a birer mektup gönderip, değerli yeğenlerinin aleyhine açılan davanın kapandığını, artık bu konuda daha fazla endişelenmelerine gerek kalmadığını bildirdi.

Bu dava, bir zamanlar Su Kabağı Tapınağı'ndaki rahip adayı olan şimdiki görevli sayesinde halledilmişti ama Yucun bu adamın, herkesin içinde kendisinin fakir ve âciz olduğu eski günleri ortaya dökeceğinden korkmaya başladı. Sonunda onun bir kabahatini yakalayıp, uzak bir bölgeye sürgüne göndererek tekrar rahat bir nefes aldı.

Şimdi Yucun'ı bir kenara bırakıp Yinglian'i satın alan ve Feng Yuan'i döverek ölümüne neden olan genç Xue'ye dönelim. Uzun kuşaklar boyunca kültürlü olan bir aileden geliyordu ve Jinlingliydi ama daha çocukken babasını kaybedince, kendisine çok düşkün olan annesi, tek oğlu ve vârisi olarak onu şımartmış, bunun sonucunda zaman içinde işe yaramaz adamın biri olmuştu. Ailesi son derece varlıklıydı. İmparatorluk Sarayı'nın resmî tedarikçilerinden biri olarak mal alımı için Devlet Hazinesi'nden gelirleri vardı. Genç Xue, Pan adıyla okula gitmişti, stil adıysa Wenqi'ydi. Beş altı yaşlarından beri alışkanlıkları abartılı, konuşmaları kibirli ve küstahtı. Tabii ki okula gitmişti ama doğru dürüst okuyup yazamıyordu. Bütün gününü horoz dövüşü, at yarışıyla ve bazı yerleri ziyaret ederek geçiriyordu. İmparatorluk Tedarikçisi olduğu hâlde işin gerekleri ya da dünya meseleleri hakkında hiçbir şey bilmiyordu. Babasının ve büyükbabasının eski bağlantıları sayesinde Gelir Dairesi'ne kaydolarak düzenli bir şekilde yüksek bir maaş ve erzak elde etmeyi başarmış, bütün işlerinin idaresini ortaklarına ve ailenin eski kâhyalarına bırakmıştı.

Annesi née Wang, Metropolitan Garnizonu'nda Başkomutan olan Wang Ziteng'ın ve Rong Konağı'ndan Jia Zheng'ın karısı Wang Hanım'ın kardeşiydi. Yaklaşık kırk yaşlarındaydı ve Xue Pan tek oğluydu. Ama ondan iki yaş küçük, bebeklik adı Baoc-

hai olan bir de kızı vardı. Çok güzel olan bu kızın doğal bir zarifliği vardı. Babası hayattayken, çok düşkün olduğu kızını okutmuştu, kız sersem ağabeyinden on kat daha üstündü. Baochai babasının ölümünden sonra Xue Pan'in annelerine huzur yüzü göstermeyeceğini anlayınca, annesinin yükünü ve endişelerini paylaşmak için kitapları düşünmeyi bırakıp kendisini dikiş nakış ve ev işlerine vermişti.

Son İmparator tahsile ve edebe büyük önem verdiğinden, eşi benzeri görülmemiş bir lütuf bahşederek, ikinci eş ve nedime olarak seçmenin yanı sıra, içlerinden prenseslere ve prenslerin kızlarına derslerinde eşlik edecek erdemli ve yetenekli refakatçiler de bulmak amacıyla bakanlığa, ünlü ailelerin ve bakanların kızlarının bir listesini hazırlattı.

Xue Pan'in babası öldüğünden beri, farklı vilayetlerin tedarik bürolarındaki bütün müdürler, asistanlar ve ortaklar, onun gençliğinden ve tecrübesizliğinden yararlanıp sahtekârlığa başlamışlardı ve başkentteki farklı yerlerde yürütülen işler bile yavaş yavaş bozularak açık veriyordu.

Uzun zamandır başkentin tam bir eğlence yeri olduğunu duyan Xue Pan oraya gitmek için üç bahane buldu. Birincisi, seçmelere katılacak olan kız kardeşine eşlik edecek; ikincisi, akrabalarını görecek; üçüncüsü de uzun süredir bekleyen hesapları yoluna koyup yeni harcamalar için ayarlamalar yapacaktı. Tabii asıl niyeti başkent hayatını ve eğlencesini görmekti.

Bu nedenle uzun zaman önce bavulunu ve değerli eşyalarını hazırlamış, dost ve akrabalarına hediye olarak götürmek üzere yerel ürünler almıştı. Yola çıkmak için en uygun günü henüz seçmişti ki Yinglian'i satan adamla karşılaştı, kızın güzelliğine vurulup derhâl satın aldı. Feng Yuan kızı ondan geri almaya kalkınca, Xue Pan üstünlüğünden gayet emin bir şekilde, güçlü kuvvetli adamlarına Feng'ı öldüresiye dövmelerini emretti. Sonra evin bütün işlerini teker teker akrabalarına ve ailenin emektar kâhyalarına emanet edip, annesini ve kız kardeşini alarak yola çıktı. Onun için cinayet suçu, biraz kirli parayla kolaylıkla halledilebilecek, önemsiz bir meseleydi.

Yollarda geçirdiği kim bilir kaç günden sonra, başkente yakla-

şırlarken, dayısı Wang Ziteng'ın dokuz vilayetin genel valisi olarak terfi ettiği ve İmparatorluk talimatıyla başkentten ayrılıp sınırları teftişe gideceği haberini aldı; içten içe çok sevindi.

"Ben de başkentte beni dizginleyecek bir dayım olmasının ne kadar sıkıcı olduğunu düşünüyordum kara kara. Şimdi terfi edip gittiğine göre, gönlümce gezip tozabilirim. Kader benden yana." diye düşündü.

"Başkentte birkaç tane evimiz var ama on yılı aşkın zamandır hiçbirimiz uğramadığımız için bakıcılar onları gizlice kiraya vermiş olabilirler. Önceden hizmetçileri gönderip iyice temizletelim." diye öneride bulundu annesine.

"Zahmete girmeye ne gerek var?" dedi annesi. "Buraya asıl geliş amacımız akrabalarımızı ve dostlarımızı ziyaret etmekti. Ya büyük dayının ya da kız kardeşimin kocasının evinde kalabiliriz. Her iki ev de oldukça büyük. Geçici olarak orada kalıp yavaş yavaş evleri temizletmek için hizmetkârları gönderebiliriz. Böylesi bizi büyük zahmetten kurtarmaz mı?"

"Ama dayım yeni terfi etti ve dış vilayetlere gidiyor." dedi Xue Pan. "Evinde her şey karman çorman olmuştur. Biz de arı sürüsü gibi doluşursak düşüncesizlik etmiş olmaz mıyız?"

"Doğru, dayın gidiyor olabilir ama kız kardeşimin evi var. Yıllardır bizi başkente davet edip duruyorlar. Şimdi burada olduğumuza göre, dayın gitmeye hazırlanıyorsa, Jia teyzen kesinlikle orada kalmamız için ısrar edecektir. Ayrıca, bir telaş içinde kendi evlerimizi temizletmemizi hoş karşılamazlar. Senin neyin peşinde olduğunu gayet iyi biliyorum. Dayında ya da teyzende kalacak olursak, baskı altında olacağın için kaçıp gidemeyeceğinden korkuyorsun. Kendi evimizde kalıp kafana göre davranmayı tercih ediyorsun! O zaman git, kendine kalacak bir yer bul. Ben yıllardır kardeşimden ve yeğenlerimden ayrıyım, beraber biraz zaman geçiririz. Biz kardeşinle teyzene gidiyoruz. Buna bir itirazın var mı?"

Xue Pan, böyle kesin konuşan annesini kararından döndüremeyeceğini gayet iyi bildiğinden, çaresizce hizmetkârlara doğru Rong Konağı'na gitme talimatı verdi.

Bu arada Wang Hanım, Xue Pan aleyhine açılan davanın Yu-

cun sayesinde kapatıldığını öğrenip rahat bir nefes almış ama ağabeyinin sınıra göreve gideceğini duyunca, ziyaret edecek kimsesi kalmadığından kendisini çok yalnız hissedeceğini düşünerek çok üzülmüştü. Ama birkaç gün sonra hizmetçisi aniden gelip, kız kardeşinin, oğlu, kızı ve bütün ev halkıyla beraber başkente geldiğini ve kapının önünde arabadan indiklerini haber verdi.

Wang Hanım o kadar sevindi ki hemen birkaç hizmetçiyle beraber giriş salonunda onları karşılayıp içeri almaya gitti. İki kardeşin, ömürlerinin sonbaharında, nasıl hüzün ve sevinç karışımı duygularla tekrar buluştuklarını anlatmaya gerek yok.

Birbirlerinden ayrılmalarının ardından neler olduğuna dair biraz konuştuktan sonra Wang Hanım saygılarını sunmak üzere onları Büyük Hanımefendi Jia'nın yanına götürdü. Getirdikleri hediyeleri verdiler. Herkes birbiriyle tanıştıktan sonra konuklara bir hoş geldin ziyafeti hazırlandı. Xue Pan Jia Zheng'a saygılarını sundu ve ardından Jia Lian onu Jia She ve Jia Zhen'i görmeye götürdü.

Jia Zheng, karısı Wang Hanım'a bir mesaj gönderdi.

"Kardeşin pek yaşlanmış, yeğenimiz genç ve tecrübesiz. Eğer dışarıda yaşayacak olurlarsa, yine başı belaya girer. Bizim arazinin kuzey tarafındaki Armut Ağacı Avlusu'nun on odası bomboş duruyor. İyice temizletip kardeşine ve çocuklarına oraya taşınmalarını teklif edelim. Bu çok akıllıca bir şey olur." dedi.

Wang Hanım da zaten kardeşinin yanında kalmasını istiyordu. Bu arada Büyük Hanımefendi Jia da birisini gönderip, "Kardeşine bizimle kalmasını teklif et, böylece birbirimize daha yakın oluruz." mesajını iletti.

Xue teyze öteden beri akrabalarıyla bir arada yaşamaya can atıyordu, böylelikle oğlu kontrol altında tutulabilecekti; eğer dışarıda, ayrı bir evde oturacak olurlarsa, oğlunun doğal alışkanlıklarının azacağı ve başına bir felaketin geleceğinden korkuyordu. Hemen minnettarlığını dile getirip teklifi kabul etti. Ayrıca yanlarında kimse yokken Wang Hanım'a, kendi masraflarını kendilerinin karşılamasına izin verilmesi şartıyla, uzun süreli kalmayı düşünebileceğini bildirdi. Wang Hanım para konusunun Xue ailesi

için sorun olmadığını bildiğinden bunu kabul etti. Böylece Xue teyze ve çocukları Armut Ağacı Avlusu'na taşındılar.

Armut Ağacı Avlusu'nu bir zamanlar Rongguo Dükü'nün ileri yaşlarında sessiz bir dinlenme yeri olarak kullandığını söylemeliyiz. Küçük olmasına rağmen çok güzeldi. Öndeki giriş salonu, bildik yatak odaları ve arkadaki çalışma odaları da dâhil, hepsi mükemmel tarzda onu aşkın odası vardı. Sokağa açılan kendine ait kapısını Xue ailesi giriş çıkış için kullanıyordu. Güneybatı tarafındaki yan kapı Wang Hanım'ın esas konutunun doğu avlusuna giden dar yola açılıyordu. Xue teyze her gün öğle yemeğinden sonra ya da akşam Büyük Hanımefendi Jia ile sohbet etmek veya kardeşi Wang Hanım ile eski günleri anmak için bu yoldan yürüyüp giderdi.

Baochai her gün Daiyu, Yingchun ve diğer kızlarla okuyarak, satranç oynayarak ya da dikiş nakış işleri yaparak hoşça zaman geçiriyordu.

Önce yalnızca Xue Pan bu düzenlemeden hiç memnun olmadı; enişte sinin kendisi üzerinde uygulayacağı sıkı disiplinden dolayı başına buyruk davranamayacağından korkuyordu. Ama annesi orada kalmayı o kadar kesin bir şekilde kafasına koymuştu ve Jia ailesi de bu konuda o kadar ısrarlı davranmıştı ki şimdilik boyun eğmekten başka bir seçeneği yoktu. Yine de daha sonra taşınmaya karar verdiğinde hazır olsun diye kendi evlerini temizletmek için hizmetkârları göndermişti.

Ama ne mutlu ki oraya taşınalı daha bir ay bile olmadan, Jia ailesinin genç erkekleriyle yakın arkadaş oldu ve yarısının kendisi gibi aylak ve müsrif alışkanlıklara sahip olduğunu keşfederek onlara takılmaktan büyük bir keyif almaya başladı. Bir gün bir araya gelip şarap içiyor, bir başka gün çiçeklere bakıyorlar; kâh kumar oynuyorlar kâh geneleve gidiyorlardı. Onların da ahlaksız zevklerinin bir sınırı olmadığından, zaten yoldan çıkmış olan Xue Pan kısa süre içinde eskisinden on kat daha beter biri olup çıktı.

Jia Zheng çocuklarının eğitimi ve ev halkının disiplini konusunda çok sistemli biri olarak tanınıyor olsa da aile o kadar genişlemişti ki herkese birden göz kulak olamıyordu. Üstelik o dönemde ailenin reisi kendisi değil, Ningguo Dükü'nün en bü-

yük torunu olarak unvanı miras alan, dolayısıyla aileyle ilgili tüm meselelerin sorumluluğunu üstlenen kuzeni Jia Zheng'dı. Ayrıca kendisinin çok sayıdaki karmaşık, özel ve genel işleriyle meşgul olan Jia Zheng, ihmalkâr olan mizacıyla sıradan meseleleri fazla ciddiye almıyor, bütün boş zamanını kitaplara ve satranca adamayı tercih ediyordu.

Dahası, Jia Zheng'ın evinden iki avlu uzakta olan Armut Ağacı Avlusu'nun sokağa açılan ayrı bir kapısı olduğundan, Xue Pan ve kafadar genç arkadaşları istedikleri gibi girip çıkıyor, kimse karışmadan gönüllerince sefa sürüyorlardı.

Bu hoş şartlar altında Xue Pan taşınma düşüncesinden yavaş yavaş vazgeçmeye başladı.

Sonraki günlerde neler olduğu gelecek bölümde.

5. BÖLÜM

Jia Baoyu Hayalî Diyar'ı ziyaret eder.

İyi kalpli Uyarıcı Görüntü Perisi gizlice aşk üstüne açıklamalar yapar.

İlkbaharda, nakışlı yorgan altında, mahmur,

Bir periden büyülenip dünyadan ayrılır.

Şu ziyaret eden kimdir Rüyalar Diyarı'nı?

Zamanın başından beri en günahkâr sevdalı.

Dördüncü Bölüm'de belli bir ölçüde Xue ailesinin anne ve çocuklarının Rong Konağı'na taşınma sürecini ve diğer olayları anlattıktan sonra, şimdi Lin Daiyu'ye dönelim.

Rong Konağı'na geldiği andan itibaren Büyük Hanımefendi Jia ona karşı büyük bir anlayış ve sevgi gösterdi; uykusu, yeme içmesi, kaldığı yer gibi her konuda onu Baoyu'den hiç ayrı tutmadı; öyle ki diğer üç torunu, Yingchun, Tanchun ve Xichun geri planda kaldılar. Aslında, Baoyu ile Daiyu arasında filizlenen yakın arkadaşlık ve sevgi de diğerlerininkiyle karşılaştırıldığında çok farklı bir boyuttaydı. Gündüzleri beraber dolaşıyor ya da beraber oturuyorlardı. Geceleriyse aynı dairede uyuyorlardı. Her konuda tam bir uyum içindeydiler.

Tam böyle bir anda Baochai sahnede belirdi. Yaşça diğerle-

rinden biraz büyük olsa da o kadar düzgün ve o kadar güzel bir genç hanımdı ki Daiyu'nün onunla boy ölçüşemeyeceğine dair genel bir kanı vardı. İnsanların gözünde herkesin bazı özellikleri vardır elbette. Daiyu ile Baochai'in örneğinde, biri bir çiçek kadar güzel, diğeri bir söğüt kadar zarifti ama her biri kendi farklı mizacı açısından, kendince çekiciydi.

Ayrıca, Baochai yüce gönüllü, ince düşünceli ve iyiliksever tarzıyla, mağrur, güvenli ve kendisinden aşağıda olanlara karşı mesafeli olan Daiyu'den öyle farklıydı ki kısa süre içinde bütün hizmetkârların gönlünü kazandı. Neredeyse hepsi onunla sohbet edip oyun oynamaya bayılırdı. Bu yüzden Daiyu onu içten içe kıskanıyordu ama Baochai bunun farkında bile değildi.

Baoyu henüz bir çocuktu ve mizacı göz önünde bulundurulduğunda her bakımdan uyumsuz ve aksiydi. Yakın ya da uzak ilişki derecelerine hiç aldırmadan kız ya da erkek bütün kuzenlerine aynı davranırdı. Şimdi Büyük Hanımefendi Jia'nın dairesinde Daiyu ile aynı çatı altında kaldığı için doğal olarak onunla diğer kuzenlerine oranla daha çok yakınlaşmış, bu yakınlık daha fazla samimiyet getirmişti ve bu samimiyet de zaman zaman umulmadık bahanelerle kırgınlıklara ve yanlış anlamalara neden oluyordu.

Bugün ikisi bilinmeyen bir nedenle bozuşunca, Daiyu kendi odasında yapayalnız gözyaşı dökmeye başladı. Kaba sözleri yüzünden içten içe çok üzülen Baoyu onunla barışmak için yanına sokuldu ve yavaş yavaş onu yatıştırmayı başardı.

Ning Konağı'nın bahçesinin doğu tarafındaki erik ağaçları çiçek açtığından, Jia Zhen'in karısı You Shi, Büyük Hanımefendi Jia, Xing Hanım, Wang Hanım ve ailenin diğer üyelerini çiçeklerin keyfini çıkarmak için çağırmak niyetiyle hazırlık yaptı. Oğlu Jia Rong ve onun genç karısını da yanına alıp misafirlerini bizzat davet etti.

Büyük Hanımefendi Jia ve diğerleri kahvaltıdan hemen sonra geldiler. Yoğun Koku Bahçesi'nde biraz gezindiler ve önce çay, sonra şarap servisi yapıldı. Ama bu, Ning ve Rong Konaklarının kadınlarını bir araya getiren basit bir yeme içme partisi olduğundan kayda geçirmeye değer ilginç bir şey olmadı.

Kısa bir süre sonra yorgun düşen Baoyu şekerleme yapmak istedi. Büyük Hanımefendi Jia hizmetçilerine, onunla beraber eve dönmelerini ve iyice dinlenip kalkana kadar yanında kalmalarını, sonra beraber geri gelmelerini emretti. Bunun üzerine Jia Rong'un karısı Qin Keqing gülerek, "Biz Baoyu için burada bir oda hazırladık. Saygıdeğer hanımefendi siz hiç merak etmeyin, onu güvenle bana emanet edebilirsiniz." dedi. Baoyu'nün dadılarına ve hizmetçilerine genç efendileriyle birlikte kendisini takip etmelerini söyledi.

Büyük Hanımefendi Jia bu sevgi dolu, narin Qin Keqing'i her bakımdan çok güvenilir bulur, zarif ve cana yakın tavırlarıyla Rong ve Ning ailelerindeki tüm torunlarının eşleri arasında en çok onu severdi. Bu yüzden de Baoyu'nün kesinlikle emin ellerde olacağını düşünüyordu.

Keqing grubu iç odaya götürdü. Baoyu başını kaldırınca karşı duvarda asılı bir tablo gördü. *Meşale Işığında Çalışan Âlim* tablosu bir insan figürünü mükemmel bir şekilde sergiliyordu. Tablodan hiç hoşlanmadı, sonra kenarında yazan dizeleri okudu:

Dünyevi meselelerin kavranması gerçek bilgiden gelir,

İnsan doğasının algılanması ise gerçek kültürden.

Bu iki satırı okuyunca, odanın bütün şatafatına ve güzelliğine rağmen orada kalmak istemedi ve "Hemen buradan çıkalım, hemen!" dedi.

Onun bu itirazlarını duyan Keqing, "Burayı bile beğenmiyorsan, seni nereye götürebiliriz?" dedi gülerek. "Peki, benim odama gel o zaman."

Baoyu sırıtarak başını salladı ama dadılarından biri itiraz etti.

"Bir amcanın, yeğeninin karısının odasında uyuması duyulmuş şey midir?"

"Hayret doğrusu!" diyerek güldü Keqing. "Kızmasına hiç aldırmadan söylüyorum, o daha bir çocuk. Böyle tabular bu yaşta geçerli değildir. Geçen ay buraya gelen erkek kardeşimi görmediniz mi? O da Baoyu amcayla aynı yaşta; hatta yan yana dursalar eminim çok daha uzundur."

"Ben neden onu hiç görmedim?" diye sordu Baoyu. "Buraya getir de bir göreyim."

Kadınlar bir kahkaha kopardılar.

"Kilometrelerce uzağa gitti, nasıl getireyim? Bir gün nasıl olsa görürsün."

Genç kadının odasına geldiklerinde, daha eşikte tatlı bir parfüm kokusu burunlarını doldurdu. Gözleri buğulanan Baoyu'nün kemikleri yumuşadı.

"Ne güzel bir koku!" diye bağırdı birkaç kez, arka arkaya.

İçeri girince, duvarda Tang Yin'in *İlkbahar Uykusu* adlı tablosunu gördü. İlkbaharda henüz tomurcukları açmamış yaban elması ağaçlarının altında bir kadın uzanmış yatıyordu. İki kenarında, Song Hanedanlığı döneminden şair Qin Guan'ın dizeleri yazılıydı:

Bahar soğuğu hüzünlü bir uykudaki tomurcukları sarmalar;

Erkeklerin burnuna dolan koku şarabın parfümüdür!

Masanın üzerinde, bir zamanlar Wu Zetian'in[1] Aynalı Salonu'nu süsleyen eski bir ayna duruyordu. Yanında duran ve eskiden Uçan Kırlangıç Zhao Feiyan'in[2] üzerinde dans ettiği altın tepside, hain An Luşhan'ın[3] şaka olsun diye güzeller güzeli Yang Guifei'ye[4] fırlatıp dolgun, beyaz göğsünü morarttığı ayva vardı. Odanın bir ucunda Hanzhang Sarayı'nda Prenses Shouyang'ın uyuduğu, taşlarla süslü bir sedir duruyor, üzerinden Prenses Tongchang tarafından inci iplerden yaptırılmış bir perde sarkıyordu.

"Burası çok güzel!" diye bağırdı Baoyu, birkaç kez, memnuniyet içinde.

---

1) On dört yaşında cariye olarak girdiği sarayda imparatoriçeliğe yükselen ve Çin tarihinde devlet başkanı olarak tahta geçen tek imparatoriçedir. Muhalifi olan herkesi dışlayarak ve sürgüne ya da idama göndererek saf dışı bırakmıştır. (ç.n.)

2) Han Hanedanlığı döneminde İmparator Cheng'ın karısı olan İmparatoriçe Xiaocheng'dır. Dans ederken çok zarif ve kıvrak olduğundan Uçan Kırlangıç adını almıştır. (ç.n.)

3) An Luşan İsyanı'nı çıkaran ve önderlik eden, muhtemelen Sogd veya Göktürk kökenli olan bir Tang Hanedanlığı generalidir. (ç.n.)

4) Antik Çin'in ünlü "Dört Güzelleri"nden biri ve Tang İmparatoru Xuanzong'un eşidir. (ç.n.)

"Benim odam, tanrıçalara layıktır!" dedi Keqing gururla gülümseyerek.

Bu sözlerden sonra efsanevi Xi Shi tarafından yıkanan bürümcük bir örtüyü kendi elleriyle yaydı ve Hongniang'ın[1] tutkulu hanımı için taşıdığı gelin yastığını düzeltti. Sonra dadılar ve hizmetçiler Baoyu'yü yatırdılar ve yanında sadece dört hizmetçi, Xiren, Meiren, Qingwen ve Sheyue'yi bırakıp çıktılar. Keqing onlara, dışarıda verandada bekleyip kedilerin birbirleriyle dalaşmalarına izin vermemelerini söyledi.

Baoyu gözlerini kapatır kapatmaz uykuya daldı. Rüyasında Keqing önünde süzülüp gidiyordu. Kendisi de uyuşuk ve kararsız adımlarla onu izliyordu; uzun bir yoldan sonra yeşil ağaçların ve berrak derelerin arasında, kırmızı tırabzanları olan mermer bir taraçaya geldiler. Burası o kadar temiz ve pürüzsüz bir yerdi ki sanki hiç ayak basılmamış, rüzgârda sürüklenen toz zerresi bile düşmemişti.

Rüyasında hâlinden çok hoşnuttu.

"Burası ne kadar güzel!" diye düşündü. "Keşke bütün hayatımı burada geçirebilsem! Evimden uzak kalmam gerekse de bu fedakârlığa razıyım; burada olmak babamın, annemin ve öğretmenimin baskıları altında yaşamaktan çok daha iyi."

Bu düşünceler içindeyken birden birisinin, bir tepenin arkasında şarkı söylediğini duydu.

Bahar rüyası bulutlarla uçup gitti;

Çiçekler derelerde sürüklendi;

Genç âşıklar beni dinleyin,

Boşuna aşk acısı çekmeyin.

Baoyu bunun bir kız sesi olduğunu anladı ve daha şarkı bitmeden çok güzel bir kızın, sesin geldiği taraftan süzülür gibi yaklaştığını gördü. Sıradan bir ölümlüye hiç benzemiyordu. Onu gayet güzel anlatan bir şiir vardır:

---

1) Çinli yazar Yuan Zhen'in *Yingying'in Biyografisi* adlı eseri ve Wang Shifu'nun *Batı Odası'nın Romantizmi* adlı oyununda, Cui Yingying'in hizmetçisi olan kurgusal bir karakterdir. (ç.n.)

Söğüt evinden çıkıp çiçeklerin içinden geçiyor;
Gelişiyle bahçedeki ağaçlara tüneyen kuşları ürkütüyor;
Verandaya değen gölgesi yakınlarda olduğunu haber veriyor!

İşte peri kıyafeti rüzgârda çırpınıyor!
Misk ve orkide kokan parfümü havada süzülüyor;
Lotusa benzer elbisenin her hışırtısıyla yeşim küpeleri çınlıyor;

Gamzeli gülüşü sanki baharda açan şeftali çiçeği;
Mavi siyah saçları bulut kümesine benziyor.
Aralık dudakları âdeta kiraz gibi,
Nar tanesi dişleri tatlı soluğunu gizliyor.

Bakılası güzelim ince beli
Rüzgârda sürüklenen kara benziyor.
İnci ve zümrüt saç süslemeleri,
Altın rengi alnını gölgede bırakıyor.

Çiçeklerin arasından bir görünüp bir kayboluyor,
Kâh sinirli kâh neşe saçıyor,
Sanki kanatlı gibi gölün üzerinde süzülüyor.

Hilale benzer çatılı kaşları gülüşünü saklıyor;
Konuşuyor ama sanki hiç ses çıkarmıyor;
Lotusa benzer ayakları süzülüyor;
Duruyor ama sanki uçmaya hazırlanıyor.

Yeşim gibi lekesiz teni âdeta buzla rekabet ediyor;
İhtişam içindeki görkemli kıyafeti ışıltılar saçıyor.
Tatlı yüzü kokulu bir maddeden sanki,
Ya da değerli bir taştan oyulmuş gibi.
Havalanan bir Anka kuşuna mı yoksa dragona mı benziyor?

Ya iffeti? Karın içinden görünüveren erik çiçeği gibi,
Ya saflığı? Tıpkı sonbahar orkidesi, çiylerle bezeli.
Issız bir vadideki çam ağacına benziyor sükûneti.
Peki güzelliği? Durgun suya yansıyan bulut, kızıl kahverengi.

Hele zarafeti, bir derede kıpır kıpır dragon gibi;
Nezaketi serin bir nehre düşen ay ışığı sanki.
Xi Shi'yi utandırır, Wang Qiang'ın kızarır yüzü;
Nerede doğmuş, hangi soydan gelir bu güzeller güzeli?
Kuşkusuz periler diyarında yok eşi benzeri,
Cennetin mor bahçelerinde var mı bir dengi?
Kim olabilir bu güzel sahi?

Bu perinin ortaya çıkmasına çok sevinen Baoyu, onu selamlamaya gitti büyük bir hevesle.

"Söylesene sevgili peri, nereden gelip nereye gidiyorsun?" dedi gülerek. "Ben yolumu kaybettim. Rica etsem bana rehberlik eder misin?"

"Benim evim Hüzün Denizi'ndeki Ayrılık Acısı Diyarı'nda." diye cevap verdi peri, gülümseyerek. "Büyük Boşluk Hayalî Diyarı'ndaki İlkbahar Uyanışı Dağı'nda bulunan Yayılan Koku Mağarası'ndan Uyarıcı Görüntü Perisi'yim. Tozlu dünyadaki aşk maceraları, karşılıksız sevgiler, kızların kalp kırıklıkları ve erkeklerin arzuları üzerinde çalışıyorum. Son zamanlarda buralarda eski

devir âşıklarının yeniden canlandıklarını duydum, onlardan aşk ve özlem alıp uygun yüreklere dağıtma fırsatı bulabilirim belki diye geldim. Seninle burada karşılaşmamız tesadüf değil! Benim evim çok uzak sayılmaz. Bir fincan kendi ellerimle topladığım narin tomurcuk çayı ve bir testi kendi yaptığım lezzetli şaraptan, birkaç yetenekli şarkıcı ve dansçıdan, *Kızıl Odanın Rüyası* adında on iki yepyeni peri şarkısından başka sana verebileceğim hiçbir şey yok. Benimle gezintiye gelmez misin?"

Bu teklife çok sevinen Baoyu, Keqing'i unutup perinin peşine düştü. Büyük bir taş kemere geldiler. Üzerinde büyük harflerle "Büyük Boşluk Hayalî Diyarı" yazıyordu. Kenarlardaki iki sütunun üzerinde şu sözler vardı:

Yalan gerçeğin yerine geçtiğinde, gerçek de yalan olur;

Hiçlik bir varlığa dönüşürse, varlık da hiçlik olur.

Bu kemerin ilerisinde bir saray girişi vardı, üzerinde büyük harflerle "Hüzün Denizi ve Sevgi Cenneti" yazıyordu. Yine kapının iki yanında şu dizeler vardı:

Yeryüzü kadar sağlam, gökyüzü kadar azametli tutku,

Ezelden ebede kadar sürüp gider;

Yazık! Şehvet düşkünü gençler ve hüzünlü kızlar,

Aşkın karşılığını vermekte zorlanırlar!

Baoyu biraz düşündükten sonra kendi kendine, "Öyle mi, gerçekten? Acaba 'ezelden ebede kadar' ve 'aşkın karşılığı' ne anlama geliyor? Bundan sonra bunları anlamak için çaba göstermeliyim." dedi.

Baoyu bu şekilde düşünerek kötü ruhları yüreğine davet ettiğinin farkında bile değildi.

Hızlı adımlarla perinin peşinden, ikinci kapıdan geçip her iki tarafta bir dizi salon gördü. Hepsinde levhalar ve dizeler asılıydı. Tümünü okuyacak zamanı yoktu ama bazılarının isimleri dikkatini çekti: Tutkulu Sevda Salonu, Kıskançlık Salonu, Sabah Gözyaşları Salonu, Gece Hıçkırıkları Salonu, İlkbahar Ateşi Salonu, Sonbahar Hüznü Salonu.

Okuduklarıyla ilgisi uyanan Baoyu periye dönüp, "Acaba zahmet olmazsa bu salonların içlerini bana gösterir misin, sevgili peri?" dedi.

"Bu salonların içinde, dünyanın her yerinden, hem ölüp gitmiş hem de henüz doğmamış kadınların kayıtları var." diye açıklama yaptı peri. "İnsan gözlerin ve fâni bedeninle olacakları önceden görmene izin verilemez."

Ama Baoyu hayır cevabını kabul eder miydi hiç? İzin vermesi için tekrar tekrar ısrar edince peri sonunda pes etti.

"Peki o zaman!" dedi, önünde durdukları salonun tabelasına baktı. "Bu salona girip bakabilirsin."

Baoyu anlatılmaz derecede sevindi ve başını kaldırıp bakınca "Talihsiz Hayatlar Salonu" yazısını gördü. Her iki yanında da şu dizeler vardı:

Baharın kederini, sonbaharın hüznünü başlarına kendileri açıyor.

Çiçek gibi, ay gibi güzellikleri boşa harcanıyor.

Bu dizelerin anlamını kavrayan Baoyu tuhaf bir şekilde ürperdi. Kapıdan geçip içeriye girince, üzerlerindeki etiketlerde farklı vilayetlerin isimlerinin yazılı olduğu on kadar büyük dolap gördü. Diğerlerini bir tarafa bırakıp kendi vilayetini bulmaya çalıştı ve kısa süre içinde *Jinling'in On İki Genç Kızı'nın İlk Kaydı* yazılı dolap gözüne ilişti.

Bunun ne demek olduğunu sorunca peri, "Senin şerefli vilayetindeki en mükemmel ve seçkin on iki güzel kızın kaydı bu. Onun için adı İlk Kayıt." dedi.

"Jinling'in çok büyük bir yer olduğunu söylerler." dedi Baoyu. "Nasıl sadece on iki kız olabilir? Sadece bizim ailede bile, hizmetçileri de sayacak olursak, yüzlerce genç kız var."

"Doğru!" dedi peri, hafifçe gülümseyerek. "Şerefli vilayetinde kızların sayısı çok ama bu kayıtlar için sadece en önemliler seçildi. Sonraki iki dolapta ikinci ve üçüncü derecedekilerin kayıtları var. Geri kalanların hayatları ise kaydedilmeye değmeyecek kadar vasat olduğundan burada yok."

Baoyu sonraki iki dolaba bakınca, *Jinling'in On İki Genç Kızı'nın İkinci Kaydı* ve *Jinling'in On İki Genç Kızı'nın Üçüncü Kaydı* etiketlerini gördü. Sonuncu dolabın kapağını açtı, bir kaydı çıkarıp ilk sayfasını çevirdi. İncelediğinde, herhangi bir insan ya da manzara resmi değil, sadece mürekkep lekesi olduğunu gördü. Bütün sayfa sadece kara bulutlar ve karartılarla doluydu. Arkasındaki sayfada şu satırlar yazıyordu:

Bulutsuz bir gökyüzünde,

Berrak aya nadiren rastlanır,

Soylu ve arzulu bir zihin,

Soysuz bir bedene hapsedilir.

Cazibesi ve zekâsı kıskançlık yaratır,

İftiracılar zamansız ölümünü getirir.

Ve seven erkeğinin kederi boşunadır!

Sonraki sayfada bir demet çiçek ve lime lime bir minder resmi gördü. Ayrıca şu dizeler yazılıydı:

Neye yarar ki kibarlığı ve uyumu,

Yasemin ve orkideyle yarışır kokusu;

Ama gönül talihten iltimaslı aktörü seçer,

Şans soylu efendisinin yanından geçer.

Bu sözlere bir anlam veremeyen Baoyu kayıt defterini yerine koydu ve İkinci Kayıt dolabına gidip bir defter çıkardı. Onu incelediğinde, ilk sayfadaki resimde, bir gölde bir dal osmantus vardı. Göldeki su tamamen kurumuş, dibindeki çamur bile çatlamıştı. Üzerinde, solup boynunu bükmüş bir lotus duruyordu. Arkasında şu satırlar yazıyordu:

Açmış bir lotus gibi tatlı,

Ah yazık ki acılarla geçti hayatı;

İki dünya yetiştirdiğinde tek bir ağacı,

Uçacak kendi memleketine tatlı ruhu!

Yine okuduklarından bir şey anlamayan Baoyu bu defteri yerine bırakıp İlk Kayıt'ı aldı. İlk sayfasında iki kurumuş ağaç resmi vardı. Bu ağaçların üzerinde yeşim taşından bir kemer asılıydı. Altın bir saç tokası bir kar yığınının içine gömülüydü. Dört dizelik bir şiir yazılıydı:

Birinde bir erdem kadınca,

Birinde diğerlerini geride bırakan zekâ.

Yeşimden bir kemer asılı ormanda,

Ah! Altın bir toka gömülü kara!

Okuduğu bu satırlar yine Baoyu'ye çok esrarengiz geldi. Periye soracaktı ama onun, ölümsüz dünyasının sırlarını ifşa etmek istemeyeceğini biliyordu. Defteri elinden bırakmak niyetinde olsa da bunu yapamadı. Sonraki sayfaları okumaya devam ederken, ucunda bir ağaç kavunu asılı olan bir yay resmi gördü. Şu şiir yazılıydı:

Hayatın zorlu okulunda yirmi yıl doldu mu,

Nar zamanı saray salonlarına yerleşecek!

Hiç üç bahar senin ilk baharınla bir olur mu?

Ne zaman ki kaplan tavşanla karşılaşacak,

Bu büyük ömür rüyası sonlanacak.

Bir sonraki sayfada uçurtma uçuran iki kişinin resmi vardı; deniz üzerindeki büyük bir teknede de bir kız oturuyor, ellerini yüzüne kapatmış ağlıyordu. Onun yanında da şu satırlar yazıyordu:

Zekâ ve asil bir yürekle kutsandı,

Ama şansı yakalamak için çok geç kaldı.

Parlak bir günde gözünde yaşlarla,

Akıp giden nehri seyre daldı.

Bin rüzgâr esse de doğuda,

Evi rüyasında bile çok uzakta.

Arkasından sürüklenen bulutların ve akan suların resmiyle şu dizeler geliyordu:

Zenginlik ve rütbenin var mı önemi?

Kundaktaki bir yetim yapayalnız değil mi?

Erken batan güneşe yas tutar, gün gelir.

Xiang Nehri kurur, Chu bulutları sürüklenir!

Bir sonraki resimde çok güzel bir yeşim taşı çamura düşmüştü. Şu dizeler vardı:

İffettir dileği,

İnzivadır isteği;

Yazık! Olsa da altın ve yeşim gibi,

Sonunda yeridir çamurun dibi.

Sonra güzel bir kızı parçalamak üzere kovalayan vahşi bir kurt resmi vardı. Dizeler şöyleydi:

Bir fabldaki gibi gaddar kurtla evlenir,

Onun arzusu acımasızca kızı yemektir.

Belki altın çardaktaki narin bir çiçektir,

Ama haşin bir uyanış onu beklemektedir.

Bunun hemen altında, eski bir tapınakta yalnız başına oturmuş Buda'nın vecizelerini okuyan bir kız resmi vardı. Şunlar yazıyordu:

Baharın geçiciliğini fark ettiğinde,

Bürünür simsiyah rahibe kılığına.

Yazık, bu zengin evin soylu kızına,

Yapayalnız uyur mabedin loş ışığında!

Ardından bir buzdağının üzerine tünemiş dişi bir Zümrüdüanka kuşu geldi, altında da şu yazıyordu:

Kötü günlerde bu Anka belirir,

Yetenek ve hünerini herkes beğenir;

Önce boyun eğer, emreder sonra ve azledilir,

Gözyaşlarıyla Jinling'e gönderilir.

Bundan sonra ıssız bir köydeki kasvetli bir kulübede, ip eğiren güzel bir kız resmi vardı. Yazısı şöyleydi:

Talih kaşlarını çatınca asaletin anlamı olmaz;

Bir ev yıkılmaya görsün akrabalık da kalmaz.

Gülünce şans Liu nineye,

Gelir kurtuluş dertli ömrüne.

Bu satırların arkasından, bir orkide saksısının yanında şık kıyafetler içinde güzel bir kız resmi geliyordu. Bu resme şu dizeler eklenmişti:

Erik meyvesini sonra verir diğerlerinden,

Kim daha güzel açar bir saksı orkideden?

Kıskanılır tabii, saflığı suyla yarışırken,

Boşuna uğraşır dedikoduya gayret eden!

Daha sonraki resimde, yüksek bir binanın üst katında güzel bir kız, kendisini kirişe asmış intihar ediyordu. Dizeler şöyle diyordu:

Deniz gibi, gök gibi sınırsız aşk hayaldir,

Âşığın âşığa kavuşması ahlaksızlık getirir.

Bütün kötülükler Rong Konağı'ndan mı gelir?

Asıl felaketin kaynağı Ning ailesidir.

Baoyu okumaya devam edecekti ama peri onun ne kadar akıllı ve keskin zekâlı olduğunu bildiğinden, semavi sırların sızdırılması konusunda sorumlu tutulmaktan korkarak elindeki defteri çekip aldı ve gülerek, "Bu aptal bilmecelerle kafanı karıştırmak yerine neden benimle gelip muhteşem manzaranın tadını çıkarmıyorsun?" dedi.

Baoyu sersemlemiş bir hâlde kayıtları bir yana bıraktı, perinin peşine takılıp arka taraflara doğru ilerledi. İnci kapı örtüleri, işlemeli perdeler, boyalı sütunlar ve oymalı kirişlerden geçtiler. Görkemle ışıldayan bu kırmızı odaları, altın süslemeli zeminleri, kar gibi parlak pencereleri, değerli taşlardan yapılmış sarayları ifade etmeye kelimeler yetersiz kalırdı; hele o nefis peri diyarı

çiçekleri, nadir bitkiler ve güzel kokulu otlar. Gerçekten cennet gibi bir yerdi.

Baoyu bu muhteşem şeylere doya doya bakarken peri, "Hemen buraya gelip onur konuğumuzu selamlayın!" diye bağırdı, gülerek.

Bu sözler üzerine, lotusa benzer kolları yanlarından sarkan, tüylü giysileri uçuşan, bahar çiçekleri gibi güzel, sonbahar mehtabı gibi büyüleyici periler çıkageldiler. Baoyu'yü görür görmez hepsi bir ağızdan Uyarıcı Görüntü Perisi'ne çıkıştılar.

"Demek onur konuğumuz bu! Neden onu selamlamak için acele edelim ki? Sen bize bugün, tam bu saatte sevgili Kırmızı İnci'nin ruhunun tekrar bizi ziyarete geleceğini söylemiştin. Onca zamandır bunu bekliyorduk. Neden onun yerine tertemiz ve lekesiz kızların diyarını kirletsin diye bu pis yaratığı getirdin?"

Baoyu bu sözler karşısında afalladı ve kendisini pis ve iğrenç hissederek yerin dibine girmek istedi. Uyarıcı Görüntü Perisi hemen onun elinden tutup, gülümseyerek genç kardeşlerine döndü.

"Size neden planda değişiklik yaptığımı açıklayayım." dedi. "Bugün Kırmızı İnci'yi almak için Rong Konağı'na gitmek üzere yola koyuldum ama Ning Konağı'nın yanından geçerken Ningguo ve Rongguo düklerinin ruhlarına rastladım. 'Bu hanedanlığın kuruluşundan beri, ailemiz yıllarca süren liyakat ve şöhrete nail oluyor, zenginlik ve şeref kuşaktan kuşağa naklediliyor. Ama yüzyıl aradan sonra bu cömert şansımız, bir daha geri getirilemeyecek şekilde sona erdi. Ne kadar çok oğlumuz ve torunumuz olsa da içlerinde aile varlığımızı sürdürebilecek tek bir kişi var, o da torunumuzun çocuğu Baoyu. Dikbaşlı ve huysuz bir mizaca sahip olsa da akıllı ve zeki olduğundan umutlarımızı ona bağladık. Ama ne yazık ki ailemizin iyi şansı tamamen bittiğinden, ona doğru yolu gösterecek kimsemiz yok! Hiç beklenmedik bir anda karşılaşmamız ne büyük bir şans! Onu aşırı arzulara ve şehvet duygularına aptalca kapılmaması konusunda uyarmanı diliyoruz, belki böylelikle tatlı sözleriyle onu cezbedecek kızların tuzaklarından kaçınıp doğru yola girebilir. O zaman biz iki kardeş çok mutlu olacağız.' dediler bana."

"Merhamet duygularımı kabartan bu ricalarını anlayışla karşıladım ve onu buraya getirdim. Öncelikle kendi sülalesinden, üç sınıfa ait kızların kayıtlarını dikkatle okumasını istedim ama bunların anlamını kavrayamadığından, yeme içme, şarkı ve dans gibi dünyevi zevklerin imgelerini tatsın diye onu alıp buraya geldim, böylelikle belki ileride gerçeğin farkına varır."

Bu sözlerden sonra Baoyu'yü elinden tutup içeri götürdü. Havada hafif bir koku vardı ama ne kokusu olduğunu anlayamayıp periye sordu.

"Bu koku senin dünyanda bulunmaz, onun için tanıyamadın." dedi peri, alaycı bir gülüşle. "Ünlü dağlarda ve muhteşem kırlarda bulunan çok nadir bitkilerin ilk filizlerinden yapılıyor ve cennetin mücevherli koruluklarında yetişen, inci dolu ağaçların reçinesiyle karıştırılıyor. Adı da Birçok Kokunun Özü."

Baoyu duydukları karşısında hayretler içinde kaldı. Bütün grup yerlerine oturdu ve genç kızlar mis kokulu, enfes lezzette ve ferahlatıcı bir çay ikram ettiler.

"Bu çayın adı ne?" diye sordu Baoyu.

"Bu çay, İlkbahar Uyanışı Dağı'nda bulunan Yayılan Koku Mağarası'nda yetişiyor." diye cevap verdi peri. "Peri çiçekleri ve ulvi yaprakların çiyiyle demleniyor, adı da Bir Mağaradaki Bin Kırmızı Çiçek."

Baoyu başını sallayarak çaya övgüler yağdırdı. Odada etrafına bakınırken, gövdeleri yeşimden lavtalar, nadir bulunan mücevher kakmalı bronz dingler, eski tablolar, yeni şiir kitapları gördü. Ama onu en çok memnun eden pencere pervazında gördüğü, bir kadın makyajından kalan ruj lekeli pamuk parçaları ve pudra kalıntılarıydı. Duvarda asılı olan panoda şu dizeler yazılıydı:

Bir geri çekilmedir manevi ve münzevi,

Tatlı bir özlem dünyasıdır semavi.

İncelemeleri tamamlayıp gördüğü her şeye hayranlık duyan Baoyu perilerin isimlerini sordu. Birisinin adı Şehvetli Rüyalar Perisi, bir diğerininki Tutkunun Yüce Hâkimi, bir başkasınınki Hüzün Getiren Altın Kız ve dördüncününki de Bulaşıcı Nefret Azizesi'ydi. Ötekilerin isimleri de aynı şekilde tuhaftı.

Kısa bir süre sonra küçücük genç kızlar içeriye masa ve sandalyeler getirip şarap ve atıştırmalık yiyecekler hazırladılar. Kristal kadehlerden leziz şaraplar taşıyordu, amber bardaklar inci rengindeki sert içkiyle ağızlarına kadar doluydu. Ziyafetin zenginliği konusunda başka ayrıntıya gerek yok. Baoyu yine şaraba bu alışılmadık saf aromayı neyin verdiğini sormadan duramadı.

"Bu şarap, yüzlerce çiçeğin taç yaprakları ve on bin ağacın özsuyu, Tekboynuz'un[1] kemik iliğiyle karıştırılıp Zümrüdüanka kuşunun sütüyle mayalanarak yapılıyor. Bu nedenle ona Bir Kadehte On Bin Lezzet adını verdik." dedi peri.

Baoyu övgüler yağdırdığı şarabını yudumlarken on iki dansçı kız ileri atılıp, hangi şarkıyı söyleyeceklerini sordular.

"*Kızıl Odanın Rüyası* adındaki yeni bestelenmiş on iki şarkıyı söyleyin." diye önerdi peri.

Dansçılar kabul ettiler ve sandal ağacından kastanyetlerini hafifçe vurup gümüş lirlerinin tellerini yumuşakça çekerek şarkıya başladılar.

Dünya kaostan ilk çıktığında...

Tam o anda peri araya girip Baoyu'ye, "Bu şarkı, dikkat çekici olayları kuşaktan kuşağa aktarmak amacıyla tozlu dünyada bestelenen ve içinde âlimlerin, kızların, yaşlı erkek ve kadınların ve budalaların yer aldığı, kuzey ve güneyin dokuz melodisinin olduğu, romantik şarkılara benzemez. Bizim şarkılarımız bir kişi ya da olay üzerine irticalen bir ağıttır ve rüzgârın ya da telli çalgıların sesine kolaylıkla uyum gösterirler ve onların özünü bilmeyen hiç kimse içindeki ince nitelikleri takdir edemez. Senin de anlamını gerçekten kavrayabileceğinden şüpheliyim. Önce metni okuyup sonra şarkıyı dinlemezsen, sana sanki bal mumu çiğniyormuşsun gibi lezzetsiz gelecek." dedi.

Böyle söyledikten sonra genç bir kıza dönüp, *Altın Günlerin Rüyası* şarkılarının sözlerini getirmesini emretti. Metni aldıktan sonra Baoyu, şarkıyı dinlerken gözleriyle yazıları takip etmeye başladı.

---

1) Mitolojik tek boynuzlu at. Kafasının ortasında düz bir boynuzu vardır. Saf ve masum olduğuna, kanı içildiğinde insanı ölümsüz yaptığına, bu yüzden de öldürmesinin lanet getireceğine inanılan efsanevi bir hayvandır. (ç.n.)

GİRİŞ

ALTIN GÜNLERİN RÜYASI

Dünya kaostan ilk çıktığında,
Aşkın tohumlarını kim ekti, söyle bana.
Esinti ve ay ışığının güçlü tutkusu oluşturdu onu.
Bu tatlı özlem dünyasında,
Sıkıntılı bir günde, yapayalnız bir anda,
Aptal yüreğimi ederim ifşa,
Kızıl Odanın Rüyası şarkısıyla,
Kayıp aşklarıma duyduğum acıyı koyarım ortaya.

BİRİNCİ ŞARKI

YANLIŞ EVLİLİK

Varsın yakıştırsın onlar birbirlerine
Altın ile yeşim taşını;
Ben hâlâ hatırlarım çiçekle taş arasındaki o eski andı.
Kristal karın saf ve soğuk güzelliğine,
Gözlerim boşu boşuna baktı.
Nasıl unuturum dünyadan çekip giden,
Ormandaki yapayalnız periyi?
Bilirim tabii,
Her iyide bir kusur olabildiğini!
Avutamaz asla hüzünlü zihnimi,
Bu kadar nazik, bu kadar iyi bir eş dahi.

İKİNCİ ŞARKI

BOŞA ÇIKAN UMUT

Periler diyarının ölümsüz çiçeğidir biri,
Güzel bir yeşim taşıdır, lekesiz, diğeri,

Eğer yazgılı değilse birliktelikleri,

Nedendir bu hayatta tesadüf etmeleri?

Madem yazgılıydı beraberlikleri,

Neden bir sonuca varmaz sevgileri?

Boşuna ah edip durur yalnızken biri,

Beyhude özlem duyar diğeri;

Biri tıpkı suya yansıyan ay gibi,

Aynadaki çiçeğe benzer öteki.

Ne kadar gözyaşı taşıyabilir zavallı gözleri?

Sonbahardan kışa, bahardan yaza dek akabilir mi?

Baoyu bu bağlantısız ve esrarlı şarkılarda bir güzellik bulamadı ama dokunaklı melodisi ruhunu mest etti. Bu yüzden anlamını araştırmaya ya da şarkıların nereden geldiğini sormaya hiç yeltenmeden, hüznünü dağıtmak için bir süre dinlemeye devam etti. Şarkıcılar söylemeye devam ettiler.

ÜÇÜNCÜ ŞARKI

GEÇİCİ ÖMÜR

Şan şeref doruktayken çok sevinir,

Lanet ölüm işte o zaman gelir;

Dehşet içinde açılarak gözleri,

Can verirken ardında bırakır her şeyi.

Uzaktadır burnunda tüten memleketi,

Rüyasında anne ve babasına der ki:

"Yavrunuz ölümün kollarına gitti;

Ah ailem, siz de göze almayın riski,

Hemen bir yol bulun kaçmak için geri."

DÖRDÜNCÜ ŞARKI

SEVDİKLERİNDEN AYRILIŞ

Rüzgârda, yağmurda kilometrelerce sürmelidir teknesini,
Eviyle, ailesiyle koparıp ayırır kendisini;
Ama düşünür, kalan yıllarında hasret yaşları dökeceğini;
"Sakın düşünmeyin yavrunuz için acı çekmeyi.
İyi ve kötü şans alına yazılıdır eskiden beri,
Ayrılıklar ve birleşmeler yazılmamış olabilir mi?
Uzak düşmüş olsak da birbirimizden şimdi,
Yine de yaşamalıyız mutlu ve neşeli.
Değersiz kızınız evden gitti,
Artık onun için üzülmekten durun geri!"

BEŞİNCİ ŞARKI

SEVİNÇ İÇİNDEKİ HÜZÜN

Ailesi öldüğünde daha beşikteydi,
Varlık içinde olsa da onu kim sevecekti?
Çok cesur ve açık yürekli doğdu neyse ki
Kalbinde gizli duygular besleyecekti.
Sanki rüzgârın ve ay ışığının yıkadığı kristal bir evdi,
Yetenekli ve yakışıklı bir kocayla evlendi.
Onunla uzun yıllar yaşayabilirdi,
Acı çocukluk anılarını silerdi!
Ah, dağıldı bulutlar Gaotang üzerindeki,
Xiang Nehri'nin suları kurudu ne yazık ki!
Ölümlü insanın budur kaçınılmaz kaderi,
Boşu boşuna dövünmemeli.

ALTINCI ŞARKI

DÜNYA İLE KAVGALI

Doğuştan bir orkide gibi çekici,

Hünerleriyle âdeta bir peri,

O kadar tuhaftır ki az bulunur benzeri.

İğrençtir onun için zengin yiyecekleri,

Aşağılık bulur şatafatlı giysileri.

Ama dünya kıskanır asili,

Ve küçümser aşırı iffeti!

Solgun ışığında tapınağın ömrü solup gidecekti,

Tadılmadan bitecekti ilkbaharın tüm lezzeti.

Senin sonun da bayağı, kirli ve dünyevi,

Tıpkı çamura düşen lekesiz bir yeşim taşı gibi.

Boşuna vah ederler onun için soylu evlerin gençleri.

YEDİNCİ ŞARKI

DÜŞMANLARIN EVLİLİĞİ

İnsani duygulardan yoksun, bir Zhongshan kurdu,

Geçmiş günlere minnet duymak umuru mu?

Kibir, savurganlık, sefahat peşinde bütün ruhu.

Önemsemez bir ailenin kızını, o ki öylesine kibar ve soylu;

Çiğner ayağının altında onların değerli yavrusunu.

Ah yazık! Bir yıla kalmaz solup gider kızcağızın tatlı ruhu!

SEKİZİNCİ ŞARKI

BAHARIN GEÇİCİLİĞİ

Ne zaman ki üç baharı hafife alır,

Şeftalinin kızılının, söğüdün yeşilinin ne önemi kalır?

Gençliğin görkem ateşini söndürüp göklerin huzurundan hoşlanır.

Belki gökte şeftaliler coşar, azıtır,
Badem çiçekleri bulutlarda kaynaşır,
Peki, hangi çiçek sonbaharı sağ salim atlatır?
Bak kavaklar arasında yas tutanlar yakınır,
Yeşil akçaağaçlar altında ruhlar sızlanır,
Mezarlarındaki yabani otlar ufka kadar uzanır.
Bugün insanın yükü fakirlikse, yarın bambaşkadır,
Baharda açmak, güzün solmak çiçeklerin yazgısıdır.
Doğumun kapısından, ölümün ziyaretinden kim kaçınır?
Cennette değerli bir ağaç olduğu sanılır,
Üzerinde ölümsüzlük meyvelerini taşır.

DOKUZUNCU ŞARKI

AKILLILIĞI FELAKETİNİ GETİRİR

Her şeyin sırrını çözmekte çok fazla akıllı,
Ama ne fayda, getirir kendi mahvını.
Yaşarken kalbi paramparça kırıldı,
Öldükten sonra boşa gider kurnazlığı.
Bir zaman zengin olan evin yıkımı,
Saçar etrafa tüm fertlerini ayrı ayrı.
Boşunaydı yarım ömür süren kaygıları,
Rahatsız edici rüya gibiydi görülen gece yarısı.
Âdeta koca bir konağın birdenbire yıkılması,
Ya da yanıp tükenen bir lambanın çırpınması,
Mutluluğun kederle sonuçlanması,
Fâni dünyada hiçbir şey kesin değildir, ne acı!

ONUNCU ŞARKI

UFAK BİR İYİLİK

Bazı iyilikler kalıcıdır,
Bazı iyilikler kalıcıdır!
Tesadüfen bir iyilikseverle karşılaşır;
Annesinin bir sevap işlemesi ne şanstır.
İnsanın garibi kurtarması, fakire yardımı esastır.
Zalim akrabadan kendini sakınmalıdır,
Çünkü o çıkar peşinde koşandır.
Yıldızların çok yukarısında biri,
Hesap yapar, seyredip her şeyi.

ON BİRİNCİ ŞARKI

İHTİŞAM GEÇ GELİR

Sevgi sadece aynada bir yansımadır,
Ün ve rütbe çabucak geçen bir rüyadır,
Gençlik ve güzellik nasıl da hızla kaybolur.
Gelin yatağının zevkleri de hemen yok olur.
İşlemelidir kaftanın, tacın inci kakmadır,
Sanma ki bunlar ölümü uzaklaştırır.
Yaşlılıkta insan yokluktan uzak olmak ister,
Gerçek kutsanma kucağındaki çocuğa bağlıdır.
Gururla dimdiktir, başındaki resmî bir taçtır,
Göğsündeki altın erkân nişanı parlaktır.
Bir insan belki yücedir, huşu uyandırır,
Ama ölüme giden kasvetli yol yakındır.
Tarihin şanlı dediklerinden geriye ne kalır?
Sadece saygı duyacağımız boş adlardır.

ON İKİNCİ ŞARKI

İYİ ŞEYLERİN DE BİR SONU VARDIR

Bahar biterken boyalı kirişlerden kokulu toz dökülür,

Doğuştan tutkuludur, güzel yüzü ay gibi görünür,

Sebep olduğu şey ailesinin çöküşüdür.

Jing ile başlar aile varlığındaki gerileme,

Ning'e atfedilir aile işlerindeki küçülme.

Şehvet aşkıdır bütün günahlarına gerekçe.

SON SÖZ

KUŞLAR ORMANA UÇARLAR

Makam sahiplerinin mal varlığı azalır,

Zengin ve soyluların serveti harcanır.

İyilik yapanlar ölümün pençesinden kurtulur,

Zalimlerse bir gün cezasını bulur.

Can alanlar can vererek öderler,

Gözyaşı borçlananlar da gözyaşı dökerler.

Başkasına karşı suçlara ağır ceza verilir,

Ayrılıklar ve kavuşmalar yazgıyla belirlenir.

Zamansız ölümün nedenini geçmiş yaşamda ara,

Şanslıdır mevki ve servet keyfi süren yaşlılıkta,

Dünyayı anlayanlar ondan kaçarlar,

Hiç uğruna ölürler, aptal âşıklar.

Ormana döner karınları doyan kuşlar,

Arkalarında ıssız bir boşluk bırakırlar.

Genç kızlar şarkılarını bitirdikten sonra, başka bir şarkıya daha başlayacaklardı ama Uyarıcı Görüntü Perisi, Baoyu'nün ilgisinin dağıldığını görünce "Seni aptal çocuk!" diye bağırdı, içini çekerek. "Hâlâ hiçbir şey anlamadın mı?"

Baoyu perilere başka şarkı söylememelerini, şarabın etkisiyle kendisini sarhoş ve uykulu hissettiğinden, biraz uyumak istediğini söyledi.

Peri ziyafetten arta kalanların temizlenmesini emretti ve Baoyu'ye hayatında hiç görmediği kadar görkemli bir şekilde döşenmiş, hoş kokulu bir odaya kadar eşlik etti. Ama odada daha çok ilgisini uyandıran şey, içeride oturan, güzelliği ve zarafetiyle Baochai'e, çekiciliği ve narinliğiyle Daiyu'ye benzeyen kızdı. Şaşkınlık içinde düşüncelere dalmışken peri birden, "Senin tozlu dünyanda istisnasız tüm varlıklı ve saygın evlerin kadınlara ait yeşil pencereli ve süslü odaları, genç hovardalar ve hafifmeşrep kızlar yüzünden kirleniyor." dedi. "Daha da kötüsü, eski zamanlardan bu yana sayısız rezil hovarda, şehvet düşkünlüğünün ahlaksızlık teşkil etmediğini iddia eder, hatta şehvet aşkının ahlaksızlıkla aynı şey olmadığını kanıtlamaya çalışır. Ama bütün bu iddialar onların eksikliklerinin bahanesi, kirliliklerinin paravanıdır. Kadınların güzelliğinden etkilenmek başlı başına bir tür şehvettir, hatta arzu hissetmek daha da fazlası. Bu nedenle her tür sevgi eylemi ve iki cinsin her birlikteliği, güzellikteki tensel hazzın aşk duygusunu uyandırmasından kaynaklanır. Seni bu kadar sevmemin nedeni de ta eski zamanlardan günümüze dek bu dünyada yaşayan en şehvetli erkek olman."

Duydukları karşısında Baoyu'nün dili tutuldu ve gülümseyerek itiraz etti.

"Yanılıyorsun, sevgili perim. Zaten annem ve babam, kitap okumak istemediğim için beni sık sık azarlarlar. Nasıl daha ileri gidip bir de 'şehvetli' olma riskini göze alabilirim ki? Ayrıca, ben henüz çok gencim, bu kelimenin anlamını bile doğru dürüst bilmiyorum."

"Merak etme!" dedi peri. "Temelde her türlü şehvet aynı kapıya çıkar ama anlamları farklıdır. Örneğin, dünyada sadece fiziki güzellik, şarkılar, danslar, sonsuz eğlence ve flörtten zevk alan günahkârlar vardır. Onlar olur olmaz zamanda sevişirler ve mümkün olsa dünyadaki her güzel kız, her istediklerinde arzularını tatmin etsin diye ellerinin altında olsun isterler. Böyle biri, bedensel şehvete dalan bayağı bir yaratıktır."

"Ama senin durumun farklı. Doğanın varlığını doldurduğu kör ve savunmasız sevgiye 'zihinsel şehvet' diyoruz. Bu, zihin tarafından algılanan ama ifade edilemeyen, sezgiyle kavranan ama kelimelere dökülemeyen bir şeydir. Bu 'zihinsel şehvet' nedeniyle kadınlar seni nazik ve anlayışlı bir arkadaş olarak görürler ama dünyanın gözünde bu seni tuhaf ve anormal yapar. Alay ve aşağılamaların hedefi olursun."

"Bugün değerli ataların Ningguo ve Rongguo Dükleriyle karşılaşıp senin hakkındaki samimi ricalarını duyunca, biz kadınların daha büyük mutluluğu için bütün dünya tarafından kınanmana izin veremezdim. Bu yüzden seni buraya getirip kutsal şarabı ikram ettim, kutsal çayı içirdim. İncelikli şarkılarla seni uyandırmaya çalıştım. Şimdi seni çocukluk adı Keqing olan genç kız kardeşim Jianmei ile eşleştireceğim. Bu akşamın en uğurlu saatinde evliliğinizi tamamına erdireceksiniz. Bu ayarlamayı yapmaktaki amacım, bu periler diyarında bile aşk bir illüzyon olduğuna göre senin tozlu ve fâni dünyanda fazlasıyla öyle olduğunu anlamanı sağlamak. Bugünden itibaren bunu bilerek gönül meselelerinden kendini kurtarıp düşünce tarzını değiştirmeni ve zihnini Konfüçyüs ve Mensiyüs'ün öğretilerine, kendini de toplumun iyileştirilmesine adamanı içtenlikle umuyorum."

Bunun üzerine peri ona aşk sanatının sırlarını vermeye başladı. Sonra onu nazikçe odanın içine itip kapıyı kapattı ve gitti.

Şaşkın ve sersemlemiş olan Baoyu perinin ona söylediklerini uygulamaya girişti. Kızların ve erkeklerin beraber yürüttükleri bu eylemin tahmin edilebilir aşamalarını burada anlatacak değiliz.

Ertesi sabah, Keqing ile uzun bir süre, kulağına tatlı sözler fısıldayarak mutluluğa kilitlenip kaldı, kendisini bir türlü ondan koparamıyordu. Sonunda yürüyüş yapmak için yatak odasından el ele dışarı çıktılar.

Birdenbire kendilerini dikenli çalılar, kurt ve kaplanlarla çevrelendikleri bir yerde buldular. Önlerinde kapkara bir dere yollarını tıkıyordu. Karşıya geçecekleri bir köprü yoktu. Ne yapacaklarını bilmez bir hâlde tereddüt içindelerken peri arkalarından koşarak yetişti.

"Durun! Durun!" diye bağırıyordu. "Çok geç olmadan geri dönün."

Donakalan Baoyu, "Burası neresi?" diye sordu.

"Baştan Çıkarma Geçidi." dedi peri. "Burası on bin kulaç derinliğindedir ve yüzlerce kilometre boyunca her iki yöne uzanır. Sizi karşıya geçirebilecek bir tekne de yok. Sadece dümeninde Hissiz adındaki gönüllü rahip, itme sırığının başında da Dilsiz adındaki rahip yardımcısı olan, ahşap bir sal var. Bu iş için para almıyorlar, yalnızca kaderinde yazılı olanları karşıya geçiriyorlar. Eğer yolunuza devam edip içine düşmüş olsaydınız, o zaman büyük bir çabayla sana verdiğim öğütler boşa gitmiş olacaktı!"

Peri konuşurken Baştan Çıkarma Geçidi'nden gök gürlemesi gibi bir gürültü geldi. Bir sürü iblis ve nehir canavarı Baoyu'yü içeri çekmek için atıldı. Korkudan vücudundan yağmur gibi soğuk terler boşandı.

"Keqing! Beni kurtar!" diye bağırdı, dehşet içinde.

Xichun diğer hizmetçilerle beraber korkuyla içeri dalıp onu kollarına aldı.

"Korkma, Baoyu! Biz buradayız!" dedi.

Ama dışarıdaki verandada Qin Keqing hizmetçilere, kedi ve köpeklerin kavga etmelerine engel olmalarını söylerken, Baoyu'nün uykusunda kendisine seslendiğini duymuştu.

"Buradaki hiç kimse benim çocukluk adımı bilmez." diye düşündü şaşkınlık içinde. "O nereden öğrenmiş olabilir?"

Gizli bir rüyada tuhaf karşılaşmalar olur,

Çünkü o tüm zamanların en tutkulu âşığıdır.

Sorusunun cevabını bulamadıysanız bir sonraki bölümü okumalısınız.

6. BÖLÜM

Baoyu aşk sanatında ilk deneyimini yaşar.

Liu nine Rong Konağı'na ilk ziyaretini gerçekleştirir.

İçerik:

Bir gün zengin evinin kapısını çalar,

Zenginler ihtiyaçlarından söz ederler;

Onların ödülü bin parça altın değildir,

Onun verebileceğinden fazlasıdır.

Qin Keqing, Baoyu'nün rüyasında kendisine çocukluk ismiyle seslenmesine çok şaşırdı ama bu meselenin üzerine gitmedi. O merakla orada dururken, hâlâ rüyasının etkisinde olan ve henüz tam olarak kendisine gelemeyen Baoyu yataktan kalkıp gerindi. Hizmetçiler hemen ona longan[1] suyu getirdiler, birkaç yudum içtikten sonra Xiren'in yardımıyla kıyafetini değiştirmeye başladı. Kız pantolonunu iliklemek için uzanınca Baoyu'nün uyluğuna değdi. Soğuk ve yapış yapış olduğunu görünce dehşet içinde gerileyerek ne olduğunu sordu. Kıpkırmızı kesilen Baoyu cevap vermeyip kızın elini sımsıkı kavradı.

Xiren çok akıllı bir kızdı ve Baoyu'den bir iki yaş daha büyük olduğundan hayatın gerçeklerini kavramaya başlamıştı.

---

1) Çin ve Güneydoğu Asya'ya özgü bir meyve ağacıdır. Meyvelerine halk arasında dragon gözü de denir. (ç.n.)

Baoyu'nün içinde bulunduğu durumdan hemen neler olduğunu anladı. Kendisi de utançla kızararak hiçbir soru sormadan Baoyu'nün üstüne başına çekidüzen vermeye devam etti.

Sonra Büyükanne Jia ve diğerlerinin yanına gittiler. Alelacele bir şeyler yedikten sonra tekrar Baoyu'nün odasına döndüler ve diğer hizmetçiler ve dadılar yokken, Xiren değiştirmesi için Baoyu'ye temiz iç çamaşırı verdi.

"Lütfen hiç kimseye söyleme, sevgili Xiren." diye yalvardı Baoyu, süklüm püklüm.

Kendisi de aynı şekilde rahatsızlık duyan Xiren, gülümseyerek, "Neden böyle?" diye başladı, sonra etrafına şöyle bir bakınıp devam etti: "Nasıl oldu bu?"

Baoyu kıpkırmızı kesilip hiçbir şey söylemedi. Xiren merakla gözlerini ona dikip kıkırdamaya başladı. Biraz tereddütten sonra Baoyu rüyasını ayrıntısıyla kıza anlattı. Perinin onu aşk ilişkisiyle tanıştırmasına sıra geldiğinde, Xiren elleriyle yüzünü kapatıp bir kahkaha kopardı.

Uzunca bir zamandır Xiren'in zarif ve cilveli hâllerinden etkilenen Baoyu periden öğrendiklerini uygulamak için kıza baskı yaptı. Xiren, Büyükanne Jia kendisini Baoyu'ye verdiği zaman tam anlamıyla ona ait olmasını kastettiğini hissetmişti. Onu reddetmek için iyi bir nedeni olmadığından, mahcubiyetin verdiği kısa bir direnmeden sonra Baoyu'nün istediğini yapmasına izin verdi. Neyse ki yakalanmadan gizlice bu denemeyi gerçekleştirdiler. O andan sonra Baoyu, Xiren'e daha önce olduğundan çok daha özel bir ilgi göstermeye başladı, Xiren de ona çok daha büyük bir sadakatle hizmet verdi. Ama şimdilik bu konuda bu kadarı yeterli.

Rong Konağı aşırı derecede büyük olsa da en üst seviyeden en alt seviyeye kadar herkesi sayarsak üç yüzü aşkın kişi yaşıyordu. İşleri çok fazla olmasa da yine de her gün halledilmesi gereken on ila yirmi mesele çıkıyordu ama arapsaçını çözmek bunları saymaktan çok daha kolay olurdu! O gün hangi olaydan ya da kimden başlayacağımı düşünürken, birdenbire Jia ailesiyle uzak akrabalığı olan, bir hardal tohumu kadar önemsiz, sıradan

biri çok uzaklardan ziyarete gelip durumu kurtardı. Mükemmel bir başlangıç olarak önce onun ailesinden söz edeyim.

Bu aileyi ve Rong Konağı ile uzak ilişkilerini biliyor musun? Sevgili okur, eğer bunun pek de önemli bir şey olmadığını düşünüyorsan, en iyisi bu kitabı hemen elinden bırakıp daha çok seveceğin bir tanesini al. Bu anlamsız hikâyenin vakit geçirmeye yarayacağına inanıyorsan, o zaman ben, aptal Taş, sana ayrıntısıyla anlatayım.

Bu sıradan insanların soyadları Wang'dı ve buranın yerlisiydiler. Büyükbabaları başkentte çok küçük bir memurken Xifeng'ın büyükbabası, yani Wang Hanım'ın babasıyla tanışmıştı. Güçlü ve nüfuzlu olan adaşı Wanglarla akraba olma hevesiyle kendi ailesiyle onlar arasında bir bağlantı yaratıp yeğenleri olduğunu söylemişti. O dönemde sadece babalarına başkentte eşlik eden Wang Hanım ve ağabeyi, yani Xifeng'ın babası, bu uzak akrabadan haberdardı. Geri kalan Wanglar bu bağlantı hakkında hiçbir şey bilmiyorlardı.

Büyükbaba öldüğünde, o zamanlar çok fakir oldukları için başkentten kendi memleketlerine taşınmak zorunda kalan bir oğul, yani Wang Cheng'ı ardında bırakmıştı. Sonraları Wang Cheng da hastalanıp ölmüş ve o da geride Gouer adında bir oğul bırakmıştı. Gouer, Liu adında bir ailenin kızıyla evlenmiş ve Baner adında bir oğlu, Qinger adında bir kızı olmuştu. Dört kişilik bu aile geçimini topraktan sağlıyordu.

Gouer gün boyu toprakla meşgul olduğundan, karısı da kuyudan su çekmek, tahıl öğütmek ve benzeri çiftlik işleriyle uğraştığı için, çocuklara bakacak kimse yoktu. Bunun üzerine Gouer kayınvalidesi Liu nineyi yanlarında kalması için çağırdı.

Çok şey görüp geçirmiş olan, yaşlı dul Liu nine, kendisine bakacak bir oğlu olmadığından, geçimini iki dönümlük berbat bir topraktan sağlıyordu. Damadının davetini büyük bir memnuniyetle karşıladı ve onlara faydalı olmak için elinden geleni yaptı.

Artık sonbahar bitmiş, mevsim kışa dönüyordu. Soğuklar başlamıştı ama henüz kış için hiçbir hazırlık yapılmamıştı. Gouer dertlerini hafifletmek için birkaç kadeh içiyor, sonra da eve dö-

nüp hırsını çilekeş karısından çıkarıyordu. Kadıncağız ona karşı çıkmaya cesaret edemiyordu ama Liu nine buna daha fazla dayanamayıp müdahale etti.

"Bu işe burnumu soktuğum için kızma, sevgili damadım. Biz köylüler ayaklarını yorganına göre uzatması gereken insanlarız. Senin asıl problemin, küçükken annenle babanın seni şımartmış olması. Şimdi bir yetişkin olduğunda da paran varken gerisini düşünmeden harcıyor, paran bitince de sorun çıkartıyorsun. Yetişkin bir insan böyle davranır mı? Başkentin dışında, taşrada yaşıyor olabiliriz ama hâlâ İmparator'un gölgesi altındayız. Orada şehrin sokakları parayla kaplı, birilerinin gelip toplamasını bekliyor. Evi kasıp kavurmanın ne faydası var?"

"Senin için oturduğun yerden konuşması kolay." diye karşı çıktı Gouer. Ne yapmamı bekliyorsun? Gidip birini mi soyayım?"

"Senden bunu isteyen mi var?" dedi Liu nine. "Sakince kafa kafaya verip bir çare düşünemez miyiz? Paraların kendiliklerinden yuvarlanıp gelmelerini bekleyecek değiliz ya."

Gouer alaylı bir şekilde homurdandı.

"Bir çıkar yol olsaydı bunca zaman bekler miydim? Benim kiralarıyla geçinen akrabalarım ya da mevki sahibi arkadaşlarım yok. Ne yapabilirim? Zengin akraba ve dostlarım olsaydı bile, bizim gibilere yüz vermezlerdi."

"Ben olsam o kadar emin olmazdım." dedi Liu nine. "Murat insandan, takdir Tanrı'dan. Biz bir plan yapıp Tanrı'ya güvenelim, yardım edip etmemek ona kalmış. Kim bilir, belki de bize aradığımız fırsatı verir.

"Aslına bakarsan senin için bir imkân aklıma geldi. Çok eskiden Jinlingli Wanglarla bir akrabalık bağlantısı kurmuştun. Yirmi yıl önce sana hiç de kötü davranmamışlardı. O zamandan beri onlara yaklaşmamakta inat ediyorsun, artık bağları iyiden iyiye kopardınız.

"Bir keresinde kızımla onlara gittiğimizi hatırlıyorum. Ailenin ikinci kızı Bayan Wang çok eli açık, hoş ve hiç kibri olmayan biriydi. Şimdi Rong Konağı'ndaki genç Lort Jia'nın karısı. Artık çok daha cömert olduğunu duydum, hayır işlerine düşkünmüş. Ağa-

beyi sınır bölgesinde bir göreve terfi etmiş. Wang Hanım'ın bizi hatırlayacağını umuyorum. Neden gidip şansını denemiyorsun? Eski günlerin hatırına belki bizim için bir şeyler yapabilir, belli mi olur? Eğer yardım edecek olursa, ondan gelecek tek bir kıl bizim gibi fakirlerin belinden kalındır."

"Annem doğru söylüyor." diye araya girdi kızı. "Ama bize bir baksana! Onlar gibi önemli insanların kapısına böyle nasıl gidelim? Kapılarındaki bekçilerin bizim geldiğimizi haber vereceklerini bile sanmıyorum. Kim kendini gülünç duruma düşürmek için kalkıp gider ki?"

Ama kayınvalidesinin sözleriyle Gouer'ın açgözlülüğü kabarmıştı, bu önerinin cazibesine kapılıp karısının itirazına güldü.

"Madem öyle diyorsun, anne, bu hanımefendiyi daha önce de görmüş biri olarak neden yarın kendin gidip ağzını aramıyorsun?"

"Yok canım! 'Soylu evin eşiği denizden de derin olur.' derler. Hem ben kimim ki? Hizmetkârlar beni tanımazlar bile, benim gitmemin bir anlamı olmaz."

"Bu hiç sorun değil." dedi Gouer. "Ben sana ne yapacağını söyleyeyim. Küçük Baner'ı da yanında götürürsün ve hanımefendi evlendiğinden beri hizmetinde olan kâhyaları Zhou Rui'i sorarsın. Onu görmeye geldiğini söylersen, bu bize bir fırsat sağlar. Bu yaşlı Zhou Rui'in babamla bazı alışverişi olmuştu ve bir zamanlar bizimle arası gayet iyiydi."

"Bunu ben de biliyorum. Ama onunla ilişkini keseli çok uzun zaman oldu, bunca yıl sonra beni nasıl karşılayacağını tahmin etmek zor. Sen de erkeksin ve şu hâlinle gidemezsin, kızıma gelince, onun gibi evli, genç bir kadın kendini herkese sergileyerek gezip dolaşamaz. Bense terslenmeye aldırmayacak kadar yaşlı olduğuma göre bu iş bana kalıyor. Öyle olsun bakalım. Bu ziyaretten iyi bir sonuç çıkarsa hepimizin yararına olur. Gümüşle geri gelemesem de biraz lüks yaşam görmüş olurum."

Herkes buna güldü ve o akşam bu mesele böylece halledilmiş oldu.

Ertesi gün Liu nine şafaktan önce kalktı, yıkanıp tarandı ve

Baner'ı hazırladı. Soylu ailenin hanımlarına söyleyeceklerini ezberletti. Beş altı yaşlarında bir çocuk olan Baner şehre götürüleceğini öğrenince o kadar sevindi ki kendisine söylenen her şeyi kabul etti.

Hazırlıklar tamamlanınca nine yola koyuldu, şehre varınca Rong Ning Caddesi'nin yolunu soruşturdu. Orada, tahtırevanların ve atların kalabalığından dehşete kapılarak Rong Konağı'nın giriş kapısının iki yanındaki taştan aslanlara yaklaşmaya bile cesaret edemedi. Üstüne başına çekidüzen verip Baner'a söyleyeceklerini prova ettirdikten sonra yan kapılardan birine doğru ürkekçe ilerledi. Birkaç iri kıyım, burnu havada görevli girişte oturmuş güneşleniyor, bir yandan da hararetli hararetli el kol hareketleriyle bir konuyu tartışıyordu.

Liu nine yanlarına sokulup saygıyla selamladı onları.

"Merhaba, beyler."

Adamlar bir süre yaşlı kadını tepeden tırnağa süzdükten sonra, ne istediğini sorma lütfunda bulundular.

"Evlendiğinde Wang Hanım ile beraber buraya gelen Bay Zhou'yu görmeye geldim." dedi yaşlı Liu, gülümseyerek. "Acaba zahmet olmazsa biriniz onu çağırabilir misiniz, beyler?"

Adamlar bir süre onun bu ricasına hiç aldırmayıp sohbetlerine döndüler. Uzunca bir zaman kadını orada beklettikten sonra içlerinden biri, "Şu köşede beklersen mutlaka içeriden biri çıkıp gelecektir." dedi.

Ama aralarındaki daha yaşlıca bir adam, "Neden onunla dalga geçip de zaman kaybettiriyorsun?" dedi. Sonra Liu nineye dönüp, "Yaşlı Zhou güneye gitti ama karısı burada. Arka tarafta oturuyor. Buradan arka sokaktaki diğer kapıya git ve orada sor onu." diye önerdi.

Yaşlı Liu adama teşekkür ettikten sonra küçük Baner'la birlikte arka kapıya doğru yola koyuldu. Orada birkaç sokak satıcısı şekerlerini ve oyuncaklarını kapının dışına yerleştirmiş, iki düzine kadar yaygaracı çocuk da etraflarını sarmıştı. Nine bu haşarı çocuklardan birini yakalayıp yanına çekti.

"Söyle bakalım, evlat, Bayan Zhou burada mı oturuyor?" diye sordu.

"Hangi Bayan Zhou?" diye sordu çocuk, kadına küstahça bakarak. "Burada üç Bayan Zhou, iki de Büyükanne Zhou var. Ne iş yapıyor?"

"Buraya Wang Hanım ile beraber gelen Zhou Rui'in karısı."

"Kolay o zaman. Benimle gelin."

Kapıdan içeri süzülüp Liu nineyi arka avluya götürdü. Bir evi işaret ederek, "Şurada oturuyor." dedi. Sonra duvarın üzerinden, "Zhou teyze! Burada seni soran yaşlı bir kadın var." diye seslendi.

Zhou Rui'in karısı kim olduğunu görmek için apar topar dışarı çıktı, Liu nine de bağırarak ileri atıldı.

"Zhou, sevgili kardeşim! Nasılsın?"

Bayan Zhou bir süre sorgularcasına onu inceledikten sonra tanıdı.

"Liu nine! Nasılsın? Seni görmeyeli uzun yıllar oldu, az kalsın tanıyamayacaktım. İçeri buyur, otur."

Liu nine gülerek onu takip edip, "Yüksek makamlardaki insanların hafızaları zayıftır. Bizim gibileri hatırlamanı beklemiyordum." dedi.

İçeri girdiklerinde Bayan Zhou yardımcısına çay koymasını söyledi. Sonra küçük Baner'a bakıp "Ne kadar da büyümüş!" dedi. Son görüşmelerinden beri neler olduğuna dair biraz sohbetten sonra yaşlı Liu'ya ziyaretinin nedenini sordu.

"Buradan mı geçiyordun, yoksa belli bir niyetle mi geldin?"

"Tabii öncelikle seni görmeye geldim, kardeşim." diye cevap verdi yaşlı Liu, yalandan. "Aynı zamanda hanımefendinin de hatırını sorup saygılarımızı sunmayı umuyoruz. Bizi ona götürürsen çok iyi olur. Ama bu mümkün değilse, belki sen ona saygılarımızı iletirsin."

Bayan Zhou, yaşlı Liu'nun sesinin tonundan ziyaretinin asıl nedenini tahmin etti ama geçmiş yıllarda Gouer'ın babası ihti-

laflı bir arazinin satın alınmasında kocasına çok yardımcı olduğu için büyükannenin bu ricasını geri çeviremezdi. Hem zaten Jia ailesinde ne kadar önemli biri olduğunu göstermeye de can atıyordu; dolayısıyla olumlu cevap verdi.

"Hiç merak etme, büyükanne." dedi, gülümseyerek. "Bu kadar uzun bir hac yolculuğu yaptığına göre elbette gerçek Buda'yı görmene yardımcı olurum! Aslına bakarsan ziyaretçileri bildirmek benim görevim değil. Burada hepimizin farklı işleri var. Örneğin, kocam baharda ve güzün kiraları toplar, bunun dışındaki zamanlarda da genç beyefendilere ziyaretlerinde eşlik eder. Tüm yaptığı bu kadardır. Benim işim de hanımefendilere ve küçük hanımlara gezintilerinde refakat etmektir. Ama sen hanımefendinin bir yakını olduğuna ve yardım için bana güvenip geldiğine göre bir istisna yaparak mesajını ileteceğim."

"Ama bir şey daha var. Sen bilmiyorsun, son beş yılda burada bazı şeyler değişti. Son zamanlarda Wang Hanım işlerin idaresini ikinci efendi Lian'in karısına bıraktı. Onun kim olduğunu biliyor musun? Hanımefendinin ağabeyinin kızı Wang Xifeng. Biliyorsun onu çocukken Feng diye çağırırdık."

"Gerçekten mi?" diye bağırdı Liu nine. "Ne kadar ilginç değil mi? Yıllar önce onun için söylediklerim gerçek olmuş. Bu durumda onu da bugün görmek isterim."

"Tabii ki. Zaten bugünlerde ziyaretçileri o ağırlıyor. Hanımımı göremesen de onu görürsün, böylelikle onca yolu boşa gelmemiş olursun."

"Yardımın için çok teşekkür ederim, kardeşim."

"Öyle söyleme. Bilirsin eskiler, 'Başkalarına yapılan iyilik, kendine yapılmış demektir.' derler. Yapacağım tek şey birkaç kelime söylemek. Hiç sorun değil."

Bunu dedikten sonra küçük hizmetçisini yemek servisinin yapılıp yapılmadığını öğrensin diye Büyük Hanımefendi Jia'nın dairesine gönderdi. Kız onun talimatı üzerine hemen çıktı ve iki kadın sohbetlerine devam etti.

"Bu Bayan Feng yirmiden büyük değildir. Çok becerikli bir kadın olmalı. Böyle büyük bir evi idare edebildiğine göre." dedi Liu nine.

"Ah, büyükanne, hiç bilmiyorsun. Çok genç olabilir ama konu iş yapmaya gelince tanıdığım herkesten çok daha iyi. Çok da güzel genç bir hanım oldu. Zeki kelimesi onun için yetersiz kalır. Konuşma konusunda on dilbaz adamı geride bırakır. Kendi gözlerinle görünce ne demek istediğimi anlayacaksın. Tek kusuru var, astlarına karşı çok sert."

Tam o anda hizmetçi kız geri döndü.

"Yaşlı hanımefendi yemeğini yemiş. Bayan Lian de Wang Hanım'ın yanında." diye bilgi verdi.

Bayan Zhou hemen ayağa fırladı ve büyükanneyi de acele etmeye zorladı.

"Haydi! Oradan çıkınca yemeğini yerken birkaç dakika müsait olacak. O zaman onu yakalamaya çalışalım. Bir dakika olsun geç kalırsak, iş için bir kalabalık yanına doluşuverir, içeri giremeyiz bile. Ve öğleden sonra şekerlemesi için gittiği zaman artık onu görme şansımız kalmaz."

İkisi de sedirden kalkıp üstlerine çekidüzen verdiler. Torununa son dakika talimatları verdikten sonra Liu nine, Jia Lian'in dairesine giden kıvrımlı yollardan Bayan Zhou'yu takip etti. Daireye gelmeden Bayan Zhou onları üstü kapalı bir geçitte bekleterek kendisi yoluna devam etti, ruh perdesinden[1] dönüp avlunun kapısından girdi. Wang Xifeng'ın henüz çıkmadığından emin olunca, Xifeng'ın çok güvendiği oda hizmetçisi Pinger'yı bulup ona Liu ninenin hikâyesini baştan sona anlattı.

"Onca yolu genç hanıma saygılarını sunmak için gelmiş. Eski günlerde hanımefendi onu sık sık görürdü, şimdi de kabul edeceğinden eminim. Onun için getirdim. Hanımın geldiğinde ona bütün hikâyeyi anlatırım. Bu işe bulaştığım için beni suçlamayacağını umuyorum." dedi.

Pinger onları içeri davet etti, bunun üzerine Bayan Zhou Büyükanne ile torununu almaya gitti. Ana kabul odasının merdivenlerini çıkarlarken genç bir hizmetçi girmeleri için kırmızı kapı

---

1) Geleneksel Çin mimarisinde bir giriş kapısını korumak için ruh duvarı veya ekran duvarı olarak da adlandırılan bir ruh perdesi kullanılır. Ruh perdeleri korudukları kapının dışına veya içine yerleştirilebilir. (ç.n.)

perdesini kaldırdı. Hoş bir parfüm kokusu karşıladı onları. Liu nine bir an sanki bedeni cennete taşınıyormuş gibi hissetti. Odayı dolduran parlak ve ışıl ışıl şeylerden gözleri kamaştı. Bir süre şaşkınlıktan konuşamayıp sadece başını salladı, sonra hayranlık nidalarıyla Buda'yı andı.

Parıldayan kabul odasından doğu taraftaki odaya geçtiler, orası Jia Lian'in kızının yatak odasıydı. Sobalı sedirin yanında duran Pinger araştıran gözlerle büyükanneyi inceledikten sonra kısaca hatırını sorup buyur etti.

Liu nine Pinger'nın ipek elbisesine, saçlarındaki altın ve gümüş süslemelere ve bir çiçek kadar güzel yüzüne bakınca onu, kendisine çok anlatılan Wang Xifeng ile karıştırdı ve tam hanımefendi diyerek selamlamak üzereyken Bayan Zhou onu Bayan Pinger olarak tanıttı. Daha sonra Pinger ile Bayan Zhou'nun birbirlerinin dengiymiş gibi konuşma tarzlarından kızın en gözde hizmetçilerden biri olduğunu anladı.

Liu nine ve Baner'a sobalı sedir üzerinde yer gösterildi, Pinger ve Bayan Zhou da öbür ucuna oturdular. Hizmetçiler çay servisi yaptılar. Liu nine çayını yudumlarken tak, tak, tak diye un eleme makinesinin sesini duydu. Nereden geldiğini görmek için etrafa bakınmadan edemedi. O anda odanın içindeki sütunlardan birine sabitlenmiş kutu şeklindeki aleti gördü, altından sarkan kantarınkilere benzer ağırlıklar hiç durmadan bir ileri bir geri sallanıyor, belli ki sesler onlardan geliyordu.

"Bu da nesi?" diye sordu, merakla. "Ne işe yarıyor?"

O tuhaf kutuyu incelerken, birdenbire sekiz dokuz kere tekrarlanan, bronz ya da bakır bir çan gibi yüksek bir dong sesi yaşlı kadını irkiltti, neredeyse gözleri yuvalarından fırlayacaktı. Tam nine bunun ne olduğunu soracaktı ki evdeki bütün hizmetçiler bağırarak koşuşturmaya başladılar.

"Hanımefendi geliyor!"

Pinger ve Bayan Zhou hemen ayağa fırladılar.

"Sen burada kal, nine." dediler. "Onu görme zamanın geldiğinde seni alacağız."

Diğer hizmetçilerle beraber hanımlarını karşılamaya gittiler.

Nine sabırsızlık içinde sessizce çağrılmayı beklemeye başladı. Uzakta kahkaha sesleri çınlıyordu, ardından kabul odasından bitişiğindeki odaya geçen on on beş kadar hizmetçinin elbiselerinin hışırtısı duyuldu. Sonra ellerinde büyükçe, kırmızı, cilalı bir kutu taşıyan üç dört kız büyükannenin çağrılmayı beklediği odanın yakınına gelip durdular. Uzaktaki bir odadan, "Yemek servisi, lütfen!" sesi gelince, masa başındaki birkaçı hariç bütün kızlar gittiler. Uzun bir sessizlik oldu. Sonra iki kadın alçak bir masa getirip sedirin üzerine koydu. Masanın üzerinde her türlü et ve balıkla dolu, pek el değmemiş tabaklar vardı. Bunları gören Baner et için bir yaygara kopardı ama büyükanne bir tokat patlatarak onu susturdu.

O anda Bayan Zhou gülerek gelip onları çağırdı. Liu nine hemen torununu sedirden kaldırıp kabul odasına doğru ilerledi; orada Bayan Zhou ile bir şeyler fısıldaştıktan sonra yana, Xifeng'ın odasına geçtiler.

Koyu kırmızı, desenli bir perde giriş kapısının pirinç kancalarında asılıydı. İçeride, güney duvarındaki pencerenin altında koyu kırmızı bir halıyla kaplı sobalı sedir vardı. Sedirin doğu tarafında, her ikisi de altın işlemeli bir arkalık ve sırt yastığı ahşap duvara dayanmıştı, yanında da ortası altın ışıltılı saten bir minder duruyordu. Onların hemen yanında gümüş bir tükürük hokkası vardı.

Wang Xifeng evde kullandığı siyah samur bir şapka takmıştı, inci işlemeli bir bant şapkayı sarıyordu. Kenarları samur kürkü çevrili, koyu kırmızı ithal krepten eteği olan, şeftali kırmızısı, çiçekli bir elbise giymiş, omuzlarına arduvaz mavisi ipekten, kısa bir pelerin almıştı. Göz kamaştırıcı ruju ve pudralı yüzüyle sedirin kenarında dimdik oturuyor, elindeki minicik bir maşayla el sobasının kömürünü karıştırıyordu. Pinger cilalı, küçük bir tepsideki üstü örtülü bir çay fincanıyla sedirin yanında duruyordu ama Xifeng sanki onun farkında değilmiş gibi davranıyor, başını eğmiş kömürü karıştırmaya devam ediyordu.

"Neden onları içeri almadınız?" diye sordu sonunda.

Bunu söylerken çayını almak için başını kaldırdı ve iki misa-

firiyle önünde duran Bayan Zhou'yu gördü. Ayağa kalkacakmış gibi kıpırdandı, ışıl ışıl bir gülümsemeyle onları selamladı ve sesini çıkarmadığı için Bayan Zhou'yu payladı. Liu nine çoktan dizüstü çökmüş, birkaç kez alnını yere değdirerek Bayan Xifeng'a saygılarını sunmuştu.

"Kaldır onu, Zhou canım!" dedi Xifeng dehşet içinde. "Böyle yapmamalı. Oturmasını söyle. Ben ne ilişkimiz olduğunu bilmeyecek kadar gencim, bu yüzden onu tanımıyorum ve nasıl hitap edeceğimi bilmiyorum."

"Bu size sözünü ettiğim yaşlı kadın, Liu nine." dedi Bayan Zhou.

Xifeng başıyla onayladı. Liu nine sedirin kenarına oturdu, Baner da onun arkasına saklandı. Ne tehditler ne de dil dökmeler onun çıkıp teyzesini selamlamaya ikna edebildi.

"Son zamanlarda akrabalar artık bizi ziyarete gelmiyorlar." dedi Xifeng cana yakın bir şekilde. "Herkesle yabancılaştık. Bizi tanıyan insanlar bizden sıkıldığınız için ziyaretimize gelmediğinizi söyleyecekler ama bizi tanımayan bazı kıskanç insanlar bunun bizim suçumuz olduğunu çünkü çok kibirli olduğumuzu düşünecekler."

Nine böyle şaşırtıcı bir düşünce karşısında Buda'yı andı.

"Zor zamanlar geçiriyoruz, bu bizi birbirimizden uzak tutuyor." dedi. "Ziyarete maddi gücümüz yetmiyor. Sizi görmeye geldiğimde bizi reddetmenizden korkuyoruz; kapınızdaki görevliler bile bizi serseri sanabilirler!"

"O nasıl söz!" diyerek güldü Xifeng. "Bizler büyükbabamızın şöhretine uygun yaşamaya çalışan fakir memurlarız. Bu ev geçmişten kalan boş bir kılıftan başka bir şey değil. Bilirsiniz, 'İmparator'un bile fakir akrabaları vardır.' derler. Bizde de durum fazlasıyla böyle."

Sonra Bayan Zhou'ya dönüp Wang Hanım'a haber verip vermediğini sordu.

"Hayır, hanımefendi. Sizin talimatınızı bekliyordum." diye cevap verdi Zhou.

"Git bir bak bakalım, o zaman. Eğer misafiri varsa boş ver. Ama müsaitse misafirlerimiz olduğunu bildir, bakalım ne diyecek."

Bayan Zhou bu talimat üzerine dışarı çıkınca, Xifeng hizmetçilere Baner için şekerleme getirmelerini söyledi. Liu nine ile havadan sudan konuşurlarken, Pinger birkaç hizmetkârın işleriyle ilgili rapor vermeye geldiklerini bildirdi.

"Misafirim var. Akşam gelsinler." dedi Xifeng. "Ama işi acil olan varsa, al içeri."

Pinger dışarı çıktı, sonra tekrar gelip "Çok önemli bir şey yokmuş, gönderdim onları." dedi.

Tam o anda Bayan Zhou geri geldi.

"Hanımefendi bugün müsait değilmiş." dedi. "Sizin misafirlerle ilgilenmenizi ve geldikleri için teşekkür etmenizi istedi. Eğer sadece bir ziyaretse ekleyecek bir şeyi olmadığını ama diyecekleri özel bir şey varsa size demelerini söyledi, hanımefendi."

"Özel bir şey yok." dedi nine. "Sadece Hanımefendi'yi ve Bayan Lian'i görmeye geldim. Akraba ziyareti."

"Peki, o hâlde." dedi Bayan Zhou. "Bir şey varsa ikinci hanımımıza söyleyebilirsiniz, Hanımefendi'ye söylemenizden bir farkı yok."

Bayan Zhou bunu söylerken büyükanneye göz kırptı. Yaşlı kadın bunun manasını gayet iyi anladı ve utançla yüzü kızardı. Konuşmayacaksa ne diye gelmişti? Gururunu ayaklar altına alıp gelme nedenini açıkladı.

"Aslına bakarsanız, daha ilk karşılaşmamızda bu meseleyi açmamam lazımdı, hanımefendi. Ama onca yoldan geldiğime göre açık açık konuşsam daha iyi olacak."

Tam o sırada dış kapıdan uşakların sesi geldi: "Doğu Konağı'ndan genç efendimiz geldi!"

El işaretiyle büyükannenin konuşmasını kesen Xifeng, "Tamam. Bana söylemenize gerek yok." dedi. Sonra, "Efendiniz Rong nerede?" diye sordu. Dışarıdan ayak sesleri geldi ve on

yedi-on sekiz yaşlarında, fidan boylu, yakışıklı bir genç içeri girdi. Kürkler içindeki ince ve zarif delikanlı pahalı bir kıyafet giymiş, taşlı bir kuşak ve görkemli bir şapka takıyordu. Bu erkeğin varlığından fena hâlde çekinen Liu nine otursun mu, yoksa ayakta mı dursun bilemeyip saklanacak bir yer aradı. Xifeng onun bu rahatsızlığına güldü.

"Siz ona aldırmayın; yerinizde oturun. O benim yeğenim." dedi.

Nine bir sağa, bir sola sallanarak sedirin ucuna ilişti.

Jia Rong yengesini selamladıktan sonra, "Babam yarın önemli bir misafir bekliyor, bizim sobalı sedirde kullanmak için Wang amcanın karısının sana verdiği cam paravanı ödünç istiyor. Hemen geri vereceğiz." dedi.

"Çok geç kaldınız." diye cevap verdi Xifeng. "Daha dün başka birine verdim."

Jia Rong tatlı tatlı gülümseyerek sedirin yanında diz çöktü. "Eğer vermeyecek olursan doğru dürüst isteyemedim diye babamdan dayak yiyeceğim. Haydi ama yenge, yeğenine merhamet et!"

Xifeng alaylı alaylı güldü.

"Hepiniz bizim ailenin eşyalarının çok özel olduğunu sanıyorsunuz. Sizin de orada bir sürü şeyiniz var ama illa bizimkilere göz dikiyorsunuz."

"Lütfen, yenge! Acı bana!" diyerek güldü Jia Rong.

"Ufacık bir kırık olursa senin derini yüzerim!"

Pinger'a üst kattaki odanın anahtarını getirmesini ve paravanı taşıyacak güvenilir hizmetkârlar bulmasını söyledi.

"Ben taşıyacak birilerini getirdim." diye araya girdi Jia Rong, sevinçten gözleri ışıldayarak. "Dikkatli olmalarını sağlarım." Ve hemen odadan fırlayıp çıktı.

Xifeng birden bir şey hatırlamış gibi arkasından seslendi.

Avludaki hizmetkârlar,

"Küçük bey, sizi içeri çağırıyorlar!" diye bağırdılar.

Delikanlı koşarak geri geldi, esas duruşta yengesinin talimatını bekledi, gülümseyerek. Xifeng ağır ağır çayından bir yudum aldı, kısa bir süre düşündükten sonra bir kahkaha attı.

"Neyse boş ver. Yemekten sonra yine gel. Şimdi misafirim var, sana anlatacak durumda değilim." dedi.

Jia Rong keyifle gülümseyerek yavaş yavaş dönüp çıktı.

Bu zaman süresince kendisini toparlama fırsatı bulan Liu nine tekrar konuşmasına başladı.

"Bugün küçük yeğenini buraya getirme nedenim, evde anne ve babasının bir lokma bile yiyecekleri olmaması. Kış da geliyor, her şey daha beter olacak. Bu yüzden yeğenini senden yardım istemeye getirdim." dedi ve Baner'ı hafifçe dürttü. "Baban buraya gelince ne söylemeni istemişti? Bizi neden gönderdi? Şeker yemen için mi?"

Xifeng yaşlı kadının ne için geldiğini anlamıştı ve söylemek istediklerini doğru dürüst ifade etmekte zorlandığını görünce zarafetle gülümsedi.

"Başka bir şey söylemene gerek yok. Anlıyorum." dedi ve Bayan Zhou'ya dönüp, "Büyükanne bir şeyler yedi mi?" diye sordu.

"Bu sabah kalkıp hemen yola koyulduk, yemek yemeyi düşünecek zaman olmadı." diyerek araya girdi nine.

Xifeng misafirlere yemek getirilmesini emretti. Bayan Zhou bu emri iletti ve doğu tarafındaki odaya onlar için sofra kuruldu.

"Zhou, canım!" dedi Xifeng. "Onlara refakat edip istedikleri gibi yiyip içiyorlar mı diye kontrol eder misin? Ben eşlik edemeyeceğim."

Bayan Zhou onları doğu odasına götürünce Xifeng onu geri çağırıp, "Burada olduklarını söylediğinde Wang Hanım ne dedi?" diye sordu.

"Esasında bu aileyle bir akrabalıkları olmadığını, yıllar önce sizin büyükbabanız ile onlarınki beraber çalışırlarken sülaleye kabul edildiklerini söyledi. Son birkaç yıldır pek ortalarda görün-

müyorlarmış ama eskiden ziyarete geldiklerinde onları eli boş göndermezlermiş. Bugün de iyi niyetle ziyarete geldiklerine göre onlara iyi davranmalıymışız. Eğer istedikleri bir şey olursa, onlar için ne yapılacağının kararını size bıraktı."

"Elbette!" dedi Xifeng, bu sözler üzerine. "Nasıl bizim sülaleden olabilirler hiç anlayamıyorum; ben haklarında hiçbir şey duymadım."

Onlar konuşurlarken Liu nine yemeğini bitirip ağzını şapırdatarak geri geldi, yemek için teşekkür etti.

"Oturun." dedi Xifeng, gülümseyerek. "Size söyleyeceklerim var. Biraz önce bana ne söylemek istediğinizi anladım. Biz akraba olduğumuza göre, sıkıntıda olduğunuz zaman yardım etmek için kapımıza kadar gelmenizi beklememeliydik. Ama bu ailede halledilmesi gereken çok fazla sorun var ve Hanımefendi de artık iyice yaşlanmaya başladığı için bazı şeyleri unutuyor. Ben evin idaresini devraldığım zaman, akrabalık ilişkilerimizin hepsini bilmiyordum. Hem uzaktan bakıldığında refah içinde görünsek de insanlar bizimki gibi büyük bir ailenin kendine göre zorlukları olduğunu anlamıyorlar. Söylesen inanmazlar ama öyle. Bu kadar uzak yoldan geldiğiniz ve ilk kez yardım istediğiniz için sizi eli boş gönderemeyiz. Neyse ki Hanımefendi hizmetkârlar için kıyafet diktireyim diye dün bana yirmi tael gümüş vermişti, henüz dokunmadım. Çok az olduğunu düşünmezseniz, alabilirsiniz."

Xifeng'ın zorluklardan söz ettiğini duyan nine hiçbir ümit olmadığı sonucuna varmıştı. Ama yine de yirmi tael gümüş verileceğini öğrenince yüzü keyifle aydınlandı.

"Ah!" diye bağırdı. "Ben ne zorluklar çektiğinizi biliyorum. Ama ne derler bilirsin, 'Aç bir deve şişman bir attan büyüktür.' Ne kadar olursa olsun, sizden gelecek tek bir kıl bizim gibi fakirlerin belinden kalındır!"

Bu sözlerinin kabalığından dehşete kapılan Bayan Zhou, telaşla yaşlı kadına susması için kaş göz işareti yapıyordu. Ama Xifeng hiç aldırmayıp sadece güldü. Pinger'yı yirmi tael gümüşü paket yapması ve biraz da nakit para getirmesi için gönderdi. Bunlar yaşlı kadının önüne kondu.

"İşte yirmi tael gümüş." dedi Xifeng. "Şimdilik çocuklara kışlık kıyafet diktirmek için alın bunu. Eğer geri çevirecek olursanız, gücendiğinizi düşünürüm. Nakit parayla da bir araba tutarsınız. Başka sefere yapılacak daha iyi bir işiniz olmadığında bir iki gün kalmaya gelin. Artık geç oldu, sizi daha fazla alıkoymayayım. Evdeki herkese selamlarımı söyleyin."

Ayağa kalktı. Liu nine içtenlikle teşekkür ederek gümüşleri ve parayı aldı; Bayan Zhou'nun peşinden hizmetkârların evlerine doğru gitti.

"Hayret doğrusu!" diye bağırdı Bayan Zhou, yeterince uzaklaştıklarında. "Ne oldu da ilk karşılaştığınızda tek kelime edemedin, dilin çözülünce de yeğenin aşağı, yeğenin yukarı deyip durdun! Böyle dediğim için alınma ama çocuk öz bir yeğen olsa bile, akrabalıklardan söz ederken ölçülü olman gerekir. Küçük Bey Rong onun yeğeni, bir hanımefendi ancak öyle birine yeğenim der. Baner gibi biri nasıl onun yeğeni olacakmış, bilmem!"

"Sevgili kardeşim!" dedi nine, gülerek. "O tatlı şeyi orada otururken görünce o kadar hoşuma gitti ki dilim tutuldu."

Konuşa konuşa Bayan Zhou'nun evine geldiler, bir süre de orada oturdular. Liu nine Zhou'nun çocukları şeker alsınlar diye bir gümüşlük bırakmak istedi ama Bayan Zhou duymak bile istemeyerek reddetti. Yaşlı kadın bir sürü minnet ifadesiyle oradan ayrılıp yine konağın arka kapısından çıkarak yola koyuldu.

O gittikten sonra neler olduğunu öğrenmek için bir sonraki bölümü okuman gerekiyor.

Bolluk içindeyken bağışlar rahatça dağıtılır.

Derinden minnet duyan biri akraba ve dosttan daha evladır.

7. BÖLÜM

Zhou'nun karısı konağa yapma çiçek dağıtır.

You Shi Xifeng'ı davet eder.

Ning Konağı'ndaki bir yemekte Baoyu ilk kez Qin Zhong ile karşılaşır.

İçerik:

Çiçekler kadar güzel on iki genç kız,

Ama onları seven kim?

Tanıştığı kızın adını sorarız,

Yangtze Nehri'nin güneyinde evi olan Qin.

Liu nineyi yolcu eden Bayan Zhou, Wang Hanım'a bilgi vermeye gitti. Ama Wang Hanım dairesinde değildi. Hizmetçileri hanımlarının Xue teyzeyi ziyarete gittiğini söylediler. Bayan Zhou da doğu köşesindeki kapıdan çıkıp doğu avlusundan geçerek Armut Ağacı Avlusu'na doğru yürüdü. Avlunun kapısına vardığında Wang Hanım'ın hizmetçisi Jinchuan ile karşılaştı, bir kızla oynuyordu. Bayan Zhou'nun Wang Hanım'a bir mesaj getirdiğini anlayan Jinchuan dudaklarını uzatıp başıyla evi işaret ederek hanımın içeride olduğunu belirtti.

Bayan Zhou yavaşça kapının perdesini kaldırıp içeri girdi. İki kardeşi ailevi meseleler konusunda sonu gelmez bir dedikodunun ortasında buldu. Konuşmayı bölmeye hiç yeltenmeyip iç

odaya geçti. Xue Baochai, gündelik kıyafetler içinde, saçı sade bir şekilde tepesinde toplanmış bir hâlde, sobalı sedirin üzerindeki alçak masada hizmetçisi Yinger ile beraber bir nakış modeli üzerinde çalışıyordu. Bayan Zhou'yu görünce fırçasını elinden bıraktı ve gülümseyerek dönüp misafirini buyur etti.

"Nasılsınız, küçük hanım?" diye sordu Bayan Zhou, gülümseyip sedirin ucuna ilişerek. "Son birkaç gündür sizi bizim tarafta görmedim. Yoksa Baoyu sizi kızdıracak bir şey mi yaptı?"

"Yok canım!" dedi Baochai gülerek. "Eski hastalığım yeniden nüksetti, bir iki gün evde dinlensem iyi olur diye düşündüm. Tek nedeni bu."

"Çok akıllıca!" dedi Bayan Zhou. "Peki ama hastalığınız nedir, küçük hanım? Bir doktor çağırıp baktırsanız daha iyi olmaz mı? Birkaç doz ilaç sizi iyileştirebilir. Sizin yaşınızdaki bir genç kızın hastalığa yakalanması şakaya gelmez."

"Hiç sorma!" dedi Baochai, gülerek. "Kaç doktora başvurduğumuzu, ne kadar ilaç aldığımı ve ne paralar döktüğümüzü ben bile bilmiyorum, hiçbirinden bir sonuç çıkmadı. Sonunda neyse ki başkalarının teşhis edemediği hastalıkları tedavi etmekte ustalaşmış bir rahip olduğunu duyduk ve bana bakmasını istedik. Ateşlenmeye doğuştan bir meylim olduğunu söyledi ama bünyem kuvvetli olduğundan benim için çok ciddi bir şey değilmiş. Bildik ilaçların bir faydası olmazmış, denizaşırı yerlerdeki ölümsüzlerden geldiği düşünülen bir reçete ile esas olarak kullanılması gereken tuhaf kokulu bir paket toz verdi. Atak geldiğinde bu reçeteyle hazırlanan haplardan bir tane alırsam hastalığın geçeceğini söyledi. İşin ilginç tarafı gerçekten de faydası oldu."

"Nedir bu reçete, küçük hanım? Eğer bana da söylerseniz, aklımda tutar ve benzer sıkıntısı olanlara tavsiye ederim. Onlara da bir faydam dokunur, değil mi?"

"Hiç sormasan daha iyi!" dedi Baochai. "Bu çok belalı bir reçete, yapmaya çalışan herkesi delirtiyor. Çok fazla malzeme gerektirmiyor, dünyanın herhangi bir yerinden kolaylıkla elde edilebilen şeyler ama asıl sorun zamanlamada. İlkbaharda açan beyaz şakayık poleninden üç yüz otuz gram, yazın açan beyaz

lotus poleninden üç yüz otuz gram, sonbaharda açan beyaz gülhatmi poleninden üç yüz otuz gram ve kışın açan beyaz eril çiçeğinin poleninden üç yüz otuz gram alıp bunları topladığın yılı takip eden yılın bahar ekinoksunda güneşte kurutacaksın, sonra sana sözünü ettiğim tozla karıştırıp hepsini beraber iyice döveceksin. Sonra ikinci ay yağışlar başladığında yağan yağmurdan on iki damla alıp..."

Bayan Zhou bir kahkaha attı.

"Şimdiden üç yıl sürdü bile." dedi. "Peki, ya o yıl yağmur yağmazsa?"

"Aynen öyle." dedi Baochai. "Yağmur her zaman o kadar yardımsever olmayabilir. O zaman bir sonraki yıla kadar beklemek gerekir. Sonra dokuzuncu aydaki Beyaz Çiy gününde on iki damla çiy ve Don Düşmesi gününde on iki damla don, yılın son ayındaki Hafif Kar[1] döneminde on iki damla kar alıp bunları da diğer malzemelerle karıştıracaksın, sonra on iki damla bal ve on iki beyaz şeker ekleyip bundan longan büyüklüğünde haplar yapacaksın. Bu haplar eski bir porselen kavanoza konup bir çiçek yatağına gömülecek. Hastalık baş gösterdiğinde çıkarılıp içine bir buçuk damla mantar ağacı özü karıştırılmış sıcak suyla içilecek."

"Aman Tanrı'm!" diye bağırdı Bayan Zhou. "Kesinlikle sabır gerektirir! Bütün bu malzemeleri uygun zamanında elde etmek için on yıl beklemek lazım."

"Evet ama biz şanslıydık. Rahibin ziyaretinden sonraki bir ya da iki yıl içinde bütün malzemeleri toplayıp hapları hiç sorun çıkmadan yapmayı başardık. Yaşamak için buraya gelirken yanımızda getirdik, bahçedeki armut ağaçlarından birinin altına gömdük."

"Bu ilacın bir adı var mı?" diye sordu Bayan Zhou.

"Evet." dedi Baochai. "Kafası kabuk dolu olan rahip buna Soğuk Koku Hapı dendiğini söyledi."

---

1) Beyaz Çiy, Don Düşmesi, Hafif Kar: Antik dönemlerden beri Çin'de zirai işler için kullanılan ve 12 majör, 12 minör olmak üzere 24 dönemden oluşan takvimin dönemlerindendir. (ç.n.)

Bayan Zhou beğeniyle başını salladı.

"Söylesenize, küçük hanım, hastalığınız tam olarak ne sıkıntı veriyor?"

"Çok ciddi bir şey değil. Biraz öksürtüyor, biraz da nefesimi daraltıyor. Ama bu haplardan birini alır almaz geçiyor."

Bayan Zhou tam bir şey daha sormak üzereyken, Wang Hanım'ın sesi araya girdi.

"Misafirin kim?"

Bayan Zhou hemen dışarı fırlayıp ona Liu nineden söz etme fırsatını yakaladı. Diyeceklerini dedikten sonra Wang Hanım'ın yorum yapmasını bekledi ama ses çıkmaması üzerine tam gideceği sırada Xue teyze gülerek onu durdurdu.

"Bekle bir dakika!" dedi. "Götürmen için bir şey vereceğim sana."

O anda Xiangling'e seslendi. Kapı perdesinin çıngırakları tıngırdadı ve az önce Jinchuan ile oynayan kız içeri girdi.

"Siz mi çağırdınız, hanımefendi?" diye sordu.

"İçinde çiçek olan kutuyu getir bana." dedi Xue teyze.

Xiangling yan odaya gidip nakışlı, küçük bir kutuyla geri geldi.

"Burada on iki tane yapay çiçek var." dedi Xue teyze. "İmparatorluk Sarayı'nda son modaya uygun olarak yapılıyorlar. Dün kendi kendime burada hiçbir işe yaramadan tıkılı kalmalarına yazık olur diye düşündüm. Kızların takmaları ne kadar hoş olur. Dün gönderecektim ama unutmuşum. Neyse ki bugün sen geldin, şimdi benim için onları götürebilirsin. Üç Jia kızına ikişer tane verelim. Kalan altı tanenin ikisi Bayan Lin, diğer dördü de Bayan Lian için."

"Onları düşünmen büyük incelik." dedi Wang Hanım. "Ama neden çiçekleri Baochai için saklamıyoruz? Başka kızları düşünmekten bıktım."

"Baochai'in ne tuhaf bir kız olduğunu bilmezsin sen, kardeşim. Böyle şeylere deli olur. Ne süsten hoşlanır ne de makyajdan."

Bayan Zhou kutuyu alıp dışarı çıkınca, merdivenlerde güneşlenen Jinchuan ile karşılaştı.

"Söylesene, şu küçük Xiangling, başkente gelmeden önce satın alındığı söylenen kız değil mi? Hani şu uğruna cinayet işlenen kız?" dedi.

"Ta kendisi." dedi Jinchuan.

Tam o anda Xiangling yüzünde gülümsemeyle zıplayarak çıkageldi. Bayan Zhou onun elini tutup kızı dikkatle inceledi, sonra Jinchuan'a döndü.

"Biliyor musun, bu çocuğun yüzünde bir şey var, bana Ning Konağı'ndan Efendi Rong'un karısını hatırlatıyor."

"Ben de aynen öyle söylemiştim." dedi Jinchuan.

Bayan Zhou Xiangling'e satıldığı zaman kaç yaşında olduğunu, anne babasının nerede olduklarını, şimdiki yaşını ve memleketini sordu. Ama kız sadece başını sallayıp hiçbir şey hatırlayamadığını söyledi. Bayan Zhou ile Jinchuan birbirlerine bakarak üzüntüyle iç çektiler.

Sonra Bayan Zhou elinde çiçek kutusuyla Wang Hanım'ın dairesinin arka tarafına geldi. Büyükanne Jia geçenlerde torunlarının sayısı çok kalabalıklaştığından, dairesinde kendisine eşlik etmeleri için sadece Baoyu ve Daiyu'yü alıkoymaya karar vermiş, Yingchun, Tanchun ve Xichun'ü Wang Hanım'ın dairesinin arkasındaki üç küçük süite göndermiş, refakat etmesi için başlarına Li Wan'i koymuştu. Bu yüzden Bayan Zhou adımlarını o tarafa yöneltti. Bir grup genç hizmetkâr saçağın altında oturmuş çağrılmayı bekliyordu. Bayan Zhou geldiğinde, Yingchun'ün hizmetçisi Siqi ve Tanchun'ün hizmetçisi Daishu ellerinde birer tepsi ve çay fincanıyla kapı perdesini kaldırıp dışarı çıktılar. Bu da genç kuzenlerin beraber içeride oldukları anlamına geliyordu. Bayan Zhou içeri girince Yingchun ile Tanchun'ü pencerenin önünde dama oynarlarken buldu. Nereden geldiklerini açıklayarak çiçekleri verdi. Kızlar bir süreliğine oyunu bırakıp başlarını eğerek teşekkür ettiler ve hizmetçilerine hediyeleri bir yere kaldırmalarını söylediler.

"Bayan Xichun nerede?" diye sordu Bayan Zhou.

"Yandaki odada değil mi?" dedi hizmetçiler.

Bayan Zhou yan odaya geçince Xichun'ü, Sudaki Ay Manastırı'ndan[1] genç rahibe Zhineng ile konuşup gülüşürken buldu. Xichun, Bayan Zhou'ya neden geldiğini sordu ve Bayan Zhou kutudan çiçekleri çıkarıp açıklama yapınca güldü.

"Ben de şimdi Zhineng'a bir gün ben de saçlarımı kazıtıp rahibe olacağım diyordum ki sen çiçeklerle çıkageldin. Takacak saçım olmayınca çiçekleri ne yapayım?"

Arkasından birtakım şakalaşmalar oldu, Xichun hizmetçilerinden birine çiçekleri bir yere kaldırmasını söyledi.

"Sen ne zaman geldin?" diye sordu Bayan Zhou Zhineng'a. "Kel kafalı, huysuz başrahiben nerede?"

"Bu sabah ilk iş olarak buraya geldik. Başrahibe Euergesia Wang Hanım'ı gördükten sonra Bay Yu'nün konağına gitti, bana da burada beklememi söyledi." dedi Zhineng.

"Bu ayın bağışını aldınız mı?" diye sordu Bayan Zhou. "Ayın on beşine kadardı."

Zhineng başını salladı.

"Bilmiyorum."

"Bugünlerde farklı tapınakların bağış işleriyle kim ilgileniyor?" diye sordu Xichun.

"Yu Xin." dedi Bayan Zhou.

"Belli oluyor zaten." diyerek kıkırdadı Xichun. "Başrahibe Euergesia gelir gelmez Yu Xin'in karısı ok gibi fırlayıp soluğu burada aldı, bir süre fısıldaştılar. Nedeni bu olmalı."

Rahibeyle biraz daha sohbet ettikten sonra Bayan Zhou Xifeng'ın dairesine doğru yoluna devam etti. İki duvar arasın-

---

1) Bu ifade "Aynada görülen çiçek, suyun yüzeyine yansıyan ay" anlamındaki Çin deyiminden alınmıştır. İnsan aynadaki çiçeği görür ama ona dokunamaz. Benzer şekilde suyun üzerine yansıyan ayı da görür ama dokunmak için elini uzattığında görüntü dağılır. Dokunulan ay değil onun yansımasıdır. Burada ay ölümsüzlüğü, sonsuzluğu ve aynı zamanda aydınlanmayı temsil eder; ayın su üzerindeki yansıması da doğruyu ve aydınlanmayı kendin dışında aramanın boşuna olduğunu ifade eder. (ç.n.)

daki geçitten ve Li Wan'in dairesinin arkasındaki pencerelerin altından geçti, sarmaşık kaplı batı duvarı boyunca yürüyüp batı kapısından Xifeng'ın alanına girdi. Yatak odasının açıldığı kabul odasının kapısında oturan hizmetçi Fenger hemen elini sallayarak doğu odasına gitmesini işaret etti. Durumu anlayan Bayan Zhou parmak uçlarına basarak karşıdaki odaya girdi ve bir dadıyı Xifeng'ın kızını ritmik bir şekilde pışpışlayarak uyuturken buldu.

"Hanımın şekerleme mi yapıyor?" diye fısıldadı Bayan Zhou. "Sanırım birisinin onu uyandırması gerekiyor."

Dadı suratını ekşitip başını salladı. Tam Bayan Zhou ne demek istediğini soracaktı ki Xifeng'ın odasından bir kahkaha ve Jia Lian'in sesi geldi. Hemen ardından kapı açıldı ve Pinger elinde büyük, bakır bir leğenle çıktı, Fenger'a leğene su doldurup içeri getirmesini söyledi.

Sonra Bayan Zhou'yu fark edince, "Ah, Bayan Zhou! Yine sizi buraya getiren nedir?" diye sordu.

Bayan Zhou aceleyle ayağa fırladı ve kutuyu alıp Pinger'ya uzattı, durumu açıkladı. Pinger kapağını açıp içinden dört tane çiçek seçti ve ortadan kayboldu. Kısa bir şüre sonra elinde iki çiçekle geri geldi, Caiming adındaki genç hizmetkâra verdi.

"Bunları Ning Konağı'ndaki Efendi Rong'un karısına götür, saçlarına takması için olduğunu söyle." dedi.

Sonra Bayan Zhou'ya dönüp Xifeng'ın teşekkürlerini Xue teyzeye iletmesini söyledi.

Bunun üzerine Bayan Zhou, Büyükanne Jia'nın dairesine doğru yola koyuldu. Tam üstü kapalı geçitten çıkarken kendi kızıyla burun buruna geldi. En güzel kıyafetini giymiş, kayınvalidesini ziyaretten dönüyordu.

"Bu saatte burada ne işin var?" diye sordu kızına.

"Görüşmeyeli nasılsın, anne?" dedi gözlerinin içi gülerek. "Saatlerdir evde dönmeni bekliyordum. Bunca zamandır nerelerdeydin? Beklemekten sıkılınca yaşlı hanımefendiye gidip saygılarımı sunayım dedim. Şimdi de Wang Hanım'a gidiyordum. İşlerin daha bitmedi mi? O elindeki ne?"

Bayan Zhou güldü.

"Bugün şanslı günümdeyim! Önce Liu nine diye biri çıkageldi, onunla oraya buraya koşturdum. Sonra bu yetmezmiş gibi Bayan Xue beni yakaladı ve bu çiçekleri genç kızlara dağıtmamı istedi. Henüz bitmedi. Sen neden bugün buraya geldin? Benden bir şey istediğin belli!"

"Her zaman nasıl da anlıyorsun, bilmem, anne ama haklısın. Sana karşı dürüst olacağım. Önceki gün damadın içkiyi fazla kaçırıp birileriyle dalaşmış. Şimdi onlar da intikam için ortalığı karıştırmaya çalışıyor, çirkin söylentiler yayıyorlar. Geçmişinin karanlık olduğunu söylüyorlar. Yamene ihbar etmişler ve memleketine sürgüne gönderilmesini istiyorlarmış. Gelip senin fikrini sormak istedim, anne. Araya girecek birini bulabilir misin? Sence bize yardım edebilecek kimse var mı?"

"Böyle bir şey olacağını biliyordum." dedi Bayan Zhou. "Boş yere ortalığı velveleye verme, o kadar ciddi bir şey değil. Ben bu çiçekleri Bayan Lin'e verirken sen eve gidip beni bekle. Wang Hanım'ı şimdi göremezsin, Bayan Lian ile meşguller. Gidip beni bekle. Bu kadar gerilecek ne var?"

Kızı itaat ederek annesinin evine doğru yöneldi, giderken de "Ama sen de çabuk ol, anne, tamam mı?" dedi yalvarırcasına.

"Tamam, tamam. Elimden geldiğince acele ederim. Siz gençler her şeyi trajediye çeviriyorsunuz. Tecrübesizlik işte!" dedi Bayan Zhou ve Daiyu'nün odasına doğru ilerledi.

Daiyu odasında değildi ama onu Baoyu'nün odasında dokuz metal halka bulmacasını çözmeye çalışırken buldu.

"Bayan Lin!" dedi Bayan Zhou, gülümseyerek. "Bayan Xue takmanız için size bu çiçekleri getirmemi istedi."

"Hangi çiçekler?" dedi Baoyu. "Bakayım!"

Bayan Zhou'nun elinden kutuyu alıp içine baktı. Saray'ın sanatçıları tarafından ipekten yapılan iki yapay çiçek vardı. Daiyu de onun kolunun üzerinden kutunun içine baktı.

"Bunlar sadece bana mı, yoksa diğer kızlara da verildi mi?" diye sordu.

"Bütün küçük hanımlar alıyorlar. Bu ikisi de sizin için." dedi Bayan Zhou.

"Ben de öyle düşünmüştüm." dedi Daiyu, alaylı alaylı gülerek. "Herkes kendininkini seçtikten sonra kalanları ben alıyorum."

Bayan Zhou cevap vermeye yeltenmeden, bu çıkışı sessizce karşıladı.

"Senin öbür tarafta ne işin vardı, Zhou?" diye sordu Baoyu.

"Bayan Wang oradaydı, ona bir şey söyleyecektim. O zaman Bayan Xue dağıtmam için bana bu çiçekleri verdi."

"Bayan Baochai de orada mıydı?" diye sordu Baoyu. "Neden son birkaç gündür buralara gelmiyor?"

"Pek iyi değil."

Bunun üzerine Baoyu hizmetçilerine dönüp, "Hanginiz benim için gidip Bayan Baochai'i görürsünüz? Annesine ve kendisine Bayan Lin ve benim selamlarımızı iletin, daha iyi oldu mu ve ne ilaç alıyor diye sorun. Bizzat giderdim ama dersten yeni döndüm ve ben de biraz soğuk aldım. Başka bir gün uğrarım. Böyle söyleyin." dedi.

Qianxue kendisinin gideceğini söyledi ve Bayan Zhou da oradan ayrıldı.

Bayan Zhou'nun başını derde sokan damadı Jia Yucun'ın yakın arkadaşı Leng Zixing'den başkası değildi. Bazı antika eşyaların satışından kaynaklanan bir davaya bulaşmış ve konakta yardım edecek birilerini bulması için karısını göndermişti. Efendisinin gücüne güvenen Bayan Zhou bu olayı pek önemsemedi. Akşam Xifeng'a söyleyeceği bir sözle meseleyi hallederdi.

***

O akşam ışıklar yandığında, üstünü değiştirmiş, takılarını çıkarmış olan Xifeng, Wang Hanım'a o günün olaylarını anlatmaya gitti.

"Bugün Zhen ailesinin bize gönderdiği şeyleri aldım. Yeni yıl için mevsim ürünlerini gönderdikleri tekneyle ben de Zhenler için bizim hediyelerimizi yolladım."

Wang Hanım başıyla onayladı.

"Linan Kontu'nun annesi için yaş günü hediyelerimizi hazırladım." diye devam etti Xifeng. "Kiminle göndermemizi istersin?"

"Boş olan dört kadın seçip gönder." diye cevap verdi Wang Hanım. "Bu tür şeyleri bana sormana gerek yok."

"Bugün Kuzen Zhen'in karısı beni yarın için evlerine davet etti." diye sürdürdü Xifeng, gülerek. "Burada yapmam gereken bir şey var mı?"

"Olsa bile önemli değil." dedi Wang Hanım. "Genellikle hepimizi birden davet ediyor, sen doğal olarak gidemeyecek kadar meşgul oluyorsun. Bu sefer sadece seni davet etmiş, belli ki senin biraz dinlenmeni istemiş. Çok nazik bir düşünce, reddetmek nankörlük olur. Bence gitmelisin."

Bu arada Li Wan, Yingchun, Tanchun ve diğer kızlar akşam görevleri için gelmişlerdi ve Xifeng'ın onayıyla Wang Hanım'a iyi geceler diledikten sonra kendi odalarına çekildiler.

Ertesi gün Xifeng giyinip süslendikten sonra, önce Wang Hanım'a bilgi verdi, ardından Büyük Hanımefendi Jia'dan izin istemeye gitti. Onun diğer eve gideceğini duyan Baoyu de gitmek için çok ısrar etti. Xifeng kabul etmek zorunda kaldı ve hazırlanmasını bekledi. Sonra ikisi arabaya binip Ning Konağı'nın yolunu tuttular.

Kuzen Jia Zhen'in karısı You Shi, oğlu Jia Rong, gelini Qin Keqing ve bir grup odalık ve hizmetçi onları karşılamak için merasim kapısında bekliyordu. Bayan You ile Xifeng'ın karşılaşmaları her zaman neşeli bir şakalaşma fırsatı doğururdu. Yine aynı şekilde Xifeng'ı karşılayan You Shi, Baoyu'yü elinden tutup onları ana kabul odasına götürdü. Yerlerini almaları üzerine Keqing çay servisini yaptı.

"Evet." dedi Xifeng. "Bugün beni neden davet ettin? Umarım güzel bir şey içindir! Hediye falan vereceksen hemen getir. Ben meşgul bir kadınım."

You Shi'nin cevaplamasına fırsat kalmadan odalıklardan biri gülerek söze karıştı.

"O zaman hiç gelmeseydiniz, Bayan Lian! Şimdi burada oldu-

ğunuza göre, artık bizim elimizdesiniz, hanımefendi, kendi bildiğinizi okuyamazsınız."

O anda Jia Rong misafirlere saygılarını sunmak için içeri geldi. Baoyu, Kuzen Jia Zhen'in nerede olduğunu sordu.

"Babasını görmek için kent dışına çıktı." dedi You Shi. "Burada oturmaktan sıkılabilirsin. Neden dışarı çıkıp dolaşmıyorsun?"

"Gelmek için tam gününü seçmişsin, Bao amca." dedi küçük Qin Keqing. "Geçen sefer sen buradayken erkek kardeşimi görmek istemiştin. Bugün kendisi burada. Şu anda çalışma odasında oturuyor. Neden gidip onu görmüyorsun?"

Baoyu hemen gitmek üzere sedirden fırladı. You Shi hizmetkârlara hemen peşinden gitmelerini emretti.

"Başını derde sokmasına izin vermeyin." diye uyardı. "Yaşlı hanımefendi burada değil ki ona göz kulak olsun."

"Dur bir dakika!" dedi Xifeng. "Neden kardeşini buraya çağırmıyorsun? Ben de onu görmüş olurum. Yoksa benim görmem yasak mı?"

"Görmesen daha iyi olur, canım!" dedi You Shi. "O bizim kaba ve gürültücü çocuklarımıza benzemez. Bazı insanların çocukları sakin ve terbiyeli. Senin gibi bir cadıyla karşılaşırsa gülmekten ölebilir."

"Ben ona gülmeyeyim de." dedi Xifeng, neşeyle. "Bana gülmeyi aklından bile geçirmesin!"

"O çok çekingen bir genç, yenge." dedi Jia Rong. "Pek insan içine çıkmamış. Onu görünce rahatsız olmandan korkuyoruz."

"Ne saçma!" dedi Xifeng. "Üç başlı, sekiz kollu bir canavar olsa aldırmam. Yine de görmek istiyorum. Gevezelik etmeyin de hemen getirin onu! Yoksa tokadı patlatırım!"

Jia Rong korkmuş numarası yaparak kıkırdadı.

"Tamam, yenge! O kadar kızmana gerek yok! Hemen getiriyoruz."

İkisi de güldü ve Jia Rong bir süre ortadan kayboldu. Sonra Baoyu'den biraz daha zayıf ama daha yakışıklı, ince hatlı, açık tenli, kırmızı dudaklı, zarif ve nazik tavırlı, kız gibi mahcup bir

gençle geri geldi. Delikanlı Xifeng'a doğru yaklaşıp, utanarak önünde eğildi, zor duyulan bir sesle hatırını sordu.

"Sen artık geri planda kaldın!" dedi Xifeng, dirseğiyle Baoyu'yü dürterek.

Sonra öne doğru eğilip delikanlının elini yakaladı, onu yanına oturttu ve yaşı, okuduğu kitaplar ve diğer birkaç konuda sorular sordu. Okuldaki adının Qin Zhong olduğunu öğrendi.

Xifeng'ın Qin Zhong ile ilk kez karşılaşmak üzere olduğunu görüp de alışıldık İlk Karşılaşma hediyeleri getirmemiş olduklarını fark eden hizmetçileri hemen öteki eve koşup Pinger'ya başvurdular. Hanımının Qin Keqing ile ne kadar samimi olduğunu bilen Pinger delikanlıya güzel bir şeyler göndermeye karar verdi. Bunun üzerine bir boy ipek kumaş ve üzerinde sahibinin İmparatorluk İmtihanı'nda birinci olması dileği yazılı iki küçük altın madalyon hazırlayıp verdi. Bu hediyeler getirilince Xifeng onları çok az buldu ama Qin Zhong ve ablası çok teşekkür ettiler.

Sonra grup yemeğe oturdu, yemeğin ardından You Shi, Xifeng ve Keqing kâğıt oynamaya başladılar, Baoyu ve Qin Zhong başka bir yerde sohbet etmek üzere masadan kalktılar.

Baoyu, Qin Zhong'u ilk gördüğü an sanki ruhundan bir parça kopmuş gibi hissetmişti. Bir süre diğer herkesi unutup gözlerini ona dikerek boş boş bakmış, aklından bir sürü aptalca hayal geçmişti.

"Ne mükemmel bir genç! Böyle bir mükemmellik olabileceğini kim tahmin ederdi? Şimdi onun yanında ben çamurda debelenen bir domuz ya da uyuz bir köpek gibiyim. Neden sanki bu gösterişli aristokrat ailede doğdum ki? Yoksul bir âlimin ya da düşük dereceli bir memurun oğlu olsaydım, çoktan onunla arkadaş olmuştum ve o zaman hayatım yaşamaya değer olurdu. Ondan çok daha zengin ve daha soylu doğmuş olsam da ipek ve satenlerin sardığı çürük bir tahta parçasıyım. İçtiğim ve yediğim kaliteli şeylerin içimdeki pis kokan lağımı doldurmaktan başka ne yararı var? Mevki ve zenginlik benim için lanet şeyler! Nasıl da her şeyi zehirliyorlar." diye düşündü.

Aynı zamanda Qin Zhong da Baoyu'nün çarpıcı görünümünden ve soylu duruşundan, hatta belki daha da fazla altın tacından

ve işlemeli giysilerinden, ona eşlik eden güzel hizmetçiler ve yakışıklı uşaklardan çok etkilenmişti.

"Onun her adı geçtiğinde ablamın hayranlıkla sözünü etmesi boşuna değilmiş! Neden sanki fakir bir ailede doğdum ki? Hâlbuki onunla yakın arkadaş olmaktan ne büyük memnuniyet duyardım. Zenginlik ile fakirlik arasında nasıl da kocaman bir engel var. Bu hayatın en büyük lanetlerinden biri de bu!" diye düşünmüştü o da kendince.

İkisi de bir süre hülyalara dalıp hiç konuşmadılar. Sonra Baoyu birden Qin Zhong'a ne okuduğunu sordu ve o da kibarlığın süslerine takılmadan, bütün dobralığıyla cevap verdi. Keyifli bir sohbete daldılar ve kısa süre içinde eski bir dost gibi oluverdiler. Sonra çay ve aperatifler servis edildi.

"Biz ikimiz şarap içemiyoruz." dedi Baoyu, hanımlara. "Peki, iç odadaki sedirin üzerine de bunlardan bir iki tabak konamaz mı? Sizi rahatsız etmeden orada konuşabiliriz."

İki delikanlı çaylarını içmek üzere iç odaya geçtiler.

Xifeng'a şarap ve yiyecek servisi yapan Keqing, Baoyu'ye bir şey söylemek için sessizce yan odaya süzüldü.

"Ağabeyim henüz çok genç, Bao amca. Lütfen benim hatırım için, seni kıracak bir şey yaparsa aldırma! Utangaç olabilir ama kötü bir mizacı var. Geçinmesi kolay biri değildir."

"Sen bizi rahat bırakıp gidebilirsin." dedi Baoyu, gülümseyerek. "Biz gayet iyiyiz."

Qin Keqing kardeşine biraz tembihte bulundu ve Xifeng'ın yanına döndü.

Birkaç dakika sonra Xifeng ve You Shi bir hizmetkâr gönderip çocukların yiyecek başka bir şey isteyip istemediklerini sordular, istedikleri bir şey olursa haber vermelerini bildirdiler. Baoyu öyle yapacaklarına söz verdi ama onun aklında yiyecek falan yoktu, sadece yeni arkadaşının evde nasıl bir yaşantısı olduğunu öğrenme hevesindeydi.

"Özel öğretmenim geçen yıl işi bıraktı." dedi Qin Zhong. "Babam çok yaşlandı, sağlığı da iyi değil, o kadar çok işle meşgul

ki yenisini bulacak zamanı olmadı. Şimdilerde evde eski dersleri tekrarlıyorum. Sorun şu ki eğer bir konuyu iyi anlamak istiyorsan, seninle beraber çalışacak kafa dengi bir iki arkadaşa ihtiyacın oluyor, böylece arada bir okuduklarınızı tartışabilirsiniz."

"Aynen ben de öyle düşünüyorum." diye araya girdi Baoyu hevesle, sözünü bitirmesini beklemeden. "Bizim bir aile okulumuz var, sülalenin özel ders aldıramayan her üyesi çocuklarını gönderebiliyor, sülaleden olmayan ama ilişkili ailelerin çocukları da kabul ediliyor. Öğretmenim gideli beri boştayım. Babam, öğretmenim gelecek yıl dönene kadar dersleri tekrarlamam için beni o okula göndermek istiyor. Ama büyükannem, okuldaki o kadar çok çocukla haylazlık edeceğimden korktuğu için buna karşı çıkıyor. Yarardan çok zarar getirirmiş. Zaten birkaç gündür biraz hasta olduğumdan bu konu bir süreliğine ertelendi."

"Söylediklerine bakılırsa, senin baban da benimki gibi aynı konuda endişeleniyor. Neden bugün dönünce ona bu okuldan söz edip katılmak için izin istemiyorsun? Ben de orada olup sana eşlik edeceğim. Birbirimize yardımcı oluruz. Bence bu harika bir fikir."

"Önceki gün özel öğretmen tutma konusu açıldığında babam sizin bu okulunuzdan olası bir alternatif olarak söz etti." dedi Qin Zhong, hevesle. "Buraya gelip ablamın kayınpederi Lort Zhen ile bunu konuşacak ve beni tavsiye etmesini isteyecekti ama buradaki herkes çok meşgul olduğundan böyle önemsiz bir meseleyle onu sıkmak istemedi. Eğer sen, mürekkebini sulandırmak ya da mürekkep taşını yıkamak bile olsa, gerçekten sana bir faydam olacağını düşünüyorsan, ikimiz de körelmeden, olabildiğince çabuk halletmeye çalışalım! Hem ailelerimizin endişelerini gidermiş oluruz hem de beraber bolca zaman geçiririz, her bakımdan iyi bir şey olur."

"Merak etme!" dedi Baoyu. "Şimdi gidip ablana ve Kuzen Lian'in karısına söyleyeceğim. Sen de eve döndüğünde babanla konuşursun, büyükanneme de anlatırım. Hemen halledilmemesi için bir neden göremiyorum."

Konuşmalarını bitirdiklerinde alacakaranlık çöküyordu, sonra lambaların yakıldığı dış odaya geçip kâğıt oynayan hanımları seyrettiler bir süre. Oyun bitip de skor hesaplanınca Keqing ve You Shi'nin Xifeng'a karşı kaybettikleri ortaya çıktı. İki gün içinde

ona yemek ve opera gösterisi ısmarlamaları konusunda anlaştılar. Bir süre daha sohbet ettiler.

Akşam yemeği servisi yapıldı ve iki delikanlı da onlara katıldı. Artık hava iyice karardığından Bayan You hizmetçilerine, evine dönerken iki erkek hizmetkârın Qin Zhong'a eşlik etmesini emretti. Hizmetçiler emri iletmek için çıktılar ve uzunca bir süre sonra Qin Zhong yola çıktı.

"Kimler ona eşlik ediyor?" diye sordu You Shi.

"Jiao Da'dan istediler ama o kadar sarhoş ki herkese küfrediyor." dedi kadınlar.

"Neden onu gönderdiniz öyleyse?" diye karşı çıktı You Shi ve Keqing. "Gidebilecek bir sürü genç adamımız var. Neden Jiao Da seçildi?"

"Hizmetkârlarına karşı çok yumuşak olduğunu hep söyler dururum." diye yorum yaptı Xifeng. "Onları böyle kendi hâllerine bırakmak şaşılacak şey!"

"Sen Jiao Da'yı tanımazsın." dedi You Shi. "Kuzen Zhen'i bırak Beyefendi bile onu kontrol edemiyor. Çok gençken büyükbabamızla üç-dört kez sefere çıkmış ve bir keresinde ceset dolu bir savaş alanından onu çekip çıkarmış ve güvenli bir yere taşıyarak hayatını kurtarmış. Kendisi de aç olduğu hâlde yiyecek çalıp efendisini doyurmuş. İki gün susuz kaldıktan sonra yarım tas su bulup efendisine vermiş, kendisi at çişi içmiş. Bu tür bir-iki kahramanlıktan sonra büyükbabamız yaşarken ona ayrıcalıklı davranılmış; hâliyle biz de şimdi onu üzmek istemiyoruz. Ama yaşlandığından beri kendini tamamen bıraktı. İçmekten başka bir şey yapmıyor ve sarhoş olunca herkese küfür etmeye başlıyor, hem de herkese. Kâhyaya defalarca ona iş vermemesini, sanki ölmüş gibi onu tamamen görmezden gelmelerini söyledim. Şimdi nasıl oluyor da onu seçiyorlar?"

"Jiao Da'yı elbette tanıyorum ama yine de çok zayıf olduğunu söylüyorum." dedi Xifeng. "Onu uzaklaştırman gerekir. Hemen şimdi. Çiftliklerinizden birine gönder, böylelikle saçmalıklarına bir son verilmiş olur."

Sonra kendi hizmetçilerine dönüp arabası hazır mı diye sordu. Kadınlar kendisini beklediğini söylediler. Gitmek üzere ayağa

kalktı, Baoyu'yü elinden tutarak dışarı çıktı. You Shi ve diğerleri ona eşlik ettiler.

Avluda yanan pek çok fenerin titrek ışığında, esas duruşta bekleyen hizmetkârları gördüler. Jiao da Jia Zhen'in yokluğundan faydalanıp -olsaydı da bir şey yapamazdı ya- sarhoş küfürlerine başlamış, Başkâhya Lai Er'ı adaletsiz herifin teki olmakla suçluyordu.

"Hafif işleri hep başkalarına veriyorsun ama zifirî karanlıkta birini eve bırakmak söz konusu olduğunda beni gönderiyorsun. Aşağılık, adi herif! Kendine kâhya mı diyorsun? Aman ne kâhya! Yaşlı Jiao'nun kim olduğunu bilmiyor musun? Bacağımı başından daha yükseğe kaldırabilirim ben. Yirmi yıl önce hiç kimseyi takmazdım, hele de senin gibi piçleri asla!"

Kendini kaptırmış giderken, Jia Rong, Xifeng'ı geçirmek için dışarı çıktı. Hizmetkârlar bağırarak Jiao Da'ya susması söylediler ama nafile. Yaşlı adamın arsızlığına dayanamayan Jia Rong öfkeyle küfrederek hizmetkârlara onu bağlamalarını söyledi.

"Bakalım yarın ayılınca ölümü tercih edip etmeyeceğini göreceğiz."

Ama Jiao Da, Jia Rong'a da pabuç bırakmadı. Tam tersine üstüne yürüyüp daha da şiddetle kükredi.

"Ah yo! Jiao Da'ya ağalık taslama, genç kardeşim Rong! Bırak senin gibileri, baban ve büyükbaban bile yaşlı Jiao'ya kafa tutmaya cesaret edemezdi. Yaşlı Jiao olmasaydı, bugün hepiniz, mevkiniz, unvanınız, paranız ve sevdiğiniz diğer şeylerle beraber kim bilir nerede olurdunuz. Ölüme terk edildiğinde sizin büyükbabanızın hayatını kurtardım ben, bütün bunları alnının teriyle size o sağladı. Peki, onu kurtardığım için ne kazandım? Hiçbir şey. Minnet duyacağınıza ağalık taslıyorsunuz. Size bir şey söyleyeyim mi? Ayağınızı denk alsanız iyi olur. Yoksa beyaz bir bıçağı içinize gömüp kırmızı olarak çıkarırım!"

"Neden şu korkunç yaratıktan kurtulmuyorsunuz?" diye seslendi Xifeng, Jia Rong'a, arabanın içinden. "Beladan başka bir şey değil. Evde böyle birisini barındırmak çok tehlikeli. Akraba ve dostlarımız bizim gibi bir ailenin evde disiplini bile sağlayamadığını öğrenseler gülünç duruma düşeriz."

Jia Rong uysallıkla kabullendi. Jiao Da'nın çığırından çıktığı-

nı ve ne pahasına olursa olsun bir şeyler yapılması gerektiğini gören birkaç hizmetkâr üzerine atılıp onu etkisiz hâle getirdi, yüzüstü yere fırlatıp yaka paça ahıra doğru sürükledi. O ana kadar Kuzen Jia Zhen bile onun küfürlerinden payını almıştı.

"Ecdadımızın tapınağına gidip eski efendim için gözyaşı dökmek istiyorum." diye bağırdı hiddetle. "Böyle bir ev dolusu yozlaşmış, pis hayvana ve kızışmış kahpeye babalık edeceği kimin aklına gelirdi? Her gün yaptıkları pislikler yeter. Biliyorum ben. Kayınpeder gelinini baştan çıkarır. Yenge yeğeniyle oynaşır. Hepinizin neler yaptığını bilmediğimi mi sanıyorsunuz? Kol kırılır yen içinde kalır ama beni aptal yerine koymayın."

Bir uşağın böyle ağza alınmadık şeyler söylediğini duyan hizmetkârların akılları başlarından gitti ve hemen onu bağlayıp ağzına çamur ve at pisliği doldurdular.

Jiao Da'nın son söylediklerini uzakta olan Xifeng ve Jia Rong da duydu ama ikisi de duymamış gibi yaptı. Xifeng ile arabada oturan Baoyu de bu sarhoş taşkınlıklarından etkilenmişti.

"Feng, 'kayınpeder gelinini baştan çıkarır' diyerek neyi ima etti?" diye sordu.

"Dilini tut!" diye çıkıştı Xifeng, öfkeyle. "Senin durumundaki biri için böyle sarhoş zırvalarını dinlemek bile yeterince kötüyken, bir de soru mu soruyorsun? Annene söyleyeyim de gör sen! Hayatının en büyük dayağını yiyeceksin!"

Öfkesinden korkan Baoyu af dilemeye başladı.

"Lütfen Feng, anneme söyleme! Söz veriyorum, bir daha bu kelimeleri ağzıma almayacağım."

Xifeng hemen sakinleştirici ve hoşgörülü bir hâl aldı.

"Tamam, ufaklık, işte böyle! Eve dönünce ilk işim büyükannenle seni ve yeğenin Qin Zhong'u okula gönderme meselesini konuşmak olacak, kısa sürede okula kabul edilmesini ayarlayacağım."

Konuşurlarken araba onları Rongguo Konağı'na geri getirdi. Ama sonra neler olduğu gelecek bölümde anlatılıyor.

Arkadaşlığa giden yol güzelliklerden geçer.

Karşılıklı çekim sayesinde çocuklar beraber çalışmaya başlar.

8. BÖLÜM

İlginç bir tesadüfle Jia Baoyu altın kolyeyi öğrenir.

Xue Baochai hiç beklenmedik bir şekilde manevi idrak taşını görür.

Xifeng ve Baoyu eve gelip diğerleriyle selamlaştıktan sonra Baoyu Büyükanne Jia'ya Qin Zhong'un kendi okullarına kabul edilmesini ne kadar çok istediğini anlattı. Kafa dengi bir çalışma arkadaşının kendisini çalışmaya özendireceğine işaret etti. Qin Zhong'un hayranlık uyandırıcı özelliklerinin ışıltılı bir resmini çizdi.

Xifeng da onu destekleyerek, "Bir iki güne kadar Qin Zhong gelip size saygılarını sunacak." dedi. Onların bu coşkuları yaşlı kadını neşelendirince, Xifeng bu fırsattan yararlanarak, iki gün içinde rakiplerinin söz verdikleri opera gösterisine onu da davet etti.

İlerlemiş yaşına rağmen Büyük Hanımefendi Jia heyecan verici etkinlikleri iple çekerdi. İki gün sonra You Shi, Xifeng'ı almaya geldiğinde, yaşlı kadın Wang Hanım, Daiyu ve Baoyu'yü de yanına alıp onlara eşlik etti. Öğleye doğru eve dönüp dinlenmek istedi. Huzur ve sükûneti seven Wang Hanım da bu fırsattan yararlanıp kayınvalidesiyle beraber eve döndü. Bunun üzerine Xifeng başmisafir olarak şeref koltuğuna oturdu ve gün boyu hoşça vakit geçirerek akşam geç saatlerde eve döndü.

Baoyu dairesine kadar büyükannesine eşlik edip sağ salim

öğle uykusuna yattığını gördükten sonra geri dönerek birkaç oyun daha seyretmek isterdi ama onun varlığının Keqing ve diğerleri için uygun olmayacağından korktu. Son birkaç gündür Baochai'in evde hasta olduğunu ve görmeye gitmediğini hatırlayıp onu ziyaret etmeyi aklına koydu. Ama eğer ana salonun arkasındaki köşe kapısından geçen kısa yolu kullanırsa yolda kendisini oyalayacak biriyle ya da daha kötüsü, babasıyla karşılaşmaktan korkarak daha dolambaçlı bir yoldan gitmeye karar verdi.

Dadıları ve hizmetçileri üstünü değiştirip günlük kıyafetlerini giymesi için onu bekliyorlardı ama bunu yapmadan tekrar iç kapıdan çıkıp gittiğini görünce oyun seyretmek için öteki konağa geri döndüğünü düşünerek peşine düştüler. Üstü kapalı geçide geldiğinde düz gitmek yerine sola dönüp kuzeydoğuya yöneldiğini görünce şaşırdılar.

Ama şanssızlığa bakın ki yolda babasının himayesindeki iki beyefendi olan Zhan Guang ve Shan Pinren ile burun buruna geldi. Gülümseyerek karşıdan geliyorlardı. Neşeyle üstüne çullandılar, biri belinden yakaladı, diğeri elini tuttu.

"Melek yüzlü çocuk!" diye bağırdılar. "Seni çok nadir görüyoruz, ne güzel bir sürpriz."

Saygılarını sundular, hatırını sordular ve sanki bir asır gibi gelen bir süre gevezelik ettikten sonra onu serbest bıraktılar. Tam giderlerken Baoyu'nün dadısı onları bir süre daha alıkoydu.

"Beyefendinin yanından mı geliyorsunuz, beyler?"

İki beyefendi başlarıyla onaylayıp güldüler.

"Beyefendi Zheng, Mengpo Dairesi'ndeki çalışma odasında şekerleme yapıyor. Merak etmeyin!"

Aceleyle gittiler. Baoyu de babası yoluna çıkmayacağını için rahatlayarak gülümsedi. Bu sefer kuzey tarafına dönüp Armut Ağacı Avlusu'na doğru hızlandı.

Yine şanssızlığı baş gösterdi ve Mali İşler Baş Sorumlusu Wu Xindeng ile Ambar Müdürü Dai Liang diğer beş kâhyayla beraber muhasebe dairesinden çıktılar ve Baoyu'yü görüp saygıyla esas

duruşa geçtiler. Uzun zamandır Baoyu'yü görmemiş olan Qian Hua öne çıkıp diz çöktü. Baoyu hafifçe gülümseyip kaldırdı onu, bir diğeri de neşeyle, "Geçen gün kentte sizin yazdığınız bir yazıyı gördüm, küçük bey. Gittikçe güzelleşiyor. Ne zaman duvara asmamız için bize birkaç örnek daha vereceksiniz?" dedi.

"Nerede gördünüz?" diye sordu Baoyu.

"Birkaç yerde." diye cevap verdiler. "İnsanlar o kadar beğenmişler ki kendileri için de istediler."

"Gerçekten istiyorsanız bulması kolay." dedi Baoyu. "Benim hizmetkârlardan birine sorun."

Aceleyle yoluna devam etti. Ötekiler de kendi işlerine gitmeden önce onun geçmesini beklediler.

Baoyu'nün gidişinin ayrıntılarını bir tarafa bırakırsak, sonunda Armut Ağacı Avlusu'na geldi. Önce Xue teyzenin odasına uğradı ve onu bir nakışla ilgili hizmetçilerine talimat verirken buldu. Selamlamasına karşılık olarak onu kendisine doğru çekip göğsüne bastırarak sevgiyle kucakladı.

"Ne kadar da kibarsın, böyle soğuk bir günde bizi düşünmüşsün! Sedire otur da ısın!" dedi ve hizmetçisinden sıcak çay servisi yapmasını istedi.

"Kuzen Pan evde mi?" diye sordu Baoyu.

"Ah, başıboş bir at gibi o." diyerek iç geçirdi kadın. "Bir yerlerde keyfine bakıyor. Elinde olsa tek bir günü evde geçirmez."

"Peki, ya Baochai? Daha iyi oldu mu?"

"Ah, evet, tabii!" dedi Xue teyze. "Önceki gün onu sormak için birini göndermişsin, değil mi? Ne kadar düşüncelisin. Şimdi odasında. Neden içeri girip onu görmüyorsun? Hem orası buradan daha sıcak. Sen gir otur, ben de buraları toplayınca yanınıza gelirim."

Baoyu sedirden kalktı, iç odanın kapısına doğru yürüyüp eski görünümlü, kırmızı ipekten perdeyi kaldırdı. İçeri girdi. Baochai sobalı sedirde oturmuş dikiş dikiyordu. Parlak siyah saçları başının tepesinde topuz yapılmıştı, hiçbir süsü yoktu. Bal rengi ka-

pitone bir gömlek, iki renk samur kürküyle çevrili, gül kırmızısı, kolsuz bir ceket ve yeşilimsi sarı ipek bir etek giyiyordu. Kıyafetinin şatafatlı hiçbir yanı yoktu, eski görünüyordu. Dudaklarında ruj yoktu, boyasız kaşları da mavi karaydı. Yüzü gümüş bir daire, gözleri sanki suda yüzen bademler gibiydi. Bazılarına suskunluğu aptallığı örten bir kılıf gibi görünebilirdi ama basiretli biri olarak sadeliğiyle gurur duyuyordu.

"İyileştin mi, kuzen?" diye sordu Baoyu.

İşinden başını kaldıran Baochai, Baoyu'nün odaya girdiğini gördü. Hemen ayağa fırlayıp gülümsedi.

"Şimdi çok daha iyiyim. Beni düşünmen ne büyük incelik."

Onu sedire buyur etti ve Yinger'a çay koymasını söyledi. Sonra ona Büyükanne Jia'yı, Wang Hanım'ı ve diğer kızları sordu. Bu arada gözleri Baoyu'nün kıyafetine takıldı.

Başına mücevher kakmalı, altın tel işlemeden bir taç, alnına da bir inci için dövüşen iki dragon şeklinde altın bir bant takmıştı. Yılan motifleriyle süslü, beyaztilki kürküyle çevrelenmiş, sarımsı yeşil okçu gömleği, rengârenk kelebekler işlenmiş, püsküllü bir kuşağı vardı. Boynunda kilit şeklinde bir muska, nazarlık ve doğduğunda ağzında olduğu söylenen o ünlü taş takılıydı.

Baochai'in gözleri bu taşa sabitlendi.

"Senin bu ünlü taşını çok duydum ama yakından görme fırsatım olmamıştı." dedi Baoyu'ye yanaşarak. "Sanırım bugün bakabilirim."

Baoyu de ona doğru eğildi ve boynundan taşı alıp eline verdi. Baochai avucunda duran taşa baktı, serçe yumurtası kadardı, güneşin vurduğu bir bulut gibi ışık saçıyordu, ebruli kaymak gibi pürüzsüz ve rengârenk damarlıydı.

Sevgili okur, hiç şüphesiz bu taşın, bir zamanlar Büyük Ziyan Dağı'ndaki Mavi Bayır Zirvesi'nin eteklerinde duran kocaman taş blokun şekil değiştirmiş hâli olduğunu hatırlarsınız. Sonraları bir şair onun için şu alaycı dizeleri yazmıştı:

Nüwa'nın taşı eritmesi asılsız bir hikâyedir,

Şimdi Büyük Ziyan'dan yeni bir fantezi gelir.

Yazık! İlahi taşımın ruhu kayboldu gitti,

Bu adi et ve kemik torbasına çevrildi.

Talih somurtunca altın artık parlamaz,

Kötü zamanlarda parlak taş ışıldamaz.

İsimsiz ölülerin beyaz kemik yığıntısı,

Ki onlar eskiden beylerdi, hanımlardı.

Kafası kabuk kaplı rahip Mavi Bayır Zirvesi'nin eteklerinde küçülmüş hâldeki bu taşı bulduğunda üzerine yazdığı kelimeler aşağıdadır.

Taş yeni doğan bir çocuğun ağzına sığacak kadar küçük olduğu için, eğer burada harfleri gerçek boyutlarıyla yazsaydık o kadar küçük olurdu ki hem okurlarımızın gözleri çok zorlanır hem de hoş bir şey olmazdı. Bu nedenle burada harfleri okurlarımızın lamba ışığında ve hatta şarabın etkisi altındayken bile okuyabilecekleri şekilde büyüttük. Bu konuya açıklık getirelim ki kimse çıkıp da "Ana rahmindeki bir çocuğun ağzı bu şekilsiz şeyi kavrayacak kadar büyük olabilir mi?" demesin.

(Ön yüzünde)

Değerli Manevi İdrak Taşı

Eğer unutmazsan, kaybetmezsen beni,

Sonsuz bir ömür ve daimî bir şans bekliyor seni.

(Arka yüzünde)

1. *Kötü ruhları yok eder.*

2. *Gizemli hastalıkları iyi eder.*

3. *İyi ve kötü talihi önceden haber verir.*

Taşı iyice inceleyen Baochai ön yüzünü çevirip yakından baktı ve yazıyı iki kere, yüksek sesle okudu:

Değerli Manevi İdrak Taşı

Eğer unutmazsan, kaybetmezsen beni,

Sonsuz bir ömür ve daimî bir şans bekliyor seni.

Sonra Yinger'a dönüp, "Neden öyle ağzın açık bakakaldın, bize çay koysana." dedi.

Yinger kıkırdayarak, "Bu sözler sizin kolyenizde yazanlarla aynı gibi görünüyor." dedi.

"Senin kolyende de mi yazı var, kuzen? Bakayım." diye bağırdı Baoyu, hevesle.

"Sen ona bakma!" dedi Baochai. "Yazı falan yok."

"Ama ben sana taşımı gösterdim, kuzen!" dedi Baoyu yalvarırcasına. "Lütfen adil ol!"

Böyle köşeye sıkıştırılan Baochai, bu haklı serzenişten kaçamadı.

"Bir zamanlar birisinin şans için bize söylediği bir vecizeyi kolyeye yazdırdık." diye kabullendi. "Zaten ben de o yüzden takıyorum bunu; yoksa böyle ağır bir şeyi insanın sürekli olarak boynunda taşıması çok yorucu."

Konuşurken bir yandan da kırmızı gömleğinin düğmesini açıp ışıltılı inciler ve taşlarla süslü altın kolyesini çıkardı. Baoyu kolyeyi hevesle eline aldı, her iki yüzünde birer cümle yazılıydı:

Beni bırakma, terk etme beni,

Senin olsun gençlik ve tazelik ebedî.

Baoyu yazıyı iki kere okudu, sonra da kendisininkini iki kere tekrarladı.

"Evet ya!" diye bağırdı, memnuniyetle. "İki yazı da birbirine çok benziyor."

"Kafası kabuklu bir rahip verdi küçük hanıma bu sözleri." diye açıklama yaptı Yinger. "Altın bir şeyin üzerine yazılması gerektiğini söyledi."

Baochai onu susturup kendi işine bakmasını ve çay getirme-

sini söyledi. Konuyu değiştirmek için Baoyu'ye nereden geldiğini sordu. Onunla neredeyse omuzları birbirine değecek kadar yakın oturan delikanlı ondan gelen ferah ve tatlı kokuyu fark etti.

"Kıyafetlerine hangi tütsüyü sürüyorsun, kuzen?" diye sordu. "Hiç böyle nefis bir koku duymamıştım."

"Tütsü kokularından hiç hoşlanmam. Güzel ve temiz kıyafetlere duman kokusu bulaştırmaya ne gerek var ki?"

"O zaman burnuma gelen bu koku ne?"

Baochai bir an düşündü.

"Anladım! Bu sabah aldığım hap olmalı."

"Hangi hap böyle güzel kokar ki?" dedi Baoyu gülerek. "Bana da versene, deneyeyim."

"Yine saçmalıyorsun! İlaç zevk için alınan bir şey değildir."

Tam o anda dışarıdan bir hizmetkârın sesi geldi.

"Bayan Lin burada." Hemen ardından Daiyu içeri girdi. Baoyu'yü görünce yapmacık bir şaşkınlık çığlığı attı.

"Ah! Gelmek için kötü bir zamanı seçmişim!"

Baoyu ayağa kalktı ve gülümseyerek onu buyur etti.

"O da ne demek öyle?" diye sordu Baochai de neşeyle.

"Onun burada olduğunu bilseydim, gelmezdim."

"Buna hiçbir anlam veremedim." dedi Baochai.

"Yani ya herkes aynı anda gelir ya da hiç kimse gelmez." diye açıklama yaptı Daiyu, sinsice. "Hâlbuki ziyaretlerimizin arasına zaman koysak ve birisi bir gün, diğeri ertesi gün gelse, her gün misafirin olur. O zaman ne çok yalnız hissedersin ne de dikkatin dağılır. Bunda anlaşılmayacak ne var, kuzen?"

Baoyu, Daiyu'nün elbisesinin üzerine kırmızı, yünlü ~~bir~~ pelerin aldığını görünce "Dışarıda kar mı yağıyor?" diye sordu.

"Bir süredir yağıyor." diye cevap verdi, sedirin arkasında dikilen hizmetçilerden biri.

Baoyu birisinin kendi kışlık pelerinini getirmesini istedi.

"Görüyorsunuz, haklıymışım!" dedi Daiyu. "Ben gelir gelmez onun gitmesi gerekiyor."

"Gitmekten söz eden oldu mu?" dedi Baoyu. "Sadece pelerinimi hazır bulundurmalarını istedim."

"Tam kar yağarken gitmek olmaz." dedi Baoyu'nün yaşlı sütannesi Li. En iyisi burada kalıp kuzenlerinle oyalan. Nasıl olsa Xue teyzeniz öteki odada size çay hazırlatıyordur. Ben de bir hizmetçi gönderip pelerinini aldırırım. Dışarıdaki diğer çocuklara da seni beklememelerini söyleyeyim mi?"

Baoyu başıyla onayladı ve Dadı Li dışarı çıkıp çocukları gönderdi.

Bu arada Xue teyze çay ve lezzetli görünen bazı yiyecekler hazırlatmıştı. Kuzenleri yemeye çağırdı. Öteki odaya geçerlerken Baoyu iki gün önce Ning Konağı'nda Kuzen Zhen'in karısı Bayan You'nun ikram ettiği kaz ayağı ve ördek dilini övdü. Bunun üzerine Xue teyze hemen fırlayıp tatması için kendi yaptıklarından getirdi.

"Aslında bunun şarapla yenmesi gerekir." dedi Baoyu, gülerek.

Xue teyze en iyi şaraplardan birinin getirilmesini emretti ama Dadı Li itiraz etti.

"Şarap olmaz, Bayan Xue, lütfen."

"Ah haydi ama canım dadıcığım! Sadece bir kadeh!" diye yalvardı Baoyu, gülerek.

"Hayır, olmaz!" dedi Dadı Li. "Büyükanne ya da annen burada olsaydı bir fıçı bile içmene aldırmazdım. Ama geçen gün bir an için arkamı döndüğümde sorumsuzun teki sana yaranmak için bir iki yudum içirince başımın nasıl derde girdiğini unutmadım. Günlerce azar işittim."

"Onun nasıl bir deli olduğunu bilmiyorsunuz, Bayan Xue." diye devam etti. "İçince daha da beter bir hâl alıyor. Büyük Hanım keyfi yerinde olduğu günler istediği kadar içmesine izin ve-

riyor ama başka zaman bir yudum bile içirmiyor. Sonuçta başı derde giren hep ben oluyorum."

"Ah zavallıcık, merak etme sen!" dedi Xue teyze, gülerek. "Sen de iç ve endişeyi bir tarafa bırak! Ben çok içmemesine dikkat ederim. Eğer Büyük Hanımefendi Jia bir şey diyecek olursa suçu ben üstüme alırım." Sonra hizmetçilerden birine dönüp, "Dadıyı da yanına alıp sıcak bir kadeh şarap ver de içi ısınsın!" dedi.

Böylece Dadı Li de itirazını fazla sürdüremeyip hizmetkârların peşine takılarak şarap içmeye gitti.

"Benim için şarabı ısıtmakla uğraşmayın. Soğuk tercih ederim." dedi Baoyu, dadısı çıkınca.

"Olacak şey değil!" dedi teyzesi. "Soğuk şarap içmemelisin, yazı yazarken ellerin titrer sonra!"

"Sana çok şaşırıyorum, Kuzen Bao!" dedi Baochai, takılarak. "Her konuda bilgi sahibi olma merakına rağmen bunu bilmemen ilginç! Şarabın çok ateşli bir yapısı vardır, bu yüzden de çabuk sindirilmesi için sıcak içilmesi gerekir. Eğer soğuk içilirse vücudun içinde katılaşır ve hayati organların ısısını kendine çekerek zarar verir. Bu senin için iyi bir şey değil. Şu andan itibaren bir değişiklik yapmalısın! Artık soğuk şarap yok!"

Bunu mantıklı bulan Baoyu şarabını bıraktı ve ısıtılmasını istedi. Bu vaaz esnasında oturmuş, dişleriyle kavun çekirdeği kıran Daiyu alaycı alaycı gülüyordu. Tam o anda hizmetçisi Xueyan küçük el sobasını getirdi.

"Bunu getirmeni kim söyledi?" diye sordu Daiyu. "Ne kadar da nazikler. Burada donarak öleceğimi mi sandılar?"

"Zijuan üşüteceğinizden korktu, küçük hanım, onun için getirmemi istedi."

Sobayı kucaklayan Daiyu, "Ona böyle itaat etmene çok sevindim, genellikle ben bir şey söylediğimde bir kulağından girip ötekinden çıkıyor ama onun söylediği bir şey imparator fermanıymış gibi hemen yerine getiriliyor." dedi.

Bütün bu sözlerin aslında kendisini hedef aldığını gayet iyi bilen Baoyu yine de cevap vermeyip sadece güldü. Uzun zamandır

Daiyu'nün tuhaflıklarına alışkın olan Baochai de duymazdan geldi. Ama Xue teyze karşı çıktı.

"Sen her zaman çok hassassındır, soğuğa dayanamazsın. Neden seni düşünmelerine memnun olmuyorsun?"

"Anlamıyorsun, teyze." dedi Daiyu, gülümseyerek. "Senin yanındayken önemli değil ama başka yerde insanlar, hizmetçilerimin el ısıtıcısıyla içeri daldıklarını görünce alınabilirler. Sanki ihtiyacım olduğunda ev sahiplerinin bulamayacağını düşünüyormuşum gibi. Hizmetçilerimin ne kadar nazik olduklarını düşünmek yerine beni kibirli ve terbiyesiz bulabilirler."

"Böyle şeyleri fazla ciddiye alıyorsun." dedi Xue teyze. "Böyle bir düşünce aklımın ucundan geçmez."

Bu arada Baoyu üç kadeh şarabı bitirdi ve Dadı Li karşı çıkmaya geldi. Ama Baoyu kuzenleriyle konuşup gülüşerek öyle eğleniyordu ki hâliyle itiraz etti ve "Lütfen sevgili dadıcığım, sadece iki kadeh daha, sonra bırakacağım!" diyerek yalvardı.

"Dikkatli olsan iyi edersin." diye uyardı kadın. "Baban bugün evde. Sana derslerini soracaktır."

Bu sözler üzerine Baoyu'nün tadı kaçtı. Yavaş yavaş kadehini bırakıp üzüntüyle başını eğdi.

"Herkesin keyfini bozma." diye itiraz etti Daiyu. "Eğer dayım seni çağırırsa, Xue teyzenin seninle ilgilendiğini söyleriz. Galiba dadın çok fazla içti ve sarhoşluğunu bizimle atmaya çalışıyor." Yüreklendirmek için Baoyu'yü dirseğiyle dürttü ve "Yaşlı aptala aldırma sen! Biraz eğlenmeyelim mi?" diye fısıldadı.

Dadı Li, Daiyu'nün neler yapabileceğini gayet iyi biliyordu.

"Bayan Lin!" dedi. "Onu dolduruşa getirmeyin! Tavsiyesini dinleyeceği tek kişi sizsiniz."

"Neden dolduruşa getireyim?" diye söylendi Daiyu. "Tavsiyeyle falan uğraşamam ben! Çok fazla temkinlisin, sevgili Dadı. Zaten Büyük Hanımefendi Jia içmesine izin veriyor; Bayan Xue de bir iki kadeh içirse ne çıkar? Xue teyze bizden biri olmadığı için burada içmemesi gerektiğini mi düşünüyorsun yoksa?"

Dadı Li üzülsün mü, sevinsin mi bilemedi.

"Gerçekten, Bayan Lin, bazı sözleriniz bıçaktan daha keskin!" dedi.

Baochai gülmesine engel olamadı. Şakayla Daiyu'nün yanağını çimdikledi.

"Nasıl bir dili var bu kızın! İnsan kızsın mı, gülsün mü bilemiyor!" dedi.

Xue teyze de güldü.

"Korkma, çocuğum." dedi. "Bana geldiğinde sana ikram edeceğim iyi bir şeyler var. Böyle önemsiz şeyler için canını sıkma, yoksa çok üzülürüm. İstediğin kadar içebilirsin; ben sana bakarım! Yemeğe de kalabilirsin. Hatta sarhoş olursan geceyi burada geçirirsin." Bir hizmetçiye biraz daha şarap ısıtmasını söyledi. "İşte! Teyze de seninle bir iki kadeh içecek, sonra yemeğimizi yeriz."

Teyzesinin cesaretlendirmesi üzerine Baoyu'nün neşesi tekrar yerine geldi.

"Burada kalıp ona göz kulak olun." dedi Dadı Li hizmetçilere. "Ben üstümü değiştirmek için eve gidiyorum, hemen dönerim." Sonra Xue teyzeye gizlice, "Kendi bildiğini okuyup çok içmesine izin vermeyin, Bayan Xue!" dedi ve gitti.

O gittikten sonra orada kalan birkaç yaşlı hizmetçi olsa da hiçbiri Baoyu ile pek ilgilenmeyip Dadı Li gider gitmez sessizce sıvışarak kendi keyiflerine baktılar. Sadece küçük beylerine çok yüz vererek şımartmaya hevesli iki genç hizmetçi kaldı. Neyse ki Baoyu birkaç kadeh daha içtikten sonra Xue teyze büyük bir beceri sergileyerek şarabı ortadan kaldırıp yerine salamura bambu filizi ve tavuk derisi çorbası getirdi. Baoyu büyük bir iştahla iki kâse çorba içti ve yarım kâse de yeşil pirinç lapası yedi. Baochai ve Daiyu de yemeklerini bitirince hep beraber demli çay içtiler. O zaman Baoyu'nün iyi olduğu konusunda Xue teyzenin içi rahat etti.

Xueyan ve diğer üç hizmetçi de yemeklerini bitirip tekrar yerlerine gelince Daiyu Baoyu'ye, "Gitmeye hazır mısın?" diye sordu.

Baoyu yarı kapalı göz kapaklarının arasından uykulu uykulu ona baktı.

"Gitmek istediğin zaman seninle gelirim." dedi.

Daiyu hemen ayağa fırladı.

"Neredeyse bütün gün buradaydık, gitme zamanı geldi! Bizi merak etmişlerdir." dedi.

İkisi diğerleriyle vedalaşmaya başladı. Bir hizmetçi Baoyu'nün şapkasını getirdi, o da giydirmesi için hafifçe başını eğdi. Hizmetçi kız kırmızı şapkasını başına geçirmek üzere şöyle bir silkeledi.

"Dur, dur!" diye bağırdı Baoyu, sabırsızca. "Böyle bir şeye nazik davranmalısın, seni aptal şey! Daha önce hiç kimseyi şapka takarken görmedin mi? En iyisi ben kendim yapayım."

"Gel buraya!" dedi Daiyu, sedirin üzerine çıkarak. "Ben hallederim."

Baoyu Daiyu'nün yanına gidip önünde durdu. Daiyu elini tacının üzerine nazikçe koyup şapkayı alnındaki bandın kenarına yerleştirdi. Sonra şapkanın kırmızı kadifeden ponponunu dışarı çıkardı.

"İşte!" dedi, birkaç küçük düzeltmeden sonra. "Şimdi pelerinini giyebilirsin."

Baoyu hizmetçisinden pelerinini alıp üstüne geçirdi.

"Seninle beraber gelen dadılar burada değiller." dedi Xue teyze. "Belki biraz beklesen iyi olur."

"Neden bekleyelim?" diye sordu Baoyu. "Hizmetçilerimiz buradalar, onlar bizimle gelirler. Problem yok."

Ama yine de Xue teyzenin içine sinmedi ve kendi iki hizmetçisine onlara eşlik etmelerini söyledi. Baoyu ve Daiyu eve varır varmaz kadınlara emekleri için teşekkür ettiler ve doğruca Büyükanne Jia'nın dairesine gittiler.

Büyük Hanımefendi Jia henüz yemeğini yememişti. Onların Xue teyze ile beraber olduklarını öğrenince çok memnun oldu. Baoyu'nün biraz fazla içtiğini anlayınca gidip dinlenmesini söyledi ve o akşam odasından çıkmasını yasakladı. Hizmetkârlara ona göz kulak olmalarını emretti. Genellikle ona kimin eşlik ettiğini hatırlayarak Dadı Li'nin nerede olduğunu sordu.

Hizmetçiler eve gittiğini söylemeye cesaret edemediler.

"Biraz önce buradaydı." dedi içlerinden biri. "Bir iş için dışarı çıkmış olabilir."

Hafifçe sallanarak odasına yönelen Baoyu omzunun üzerinden, "Onun için endişeye gerek yok. Sizden daha iyi durumda! Beni rahat bıraksa birkaç gün daha uzun yaşayabilirdim!" dedi.

Odasına girince masanın üzerindeki yazı fırçası ve mürekkebi gördü. Qingwen gülümseyerek selamladı onu.

"Ne kadar hoş! Bu sabah bana mürekkep hazırlattın ama kalktığında yazmayı çok istediğin hâlde sadece üç kelime yazdıktan sonra fırçayı bırakıp gittin. Bütün gün seni bekledik. Şimdi hemen oturup çalış ve bu mürekkebin hepsini bitir. Belki o zaman bu durumu görmezden gelebilirim!" dedi.

Qingwen'in bu sözleri Baoyu'ye o sabah olanları hatırlattı.

"Yazdıklarım nerede?" diye sordu.

Qingwen güldü.

"Gerçekten sarhoşsun, değil mi? Bu sabah öteki eve gitmeden önce dış kapının üzerine asılması için bana talimat verdin ya, şimdi nerede diye mi soruyorsun? Başka biri bu işi beceremez diye ben merdivene çıkıp kendim astım. Ellerim hâlâ soğuktan uyuşmuş durumda."

"Unutmuşum." diyerek güldü Baoyu. "Dur ellerini ısıtayım." Kızın ellerini avuçlarının arasına aldı ve beraber kapının üzerine yeni asılan yazıya bakmaya gittiler. Tam o sırada Daiyu geldi.

"Bana dürüstçe söyle, kuzen." dedi Baoyu ona. "Sence bu üç kelimeden hangisi en güzeli?"

Daiyu başını kaldırıp kapının üzerinde asılı yazıya baktı.

KIRMIZI ESEF STÜDYOSU

"Hepsi aynı derecede iyi. Bu kadar güzel yazabildiğini bilmiyordum. Mutlaka bir gün benim için de bir tane yazmalısın."

"Yine benimle dalga geçiyorsun." dedi Baoyu. "Xiren nerede?" diye sordu Qingwen'e.

Qingwen başıyla içerideki sediri işaret etti, Xiren tamamen giyinik hâlde orada uzanmış uyuyordu.

"Şuna bir bakın!" dedi Baoyu, gülerek. "Uyumak için biraz erken değil mi? Bu sabah öteki evde kahvaltıda bir tabak peynirli mantı vardı. Böyle şeylere ne kadar düşkün olduğunu bildiğimden Bayan You'ya akşam da yiyebilir miyim diye sordum. Benim için gönderdi. Aldın mı?"

"Hiç sorma!" diye cevap verdi Qingwen. "Geldiği anda benim için olduğunu düşündüm ama kahvaltımı yeni bitirdiğimden sonra yerim diye bir kenara koydum. Derken Dadı Li gelip gördü onu. 'Baoyu'nün bunu isteyeceğini hiç sanmam. Torunum için alıyorum.' dedi ve evine gönderdi."

Qingwen konuşurken Qianxue bir tepsi içinde çayla geldi.

"Biraz çay iç, Kuzen Lin." diyerek Daiyu'yü davet etti Baoyu.

Hizmetçiler bir kahkaha koparark, "Çoktan gitti bile." dediler.

Kendisi yarım fincan çay içtikten sonra birden sabah erken saatte içtiği çay geldi aklına.

"Neden bana bu çayı getirdin?" diye sordu Qianxue'ya. "Bu sabah akçaağaç çayı yaptığımızda sana üç dört kere demlenmeden tadının açığa çıkmadığını söylemiştim. O çayı içmenin tam zamanıydı."

"Onu senin için saklamıştım." dedi Qianxue. "Ama Dadı Li gelip tatmakta ısrar etti ve hepsini içti."

Bu kadarı Baoyu için çok fazlaydı. Elindeki fincanı yere fırlatıp paramparça etti. Qianxue'nun eteği de sıcak çayla sırılsıklam oldu. Sonra öfkeyle ayağa fırladı.

"O sizin hanımınız mı ki hepiniz ona bu kadar saygı gösteriyorsunuz? Bebekken birkaç kere sütünü emdim diye atalarımızdan daha önemli olduğunu zannedip şımardı. Artık sütanneye ihtiyacım yok, neden onu burada tutuyorum ki? Pılısını pırtısını toplayıp gönderin de rahat edelim!"

Daha fazla tantana koparmadan, yaşlı dadının gönderilmesini istediğini söylemek için doğru Büyükanne Jia'nın odasına yöneldi.

Bütün bunlar olurken Xiren, Baoyu'nün dikkatini çekeceğini ve biraz cilveleşeceklerini umarak uyuyor numarası yapıyordu. Konu yazılar ve mantı olduğunda kalkmasını gerektirecek bir durum yok gibi görünmüştü ama gerçekten öfkelenip de fincanı kırınca hemen ayağa fırlamış ve onu frenlemek için araya girmişti. O arada Büyükanne Jia'nın odasından bir hizmetçi gelip gürültünün nedenini sordu. Xiren çay getirirken karda ayağı kaydığından düşüp fincanı kırdığını söyledi. Onu gönderdikten sonra Baoyu'yü sakinleştirmeye gitti.

"Demek onu kovdurmaya karar verdin. Güzel! O zaman biz hepimiz onunla beraber gitmek istiyoruz; hazır niyet etmişken neden hepimizden birden kurtulmuyorsun? Eminim bizim yerimize bir sürü iyi hizmetçi bulursun." dedi.

Baoyu buna verecek bir cevap bulamadı. Xiren ve diğerleri onu sedire götürüp üstünü değiştirmesine yardım ettiler. Hâlâ kendi kendine mırıldanıyor ama gözlerini bile açamıyordu. Onu hemen yatırdılar. Xiren boynundaki taşı alıp ipek bir kumaşa sararak şiltenin altına soktu, böylece ertesi sabaha kadar soğuyup boynunu üşütmeyecekti.

Baoyu başını yastığa koyar koymaz uykuya daldı. Bu arada Dadı Li ve diğer yaşlı kadınlar geldiler. Baoyu'nün sarhoş olduğunu öğrendikleri zaman ona yaklaşmaya cesaret edemediler ve fısıltıyla uykuya daldığı söylenince içleri rahatlayıp tekrar ortadan kayboldular.

***

Baoyu ertesi sabah uyandığında, öteki konaktan Jia Rong'un saygılarını sunmak için Qin Zhong'u getirdiğini duydu. Yeni arkadaşını karşılamak için hemen fırladı ve Qin Zhong'u Büyükanne Jia'nın yanına götürdü. Yaşlı kadın, iyi görünümü ve nazik tavırlarıyla bu delikanlının Baoyu için mükemmel bir okul arkadaşı olacağına kanaat getirince çok memnun oldu ve önce çaya, sonra yemeğe kalmasını istedi. Ardından da Wang Hanım ve ailenin geri kalanıyla tanışması için gönderdi.

Herkes Qin Keqing'i çok severdi ve bu yakışıklı kardeşiyle tanıştıklarına da memnun oldular. Ayrılırken hepsi ona hediyeler

verdi. Büyükanne Jia'nın hediyesi, içinde edebî yetenek ve uyumu temsil eden altından, küçük bir İlim Tanrısı heykeli olan işlemeli bir keseydi.

"Evin çok uzakta olduğundan, bazen hava gece geri dönmek için uygun olmayabilir. Böyle zamanlarda lütfen burada, bizimle kal! Sakın Baoyu amcanın yanından ayrılma ve okuldaki genç, tembel serserilerin yaramazlıklarına bulaşma." dedi Büyük Hanımefendi Jia, Qin Zhong giderken.

Delikanlı bu tavsiyeleri saygıyla dinledi, sonra eve gidip o gün olanları babasına anlattı. Babası Qin Bang Ye, Çalışma Bakanlığındaki Kamu Binaları Dairesinde yazmanlardan biriydi ve yetmişine merdiven dayamıştı. Eşini erken kaybetmişti ve ellisine geldiğinde hâlâ çocuğu olmadığından yetimhaneden bir kız bir de oğlan çocuğu evlat edinmişti. Ama oğlan ölmüş, sadece kızı Keqing kalmış, o da büyüyüp çok zarif ve çekici bir kadın olmuştu. Kendisini evlat edinen babasının Jia ailesiyle uzun zamandır bağlantısı olduğundan, uygun bulup Jia Rong ile evlendirmişlerdi. Qin Zhong doğduğunda Qin Bang Ye elli üç yaşındaydı. Delikanlı şimdi on iki yaşına gelmişti. Özel öğretmeni önceki yıl güneye dönünce babası henüz başka bir öğretmen bulamadı ve Qin Zhong evde eski derslerini tekrar ediyordu. Qin Bang Ye de zaten Jialarla, zamanını boşa geçirmesin diye oğlunu onların okuluna gönderme konusunu görüşecekti. O sırada bu mutlu tesadüf gerçekleşti ve Qin Zhong, Baoyu ile tanıştı.

Yaşlı adam okulun müdürü Jia Dairu'yü tanıyordu, zamanın önde gelen âlimlerinden biri olarak onun gözetimi altında Qin Zhong'un eğitiminde hızlı bir atılım yapacağını ve sonunda ilerleme kaydedeceğini düşünüyordu. Bu nedenle konunun kolaylıkla halledilmesine çok memnun oldu.

Yalnızca bir sıkıntı vardı. Jiaların yaşam şekillerini bildiğinden elini cebine atması gerekeceğini fark etti. Resmî maaşı o cebi pek doldurmuyordu. Ama bu mesele oğlunun bütün geleceğini ilgilendirdiğinden, kendisini sonuna kadar zorlamaktan başka yapacak bir şey yoktu. Biraz şuradan, biraz buradan borç alarak yirmi dört tael gümüş topladı ve paket yapıp, Qin Zhong'u Jia Dairu'ye saygılarını sunması için yaşlı öğretmenin evine götü-

rünce güzel bir giriş hediyesi olarak takdim etti. Artık Baoyu'nün beraber okula başlamaları için en uygun günü seçmesini beklemekten başka bir şey kalmamıştı.

Gayet çalkantılı bir olay olan okula girişleri bir sonraki bölümde anlatılacaktır.

Eğer insan gelecek günlerde sorun çıkacağını bilse,

Bugün kim oğlunu okumaya gönderir?

9. BÖLÜM

Yakın arkadaşlar aile okuluna başlar.

Jia Zheng huysuz oğluna iyi tavsiyelerde bulunur.

İftiracı gençler sınıfta kavga çıkmasına neden olurlar.

Önceki bölümde Qin Bang Ye ile oğlunu, Jia ailesinin, Qin Zhong'un ne zaman okula başlayacağını bildiren mesajını beklerken bırakmıştık. Baoyu, Qin Zhong'u tekrar görmek için öyle sabırsızlanıyordu ki başka bir şey düşünemiyordu. Bir hizmetkârla arkadaşına haber gönderip sonraki gün sabah okula beraber gitmek için evine gelmesini istedi.

Randevu günü geldiğinde Baoyu uyanınca Xiren'i kitaplarını, fırçalarını ve diğer yazı malzemelerini hazırlamış, yatağının ucunda keyifsiz bir şekilde otururken buldu. Xiren, Baoyu kalkınca yıkanıp taranmasına yardım etti. Baoyu neden keyifsiz olduğunu sordu ona.

"Bu sefer neye üzüldün, Xiren? Ben okuldayken yalnız kalacağın için endişeleniyor olamazsın."

"Yok canım!" dedi Xiren, gülerek. "Öğrenmek çok iyi bir şey. O olmazsa bütün hayatın boşa gider ve hiçbir yere varamazsın. Sadece sınıftayken aklını kitaplarına vermeni, sınıf dışındayken de evi düşünmeni, öteki çocuklarla haylazlığa girişmemeni umuyorum; aksi takdirde babanla başın ciddi şekilde derde girer. Bütün gayretinle çalışman gerektiğini söylediklerini biliyorum

ama çok fazla da abartma, çiğneyebileceğinden fazlasını ısırma, sağlığın bozulabilir. En azından bana öyle geliyor, benim söylediklerime aldırma sen."

Xiren her durakladığında Baoyu onu onayladı.

"Kürk ceketini de paketleyip hizmetkârlara verdim. Okul soğuk olursa giymeyi unutma. Orası, daima senin için her şeyi düşünen birilerinin olduğu evine benzemez. Ayrıca el ve ayak ısıtıcılarını da verdim onlara. Tembel şeylere arada bir kömürü karıştırmalarını hatırlat. Eğer başlarında durmazsan parmaklarını bile oynatmaz o işe yaramazlar. Soğuktan donarsın." diye devam etti.

"Merak etme!" dedi Baoyu. "Ben kendime bakmayı bilirim. Siz de ben yokken buraya tıkılıp sıkılmayın. Arada bir Kuzen Daiyu ile sohbet etmeye gidin."

Bu arada giyinip hazırlanmıştı ve Xiren, Büyükannesi Büyük Hanımefendi Jia, babası Jia Zheng ve annesi Wang Hanım'ı ziyarete gitmesini tembihledi. Baoyu, Qingwen ve Sheyue'ye birkaç talimat verdikten sonra büyükannesine uğradı, orada daha fazla nasihat dinlemek zorunda kaldı, sonra Wang Hanım'ı, ardından da dışarıdaki çalışma odasında babasını görmeye gitti.

Jia Zheng bugün eve erken gelmişti. Baoyu hem saygılarını sunmak hem de okula gideceğini bildirmek için içeri girdiğinde birkaç sekreter ve himayesindeki bazı kişilerle görüşüyordu.

"Yine okul meselesini açıp beni utançtan öldürme." diyerek alaycı alaycı güldü. "Bence sen eskisi gibi aylak aylak dolaş, sana yakışan bu. Nihayetinde seni burada istemiyorum. Böyle bir yerdeki varlığın burayı kirletiyor."

Ayağa fırlayan arkadaşları gergin bir kahkaha attılar.

"Haydi ama Zheng Bey! Ona çok sert davranıyorsunuz! İki üç yıl içinde genç dostumuz kendini kanıtlayıp bir isim yapacak. Artık eski çocuksu hâllerini geride bıraktı, değil mi evlat? Çok düzeldi. Haydi, gel!" diyerek iki adam Baoyu'yü elinden tutup odadan çıkardı. "Eminim kahvaltı saatindir. Haydi, kahvaltıya, haydi!"

Jia Zheng, Baoyu'ye kimin eşlik edeceğini sordu. Dışarıda

bekleyen iri yarı üç dört adam çalışma odasına girip onu selamladılar. Jia Zheng, Baoyu'nün yaşlı sütannesi Dadı Li'nin oğlu olan Li Gui'yi tanıdı.

"Geçmişte Baoyu'nün bütün derslerine sen eşlik ettin. Tam olarak ne öğrendi peki? Kafasını değersiz saçmalıklarla doldurup sahtekârlık numaraları edinmekten başka hiçbir şey. Hiç şaşmamalıyım! Dur sen, zaman bulur bulmaz önce senin derini canlı canlı yüzeceğim, sonra da işe yaramaz oğlumun hesabını göreceğim!" dedi.

Li Gui dehşet içinde diz çöktü, şapkasını çıkarıp birkaç kez başını yere vurdu.

"Yalan söyleyemem, efendim." diye açıklamaya başladı. "Küçük bey *Şiir Klasiği*'nin üç cildini çalıştı, hani şu 'Yui yui diye ağlıyor geyik, lotus yaprakları ve su mercimeği.' kısmına kadar. Bu doğru, efendim."

Çok bilinen dizenin böyle tuhaf yorumlanışı odada bir kahkaha tufanı kopardı. Jia Zheng bile gülmesini tutamadı.

"Otuz cilt daha çalışsa bile saçmalıktan başka bir şey değil." diye karşı çıktı. "Hiç şüphesiz bu tür şeylerle başkalarını kandırmayı umuyor ama beni kandıramaz. Okul müdürüne tebriklerimi iletin ve böyle *Şiir Klasiği* ya da klasik edebiyat yazıları gibi ıvır zıvırların hiçbirini istemediğimi söyleyin. Başka bir şeye kalkışmadan önce *Dört Kitap*'ı iyice anlayıp tamamen ezberlemesi çok önemli."

Li Gui buna söz verdi ve efendisinin başka bir şey söylemeyeceğini anlayıp ayağa kalktı ve ötekilerle beraber dışarı çıktı.

Bu süre boyunca Baoyu, neredeyse nefes bile almadan avluda onları bekliyordu. Dışarı çıktıklarını görünce hızla yanlarına gitti. Diğerleri gibi dizlerinin tozunu silkeleyen Li Gui, "Duydun mu, küçük bey? Canlı canlı derimi yüzecek. Başkalarının hizmetkârları efendileri sayesinde övgü alırlar ama bize yok. Bize tek düşen dayak ve paylama. Bundan sonra bize acı, olur mu?" dedi.

"Sıkma canını, dostum!" dedi Baoyu. "Yarın hepinize yemek ısmarlayacağım."

"Biz kimiz ki yemek bekleyelim, küçük bey? Arada bir tavsiyemizi dinlesen o da yeter."

Bu esnada Büyükanne Jia'nın dairesine gelmişlerdi. Qin Zhong çoktan gelmiş yaşlı kadınla sohbet ediyordu. İki arkadaş birbirleriyle selamlaştıktan sonra hemen izin istediler.

Baoyu, Daiyu'yle vedalaşmadığını hatırlayıp hızla onun odasına gitti. Daiyu pencerenin yanındaki aynanın önünde oturmuş süsleniyordu. Baoyu okula gideceğini söylediğinde gülümsedi.

"İyi." dedi. "Sana başarılar dilerim. Kusura bakma seni uğurlayamıyorum."

"Ben dönene kadar yemeğini yemeden bekle, sevgili kuzen." dedi Baoyu. "Sana ruj hazırlayacağım."

Baoyu nihayet oradan ayrılmadan biraz daha sohbet ettiler. O giderken Daiyu arkasından seslenince durdu.

"Kuzenin Baochai'e de veda etmeyecek misin?"

Baoyu gülümsedi ama bir şey söylemedi ve Qin Zhong ile doğru okulun yolunu tuttu.

***

Jia ailesinin okulu Rongguo Konağı'ndan çok uzakta değildi. Birkaç kuşak önce, özel derse gücü yetmeyen sülale üyelerinin oğulları ya da erkek kardeşleri için tasarlanıp kurulmuş bir hayır kurumuydu. Sülalenin bütün mevki sahibi üyelerinin, maaşları doğrultusunda katkıda bulunmalarıyla masraflar karşılanıyordu ve iyi üne sahip yaşlı üyeler çocukların eğitimini üstlenmek üzere seçiliyorlardı.

Baoyu ve Qin Zhong okula varır varmaz diğer öğrencilerle tanıştırıldılar ve hemen derslerine başladılar. O günden sonra da ayrılmaz bir ikili oldular, okula beraber gidiyor, beraber dönüyor, sınıfta yan yana oturuyorlardı. Büyükanne Jia da Qin Zhong'u çok seviyordu. Onun sayesinde delikanlı arka arkaya üç dört gece konakta kalıyordu ve ona da sanki kendi torunuymuş gibi davranıyordu. Ailesinin çok iyi durumda olmadığını anladığından ona kıyafetler, ayakkabılar ve benzeri şeyler veriyordu. Bir aya kalmadan Rong Konağı'nın iyi ve kabul görmüş bir üyesi oluver-

di. Baoyu pozisyonunun gerektirdiği şeylere değil de kendi eğilimlerine göre davrandığından, her zamanki alışılmadık tarzıyla Qin Zhong'a bir teklifte bulundu.

"Senle ben okul arkadaşıyız ve neredeyse aynı yaştayız. Şu 'amca' 'yeğen' ilişkisinin unutup birbirimize arkadaş ya da kardeş gibi hitap edelim!"

Başta Qin Zhong bunu kabul etmeye çekindi ama Baoyu onu 'kardeşim' ya da okul adı olan 'Jingqing' şeklinde çağırmakta ısrar edince, o da zamanla Baoyu'ye dengiymiş gibi hitap etme alışkanlığı kazandı.

Bu okuldaki bütün öğrenciler Jia sülalesinin üyeleri ya da evlilik yoluyla akrabaları oldukları hâlde, durum aynen "Dragonun dokuz oğlu var, hiçbiri birbirine benzemez."[1] atasözünün dediği gibiydi. Bu kadar çok buğdayın toplandığı yerde elbette arada saman da olur. Bu kadar çok çocuğun arasında da kaçınılmaz olarak kötüler vardı, tıpkı dragonlara karışan yılanlar gibi.

Yeni gelen bu iki çocuk, Baoyu ve Qin Zhong, tomurcuklanan çiçekler gibi, dikkat çekecek derecede yakışıklıydılar. Diğer öğrenciler, Qin Zhong'un nasıl da konuşmadan önce kızaracak kadar mahcup ve zarif, bir kız çocuğu gibi ürkek ve sıkılgan; Baoyu'nün ise sosyal pozisyonuna rağmen doğuştan alçak gönüllü ve gösterişsiz, başkalarına karşı anlayışlı davranan, sevecen ve samimi mizaçta olduğunu gözlemlediler. İki delikanlı birbirleriyle o kadar sıkı fıkıydılar ki kötü düşünceli insanların zihinlerinde bazı şüphelerin oluşmasına, hem okulda hem de dışarıda arkalarından çirkin dedikodular yayılmasına hiç şaşmamak lazım.

Xue Pan, Rong Konağı'na taşındıktan kısa bir süre sonra sülalenin belli yaştaki delikanlılarla dolu bir okulu olduğunu öğrenince, eski bayağı içgüdüleri yeniden uyandı ve hemen öğrenci olarak okula kaydoldu. Ama onun okula gidişinin, üç gün balığa çıkıp iki gün ağlarını kurutan balıkçıdan hiç farkı yoktu ve bir şeyler öğrenme derdinde de değildi. Jia Dairu'ye ödediği cömert

---

1) Tek haneli en büyük sayı olduğundan Çin'de dokuz sayısının özel bir yeri vardır ve Çin dragonları genellikle bununla bağlantılıdır. Bu yüzden dokuz biçimde dragon ve dokuz dragon oğlu vardır. 'Dragonun dokuz oğlu' mitolojik Dragon Kral'ın oğullarıdır. (ç.n.)

miktardaki ücretle okula kaydını öğrencilerin içinden "ruh eşi"ni bulma aracı olarak kullanıyordu. Aslında üzülerek belirtilmelidir ki parası ve hediyeleriyle ayartılan şaşılacak kadar çok sayıdaki delikanlı gönüllü kurban olarak pençesine düşmüştü. Ama bu konunun üzerinde daha fazla durmaya gerek yok.

Bu kurbanların arasında, gerçek isimlerini ve ait oldukları aileleri öğrenemediğimiz iki tutkulu genç vardı; güzel görünümleri ve çekici tavırları nedeniyle onlara "Sevgili" ve "Değerli" lakapları takılmıştı. Diğer öğrencilerin de onlarla ilgili bazı duygular beslemelerine neden olacak kadar genel bir hayranlık uyandırsalar da Xue Pan'in şerrinden korktuklarından kimse onlara bulaşmıyordu.

Qin Zhong ve Baoyu okula başlayınca, onlar da doğal olarak bu delikanlıların büyüsüne kapıldılar ama Xue Pan'in "arkadaşı" olduklarını bildiklerinden, tıpkı diğerleri gibi onlar da duygularını aleni bir şekilde açıklamaya cesaret edemediler. Sevgili ve Değerli de aynı duyguları paylaşıyorlardı. Dördünün arasında karşılıklı bir çekim oluştu ama hiçbir şekilde dile getirilmedi; sadece her gün sınıfta dört çift göz birbiriyle buluşuyor, kimse anlamasın diye düşünceler ima yoluyla ifade ediliyordu.

Bu şifreli iletişimi diğerlerinin fark etmediğini düşünüyorlar ama yanılıyorlardı. Sınıf arkadaşlarının içindeki bazı sinsi serseriler onların sırrını keşfetti ve iki yakışıklı çift böyle sessiz ve gizlice mesajlaşırken bunlar arkalarından kaş kaldırıyor, göz kırpıyor ya da numaradan öksürüyorlardı.

Bu bir süre böyle devam ederken bir gün şans eseri Jia Dairu bir iş için evden çağrıldı ve on dört kelimelik bir dizenin tamamlanması ödevini ve ertesi gün klasikler üzerine yeni bir ders yapacağının sözünü verip gitti. Yokluğunda okulun sorumluluğunu da büyük torunu Jia Rui'e bıraktı. Xue Pan son zamanlarda yoklama için bile okula gelmiyordu, o gün de yoktu. Bu fırsat kaçırılacak gibi değildi. Qin Zhong ve Sevgili önce karşılıklı bakıştıktan sonra izin isteyip konuşmak için arka avluya çıktılar.

"Ailen arkadaşlarına karışır mı?" diye sordu Qin Zhong.

Başka bir şey sormasına fırsat kalmadan arkalarından bir ök-

sürük sesi geldi. İki delikanlı şaşkın bir şekilde dönüp bakınca sınıf arkadaşları Jin Rong olduğunu gördüler. Sevgili fevri bir delikanlıydı. Utanç ve öfke karışımı bir duyguyla alevlenip müdahaleciye sert bir şekilde çıkıştı.

"Bu öksürük de ne demek oluyor? İstediğimiz gibi konuşamaz mıyız?"

"Siz konuşabiliyorsanız ben de öksüremez miyim?" diyerek pis pis güldü Jin Rong. "Birbirinize söyleyeceklerinizi neden açık açık söylemiyorsunuz? Bu gizlilik neden? Ama inkâr etmeye gerek yok. Beni de oyununuza katın, kimseye bir şey söylemeyeyim. Aksi hâlde bütün okulu ayağa kaldırırım!"

Öfkeden kıpkırmızı kesilen iki delikanlı neden söz ettiğini anlamadıklarını söyleyerek itiraz ettiler.

"Sizi suçüstü yakaladım!" diye bağırdı Jin Rong, ellerini çırpıp sırıtarak. "Satılık krepler.[1] Gelin, arkadaşlar, bir tane alın."

Qin Zhong ve Sevgili, Jin Rong'un haksız hakaretini Jia Rui'e şikâyet etmek için öfkeyle içeri koştular.

Jia Rui ilkesi olmayan, omurgasız, bir ahlaksız, okuldaki konumunu çocuklara kendini zorla ağırlatmak için kullanan bir açgözlüydü, sınıftaki anlaşmazlıkları hallederken hiç utanmadan taraf tutardı. Para, içki veya yemek karşılığında Xue Pan'e utanç verici davranışlarında serbestlik tanıyor, müdahale etmemek şöyle dursun, yaltaklanmak için zorbalıklarına yardım bile ediyordu.

Ama Xue Pan eğilimleri konusunda kaypak olduğundan bir gün doğuya doğru eserken, ertesi gün batıya yönelirdi. Tıpkı Sevgili ve Değerli uğruna Jin Rong'dan vazgeçtiği gibi son zamanlarda yeni keşfettiği gözdeleri uğruna Sevgili ile Değerli'yi de bırakmıştı. Bu durumda Jia Rui'in her zamanki gibi taraf tutarak bir kazanım elde etme umudu yoktu. Olayların gelip dayandığı bu sıkıcı durum için Xue Pan'in kaypaklığını sorumlu tutmak yerine, bütün hıncını Sevgili ve Değerli'den çıkardı. Kendisi, Jin Rong ve diğerleri bu iki delikanlıya karşı aynı şekilde kin beslediklerinden, Qin Zhong ve Sevgili şikâyet etmeye geldiklerinde önce

---

1) İngilizce "pancake" argoda eş cinsel anlamı da taşımaktadır. (ç.n.)

biraz tereddütte kaldı. Qin Zhong'u açık açık paylamaya cesaret edemeyip Sevgili'yi günah keçisi yaptı ve onun şikâyetini çözmek yerine baş belası olmakla suçladı. Böyle zalimce terslenmenin ardından sadece Sevgili değil, Qin Zhong bile aşağılanmış ve kırgın bir hâlde sınıfa döndü. Jin Rong zafer kazanmış bir edayla başını sallayıp dudaklarını şapırdatarak kışkırtıcı bir tarzda yaralayıcı sözler söyledi. Özellikle belli birini muhatap almayan bu sözler, aslında hedeflenen Sevgili ve Değerli'yi çok üzdü. Oturdukları yerden aralarında öfkeli bir atışma başladı.

"Arka avluda onlara rastladım." diye ısrar etti Jin Rong. "Birbirleriyle yakınlaşmışlardı. Nerede ve nasıl buluşacaklarını konuşuyorlardı."

Kimlerin kulağına gideceğine hiç aldırmadan böyle vahşice iddialarda bulunurken, dinleyenlerin içindeki bir kahraman onun kötü sözlerine öfkelendi. Bu kimdi sizce? Ningguo Dükü'nün soyundan gelen ve Jia Rong ile aynı kuşaktan olan Jia Qiang'dı. Daha küçücük bir çocukken anne ve babasını kaybetmiş ve Kuzen Jia Zhen tarafından büyütülmüştü. Şimdilerde on altı yaşında olan delikanlı, ayrılmaz ikili olduğu arkadaşı Jia Rong'dan daha yakışıklı ve gösterişliydi.

"Ne kadar çok insan, o kadar çok laf!" Ning Konağı gibi büyük bir evde her zaman efendilerine iftira atmakta ustalaşmış birkaç hoşnutsuz hizmetkâr bulunur. Jia Qiang ile ilgili bazı uygunsuz söylentiler çalışanlar arasında yayılmaya başlamış ve bunlar Jia Zhen'in de kulağına gitmişti. Kendisini de işin içine katan bu sözler karşısında zan altında kalmamak için Jia Qiang'ı Ning Konağı'ndan gönderip, şehrin bir başka yerindeki küçük bir evde kendi başına yaşamasını istemişti.

Jia Qiang göz kamaştırıcı derecede yakışıklı görüntüsünün altında çok zeki bir beyne sahipti ama bu okula katılımı horoz dövüşleri, köpek yarışları ve randevu evlerine olan merakı için bir bahaneydi. Onu çok seven Jia Zhen'in koruması bir yanda, her zaman yanında olan Jia Rong'un destekleri diğer yanda olunca, ailede hiç kimse yaptığı şeylere engel olmaya cesaret edemiyordu.

Qin Zhong en yakın arkadaşının kayınbiraderi olduğundan, Jia Qiang doğal olarak bir kenarda durup onun bu şekilde hakarete uğramasına seyirci kalamazdı. Öte yandan onun savunucusu olarak ortaya çıkmanın dezavantajlarını da düşündü.

"Jin Rong, Jia Rui ve diğerleri Xue Dayı'nın arkadaşları." diye düşündü. "Benim de Xue Dayı ile aram gayet iyi. Şimdi açık açık Qin Zhong'un tarafını tutarsam gidip Xue Dayı'ya yetiştirirler, bu da aramızı bozabilir. Öte yandan, hiç karışmazsam, Jin Rong'un dedikoduları çığırından çıkacak. Sonradan herhangi bir mahcubiyet yaşamadan bu yaratığın çenesini kapatmak için bir taktik bulmak gerekiyor."

Bir plan düşünüp bildik bir bahaneyle odadan çıktı, arka tarafa gidip Baoyu'nün hizmetkârlarından biri olan Mingyan'i buldu, kulağına konuyla ilgili kışkırtıcı şeyler fısıldadı.

Mingyan, Baoyu'nün en işe yarar ama en genç ve tecrübesiz hizmetkârıydı. Jia Qiang ona Jin Rong'un Qin Zhong'a nasıl hakaret ettiğini ve Baoyu'nün bile işin içine katıldığını söyledi.

"Eğer Jin Rong'a haddini bildirmezsek, bir dahaki sefere daha büyük saygısızlıklara kalkışır." dedi.

Mingyan'in zaten kavga çıkarmak için yüreklendirilmeye ihtiyacı yokken, Jia Qiang'ın sözleriyle galeyana gelip Jin Rong'u bulmak için doğruca sınıfa daldı. Ona bir hizmetkârın yapmaması gereken şekilde hitap ederek, "Hey, Jin! Sen kim olduğunu sanıyorsun?" diye bağırdı.

Tam o anda Jia Qiang ayaklarını yere vurarak çizmelerinin tozlarını silkeledi, üstüne başına çekidüzen verip pencereden gökyüzüne baktı ve kendi kendine, "Ah, evet. Gitme zamanı geldi!" dedi. Birtakım işleri olduğunu söyleyerek erken çıkmak için Jia Rui'den izin istedi. Onu durdurmaya cüret edemeyen Jia Rui izin verdi.

O arada Mingyan, Jin Rong'u ceketinden yakalamıştı.

"Bizim uygun ya da uygunsuz işler yapmamız seni hiç ilgilendirmez." diye bağırdı. "Sıkıyorsa dışarı gel de meseleni benimle hallet."

Sınıf dolusu delikanlı donup kaldı.

"Bu ne cüret, Mingyan!" diye böğürdü Jia Rui.

Öfkeden yüzü mosmor kesilen Jin Rong, "Bu bir başkaldırı! Bir köle nasıl böyle bir taşkınlık yapabilir? Bu konuyu efendinle konuşacağım." diye bağırdı.

Kendisini Mingyan'in ellerinden kurtarıp Baoyu'nün üzerine yürüdü.

Qin Zhong bu saldırıyı görmek için dönerken, başının arkasında bir vızıltı duydu ve görünmeyen bir el tarafından fırlatılan kare bir mürekkep taşı havada süzülüp Jia Lan ile Jia Jun'ün oturduğu sıraya düştü.

Jia Lan ve Jia Jun, Rongguo sülalesinin büyük büyük torunlarıydılar; Li Wan'in küçük oğlu ve Baoyu'nün yeğeni olan diğer Jia Lan ile aynı kuşaktandılar. Jia Jun daha bebekken babasını kaybetmişti ve dul annesinin gözbebeğiydi. Jia Lan onun en iyi arkadaşıydı, bu nedenle sınıfta hep yan yana otururlardı. Jia Jun sınıftaki en genç çocuklardan biri olmasına rağmen minik bedeninde bir kahraman ruhu taşıyordu. Aşırı yaramaz ve tamamen korkusuzdu. Jin Rong'un arkadaşlarından birinin Mingyan'e mürekkep taşı fırlatışını kayıtsızlıkla izlemişti ama taş oturduğu sıraya çarparak porselen su şişesini kırıp kitaplarını mürekkep içinde bırakınca kan beynine sıçramıştı.

"Kokuşmuş domuzlar!" diye bağırdı. "Canınız kavga istiyorsa buyurun o zaman!"

Geri fırlatma niyetiyle mürekkep taşını eline aldı ama barış yanlısı Jia Lan onları ilgilendirmediğini söyleyerek araya girdi. Jia Jun engellenecek gibi değildi. Mürekkep taşı elinden alınınca kitap dolu bir çantayı kaptığı gibi iki eliyle başının üzerine kaldırıp saldırgana doğru fırlattı. Ne yazık ki bedeni ufak tefek ve gücü böyle uzun bir menzil için zayıf olduğundan hedefi ıskaladı, çanta Baoyu ve Qin Zhong'un sırasına düştü. Büyük bir gürültüyle iniş yaptı ve içindeki kitaplar, kâğıtlar, yazı fırçaları ve mürekkep taşları dört bir yana dağıldı; Baoyu'nün çay fincanına da çarpınca her yere çay döküldü. Hiçbir şeyden yılmayan Jia Jun yerinden fırlayıp mürekkep taşını atan çocuğun üzerine saldırdı. Bu arada

Jin Rong eline bir bambu sopası geçirip o küçücük, kalabalık sınıfta savurmaya başlamıştı.

Sopa ilk olarak Mingyan'e denk geldi ve delikanlı bağırarak destek istedi.

"Ne bekliyorsunuz?"

Orada Baoyu'nün Chuyao, Saohong ve Moyu adlarında üç hizmetkârı daha vardı, hepsi de haylazlığa meyilliydi.

"Sizi orospu çocukları!" diye bağırdılar. "Demek silah kullanıyorsunuz? Kahrolası piçler!" diyerek eşek arıları gibi öfkeyle sınıfa daldılar.

Moyu kapının sürgüsünü kaptı, diğer ikisi de kırbaçları savurmaya başladılar. Jia Rui şaşkın bir yetkili çılgınlığı içinde birinden diğerine koşup, kavgacıları kâh zapt ediyor kâh ikna etmeye çalışıyordu. Ama kimsenin onu dinlediği yoktu. Sınıf tımarhaneye dönmüştü. Daha haylaz olanlar neşeyle kavganın içine atılarak, keşfedilip intikam alınacağından korkmadan seçtikleri düşmanlara yumruk savuruyorlardı. Daha ürkek olanlar güvenli bir yere büzülmüşlerdi. Diğerleriyse sıralarının üzerine çıkmış gülerek el çırpıyor, kavgacılara tezahürat yapıyorlardı. Okul âdeta kaynayan bir kazan gibiydi.

Li Gui ve yaşça büyük diğer hizmetkârlar gürültüyü dışarıdan duyup bağırarak hızla içeri daldılar ve sonunda kavgayı durdurmayı başardılar. Li Gui ne için dövüştüklerini sordu. Biri bir şey, diğeri başka bir şey söyleyerek hep bir ağızdan cevap verdiler. Duyduklarından bir şey anlamayınca Mingyan ve diğer hizmetkârları küfrederek dışarı çıkardı.

Qin Zhong, Jin Rong'un sopa darbesini alanlardan biriydi ve Baoyu onun başındaki yarayı gömleğinin etek ucuyla sildi ve artık düzenin yeniden sağlandığını görünce Li Gui'ye döndü.

"Kitaplarımı topla, atımı getir." dedi. "Bu olanları Müdür Dairu'ye anlatmaya gidiyorum. Bize haksız yere hakaret ettiler ama kavga çıkmasın diye gayet kibar ve makul bir şekilde Jia Rui'e şikâyete gittiğimizde, o bir şey yapmak yerine bizi suçladı; bize hakaret ederlerken durup seyretti ve bize dayak atmaları için onları teşvik etti. Mingyan bize sataşıldığını görünce hâliyle bizi

savundu. Başka ne yapacaktı? Ama hepsi birleşip onu dövdüler. Hatta Qin Zhong'un başını yardılar. Artık burada okumaya devam edemeyiz."

Li Gui onu yatıştırmaya çalıştı.

"Acele etmeyin, küçük bey! Bay Jia Dairu bir iş için eve gitti, arkasından koşup, meşgulken böyle önemsiz bir mesele için onu rahatsız edecek olursak nasıl davranmamız gerektiğini bilmediğimizi düşünür. Bana sorarsanız, bu işi başladığı yerde, yani burada çözmek gerekir, gidip yaşlı beyefendiyi rahatsız ederek değil." dedi, sonra Jia Rui'e dönüp, "Hepsi sizin hatanız, Bay Rui. Büyükbabanız yokken bütün okulun sorumluluğu sizdeydi, herkes sizi örnek alıyordu. Eğer yapmamaları gereken bir şeyi yaparlarsa bunu çözmek sizin işinizdi, döverek ya da başka şekilde. Oturup işlerin bu boyuta gelmesini bekleyerek değil." dedi.

"Durmalarını söyledim." dedi Jia Rui. "Ama kimse beni dinlemedi."

"Açık konuştuğum için alınmayın, beyefendi." diye devam etti Li Gui. "Geçmişteki olaylar sizin yüzünüzden olduğu için şimdi bu çocuklar sizi dinlemiyorlar. Bugün olanlar büyükbabanızın kulağına giderse, diğerleriyle beraber sizin de başınız derde girer. Sizin yerinizde olsam hemen bu meseleyi örtbas etmenin bir yolunu bulurdum."

"Örtbas edilmesine izin vermem." dedi Baoyu. "Bunu bildireceğim."

"Eğer Jin Rong burada kalmaya devam ederse, ben bir daha bu okula gelmem." diye sızlandı Qin Zhong da.

"Bu okuldan ayrılmak söz konusu bile değil!" diye bağırdı Baoyu. "Bizim de herkes kadar buraya gelmeye hakkımız var. Her şeyi olduğu gibi herkese anlattığımda Jin Rong okuldan atılacak." Sonra Li Gui'ye dönüp, "Kim bu Jin Rong? Ailenin hangi koluyla bağlantısı var?" diye sordu.

Li Gui bir an düşündü.

"Hiç sormayın. Eğer söylersem daha büyük tatsızlık çıkar." dedi.

"Ningguo tarafından Bayan Jia Huang'ın yeğeni." diye seslendi Mingyan pencereden. "Bizi dövmeye nasıl cüret etti bilmem. Bayan Jia Huang onun halası. İnsanlara dalkavukluk eden beleşçinin biri. Bayan Lian'in önünde diz çöküp bir şeyler istediğini, sonra onları rehine götürdüğünü gördüm. Böyle bir halam olsa utançtan ölürdüm!"

Li Gui öfkeyle bağırdı ona.

"Kapa çeneni, pis serseri! Saçma sapan konuşma."

Baoyu burun kıvırdı.

"Demek oymuş!" dedi küçümseyerek. "Kuzen Jia Huang'ın yeğeni. Gidip bu konuyu onunla konuşayım."

Mingyan'e içeri girip kitaplarını toplamasını söyledi.

"Sizin gitmenize gerek yok, Efendi Bao." dedi Mingyan kasılarak, kitapları toplarken. "Ben gidip sizi bu sıkıntıdan kurtarırım. Büyük Hanımefendi Jia'nın onu görmek istediğini söylerim, bir araba tutar getiririm. Sonra siz Büyük Hanımefendi Jia'nın önünde onu sorguya çekersiniz."

"Ölmek istiyorsun galiba?" diye bağırdı Li Gui, öfkeyle. "Dur sen, eve dönünce önce seni güzelce döveceğim, sonra da Beyefendi Zheng ve Wang Hanım'a Efendi Bao'yı kışkırtanın sen olduğunu söyleyeceğim. Zaten bu gençleri biraz yatıştırabilmek için yeterince sıkıntı çektim, yeni bir sıkıntı çıkarmana hiç ihtiyaç yok. Hem bu kavgayı sen başlattın, şimdi yatıştıracağına yangına körükle gidiyorsun."

Bu çıkıştan sonra Mingyan başka bir şey söylemeye cesaret edemeyip sustu. Bu konu biraz daha devam edecek olursa kendisinin kirli geçmişinin gün yüzüne çıkacağından korkan Jia Rui sıkıntısını saklayıp, Qin Zhong ve Baoyu'nün olanları unutmalarını istedi. Önce biraz inat ettiler. Ama bir süre düşündükten sonra Baoyu bir şart öne sürdü.

"Tamam, eğer Jin Rong özür dilerse ben de kimseye söylemem."

Önce Jin Rong karşı çıktı. Ama Jia Rui ona baskı yaptı, Li Gui ile diğerleri de katıldılar.

"Sen başlattın." dedi Li Gui. "Bu yüzden dediklerini yapmazsan buna nasıl son vereceğiz?"

Hepsinin birden baskı yapması üzerine Jin Rong'un direnci kırıldı ve ellerini kenetleyip Qin Zhong'un önünde eğildi. Ama Baoyu bunun yeterli olmadığını söyleyip secde etmesini istedi.

Meselenin olabildiğince çabuk halledilmesinden başka bir şey düşünmeyen Jia Rui kabul etmesi için Jin Rong'a ısrar etti.

"Atasözü ne der bilirsin, 'Bir anlık öfkesine hâkim olabilen ömür boyu pişmanlık duymaz.' Bunları sen başlattığına göre biraz kibrini kıracaksın. Secde edersen konu kapanacak."

Jin Rong onun tavsiyesine uydu mu, uymadı mı bilinmez, devamı gelecek bölümde.

10. BÖLÜM

Dul Bayan Jin'in kişisel çıkarları gururunu alt eder.

Dr. Zhang'ın teşhisi Keqing'in şaşırtıcı hastalığının nedenini ortaya çıkarır.

Üzerindeki ağır baskılar ve özür dilemesi için Jia Rui'in ısrarı karşısında Jin Rong, Qin Zhong'un önünde secde ederek Baoyu'yü yatıştırmak zorunda kaldı. Bunun üzerine Baoyu meseleyi kapatmayı kabul etti. Jin Rong okul bitince evine döndü ve aşağılanması aklına geldikçe öfkesi daha da arttı.

"Qin Zhong sadece Jia Rong'un kayınbiraderi, Jia sülalesinin oğlu ya da torunu değil." dedi burnundan soluyarak. "O da benim gibi dışarıdan katılan bir öğrenci. Baoyu ile yakın arkadaş olmanın verdiği güçle herkese üstünlük taslıyor. Bari terbiyeli davransa kimsenin şikâyet edecek bir şeyi olmayacak ama Baoyu ile ikisi, sanki hepimiz körmüşüz ve ne işler çevirdiklerini görmüyormuşuz gibi, gizli gizli oynaşıyorlardı. Bugün de onu başka birine yanaşırken yakaladım. Bu konuda kavga çıktıysa ne olmuş? Benim korkacak bir şeyim yok ki."

"Yine ne oldu?" diye sordu, onun mırıldandığını duyan annesi née Hu. "O aile okuluna seni sokabilmek için halana dil döküp Batı Konağı'nda Bayan Xifeng'a yalvarmasına neden oldum. Onların yardımları olmasa şimdi ne durumda olurduk? Öğretmen tutmaya gücümüz yetmezdi. Üstelik orada bedava yemek de yi-

yorsun, değil mi? Yani bu, iki yıldır çok büyük tasarruf ettiğimiz anlamına geliyor. Dolayısıyla o çok meraklı olduğun iyi kıyafetleri giyebildin. Bir şey daha var. O okula gitmeseydin, Bay Xue ile nasıl tanışacaktın? Bu yıl en az yetmiş-seksen tael gümüş yardımı yaptı bize. Eğer bu kavga yüzünden oradan atılacak olursan, onun gibi bir okul bulmayı bekleme çünkü bu aya merdiven dayamaktan daha zor bir şey. Şimdi yatağa gitmeden önce biraz daha sessizce oyalan ve iyi bir çocuk olup uyu. En iyisi bu!"

Jin Rong böyle azarlandıktan sonra öfkesini yutup dilini tutmak zorunda kaldı. Çok geçmeden yatağına gidip uyudu. Ertesi gün hiçbir şey olmamış gibi alışıldığı şekilde okula gitti. Bu konu da şimdilik bu kadar.

***

Jin Rong'un halası, Jia sülalesinin bir üyesi olan, Kuzen Zhen ve Jia Lian ile aynı kuşaktan Jia Huang ile evliydi. Kuşkusuz, sülalenin bütün üyelerinin Ning ve Rong Konaklarındakiler gibi zenginlik içinde yaşamadıklarını söylemeye gerek yok. Jia Huang ve karısı ufak bir gelirle kıt kanaat geçiniyor, Ning ve Rong Konaklarına sık sık yaptıkları ziyaretlerde Wang Xifeng ve Bayan You'ya yaranmaya çalışarak aldıkları yardımlarla ancak iki yakalarını bir araya getirebiliyorlardı.

Bugün hava güneşli ve güzeldi; Jia Huang'ın karısı Huang hala evde yapacak bir işi de olmadığından yaşlı bir kadın hizmetçisini de yanına alıp bir arabayla kardeşinin dul karısı Bayan Jin'i ve yeğenini görmeye gitti.

Sohbetleri esnasında Jin Rong'un annesi dul Bayan Jin konuyu önceki gün okulda olan kavgaya getirdi ve olayı ayrıntısıyla anlattı. Böyle yapmasa daha iyi olurdu çünkü görümcesi Huang hala hiddetten köpürüverdi.

"Vay küçük canavar, Qin Zhong!" dedi. "Bizim oğlumuz Jin Rong da en az o aptal Qin Zhong kadar Jia ailesinin evlilik yoluyla akrabası. Nasıl etrafına karşı bu şekilde aslan kesilebiliyor, bilmem, hem de böyle utanç verici bir davranıştan sonra. Ne işler çevirdiği göz önüne alındığında, Baoyu'nün de ona bu şekilde arka çıkmaması gerekirdi. Doğu Konağı'na gidip Bayan Zhen'le

bu meseleyi konuşayım, sonra da Qin Zhong'un ablasına anlatırım, bakalım ne diyecek."

"Ben olsam öyle yapmazdım, abla!" dedi Jin Rong'un annesi, sinir içinde. "Keşke anlatmasaydım. Lütfen, sana yalvarıyorum, onlarla bu konuyu konuşma! Kimin haklı, kimin haksız olduğunu boş ver. Eğer olanlar açığa çıkarsa oğlumun o okulda kalmasını zora sokarlar. Okula gidemeyecek olursa, ona öğretmen falan tutamayız. Bu bir yana, yeme-içmesi ve kıyafetleri için de daha çok para harcamak zorunda kalırız."

"Boş ver bunları!" dedi Huang hala. "Önce onlarla bir konuşayım ve ne diyeceklerini bir göreyim de bunları sonra düşünürüz."

Dul kadının karşı çıkışlarına hiç aldırmadan arabasını çağırttı ve Ning Konağı'na doğru yola çıktı. Doğu taraftaki küçük kapıda arabadan inip yürüyerek You Shi'yi görmeye gitti. Bu süre zarfında öfkesi biraz azalmıştı; saygılı bir şekilde ev sahibinin hâlini hatırını sorup biraz sohbet ettikten sonra her ziyaretinde görmeye alıştığı Qin Keqing'i sordu.

"Neden bugün Bayan Rong'u göremiyorum?"

"Son zamanlarda ona ne oldu bilmem." dedi You Shi. "İki ayı aşkın süredir âdet görmüyor, doktorlar hamile olmadığını söylüyorlar. Son birkaç gündür öğleden sonraları kıpırdamaya ve konuşmaya bile hâli olmuyor; hiçbir şey yapmak istemiyor; başı dönüyor. 'Kadınlık vazifelerini boş ver. Sabah ve akşam ziyaretlerini de unut, dinlenmene bak. Akrabalar gelecek olurlarsa, ben ağırlarım. Yaşlılar ne derler diye de düşünme. Ben senin yerine açıklama yaparım.' diyorum ona. Rong'a da kimsenin onu yormasına ve kızdırmasına izin vermemesini söyledim, böylelikle iyileşene kadar sakince dinlenebilir. 'Canı bir şey isterse doğru bana gel. Ona bir şey olursa, mumla arasan onun gibi güzel ve iyi huylu bir eş bulamazsın.' dedim. Öyle tatlı biri ki akrabalarımız ya da ailemizin yaşlı üyeleri içinde onu sevmeyen hiç kimse yok, herkesin kalbini kazandı. Son günlerde onun için çok endişeleniyorum."

"Bu yetmezmiş gibi bir de bu sabah erkek kardeşi onu görmeye geldi. Aptal ufaklık! Ablasının kendisini iyi hissetmediğini ve

bu tür önemsiz şeyleri dinleyecek durumda olmadığını anlaması lazımdı, on bin kat fazla haksızlığa uğramış olsa bile anlatmamalıydı. Görünüşe bakılırsa, dün okulda bir kavga çıkmış. Hangisi bilmem ama dışarıdan gelen öğrencilerden biri ona zorbalık etmiş, bir sürü çirkin konuşmalar da olmuş, hepsini ablasına tekrarlamış. Her zaman çok canlı ve eğlenceli görünse de aslında ne kadar hassas olduğunu bilirsin. En ufacık bir şey canını sıkmaya yetiyor ve gece-gündüz düşünüp durmasına neden oluyor. Zaten bu hastalık da çok fazla endişelenmekten oldu. Bundan eminim. Bu sabah da birisinin kardeşine sataştığını duyunca, hem üzüldü hem de çok sinirlendi. Bu korkunç köpeklerin olayları çarpıtıp kardeşi hakkında kötü dedikodular yayacaklarını düşünerek perişan oldu; tabii kötü yollara sapıp aklını derslerine vermediği ve başını böyle derde soktuğu için kardeşine de sinirlendi. Bu yüzden kahvaltıda tek lokma bile yemedi."

"Olanları duyunca gidip onu sakinleştirmeye çalıştım. Qin Zhong'u da bir güzel payladım ve öteki konağa, Baoyu'nün yanına gönderdim. Yarım kâse kuş yuvası çorbası[1] içene kadar yanında kaldım. Ne kadar endişelendiğimi anlatamam, kardeşim. Bugünlerde iyi doktor bulunmuyor. Bu çocuğun hastalığı içimi parçalıyor! Sen iyi bir doktor biliyor musun?"

Huang halanın, kardeşinin karısının yanındayken Qin Keqing'e söyleyecekleri konusundaki öfkeli kararlılığı, bu anlatılanlar esnasında çok uzaklara gitti.

"Biz de epeydir iyi bir doktor bulmayı umuyorduk ama şu ana kadar hiç duymadık." diye cevap verdi. "Anlattıklarına bakılırsa, yine de acaba hamile mi diye düşünmeden edemiyorum. Kimsenin ona yanlış bir tedavi uygulamasına izi vermemelisin. Çünkü bu çok tehlikeli olabilir!"

"Biliyorum." dedi You Shi. "Ben de aynı şeyi söyledim."

Onlar böyle konuşurlarken Kuzen Jia Zhen içeri girdi. Bayan Huang'ı görünce "Kuzen Huang'ın karısı değil mi o?" diye sordu You Shi'ye.

---

1) Kuşlar tarafından salya ile yapılan ve insan tüketimi için hasat edilen kuş yuvasından yapılan bir çorbadır. Doğu'nun havyarı olarak da adlandırılır. Nadir bulunması, yüksek besin değeri ve lezzeti nedeniyle Çin kültüründe özellikle değerlidir. (ç.n.)

Huang hala ayağa fırlayıp reverans yaptı, hâl hatır sordu. Zhen Bey odasına giderken karısına kuzenlerini yemeğe alıkoymasını söyledi.

Aslında Huang hala Qin Zhong'un yeğenine yaptıklarını şikâyet etmek için gelmişti. Qin Keqing'in hastalığını duyunca, şikâyet şöyle dursun bu konuyu açmaya bile cesaret edemedi. Ayrıca Jia Zhen ve You Shi'nin kendisine karşı nazik tavırları öfkesini keyfe çevirdi. Biraz daha sohbet ettikten sonra kalkmak için izin istedi.

O gittikten sonra Kuzen Zhen tekrar gelip oturdu.

"Bugün niye gelmiş?" diye sordu You Shi'ye.

"Ah!" dedi You. "Özel bir şey yok. İlk geldiğinde sanki biraz gerginmiş gibi görünüyordu ama bir süre sohbet ettikten ve ben ona Rong'un karısının hastalığını anlattıktan sonra daha sakinleşti. Sen yemeğe davet edince, evde hasta olduğundan kalmak istemedi, biraz daha sohbet ettikten sonra gitti. Herhangi bir isteği olmadı."

"Gelinimizin hastalığına gelince, daha fazla gecikmeden ona iyi bir doktor bulman lazım. Etrafımızdakiler hiçbir işe yaramıyorlar! Hepsi sadece seni dinleyip sonra gösterişli kelimelerle süsleyip aynısını söylüyorlar. Bu konuda çok başarılılar! Her gün dönüşümlü olarak gelen üç dört doktor var, bazen aynı gün dört beş kez nabzına bakıyorlar. Sonra yazacakları reçete konusunda uzun uzadıya tartışıp bir karara varıyorlar ama hiçbir ilacın ona bir faydası olmadı. Aslında günde dört beş kere üstünü değiştirip doktorların karşısına çıkmak onun durumunda olan biri için iyi bir şey değil."

"Ah aptal çocuk!" dedi Kuzen Zhen. "Tekrar tekrar soyunup giyinmeye ne gerek var. Ya soğuk alsa, o zaman daha kötü olur. Kıyafet değiştirmeyi bıraksın, rica ederim! Önemli olan onun sağlığı. Her gün yepyeni kıyafetler giyse kimin umurunda? Buna gücümüz yeter."

"Bak sana asıl ne diyeceğim, bugün Feng Ziying ziyarete geldi. Endişeli olduğumu fark etti, ne olduğunu sorunca gelinimin iyi olmadığını ve hasta mı, yoksa hamile mi olduğunu kesin olarak bize söyleyecek, doğru dürüst bir doktor bulamadığımız için

çok endişelendiğimizi ve durumun ne kadar ciddi olduğunu bile bilmediğimizi söyledim. Sonra Feng Ziying bana Zhang Youshi diye bir doktor arkadaşından söz etti. Aynı okulda okumuşlar, çok bilgili, ilaçlardan iyi anlayan ve bir hastalığın tedavi edilebilir olup olmadığını kesin olarak söyleyebilecek yetenekte biriymiş. Bu yıl oğlu için resmî bir mevki satın almak üzere başkente gelmiş, şu anda Feng Ziying'in evinde kalıyormuş. Gelinimizin onun ellerinde iyileşme şansı varmış gibi görünüyor. Her neyse, bir uşakla kartımı gönderip onu davet ettim. Bugün belki onun için biraz geç olmuştur ama yarın kesinlikle geleceğinden eminim. Feng Ziying eve döner dönmez gelmesi için onu ikna edeceğine söz verdi. Bekleyip görelim, bakalım bu Dr. Zhang ne diyecek."

You Shi bu habere çok sevindi.

"Peki, yarın değil öbür gün babanın yaş günü, bu konuda ne yapacağız?" diye sordu.

"Biraz önce onun yanındaydım." dedi Kuzen Zhen. "Bu vesileyle, yaş gününde buraya gelip bütün ailenin tebriklerini kabul etmesi için davet ettim ama istemedi. 'Huzur ve sükûnete çok alıştım; şimdi sizin evin gürültü patırtısı içine girmeye hiç niyetim yok. Kuşkusuz herkes yaş günümü kutlayıp saygılarını sunsun diye beni davet ediyorsun ama bir süre önce yazdığım Ödüller ve Cezalar notlarımı iyi bir kaligrafa yazdırıp bastırırsan, bir sürü anlamsız baş ağrısı şey için beni evine sürüklemenden yüz kat daha iyi olur. Yarın ve öbür gün iki aileye kendi evinde bir parti ver. Bana hediye falan göndermeyin, senin de gelmene gerek yok! Eğer kendini daha iyi hissedeceksen şimdi saygılarını sunabilirsin. Yaş günümde büyük bir kalabalığı buraya getirip beni rahatsız etmeye kalkarsan karşınıza çıkmam.' dedi. Artık bunun üzerine tekrar oraya gidemeyeceğim gayet açık. En iyisi iki günlük eğlence organize etmesi için Lai Sheng'ı çağıralım. Çok güzel bir şey olmalı."

Bayan You, Jia Rong'u çağırttı.

"Lai Sheng'a büyükbaban için iki günlük parti hazırlamasını söyle." dedi oğluna. "Gerçekten çok iyi bir şey olmasını istiyoruz. Diğer konaktan Büyük Hanımefendi Jia, Xing Hanım, Wang Hanım ve Bayan Lian'i de çağıracağız. Gidip bizzat kendin davet et.

"Bu arada bugün baban iyi bir doktor duymuş ve çağırtmak için birini göndermiş. Yarın gelecek. Geldiğinde, son birkaç gündür karının tam olarak ne şikâyetleri olduğunu anlatırsın."

Jia Rong annesinin talimatlarını yerine getireceğine söz verdi ve tam odadan çıkarken doktoru davet etmek için Feng Ziying'in evine gönderilen genç uşakla karşılaştı. Mesajı iletip dönen uşak Jia Rong'a rapor verdi.

"Bay Feng'ın evindeki doktora Beyefendi'nin kartını verdim ve uğramasını istedim. Bay Feng'ın kendisine bu konudan söz ettiğini ama bütün gün boyunca dışarıda bazı ziyaretlerde bulunduğunu, eve yeni döndüğünü, bugün bir daha dışarı çıkacak gücü olmadığını söyledi. 'Bugün gelsem bile genç hanımefendinin nabzına bakamam. Bu gece iyice dinlendikten sonra yarın mutlaka gelirim. Benim ilaçlar konusundaki bilgim bu ciddiyette bir hastalığın tedavisi için gerçekten çok az ama Bay Feng beyinize beni tavsiye etme nezaketini gösterdiği için geri çeviremem. Umarım aynen bu şekilde iletebilirsiniz. Beyinizin kartına gelince, bu kabul edemeyeceğim bir onurdur.' dedi. Kartı geri getirdim. Lütfen bu mesajı benim için iletir misiniz, Efendi Rong?"

Jia Rong anne ve babasına bunları söylemek için odaya geri döndü. Tekrar dışarı çıkınca Lai Sheng'ı çağırtıp iki günlük yaş günü partisi hazırlaması için talimat verdi. Lai Sheng hemen harekete geçti. Bu konu da bu kadar.

Ertesi gün öğle civarı kapıdaki görevlilerden biri bir haber getirdi.

"Çağırttığınız Dr. Zhang geldi, efendim."

Kuzen Zhen onu karşılamak üzere dışarı çıktı ve kabul salonuna alıp oturttu. Çay ikram edildi, bu arada Zhen Bey konuyu açtı.

"Dün Feng Bey bana müthiş tahsilinizden söz etti. Bunun ciddi bir ilaç bilgisini de kapsadığını düşünüyorum. Çok etkilendiğimi söylemeliyim."

"Ben cahil bir acemiyim. Bilgilerim çok yüzeysel." diye cevap verdi Dr. Zhang. "Ama dün Feng Bey bana ailenizin âlimlere çok hürmet ettiğini anlattı ve sizin çağrınızı alınca reddedemedim. Gerçek bir eğitimim olmadığını ve yakında bunun belli olacağını düşündükçe utandığımı söylemeliyim."

"Çok mütevazısınız, beyefendi. Sizden içeri gelip gelinime bakmanızı isteyebilir miyim? Üstün bilginizin endişelerimizi gidereceğine güveniyorum."

Doktoru Jia Rong'a emanet etti, o da Keqing'in yatağına kadar doktora eşlik etti.

"Sizin eşiniz mi?" diye sordu Dr. Zhang.

"Evet, efendim." dedi Jia Rong. "Lütfen oturun! Siz nabzına bakmadan önce şikâyetlerinden söz etmemi ister misiniz?"

"Siz beni bilgilendirmeden önce nabzına bakabilir miyim?" diye karşı çıktı doktor. "Sonra bana hastalığın gelişimini anlatırsınız. İlk kez sizin evinize geliyorum, çok nitelikli bir doktor olmadığımdan, Bay Feng ısrar etmese gelmezdim. İzninizle nabzına bir bakayım ve önce ben teşhisimi söyleyeyim. Eğer teşhisimden tatmin olursanız sonra hastalığın belirtilerini ve tedavisini konuşuruz. Tabii önereceğim tedavinin uygulanıp uygulanmayacağı sizin kararınıza bağlı."

"Tam bir uzmanlıkla konuşuyorsunuz, doktor." dedi Jia Rong. "Keşke sizden daha önce haberimiz olsaydı. Şimdi nabzına bakın, tedavi edilebilir mi, edilemez mi öğrenelim, böylece annem ve babam endişeden kurtulmuş olurlar."

Qin Keqing'in hizmetkârları kolunu bir yastığın üzerine koydular ve sonra elbisesini sıyırıp bileğini ortaya çıkardılar. Doktor önce sağ kolunun nabzını ölçtü, sola geçmeden önce uzunca bir süre dikkatle dinledi. Sol bileğinde de aynı şeyi yaptı.

Bu iş bittikten sonra konuşmak için dışarıya çıkmayı önerdi. Jia Rong ona eşlik etti ve sedirin üzerine oturdular. Yaşlıca bir kadın çay ikram etti, çaylarını içerlerken Jia Rong teşhisini sordu.

"Söylesenize, doktor, nabzına bakıldığında hastalığı tedavi edilebilir mi sizce?"

"Saygıdeğer eşinizin sol elinde, işaret parmağımın altındaki nabız hareketi çok aşırı ve hızlı, ikinci parmağımın altındaki nabız hareketi derinden ve zayıf. Sağ elinde, işaret parmağımın altındaki nabız yavaş ve cansız; ikinci parmağımın altındaki nabız ise yüzeysel ve tüm enerjisini yitirmiş. Sol elindeki aşırı ve hızlı olan

nabız kalbin zayıf çalışmasından kaynaklanan ateşli bir durumu gösteriyor; yine soldaki derin ve zayıf olan nabız karaciğerin çalışmamasından kaynaklanan kansızlık yüzündendir. Sağ eldeki yavaş ve cansız olan nabız akciğerlerin çok zayıf olduğunu gösteriyor; yüzeysel ve tüm enerjisini yitirmiş olan nabız ise karaciğerin dalağa zarar verdiğini ortaya koyuyor."

"Eğer kalp ateş yapıyorsa, bunun belirtileri âdet düzensizliği ve kansızlıktır. Karaciğerdeki kansızlık ve tembellik kaburgalarda ağrıya neden olur. Âdet gecikmesi, kardiyak ateş ve akciğerlerin zayıf solunumu sıklıkla baş dönmesi, sabah beş ya da altıda terleme ve sanki sallantılı bir teknedeymiş gibi bir duygu meydana getirir. Karaciğerin dalağı tıkaması iştah kaybı, hâlsizlik ve bütün vücutta yorgunluk yapar. Eğer hanımefendinin nabzını doğru ölçtüysem bütün bu belirtileri gösteriyor olmalı. Bazıları bunların hamileliğe işaret ettiğini söyleyebilirler ama korkarım ki ben buna katılmıyorum."

Keqing'e refakat eden yaşlı bir kadın, "Aynen öyle. Önsezileriniz çok güçlü olmalı, doktor. Bizim bir şey söylememize gerek kalmadı. Son zamanlarda gelen doktorların hiçbiri bu şekilde doğruya yaklaşamamıştı. Birisi hamile olduğunu söyledi, bir başkası hastalık dedi; biri ciddi bir şey değil derken, diğeri ancak kış dönümüne kadar zaman verdi. Hiçbiri tam olarak güvenilecek bir şey söylemedi. Lütfen doktor, siz söyleyin, bu hastalık ne kadar ciddi?" dedi.

"O beyler hanımızın iyileşmesini geciktirmişler." dedi doktor. "Âdeti ilk geciktiğinde doğru ilacı almış olsaydı, şimdiye kadar iyileşmiş olurdu. Hiçbir etkili tedavi görmeyince, böyle bir hastalığın çıkması kaçınılmazdır. Doğru bir tedaviyle üçte bir iyileşme şansı olduğunu söyleyebilirim. Vereceğim ilacı aldıktan sonra bu gece iyi uyursa, bu şansını iki katına çıkarır."

"Nabzına bakılırsa, hanımınızın çok gergin ve hassas bir genç olduğunu sanıyorum. Bazen, insanlar aşırı hassaslarsa etraflarında olup bitenlerde hep üzülecek bir şeyler bulurlar. Eğer olaylar onları üzerse çok fazla endişelenme eğilimi gösterirler. Bu hastalık çok fazla endişenin dalağı etkilemesi nedeniyle ortaya çıkmış, sonuçta âdet kanamasının zamanında gelmesi engellenmiş. Ha-

nımınıza âdet dönemlerini sorsak, eminim her zaman düzensiz olduğunu ve birkaç gün geciktiğini öğreniriz."

"Kesinlikle doğru." dedi yaşlı kadın. "Hiç erken olmaz, aksine normalinden iki üç gün gecikir, hatta bazen on gün."

"Görüyorsunuz işte!" dedi doktor. "Hastalığının nedeni bu. Eğer zamanında kalbini güçlendiren ve soluklarını düzenleyen bir tedavi görseydi, bu hâle gelmezdi. Bunun ileri derecede bir su kaybı olduğu çok açık. İlaca nasıl bir cevap vereceğini göreceğiz."

Bunun üzerine aşağıdaki reçeteyi yazıp Jia Rong'a verdi.

SOLUKLARI DÜZENLEMEK, KALBİ BESLEMEK, DALAĞI GÜÇLENDİRMEK VE KARACİĞERİ YATIŞTIRMAK İÇİN HAZIRLANACAK KARIŞIM

Ginseng	8 gram
Atractylis[1] (kilde pişirilmiş)	8 gram
Puf mantarı	12 gram
Meme otu (hazırlanmış)	16 gram
Melekotu (şarapta pişirilmiş)	8 gram
Beyaz şakayık kökü (pişirilmiş)	8 gram
Baldıran	60 gram
Sarı bakla kökü	12 gram
Öğütülmüş topalak kökü	8 gram
Kantaron (sirkede bekletilmiş)	2,5 gram
Huai bölgesinden dolanbaç (pişirilmiş)	8 gram
Kazgagası (şarapta pişirilmiş)	60 gram
Kuru meyankökü	2,5 gram

Destekleyici olarak: Çekirdekleri çıkarılmış, soyulmuş yedi adet lotus tohumu ve iki iri hünnap.

---

1) Papatya ailesinden bir bitki cinsidir. Beyazkurtluca da denir. (ç.n.)

"Çok etkileyici!" dedi Jia Rong, reçeteye bakarak. "Acaba hayati tehlikesi var mı, doktor?"

Doktor gülümsedi.

"Siz zeki bir delikanlısınız, Bay Jia. Bir hastalık bu aşamaya gelirse, bir günde tedavi edilemez. İlaçlara nasıl cevap vereceğine bakacağız. Benim naçizane fikrime göre, bu kış için bir tehlike yok, bahar ekinoksunu atlatırsa tam bir iyileşme bekleyebiliriz."

Jia Rong doktorun kendisine söylediklerinin aslında ne anlama geldiğini anlayacak kadar zekiydi ve daha fazla sorgulamadı. Doktoru yolcu ettikten sonra babasına reçeteyi ve yazılı teşhisi gösterdi. Annesine ve babasına doktorun söylediklerini anlattı.

"Başka hiçbir doktor bu kadar kesin konuşmamıştı." dedi Bayan You, Kuzen Zhen'e dönerek. "İlacının ona iyi geleceğinden eminim."

Kuzen Zhen memnun bir şekilde güldü.

"Bu adam profesyonel bir doktor değil." dedi. "Doktorluk yaparak para kazanmıyor. Dostumuz Feng Ziying'in hatırı için geldi. Belki onun gibi bir adamın tedavisiyle gelinimiz için iyileşme şansı olabilir. Bu arada reçetede ginseng olduğunu gördüm. Önceki gün yarım kilo aldığımız yüksek kalite ginsengin birazını kullanabilirsiniz."

Jia Rong başka bir şey söylemeyeceklerini anlayınca dışarı çıkıp Qin Keqing'in ilacı için gerekli malzemelerin alınarak hazırlanmasını emretti. Ama bu ilacın nasıl bir etkisi olacağını öğrenmek için sonraki bölümü okumanız gerekiyor.

11. BÖLÜM

Ning Konağı'nda Jia Jing'in yaş günü kutlanır.

Jia Rui çekici kuzeni Xifeng'la karşılaşır ve ona karşı şehvetli duygular besler.

Jia Jing'in yaş günü geldi. Kuzen Zhen, nefis yiyecekler ve nadir bulunan meyvelerle dolu altı büyük sepet hazırlatıp Jia Rong'u birkaç hizmetkârla birlikte Jia Jing'e gönderdi. Büyükbabasının memnun olup olmadığını gözlemleyecek, önünde eğilip saygılarını sunduktan sonra şu mesajı iletecekti:

"İsteğiniz üzerine babam bizzat sizi ziyaret etmeye yeltenmedi, bunun yerine bütün aile üyelerinin başına geçip önünüzde el pençe divan duracaklar."

Babasının talimatlarını alan Jia Rong hizmetkârları toplayıp çıktı.

Evde de misafirler yavaş yavaş gelmeye başladılar. İlk olarak Jia Lian ve Jia Qiang geldiler. Farklı oturma düzenlerini görünce herhangi bir eğlence olup olmadığını sordular.

"Aslında beyimiz bugün yaşlı Beyefendi Jing'i davet etmeyi planlamıştı, bu nedenle de herhangi bir eğlence hazırlamadı." dedi hizmetkârlardan biri. "Ama dün değil önceki gün Beyefendi Jing'in gelmeyeceğini öğrenince bizden bir grup aktör ve müzisyen bulmamızı istedi. Şimdi bahçedeki sahnede gösteri için hazırlanıyorlar."

Sonra Xing Hanım, Wang Hanım, Xifeng ve Baoyu geldiler. Onları Jia Zhen ve Bayan You karşıladı. You Shi'nin annesi de oradaydı. Yeni gelenler onunla selamlaştıktan sonra buyur edildiler; Kuzen Zhen ve You Shi çay servisi yaptılar.

"Büyük Hanımefendi Jia babamdan bir kuşak daha yaşlı." dedi Jia Zhen gülümseyerek. "Babam onun yeğeni; aslında onun yaşındaki birini davet etmek pek uygun değildi ama hava çok güzel ve bahçedeki kasımpatılar da muhteşem bir hâl aldıklarından, biraz burada çocukları ve torunlarıyla zaman geçirmesinin iyi olacağını düşündük. Onu davet etmekteki tek amacımız buydu. Ama varlığıyla bizi onurlandırmamaya karar verdi."

"Büyükanne düne kadar gelmeye niyetliydi." diye araya girdi Xifeng, Wang Hanım'ın cevap vermesini beklemeden. "Ama dün akşam Baoyu'yü şeftali yerken gördü ve kendisi de dayanamayıp neredeyse koca bir şeftaliyi yedi. Şafaktan önce iki kez tuvalete kalktı, bu sabah kendisini çok keyifsiz hissediyordu. Gelemeyeceğini size iletmemi istedi, yumuşak ve hazmı kolay, lezzetli bir şeyler varsa kendisine göndermenizi söyledi."

"Tamam, şimdi anlaşıldı." dedi Jia Zhen. "Yaşlı hanımefendinin eğlenceli partilere düşkünlüğünü bildiğimden, çok geçerli bir nedeni olmadan gelmemezlik etmeyeceğini tahmin ediyordum."

"Önceki gün Xichun, Jia Rong'un karısının rahatsız olduğunu söyledi." dedi Wang Hanım. "Nesi var?"

"Çok muammalı bir hastalık." diye cevap verdi You Shi. "Geçen ay, Ay Festivali'nde sizinle ve Büyük Hanımefendi Jia ile kâğıt oynayıp gece yarısı eve döndüğünde gayet iyi görünüyordu. Ama ayın yirmisinden bu yana her geçen gün daha da bitkin ve neşesiz bir hâl aldı, iştahı kapandı. İki haftayı aşkın zamandır bu durumda. İki aydır âdet görmüyor."

"Hamile olabilir mi?" diye sordu Xing Hanım.

Tam o sırada içeriye giren bir hizmetkâr Jia She, Jia Zheng ve diğer beyefendilerin geldiğini haber verdi. Kabul salonundaydılar. Kuzen Zhen hemen çıktı.

"Başlangıçta bazı doktorlar da aynı şeyi söylediler." diye devam etti You Shi. "Ama dün Feng Ziying bize çok iyi bir doktor

arkadaşını tavsiye etti, okul arkadaşıymış. O bize hamile olmadığını ve çok ciddi bir hastalığa yakalandığını söyledi. Dün onun için bir ilaç yazdı, bir doz aldı bile. Bugün baş dönmesi biraz daha iyi ama diğer her şey aynı."

"Ya!" dedi Xifeng. "Böyle bir günde burada olmaması için çok ciddi bir şeyi olmalı diye düşünmüştüm ben de zaten. Mümkün olsa gelmek için zorlardı kendisini."

"Hatırlarsın, ayın üçünde onu burada görmüştün." dedi You Shi. "Birkaç saat dayanabilmek için büyük çaba harcamıştı. İkiniz her zaman çok yakın olduğunuzdan senden ayrılmak istemeyip gayret göstermişti."

Xifeng'ın gözleri yaşardı ve bir süre konuşamadı.

"Biliyorum." dedi sonra. "Havayı ve insan hayatını önceden tahmin etmek imkânsız; bir gecede insanın başına kötü kader çöküveriyor. Ama o daha çok genç, eğer bu hastalık sonucunda ona bir şey olursa, hayat yaşamaya değmez!"

O konuşurken Jia Rong içeri girdi. Sırasıyla Xing Hanım, Wang Hanım ve Xifeng'ı selamladıktan sonra annesine döndü.

"Büyükbabama yiyecekleri götürdüm, babamın ailenin bütün erkeklerini evde ağırladığını ve daha önce dedikleri yüzünden kendisini ziyarete gelmeyeceğini söyledim. Büyükbabam çok memnun oldu. 'İşte olması gereken de tam olarak bu.' dedi. Siz büyüklerle ilgilenirken benim de gençleri eğlendirmemi söyledi. Ödüller ve Cezalar notlarının mümkün olduğunca çabuk hazırlanıp on bin kopya bastırılarak dağıtılmasını istedi. Bu mesajı babama ilettim. Şimdi beylerin yemekleriyle ilgilenmek için hemen gidiyorum." dedi.

"Bir dakika, Rong!" dedi Xifeng, o çıkarken. "Karının durumu nasıl?"

Jia Rong'un kaşları endişeyle çatıldı, yüzü bulutlandı.

"Hiç iyi değil, yenge. Eve dönerken uğrayıp kendi gözlerinle gör." dedi ve başka bir şey söylemeden gitti.

"Evet, hanımlar!" dedi You Shi, Xing ve Wang Hanımlara. "Yemeklerinizi burada mı yersiniz, yoksa bahçede mi? Dışarıda aktörler gösteri için hazırlık yapıyorlar."

"Burada yesek daha iyi olmaz mı? Sonra dışarı çıkarız." diye önerdi Wang Hanım, Xing Hanım'a doğru bir bakış atarak.

You Shi hizmetkârlarına yemek servisinin hemen yapılmasını emretti. Kapının dışında bekleyen hizmetkârlar hep bir ağızdan cevap verdikten sonra büyük bir telaş içinde sofra hazırlıkları başladı. Kısa süre içinde masa kurulup yemek hazırlandı. You Shi, Xing Hanım ve Wang Hanım'ın annesiyle beraber başköşeye oturttu. Kendisi, Xifeng ve Baoyu de iki yana oturdular.

Xing Hanım ve Wang Hanım, ziyafete değil yaşlı beyefendinin yaş gününü kutlamaya geldiklerini söyleyerek itiraz edecek oldular.

"Evet." dedi Xifeng. "Bunca yıl bir münzevi gibi yaşadıktan sonra artık büyük beyefendiyi ölümsüz olarak kabul edebiliriz. Bu yüzden de ilahi bir sezgiyle söylediklerinizi tahmin edecektir. Önemli olan düşünmek, yoksa tören değil."

Diğerleri buna güldüler. You Shi'nin annesi, Xing Hanım, Wang Hanım ve Xifeng yemeklerini bitirdikten sonra, ağızlarını çalkalayıp ellerini yıkadılar ve bahçeye çıkmak istediklerini bildirdiler, tam o sırada Jia Rong annesine bir mesaj getirdi.

"Büyük amcalarım ve diğer beyler yemeklerini bitirdiler. Beyefendi She'nın evde yapılacak bir işi varmış, Zheng Bey de gösteri ya da benzeri gürültülü şeyleri sevmediğinden gitti ama Lian amca ve Kuzen Qiang diğerlerini gösteriyi seyretmeye götürdü."

"Nanan, Dongping, Xining ve Pekin prensleri, Zhengou Dükü Niu ve diğer beş dükten, Zhongjing Markisi Shi ve diğer yedi markiden kartlar ve hediyeler geldi. Bunları babama bildirdim, hediyeler muhasebe dairesine kondu, kayıtları hediye defterine işlendi, babamın teşekkür kartları ulaklara teslim edildi, onlar gitmeden önce her zamanki gibi bahşişleri verildi, yemek ikram edildi. Babam artık hanımefendileri bahçeye getirebileceğini söyledi."

"Biz de yemeklerimizi yeni bitirdik." dedi You Shi. "Şimdi geliyoruz."

"Önce gidip Rong'un karısını görebilir miyim, yenge? Sonra bahçede size katılırım." dedi Xifeng, Wang Hanım'a.

"İyi fikir." diye onayladı Wang Hanım. "Aslında hepimiz seninle gelmek isteriz de onu fazla heyecanlandırmaktan korkuyorum. Lütfen kendisine sevgilerimizi ilet."

"Ah canım!" dedi Bayan You. "Gelinim her zaman senin dediklerine kulak verir. Eğer gidip onu biraz neşelendirebilirsen benim de içim daha rahat eder. Mümkün olduğunca çabuk bahçede bize katılırsın!"

Baoyu de Xifeng'la beraber Qin Keqing'i görmeye gitmek istedi.

"İstiyorsan git tabii, ne de olsa o senin yeğeninin karısı." dedi Wang Hanım. "Ama çok uzun kalma, hemen yanımıza gel."

Bunun üzerine You Shi Xing Hanım, Wang Hanım ve kendi annesini Yoğun Koku Bahçesi'ne götürdü; Xifeng ve Baoyu de Jia Rong ile beraber Keqing'i görmeye gittiler.

Dairenin kapısından içeri girince parmaklarının ucuna basarak iç odaya geçtiler. Keqing onları görünce kalkmaya yeltendi ama Xifeng itiraz etti.

"Hayır, kalkma sakın. Başın döner sonra." Hemen ileri atılıp Keqing'in elini avucuna aldı. "Daha görüşmeyeli birkaç gün oldu ama ne kadar zayıflamışsın, zavallı çocuğum!"

Keqing'in sırtını duvara dayayıp oturduğu yatağının kenarına, yanına ilişti Xifeng. Baoyu de onun hatırını sorduktan sonra karşısındaki sandalyeye oturdu.

"Hemen çay getirin." dedi Jia Rong. "Feng yenge ve Baoyu amca yemekten sonra çay içmediler."

Keqing, Xifeng'ın elini tutarak zoraki gülümsedi.

"Benim için mutlu olmak kısmet değilmiş, yenge!" dedi. "Böyle bir ailede yaşamak hak ettiğimden de fazla bir şey. Rong'un anne ve babası bana kendi kızlarıymışım gibi davranıyorlar. Yeğenin henüz çok genç olduğu hâlde, bana çok saygı gösteriyor, ben de ona; birbirimize hiç kötü söz söylemedik. Senin ve ailenin diğer büyüklerinin bana karşı her zaman çok iyi olduğunuzu söylememe gerek yok, daima şefkat gösterdiniz. Bütün bu iyiliklere layık olmak isterdim ama şimdi bu hastalığa yakalandım, iyi bir

gelin olma şansımı da kaybettim. Ne kadar istesem de bana gösterdiğiniz sevgiye karşılık veremiyorum. İçimde öyle bir his var ki yengeciğim, bu yılı çıkaramayacağım."

O esnada Baoyu Keqing'in duvarında asılı olan *İlkbahar Uykusu* tablosunu inceliyor ve Qin Guan'ın dizelerini tekrar okuyordu:

Bahar soğuğu hüzünlü bir uykudaki tomurcukları sarmalar;

Erkeklerin burnuna dolan koku şarabın parfümüdür!

Kendinden geçmiş bir şekilde, daha önce bu odada uyuduğu zaman gördüğü Büyük Boşluk Hayalî Diyarı rüyasını hatırladı. Rüyayla ilgili düşüncelere dalmışken, birden Qin Keqing'in sözlerini fark etti. Bin okun ucu gibi yüreğini deşti bu sözler ve gözlerindeki yaşlar yanaklarından aşağıya süzüldü. Onu gören Xifeng da çok etkilendi ve Keqing'i neşelendirmek için gelmişken, şimdi onun bu üzüntüsünün kızı daha çok yıpratmasından korktu.

"Yaşlı kadınlar gibisin, Baoyu!" diye azarladı onu. "Yeğenin o kadar da kötü durumda değil, hasta insanlar hep böyle şeyler söylerler. Ayrıca o daha çok genç; insanlar gençken hastalıkları çabucak atlatırlar." Sonra Keqing'e dönerek, "Böyle aptalca şeyler aklına getirmemelisin. Bu seni daha da kötü yapar." dedi.

"Keşke bir şeyler yese, daha iyi olacak." diye araya girdi Jia Rong. "Asıl sorunu bu, hiçbir şey yemiyor."

"Bao!" dedi Xifeng. "Annen çok uzun kalmamanı söylemişti. Eğer böyle devam edersen onu üzersin, hem zaten annen senin için endişelenmeye başlamıştır." Sonra Jia Rong'a döndü. "Bao amcanı diğerlerinin yanına götür, ben biraz daha kalacağım." dedi.

Jia Rong hemen Baoyu'yü Yoğun Koku Bahçesi'ne götürdü, Xifeng da Qin Keqing'e cesaret verici birkaç söz söyledikten sonra, You Shi'nin partiye katılması için hizmetkârlarıyla bir iki kez haber göndermesine hiç aldırmadan, sesini alçaltarak ona iyi niyetli tavsiyelerde bulundu. Sonunda You Shi üçüncü kez birisini gönderince daha fazla kalamayacağını anladı.

"Kendine çok dikkat et!" dedi. "Tekrar geleceğim. Bu doktoru tavsiye etmeleri tesadüf olamaz, senin iyileşeceğinin bir işareti. Artık o olduğuna göre endişelenecek hiçbir şey yok."

Keqing gülümsedi.

"Mucize yaratan bir adam bile olsa, yenge, ölüm kimsenin iyileştiremeyeceği bir hastalıktır. Artık bunun her an olabileceğini biliyorum." dedi.

"Eğer böyle konuşmaya devam edersen nasıl iyileşeceksin?" dedi Xifeng. "Keşke iyi tarafından bakabilsen. Doktorun ne dediğini unutma. Tedavi edilmesen bile gelecek bahara kadar tehlike yokmuş. Dokuzuncu ayın ortasında olduğumuza göre bahara kadar dört beş ay daha var, her türlü hastalığı atlatmak için yeterli bir süre. Bu aile senin tedavin için ginseng gibi şeyleri alamayacak durumda olsaydı, o zaman endişelenebilirdin. Ama şimdi tedavi edilebileceğini bildiklerine göre senin için yapamayacakları ve alamayacakları hiçbir şey yok. Bırak günde sekiz gram ginsengi, bir kilo bile gerekse seve seve alırlar. Bu yüzden iyi dinlen ve iyileşmeye çalış. Şimdi bahçeye gitmem lazım."

"Seni geçiremediğim için beni bağışla, sevgili yengeciğim." dedi Keqing. "Zaman bulunca yine gel, biraz daha sohbet ederiz."

Xifeng'ın gözleri yine yaşardı.

"Vakit bulduğumda tabii geleceğim." diye söz verdi. Rong Konağı'ndan kendi hizmetçileri ve Ning Konağı'ndan diğerlerinin eşliğinde kıvrımlı yoldan geçip, bahçeye açılan yan kapılardan birinden çıktı. Nadir bir manzara açıldı gözlerinin önünde.

Sarı kasımpatılar kaplamış her yeri,

Yeşil söğütler dere kenarlarında dizili.

Küçük köprüler aşıyor dereleri,

Kıvrım kıvrım patikalar çıkıyor tepeleri.

Kristal çaylar şırıldıyor kayalarda,

Mis kokular taşıyor çiçekli çardaklarda,

Kızıl kahve yapraklar çırpınıyor dallarda.

Serpilmiş koruluklar bir tablo sanki,

Sonbahar rüzgârı ürpertici.

Sarıasma kuşunun geliyor sesi.

Işıyorken hâlâ nadir sonbahar güneşi,

Cıvıldaşıyor cırcır böcekleri.

Ta uzakta güneydoğu tarafında,

Kulübeler yerleşmiş dağlarda,

Daha yakın kuzeybatıda,

Köşkler dizili su kenarlarında.

Flütler çalıyor kameriyede,

Hüznü artırıyor sanki havada.

İpek elbiseli kızlar geziniyor koruda,

Artıyor çekiciliği manzaranın daha da.

Xifeng manzaraya hayranlık duyarak bahçede ilerlerken, birdenbire bir kaya öbeğinin arkasından biri fırlayıp ona seslendi.

"Nasılsın, kuzen?"

Xifeng irkilerek bir adım geriledi.

"Kuzen Rui mi o?" diye sordu.

"Başka kim olabilir? Beni tanımadığını söyleme sakın."

"Elbette tanıdım ama birdenbire karşıma çıktın, seni burada görmeyi beklemiyordum."

"Karşılaşmak varmış kaderimizde, kuzen." dedi Jia Rui. "Bu huzur dolu yerde biraz dolaşmak için partiden kaçtım. Ben de güzel kuzenimle burada karşılaşmayı hiç beklemiyordum. Bu kader değil de nedir?"

Konuşurken anlamlı bakışlarını Xifeng'ın üzerine sabitlemiş, arzuyla seyrediyordu. Kızın keskin zekâsı onun oynadığı küçük oyuna hiç zorluk çekmeden katılmasını sağladı ve memnun olmuş numarası yaparak, yüzünde bir gülümsemeyle cevap verdi.

"Lian'in neden senden övgüyle söz ettiğini anlıyorum. Şimdi seni görüp sözlerini duyunca, ne kadar akıllı ve iyi huylu biri olduğunu fark ettim. Şu anda hiç zamanım yok, kalıp seninle konuşamayacağım. Belki başka bir gün yine karşılaşırız."

"Evde olduğun bir gün uğramak isterdim ama sanırım senin gibi genç bir hanımefendi karşı cinsten ziyaretçileri kabul etmiyordur."

"Ne saçma!" dedi Xifeng, numaradan gülerek. "Biz aynı aileden değil miyiz? Yaşın bu konuyla ne ilgisi var?"

Jia Rui bu yüreklendirmeyle içten içe keyiflendi.

"Bugünün karşıma böyle bir şans çıkaracağını hiç hayal etmemiştim." diye düşündü.

Daha pervasızca yanaşmaya hazır gibi görünüyordu. Ama Xifeng onu gitmeye zorladı.

"Yakalanmadan partiye geri dönsen iyi olacak, yoksa seni cezalandırırlar!"

Jia Rui bu kışkırtıcı sözlerden yarı uyuşmuş hâlde yavaş yavaş uzaklaştı, arada dönüp omuzunun üzerinden Xifeng'a bakıyordu. Xifeng da özellikle o gözden kaybolana kadar adımlarını yavaşlattı.

"Ne iğrenç bir yaratık!" diye düşündü, aralarında epey bir mesafe olduğunda. "Görünüm daima aldatıcıdır! İnsan birinin yüzüne bakıp yüreğini göremiyor ki. Ben ona gününü gösteririm! Bir daha bana böyle bir şey yapmaya kalkarsa, haddini bildiririm, belki o zaman nasıl birine bulaştığını anlar!"

Xifeng normal yürüyüşüne devam etti ve bir tepenin eteğinden henüz geçmişti ki iki üç yaşlı hizmetçinin büyük bir telaş içinde kendisine doğru geldiğini gördü.

"Ah, Bayan Lian!" dedi içlerinden biri. "Siz gelmeyince hanımımız çok endişelendi. Sizi alalım diye gönderdi bizi."

"Hanımınız ne kadar da sabırsız!" dedi Xifeng. "Hemen endişelenecek bir şey buluyor!"

Hiç aldırmadan, kadınlarla konuşa konuşa, sakin yürüyüşüne devam etti.

"Kaç gösteri yaptılar?" diye sordu.

"Sekiz ya da dokuz." dedi yaşlı kadın.

Bu arada iki katlı Cennet Kokusu Kameriyesi'nin arka kapısına gelmişlerdi, orada Baoyu'yü bir grup kızla eğlenirken buldular.

"Başına iş açma, Kuzen Bao." diye uyardı Xifeng onu.

"Xing Hanım ve Wang Hanım yukarıdan seyrediyorlar." dedi kızlardan biri. "Siz de şu merdivenlerden çıkabilirsiniz, hanımefendi."

Xifeng eteklerini toplayıp merdivenleri çıkmaya başladı ve Bayan You'yu sahanlıkta kendisini beklerken buldu.

"Ayrılmaz bir ikilisiniz!" dedi You Shi gülerek. "Ondan kopamayacağını sandım. En iyisi yarın buraya taşın da onunla beraber kal. Hadi gel, otur şimdi. Seninle bir kadeh şarap içeceğim."

Xifeng oturmak için Xing Hanım ve Wang Hanım'dan izin istedi, You Shi'nin annesinin hatırını sordu, sonra şarap içerek gösteriyi seyretmek için ev sahibesinin yanına oturdu. You Shi gösteri programını getirtip ondan seçmesini istedi.

"Annem ve yengem buradayken seçmek bana düşmez." dedi Xifeng.

"Hadi canım seç bir şeyler!" dedi Xing Hanım. "You Shi, yengen ve ben seçtik bile. Şimdi sen bizim için bir iki güzel şey seçebilirsin."

Xifeng nazikçe ayağa kalkıp teşekkür etti ve programı You Shi'den alıp bir göz gezdirdi. *Diriliş* ve *Rapsodi* parçalarını seçti.

"Şimdi sergiledikleri *Çifte Terfi* bitince, sanırım bugün için bu ikisi yeterli olur."

"Evet, kesinlikle." dedi Wang Hanım. "Erkenden kalkalım ki ev sahiplerimiz iyice dinlensinler. Özellikle de böyle endişeli dönemlerinde, zihinleri meşgulken."

"Ziyaretimize pek sık gelmiyorsunuz." diye karşı çıktı You Shi. "Lütfen biraz daha kalın. Henüz erken."

Xifeng yerinden kalkıp aşağıya bakarak, "Beyler nereye gittiler?" diye sordu.

"Bitmeyen Şafak Kameriyesi'ne içmeye gittiler." dedi eşlik eden yaşlı kadınlardan biri. "Biraz önce ayrıldılar. Müzisyenleri de beraberlerinde götürdüler."

"Burasının nesi varmış?" dedi Xifeng. "Kim bilir arkamızdan ne işler çeviriyorlar?"

"Herkesin senin kadar görgülü olmasını bekleme." dedi You Shi gülerek.

Beraber konuşup gülerlerken müzisyenler Xifeng'ın seçtiği iki parçayı bitirdiler, bu arada masalardaki şarap kaldırılıp pilav getirildi. Yemeklerini bitirince içeriye, salona geçip çaylarını orada içtiler. Sonra arabalar çağrıldı ve yaşlı Bayan You'dan izin istendi. You Shi, Ning Konağı'nın odalıkları ve hizmetçileriyle beraber misafirlerini dışarıya kadar geçirdi. Kuzen Zhen de ailesinin genç erkek üyeleriyle, beklemekte olan arabaların yanında duruyordu.

"Yarın yine buyurun, hanımlar." dedi Kuzen Zhen, evden çıkmakta olan Xing Hanım ve Wang Hanım'a.

"Hiç sanmam." dedi Wang Hanım. "Bütün gün burada oturup ağırlandık, hepimiz yorgunuz. Yarın dinlenmemiz lazım."

Bu esnada Jia Rui gözlerini Xifeng'a dikmiş bakıyordu.

Jia Zhen ve diğerleri içeri girince, Li Gui bir at getirdi ve Baoyu ata binip annesinin arabasının arkasından eve doğru yola koyuldu. Jia Zhen ve diğer erkekler yemeklerini yedikten sonra parti sona erdi. Ertesi gün sülalenin üyeleri için bir başka ziyafet daha verildi ama onun ayrıntılarından söz etmeye gerek yok.

O günden sonra Xifeng'ın Qin Keqing'i daha sık ziyaret ettiğini söylemekle yetinelim. Bazen hastalığı bir iki gün biraz daha iyileşmiş gibi görünse de bazen biraz daha kötü oluyor, bu durum Jia Rong ve ailesini çok endişelendiriyordu.

***

Jia Rui birkaç kez Rong Konağı'na Xifeng'ı ziyarete gitti ama her seferinde onun Qin Keqing'i görmeye Ning Konağı'na gittiğini öğrendi.

On birinci ayın on üçüncü günü kış gün dönümüydü. Mevsim dönüyordu ve bunun birkaç gün öncesinde Büyükanne Jia, Wang Hanım ve Xifeng Keqing'in durumunu sormak için haberciler gönderdiler. Her seferinde gelen cevap aynıydı.

"Son birkaç gündür kötüleşme yok ama iyileşmiş gibi de görünmüyor."

"Yılın bu zamanı, onunki gibi bir hastalığın daha kötüye gitmemesi iyiye işarettir." dedi Wang Hanım.

"Umarım öyledir!" dedi Büyükanne Jia. "Ah tatlı yavrucak! Eğer ona bir şey olursa yüreğim parçalanacak."

Yüzünden bir acı dalgası gelip geçti.

"Onunla hep iyi arkadaş oldunuz." dedi Xifeng'a dönerek. "Yarın on ikinci ayın ilk günü ama öbür gün ona uğramanı istiyorum, nasıl olduğuna bir bak. Eğer daha iyiyse gelip bana söyle. Zihnimden büyük bir yük kalkar o zaman. Önceden yemeği sevdiği bir şeyler varsa, eksik bırakılmamasını sağla."

Xifeng söylediklerini yapacağına söz verdi ve sonraki ayın ikinci günü, kahvaltısı biter bitmez Ning Konağı'na Keqing'i görmeye gitti. Hastalığı öncekinden daha kötü görünmüyor olsa da çok zayıflayıp erimişti. Xifeng uzunca bir süre oturup onunla sohbet etti ve hastalığına daha iyimser bakması konusunda baskı yaptı.

"Bahar geldiğinde, iyileşip iyileşmediğimi göreceğiz." dedi Keqing. "En azından kış gün dönümünü kötü bir şey olmadan atlattım, belki daha iyi olurum. Lütfen Büyükanne ve Wang Hanım'a merak etmemelerini söyle. Dün büyükannenin gönderdiği hurmalı börekten bir iki tane yedim. Hazmı çok kolay oldu."

"Yarın biraz daha gönderirim o zaman." dedi Xifeng. "Şimdi gidip kayınvalideni görmem lazım. Ondan sonra da eve dönüp büyükanneye rapor vereceğim."

"Lütfen ona ve Wang Hanım'a saygılarımı ilet."

Xifeng ileteceğine söz vererek çıktı. You Shi'nin kabul odasına gidip onunla oturdu.

"Bana dürüstçe söyle." dedi You. "Onu nasıl buldun?"

Xifeng bir süre başını önüne eğip sessiz durdu.

"Hiç umut yok, değil mi? Sizin yerinizde olsam cenaze hazırlıklarını başlatırdım. Belki bu kötü şansı bozar." dedi sonunda.

"Ben zaten gizliden gizliye hazırlıkları başlatmıştım. Ama henüz iyi bir ahşap bulamadım, neye lazım bilirsin işte ama etrafta araştırıyoruz."

Biraz çay içip sohbet ettikten sonra Xifeng geri dönüp Hanımefendi Shi'ye rapor vermesi gerektiğini söyledi.

"Alıştıra alıştıra söyle." dedi You Shi. "O yaşta kadını sarsmak istemeyiz."

"Elbette." dedi Xifeng ve kalkıp doğruca Büyükanne Jia'ya gitti.

"Rong'un karısı sana saygılarını iletmemi istedi, büyükanne. Önünde eğiliyor ve daha iyi hissettiğini söylüyor. Onun için endişelenmemeni rica etti. Biraz daha iyileştiğinde seni görmeye gelecek ve bizzat önünde secde edecekmiş."

"Sence nasıldı?" diye sordu Büyükanne Jia.

"Şu anda endişelenecek fazla bir şey yokmuş gibi görünüyor." dedi Xifeng. "Neşesi yerindeydi."

Hanımefendi Shi uzun uzun düşüncelere daldı, sonra, "Şimdi sen de gidip üstünü değiştir ve dinlen." dedi.

Xifeng dediğini yapmak için çıktı ve kendi odasına dönmeden önce Wang Hanım'a uğrayıp rapor verdi. Sonra odasında, Pinger ısıttığı günlük kıyafetlerini giymesine yardımcı oldu. Oturunca Pinger'ya kendisi yokken neler olduğunu sordu.

"Pek bir şey olmadı." dedi kız ve bir fincan çay verdi ona. "Lai Wang'ın karısı üç yüz tael gümüşün faizini getirdi, alıp kaldırdım. Bay Rui sen evde misin diye sormak için birini gönderdi. Seni ziyaret edip bir şey konuşmak istiyormuş."

"Rezil yaratık!" diye homurdandı Xifeng. "Belasını arıyor. Gelsin de gününü görsün o zaman!"

"Ne istiyor? Neden böyle sürekli gelip duruyor?"

Xifeng dokuzuncu ayda Ning Konağı'nın bahçesindeki karşılaşmalarını ve bütün konuşmalarını anlattı.

"Ne iğrenç bir adammış!" dedi Pinger. "Demek 'Yerdeki kurbağa havadaki kaza göz dikmiş.' Hiç utanması da yok. Böyle fikirler beslerse sonu iyi olmaz!"

"Bekleyelim de gelsin!" dedi Xifeng. "Ben ona ne yapacağımı biliyorum."

Geldiğinde Jia Rui'e ne olacağı bir sonraki bölümde.

12. BÖLÜM

Wang Xifeng hayranına kötü bir tuzak kurar.

Jia Rui değerli aşk aynasının yanlış tarafına bakar.

Xifeng ve Pinger hakkında konuşurlarken Jia Rui'in geldiği bildirildi. Xifeng hemen içeri alınmasını emretti.

Bunu duyunca çok memnun olan Jia Rui gülücüklerle içeri girip Xifeng'ı selamladı. Genç kadın yapmacık bir ilgiyle onu buyur edip çay ikram etti. Onu günlük kıyafetleri içinde gören Jia Rui mutluluktan havalara uçtu.

"Kuzen Lian neden evde değil?" diye sordu, hayran bir şekilde bakarak.

"Bilmem ki." dedi Xifeng.

"Belki eve gelirken birisine takılıp kalmıştır, ayrılamıyordur bir türlü."

"Belki de. Erkekler hep böyledir! Gördükleri her güzel yüzden büyülenirler."

"Ah, yanılıyorsun!" dedi Jia Rui. "Ben o tip erkeklerden değilim."

"Senin gibi kaç erkek var ki? Ancak onda bir."

Sevinçten kulaklarını çekiştirip, yanaklarını ovuşturan genç adam, "Bütün gün burada yalnız başına sıkılıyorsundur." dedi imalı bir şekilde.

"Evet, gerçekten de öyle!" dedi Xifeng. "Keşke gelip benimle hoşça zaman geçirecek birileri olsa!"

"Benim zamanım bol. Her gün seninle sohbete gelebilirim."

"Şaka yapıyorsun!" dedi Xifeng cilveli bir şekilde. "Neden gelmek isteyesin ki?"

"Yıldırım çarpsın ki doğru söylüyorum! Daha önce gelmeye cesaret edemedim çünkü senin çok sert olduğunu ve en ufak bir şeyden alındığını söylediler, seninle karşı karşıya gelmek çok tehlikeliymiş. Ama şimdi ne kadar kibar ve eğlenceli olduğunu görüyorum, artık hiçbir şey gelmeme engel olamaz. Hayatım pahasına bile olsa gelmeye devam edeceğim."

"Doğruymuş demek!" dedi Xifeng, memnuniyetle gülerek. "Sen Jia Rong ve kardeşi Qiang'dan çok farklısın! Onlar çok yakışıklı ve kültürlü olmalarına rağmen hiç anlayışlı değiller, insanın duygularına aldırmayacak kadar budala ve zalimler."

Bu övgüyle kalbi alevlenen Jia Rui farkında olmadan Xifeng'a daha da sokuldu. Genç kadının kuşağından sarkan işlemeli cüzdana dikkatle bakıp yüzüklerinden birine büyük bir ilgi gösterdi.

"Dikkatli ol!" dedi Xifeng, sesini alçaltarak. "Hizmetçiler ne düşünür sonra?"

Sanki imparatorun emrine ya da Buda'nın talimatına itaat ediyormuş gibi geri çekildi hemen.

Xifeng bir kahkaha attı.

"Şimdi gitsen iyi olur!" dedi.

"Ah, yo, o kadar zalim olma! Biraz daha kalmama izin ver."

"Böyle güpegündüz, insanların sürekli girip çıktıkları bir yerde daha fazla kalman uygun olmaz. Şimdi git, hava kararınca tekrar gel, gece yarısından hemen sonra. Batı tarafındaki balkonda beni bekle."

Jia Rui sanki kendisine nadir bulunan, değerli bir mücevher sunulmuş gibi kabul etti bu sözleri.

"Şaka yapmıyorsun, değil mi?" diye sordu. "O yoldan bir sürü insan gelip geçiyor. Görünmemeyi nasıl başaracağız?"

"Endişelenme!" dedi Xifeng. "Nöbetteki uşaklara bir gece izin vereceğim. Kapılar kapandıktan sonra kimse giremez."

Sevinçten çılgına dönen Jia Rui, arzularına ve özlemlerine o akşam kavuşacağından emin bir şekilde çabucak gitti. Gece olmasını sabırsızlıkla bekledikten sonra, kapılar kilitlenmeden hemen önce Rong Konağı'nın yolunu tuttu ve Xifeng'ın söz verdiği gibi tamamen boş ve zifirî karanlık olan balkona süzüldü. Büyükanne Jia'nın dairesine açılan kapı da dışarıdan sürgülenmiş, sadece doğu tarafındaki kapı açık bırakılmıştı.

Jia Rui uzunca bir süre dikkatle kulak kabartıp dinledi, kimseler yoktu. Sonra ani bir şakırtıyla doğu tarafındaki kapı da sürgülendi. Dehşete kapılan ama ses çıkarmaya cesaret edemeyen Jia Rui yavaşça süzülüp kapıyı yokladı. Sımsıkı kapalıydı. Kaçabilmek söz konusu bile değildi çünkü her iki taraftaki duvarlar tırmanılamayacak kadar yüksekti. Üstelik balkon açıkta ve soğuktu. Kışın ortası olduğundan geceler uzundu ve acı kuzey rüzgârı insanın iliklerine işliyordu. Sabaha kadar soğuktan ölmüş olurdu.

Sonunda şafak söktüğünde Jia Rui doğu taraftaki kapının açık olduğunu ve yaşlı bir kadının bu kapıdan girip batıdaki kapıya yönelerek açması için birini çağırdığını gördü. Kadının arkası dönükken, soğuğa karşı iyice büzülmüş bir hâlde hızla koşarak diğer kapıdan çıktı. Neyse ki sabahın o erken saatinde ortalıkta kimseler yoktu da konağın arka girişinden görünmeden sıvışıp evine doğru koştu.

Jia Rui küçük yaşında anne ve babasını kaybetmiş ve tek vasisi olan büyükbabası Jia Dairu tarafından büyütülmüştü. Torunu bir kez evden çıkarsa, çalışmalarını bir tarafa bırakıp içkiye ve kumara eğilim gösterir korkusuyla Dairu, küçüklüğünden beri çocuğu, en ufak bir toleransın olmadığı, sıkı bir disipline tabi tutmuştu. Şimdi bütün gece evde olmadığını görünce aklına gelen en korkunç düşüncelerin etkisiyle aslında neler olduğunu tahmin

bile edemeyip, ya içtiği ya da kumar oynadığı, hatta belki de geceyi genelevde geçirdiği sonucuna vardı ve bu varsayım yaşlı beyefendinin bütün geceyi öfke içinde geçirmesine neden oldu.

Jia Rui eve geldiğinde büyükbabasıyla karşılaşacağı korkusuyla soğuk terler döküyordu. Yalan söylemek kaçınılmazdı.

"Dün amcama gitmiştim, gece geç olunca beni bırakmadı." dedi.

"Ben sana her zaman bana haber vermeden o kapıdan çıkmayacaksın demiyor muyum?" dedi büyükbabası. "Neden kimseye bir şey söylemeden kendi kendine gitmeye kalkışıyorsun? Bu bile dayak için yeterli bir neden. Bir de üstelik yalan söylüyorsun!"

Bunun üzerine delikanlıyı yere yatırıp bambu sopayla otuz kırk kere acımasızca ona vurdu; yemek yemesini yasakladı ve avluda diz çökerek on günlük dersini çalışmasını istedi. Bütün gece dışarıda donduktan sonra boş mideyle yediği bu dayak, üstüne bir de rüzgârda diz çöküp ders çalışması zavallı delikanlıyı daha da perişan etti.

Bu durumda bile sevdasında bir değişiklik olmamıştı. Xifeng tarafından aptal yerine konduğu aklına dahi gelmiyordu. Bu nedenle iki gün sonra bir fırsatını bulur bulmaz, yine Xifeng'ı görmek için geri döndü. Genç kadın sözünde durmadığı için numaradan çıkıştı ona, bunun üzerine delikanlı öyle çileden çıktı ki sadık olduğuna dair büyük yeminler etti. Xifeng onun kendisini seve seve ateşe atmaya gönüllü olduğunu görünce onu yola getirmek için bir başka derse daha ihtiyacı olduğuna karar verdi ve yeni bir randevu teklif etti.

"Bu gece tekrar gel ama aynı yerde bekleme. Bu dairenin arkasındaki geçitte boş bir oda var. Bu sefer bir hata yapmamaya dikkat et."

"Gerçekten de bunu istiyor musun?" dedi Jia Rui.

"Bana inanmıyorsan gelme!"

"Geleceğim, ölsem bile geleceğim."

"Şimdi gitsen iyi olur."

Jia Rui akşam Xifeng'ı göreceğinden emin bir şekilde, hiç şikâyet etmeden gitti. Ondan kurtulan Xifeng savaş konseyini topladı ve şanssız delikanlının yakalanacağı tuzağın hazırlıklarına başladı.

Jia Rui büyük bir sabırsızlık içinde akşamı bekliyordu. Talihsizliğe bakın ki bir akrabaları ziyaretlerine gelip yemeğe kaldı. O gittiğinde lambalar çoktan yakılmıştı ve Jia Rui, Rong Konağı'na sıvışıp Xifeng'ın söylediği yerde olmak için büyükbabasının odasına çekilmesini beklemek zorunda kaldı. Sonunda odaya girince, kızgın tavadaki karınca gibi delice bir gerginlik içinde Xifeng'ı beklemeye başladı. Uzunca bir süre beklemesine rağmen ne gelen giden oldu ne de ses seda çıktı. Biraz şüphelenip korkmaya başladı.

"Beni yüzüstü bırakmaz herhâlde? Bir geceyi daha soğukta geçirecek değilim ya."

Bu kasvetli düşüncelerin ortasındayken karalar içinde birisi odanın içine süzüldü. Xifeng olduğundan emin bir şekilde tedbiri elden bırakıp o içeri girer girmez avını kapan aç bir kaplan ya da zararsız bir fareye atlayan bir kedi gibi üzerine atıldı.

"Sevgilim, seni nasıl da bekledim!" diye bağırdı, kollarıyla sarmalayıp sedire taşırken.

Oraya yatınp öpücük yağmuruna tuttu ve giysilerini çekiştirmeye başladı, bu arada sevgi sözcükleri mınldanıyordu. "Tatlı sevgilim." "Aşkım." Bu esnada ötekinin hiç sesi sedası çıkmıyordu. Jia Rui pantolonunu indirip işe koyulmaya hazırlanırken birdenbire bir ışık yandı. Jia Qiang bir şamdanı havaya kaldırmış duruyordu.

"Neler oluyor burada?" diye sordu.

Sedirde yatan karalar içindeki kişi kıkırdayarak, "Rui amca benimle oynaşmaya çalışıyor." dedi.

Jia Rui onun Jia Rong olduğunu görünce yerin dibine girmek istedi. Tam bir şaşkınlık içinde kaçmaya yeltendi ama Jia Qiang onu kıskıvrak yakaladı.

"Ah, yo, kaçamazsın! Lian yenge Bayan Wang'a kendisine askıntı olduğunu söylemiş. Senin sırnaşmalarından kurtulmak için

bu tuzağı hazırladı. Wang Hanım duyunca o kadar sinirlendi ki neredeyse bayılacaktı, seni yanına götürmemi istedi. Bu hâlde yakalandığına göre inkâr edecek durumda değilsin. Hadi gel, bakalım! Gidelim!"

Bu sözler üzerine neredeyse Jia Rui'in ruhu bedeninden ayrılacaktı.

"Sevgili yeğenim, ona beni bulamadığını söyle!" diye yalvardı. "Yarın sana bunun karşılığını öderim."

"O zaman durum değişebilir." dedi Jia Qiang. "Bu senin ne kadar ödeyeceğine bağlı. Ama ne olursa olsun, sözün yetmez, yazılı bir garanti isterim."

"Böyle bir şeyi yazıya nasıl dökeyim?"

"Hiç problem değil. Kumarda kaybettiğini ve kaybını kapatmak için şu miktarda borç aldığını yazarsın."

"Pekâlâ. Ama kâğıt ya da fırça yok ki."

"Orası kolay." Jia Qiang bir an için ortadan kayboldu ve belli ki önceden hazırladığı yazı malzemeleriyle hemen geri döndü. Onun söylediklerini yazıya döken Jia Rui, bütün karşı çıkmalarına rağmen elli tael gümüş ödeyeceğine dair imza attı. Jia Qiang belgeyi cebine koydu ve sanki Jia Rong'un durumu görmezden gelmesini istiyormuş numarası yaptı. Ama Jia Rong kesinlikle reddetti ve ertesi gün bütün ailenin önünde bu konuyu açmakla tehdit etti. Jia Rui çılgına döndü ve ümitsizlik içinde onun ayaklarına kapandı. Sonunda Jia Qiang'ın araya girmesiyle, Jia Rui bir elli tael gümüş daha vadetmek zorunda kaldı.

"Eğer seni giderken gören olursa başım derde girer, farkındasın, değil mi?" dedi Jia Qiang. "Şimdi bir bakalım. Büyük Hanımefendi Jia'nın avlusuna açılan kapı sürgülenmiştir; Beyefendi Zheng de şu anda salonda Nanking'den gelen malları inceliyor, o taraftan da gidemezsin. Geriye bir tek arka kapı kalıyor. Sorun şu ki şimdi gidersen yolda biriyle karşılaşabilirsin, o zaman başım daha büyük derde girer. İyisi mi önce ben çevreyi bir kolaçan edeyim, kimse yoksa gelip haber veririm. Bu arada sen burada saklanamazsın çünkü birazdan Nanking'den gelen malzemeyi koymaya gelecekler. Bekleyeceğin bir yer bulayım."

Jia Rui'i kolundan tuttu, önce mumu söndürüp onu avluya doğru yöneltti, ana binanın terasına çıkan merdivenlerin altına girdiler.

"Burası işe yarar. Çömel ve sesini çıkarma! Ben seni almaya geleceğim." diye fısıldadı.

Jia Qiang ve Jia Rong onu yalnız bırakıp gittiler.

Jia Rui merdivenlerin altında itaatkâr bir şekilde çömelip kaldı ve mali durumundaki bozulma üzerine hesaplar yapmaya başladı. Tam o sırada tepesinde bir şarıltı duydu ve bir kova dolusu pis kokulu atık su başından aşağıya boşaltılarak, onu tepeden tırnağa sırılsıklam etti. Yüzü ve başı dışkıyla kaplanınca bir anda dehşet çığlığı çıktı ağzından ama alelacele eliyle ağzını kapatıp bir daha sesini çıkarmadı. Soğuktan tir tir titriyordu. O anda Jia Qiang koşarak geldi.

"Çabuk, çabuk! Şimdi gidebilirsin!"

Bu emir üzerine Jia Rui deliğinden fırlayıp, arka kapıdan evine doğru koştu. Artık gece yarısını geçmişti, birisinin kapıyı açması için seslenmesi gerekti. Kapıya gelen hizmetkâr onun hâlini görünce bunun nasıl olduğunu sordu. Biraz rahatlamak için dışarı çıktığı ve karanlıkta lağım kuyusuna düştüğü yalanını uydurdu. Sonra hemen odasına koşup kıyafetlerini çıkardı ve yıkandı; bu arada Xifeng'ın kendisini nasıl oyuna getirdiğini düşünüp duruyordu. Onun bu kumpasını düşündükçe ruhunda bir nefret dalgası kabarıyordu ama ondan nefret ederken bile cazibesini hatırlayıp sarılma isteği duyuyordu. Bu çelişkili duygular içinde bütün gece gözünü kırpmadı. Ondan sonra Xifeng'ı dinmek bilmez bir tutkuyla özlese de bir daha Rong Konağı'na gitmeye cesaret edemedi.

Öte yandan Jia Rong ile Jia Qiang sık sık onun evine uğrayıp paralarını soruyorlardı, bu yüzden Jia Rui büyükbabası bu meseleyi öğrenecek diye sürekli bir korku içindeydi. Hâlâ yenemediği Xifeng'a olan özlemine bir de ağır borç yükü eklenmişti, bu arada gündüzleri hoşgörüsüz büyükbabasının verdiği okul işleriyle yoruluyor; geceleriyse yirmi yaşında bekâr bir erkek için kaçınılmaz olarak, hiç aklından çıkmayan, ulaşılmaz kadını ha-

yal ederek kötü huylar edinip enerjisini tüketiyordu. Bütün bunlar, iki gece üst üste yaşadığı soğuk, sıkıntı ve kaçmak zorunda kalmanın getirdiği gerginlik ve şokla birleşince, sonunda hastalığa yenik düştü. Bir yıldan daha kısa bir zaman içinde kalpte çarpıntı, iştahsızlık, bacaklarda zayıflık, gözlerde yanma, geceleri ateş, gündüzleri hâlsizlik, idrarda albümin ve balgamda kan gibi belirtiler baş gösterdi. Bu sıkıntılar tam bir çöküntüye neden olup onu yatağa düşürdü. Bütün gün gözleri sımsıkı kapalı hâlde delice şeyler sayıklayarak yatıyordu, onu görenler dehşete düşüyorlardı. Çağrılan doktorlar tarçın kabuğu, kurtboğan kökü, kaplumbağa kabuğu, kara pırasa, mührüsüleyman ile tedavi etmeye çalıştılarsa da hiçbir sonuç elde edemediler.

Kış sona erip bahar geldiğinde hastalığı daha da kötüleşti. Büyükbabası Dairu umutsuzluk içindeydi. Yeni doktorlar bulmak için sağa sola koşturdu ama hiçbir faydası olmadı. Son olarak hiçbir şeyle karıştırılmadan, kaynatılmış ginseng verilmesi tavsiye edilince, bu pahalı çözüm Dairu'nün gücünü aştı ve Rong Konağı'ndan yardım istemek zorunda kaldı. Wang Hanım Xifeng'a kendilerininkinden elli gram tartıp vermesini söyledi.

"Önceki gün büyükannenin haplarını yaparken, bana geriye kalan bütün kökleri General Yang'ın eşine vereceğin ilaç için ayırmamı söylemiştin. Dün ona ilacını gönderdim, bu yüzden bizde de hiç kalmadı." dedi.

"Bizde yoksa o zaman birini gönderip kayınvalidenden iste ya da ihtiyacımız kadarı belki Kuzen Zhen'in evinde de vardır. Bütün bulduklarını bir araya getirip ver. Genç bir insanın hayatını kurtarabilirsen, bu herkesin yararına olur."

Ama Xifeng, Wang Hanım'ın dediklerini yerine getirmiş gibi yapıp aslında hiçbir araştırmaya girişmedi. Sadece kırık parçaları toparlayarak otuz gram bile tutmayan ginsengi, Wang Hanım'ın elinde bu kadar kaldığını bildiren bir notla beraber Dairu'ye gönderdi. Ama Wang Hanım'a elli gramdan fazla bulup gönderdiğini söyledi.

Jia Rui umutsuzca yaşamak istiyor ve kendisine verilen her ilacı hevesle yutuyordu ama bu yolda harcanan bütün paralar boşa gitti, hiçbir şey ona iyi gelmedi.

Bir gün aksak bir Taocu rahip sadaka için kapıya geldi ve intikam sonucu çıkan hastalıkları tedavi edebildiğini iddia etti. Buna kulak misafiri olan Jia Rui hasta yatağında, yastığına secde ederek seslendi.

"Çabuk, o rahibi içeri alıp beni kurtarmasını söyleyin!"

Hizmetkârlar Taocu rahibi odaya getirdiler. Jia Rui hevesle onun koluna yapışıp, "Beni kurtar, Kutsal Rahip!" diye tekrar tekrar bağırdı.

Taocu rahip iç geçirdi.

"Hiçbir ilaç senin hastalığını iyileştiremez." dedi ciddiyetle. "Ama ben sana çok değerli bir şey verebilirim, her gün ona bakarsan kesinlikle hayatın kurtulur."

Böyle diyerek heybesinden, her iki tarafında da yansıtıcı yüzey olan bir ayna çıkardı. Sapında Değerli Aşk Aynası yazıyordu. Bunu Jia Rui'e verdi.

"Bu ayna Büyük Boşluk Diyarı'ndaki Hayalî Ruh Salonu'ndan geliyor." dedi. "Uyarıcı Görüntü Perisi tarafından, ahlaksız zihinsel eylemlerin kötü etkilerinden kaynaklanan hastalıkların iyileştirilmesi için yapıldı. Hayat veren ve iyileştirici bir gücü olduğundan, kalpleri güzelliğin cazibesine karşı çok hassas olan akıllı ve yakışıklı genç beyefendilerin kullanmaları için dünyaya gönderildi. Uyulması gereken çok önemli bir şartla sana veriyorum. Sadece arka yüzüne bakacaksın. Her ne olursa olsun, asla ama asla ön yüzüne bakma. Üç gün sonra onu geri almak için geleceğim, bu zaman süresince hastalığının iyileşeceğini garanti ediyorum."

Bunu dedikten sonra oradakilerin biraz daha kalması için ricalarına hiç kulak asmadan, şaşırtıcı bir hızla gitti.

"Ne kadar ilginç!" diye düşündü Jia Rui. "Bir bakayım şu aynaya, neler olacak." Aynayı aldı, yüzüne doğru kaldınp tarif ettiği gibi baktı. Aynada bir kafatası sıntıyordu, küfrederek kapattı hemen. "Kahrolası aptal, beni korkuttu! Bir de öteki yüzüne baksam ne olur acaba?"

Aynayı çevirdi, orada Xifeng eliyle işaret ederek onu çağınyordu. Mest olmuş bir hâlde peşinden aynanın içine daldı. Orada

sevdiğiyle birlikte olduktan sonra genç kadın onu dışarıya gönderdi. Ama kendisini tekrar yatağında bulunca gözlerini açıp korkuyla bir çığlık attı çünkü elindeki ayna kendiliğinden öbür yüzünü dönmüş ve daha önce gördüğü, sırıtan kafatası tekrar ortaya çıkmıştı. Yaşadığı ilişkiden sonra terden sırılsıklam olsa da tatmin olmamıştı. Bir kere daha aynanın öteki yüzünü çevirdi. Xifeng önceki gibi eliyle işaret ederek çağırdı onu ve yine onun peşinden gitti. Aynı şey dört kez tekrarlandıktan sonra, dördüncüde tam oradan ayrılmak üzereyken, ellerinde demir zincirler olan iki adam gelip onu bağladı ve sürükleyerek götürdü.

"Durun! Aynayı da yanıma alayım!" diye bağırdı.

Bunlar son sözleri oldu.

Yatağının etrafında duran refakatçileri onun aynayı alıp baktığını, sonra elinden düşürdüğünü; dehşet içinde gözlerini açıp tekrar aynayı aldığını ve yeniden düşürdüğünü gördüler. Sonunda bir daha hiç kıpırdamamıştı. Onu yakından incelediklerinde, nefes almadığını anladılar. Bedeninin alt kısmındaki çarşaf ıslak ve soğuktu.

Hemen onu yataktan kaldırdılar ve ölüyü hazırlamaya başladılar. Yaşlı Dairu ve karısı üzüntüden perişan hâlde Taocu rahibe beddua ettiler.

"Bu şeytan aynası!" dedi Jia Dairu. "Başka bir zarar daha vermeden hemen ortadan kaldırılmalı." Sonra ateşe atılıp yakılmasını emretti.

Ama tam o sırada havada bir ses duyuldu.

"Ön yüzüne bakmasını kim söyledi? Doğruyu yanlışla karıştırmak sizin suçunuz. Neden benim aynamı yakıyorsunuz?"

Birdenbire ayna havalanıp odadan dışarı uçtu. Dairu peşinden gidip bakınca aksak Taocu rahibi gördü. Kendisine doğru uçan aynayı kapıp Dairu'nün gözlerinin önünde ortadan kayboldu.

Yapılacak bir şey olmadığını gören Jia Dairu hiç zaman kaybetmeden cenaze hazırlıklarına başlamak zorunda kaldı. İlgili

herkese torununun öldüğünü duyurdu. Üçüncü gün sutraların[1] okunmasına başlandı ve yedinci gün de cenaze töreni yapıldı. Tabut daha sonra gömülene kadar bekletilmek üzere Demir Eşik Tapınağı'na götürüldü.

Jia ailesinin bütün üyeleri başsağlığına geldiler. Rong Konağı'ndan Jia She ve Jia Zheng ile Ning Konağı'ndan Kuzen Zhen yirmişer tael gümüş, ailenin diğer üyeleri kendi gelir düzeylerine göre bir ila dört arasında değişen miktarlarda tael verdiler. Merhumun öğrencilerinin aileleri de aralarında yirmi otuz tael topladılar. Böylelikle durumu çok da iyi olmayan Jia Dairu birinci sınıf bir cenaze töreni yapmayı başarabildi.

Jia Rui'in hastalığının başladığı yılın sonunda, Lin Ruhai çok ciddi bir hastalığa yakalandığını bildiren bir mektup yazarak kızının eve gönderilmesini istedi. Bu mektup Büyük Hanımefendi Jia'yı derin bir kedere boğdu ama yine de büyük bir hızla Daiyu'yü yolculuk için hazırladılar. Baoyu de Daiyu'nün kendisini bırakacağı düşüncesiyle canı çok sıkılsa da baba kızın duygularını etkileyecek bir konuya müdahale etmedi. Büyükanne, Jia Lian'in Daiyu'ye eşlik ederek, sağ salim gidip gelmesini sağlaması konusunda ısrar etti. Götürülecek hediyeler ve seyahat parasının gerektiği gibi hazırlandığını söylemeye gerek yok. Seyahatin başlayacağı en uygun gün belirlendi, Jia Lian ve Daiyu herkesle vedalaştılar. Refakatçileriyle beraber tekneye binip Yangzhou'ya doğru yola çıktılar.

Ayrıntıları istiyorsanız sonraki bölümde öğrenebilirsiniz.

---

1) Budizm'de Buda'nın öğretilerinden oluşan ve doğrudan onun sözlerini aktardığı varsayılan metinlere verilen isimdir. (ç.n.)

13. BÖLÜM

Keqing ölür ve Jia Rong İmparatorluk Muhafızı olarak atanır.

Xifeng, Ning Konağı'nın idaresine yardımcı olur.

Kocası Jia Lian, Daiyu ile beraber Yangzhou'ya gittikten sonra, Xifeng için hayat çok sıkıcı ve mutsuz bir hâl aldı. Özellikle akşamları Pinger ile sohbet etmenin dışında, uyumaktan başka yapılacak bir şey yok gibi görünüyordu.

Bir akşam nakış işlerinden sıkılınca, kucağında el sobasıyla lambanın yanında oturmuştu, Pinger'ya yorganını ısıtmasını söyledi, sonra ikisi de yattılar. Gece yarısından sonra geç saatlere kadar Jia Lian'in yolculuğunun hangi aşamada olduğunu konuşup, o anda nerede olabileceğini hesaplayarak sohbet ettiler. Kısa bir süre sonra Pinger uykuya daldı, Xifeng'ın da göz kapakları kapanırken, Keqing'in odaya girdiğini fark edip büyük bir şaşkınlık yaşadı.

"Uykuya ne kadar da düşkünsün, yenge!" diye bağırdı Keqing, neşeyle. "Sen beni uğurlamadan, bugün yolculuğuma çıkmak zorundayım. Ama boş ver! Sen bana gelemediğin için ben sana gelmek zorunda kaldım. İkimiz her zaman çok yakın olduk, seninle vedalaşmadan gitmeye dayanamadım. Ayrıca sadece senin duyman gereken son bir arzum var çünkü bu konuda başka kimseye güvenemem."

"Nedir, söyle." dedi Xifeng, şaşkın bir şekilde. "Senin için bunu yerine getireceğime güvenebilirsin."

"Söyle bana, yenge!" dedi Keqing. "Kadınların içinde nasıl bir istisnasın ki güçlü erkekler bile senin dengin olamıyorlar. Şu atasözlerini biliyorsundur: 'Ay en tepeye çıktığında küçülmeye başlar, sular iyice yükseldiğinde taşar.' ya da 'Ne kadar yükseğe tırmanırsan düşüşün o kadar sert olur.' Bizim ailemiz neredeyse yüzyıldır göz kamaştırıcı bir başarı yaşadı. Diyelim ki bir gün 'Talihin zirvesindeyken düşüş başlar.' tıpkı 'Ağaç devrildiğinde maymunlar kaçışır.' atasözündeki gibi. Bizim büyük ve kültürlü diye ünü olan ailemize ne olacak?"

Keqing'in sorusu Xifeng'ı huzursuz etti ama aynı zamanda yeğeninin önsezisine derin bir saygı da duydu.

"Korkularında çok haklısın." dedi. "Peki, böyle bir tehlikeyi nasıl engelleyebiliriz?"

"Çok safsın, yenge!" dedi Keqing, alaycılıkla. "Sıkıntı doruğa ulaştığı zaman mutluluk başlar. Şeref ve utanç sonsuz bir döngü içinde birbirlerini takip ederler. Hiçbir insan gücü bu döngüyü engelleyip, sürekli tek bir pozisyonda tutamaz. Yapabileceğin tek şey, zor zamanlara dayanmak için refah dönemlerinde önlem almaktır. Şu anda iki şey hariç her şey yolunda görünüyor. Bu iki konuyu önereceğim şekilde ele alırsan, geleceğe korkusuzca bakabilirsin."

"Hangi iki şeymiş o?" diye sordu Xifeng.

"Ataların mezarlarına dönemsel olarak kurbanlar sunulsa da bunun için ayrılan sabit bir gelir kaynağı yok. Bu birinci mesele. İkincisi de aile okuluyla ilgili. Yine onun için de ayrılmış sabit bir gelir kaynağı yok. Görünüşe göre şimdiki refahımız devam ettiği sürece hem dönemsel kurbanlar hem de okul için kaynak eksikliği olmayacak. Ama gelecekte aile zor günler yaşadığı zaman onlar için para nereden bulunacak?"

"Bu iki konuyu halletmek için tek bir yol olduğuna inanıyorum. Hâlâ zengin ve güçlüyken atalarımızın mezarlarının yakınında olabildiğince çok arazi ve mülke yatırım yapmalıyız. Aile okulu da o tarafa taşınmalı. Oralardan gelecek gelirle kurbanların ve okulun masrafları karşılanır. Yaşlı ya da genç bütün aile bir araya toplanıp bir yönetmelik hazırlamalı ve buna göre ailenin her

bir kolu sırayla bu mülklerin, gelirlerin ve kurbanların yönetimini bir yıllığına üstlenir. Sabit bir düzende sorumluluğun dönüşümlü alınması, anlaşmazlıkları önler ve ipotek ya da satış gibi tehlikeleri de azaltır."

"Herhangi bir suç yüzünden sülalenin başı derde girse ve mal varlığına el konsa bile, bu hayır işleri mülkü bundan muaf tutulacak ve ailenin serveti düşüşe geçince, gençlerin çiftçilik ve eğitim için gidebileceği bir yer olacak; aynı zamanda atalara kurban adanması da devam ettirilebilecek. Şimdiki talihimizin sonsuza kadar süreceğine inanarak geleceği düşünmeyi reddetmek basiretsizliktir. Çok yakın bir zamanda bu ailede mutlu bir olay gerçekleşecek, tıpkı yanan ateşe gaz dökülmesi gibi bir görkem yaşanacak. Ama saman alevi gibi kısa bir mutluluk olacak. Her ne olursa olsun atasözünü unutma: 'Her şeyin bir sonu vardır.' Bunu unutup da iyi zamanlarda önlem almazsanız, artık çok geç olduğunda acı bir pişmanlık duyarsınız."

"Sözünü ettiğin mutlu olay nedir?" diye sordu Xifeng, hevesle.

"Bu fâni kulaklara açıklanmayacak bir sır. Ama bu dünyadaki kısa arkadaşlığımızın hatırına veda hediyem olarak şu sözleri sana bırakıyorum. Sakın hiçbirini unutma!"

"Üç bahar geçtikten sonra çiçek açma dönemi sona erecek; herkes kendi çıkış yolunu bulmak zorunda kalacak."

Xifeng'ın başka bir soru sormasına fırsat kalmadan, iç kapıda asılı olan çana dört kez vuruldu. Dört kez! Ölümün işareti!

Bir hizmetkârın sesiyle uykusundan sıçrayarak uyandı.

"Ning Konağı'ndan Bayan Rong ölmüş."

Vücudundan soğuk terler boşandı, bir süre buz kesilerek yerinden kıpırdayamadı. Sonra kendisini kalkmaya zorlayarak, üstünü değiştirip Wang Hanım'a gitti.

Bu esnada bütün ev halkı bu üzücü haberi duymuştu. Hepsi şaşkına dönmüş ve yıkılmış gibi görünüyordu. Keqing'den yaşlı olanlar onun ne kadar saygılı olduğunu; yaşıt olanlar sıcaklığını ve cana yakınlığını; daha küçük olanlarsa merhametli ve sevecen olduğunu dile getiriyorlardı. Yaşına ve cinsiyetine bakılmaksızın

tüm hizmetkârlar onun fakire ve âcize karşı şefkatini, yaşlılara ve çok gençlere karşı nezaketini anarak gözyaşı döküyor, diğerleri gibi yüksek sesle acı acı sızlanıyorlardı.

Şimdi bu konudan biraz uzaklaşıp Baoyu'ye dönelim.

Daiyu'nün babasının yanına gidişinden sonraki birkaç gün, onun arkadaşlığından mahrum kalan Baoyu diğerleriyle zaman geçirmeyi bırakıp içine kapanmıştı ve her akşam kederli bir şekilde erkenden yatıyordu. Rüyalarının tam ortasında, Keqing'in ölüm haberiyle irkilerek uyandı. Birden kalbine bir bıçak saplanmış gibi bir acı hissetti. Bir çığlıkla beraber ağız dolusu kan kustu. Xiren ve diğer hizmetçileri hemen dehşet içinde koşup ne olduğunu sordular. Büyükanne Jia'ya haber verip doktor çağırmasını isteyeceklerdi ama Baoyu izin vermedi.

"Merak etmeyin, önemli bir şey değil!" dedi onlara. "Kalbe aniden baskı yapan ateş kanın normal yollardan akışına engel oluyor."

Yataktan kalktı ve kendisini giydirmelerini istedi, önce büyükannesine, sonra da öteki konağa gidecekti. Xiren hâlâ onun için endişeliydi ama bu kadar kararlıyken onu durdurmaya cesaret edemedi.

Büyükanne Jia da onun gitmesine karşı çıktı.

"Hemen ölüm sonrası orası temiz olmaz. Ayrıca gecenin bu saatinde rüzgâr da serttir. Yarın erkenden gitmen yeterli olur."

Ama Baoyu çok ısrar edince Büyük Hanımefendi Jia onun için araba hazırlanmasını ve birkaç hizmetkârın da refakat etmesini emretti. Ning Konağı'na vardıklarında giriş kapıları ardına kadar açıktı ve her iki tarafındaki fenerlerle ışıl ışıl aydınlatılmıştı. Gecenin geç saatine rağmen girip çıkan bir insan kalabalığı vardı ve içeriden evi temelinden sarsan feryatlar geliyordu.

Arabasından inen Baoyu, Keqing'in yattığı odaya hızla daldı ve orada bir süre acı acı ağladı. Sonra You Shi'ye uğradı, eskiden de arada bir olan hazımsızlık atağıyla yatarken buldu onu. Sonra Jia Zhen'i ziyarete gitti.

O zamana kadar Jia Dairu, Jia Daixiu, Jia Chi, Jia Xiao, Jia

Dun, Jia She, Jia Zheng, Jia Cong, Jia Bin, Jia Heng, Jia Guang, Jia Chen, Jia Qiong, Jia Lin, Jia Qiang, Jia Chang, Jia Ling, Jia Yun, Jia Qin, Jia Jin, Jia Ping, Jia Zao, Jia Heng, Jia Fen, Jia Fang, Jia Lan, Jia Jun ve Jia Zhi gelmişti.

Kuzen Jia Zhen neredeyse gözyaşlarıyla boğulur gibi Jia Dairu ve diğerlerine, "Ailedeki genç ya da yaşlı herkes, uzak akraba ya da yakın dostlar bilirler ki gelinim herhangi bir erkek evlattan on kat daha iyiydi. Şimdi o bizden alındığı için, ailenin bu kolunun soyu tükenmeye mahkûm." dedi ve tekrar gözünden yaşlar boşandı.

Erkekler onu teselli etmeye çalıştılar.

"Bu dünyadan gittiğine göre, artık ağlamanın bir yararı yok! Şimdi önemli olan nasıl bir cenaze yapılacağına karar vermek."

"Nasıl bir cenaze mi?" diye bağırdı Kuzen Zhen. "Bütün servetimi vermeye hazırım."

O konuşurken Qin Bang Ye, Qin Zhong ve You Shi'nin iki kız kardeşiyle birkaç akrabası geldiler. Kuzen Zhen misafirlerle ilgilenme görevini Jia Qiong, Jia Cen, Jia Lin ve Jia Qiang'a devretti. Ayrıca birisine cenaze töreni ve sonrasındaki merasimler için en hayırlı günleri seçmek üzere Astroloji Dairesi'nden bir astrolog çağırmasını söyledi.

Bu görevlinin onayıyla, cenazenin kırk dokuz gün evde kalmasına ve ailenin resmî başsağlığı ziyaretlerini kabule hazır olduğunu gösteren vefat ilanının üçüncü gün dağıtılmasına karar verildi. Keqing'den önce ya da sonra ölenlerin ruhlarının kurtuluşu için kırk dokuz gün boyunca ana kabul salonunda Büyük Şefkat Ayini'ni gerçekleştirmek üzere yüz sekiz Budist rahip çağrıldı. Aynı zamanda, Cennet Kokusu Kameriyesi'nde kurulacak mihrapta Quanzhen Okulu'ndan doksan dokuz Taocu rahip arınma ve günahların bağışlanması için ayinler düzenleyeceklerdi. Bu organizasyonlar yapıldıktan sonra, tabut Yoğun Koku Bahçesi'ndeki diğer kameriyede bulunan geçici mabede götürüldü. Orada elli yüce Budist rahip ile elli yüce Taocu rahip, kırk dokuz gün boyunca, yedi günde bir sırayla dua okuyacaklardı.

Büyük torununun karısının öldüğünü duyan Jia Jing'i kimse

evine dönmeye ikna edemedi. Kendisinin de ebediyete intikal etmesinin yakın olduğunu düşündüğünden, eve gidip de çok zor kazandığı erdemliliğini dünyevi kirlilikle lekelemek istemiyordu. Dolayısıyla tüm cenaze organizasyonunu dilediği gibi yapması için oğluna bıraktı.

Babasının kayıtsızlığı Jia Zhen'e savurganlığına müsamaha gösterme yolunu açmış oldu. Tabut için birkaç çeşit ahşabı inceleyen Kuzen Zhen, hiçbirini zevkine uygun bulmadı. Taziyeye gelen Xue Pan onun bu problemini duydu.

"Bizim kereste depomuzda, Sarı Deniz'deki Demir Ağ Dağı'ndan gelen keresteler var." dedi genç adam. "Ondan yapılan tabutların sonsuza kadar çürümeden dayandığını söylüyorlar. Babam onları yıllar önce Prens Yi Zhong için getirmiş ama o itibardan düşünce kereste de kullanılmamış. Hiç kimsenin gücü onları satın almaya yetmediğinden depoda duruyorlar. İstersen göndereyim."

Bu habere çok sevinen Jia Zhen keresteleri hiç gecikmeden getirtti. Herkes etrafına toplanıp hayretle bağrıştı. Tabutun tabanı ve yan yüzleri için kullanılacak kalaslar en az yirmi santim kalınlığında ve hurma ağacı gibi damarlıydı, kokusu miski ve sandal ağacını hatırlatıyordu. Üzerine parmakla vurulduğunda metal ya da yeşim taşı gibi çınlayan bir ses çıkıyordu. Herkes çok beğendi ve Jia Zhen yüzü ışıldayarak fiyatını sordu.

"Bu seti bin taele bile alabileceğinden şüpheliyim." diye cevap verdi Xue Pan, gülerek. "Sen fiyatını hiç düşünme. İşçilere emekleri için birkaç tael ver yeter."

Jia Zhen çok teşekkür ettikten sonra kerestenin hemen kesilip cilalanması için talimat verdi. Ama Jia Zheng, kraliyet ailesinden olmayan birisini gömmek için böyle bir malzemenin kullanılmasının uygun olduğundan emin değildi ve en iyi kalite sedir ağacının yeterli olacağı konusunda ısrar etti. Keqing için seve seve ölmeye hazır olan Kuzen Zhen onu dinlemedi.

Keqing'in ölümünden sonra hizmetçilerinden biri olan Ruizhu'nun bir sütuna başını vurarak canına kıydığı haberi geldi. Nadir bulunan bu sadakat eylemi bütün sülalenin hayranlığını

kazandı. Kuzen Zhen hemen bir toruna yakışan bir törenle tabuta konmasını ve tabutunun da Yoğun Koku Bahçesi'ndeki Ölümsüzlük Kameriyesi'ne Keqing'in tabutunun yanına konmasını emretti.

Keqing çocuk sahibi olmadan öldüğü için, onun bir başka küçük hizmetkârı olan Baozhu vaftiz kızı olarak baş cenaze ağıtçısı olup, taşıyıcılar tabutu almaya geldiklerinde yas kâsesini kırma ve cenaze kafilesinde önde yürüme görevlerini üstlenmek istedi. Kuzen Jia Zhen buna çok memnun oldu ve sanki Keqing'in öz kızıymış gibi bundan sonra ona "Bayan Baozhu" olarak hitap edilmesini emretti. Bu esnada Baozhu tabutun yanına yerleşti ve evlenmemiş bir kız evlada uygun şekilde davranmaya başlayarak gözyaşı döktü ve sesi kısılana kadar ağıt yaktı.

Bu hazırlıkların ardından sülalenin geri kalanı ailenin hizmetkârlarıyla birlikte, köklü geleneklere uygun şekilde, doğru ve sistemli olarak yas vazifelerini yerine getirdiler.

Bununla birlikte, Jia Rong'un statüsünü düşününce, ailenin geleneklere olan saygısı Kuzen Zhen için büyük bir huzursuzluk kaynağı oldu çünkü oğlu sadece bir İmparatorluk Koleji öğrencisiydi ve bu, cenaze pankartına yazılmaya uygun bir unvan değildi ve cenaze kafilesinde taşındığı zaman Keqing'in unvanı hiç gösterişli olmayacaktı.

Şansa bakın ki ilk yedi günlük dönemin dördüncü günü, yani programlanan resmî başsağlığı kabullerinin başladığı gün, Büyük Görkem Sarayı'nın Hazine Vekili Dai Quan bir ziyarette bulundu. Kendisinden önce temsilcilerini merhumun ruhuna adanacak kurbanlarla beraber göndermişti. Bu hediyeleri bizzat takdim etmek üzere, yolları açan tellallar ve gonk taşıyan adamlar öncülüğünde büyükçe bir tahtırevanla geldi. Kuzen Zhen hemen bu ziyaretten bir fayda sağlamaya karar verdi.

Dai Quan hediyelerini sunar sunmaz Kuzen Zhen onu Bal Arısı Kameriyesi'ne götürüp oturttu ve çay ikram etti. Sonra konuğuyla sohbete başlayıp oğlu Jia Rong için bir mevki satın almayı düşündüğünden söz etme fırsatı buldu. Vekil onun aklından geçenleri tahmin edip;

"Sanıyorum cenazeye biraz daha görkem katmak için bunu düşündünüz." dedi gülerek.

"Sevgili Vekil, tam üstüne bastınız!" diye kabullendi Kuzen Zhen.

"Ne tesadüf!" dedi Dai Quan. "Bu duruma çok uygun bir mevki var. Üç yüz kişilik İmparatorluk Muhafızları Birliği'nde iki boş pozisyon var. Dün Marki Xiangyang'ın en küçük kardeşi bana 1,500 tael gönderdi ve bunlardan birini talep etti. Bildiğiniz gibi biz çok eski arkadaşız, bu sebeple büyükbabasının hatırına hiçbir zorluk çıkarmadan bu teklifini hemen kabul ettim. Bir boş pozisyon kaldı, bunu da Yongxing'in Askerî Valisi Şişman Feng'ın oğlu için satın almak isteyeceği kimin aklına gelirdi? Ama henüz ona cevap verecek zaman bulamadım. Eğer oğlunuz isterse, acele edip özelliklerini ve geçmişini yazıya döksün, ne yapabileceğime bir bakayım."

Jia Zhen hemen kâtiplerine bir hizmetkâr gönderip oğlunun adını, yaşını ve kökenini kırmızı bir kâğıda yazmalarını emretti. Çabucak aşağıdaki tasvir hazırlanıp incelemesi için Dai Quan'a verildi.

İsim: JIA RONG

Memleketi: Jiangning Vilayeti, Jiangnan.

Statüsü: İmparatorluk Koleji Öğrencisi

Yaşı: 20

Büyük büyükbabası: Metropolitan Garnizonu Başkomutanı General Jia Daihua, miras olarak birinci derece soylu.

Büyükbabası: 17 yılının Metropolitan Âlimi Jia Jing.

Babası: Miras olarak Üçüncü Derece General Jia Zhen.

Dai Quan hızla göz gezdirdikten sonra kendisine refakat eden genç kâtibe verdi.

"Geri döndüğümüzde bunu Maliye Dairesi Başkanı yaşlı Zhao'ya teslim edip selamlarımı ilet. İmparatorluk Muhafızları'ndaki beşinci derece memuriyet için atama yazmasını ve beraberinde gönderilecek belgelerin bu özelliklerle doldurulmasını

rica ettiğimi söyle. Parayı ödemek için yarın kendisine uğrayacağım."

Genç kâtip başını eğerek kabul etti ve Dai Quan gitmek üzere ayağa kalktı. Kuzen Zhen onu daha fazla alıkoyamayacağını anlayıp dış kapıya kadar geçirdi. Vekil tahtırevanına binerken, Kuzen Zhen parayı Maliye Dairesi'ne mi, yoksa evine mi getirmesi gerektiğini sordu.

"Bin tael tartıp evime gönderseniz iyi olur. Daireye giderseniz kesin sizi kandırırlar, zarar edersiniz." dedi vekil.

Kuzen Zhen samimiyetle teşekkür etti.

"Yas dönemi biter bitmez, şükranlarını sunması için delikanlıyı evinize getireceğim." dedi.

Böylece ayrıldılar. Vekil gider gitmez, sokakta tellalların sesleri bir kere daha duyuldu, bu sefer Zhongjing Markisi ve Büyükanne Jia'nın yeğeni Shi Ding'in karısı ile küçük yeğeni Shi Xiangyun'ün geldiğini haber veriyorlardı. Wang Hanım, Xing Hanım ve Wang Xifeng onları Kuzen Zhen'in kabul salonuna aldılar. Ardından Jinxiang ve Chuanning markileri ile Shoushan Kontu'nun kurban hediyeleri tabutun önünde sergilendi. Kısa bir süre sonra da bu üç beyefendi tahtırevanlarından indiler. Jia Zhen onları dışarıda karşılayıp ana salona götürdü.

O andan itibaren sürekli bir ziyaretçi akını başladı. Kırk dokuz gün boyunca Ning Konağı'nın önündeki sokak sürekli gidip gelen, beyazlar içindeki yaslı akrabalar ve rengârenk resmî kıyafetleri içindeki yüksek memurlarla dolup taştı.

Dai Quan'in ziyaretinin ertesi günü babasının emri üzerine Jia Rong matem kıyafetini çıkarıp resmî kıyafetini giydi ve atamasını almaya gitti. Sonra mabetteki eşyalar ve tören alayının nişanı beşinci derece bir memura uyacak şekilde yeniden düzenlendi. Tabutun ayakucundaki hediye masasında duran vefat tabelası ve ilanı da şu şekilde değiştirildi:

"Jia Ailesi'nden Qin Hanım'ın Cenaze Töreni, İmparatorluk İmtiyazı ile Beşinci Derece Hanımefendi."

Yoğun Koku Bahçesi'nin sokağa bakan kapısı ardına kadar

açıldı ve her iki tarafa kurulan platformların üzerinde maviler giymiş müzisyenler gün içinde belirli saatlerde müzik çalıyorlardı. Bunların her iki tarafında derece nişanı sergileniyordu: Ahşap tezgâhların üzerinde ışıl ışıl bir dizi balta ve kargı duruyordu. Kapının iki yanında ise parlak kırmızı boyalı levhalarda büyük, altın harflerle yakını ölen kişinin statüsü yazıyordu: "Yasak Şehir'in İç Sarayı'nı korumakla görevli İmparatorluk Muhafızı."

Kapının iç kısmında birbirlerine bakan iki sunak kurulmuştu, üstlerinde oturan Budist ve Taocu rahipler kendi kutsal metinlerini okuyorlardı. Bu sunakların önlerinde büyük harflerle şu yazı vardı:

"Jia Ailesi'nden Qin Hanım'ın Cenaze Töreni"

"Vâris Ningguo Dükü Jia Yuan'in büyük büyük torunu, Yasak Şehir'in İç Sarayı'nı korumakla görevli İmparatorluk Muhafızı Jia Rong'un eşi."

"Dünyanın dört kıtasının merkezinde bulunan bu güzel ülkede, Tanrı'nın emriyle yönetilen bu huzurlu topraklarda ve imparatorlukta, biz Sofuluk Okulu'nun Başdenetçisi, Budist Başrahip Wan Xu ve Kutsal Üçlü Okulu'nun Başdenetçisi, Taocu Başrahip Ye Sheng, saygıyla kendimizi arındırıp gözlerimizi gökyüzüne kaldırıyor ve Buda'ya secde ediyoruz. Kırk dokuz günlük bu Büyük Ayin süresince, merhumun günahlarından arınması ve cezadan kurtulması için kutsal merhametlerini ve ruhani görkemlerini göstersinler diye bütün ilahlara âcizane bir şekilde yalvarıyoruz." Ve benzer şekilde daha pek çok ifade.

***

Kuzen Zhen cenazeye ilişkin tüm organizasyonundan memnun olduğu hâlde ona huzursuzluk veren başka bir konu vardı. You Shi yine hastalanıp yatağa düşmüştü ve zorunluluklarını yerine getirecek durumda değildi. Kuzen Zhen bu kadar çok sayıda önemli hanımefendinin başsağlığı için eve geldiği bir zamanda, nezaket kurallarının çiğnenmesinin aileyi gülünç duruma düşüreceğinden korkuyordu.

Onun zihni bu problemle meşgulken Baoyu tesadüfen yanına oturmuş, yüzündeki kasveti ve dalgın ifadeyi fark etmişti. Her şey mükemmel bir şekilde halledilmesine rağmen neden hâlâ

endişeli olduğunu sordu. Kuzen Zhen evin hanımının ortalarda olmamasının canını sıktığını söyledi.

"Bu hiç sorun değil!" dedi Baoyu, yüreklendirici bir şekilde. "Sana idareyi ele alacak birini önerebilirim. Bir aylığına onu işlerin başına koy, her şeyin sorunsuz ilerleyeceğini garanti ediyorum."

"Kimi kastediyorsun?" diye sordu Kuzen Zhen, hevesle.

Etrafta bu kadar çok akraba ve dost varken onun adını yüksek sesle söylemeyi uygun bulmayan Baoyu, Kuzen Zhen'e yaklaşıp kulağına fısıldadı.

"Evet, kesinlikle doğru kişi!" diye bağırdı, son derece memnun bir şekilde. "Hemen bu konuyu halledeyim!"

Herkesten izin isteyip Baoyu'nün elinden tutarak kendi dairesindeki kabul salonuna gitti.

Bugün ayinlerin yapıldığı yedinci günlerden biri olmadığından, aile dışından gelen ziyaretçilerin sayısı çok azdı. İç dairelerde Jia ailesinin çok yakını olan birkaç hanım misafir vardı sadece. Xing Hanım, Wang Hanım, Xifeng ve evin diğer hanımları onlarla ilgileniyorlardı. Bir hizmetkâr Jia Zhen'in geldiğini haber verince, bütün misafir hanımlar şaşkınlık çığlıklarıyla iç odaya kaçıştılar. Sadece Xifeng yavaş yavaş ayağa kalkıp soğukkanlı bir şekilde bekledi.

Jia Zhen de son zamanlarda kendisini pek iyi hissetmiyordu. Hastalığının neden olduğu bitkinlik aşırı üzüntüyle daha da ağırlaşmış ve onu bastondan destek almak zorunda bırakmıştı. Xing Hanım odaya giren acınacak hâldeki adamı görünce endişelendi.

"Sen iyi değilsin." dedi. "Günlerdir çok fazla çalışıyorsun. Biraz dinlenmelisin. Buraya neden geldin?"

Kuzen Zhen elindeki bastona sıkı sıkı tutunarak diz çöküp selam vermeye gayret gösterdi ve kadın akrabalarına her şey için teşekkür etti. Xing Hanım, Baoyu'den kalkmasına yardım etmesini istedi ve bir sandalye getirtti ama Kuzen Zhen oturmadı.

"Siz üç hanımefendiden yeğeniniz için bir iyilik istemeye geldim." dedi.

"Nedir?" diye sordu Xing Hanım.

"Hiç şüphesiz çok iyi bildiğiniz gibi, gelinimizin ölümünden beri karım hasta yatıyor, iç dairelerde her şey karmakarışık bir durumda. Acaba Kuzen Xifeng bir aylığına işlerin idaresini ele alabilir mi diye soracaktım. Eğer kabul ederse bu içimi çok rahatlatacak."

"Demek buydu!" dedi Xing Hanım, gülümseyerek. "Xifeng şimdi Wang halasının evinin bir parçası, bu yüzden de ondan izin almalısın."

"Biliyorsun, o daha çok genç ve bu konularda çok tecrübesiz." dedi Wang Hanım, aceleyle. "İşlerin üstesinden gelemezse insanlar bize gülerler. Başka birisini bulsan daha iyi olur."

"Aklından geçenleri tahmin edebiliyorum, yenge." dedi Kuzen Zhen. "Onu çok çalıştırırız diye korkuyorsun. Yoksa işleri iyi idare edememesi söz konusu bile değil, garanti ederim. Çocukluk oyunlarında bile Kuzen Xifeng çok kararlıydı ve ne istediğini bilirdi. Evlendiğinden beri öteki evi idare ederken tecrübe kazandı. Son birkaç gündür bu konuyu çok düşündüm ve Kuzen Xifeng'dan başka sorabileceğim kimse olmadığına emin oldum. Benim ve karımın hatırı için bunu yapmasına izin vermeseniz de bari merhumun hatırına yapın."

O anda yine gözyaşlarına boğuldu.

Wang Hanım'ın tek endişesi, cenazeler konusunda hiç tecrübesi olmayan Xifeng'a bu işin çok fazla gelip, belki de sonunda kendisini aptal durumuna düşürmesiydi. Ama Kuzen Zhen'in dokunaklı ricası tavrının yumuşamasına neden oldu ve sanki bir karara varma mücadelesi veriyormuş gibi Xifeng'a düşünceli bir şekilde baktı. Xifeng ise her zaman bir şeyleri yönetmeyi sever ve bunu yapma yeteneğini sergilemek isterdi. Kendi evini ustaca yönetiyor olsa da düğün ya da cenaze gibi büyük olayların sorumluluğu ona hiç verilmediğinden, diğerlerinin onun yeterliliğine tam olarak güvenmediğini düşünüyor ve hep böyle bir fırsatı kolluyordu. Kuzen Zhen ricada bulunduğu anda, içinden hemen razı olmuştu; şimdi de Wang Hanım'ın neredeyse ikna olduğunu görüp süreci hızlandırmak istedi.

"Kuzen Zhen o kadar hevesli ve ısrarlı ki belki de kabul etmeliyiz, hala."

"Üstesinden gelebileceğinden emin misin?" diye fısıldadı Wang Hanım.

"Olmaması için bir neden göremiyorum." dedi Xifeng. "Kuzen Zhen dışarıdaki bütün düzenlemeleri yapmış zaten. Yalnızca evin içindeki işlere göz kulak olmak kalıyor. Bilmediğim bir konu olsa bile, her zaman sana sorabilirim."

Bu çok mantıklı olduğundan Wang Hanım daha fazla itiraz etmedi. Xifeng'ın gönüllü olduğunu gören Kuzen Zhen gülümseyerek ona döndü.

"Ben her şeyle ilgilenemiyorum." dedi. "Bize yardım etmeni rica ediyorum, kuzen. Şimdi minnetimi ifade etmeme izin ver. Her şey bittiğinde evine gelip teşekkürlerimi sunacağım."

Böyle dedikten sonra ellerini kavuşturup yerlere kadar eğildi. Xifeng da eğilerek karşılık verdi ona. Kuzen Zhen birisini gönderip Ning Konağı'nın çek defterini getirtti ve Baoyu'den Xifeng'a vermesini istedi.

"İşleri dilediğin şekilde idare edebilirsin." dedi. "İstediğin herhangi bir şey olursa bunu kullanarak alabilirsin, bana sormana gerek yok. Sadece iki ricam var. Birincisi, para konusunda tasarruf etmeyi hiç düşünme. Her şeyin layıkıyla yapılmasını istiyorum, masraflar sorun değil. İkincisi de buradaki insanlara da kendi evindekilere olduğu gibi davran, alınırlar diye korkma. Bu iki koşulu sağladığın sürece büyük bir güvenle her şeyi sana bırakıyorum."

Xifeng çek defterini almaya cesaret edemeyip Wang Hanım'a baktı.

"Kuzeninin dediklerini duydun." dedi Wang Hanım. "İstediği gibi yapsan iyi olur. Sadece üzerine çok fazla sorumluluk alma. Karar verilmesi gereken bir durum olduğunda Kuzen Zhen'e ya da karısına sor."

Baoyu çek defterini Kuzen Zhen'den alıp Xifeng'ın eline tutuşturdu. Kibarlık olsun diye isteksizmiş gibi göründü ama kısa sürede almaya ikna edildi.

"Burada bizimle mi kalacaksın, yoksa her gün diğer evden buraya mı geleceksin? Eğer her gün gidip gelmeyi tercih edersen, bu sana fazladan bir yük getirir. Burada kendine ait avlusu olan bir dairemiz var, hemen senin kullanımın için hazırlayabiliriz. Önümüzdeki bir iki hafta içinde taşınırsan, seni rahat ettireceğimizden eminim." dedi Jia Zhen.

"Teşekkür ederim ama buna gerek yok." dedi Xifeng, gülümseyerek. "Öteki evde de bana ihtiyaçları var, her gün gidip gelmem en iyisi."

Görevini tamamlamış olan Jia Zhen biraz daha sohbet ettikten sonra oradan ayrıldı.

Misafir hanımlar da gittikten sonra Wang Hanım, Xifeng'a günün geri kalanında ne yapmak istediğini sordu.

"Lütfen beni bekleme, hala. Eve dönmeden önce bu işin neler gerektirdiğine bir bakmam lazım." dedi Xifeng.

Bunun üzerine Wang Hanım daha fazla gecikmeden Xing Hanım'ın eşliğinde oradan ayrıldı, iki hanımefendi Rong Konağı'na döndü. Biz de onları orada bırakıyoruz.

Sonunda yalnız kalan Xifeng üç odalı müştemilata gidip oturdu ve kendisini bekleyen işleri belirlemeye çalıştı. Ning Konağı'nda, uzun süredir alışılagelmiş ve özellikle ele alınmayı bekleyen beş sıkıntı aklına geldi.

1. Bu ev çok büyük ve karmaşık olduğundan her şey sürekli kayboluyordu.

2. Akılcı bir işbölümü yapılmadığından, yerine getirilmesi gereken bir iş çıktığında kimse sorumluluğu üstlenmeye yanaşmıyordu.

3. Evin masrafları çok olduğundan para kaçırmak ya da israf söz konusu oluyordu.

4. İşler arasında bir fark belirlenmediğinden, kolay ve zor olanlar adaletsiz bir şekilde dağıtılıyordu.

5. Hizmetkârlar çok burnu büyük ve disiplinsiz olduklarından, küstah olanlar kontrol altına alınmaya dayanamıyor, olmayanlarsa ellerinden gelenin en iyisini yapamıyorlardı.

Xifeng'ın bu problemlerle nasıl başa çıkacağını öğrenmek isterseniz bir sonraki bölümü okumalısınız.

On binde bir memur bir devleti yönetemez,

Ama bir hanımefendi bir evi nasıl şahane idare eder.

14. BÖLÜM

Lin Ruhai, Yangzhou'da ölür.

Jia Baoyu yolda Pekin Prensi ile karşılaşır.

Xifeng'ın işleri ele alacağı haberi geldiğinde, Ning Konağı'nın başkâhyası Lai Sheng bütün çalışanları topladı.

"Evet, beyler!" dedi. "Diğer konaktan Bayan Lian buradaki işleri idare etmek için çağrılmış. Size gelip de bir şey isteyecek ya da herhangi bir konuda sizinle konuşacak olursa, dediklerini yapacaksınız, değil mi? Gelecek ay boyunca hepimiz işe biraz daha erken başlayacak ve normalden biraz daha geç bitireceğiz. Sadece bu ay için biraz daha fazla zorluğa katlanırsanız, bu süre bittiğinde rahatlayabiliriz. Her neyse, beni hayal kırıklığına uğratmayacağınıza inanıyorum. Ne kadar suratsız, taş kalpli olduğunu ve öfkelendiğinde hiç kimseye acımadığını biliyorsunuz. Bu yüzden çok dikkatli olun!"

Diğerleri koro hâlinde onayladılar.

"Aslında burasının bir düzene sokulması için onun gibi birine ihtiyaç vardı. İşler iyice kontrolden çıkmıştı." dedi içlerinden biri şakayla karışık.

Tam o sırada Lia Wang'ın karısı, Xifeng'ın verdiği bir görevle çıkageldi. Elinde bir çek defteri ve adaklar için ne kadar joss kâğıdı[1] alınacağını bildiren bir kâğıt parçası vardı. Hemen etrafına toplanıp oturması için bir sandalye ve içmesi için bir fincan

---

1) Asya'nın bazı bölgelerinde tanrıları ve ataları onurlandırmak amacıyla yapılan törenler sırasında yakılan kâğıttır. Geleneksel olarak insanlar bu kâğıdı, tanrılara ve ölen akrabalarına öbür dünyada ihtiyaç duyabilecekleri şeyleri sunmak için kullanırlar. Bu açıdan bu kâğıda "hayalet parası" veya "ruh parası" da denir. (ç.n.)

çay getirdiler, içlerinden biri istediklerini getirmek için koşarak gitti. Bununla da kalmayıp getirdiklerini onun için konağın iç kapısına kadar taşıdı ve Xifeng'a vermesi için teslim etti.

Sonra Xifeng, Caiming'den büroda kullanmak üzere bunlardan kayıt defterleri yapmasını istedi. Aynı zamanda Lai Sheng'ın karısını çağırtıp evdeki tüm çalışanların bir listesini getirmesini söyledi. Bütün erkek hizmetkârların karılarıyla temasa geçmesini ve hepsinin yeni talimatlar almak üzere ertesi sabah erkenden toplanmasını istedi. Listeye şöyle bir göz atıp Lai Sheng'ın karısına birkaç şey daha sorduktan sonra arabasına binip eve geri döndü.

Ertesi sabah altı buçukta Ning Konağı'na geldiğinde personeldeki bütün evli kadınlar toplanmıştı. Xifeng ile Lai Sheng'ın karısını büroda görev dağılımı yaparken görünce içeri girmeye yeltenmeyip pencerenin önünde beklediler.

"Artık burada görevlendirildiğime göre pek sevilen biri olmayacağımı söyleyebilirim." dediği duyuldu Xifeng'ın. "Biliyorsunuz sizin hanımınız gibi mülayim biri değilimdir. İstediğiniz gibi davranmanıza izin vermem. Bu yüzden de kimsenin bana, 'Biz burada onu öyle yapmıyoruz.' falan dediğini duymamayım. Şu andan itibaren her şeyi size söylediğim şekilde yapacaksınız ve dediklerimin bir milim dışına çıkan olursa herkesin önünde haddi bildirilecek, ne kadar kıdemli ya da ne kadar önemli biri olursa olsun."

Bu ürkütücü girişten sonra Caiming'in yoklama yapmasını istedi ve kadınlar tek tek büroya girip kendilerini gösterdiler. Xifeng hepsini gördükten sonra hazırlıklara girişti.

"Şuradaki yirmi kişi onarlı iki vardiya hâlinde, her gün gelen hanım misafirlerle ilgilenip çay servisi yapacaksınız. Bütün yapmanız gereken bu. Başka hiçbir işe bakmayacaksınız. Şu yirmi kişi de öncekiler gibi iki vardiya hâlinde, ailenin çay ve yemek servisine bakacaksınız. Başka hiçbir şeyle ilgilenmeyeceksiniz. Bu kırk kişi iki vardiya hâlinde, mabetle ilgilenecek, tütsüleri yakacak, lambaların yağlarını dolduracak, perdeleri asacak, ruhlara çay ve pirinç sunacak, matem tutanlarla beraber matem tutacak, ağıt yakacaksınız. Başka bir iş yapmayacaksınız. Şu dört kişi, hanımların çay salonundaki fincanlar, tabaklar ve bu gibi

şeylerle ilgileneceksiniz. Herhangi bir şey eksik olursa her birinizin maaşından bedelinin çeyreği kadar para kesilecek. Bu dört kişi, kâseler, şarap kadehleri ve benzeri yemek takımlarıyla ilgileneceksiniz, eksik bir şey olursa maaşlarınızdan kesilecek. Şuradaki sekiz kişi, dışarıdan gönderilen cenaze hediyeleriyle ilgileneceksiniz. Bu sekiz kişi de lambaların ve mumların yerleştirilmesi, yağların temini ve size vereceğim listelere göre dua kâğıtlarının çeşitli yerlere dağıtılması işlerine bakacaksınız. Nereden ne alınması gerekiyorsa gidip size söyleyeceğim miktarda alacaksınız. Şu otuz kişi, dönüşümlü olarak gece nöbeti tutacaksınız. Bütün kapıların kilitli olduğunu kontrol edecek ve ateşlere göz kulak olacaksınız. Ayrıca dışarının iyice süpürülüp temizlenmesi de sizin sorumluluğunuzda. Geri kalanlar farklı dairelerde görev alacaklar. Her biriniz kendi dairenizdeki mobilya ve antikalardan tükürük hokkaları ve toz bezlerine kadar her şeyden sorumlu olacaksınız. En küçük bir gümüşün kaybolması ya da kırılması durumunda mesul tutulacak ve telafi edeceksiniz."

"Lai Sheng'ın karısı her gün genel denetimi gerçekleştirecek. Eğer birisinin aylaklık ettiğini, kumar oynadığını, içki içtiğini, kavga ettiğini ya da sorun çıkardığını görürse gereğini yapmam için hemen bana getirecek. İltimas söz konusu olmayacak. Eğer bir şeyi yanlış yaptığını görürsem, hiç müsamaha göstermem, hem de ailenin üç-dört kuşaktır burada hizmet verdiği umurumda bile olmaz."

"Artık görevlerinizi öğrendiniz. Şu andan itibaren herhangi bir problem olursa, bundan hangi grubun sorumlu olduğunu bileceğim. Başka yerlerde benimle çalışmaya alışkın olanlar yanlarında bir saat bulundururlar çünkü büyük ya da küçük her iş tam zamanında yapılmalıdır. Sizin saatiniz olmayabilir ama efendilerinizin odalarında var, onlara bakabilirsiniz. Hatırlanması gereken saatler şöyle. Sabah altı buçukta yoklama yapacağım. Saat onda kahvaltınızı yapacaksınız. Ambarlara gitme talepleri ve verilmesi gereken raporlar on bir buçuktan önce yapılmış olacak. Akşam yedide kâğıtlar yakıldıktan sonra denetleme turuna çıkacağım ve geri dönünce nöbette olanlara anahtarlarını dağıtacağım. Ertesi gün yine altı buçukta buraya döneceğim. Önümüzdeki günlerde hepimizin biraz fazla çalışması gerektiğini söylememe lüzum yok

ama eminim efendiniz her şey sona erdiğinde çektiğiniz bütün sıkıntılar için sizi ödüllendirecektir."

Sonra çalışanlara çaylar, yağlar, mumlar, toz alma tüyleri, süpürgeler ve benzeri malzemelerin dağıtılmasını ve masa örtüleri, koltuk kılıfları, yastıklar, kilimler, tükürük hokkaları, ayak tabureleri ve diğer mefruşatların yerlerine yerleştirilmelerini emretti. Bunlar yapılırken, her bir yere hangi hizmetkârın tahsis edildiği, ne sorumluluk üstlendiği ve teslim aldığı malzeme dikkatle kaydedildi.

Herkesin önce en kolay işi seçtiği, daha az sevilen işlerin asla yapılmadığı günler geride kalmıştı artık; kimsenin nasıl olduğunu bilmeden, eşyaların ait oldukları odalardan kolayca yok olmasına meydan veren düzensizlik de öyle. Matemin gerektirdiği şekilde ne kadar çok misafir gelirse gelsin, daha önce hüküm süren karmaşa ve düzensizlikten çok farklı bir şekilde, saat gibi işliyordu her şey. Önceki gibi çay servisi yapan bir hizmetkâr pirinç de getirmeye gitmiyor ya da yas tutanlara eşlik eden biri yeni gelenleri karşılamaya gönderilmiyordu. Aylaklık ve aşırma tamamen ortadan kalkmıştı. Herkesin saygı duyup itaat ettiği Xifeng'ın otoritesinden emin bir şekilde başarısıyla gurur duyması anlaşılır bir şeydi.

Bu arada You Shi hâlâ hastaydı ve Kuzen Zhen de büyük kederiyle perişan olmuş bir hâlde yemeden içmeden kesilmişti. Xifeng, belki bitkin çifti yemeye teşvik eder diye, her gün öbür konakta kendi elleriyle türlü türlü güzel pirinç lapaları ve lezzetli yiyecekler hazırlayıp gönderiyordu. Kuzen Zhen de kendi aşçılarına en iyi yiyecekleri onun için hazırlatıp odasına servis ettiriyordu.

Xifeng üstlendiği bu ekstra işlerden yorulmuş gibi görünmüyordu hiç. Her sabah dakik bir şekilde altı buçukta geliyor, yoklama yapıyor, büroda bir başına işlerle ilgileniyor, odasında da yalnız oturup, Ning Konağı'nın kendi kuşağından olan hanımlarıyla kaynaşmıyordu. Hatta kadın misafirler geldiğinde bile büroda oturuyor, onların karşılanmasına ya da uğurlanmasına katılmıyordu.

Otuz beşinci gün geldi; cenazeden önceki yedişer günlük döngünün beşincisiydi. Ana salondaki Budist rahipler ayinlerinin en

önemli noktasına varmışlardı. Yeryüzünü parçalayıp cehennemin kapılarını kırmak, merhumun ruhuna yol göstermek için fenerlerle ışık tutmak, cehennemin kralı tarafından kabul edilmek, kötü iblisleri engellemek, Buda'nın altın bir köprü kurmasını ve bayraklarla yolu göstermesini dilemek için dualara başladılar.

Bu arada doksan dokuz Taocu rahip Yoğun Koku Bahçesi'nde diz çökmüş, Üç Saf Varlık'a ve Yeşim İmparatoru'na dualar okuyup yakarıyorlardı. Dışarıdaki yüksek platformların üzerindeki Zen rahipleri buhurdanlıkları sallayarak, aç ruhları serbest bırakmak için Pişmanlık Suyu serpme ayinini gerçekleştiriyorlardı. Tabutun durduğu mabette altı genç rahip ve altı genç rahibe, kırmızı ayakkabıları ve işlemeli cübbeleriyle, merhuma öbür dünyaya yolculuğunun en zorlu kısmında yardımcı olması için ilahi okuyorlardı. Her tarafta bir telaş ve mırıltı vardı.

Bugünün çok yoğun geçeceğini ve her zamankinden daha fazla misafir getireceğini bilen Xifeng Pinger'dan kendisini dörtte uyandırmasını istemişti. Hazırlığını tamamlayıp ellerini yıkamış, birkaç yudum süt içmiş ve ağzını çalkalamış, bu arada saat altı buçuk olmuştu. Lai Wang'ın karısı diğer hizmetkârlarla birlikte epeydir avluda bekliyordu. Sonunda Xifeng evden çıkıp arabasına bindi. Önünde üzerlerinde büyük harflerle Rong Konağı yazan iki büyük fener vardı.

Ning Konağı'nın büyük kapısında da fenerler asılıydı ve iki tarafta her zamanki lambalar girişi gün ışığı gibi aydınlatıyor, arabayı karşılamak için dizilmiş hizmetkârların matem giysilerinin beyazlığını ürkütücü şekilde vurguluyorlardı. Onların yönlendirmeleriyle araba üç kapının ortada olanından içeri girdi. Erkek hizmetkârlar kenara çekildiler, Xifeng'ın kendi hizmetçileri hızla öne atılıp arabanın perdesini kaldırdılar. Özel hizmetçisi Fenger'ın omuzuna dayanıp arabadan indi. Ellerinde fenerler olan iki kadın ona eşlik etti. Ning Konağı'nın kâhyalarının karıları onu selamlamak için geldiler.

Xifeng, Yoğun Koku Bahçesi'nden geçip Ölümsüzlük Kameriyesi'ne doğru yavaş yavaş yürüdü; tabutu görünce gözyaşları kopan bir ipten dökülen inci taneleri gibi yanaklarından aşağıya süzüldü. Bir grup delikanlı avluda dimdik durmuş, kâğıt

yakma talimatını bekliyordu. Xifeng kâğıtların yakılmasını ve çayın sunulmasını emretti. Gonga vurulmasıyla matem müziği başladı. Büyük bir koltuk getirilip mabedin önüne yerleştirildi. Xifeng koltuğa oturup tiz bir sesle ağıdı başlattı. Birden erkek kadın, üst ast, içeriden dışarıdan bütün konak halkı yüksek ve uzun bir ağıtla ona katıldılar. Jia Zhen ve Bayan You, Xifeng'a bir haberci gönderip buna bir son vermesini bildirene kadar devam ettiler.

Sonra Lai Wang'ın karısı ağzını çalkalaması için ona çay getirdi ve kendisini yeterince toparladıktan sonra ayağa kalkarak oradaki erkek akrabalardan izin isteyip büroya gitti.

Yoklama, biri hariç çalışma gruplarındaki bütün kadınların orada hazır bulunduklarını ortaya koydu. Ailenin dostlarını karşılamaktan sorumlu gruptan bir kadın yoktu. Onu getirmesi için biri gönderildi, kadın korkuyla titreyerek geldi.

"Demek o dalgacı sensin." dedi Xifeng, alaylı bir şekilde gülümseyerek. "Bana böyle itaatsizlik edecek kadar kendini diğerlerinin üstünde görüyorsun herhâlde."

"Ah, hayır, hanımefendi!" dedi kadın. "Her gün daha da erken geliyordum. Ama bugün uyandığımda çok erken olduğunu gördüm, tekrar uyudum. O yüzden biraz geç kaldım. Lütfen bu seferlik affedin, hanımım! İlk kez oluyor."

Tam o sırada Xifeng, Rong Konağı'ndan Wang Xing'in karısının kapıdan baktığını gördü. Sanki kendisiyle konuşmak istiyor gibiydi.

"Evet, ne var?" diye sordu, ona doğru dönerek ama suçluya gitmesi için izin vermedi.

Wang Xing'in karısı yanına geldi, cenaze arabaları ve tahtırevanlar için püskül yapmak üzere ipek iplik satın alma izni istedi. Xifeng, Caiming'den sipariş kâğıdında yazanları yüksek sesle okumasını istedi. İki büyük, dört küçük tahtırevan ve dört araba için gereken boncuk dizisi ve püskül miktarını belirtiyordu. Bu rakamların doğru olduğunu gören Xifeng, Caiming'e hepsini kaydetmesini ve Wang Xing'in karısına Rong Konağı'nın çeklerinden birini vermesini söyledi. Wang Xing'in karısı hemen görevini tamamlamak için çıktı.

Xifeng tam geciken hizmetçiye döndüğü anda, Rong Konağı'ndan dört hizmetkâr daha alışveriş talebiyle geldi. Sipariş kâğıdını okuması için Caiming'e vermelerini istedi. Dört talepten ikisinde hesap hatası vardı.

"Bu rakamlar yanlış. Doğru düzgün hesapladıktan sonra gelin!" dedi ve talep kâğıdını yere fırlattı.

İki hizmetkâr süklüm püklüm çıktı.

Xifeng sonra Zhang Cai'nin karısının odanın kenarında dolandığını fark etti ve ne istediğini sordu. Kadın ona sipariş kâğıdını uzatarak, "Arabaların ve tahtırevanların perdeleri dikildi, hanımefendi. Terzi için para istemeye geldim." dedi.

Xifeng, Caiming'e bunu da deftere kaydetmesini söyledi ama Wang Xing'in karısı kullanılan malzeme için hesap çetelesi ve muhasebecinin ödeme belgesini getirene kadar Zhang Cai'nin karısına terzinin parasını ödeme yetkisi vermedi. Sonra Baoyu'nün dışarıdaki çalışma odasının pencerelerine yapıştırmak için kâğıt satın alınması talebi de okunup kaydedildi. Xifeng Zhang Cai'nin karısına mallar teslim alındıktan sonra parasının ödenmesini söyledi. Ardından hâlâ beklemekte olan geciken hizmetçiye döndü tekrar.

"Yarın birisi, öbür gün başka birisi geç kalırsa, daha ne olduğunu anlayamadan ortada kimse kalmaz. Seni bağışlamayı çok isterdim ama ilk kabahati affedersem herkes çığırından çıkar. İbret olsun diye seni cezalandırmam şart." dedi.

Yüzünde sert bir ifadeyle kadının dışarı çıkartılıp bambu sopayla yirmi kez vurulmasını emretti. Xifeng'ın gerçekten çok öfkeli olduğunu gören hizmetkârlar emrini yerine getirmekte gevşek davrandıklarını düşünmesini istemediler. Zavallı kadıncağız odadan neredeyse sürüklenerek çıkarıldı ve seyirci kalabalığının önünde dayak cezası uygulandı. Sonra tekrar içeri girdiler ve infazcılar görevlerini yerine getirdiklerini bildirdiler, kurban da aldığı ceza için teşekkür etti.

Xifeng, Ning çek defterlerinden birini yere fırlatıp, Lai Sheng'a bu hizmetçinin bir aylık maaşını kesmesini söyledi.

"Eğer yarın birisi geç kalacak olursa, kırk sopa, ertesi gün geç

kalana altmış sopa vurulacak. Eğer sopa yemek hoşunuza gidiyorsa o zaman yoklamaya geç kalabilirsiniz. Çıkın şimdi!" dedi.

Mahcup ve sessizce ağlayan kurban da dâhil bütün hizmetkârlar görevlerinin başına döndüler. Sonra her iki konaktan hizmetkâr akını başladı, kimisi siparişleri getiriyor kimisi de sipariş için başvuruyor; Xifeng her biriyle çevik ve becerikli bir şekilde ilgileniyordu. O günden sonra Ning Konağı çalışanları Xifeng'ın ne kadar korkunç olabileceğini anlayıp, aylaklık etmeye ya da geç kalmaya hiç cüret etmeden, korkudan titreyerek görevlerine sarıldılar. Bu konuda bu kadar yeter.

***

Şimdi Baoyu'ye dönelim. Bu özel günde büyük ziyaretçi akınının Qin Zhong'u bunaltacağından ve kendisini ihmal edilmiş hissedeceğinden korkan Baoyu onu Xifeng'ın bürosuna götürmek için baskı yaptı. Qin Zhong, Xifeng'ın misafir kabul edemeyecek kadar meşgul olduğunu ve ona sıkıntı vereceklerini söyleyerek itiraz etti.

"Sıkıntı vermek mi? Biz mi?" dedi Baoyu. "Yok canım, asla! Hadi gel."

Onu alıp Xifeng'ın bürosuna götürdü. Yemeğinin tam ortasında olan Xifeng onları görünce gülümsedi.

"Yemeğin kokusunu aldınız, değil mi? Daha çabuk gelemediniz mi? Hadi bana katılın." dedi.

"Teşekkürler, biz yedik bile." dedi Baoyu.

"Burada mı, yoksa öteki konakta mı?"

"Ne diye bu ahmaklarla yiyelim ki? Evde büyükanneyle yedik." dedi Baoyu.

İkisi de oturdular. O arada Xifeng da yemeğini bitirdi. Bir kadın tütsü ve lambalara yağ almak için para istemeye geldi.

"Şimdiye kadar ihtiyaç olacağını hesaplamıştım ama unuttuğunu sandım." dedi Xifeng gülerek. "Unutmuş olsaydın, parasını cebinden ödemek zorunda kalacaktın. Böylesi benim için daha iyi olurdu!"

"Ah, yo, hanımım! Dediğiniz gibi unutmuşum. Biraz önce aklıma geldi ve acele etmezsem geç kalacağım diye hemen buraya koştum." dedi kadın neşeyle.

Çek defterini alıp çıktı. Kısa bir süre sonra defter geri getirilip miktar kayda geçirildi.

"İki konakta da aynı tür ihtiyaçlar söz konusu." dedi Qin Zhong, bu alışveriş işlerini ilgiyle izleyerek. "Ya dışarıdan birisi sahte bir liste yapıp paranla kaçarsa?"

"Biz kanun tanımaz insanlar mıyız sence?" dedi Xifeng, kahkahayla.

"Nasıl oluyor da bizim konaktan kimse bir şey istemeye gelmiyor?" diye sordu Baoyu.

"Onlar geldiğinde siz derin uykudaydınız. Söylesenize, siz ikiniz akşam derslerinize ne zaman başlayacaksınız?"

"Hemen bugün başlamayı çok isterdim." dedi Baoyu. "Ama çalışma odasını hazırlama işini o kadar ağırdan alıyorlar ki başlayamıyoruz."

"Eğer bana söyleseydiniz, işleri hızlandırırdım."

"Sen bile bir şey yapamazsın. Bitirmeleri gereken zamanda bitirirler."

"Ama işe başlayabilmeleri için malzemeye ihtiyaçları var." dedi Xifeng. "Eğer ben onlara çek vermezsem malzemeleri alamazlar. Bundan emin olabilirsiniz."

Bunu duyan Baoyu hemen ona sokulup dil dökmeye başladı.

"Sevgili kuzen, lütfen işçilere para ver de malzemeleri alsınlar."

"Kes şunu!" diye bağırdı Xifeng. "O kadar yorgunum ki kemiklerim sızlıyor. Böyle dürtüklemene nasıl dayanayım? Merak etme sen. Odanın pencereleri için kâğıtları aldılar ve yapıştırmaya gittiler. İhtiyaç duydukları malzemeleri almak için bekleyeceklerini sanıyorsan deli olmalısın."

Caiming kayıt defterini gösterene kadar Baoyu buna inanmadı. Baoyu defteri incelerken, bir hizmetkâr gelip Yangzhou'ya

giderken Jia Lian'e refakat eden Zhaoer'in geri döndüğünü bildirdi. Xifeng hemen içeri getirilmesini emretti. Zhaoer onu selamlamak için diz çöktü.

"Neden döndün?" diye sordu Xifeng.

"Beyefendi beni gönderdi, hanımefendi. Bay Lin dokuzuncu ayın üçünde, sabah onda öldü. Beyefendi ve Bayan Lin gömülmesi için Suzhou'ya kadar tabutuna eşlik ediyorlar. Yılın sonuna kadar evde olmayı umuyorlar. Efendim size haber vermemi istedi ve selamlarını söyledi. Büyük hanımefendinin talimatlarını soruyor. Sizin de iyi olup olmadığınızı öğrenmemi istedi, hanımefendi; soğukta giymek için kürklü pelerinlerini götürmemi söyledi."

"Diğer hanımlara da rapor verdin mi?"

"Evet, hanımefendi. Herkese." Bunu dedikten sonra çıktı.

Xifeng gülümseyerek Baoyu'ye döndü.

"Artık kuzenin Daiyu sürekli bizimle kalacak gibi görünüyor." dedi.

"Zavallıcık!" dedi Baoyu. "Kim bilir ne kadar ağlamıştır son birkaç gün." Kaşlarını çatıp iç geçirdi.

Xifeng kocası Jia Lian hakkında Zhaoer'i sorguya çekmeyi çok istiyordu ama diğerlerinin önünde bunu yapmadı. Onun arkasından eve gitmeye can atıyordu ama henüz işleri bitmediğinden akşama kadar burada kalmak zorundaydı. Kendi dairesine döndüğü zaman Zhaoer'i çağırttı ve yolculuklarının tüm ayrıntılarını sordu. Aynı gece Pinger'yla beraber kocasının kürklerini çıkarıp seçtiler. İhtiyaç duyabileceği diğer şeyleri de düşündüler. Her şeyi hazırlayıp paket yaptılar ve götürmesi için Zhaoer'e verdiler.

"Evinden uzakta olan efendine iyi bak, onu kızdıracak bir şey yapma. Çok fazla içmemesine dikkat et. Kötü kadınlar bulmasını teşvik etme. Eğer bunu yaptığını anlarsam geri döndüğünde bacaklarını kırarım!" diye uyardı onu Xifeng.

Zhaoer gülerek bütün talimatlarına uyacağına söz verdi. Onlar yatana kadar saat sabahın dördünü bulmuştu. Artık o saatten sonra Xifeng'ı uyku tutmadı. Kısa süre sonra şafak söktü. Kalkıp hazırlıklarını tamamladı ve Ning Konağı'na doğru yola koyuldu.

Artık cenaze günü yaklaşıyordu. Kuzen Zhen bir falcıyı da yanına alıp Demir Eşik Tapınağı'na, Keqing'in tabutu için en uygun yeri seçmek üzere araziyi incelemeye gitti. Tapınak sorumlusu Başrahip Sekong'a cenaze için yepyeni perdeler ve sunak mefruşatı hazırlatmasını söyledi. Tabutu karşılama törenine olabildiğince çok, ünlü rahibin katılımının sağlanmasını istedi.

Sekong konukları için hemen yemek hazırlattı ama Jia Zhen'in canı hiçbir şey yemek istemiyordu. Kente dönmek için saat çok geç olduğundan, rahibin kaldığı yerde kendisi için hazırlanan yatağa yattı ve cenaze hazırlıklarına devam edilmesini ertesi sabaha bıraktı. Kente dönünce, tabut için seçtiği yeri yeniden tefriş etsinler diye tapınağa birkaç işçi gönderdi. İşi zamanında bitirmek için bütün gece boyunca tapınakta çalışmaları talimatını verdi. Ayrıca cenaze töreni için yiyecek hazırlasınlar diye mutfak personeli de gönderdi.

Bu arada cenaze günü yaklaştıkça, Xifeng da dikkatle kendi hazırlıklarını yapmaya başladı. Bir yandan, Wang Hanım ve diğer Rong hanımlarını cenaze alayında taşıyacak arabalar ve tahtırevanlar için arabacı ve taşıyıcıları seçerken, diğer yandan, cenaze töreninde kendisi de yer almak istediği için, yolda duracağı ve törenden sonraki gece konaklayacağı yeri ayarlaması gerekti.

Tam böyle bir zamanda, Shanguo Dükü'nün karısı ölünce, Xifeng, Xing Hanım ve Wang Hanım'ın başsağlığı ziyaretleri gerçekleştirmeleri ve sonrasında da cenaze törenine katılmaları için birtakım ayarlamalar yapmak zorunda kaldı. Sonra Xian Prensi'nin eşine yaş günü hediyeleri gönderdi. Zhenguo Dükü'nün ilk oğlu doğunca, ona tebrik hediyeleri gönderilmesi gerekti. Sonra kendi evine bir mektup yazdı ve ailesiyle beraber güneye dönecek olan ağabeyi Wang Ren için gönderilecek karşılama hediyelerini hazırladı. Bütün bunların üzerine bir de Jia Lian'in kız kardeşi Yingchun hastalanınca, her gün doktorların çağrılması ve ilaçların verilmesi gerekti. Teşhis raporlarını çözmeye çalışıp, doktorlarla hastalığın belirtilerini tartışmak ve birbirine rakip reçetelerin göreceli faydalarına karar vermek Xifeng'a kaldı.

O kadar çok işi vardı ki hepsinin bir listesini yapmak bile imkânsızdı. Dolayısıyla yemek yemeye zaman bulamıyor, bir sa-

niye dahi huzur içinde oturması ya da uzanması mümkün olmuyordu. Ning Konağı'na gittiğinde, Rong Konağı'ndan insanlar peşinden ayrılmıyor; Rong Konağı'na döndüğü zaman da Ning Konağı'nın hizmetkârları ardına takılıyorlardı. Ama ne kadar meşgul olsa da başarma hırsı ve eleştirilme korkusu enerjisini toplamasını sağlıyordu. Gece gündüz öyle çok çalışıyor ve her şeyi öyle iyi idare ediyordu ki bütün ev halkı ona övgüler yağdırıyordu.

Ölünün başında bekleneceği gece gelmişti, aileden hiç kimse uyumayacak, aktörler ve müzisyenler, dansçılar ve akrobatlar uzun bir programı icra edeceklerdi. Ning Konağı dost ve akrabalarla doldu. You Shi hâlâ odasına mahkûm olduğundan ev sahipliği yapmak tek başına Xifeng'a kalmıştı. Elbette ailede bir sürü genç, evli kadın vardı ama ya dilleri tutulmuştu ya başları dönüyordu ya da o kadar taş kesilmiş ve ürkektiler ki yabancıların veya yüksek rütbeli insanların varlığı onları paniğe uğratmıştı. Hiçbiri Xifeng'ın cazibesi, hazırcevaplığı ve zarafetiyle karşılaştırılamazdı. Tam yerini bulmuştu, kimseden korkmadığından istediği gibi emir yağdırıyor ve dilediğini yapıyordu.

Bütün gece boyunca Ning Konağı ışıl ışıl aydınlatıldı. Böyle durumlarda alışılagelen hareketlilik ve heyecanla, sürekli bir karşılama ve uğurlanma telaşı vardı.

Şafağın sökmesiyle cenazenin gitme vakti geldi. Hepsi maviler içindeki altmış dört taşıyıcı tabut için geldi. Önlerindeki büyük pankartta kocaman harflerle şöyle yazıyordu:

Jia Ailesi'nden Qin Hanım'ın tabutu; İmparatorluk İmtiyazıyla birinci derece soylu olan Ningguo Dükü'nün, Yasak Şehir'in İç Sarayı'nı Korumakla Görevli İmparatorluk Muhafızı olan büyük büyük büyük torununun karısı. Özel yaptırılan yepyeni cenaze gereçleri ışıl ışıl parlıyordu. Baozhu merhumun bekâr kızı olarak, tabutun ayakucunda bir kâseyi yere atıp kırdı ve tabutu götürürlerken önden giderek acı acı ağıt yaktı.

Cenazeye katılan seçkin konuklar arasında şu isimler yer alıyordu:

Niu Jizong, kalıtımsal olarak birinci derece kont, Zhenguo Dükü Niu Qing'in torunu;

Liu Fang, kalıtımsal olarak birinci derece vikont, Liguo Dükü Liu Biao'nun torunu;

Chen Ruiwen, kalıtımsal olarak üçüncü derece general, Qiguo Dükü Chen Yi'nin torunu;

Ma Shang, kalıtımsal olarak üçüncü derece general, Zhiguo Dükü Ma Kui'nin torunu;

Hou Xiaokang, kalıtımsal olarak birinci derece vikont, Xiuguo Dükü Hou Xiaoming'in torunu.

Shanguo Dükü'nün karısı öldüğü için torunu Shi Guangzhu matemde olduğundan gelememişti. Bu altı aile, Ning ve Ronglarla beraber çağdaşları tarafından "Sekiz Dük Ailesi" olarak anılıyordu.

Cenazeye katılan diğerleri de Nanan Prensi'nin torunu; Xining Prensi'nin torunu; yaşlı Büyük Hanımefendi Jia'nın yeğeni, Zhongjing Markisi Shi Ding; Pingyuan Markisi'nin torunu ve kalıtımsal olarak ikinci derece baron Jiang Zining; Dingcheng Markisi'nin torunu, kalıtımsal olarak ikinci derece baron ve Metropolitan Garnizonu'nun yarbayı Xie Qiong; Xiangyang Markisi'nin torunu ve kalıtımsal olarak ikinci derece baron Qi Jianhui; Jingtian Markisi'nin torunu ve beş şehrin garnizon komutanı Qiu Liang'dı.

Ayrıca Jinxiang Markisi'nin oğlu Han Qi; General Feng'ın oğlu Feng Ziying; General Chen'in oğlu Chen Yejun, General Wei'nin oğlu Wei Ruolan ve seçkin ailelerin oğlu olan çok sayıda genç beyefendi de vardı.

Hanımefendi konuklara gelince, ondan fazla büyük, otuz kırk kadar da küçük tahtırevan ve Jia hanımlarını getiren tahtırevanlar ve arabalarla birlikte sayıları yüz ona varan vasıtayla gelmişlerdi. Öndeki çok çeşitli cenaze teçhizatı ve sayısız nişan taşıyıcıyla birlikte, tüm tören alayı bir buçuk kilometreyi aşıyordu.

Çok geçmeden kortej, dostların ve aile için iyi dilekler besleyen insanların yol kenarlarına yerleştirdikleri ikram masaları ve süslü cenaze çardaklarına ulaştı. Bunların bazılarından cenaze nağmeleri yükseliyordu. Bu çardakların ilki Dongping Prensi'nin, ikincisi Nanan Prensi'nin, üçüncüsü Xining Prensi'nin ve dördüncüsü de Pekin Prensi'nindi.

Bu dört unvan içinden Pekin Prensi'ninki İmparatorluğa büyük hizmetlerinden dolayı kazanılan en yüksek rütbeydi ve bütün nesli de bu unvanı miras olarak almıştı. Unvanın şimdiki sahibi olan Shui Rong, henüz yirmisine bile gelmemiş, dikkat çekecek derecede iyi görünümlü, çekici ve alçak gönüllü bir gençti. Ningguo Dükü'nün büyük büyük büyük torununun karısının zamansız ölümünü duyunca, çok eskilerde Dük ile kendi ataları arasındaki dostluğu, aynı seferberliklerde savaştıklarını, aynı güçlükleri ve zaferleri paylaştıklarını hatırlayarak, mevkisini bir tarafa bırakıp başsağlığı dileklerini bizzat sunmaya gelmişti. İki gün önce başsağlığı dilemiş, cenaze organizasyonuyla ilgili bilgi edinmiş ve bugün de tabut oradan geçerken libasyon[1] yapmak için yol kenarına bir cenaze çardağı kurdurmuş ve maiyetini kendisini beklemeleri için orada hazır tutmuştu. Sabah saat dörtte Prens resmikabuller için İmparatorluk Sarayı'nda bulunmak zorundaydı ama işi biter bitmez üzerini değiştirip matem kıyafetini giymiş, büyük tahtırevanına binip, gonklar ve tören şemsiyelerinin öncülüğünde sokaklardan geçerek cenaze çardağına gelmişti. Orada tahtırevanı yere indirilmiş ve maiyetindeki beyefendiler iki tarafında yerlerini almışlardı. Sokak trafiğe ve yayaların geçişine kapatılmıştı.

Şimdi Ning Konağı'nın muhteşem cenaze alayı kuzeyden kocaman bir nehir gibi yaklaşıyor; cenaze arabası gümüşten büyük bir dağ gibi altındaki zemini titreterek ilerliyordu. Yolu açmak için önden gönderilen öncülerin prensin geldiğini bildirmeleri üzerine, Kuzen Zhen kafilenin durmasını istedi ve amcaları Jia She ve Jia Zheng ile birlikte, saray görgü kurallarına uygun şekilde Prens'i selamlamaya gitti. Prens de tahtırevanından nezaketle başını eğerek selamlarını kabul etti ve tebaasına değil de aile dostlarına hitap eder gibi konuştu onlarla.

"Ekselansları, gelinimin cenaze törenine katılma lütfunda bulunduğunuz için büyük bir onur duyduk." dedi Kuzen Zhen.

"Sevgili dostum!" dedi Pekin Prensi. "Aileleri kuşaklardır dost olan insanlar böyle konuşmazlar."

---

1) Antik kültürlerde tanrıların şerefine sıvı sunulması ve bunun yere dökülmesi törenine verilen isimdir. Genellikle hayvan ya da insan kanı ile şarap kullanılır. Bu sıvılar kutsal mekânlardaki sunaklarda ayrılmış özel bölümlerde yere dökülür ve tanrılara adaklar adanır, dilekler dilenir. (ç.n.)

Bunun üzerine kendi sarayının kıdemli görevlisine adak törenine başkanlık etmesini ve libasyonu gerçekleştirmesini söyledi. Kuzen Zhen ve amcaları minnetlerini ifade etmek için bir adım öne çıkıp eğildiler. Prens büyük bir mütevazılıkla şükranlarını kabul etti ve Jia Zheng'a Baoyu'yü sordu.

"Ağzında değerli taş ile doğan genç beyefendi hangisi? Uzun zamandır onunla tanışmak istiyordum ama fırsatım olmadı. Eminim bugün buradadır. Onu bana getirir misiniz?"

Jia Zheng hemen Baoyu'yü getirmeye gitti. Üzerindeki matem kıyafetini çıkarttırıp resmî giysisini giydirtti, sonra Prens'e götürdü.

Baoyu, Pekin Prensi'ni ailesinden ve arkadaşlarından çok dinlemişti. Çok zeki, yakışıklı ve neşeli, prens olarak doğmasının ya da resmî bir hayatın âdetlerinin kendisini kısıtlamasına izin vermeyen, kalender biri olduğunu duymuştu. Hep onunla tanışmayı istemiş ama babasının sertliğiyle engellenmişti. Ve işte şimdi Pekin Prensi kendisini görmek istiyordu! Babasıyla birlikte hızla giderken hoş bir beklenti duygusuyla dolmuştu. Tüm asaletiyle tahtırevanında oturan prense şöyle bir bakınca, anlatıldığı gibi çok hoş bir genç olduğunu görüp hayranlık duydu.

Ama yakışıklı prensle sohbetini öğrenmek istiyorsanız, bir sonraki bölümü okumanız gerekiyor.

15. BÖLÜM

Xifeng Buharda Ekmek Manastırı'nda yetkisini kullanır.

Qin Zhong karanlığın örtüsü altında gönlünü eğlendirir.

Baoyu başını kaldırıp bakınca, Shui Rong'un matem için beyaz bantlar, bir şapka iğnesi ve tel işleme gümüş kanatlarla süslenen prens başlığını gördü. Bir başka matem işareti de gökkuşağı renklerinde, zikzak dalga desenli, altından, beş pençeli dragon işlemeli, beyaz tören cübbesiydi. Yeşim taşları işlenmiş, kırmızı, deri bir kemer vardı belinde. Değerli bir taş gibi güzel yüzü, yıldızlar gibi parlak gözleri ve muhteşem kıyafetiyle gerçekten de çok yakışıklıydı Prens. Baoyu saygıyla eğilmek için derhâl ileri atıldı ama Prens tahtırevanından elini uzatıp onun diz çökmesine engel oldu.

Baoyu başına gümüş bir taç takmıştı, alnında, denizden çıkan iki dragon şeklinde, gümüş bir bant vardı. Beyaz bir kumaştan, kolları dar, etekleri büzgülü cübbesi, inci işlemeli, gümüş bir kemerle belinden bağlanmıştı. Bunları inceleyen, çiçeğe benzer yüzüne ve kömür karası gözlerine hayran kalan prensin yüzünde bir gülümseme belirdi.

"Eğer 'Baoyu' 'değerli taş' demekse, bu isme çok yakışıyorsun." dedi Prens. "Peki ama doğarken ağzında olan o ünlü taş nerede?"

Baoyu aceleyle cübbesinin içinden taşı çıkarıp Prens'e verdi. Prens taşı dikkatle inceleyip üzerindeki yazıları okudu.

"Gerçekten de böyle güçleri var mı?" diye sordu.

"Öyle olduğu iddia ediliyor." dedi Jia Zheng, aceleyle. "Ama hiç denemedik."

Prens taşa övgüler yağdırdı ve kendi elleriyle ipek kordonunu düzeltip Baoyu'nün boynuna taktı. Sonra Baoyu'nün elini kendi avucuna alıp kaç yaşında olduğunu, hangi kitapları okuduğunu ve buna benzer başka sorular sordu, Baoyu hepsini hızla cevaplandırdı.

Cevaplarının netliği ve akıcılığından memnuniyet duyan Prens, Jia Zheng'a döndü.

"Oğlun tam bir dragon yavrusu ya da küçük bir Zümrüdüanka gibi. Herhâlde bu küçük yavrunun gelecekte baba Zümrüdüanka'yı geride bırakacağı öngörüsünde bulunursam bana darılmazsın." dedi.

Jia Zheng kibarca gülümsedi.

"Benim oğlum Majestelerinin bu övgüsüne layık biri değil. Eğer bu yüreklendirmeniz sayesinde bir gün dediğiniz gibi olursa, biz kendimizi şanslı sayarız." dedi.

"Ama böyle bir çekiciliğe sahip olmanın bir sakıncası var." dedi Prens. "Eminim büyükannesi ona çok düşkündür ve ne yazık ki çok fazla sevginin muhatabı olmak bizim yaşlarımızdaki insanlar için kötü bir şeydir. Çalışmalarımızı ihmal etmemize neden olur. Bir zamanlar benim de başıma gelmişti, sanırım şimdi de oğlun için geçerli. Eğer evde çalışması zor oluyorsa, onu sarayımda memnuniyetle misafir edebiliriz. Ben çok yetenekli biri olmasam da İmparatorluk'un dört bir yanından başkente gelen seçkin âlimlerin ziyaretleriyle şereflendirildim, bu nedenle aydın birisinin eksikliğini hiç hissetmedim. Sarayımda sürekli böyle insanlarla bir araya gelip sohbet ederek oğlun da eğitimini fazlasıyla geliştirebilir."

"Evet, tabii." dedi Jia Zheng, saygıyla eğilerek.

Pekin Prensi bileğindeki boncuk dizili bileziği çıkarıp Baoyu'ye verdi.

"Bu bizim ilk karşılaşmamız, beklenmedik bir şey olduğundan

uygun bir hediyeyle hazırlıklı gelmedim. Tek verebileceğim şey, bir Hint bitkisinin kokulu tohumlarıyla yapılmış bu bilezik. Majesteleri bana vermişti. Saygımın küçük bir işareti olarak kabul etmeni umuyorum."

Baoyu bileziği aldı ve saygıyla dönüp babasına verdi, ikisi beraber Prens'e hediyesi için teşekkür ettiler.

O anda Jia She ve Kuzen Zhen Prens'in önünde diz çöktüler ve Prens'e artık sarayına dönmesini rica ettiler.

"Müteveffa artık ölümsüz oldu ve tozlu dünyamızdan ayrıldı." dedi prens. "İmparatorluk lütfuna ve prens mertebesine sahip olsam da bir ölümsüzün arabasını geçmeye yeltenemem. Cennetin şerefi dünyevi olandan üstündür!"

Prensin son derece kararlı olduğunu gören Jia She ve diğerleri eğilerek teşekkür ettiler, sonra müzisyenlere müziği kesmeleri talimatı gönderip sessizce ilerleyişlerine devam ettiler. Uzun kortej ve cenaze arabası kavşağı geçip gitti. Ondan sonra Prens ve maiyeti başka bir yöne dönüp gittiler. Bu konuda bu kadarı yeterli.

***

Büyük kortej geçerken bütün sokağa bir heyecan uğultusu yayıldı. Şehrin kapısına yaklaştıklarında hareketlilik doruk noktasına ulaştı. Jia She, Jia Zheng ve Kuzen Zhen'in dostları ve iş arkadaşları burada adak çadırlarını kurmuşlardı ve cenaze arabası geçerken sundukları adaklar için her birine tek tek teşekkür etmek gerekiyordu. En sonunda kortej şehirden ayrıldı ve Demir Eşik Tapınağı'na kadar boş bir ana yol üzerinde yoluna devam etti.

Kuzen Zhen ile Jia Rong büyüklerin yanına gidip vasıtalarına binerek yola devam etmelerini istediler. Bunun üzerine Jia She'nın yaşıtları arabalarına ya da tahtırevanlarına, Kuzen Zhen'in kuşağı da atlarına bindiler.

Xifeng, Baoyu için endişeliydi. Babasının kontrolü olmayınca, kimsenin sözüne kulak asmayıp, şehir dışındaki bu açık alanda gözü kara bir şekilde atını sürerken başına bir şey gelebilirdi. Bir aksilik olsa büyük hanımefendiye bunun hesabını vermek çok zordu. Bu yüzden genç bir hizmetkârı gönderip onu çağırttı; Baoyu zorunlu olarak yanına geldi.

"Baocığım!" dedi. "Senin bir itibarın var ve kız gibi narinsin. At sırtındaki maymunları taklit etmeyi bırak. Gelip benim arabamda bana eşlik etmen daha iyi olmaz mı?"

Baoyu hemen atından inip arabaya bindi; ikisi sohbet edip gülerek yola devam ettiler. Daha çok gitmemişlerdi ki iki atlı dörtnala yanlarına gelip atlarından indiler ve arabanın içine doğru eğildiler.

"Mola yerine geldik, hanımım. Dinlenmek için durmak ister misiniz?" diye sordular.

Xifeng talimatlarını almak için onları Xing Hanım ve Wang Hanım'a gönderdi. Hanımefendilerin durmak istemedikleri ama eğer kendisi dilerse durabileceği haberi geldi. Bunun üzerine Xifeng kısa bir süreliğine durmak için emir verdi. Genç hizmetkârlar atları ana yoldaki kortejden ayırıp küçük bir yan yoldan kuzeye doğru döndüler. Baoyu hemen, babasının tahtırevanının arkasında atını süren Qin Zhong'u getirmesi için birisini gönderdi. Baoyu'nün dinlenme davetini duyan delikanlı arkasını dönüp bakınca uzakta Baoyu'nün atını gördü, Xifeng'ın arabasının arkasından kuzeye doğru boş eyerle gidiyordu. Baoyu'nün Xifeng'ın arabasında olabileceğini fark etti. Atını geri döndürüp hızlanarak bir çiftliğin girişine kadar peşlerinden gitti.

Bu çiftlik evlerinde ağıllar ve kulübeler haricinde büyükçe bir odadan başka bir yer bulunmuyordu. Bu nedenle çiftliğin kadınlarının ziyaretçilere görünmemek için gidebilecekleri pek bir yer yoktu. Xifeng, Baoyu ve Qin Zhong'un, görkemli kıyafetleri, zarif görüntüleri ve tavırlarıyla birdenbire tam ortalarında belirmeleri bu köylü kadınlarda, sanki ilahi varlıklar ziyarete gelmiş gibi bir hayranlık uyandırdı.

Sazdan ana binaya girdiklerinde Xifeng delikanlılara dışarıda oyalanmalarını söyledi. Baoyu onun yalnız kalmak istediğini anladı; Qin Zhong ve hizmetkârları çiftlik avlusunu dolaşmaya çıkardı. Daha önce hayatında hiç çiftlik gereçleri görmemişti; kürekler, kazmalar, çapalar ve sabanlar çok ilgisini çekti. Çiftlik işlerinde tecrübesi olan hizmetkârlarından biri gereçlerin adlarını ve işlevlerini açıkladı ona. Baoyu çok etkilendi.

"İşte şimdi o eski şairin sözlerini anlıyorum: 'Yediğimiz her bir pirinç tanesi, bir başkasının ter damlası.' " dedi iç çekerek.

Sonra bir kulübeye geldiler, bir sedirin üzerindeki çıkrık daha da ilgisini çekti.

"Bu da kumaş dokumak için yün eğiriyor." dedi hizmetkârlar.

Sedirin üstüne çıkıp çıkrığı çevirerek eğlenirken, on yedi on sekiz yaşlarında bir köylü kız koşarak girdi içeri.

"Yapma! Kıracaksın!" diye bağırdı.

Hizmetkârlar ona çıkıştılar ama Baoyu çıkrığı bırakmıştı bile.

"Affedersin. Daha önce hiç görmemiştim. Sadece nasıl çalıştığını anlamak istedim." dedi gülerek.

"Nasıl döndürüleceğini bile bilmiyorsun." dedi kız. "Ben göstereyim."

Qin Zhong, Baoyu'nün kolunu çekiştirip, "Bu köy çok eğlenceli." diye fısıldadı.

"Seni serseri! Saçmalamaya devam edersen yersin tokadı!" dedi Baoyu, onu iterek.

Bu arada kız çıkrığı döndürmeye başlamıştı. Üzerine eğilmiş çalışırken çok güzel görünüyordu. Tam Baoyu onunla konuşmak üzereyken dışarıdan yaşlı bir kadın sesi geldi.

"Çabuk buraya gel, kızım!"

Bunun üzerine kız yerinden fırlayıp hızla çıktı. Onun bu ani gidişiyle Baoyu'nün de keyfi kaçtı.

Sonra bir hizmetkâr gelip onları Xifeng'ın yanına çağırdı. Genç kadın yolculuğun tozundan kurtulmak için yıkanıp üzerini değiştirmişti. İsterlerse onların da üzerlerini değiştirmelerini söyledi ama Baoyu reddetti. Hizmetkârlar seyahat için hazırladıkları kokulu çay, kek ve meyve servisini yaptılar. Üçü bunları atıştırdıktan sonra her şey toplanıp kaldırıldı ve arabalarına binmek üzere kalktılar.

Dışarıda Lai Wang köylü aileye borçlarını ödemek için bir paket verdi, kadınlar teşekkür etmeye geldiler. Baoyu yüzlerine dik-

katle baktı ama aralarında yün eğiren kızı göremedi. Daha pek fazla uzaklaşmamışlardı ki kız gözüne ilişti. Kucağında erkek kardeşiyle yol kenarında durmuş, iki küçük kızla konuşuyordu. Baoyu içindeki güçlü duyguyu bastıramadı ama arabada otururken sadece ona özlemle bakmaktan başka yapacak bir şeyi yoktu. Araba hızla ilerlerken kız tamamen gözden kayboldu.

Konuşup gülüşürlerken yolculuk çabucak geçti ve korteje yetiştiler. Davulların ve zillerin sesleri duyulmaya başladı, önlerindeki pankartları ve yol kenarına dizilen Demir Eşik Tapınağı rahiplerinin şemsiyelerini gördüler. Kısa süre sonra tapınağa girdiler. Orada da Budist ayini başladı ve tütsüler yakıldı. Tabut iç salonun yan şapellerinden birine kondu. Baozhu gece nöbeti için tabutun yakınındaki yerini hazırladı.

Dış salonda Jia Zhen erkek akraba ve dostlarıyla ilgileniyordu, bazıları yemeğe kalacak, bazılarıysa hemen gideceklerdi. Geldikleri için hepsine teker teker teşekkür etti. Kıdemlerine göre sırayla oradan ayrıldılar: Dükler, markiler, kontlar, vikontlar, baronlar ve daha aşağısı. Saat üçe kadar hepsi gitmişti.

Xifeng kadın misafirleri içeride ağırlıyordu. Onlar da üstünlük sırasına göre oradan ayrıldılar; saat ikiye kadar hepsi gitmiş; sadece birkaç yakın akraba ve dost ayinler tamamlanana kadar iki gün daha kalmışlardı.

Xing Hanım ile Wang Hanım da gidenler arasındaydılar. Xifeng'ın o gün dönemeyeceğini bildiklerinden Baoyu'yü de yanlarında şehre götürmek istediler. Ama taşraya ilk çıkışı olan Baoyu, Xifeng ile kalmakta ısrar etti, mecburen annesi de oğlunu ona emanet ederek gitti.

Demir Eşik Tapınağı, Rongguo ve Ningguo Dükleri zamanında inşa edilmişti ve hâlen şehirde ölen sülale üyelerinin geçici olarak getirilmeleri, tütsü ve lamba temin edilmesi için kendine ait arazisi vardı. Hem ölenler hem de yaşayanlar için kalacak yer olduğundan, tabuta eşlik eden matemciler cenaze töreni sona erene kadar konaklayabiliyorlardı. İki beyefendinin öngöremedikleri şey, çok kalabalıklaşan sülale üyelerinin zamanla birbirlerinden farklı gelir düzeyi ve huylara sahip olacaklarıydı. Evde kısıtlı şartlara sahip olup kolaylıkla memnun edilebilenler tapınakta

sağlanan yerlere hemen yerleşiyorlardı. Parası ve mevkisi olanlar ise savurgan fikirleriyle, tapınakta kalmayı uygun bulmayıp, tören bitene kadar ya çiftlik evlerinde ya da manastırlarda kalacak yer arayışına giriyorlardı.

Qin Keqing'in cenaze töreninde de sülalenin çoğu üyesi Demir Eşik Tapınağı'nda kaldı. Xifeng da tapınakta kalmayı uygun bulmayanlar arasındaydı. Bir süre önce Buharda Ekmek Manastırı Başrahibesi Euergesia'ya bir hizmetkâr gönderip, kendisi için birkaç odanın hazırlatılmasını istemişti. Buharda Ekmek Manastırı; Sudaki Ay Manastırı'nın halk arasındaki adıydı çünkü buharda nefis ekmekler yapılıyordu orada. Demir Eşik Tapınağı'ndan çok uzakta değildi.

Rahipler ayinlerini bitirip akşamın çay adağı tamamlandıktan sonra, Jia Zhen; Jia Rong'la Xifeng'a haber gönderip dinlenmesini istedi. Şöyle bir bakıp hâlâ orada bulunan misafirlerle ilgilenecek yeterli sayıda Jia hanımı olduğundan emin olan Xifeng herkese iyi geceler dileyip Baoyu ve Qin Zhong ile beraber Buharda Ekmek Manastırı'na gitti. Qin Zhong'un babası Qin Bang Ye, yaşı ve sağlık durumu nedeniyle geceyi evinden uzakta geçiremediğinden, cenaze toprağa verilene kadar oğlunun kalıp törene katılmasını istemişti. Bu yüzden delikanlı, Baoyu ve Xifeng ile birlikteydi.

Manastıra vardıklarında, Başrahibe Euergesia ve iki rahibe adayı Zhishan ile Zhineng onları kapıda karşıladılar. Karşılıklı selamlaştıktan sonra Xifeng temizlenip üstünü değiştirmek için odasına çekildi. Tekrar dışarı çıktığında, Zhineng'ın ne kadar da boy atıp geliştiğini ve güzelleştiğini fark etti. Başrahibe Euergesia'ya neden son zamanlarda iki talebesiyle birlikte kendilerini ziyarete gelmediğini sordu.

"Son günlerde pek zaman bulamıyoruz." dedi yaşlı rahibe. "Geçenlerde Bay Hu'nun karısı bir oğlan doğurdu. Hanımefendi bize on tael gümüş gönderip, birkaç rahibenin üç gün boyunca doğum sutrası okumasını istedi. Bu işlerle o kadar meşguldük ki size uğrayacak zamanımız olmadı."

Şimdi Xifeng'ı başrahibeyle bırakıp diğer ikisine dönelim.

Qin Zhong ve Baoyu manastırın büyük salonunda eğlenirlerken Zhineng içeri girdi.

"Bakın kim gelmiş." dedi Baoyu, anlamlı bir gülümsemeyle.

"Ne olmuş yani?" dedi Qin Zhong.

"Numarayı bırak!" dedi Baoyu. "O gün büyükannemin dairesinde onu kollarına aldığını gördüm, kimse yok sanıyordun. Beni aptal yerine koymaya kalkma."

"Neden söz ettiğini anlamıyorum. Uyduruyorsun."

"Pekâlâ o zaman. Boş ver. Bana bir fincan çay getirmesini söyle de seni rahat bırakayım."

"Saçmalama. Neden kendin istemiyorsun? Sen söyleyince getirmez mi? Neden ben isteyeyim ki?"

"Ben senin gibi isteyemem. Eğer sen istersen daha duygusal olur."

Sonunda Qin Zhong'a kabul ettirdi.

"Tamam!" dedi. "Zhineng, bana bir fincan çay getirir misin?"

Bu genç rahibe adayı küçüklüğünden beri düzenli olarak Rong Konağı'na ziyarete gelirdi ve herkesi tanıyordu. Baoyu ve Qin Zhong ile çocuksu itişmelerinin masumiyeti, şimdilerde ergenlik çağına geldiğinden, daha olgun bir duyguya dönüşmüştü. Qin Zhong'a âşık olmuştu ve delikanlının yakışıklılığı onda romantik duygular uyandırıyordu. Qin Zhong da kızın artan cazibesine kapılmıştı ve aşkına karşılık veriyordu. Aralarında henüz ciddi bir şey geçmese de gizliden gizliye birbirlerinin duygularını anlıyorlardı. Şimdi kız ona neşeyle bakarak istediğini yapmaya gitti. Kısa bir süre sonra bir fincan çayla geri geldi.

"Bana ver!" dedi Qin Zhong, gülerek.

"Hayır, bana!" diye bağırdı Baoyu.

Kız sevimli bir şekilde dudak bükerek ikisinin arasında kaldı.

"Benim ellerimde bal mı var ki bir fincan çay için didişiyorsunuz?" dedi alaylı alaylı gülerek.

Baoyu, Qin Zhong'dan önce çayı kızın elinden kapıp içmeye

başladı. Tam bir şey söylemek üzereyken, Zhishan sofra hazırlamak için Zhineng'ı çağırmaya geldi. Biraz sonra kız tekrar gelip delikanlıları çay ve kek için davet etti ama böyle kadınlara özgü şeyler yemeye pek hevesli olmadılar. Nezaket icabı kısa bir süre oturduktan sonra başka bir yerde eğlenmek için çıktılar.

Biraz sonra Xifeng da dinlenmek üzere odasına çekilirken Euergesia ona eşlik etti. O ana kadar yaşlı hizmetkârlar yapacakları bir iş kalmadığını görüp birer birer yatmaya gitmişlerdi; sadece birkaç güvenilir hizmetçi kız kalmıştı.

Yaşlı başrahibe bu fırsattan yararlanıp bir konuyu açmayı uygun buldu.

"Sizin konağa uğrayıp Hanımefendi'ye sormak istediğim bir şey var ama onu görmeden önce sizin fikrinizi almam iyi olur, hanımefendi."

"Ne soracaksınız?" dedi Xifeng.

"Adı kutsansın!" diye başladı başrahibe, dindarlıkla. "Ben Changan'daki Cennet Hazineleri Manastırı'nda rahibeyken, hayırseverlerimizden biri Zhang adında zengin bir adamdı ve Jinge adında bir kızı vardı. Sık sık tütsü yakmaya manastıra gelirdi. Changan Valisi'nin kayınbiraderi genç Bay Li bir gün tütsü yakarken onu görüp çok beğendi. Hemen ailesine birini gönderip onunla evlenmek istedi ama ne yazık ki kız zaten Changan Garnizonu'ndan bir komutanın oğluyla nişanlıydı. Zhanglar nişanı iptal etmek istediler ama komutanın karşı çıkmasından korktular ve Li'nin elçisine kızın nişanlı olduğunu söylediler. Ah, genç Bay Li, hayır cevabını kabul etmedi ve Zhanglar iki tarafa karşı güç durumda kalıp ne yapacaklarını bilemediler. Bu durum komutanın kulağına geldi ve meselenin aslını öğrenmeye bile kalkışmadan, gelip fırtına kopardı. 'Bu kız kaç delikanlıyla birden nişanlandı?' diye sordu. Nişan hediyelerini geri almayı reddederek mahkemeye başvurdu ve kızın ailesini dava etti. Zhanglar çok perişan hâldeler, birini başkente gönderip bir destek yolu arıyorlar. Komutanın çok mantıksız davrandığını görünce nişanı bozup hediyeleri geri vermeye kararlılar."

"Changan Bölge Komutanı General Yun'ün aile dostunuz ol-

duğu aklıma geldi. Eğer Wang Hanım, Zheng Bey'in General Yun'e mektup yazıp komutanla konuşmasını sağlayabilirse, üstüne karşı çıkmayıp davadan vazgeçeceğinden eminim. Zhanglar bu iyiliğin karşılığında her şeylerini seve seve verirler, bütün servetlerini bile."

Xifeng güldü.

"Bu zor bir şey değil." dedi. "Ama Hanımefendi böyle şeylerle pek uğraşmaz."

"Peki, ya siz, Bayan Lian?"

Xifeng yine güldü.

"Benim paraya ihtiyacım yok, zaten ben de uğraşmam."

Başrahibenin suratı asıldı. Kısa bir duraklamadan sonra içini çekti.

"Ne yazık ki Zhanglar bu konuyu sizinle konuşacağımı biliyorlar." dedi. "Eğer onlar için bu iyiliği yapmazsanız, zamanınız olmadığına ya da paraya gereksinim duymadığınıza inanmayacaklar; böyle önemsiz bir meseleyi bile halledemediğinizi düşünecekler."

Bu sözler Xifeng'ı teşvik etti.

"Beni uzun zamandır tanırsınız." dedi. "Cehennem ve ceza konusunda söylenenlere inanmadığımı bilirsiniz. Bir şeyi yapmak istersem, ne olursa olsun yaparım. Onlara söyle, eğer üç bin tael gümüş ödemeye hazırlarsa, onları bu dertlerinden kurtarmayı üstleneceğim."

Başrahibe çok memnun oldu.

"Çok güzel!" diye bağırdı. "Kesinlikle öderler."

"Ben öyle sizin sıradan, para meraklısı ara bulucularınızdan değilim. Bunu para için yapmıyorum. Paranın tamamı bu iş için göndereceğim hizmetkârlarımın masrafları ve ödülleri için harcanacak. Ben dokunmayacağım bile. Eğer istediğim para olsaydı, şimdi otuz bin tael bulup çıkarırdım."

"Elbette, hanımefendi. Peki, bize bu iyiliği yarın yapar mısınız? Böylece meseleyi halletmiş oluruz."

"Ne kadar meşgul olduğumu görüyorsunuz, hiçbir kaçış yolum yok." dedi Xifeng. "Bir şeyi yapacağımı söylediysem, yaparım ama uygun olduğum zamanda. Eminim bu sizin için yeterlidir."

"Başka biri olsa bu küçük bir meseleyi halletmek için korkunç bir sıkıntıya düşerdi." dedi başrahibe, ustalıkla. "Ama sizin bundan daha büyük sorunların üstesinden geldiğinizi biliyorum, hanımefendi. Atasözünün dediği gibi: 'İnsan ne kadar becerikliyse o kadar meşguldür.' Bu yüzden Hanımefendi her şeyi size bırakıyor. Ama kendinizi yıpratmamalısınız. Sağlığınız çok değerli!"

Bu iltifatlar Xifeng'a yorgunluğunu unutturdu ve sohbetleri neşe içinde devam etti.

O sırada Qin Zhong karanlıktan ve Zhineng'ı soracak hiç kimse olmayışından yararlanmayı düşündü. Onu manastırın arka odalarından birinde, yalnız başına çay bulaşıklarını yıkarken bulunca arkadan ona sarılıp öptü. Zhineng sinirle ayağını yere vurdu.

"Ne yapıyorsun sen? Kes şunu!" dedi, sonra bağırmakla tehdit etti.

"Canım." diye yalvardı Qin Zhong. "Senin için deli oluyorum. Bu akşam beni yine reddedersen, hemen şuracıkta ölürüm."

"Aklından geçenleri yapmak mümkün değil. En azından ben bu hapishaneden ve bu insanlardan kurtulana kadar."

"Orası kolay ama uzaktaki su, şu anki susuzluğa çare değildir."

Böyle söyleyip lambayı üfledi, odayı zifirî karanlığa gömüp, kızı sedire doğru götürdü. Zhineng kurtulmak için boşuna debelendi ama bağırmadı, böylece istediğini yapmasına izin verdi.

Qin Zhong tam amacına ulaşacakken birisi içeri süzüldü ve ikisinin birden üstüne çullanıp sıkı sıkı kavradı. Tek kelime bile etmediğinden kim olduğunu bilemediler. Bu ağırlığın altında neredeyse korkudan ölmüş gibi yatıyorlardı. Sonra birden bir kahkaha koptu ve bu gelenin Baoyu olduğunu anladılar.

Qin Zhong küfrederek yerinde fırladı.

"Ne yaptığını sanıyorsun?"

"Dediklerimi yapacak mısın, yoksa bağırıp herkesi ayağa mı kaldırayım?"

Zhineng o kadar utandı ki karanlıktan faydalanıp kaçtı. Baoyu arkadaşını çekerek odadan dışarı çıkardı.

"Şimdi, hâlâ Zhineng'ın senin için bir şey ifade etmediğini söyleyecek misin?" diye sordu.

"Hadi, iyi bir çocuk ol! Her dediğini yaparım, yeter ki bağırma."

"Şimdi bu konuda daha fazla konuşmayacağız." dedi Baoyu. "Yataklarımıza gittiğimizde bu meseleyi hallederiz."

Kısa süre sonra yatma vakti geldi. Üstlerini çıkarıp yatmaya hazırlandılar. Xifeng iç odada, Baoyu ile Qin Zhong da onun bitişiğindeki dış odada yatmaya gittiler. Her tarafta yere yataklarını sermiş uyuyan ya da nöbette olan yaşlı hizmetçiler olduğundan, Xifeng Baoyu uyurken değerli taşının ortadan kaybolmasından korkarak, birini gönderip taşı aldırdı ve kendi yastığının altına sakladı.

Baoyu'nün Qin Zhong'a söylediği hesaplaşmaya gelince, bunun ne şekilde gerçekleştiğini kesin olarak öğrenemedik. Gözün görmediği bir şey hakkında ancak bir tahmin yürütülebilir ama bırakalım da bu bir muamma olarak kalsın.

Ertesi gün Büyükanne Jia ve Wang Hanım, Baoyu'nün nasıl olduğunu öğrenmek için birini gönderdiler. Soğuğa karşı sıkı giyinmesini ve başka yapılacak bir şey kalmadıysa eve gelmesini öğütlediler. Bu onun istediği en son şeydi. Zhineng'ı biraz daha görmek isteyen Qin Zhong'un, Xifeng'a yalvarıp bir gün daha kalmalarını istemesi konusundaki ısrarlarıyla bu gönülsüzlüğü daha da pekişti.

Xifeng bir süre düşündü. Aslında cenaze töreni bitmişti ama hâlâ halledilmesi gereken bazı ufak tefek işler vardı, bu da isterlerse bir gün daha kalmalarını haklı çıkarabilirdi. Dönmemek için üç neden vardı Xifeng'ın aklında. Öncelikle, bu Kuzen Zhen'e karşı bir saygı göstergesi olacak ve onun kendisine duyduğu minneti daha da artıracaktı. İkincisi, başrahibenin işini halletmesi için bir soluklanma olanağı sağlayacaktı. Üçüncüsü de Baoyu'nün mutlu olduğunu bilmek Büyükanne Jia'yı memnun edecekti.

Bir karara varan Xifeng, Baoyu'nün ricasını kabul etti.

"Benim buradaki işim bitti ama siz biraz daha kalıp eğlenmek istiyorsanız, sanırım buna uyabilirim. Ama en geç yarın geri dönmek zorundayız."

Baoyu bunu duyunca, "Sevgili kuzen, canım kuzen. Tamam, sadece bir gün daha, yarın hiç itirazsız geri döneceğiz." dedi.

Böylece bir gece daha kalmayı organize ettiler. Xifeng, Başrahibe Euergesia'nın işi için hemen birisini gizlice Lai Wang'a gönderdi. Adam durumu anladı ve derhâl kente gidip, bir arzuhâlciye Jia Lian adına bir mektup yazdırdı ve aynı gece bu sahte mektupla birlikte Changan'a doğru yola koyuldu. Changan başkente ancak seksen kilometre kadar uzaktaydı. Lai Wang bir iki gün içinde işi halledip geri döndü. Generalin adı Yun Guang'dı. Jia ailesine geçmişteki bazı iyiliklerinden dolayı borçluydu ve böylesine önemsiz bir meselede onlara faydalı olmaktan büyük memnuniyet duydu. Bunu bildiren bir cevap mektubu yazıp Lia Wang'a verdi. Şimdi bu konuyu burada bırakıp Xifeng'a dönelim.

Manastırdaki ikinci günleri de bitince Xifeng ve gençler Euergesia'yla vedalaştılar, Xifeng bu arada başrahibeye üç gün sonra Rong Konağı'na gelip haberleri öğrenmesini söyledi.

Bu ayrılık Qin Zhong ve Zhineng için çok acıklı oldu, tekrar gizlice buluşmayı organize ederek hüzünlü bir şekilde vedalaştılar. Bu üzücü sahnenin ayrıntılarını geçiyoruz.

Xifeng geri dönerken, her şey yolunda mı diye son bir kez bakmak için Demir Eşik Tapınağı'na uğradı. Baozhu orada kalmakta ısrar ediyordu. Bunun üzerine Kuzen Zhen ona eşlik etmeleri için iki hizmetkâr göndermek zorunda kaldı.

Dönüşleri ve onu takip eden olaylar bir sonraki bölümde anlatılıyor.

16. BÖLÜM

Yuanchun Zümrüdüanka Sarayı'na eş olarak seçilir.

Qin Zhong zamansız bir şekilde öbür dünyaya doğru bir yolculuğa çıkar.

Söylediğimiz gibi, Xifeng, Qin Zhong ve Baoyu eve dönerken Demir Eşik Tapınağı'na uğradılar. Bir süre etrafı kolaçan ettikten sonra tekrar arabalarına binip şehre doğru yolculuklarına devam ettiler. Eve gelir gelmez, ilk iş olarak Büyükanne Jia, Wang Hanım ve diğerlerine saygılarını sunduktan sonra odalarına çekildiler. Ama günün geri kalanında ve akşam anlatılmaya değer bir şey olmadı.

Ertesi sabah Baoyu dışarıdaki çalışma odasının artık hazır olduğunu öğrendi. Birbirlerine verdikleri söze dayanarak Qin Zhong ile birlikte akşam çalışmalarına başlamayı sabırsızlıkla bekliyordu. Ama ne yazık ki Qin Zhong'un her zaman zayıf olan bünyesi, şehir dışına yaptıkları yolculuk sırasındaki ihmaller, alışılmadık şekilde rüzgâra ve soğuğa maruz kalması ve Zhineng ile gizli buluşmasının aşırı hazzı nedeniyle, geri döndüğünde sorun çıkardı; soğuk algınlığı ve öksürüğe bir de iştahsızlık eşlik etti. Öyle acıklı bir görüntü sergiliyordu ki çalışması söz konusu bile değildi ve evine dönüp yatak döşek yatmak zorunda kaldı. Baoyu hayal kırıklığına uğrasa da arkadaşının iyileşmesini beklemekten başka yapabileceği bir şey yoktu.

Bu arada Xifeng sahte mektubuna Yun Guang'ın, ricasını (ya da zannettiği gibi Jia Lian'in ricasını) yerine getirmeye hazır olduğunu bildiren cevabını aldı. Euergesia, Zhanglara problemlerinin çözüldüğünü haber verdi. Böylece komutan öfkesini ve dargınlığını içine gömüp oğlu adına gönderdiği nişan hediyelerini geri almak zorunda kaldı.

Ama Bay Zhang ve karısı her ne kadar züppe ve paragöz olsalar da kızları prensipli ve asildi. Jinge nişanının bozulduğunu ve Li ailesine söz verildiğini öğrenince, sessizce gidip eşarbıyla kendisini astı. Komutanın oğlu Jinge'ya o kadar âşıktı ki kendisini astığını duyunca o da hemen bir nehre atlayıp boğuldu. Ne üzücüdür ki Zhang ve Li aileleri son derece sarsıldılar, hem iki can hem de para gitmişti.

Bu işte tek kazanan Xifeng oldu, Wang Hanım ve diğer ev halkının haberi bile olmadan, üç bin tael gümüşün keyfini sürecekti. Ondan sonra bu başarısından cesaret alarak benzer şekilde pek çok girişimde daha bulundu ama onları burada anlatmamıza gerek yok.

***

Jia Zheng'ın yaş gününde her iki evin sakinleri onu kutlamak için toplandılar. Eğlence doruk noktasındayken ana kapıdaki görevlilerden biri aniden içeri daldı.

"Altı Saray'ın Baş Harem Ağası Bay Xia, İmparator'un buyruğunu getirmek üzere yoldaymış, efendim." dedi.

Jia She, Jia Zheng ve diğerleri büyük bir şaşkınlık içinde irkildiler, bu ziyaretin ne anlama geldiğini tahmin edemiyorlardı. Hemen oyuncuları durdurdular ve şenliğin bütün belirtilerini ortadan kaldırttılar. Bildirinin okunması esnasında gerektiği şekilde masada tütsüler yaktılar. Sonra konağın ana kapısını ardına kadar açıp diz çökerek misafiri beklediler.

Kısa bir süre sonra Baş Harem Ağası Xia Bingzhong, bir grup harem ağasıyla birlikte at sırtında geldi. Elinde bir İmparator Buyruğu ya da başka bir belge yok gibi görünüyordu. Yazılı bir belge taşımanın gerektirdiği gibi kapıda değil de konağın ana salonunun girişinde atından indi; ışıl ışıl bir gülüşle merdivenleri çıktı ve güneye dönüp duyurusunu yaptı.

"İmparator'un özel emriyle, Jia Zheng, Majesteleriyle Saygı Salonu'nda özel olarak görüşmek üzere saraya çağrılmaktadır."

Bu haberi verdikten sonra hemen atına binip, bir çay içecek kadar bile kalmadan gitti.

Jia She ve diğerleri bunun neye delalet ettiğini tahmin edemediler. Jia Zheng hiç zaman kaybetmeden resmî kıyafetini giyip, tüm aileyi büyük bir tereddüt içinde bırakarak saraya gitti. Büyük Hanımefendi She bilgi almak üzere derhâl saraya atlı ulaklar gönderdi ama ancak dört saat kadar sonra, Rong Konağı'nın başkâhyası Lai Da ve üç dört hizmetkâr nefes nefese iç kapıdan girdiler.

"Beyefendi hazretleri, büyük hanımefendinin diğer hanımefendileri de alarak saraya gitmesini ve Majestelerine bize bahşettiği büyük lütuf için teşekkürlerini sunmalarını istedi." dedi Lai Da, zorlukla nefes alırken.

İçeride bekleyemeyecek kadar heyecanlı olan Büyük Hanımefendi Jia büyük salonun dışındaki koridora çıkmıştı ve Xing Hanım, Wang Hanım, You Shi, Li Wan, Xifeng, Xue teyze ve kızlar da Jia Zheng'dan gelecek haberleri duymak için orada toplanmışlardı. Büyük Hanımefendi Jia, Lai Da'yı bu gizemli mesajını daha ayrıntılı açıklaması için içeri çağırdı.

"Bizi dışarıdaki avluda beklettiler." dedi Lai Da. "Bu nedenle içeride neler olduğu konusunda hiçbir bilgimiz yoktu. Ama sonra Baş Harem Ağası Xia dışarı çıkıp bizim beklediğimizi gördü. Büyük Genç Hanımımızın terfisi için bizi kutladı. Değerli ve Erdemli Eş unvanıyla Zümrüdüanka Sarayı'nın Genel Sekreteri olacakmış. Sonra beyefendi hazretleri gelip bunu doğruladı ve Doğu Sarayı'na prensi görmeye gitti. Siz büyük hanımefendinin diğer hanımlarla beraber teşekkürlerinizi ifade etmek üzere hemen oraya gitmenizi rica ediyor."

Lai Da'nın verdiği bilgi, Büyük Hanımefendi Jia ve diğer hanımların o ana kadar duydukları bütün endişeleri hemen ortadan kaldırdı; yüzlerindeki endişeli ifade yerini memnuniyet gülücüklerine bıraktı. Ardından büyük bir hazırlık başladı, her biri mevkisine uygun kıyafetler giydi. Dört büyük tahtırevanda, Büyük

Hanımefendi Jia başta, sonra Xing Hanım, Wang Hanım ve You Shi olacak şekilde arka arkaya Saray'a doğru yola çıktılar. Jia She ve Kuzen Zhen de resmî kıyafetlerini giydiler ve Jia Rong ile Jia Qiang'ı alıp Büyük Hanımefendi Jia'ya erkek refakatçi olarak eşlik ettiler.

Her iki konakta da ast ya da üst, kadın ya da erkek, herkes aynı şekilde sevinçliydi. Yüzleri gururla ışıldıyor, neşeyle konuşup gülüşüyorlardı. Bu sınırsız sevinci paylaşmayan tek kişi Baoyu'ydü; sanki bu haberi hiç duymamış gibi davranıyordu. Peki, böyle önemli bir olayda coşku duymamasının sebebi neydi?

Kısa bir süre önce küçük rahibe Zhineng, Sudaki Ay Manastırı'ndan kaçmış ve şehre, Qin Zhong'un evine gelmişti. Babası Qin Bang Ye onu yakalayıp evinden uzaklaştırmış ve oğluna da sıkı bir dayak atmıştı. Yaşlı adamın öfkesi kronik hastalığının depreşmesine neden olmuş ve birkaç gün içinde ölmüştü. Qin Zhong her zaman zayıf ve sinirli bir mizaca sahipti, bu olay olduğunda da henüz tamamen iyileşmemişti. Yediği korkunç dayağın ardından, kendisinin neden olduğu büyük hiddetin babasının hastalığını şiddetlendirmesi ve bu yüzden yaşlı adamın ölmesi nedeniyle büyük bir acı ve vicdan azabı duydu.

Bütün bunlar Baoyu'nün zihnini öyle kemiriyordu ki ablası Yuanchun'e bahşedilen şeref bile hüznünü dağıtıp keyfini yerine getiremedi. Büyükanne Jia'nın Saray'a yaptığı teşekkür ziyareti, eve geri dönüşü, aileyi kutlamak için gelen dost ve akrabalar, sonraki günlerde her iki konakta hâkim olan sevinçli telaş, herkesin hissettiği genel memnuniyet Baoyu'yü hiç etkilemedi, bütün bunlara bir yabancıymış gibi bakıyordu. Ailedeki diğer herkes ona gülüyordu ve onun bu davranışını görenler "bir parça deli" olduğu inançlarını doğruluyorlardı.

Neyse ki o sırada Jia Lian'in gönderdiği haberci, Daiyu'yle dönüş yolunda olduklarını, sonraki gün evde olacaklarını bildirdi. Bu haber Baoyu'yü biraz olsun neşelendirdi. Haberciyi daha ayrıntılı sorgulayınca, Jia Yucun'ın da Majesteleri'nin huzuruna çıkmak üzere başkente geleceğini öğrendi. Wang Ziteng'ın tavsiyesi üzerine başkentte bir göreve atanmak üzere çağrılmıştı. Jia Lian'in uzak da olsa kuzeni ve Daiyu'nün eski öğretmeni ola-

rak onlarla beraber seyahat etmesine karar verilmişti. Lin Ruhai aile mezarlığına, atalarının yanına gömülmüş, cenaze töreni yapılmıştı; artık Jia Lian başkente geri dönebilirdi. Normal olarak bir sonraki ayın başında varmaları bekleniyordu ama Jia Lian, Yucun'ın terfi haberini duyunca, gece gündüz durmadan seyahat ederek hızlanmaya karar vermişti. Olaysız ve sakin bir yolculuk olmuştu.

Baoyu sadece Daiyu'nün iyi olup olmadığını merak ediyordu; diğer haberlerle hiç ilgilenmedi. Ertesi gün öğleden sonraya kadar büyük bir sabırsızlıkla bekledi ve diğerleriyle beraber Bay Lian ve Bayan Lin'in geldiği haberini aldı. Ama yeniden kavuşma sevinçlerine biraz hüzün de karıştı çünkü ayrıldıklarından beri iki ölüm olmuştu; bir süre gözyaşı döktüler. Sonra karşılıklı başsağlığı ve tebrik mesajları iletildi.

Baoyu Daiyu'yü daha dikkatle inceleme fırsatı buldu. Onda her zaman gördüğü o ruhani niteliklerin daha da derinleşip yoğunlaştığını fark etti. Gelirken bir sürü kitap getirmişti ve zaman kaybetmeden odasını temizletip kitaplarını ve eşyalarını yerleştirdi. Evinden getirdiği kâğıt, yazı fırçası ve diğer malzemeleri Baochai, Yingchun, Baoyu ve ötekilere hediye etti. Baoyu de Pekin Prensi'nin kendisine verdiği kokulu Hint tohumlarını Daiyu'ye hediye etti ama kız küçümseyerek bileziği Baoyu'ye fırlattı.

"Pis birinin dokunduğu şeyi istemem!" diye bağırdı.

Baoyu geri almak zorunda kaldı. Ama şimdi Jia Lian'e dönelim.

Ailedeki herkesi selamladıktan sonra kendi dairesine gitti. Bir an bile boş vakti olmayan Xifeng uzun seyahatinden dönen kocasını karşılayacak zamanı buldu.

"Tebrikler, Ekselansları, İmparatorluk Sarayı'nın akrabası!" dedi, yanlarında hizmetkârlar dışında kimse kalmayınca. "Çok yorucu bir yolculuk geçirdin. Dün habercin geleceğini bildirdiğinde, dönüşün için mütevazı bir kutlama hazırladım. İmparator akrabası, acaba bir kadeh şarabı kabul etmek lütfunda bulunur mu?"

"Böyle bir onuru nasıl geri çevirebilirim, hanımefendi?" dedi Jia Lian, gülerek. "Böyle bir ilgiyi hak etmiyorum! Çok teşekkürler!"

Böyle şakalaşırlarken, Pinger ve diğer hizmetçiler saygılarını sunup çay servisi yaptılar. Sonra Jia Lian karısına kendisi yokken neler olduğunu sordu ve her şeye bu kadar iyi göz kulak olduğu için teşekkür etti.

"İşleri idare etmekten âcizim." dedi Xifeng. "Bu konuda hiç bilgim yok, kendimi ifade edemeyecek kadar beceriksizim ve o kadar akılsızım ki birisi sopa uzatsa iğne sanıyorum. Ayrıca bu iş için çok da yufka yürekliyim. Bir çift tatlı söz söyleyen biri kolayca beni kandırabilir. Tecrübesizliğim de beni sinirlendiriyor. Wang hala biraz burun kıvırsa gece uykum kaçıyor. Böyle bir sorumluluğu bana yüklememesi için yalvardım ama ısrar etti ve beni tembellikle ve öğrenmeye gönüllü olmamakla suçladı. Ecel terleri döktüğümün farkında bile değil. Yanlış bir şey söylerim diye korkudan ağzımı açamıyorum. Şu yaşlı hizmetkârların da ne kadar zorlu olduklarını bilirsin. En ufak bir hatanda sana gülüp alay ediyorlar. Hafif bir kayırmada homurdanıp yakınıyorlar. Bir kenara oturup seyrediyorlar, zarar vermek için her yolu deniyorlar, ortalığı karıştırıyorlar, nehirde boğulanı güvenli bir kıyıda izleyip yardım eli uzatmıyorlar, bu tür numaraları çok iyi biliyorlar. Hepsinden öte, ben çok gencim, üzerlerinde hiçbir yetkim yok, dolayısıyla beni dinlemiyorlar. Bunlar yetmiyormuş gibi, Rong'un karısı birden ölünce Kuzen Zhen, birkaç gün onlara yardım etmeme izin vermesi için Wang halanın önünde diz çöküp defalarca yalvardı. Bunu yapamayacağımı tekrar tekrar söyledim ama Wang hala o memnun olsun diye kabul etti, bana da söyleneni yapmaktan başka bir çare kalmadı. Her zamanki gibi her şeyi berbat ettim, buradakinden de beter oldu. Kuzen Zhen'in bunu benden istediğine pişman olduğundan eminim. Yarın onu gördüğünde benim adıma özür dile. Bir daha asla böyle bir görevi genç ve tecrübesiz birine emanet etmemesini söyle."

O bunları söylerken yan odadan konuşma sesleri geldi ve Xifeng kim olduğunu sordu. Pinger içeri girip, "Bayan Xue bana bir şey sorması için Xiangling'i göndermiş. Cevap verip yolladım." dedi.

"Ah, evet!" dedi Jia Lian, bir şeyi hatırladığına sevinerek. "Geri döndüğümü söylemek için Xue halaya uğradığımda çok hoş bir genç hanımla karşılaştım! Bizim evin kızlarından biri değildi, kim

diye merak ettim. Konuşmamız esnasında Xue halaya kim olduğunu sordum. Başkente gelmeden önce satın aldıkları kızmış. Adı Xiangling'miş. O budala Xue'ye odalık olarak verilmiş. Saçları ve makyajı yapılınca daha da olgun ve güzel olmuş. Böyle bir güzellik o sersem için çok fazla!"

Xifeng hafifçe dudak büktü.

"Bakın hele!" dedi. "Suzhou ve Hangzhou'yu ziyaret ettiğine göre dünyayı yeterince tanımış olduğunu ve biraz olsun uslandığını düşünmüştüm ama görüyorum ki hâlâ aynı açgözlünün tekisin. Eğer onu çok beğendiysen bundan daha kolay bir şey yok. Pinger'yla yerini değiştirelim. Ne dersin? Kuzen Xue'yi bilirsin, bir gözü tabakta, diğeri tenceredededir. Bir yıl boyunca Xiangling'i almak için annesinin başının etini yedi durdu. Xue hala kızın güzel olmakla kalmayıp, aynı zamanda çok da terbiyeli olduğunu görmüştü, bizim genç hanımlarımızın içinde bile onun dengini bulmak zor. Sonunda oğluna engel olamayacağını anlayıp, her şeyi bir parti ve davetle doğru düzgün yapmaya karar verdi. Öyle de yaptı ve kız onun odalığı oldu. Ama inanabiliyor musun, iki haftaya kalmadan Xue'nin hevesi geçti, kıza bir pislikmiş gibi davranıyor! Gerçekten çok fena..."

Tam o sırada iç kapıdan bir hizmetkâr Jia Zheng'ın Jia Lian'i büyük çalışma odasında beklediğini haber verdi. Genç adam hızla üzerine çekidüzen verip çıktı.

"Xue hala ne diye Xiangling'i buraya yollamış?" diye sordu Xifeng Pinger'ya, kocası gider gitmez.

"Xiangling değildi." dedi Pinger, kıkırdayarak. "Uydurdum, aklıma ilk onun adı geldi. Lai Wang'ın karısı aklını iyice kaçırmış, hanımefendi. Bir düşünsenize." dedi ve biraz daha yaklaşıp sesini alçalttı. "O paranın faizini getirmek için o kadar zamanın içinde tam da beyefendinin eve döndüğü anı seçmiş. Neyse ki dış odada karşılaştık, yoksa içeri girip her şeyi berbat edecekti. Eğer beyefendi ne olduğunu sorsaydı, onu kandırmak istemeyip anlatmak zorunda kalacaktınız. Para söz konusu olduğunda beyefendinin nasıl biri olduğunu hepimiz çok iyi biliyoruz. Kızgın tavadan bile çekip alır! Sizin özel birikiminiz olduğunu öğrenirse daha sorumsuzca harcamaya başlar. Neyse parayı hemen

elinden aldım ve ağzıma geleni söyledim, duyabileceğinizi düşünemedim. Bu yüzden beyefendinin önünde gelenin Xiangling olduğunu söyledim."

Xifeng güldü.

"Ben de Xue hala beyefendinin döndüğünü bile bile durduk yere neden bir odalığı gönderdi diye merak ettim. Demek senin numaralarından biriymiş, küçük maymun!"

O anda Jia Lian geri geldi ve Xifeng hizmetçilerine şarap ve yanında yiyecek bir şeyler servis etmelerini emretti. Karı koca sedirin üzerindeki masada karşılıklı oturup şaraplarını içmeye başladılar. Normalde iyi bir içici olan Xifeng bugün kendini dizginliyor, kocasına eşlik etmek için yudum yudum içiyordu. Çok uzun süre geçmeden Jia Lian'in yaşlı sütannesi Dadı Zhao geldi. Genç çift onu da sedire oturup şarap içmeye davet ettiler. Dadı Zhao hiçbir koşulda bu şerefi kabul etmezdi ama Pinger ve diğerleri sedirin yanına küçük bir masa ve bir tabure yerleştirmişlerdi bile. Dadı oraya oturunca, Jia Lian kendi masasındaki tabaklardan bir şeyler seçip iki tabak doldurdu ve yesin diye onun masasına koydu.

"Dadı böyle şeyleri çiğneyemez ki." diye eleştirdi Xifeng. "Dişlerini kıracak!" Sonra Pinger'ya döndü. "Sabah sözünü ettiğim şu kâsedeki domuz yahnisi çok yumuşaktı, tam dadıya göre. Hemen mutfağa götürüp biraz ısıtmalarını söyle." Ardından dadıya dönüp, "Lian'in güneyden getirdiği şu pirinç şarabını denemelisin." dedi.

"Ah evet, tabii!" dedi Dadı Zhao. "Biraz denerim. Sen de iç, Bayan Lian. Korkma! Çok içmediğin sürece faydası bile var. Ama bunca yolu yiyip içmek için gelmedim, ciddi bir mesele var. Sözlerime kulak ver ve beni destekle, Bayan Lian. Efendi Lian hep söz verir ama zamanı geldiğinde hepsini unutur. Sana sütümü verdim, büyüttüm, şimdi genç bir adam oldun, Bay Lian! Şimdi yaşlandım ve iki oğlumdan başka bir şeyim yok. Eğer onlar için iyi bir sütkardeş olup biraz gözetseydin hiç kimse bir şey diyemezdi. Ama defalarca yardım etmen için yalvardım, sen de hep söz verdin, bugüne kadar hiçbir sonuç çıkmadı. Düşündüğüm şey şu, Bayan Lian. İlahi takdir neticesinde küçük hanıma şans güldü, şimdi birileri için iş kapısı açılmış olmalı. Bu konuyu

Bayan Lian ile konuşayım diye düşündüm çünkü Bay Lian'e bel bağlayacak olursam kesin açlıktan ölürüz."

Xifeng güldü.

"Oğullarını bana bırak, dadı." dedi. "Bebekliğinden beri baktığın oğlunu iyi tanırsın. Yabancılar için elinden geleni yapar da en sevdiklerinden daha iyi olan sütkardeşlerini ihmal eder. İyiliğini yabancılara harcayana kadar onlara biraz ilgi gösterseydin kimse bir şey diyemezdi. Belki böyle konuşmamam gerekirdi ama bizim yabancı dediklerimiz sana akraba gibi görünüyor herhâlde."

Bunun üzerine oradaki herkes bir kahkaha kopardı. Dadı Zhao sanki hiç susmayacakmış gibi gülüyordu.

"Ah, Buda aşkına!" dedi. "İşte sonunda her şeyi yoluna koyacak bir yargıç çıktı! Ama Bay Lian bize yabancı gibi davranacak kadar zalim değildir; o kadar yumuşak kalpli ki başkalarının ricalarına hayır diyemiyor."

"Tabii akraba gözüyle baktığı erkeklere karşı yumuşak kalpli." dedi Xifeng, manalı bir şekilde gülerek. "Sadece biz kadınlara karşı acımasız."

"Ah seni gidi seni, Bayan Lian! Beni çok mutlu ettin. Şu mükemmel şaraptan bir kadeh daha içeyim. Şimdi bu meseleyle artık sen ilgilendiğine göre daha fazla endişelenmeme gerek kalmadı."

Jia Lian mahcup oldu ve süklüm püklüm bir hâlde gülümsedi.

"Hadi saçma sapan konuşmayı bırakın da pilav servisini yapın." dedi. "Bir iş için gidip Kuzen Zhen'i görmem lazım."

"Ah, tabii ya." dedi Xifeng. "Seni geciktirmeyelim. Yine ne istedi senden?"

"Şu İmparatorluk ziyaretiyle ilgili bir şey." dedi Jia Lian.

"İzin verildi demek?"

"Tam olarak değil ama büyük olasılıkla oldu sayılır."

"İmparator'un ne büyük bir lütfu, değil mi!" dedi Xifeng. "Eski günlere ilişkin oyunlarda ve kitaplarda bile duyulmadık bir şey."

"Çok doğru!" diye söze karıştı Dadı Zhao. "Ama herhâlde yaşlandıkça aptallaşıyorum çünkü son birkaç gündür herkes bir ziyaretten söz ediyor, ben hiçbir şey anlamıyorum. Nedir bu İmparatorluk ziyareti?"

Jia Lian açıkladı:

"İmparatorumuz sıradan insanlara karşı çok anlayışlı biri, bir çocuğun ailesine duyduğu sevginin dünyadaki en önemli şey olduğuna ve ailevi duyguların sosyal mevkiye bakılmaksızın her yerde aynı olduğuna inanıyor. Kendisi de ömrü boyunca, gece gündüz anne babasına refakat ettiği hâlde, onlar için hissettiği bağlılığı yeterli bulmuyor. İkinci eşlerin, baş nedimelerin ve sarayın diğer hanımlarının evlerinden koparılıp yıllarca Saray'a kapatıldıklarını ve ailelerini ne kadar özlemiş olabileceklerini düşünüyor. Tabii ailelerin de çok özledikleri kızlarını görmek istediklerini anlıyor. Bu anne babalardan biri kızlarının özlemiyle hasta düşüp ölecek olsa, bunun doğaya karşı büyük bir suç olacağına inanıyor. Bunun üzerine eski imparator ve imparatoriçeden bir ricada bulunarak Saray hanımlarının ailelerinin her ayın ikiyle ve altıyla biten günlerinde Saray'a onları ziyarete gelmeleri için izin istiyor. Majestelerinin anne ve babası oğullarının bu dine karşı saygı dolu ve insani duygularından dolayı büyük bir memnuniyet duyarak övgülerde bulunuyorlar. Sonsuz hikmetleriyle bu iki saygıdeğer şahsiyet fermanlarında, Saray hanımlarının aileleri ziyaretlerini gerçekleştirdikleri zaman, Saray'ın görgü kuralları kısıtlamalarının onların doğal duygularını ifade etmelerini engelleyeceğine işaret ettiler. Bu yüzden büyük bir yüce gönüllülükle özel bir buyruk yayımlayıp, belli günlerde ailelerin kızlarını Saray'da ziyaretlerine izin vermenin yanı sıra, evlerinde İmparatorluk korumaları için uygun yeri olan ailelerin kendi evlerinde ziyaretçi kabul etmek için yazılı izin başvurusunda bulunabileceklerini, böylece samimi ve sevgi dolu bir ortamda kızlarına kavuşmanın keyfini yaşayabileceklerini belirttiler. Herkes bu buyruk karşısında büyük bir minnet duydu. İmparatorluk Onur Eşi Zhou Hanım'ın babası, kızının ev ziyareti için ek bir bina inşasına bile başladı. İmparatorluk İkinci Eşi Wu'nun babası Wu Tianyou da şehrin dışında bir yer arıyor. Bütün bunlar meselenin büyük olasılıkla halledildiğini göstermez mi?"

"Buda aşkına! Demek buymuş!" diye bağırdı Dadı Zhao. "Küçük hanımın ziyareti için bizim ailenin de hazırlık yapacağını sanıyorum."

"Elbette." dedi Jia Lian. "Neden bu kadar meşgulüz sanıyorsun?"

"Bu gerçekten olursa, benim için unutulmaz bir tecrübe olacak." dedi Xifeng, sevinçle. "Keşke yirmi otuz yıl önce doğsaydım, yaşlılar dünyayı çok az tanıdığım için beni hor göremezlerdi diye düşünürüm sık sık. Eskilerden, İmparator Tai Tsu'nun İmparator Shun gibi ülkeyi nasıl gezdiğini dinlemek bütün hikâyelerden daha keyifli. Ama ne yazık ki çok geç doğdum ve bunu göremedim."

"Ah, böyle bir şey bin yılda bir kere olur." dedi Dadı Zhao. "O zamanlar bazı şeyleri hatırlayacak kadar büyüktüm. O günlerde Jia ailesi açık deniz gemilerinin yapımından, Suzhou ve Yangzhou bölgelerindeki limanların bakımından sorumluydu. Ziyaretlerinden birinde İmparator'u ağırlamak için seçilmişlerdi. Bunun için deniz suyu gibi gümüş harcamışlardı. Ben..."

Xifeng hevesle onun sözünü kesti.

"Biz Wanglar da ziyaretlerinden birinde İmparator'u ağırlamıştık. O zamanlar büyükbabam Saray'ın huzuruna çıkan bütün yabancı heyetler ve elçilerden sorumluydu. Ne zaman yabancılar gelse, hep benim ailem misafir ederdi onları. Yabancı gemilerin Guangdong, Fujian, Yunnan ve Zhejiang limanlarına getirdikleri bütün mallar bizim elimizden geçerdi."

"Herkes bilir bunu." dedi Dadı Zhao. "Hatta bunun için bir de tekerleme vardır:

"Ne zaman ki Kral Ejder,

Beyaz yeşimden bir yatak ister,

Jinlingli Wanglara gider derler.

"Jinlingli Wanglar senin ailen, hanımefendi. Ama o zamanlar bir de Zhenler vardı, çok zengin ve saygındılar! Hâlâ Kiangnan'da yaşıyorlar. Yalnızca o aile İmparator'u dört kere ağırladı. Kendi gözlerimle görmeseydim, kim söylerse söylesin inanmazdım.

Çamur gibi bol olan gümüşten hiç söz etmiyorum bile; dünyadaki değerli olarak bildiğin her şey onlarda dağ gibi yığılıydı; 'tasarruf' ve 'yetersiz' kelimelerinin anlamını bile bilmezlerdi!"

"Büyükbabam ve büyük amcalarım da sık sık anlatırlardı, biliyorum. Tek bir ailenin bu kadar servete sahip olması çok şaşırtır beni." dedi Xifeng.

"Sana bir şey söyleyeyim mi, Bayan Lian?" dedi bilgili dadı. "Onlar İmparator'un parasını İmparator için harcarlardı. Yoksa hiçbir ailenin böyle bir gösteriş için harcayacak kadar çok parası olmamıştır."

Onlar böyle sohbet ederlerken, Wang Hanım Xifeng yemeğini bitirdi mi diye sorması için birisini gönderdi. Xifeng ilgilenmesi gereken bir iş olduğunu anlayıp çabucak yemeğini yedi, ağzını çalkalayıp gitmeye hazırlandı. Tam o sırada iç kapıdan giren hizmetkârlar Ning Konağı'ndan Jia Rong ve Jia Qiang'ın geldiğini haber verdiler. Jia Lian ağzını çalkaladı ve Pinger'nın getirdiği leğende ellerini yıkadı. Genç delikanlılar içeri girer girmez ne istediklerini sordu. Xifeng gitmeyip Jia Rong'un cevap vermesini bekledi.

"Babam beyefendilerin bir karara vardıklarını bildirmem için gönderdi beni, amca." dedi Jia Rong. "Doğu Konağı'nın bahçesinden geçen doğu duvarından, batıdaki sizin toprakların kuzeybatı köşesine kadar olan alanı ölçmüşler, iki kilometre ediyormuş. Burası ziyaret için özel bir ev inşa etmeye yetermiş. Ayrıca planını çizmek için de birini görevlendirdiler, yarına hazır olacak. Babam, sen daha yeni döndüğün için yorgun olabileceğini, bu yüzden de bu akşam gelmeye kalkışmamanı söyledi. Eğer bir önerin olursa yarın ilk iş onu söylemeni istedi."

"Düşünceliliği için babana teşekkürlerimi ilet." dedi Jia Lian, minnetle gülümseyerek. "Dediği gibi yapıp şimdi uğramayacağım. En kolay ve basit şekilde uygulanabilecek bir plan olmuş bence. Dışarıda bulunacak bir yer başımıza çok daha büyük iş açardı. Geri döndüğünde bu öneriyi mükemmel bulduğumu söyle, eğer beyefendiler vazgeçip de başka bir arazi bulmayı düşünürlerse, onları uygun bulduğu bir şekilde ikna etme işini ona bırakıyorum. Saygılarımı sunmak için yarın uğradığımda ayrıntısıyla konuşuruz."

Jia Rong mesajını ileteceğine söz verdi. Jia Qiang da kendi mesajını bildirmek için öne çıktı.

"Zhen amca, ziyaret esnasında kendi tiyatro oyunlarımızı sergilememiz için Suzhou'ya gidip müzik ve tiyatro hocaları tutmamı, kız oyuncular bulmamı, enstrümanlar ve kostümler almamı istedi. Lai Da'nın iki oğlu ile Büyük Amca Zheng'ın iki sekreteri Shan Pingren ve Bu Guxiu da benimle gelecekler. Amcam gitmeden önce sana haber vermemi istedi."

Jia Lian genci merakla tepeden tırnağa süzdü ve gülerek, "Bunun üstesinden gelebileceğini düşünüyor musun? Büyük bir iş olmayabilir ama yolunu yordamını bilenler için avantası çok olur." dedi.

Jia Qiang da güldü.

"Zamanla öğreneceğim." dedi.

Işıktan biraz uzakta duran Jia Rong gizlice Xifeng'ın eteğini çekiştirdi. Xifeng bunun ne demek olduğunu gayet iyi anladı ve kocasına döndü.

"Merak etme." dedi. "Kuzen Zhen kimi göndereceğini bizden daha iyi bilir. Neden Qiang'ın uygun olmadığını düşünüyorsun? Herkes yetenekle mi doğuyor? Artık yetişkin bir delikanlı oldu. Domuzu tatmadıysa da koşuşunu gördü. Kuzen Zhen bütün pazarlığı ve hesaplamaları yapsın diye değil, nezaret etsin diye gönderiyordur onu. Ben mükemmel bir seçim olduğunu düşünüyorum."

"Buna hiç şüphem yok." diye karşı çıktı Jia Lian. "Ben sadece tavsiyede bulunmak istedim." Sonra Jia Qiang'a dönüp, "Bu iş için para nereden geliyor?" diye sordu.

"Biz de bu konuyu tartışıyorduk." dedi Jia Qiang. "Yaşlı Lai buradan yanımıza para almamıza gerek olmadığını söylüyor. Kiangnan'daki Zhenlerde bizim elli bin taelimiz varmış. Yarın onu almamız için bir ödeme emri yazılabilirmiş. Önce otuz binini çekip yirmi binini süs fenerleri, mumlar, buhurdanlıklar, bambu perdeler ve diğer her tür kumaş almak için bırakacağız."

Jia Lian başıyla onayladı.

"Çok iyi fikir."

"Güzel, eğer bu iş halledildiyse, yardım için yanına alacağın çok iyi iki adamım var, Qiang. Onları çok faydalı bulacağından eminim." diye araya girdi Xifeng.

"Ne tesadüf!" dedi Jia Qiang. "Ben de tam sana tavsiye edebileceğin kimse var mı diye soracaktım, yenge."

Sonra isimlerini sordu, Xifeng bu konuda Dadı Zhao'ya başvurdu. Ama konuşmaları hayal âlemindeymiş gibi dinleyen yaşlı dadı şaşkın bir hâldeydi. Pinger onu dirseğiyle dürtünce kendine gelip hemen cevap verdi.

"Bir tanesi Zhao Tianling, diğeri de Zhao Tiandong."

"Sakın unutma!" dedi Xifeng, Jia Qiang'a. "Şimdi kendi işlerimi halletmeye gidiyorum."

Bunu dedikten sonra odadan çıktı.

Jia Rong da onun arkasından sessizce sıvıştı.

"Eğer istediğin bir şey varsa, bir listesini yap da Jia Qiang senin için getirsin, yenge." diye fısıldadı.

"Saçmalama!" diye kızdı Xifeng. "O kadar çok şeyim var ki nereye koyacağımı şaşırıyorum. Küçük numaralarla gözüme gireceğini mi sanıyorsun? Öyle köşelerde fısıldaşmalardan hiç hoşlanmam."

Sonra ona cevap verme fırsatı bile tanımadan yürüyüp gitti. Bu arada Jia Qiang da Jia Lian'e benzer bir teklifte bulunuyordu.

"Eğer istediğin bir şey varsa, getirmekten memnuniyet duyarım, amca."

"Bakın hele!" dedi Jia Lian. "Hemen heyecana kapılmayalım! İşe yeni başlayan biri olarak hemen ilk numarayı öğrenmişsin. Eğer bir şey isteyecek olursam sana bildiririm. Şimdi buna zaman yok."

Bunları söyleyip iki genci eve geri gönderdi. Onların ardından evle ilgili meseleler hakkında rapor vermek üzere arka arkaya üç dört hizmetkâr geldi. Jia Lian o kadar yoruldu ki iç kapıdaki gö-

revlilere başka kimseyi göndermemeleri, diğerlerinin işlerini ertesi gün halledeceği talimatını verdi. Xifeng yatmaya geldiğinde gece yarısı olmuştu. Ama o geceyle ilgili başka bir şey anlatmaya gerek yok.

Ertesi sabah erkenden kalkan Jia Lian, Jia She ve Jia Zheng'a uğradıktan sonra Ning Konağı'na gitti. Kuzen Zhen ile beraber yaşlı kâhyalar, hizmetkârlar, birkaç eski dost ve arkadaş grubunu yanlarına alarak Ning ve Rong arazilerini iyice inceleyip İmparatorluk ziyareti için inşa edecekleri evlerin planını çizdiler ve kaç işçi gerektiğini hesapladılar.

Çok geçmeden zanaatkârlar ve işçiler bir araya toplandılar; dört bir yandan çeşitli malzemeler araziye getirilip yığıldı: Altın, gümüş, bakır, teneke, toprak, kereste, tuğla ve kiremit. Önce Rong Konağı'nın büyük doğu avlusuyla birleştirilmek üzere Ning Konağı'ndaki Yoğun Koku Bahçesi'nin duvarları ve kameriyeleri yıkıldı; Rong Konağı'nın doğusundaki bütün hizmetkâr müştemilatları da yerle bir edildi.

Daha önce Ning ve Rong Konaklarını kuzeyden güneye giden küçük bir yol birbirinden ayırıyordu ama burası kamu malı değil de özel mülk olduğundan iki arazinin birleştirilmesinde bir sorun yoktu.

Yoğun Koku Bahçesi kuzey duvarının köşesinden getirilen bir suyoluyla sulandığı için, şimdi açılan büyük alana yeni bir kaynak getirmeye gerek kalmamıştı. Yoğun Koku Bahçesi'nin yapay tepeleri, kayalıkları, ağaçları ve fundalıkları bu kocaman yeni alan için yeterli değildi tabii ama Jia She'nın yaşadığı alan Rong Konağı'nın orijinal bahçesiydi ve orada başka bir yere taşınabilecek çokça bambu, ağaç, kayalık, kameriye ve çardak vardı. Bu iki bahçenin kaynaklarını birleştirip tek bir alana dağıtarak, hem işçilik hem de malzemeden büyük bir tasarruf sağlamak mümkündü. Tahminler yapılınca, tamamen yeni malzeme ihtiyacının oldukça makul miktarda olduğu anlaşıldı.

Bir bütün olarak yapının inşaatı ve diğer tüm planlamalar herkesin tanıdığı eski bahçe düzenlemecisi Bahçıvan Ye'ye bırakıldı; stil adı Shan Tzu-yeh'ydi.

Jia Zheng bu tür işlere hiç alışkın olmadığından işçilerin idaresini ve işlerin kontrolünü, Jia She, Jia Zhen, Jia Lian, hizmetkârlar Lai Da, Lai Sheng, Lin Zhixiao, depo memuru Wu Xindeng ve kendi adamları olan Zhan Guang ve Cheng Rixing'e bırakmıştı. Havuzların kazılması, yapay tepelerin yapılması, kameriyelerin ve çardakların kurulması, bambuların ve çiçeklerin dikilmesi, kısacası çevre ve bahçe düzenlemesiyle ilgili her türlü işi Bahçıvan Ye planlayıp denetledi. Jia Zheng Saray'dan döndüğünde ara sıra bir uğrayıp etrafa bakacak; önemli konuları Jia She ve diğerleriyle görüşecekti.

Jia She'ya gelince, o evinde keyfine bakıyor, hiçbir iş yapmıyordu. Kuzen Zhen pek bir önemi olmayan sıradan meseleleri ona ya bizzat kendisi ya da yazılı bir rapor göndererek bildiriyor, eğer müzakere etmek gerekirse, o da cevabını Lai Da ya da Jia Lian ile yolluyordu.

Jia Rong'un tek görevi altın ve gümüş eşyaların yapımına nezaret etmekti. Jia Qiang çoktan Suzhou'ya gitmişti. Asıl işin çoğunu Jia Zhen, Lai Da ve diğerleri yapıyorlardı; işçileri kiralayan, hesapları tutan ve üstlenilen her göreve nezaret edip denetleyen onlardı. Bu faaliyetler sırasında çıkan gürültü ve karmaşayı birkaç kelimeyle ifade etmeye imkân yok, şimdilik buna hiç kalkışmayacağız.

Son zamanlarda aile bu önemli gelişmelerle fazlasıyla meşgul olduğundan, Baoyu babasının sık sık derslerini sormasından kurtulmuş, hoşça zaman geçiriyordu. Onu endişelendiren ve keyfini kaçıran tek şey, Qin Zhong'un gün geçtikçe kötüleşen hastalığıydı. Böyle bir durumda başka bir şeyden mutlu olması mümkün değildi.

Bir sabah yıkanıp giyindikten sonra Qin Zhong'u ziyaret etmek için Büyükanne Jia'dan izin almayı düşünürken, iç kapının yanındaki ruh perdesinin arkasından gizlice bakan Mingyan'i gördü. Hemen yanına gitti.

"Ne oldu?" diye sordu.

"Efendi Qin ölüyor!"

Baoyu donup kaldı.

"Ölüyor mu? Dün onu gördüğümde gayet aklı başındaydı. Bu nasıl olur?"

"Bilmiyorum. Onun evindeki ihtiyar öyle söyledi."

Baoyu derhâl Büyükanne Jia'ya gitti, yaşlı kadın güvenilir birkaç adamını onun yanına verdi ve gitmeden ona bazı tembihlerde bulundu.

"Oraya gittiğinde sonuna kadar yanında kalabilirsin çünkü siz iyi iki dosttunuz ama olay gerçekleştikten sonra oyalanma, hemen gel."

Baoyu çabucak kıyafetini değiştirdi, dışarı çıkıp arabasını beklerken, deli gibi bir aşağı bir yukarı gidip geliyordu. Nihayet araba gelince atladığı gibi Li Gui, Mingyan ve diğerlerinin eşliğinde yola koyuldu. Ev sessiz ve terk edilmiş gibi görünüyordu. Efendi ve hizmetkârları telaşlı arılar gibi arka taraftaki iç daireye doluştular. Qin Zhong, kendisine bakan iki yengesi ve birkaç kız kuzenini büyük bir üzüntüye boğarak yatıyordu. Hanımlar bu erkek baskınından gizlenme fırsatını bulamamışlardı.

Qin Zhong bu aşamada birkaç kez bilincini kaybetmiş ve hasta bir insanın sedirde son nefesini vermesini yasaklayan Kuzey geleneğine göre yatağa taşınmıştı. Bunu gören Baoyu bir çığlık atıp hıçkırarak ağlamaya başladı.

"Böyle yapma." diyerek onu dizginledi Li Gui. "Bay Qin'in ne kadar narin olduğunu biliyorsun. Sanıyorum sedir çok sert diye onu daha rahat yatacağı bir yere almışlar. Böyle ağlarsan daha da kötü olacak."

Bunu duyan Baoyu kendisine hâkim olup arkadaşının yanına gitti. Qin Zhong mum gibi solgun bir hâlde yastığında yatıyordu. Gözleri sımsıkı kapalıydı ve başını bir sağa bir sola döndürerek zor soluk alıyor gibi görünüyordu.

"Sevgili kardeşim!" diye bağırdı Baoyu. "Benim, Baoyu!"

Birkaç kez seslendi ama Qin Zhong hiç algılamamış gibi görünüyordu. Tekrar seslendi.

"Benim Baoyu!"

Aslında Qin Zhong'un ruhu bedenini terk etmişti ve zayıflamış ciğerlerinden gelen belli belirsiz birkaç soluk, son kalan candı. Ölüler diyarının muhafızları onu götürmek için yetki ve zincirlerle gelmişlerdi. Ama ruhu gitmeyi reddediyordu çünkü ev işlerini idare edecek başka kimsesi yoktu ve babası üç dört bin tael bırakmıştı. Nerelerde olduğunu bilmediği zavallı Zhineng'ı düşünüyor ve canını bağışlamaları için onlara yalvarıyordu ama taş kalpli muhafızlar onun yakarışlarına hiç kulak asmayıp öfkeyle azarlayarak susturdular.

"Sen eğitimli bir gençsin. 'Cehennem Kralı seni üçte çağırtmışsa, dörde kadar kim tutabilir?' sözünü bilmiyor musun? Biz ölüler diyarının tarafsız vekilleriyiz, bükülmez bir demir gibi mizacımız var, fâni dünyanın yufka yürekli ve kayırmacı ölümlülerine benzemeyiz." dediler.

Ona böyle bağırırlarken, Qin Zhong'un ruhu Baoyu'nün çağırdığını duydu ve tekrar yakarmaya başladı.

"Lütfen merhamet edin, beyler! Çok sevdiğim arkadaşıma birkaç kelime söylemem için bana bir dakika verin, hemen geri döneceğim."

"Bu da nesi? Ne arkadaşı?" diye sordu hayaletler.

"Sizi kandırmıyorum, beyler. Rongguo Dükü'nün torunu o. Adı Baoyu."

"Ne?" diye bağırdı grubun baş sorumlusu, dehşet içinde. Sonra emrindekilere dönüp, "Bir süreliğine onu geri gönderelim dedim ama beni dinlemediniz. Bakın şimdi ne oldu! Talihli ve refah içindeki birisini tam ortamıza çağırdı. Bu çok korkunç! Ne yapacağız şimdi?" dedi.

Hayaletler liderlerinin dehşetine şaşırarak karşı çıktılar.

"Daha demin gayet cesur görünüyordun ama Baoyu adı seni korkuttu galiba. Bizim gibiler onun gibi bir fâniden niye korksun ki? Bize ne yapabilir?"

Belki de Baoyu'nün kendisinden ziyade, taşıdığı şeytan kovucu muskayı düşünen liderlerinin endişesi bu sözlerle yatışacak gibi değildi.

"Saçma! Bilmez misiniz ki 'İmparatorluk görevlileri imparatorluktaki herkesi kontrol ederler.' Bu cehennemde de böyledir. Aynı şey ruhlar ve ölümlüler için de geçerlidir. Biraz anlayış göstermenin bir zararı olmaz."

Bunu duyan hayaletler Qin Zhong'un ruhunu bedenine geri göndermek zorunda kaldılar.

Ölmekte olan genç belli belirsiz bir çığlık attı ve gözlerini açıp yanı başında Baoyu'yü gördü.

"Neden daha önce gelmedin?" diye sordu, hâlsiz bir şekilde. "Eğer biraz daha gecikseydin seni göremeyecektim."

Baoyu arkadaşının elini tuttu ve gözyaşları içinde, "Bana söyleyeceğin son şey nedir?" diye sordu.

"Sen ve ben ilk karşılaştığımızda, kendimizi sıradan güruhun üzerinde görmüştük. Şimdi ne kadar da yanıldığımızı anlıyorum. İmtihanlarda başarılı olmayı ve ayrıcalık kazanmayı aklına sokmalısın, gelecekte...

Sonra boğazından hışırtılı bir ses geldi ve bir kere daha karanlığın içine doğru süzüldü.

Bundan sonra olanlar gelecek bölümde.

17. BÖLÜM

Yeni Bahçe gezilirken Baoyu'nün yeteneği sınanır.

Rongguo Konağı çok önemli bir ziyaretçi için hazırlanır.

Qin Zhong'un ölümüyle Baoyu sanki hiç susmayacakmış gibi acı acı ağlamaya başladı. Bunun üzerine Li Gui ve diğerleri onu yatıştırmaya çalıştılar. Eve dönünce bile acısını yenemeyip ağlamaya devam etti. Büyükanne Jia, Qin Zhong'un cenaze töreni için otuz kırk tael kadar katkıda bulundu, ayrıca cenaze hediyeleri de verdi. Baoyu başsağlığı dileklerini sunmaya gitti ve yedinci gün mezara kadar arkadaşının tabutuna eşlik etti. Bunun ayrıntılarını anlatmaya gerek yok.

Sonrasında Baoyu uzunca bir süre onun için acı çekmeye ve onu özlemeye devam etti. Ama bunun hiçbir çaresi yoktu; hüzün kayıplarımızı geri getirmez. Sonunda bir gün matemi sona erdi.

***

Bir süre sonra Jia Zhen ekibiyle beraber, yeni Bahçe'deki işlerin tamamen bittiğini ve Jia She'nın incelemelerde bulunduğunu Jia Zheng'a haber vermeye geldi.

"Şimdi senin gelip bakmanı ve değiştirilmesi gerektiğini düşündüğün bir şey varsa söylemeni, ayrıca her yere asılacak levhalara neler yazılacağına karar vermeni bekliyoruz."

Jia Zheng bir süre sessizce düşündü.

"Bu yazılar oldukça zor olacak." dedi sonunda. "Aslında bu ayrıcalığı İmparator eşine vermemiz gerekir ama burayı görmeden bunu yapmasını beklemek olmaz. Öte yandan, bunu yapmadan önce bahçeyi görmesini bekleyecek olursak, o zaman da ziyaretin zevki yarım kalır. Bütün bu manzaralar, kameriyeler, hatta kayalıklar, ağaçlar ve çiçekler bir parça şiir dokunuşu olmadan tamamlanmış sayılmaz."

"Kesinlikle haklısınız, sevgili efendimiz." dedi adamlardan biri. "Ama bizim bir fikrimiz var. Bahçe'nin bölümlerinden hiçbiri isimsiz bırakılamaz, bu iş sonraya da ertelenemez. Peki, her birine uygun geçici isimler ve dizeler bulsak olmaz mı? Şimdilik bunları kâğıt fenerler üzerine yazar, duruma göre geçici olarak dikey ya da yatay şekilde asarız. Hanımefendi Hazretleri geldiğinde kalıcı isimleri konusunda karar vermesini isteriz. Bu sorunumuzu çözmez mi?"

"Gerçekten de iyi fikir." diye kabullendi Jia Zheng. "O zaman bugün etrafı bir dolaşıp isimleri düşünelim. Eğer uygun bulunursa kullanırız; bulunmazsa Jia Yucun'dan yardım isteriz."

"Sizin önerileriniz mutlaka mükemmel olacaktır, Beyefendi Zheng." dediler memnuniyetle. "Yucun'ı çağırmaya hiç gerek kalmayacak."

"Hiç de düşündüğünüz gibi değil!" dedi Jia Zheng, gülerek. "Gençliğimde bile doğa, çiçekler, kuşlar ya da manzara üzerine şiir yazma yeteneğim yoktu. Artık yaşlandım ve bir sürü iş yüküm varken edebiyat için gereken hassasiyetimi kaybettim. Gayret göstersem bile eminim ki çabalarım yavan ve sıkıcı sonuçlar doğurur. Bahçe'nin ilgisini ve güzelliğini artırmak yerine ters bir etki yaratır."

"Bu konuda endişelenmeyin." diyerek teselli etti onu, adamlarından biri. "Hepimiz kafa kafaya veririz. Herkes elinden geleni yaparsa ve iyi olmayanı eleyip en iyisini seçersek bu işin üstesinden geliriz."

"Bu iyi fikir. Neyse ki dolaşmak için güzel bir gün. Hadi gidip bir bakalım!" dedi Jia Zheng.

Böyle diyerek kalktı ve ekibin başına geçip Bahçe'ye yöneldi. Kuzen Zhen önceden gidip bahçedeki herkesi bu ziyaret konusunda haberdar etti.

Baoyu, Qin Zhong'un acısı yüzünden bugünlerde hâlâ keyifsiz olduğu için, Büyükanne Jia oyalansın diye hizmetkârlarına onu sık sık yeni Bahçe'ye götürmelerini söylemişti. Ne kötü tesadüf ki yaşlı kadın bu çaresini denemek için tam da bugünü seçmişti. Baoyu daha Bahçe'ye henüz girmişti ki Kuzen Zhen koşarak yanına geldi.

"Buradan gitsen iyi olur!" dedi, neşeli bir gülümsemeyle. "Baban geliyor!"

Baoyu, arkasında dadısı ve hizmetkârlarıyla çabucak geri döndü. Ama tam köşeyi dönerken Jia Zheng'ın ekibiyle karşılaştı. Kaçmak imkânsız olduğundan kenara çekilip talimat bekledi.

Jia Zheng son günlerde Baoyu'nün öğretmeni Jia Dairu'den şiir yazma konusunda övgüler duymuştu. Pek sıkı bir çalışma eğilimi olmasa da onda takdiri hak eden bir şiir yeteneği olduğunu söylemişti adam. Bu bilgilendirme nedeniyle Jia Zheng Baoyu'nün de Bahçe'de kendilerine eşlik etmesini istedi; böylece bu yeteneğini denemeye tabi tutacaktı. Baoyu, Dairu'nün raporundan ve babasının niyetinden habersiz, heyecan içinde onların peşine düştü.

Bahçe'nin girişinde Jia Zhen'i bir grup görevlinin başında, kenara dizilmiş beklerken gördüler.

"Kapıyı kapatın!" dedi Jia Zheng. "İçeri girmeden önce dışarıdan nasıl göründüğüne bir bakalım."

Kuzen Zhen kapının kapatılmasını emretti ve Jia Zheng biraz geri çekilip ciddiyetle kapı kulübesini inceledi. Beş bölümden oluşan ve yarı silindirik kiremitlerden yapılmış kavisli çatılı bir yapıydı. Kapı ve pencerelerin ahşabı incelikli bir şekilde oyulmuş ve ustaca şekillendirilmişti. Boyalı ya da cilalı değillerdi ama mükemmel bir işçiliği vardı. Tek renk parlak tuğladan yapılan duvarlar, çarkıfelek çiçekleri oyulmuş beyaz mermerden bir tabanın üstünde yükseliyordu. Bahçe'nin beyaza boyalı lekesiz duvarları, kaplan derisi gibi siyah beyaz çizgili taş bloklar üzerinde, sağda

ve solda uzanıyordu. Girişin bayağı bir gösterişten uzak olmasına memnun oldu Jia Zheng.

Kapıların açılmasını emredip içeri girdi. Tam önlerindeki, diğer her şeyi görünmez hâle getiren yeşiller içinde, dik bir tepeyi görünce hayranlık çığlıkları yükseldi.

"Bu tepe olmasaydı, içeri girer girmez Bahçe görünürdü ve bütün gizemi yok olup giderdi." dedi Jia Zheng.

"Kesinlikle!" diye onayladılar diğerleri de. "Sadece usta bir bahçe düzenleyicisi bunu akıl edebilirdi."

Bu minyatür tepeye bakarlarken, bir yamacında canavarları ya da hayvanları andıran, kimisi yatık, kimisi dik, kimisi hafif eğimli duran, beyaz, pürtüklü taşlar gördüler; yosunlarla benek benek olmuş ya da yarı yarıya sarmaşıklarla kaplanmışlardı; aralarından kıvrılarak tırmanan zikzaklı, dar bir patika zor algılanıyordu.

"Bu yolu izleyerek turumuza başlayalım." dedi Jia Zheng. "Dönerken öbür tarafa doğru yol alırsak Bahçe'nin her tarafını dolaşmış oluruz."

Kuzen Zhen'in önden giderek yol göstermesini emretti ve Baoyu'nün omuzuna dayanarak kayaların arasından küçük tepeyi tırmanmaya başladı. Birden başını kaldırınca yüzeyi ayna gibi dümdüz olan, parlak, beyaz bir kaya gördü ve bunun ilk yazı için en uygun yer olduğunu fark etti.

"Bakın, beyler!" dedi dönüp arkasındakilere bakarak. "Bu tepe için en uygun isim ne olurdu?"

"Yeşil Tepelik." dedi biri.

"Nakışlı Bayır." dedi bir başkası.

Bir diğeri de Kiangsi'deki ünlü Tütsü Zirvesi'nden yola çıkarak "Küçük Tütsü" adını önerdi. Bir başkası "Minyatür Zhongnan"[1] dedi. Hepsi tarafından klişe olan toplam yirmi otuz kadar isim ortaya atıldı. Aslında Jia Zheng'ın adamları onun Baoyu'nün yeteneğini test etmek istediğinin farkındaydılar ve delikanlının görevini kolaylaştırmanın derdindeydiler. Baoyu de bunu anlamıştı.

---

1) Zhongnan Dağları'na gönderme yapılmıştır. Bu sıradağlar, Çin'in Xi'an şehrinin güneyinde, Wugong ilçesinden Lantian ilçesine kadar uzanan Qin Dağları'nın bir koludur. (ç.n.)

Başka bir isim önerilmeyince, Jia Zheng oğluna dönüp onun da bir şey söylemesini istedi.

"Eski bir kitapta okuduğum bir şeyi hatırladım." dedi Baoyu. " 'Eski şeyleri hatırlamak yenilerini yaratmaktan daha iyidir; eski bir oyma işi her bakımdan bugünün oymasından üstündür.' diyordu. Bu yüzden eski bir şeyi seçmeliyiz. Bu, Bahçe'nin en önemli tepesi ya da başlıca manzarası değil, sadece ilerideki daha önemli şeylere doğru atılan ilk adım, buna göre bir isim gerekir. Chang Jian'in bir dağ tapınağı için yazdığı eski bir şiirinden yola çıkarak 'Mahreme Giden Yol' ismini öneriyorum. Şiirin bir dizesinde şöyle diyor: 'Bir yol kıvrılarak tırmanıyor mahrem kuytulara.' Böyle bir isim çok daha seçkin olur."

Koro hâlinde övgüler yağdı.

"Kesinlikle doğru! Harika! Doğal yeteneği ve gençlik hayal gücüyle delikanlı dostumuz biz yaşlı bilgiçlerden çok daha başarılı."

Jia Zheng küçümseyerek güldü.

"Pohpohlayıp durmayın çocuğu! Onun yaşındakiler azıcık bilgileriyle uzun yol katetmekte ustadırlar. Sonra daha iyi bir isim düşünürüz."

Ardından bir tünelin içinden geçip çeşit çeşit muhteşem ağaçlar, fundalıklar ve nadir bulunan, rengârenk çiçeklerle süslü bir alana geldiler. Aşağıda, ağaçların en yoğun olduğu yerde berrak bir dere kayaların arasından fışkırarak çıkıyordu. Kuzeye doğru birkaç adım ilerlediklerinde, bu alan genişleyerek zemini düz, küçük bir vadiye dönüştü. Her iki taraftaki yamaçlarda, tepeleri maviliklere doğru yükselen ağaçların kısmen gizledikleri, canlı renklerle boyanmış ve oymalı kameriyeler yükseliyordu. Aşağıya bakınca, kar gibi bembeyaz çağlayarak akan, kristal bir nehir ve sisin içinde bir havuza kadar inen taş basamaklar gördüler. Havuz mermer parmaklıklarla çevrelenmişti ve ortasından, ağızlarını açmış hayvan başlarıyla süslü bir taş köprü geçiyordu. Köprünün üzerinde de küçük bir kameriye vardı. Grup burada oturdu.

"Evet, beyler!" dedi Jia Zheng. "Buraya ne isim vereceğiz?"

"Eski günlerde Ouyang Xiu, yazdığı *Yaşlı Ayyaş'ın Köşkü* adlı eserinde 'suyun üzerinde duran kanatlı bir kameriye'den söz ediyordu. Biz de 'Kanatlı Kameriye' diyelim mi?" dedi içlerinden biri.

"Güzel bir isim." dedi Jia Zheng. "Ama bu kameriye havuzun üzerinde olduğu için suyu çağrıştıran bir şey olmalı. Ouyang Xiu, iki zirve arasında çağlayan bir pınardan da söz eder. Bir şekilde 'çağlama' kelimesini de kullanamaz mıyız?"

"Tabii ya!" dedi adamlardan biri. " 'Çağlayan Yeşim' mükemmel bir isim olur."

Jia Zheng düşünceli bir şekilde sakalını sıvazladı, sonra Baoyu'ye dönüp önerisini sordu.

"Söylediklerine katılıyordum, baba." dedi Baoyu. "Ama bir kez daha düşününce, Rang Nehri'nin kaynağını tanımlarken 'çağlayan' kelimesini kullanmak Ouyang Xiu için uygun olsa bile, bu kameriyenin etrafındaki su için pek uygun değil. Hem sonra burası özellikle imparatorluk mensuplarını ağırlamak için tasarlanan özel bir alan olduğu için, daha resmî bir şeyler bulmak gerekiyor gibi geliyor bana, *Ayyaş'ın Köşkü*'nden alınan bir ifade uygun görünmüyor. Apaçık bir isim yerine daha imgesel bir şey bulmayı denemeliyiz."

"Duyuyor musunuz, beyler?" dedi Jia Zheng, alaycılıkla. "Orijinal bir şey önerdiğimizde eskiyi yeniye tercih etmemiz tavsiye ediliyor, eski bir ifade kullandığımızda da 'uygunsuz' ve 'hayal gücünden uzak' oluveriyoruz. Peki o hâlde! Senin önerini alalım!"

"Bence 'Çağlayan Yeşim' yerine 'İçe İşleyen Koku' daha orijinal ve leziz olurdu."

Jia Zheng sakalını okşadı ve sessizce başını salladı. Öteki beyler bunu beğendiğini anladılar ve hemen Baoyu'nün göze çarpan yeteneğine övgüler yağdırmaya başladılar.

"Tabela için üç kelimelik bir isim seçmek kolay iş." dedi Jia Zheng. "Şimdi de yanlarına yazmak için bir dize bul bakalım."

Baoyu hızla etrafına bakındı, manzaradan ilham alarak şu sözleri söyledi:

Yeşilini bambulardan ödünç alır nehir kenarındaki söğütler;

Bir nefeslik tatlı bir koku verir kıyı boyu çiçekler.

Jia Zheng başını salladı ve yüzünde zor algılanan bir gülüm-

seme oynaştı. Beyler de övgülerini iki kat artırdılar. Sonra kameriyeden çıktılar ve köprüyü geçip, yoldaki her bir kayaya, yükseltiye, çiçeğe ve ağaca hayranlık duyarak gezintilerine devam ettiler. Sonunda yüzlerce bambunun oluşturduğu yoğun öbeğin içinde gizlenmiş nefis bir konağı çevreleyen, beyaz boyalı duvarların önünde buldular kendilerini. Hayranlık çığlıklarıyla içeri girdiler. Üstü kemerli, zemini taşlı bir yol, duvara paralel bir şekilde zikzaklar çizerek, girişten üç odalı bir kulübenin merdivenlerine kadar gidiyordu. Pencerelerinden ikisi kafesliydi, üçüncüsü ise camsızdı. Evi döşeyen yataklar, sehpalar, masalar, sandalyeler ve sedirler içeriye uyacak şekilde yapılmıştı. Arka taraftaki küçük bir kapı kocaman bir armut ağacı, iri yapraklı bir muz ağacı ve yanlarda iki minik avlusu olan bir bahçeye açılıyordu. Bahçe duvarının dibindeki bir açıklıktan fışkıran bir dere, yaklaşık otuz santim genişliğinde bir kanala dökülüp evin teras merdivenlerinin dibinden geçerek, ön tarafına kadar dolanıyor ve bambuların arasından dışarıya çıkıyordu.

"Burası çok güzel." dedi Jia Zheng, gülümseyerek. "Ay ışığında pencerenin önünde oturup çalışan biri hayatını boşa geçirmemiş sayılır."

Sonra Baoyu'ye baktı, delikanlı utanarak başını önüne eğerken, diğer beyler çalışma konusunu daha az tehlikeli bir konuyla değiştirerek onun imdadına yetiştiler. İçlerinden ikisi bu noktadaki tabelaya dört kelimelik bir şey yazılmasını önerdiler. Jia Zheng hangi dört kelimeyi önerdiklerini sordu.

"Qi Nehri'nin Kıvrıldığı Yer." dedi içlerinden biri. Hiç şüphesiz o anda aklında Klasik Şiir'deki şu şarkının başlangıcı vardı:

Qi Nehri'nin kıvrıldığı yerdeki şu kuytuya bak,

Yemyeşil bambular nasıl da endamlı!

"Olmaz!" dedi Jia Zheng. "Çok basmakalıp!"

"Sui Bahçesi'nin Kalıntıları." dedi bir diğeri. Belli ki Suiyang'daki Liang Prensi'nin eski Tavşan Bahçesi'ni düşünüyordu; burası bambuları ve deresiyle de ünlüydü.

"Hayır, bu da çok sıradan." dedi Jia Zheng.

"En iyisi yine Kuzen Bao'ya sormak." dedi Kuzen Zhen.

"Kendi önerisini söylemeden önce hep başkalarınınkini eleştirmekte ısrar ediyor, küstah yaratık!" dedi Jia Zheng.

"Tamam ama eleştirilerinde haklı. Onu nasıl suçlayabiliriz ki?" dedi diğerleri.

"Ona arka çıkıp durmayın!" dedi Jia Zheng ve Baoyu'ye dönüp konuşmasına devam etti. "Pekâlâ! Bugün senin laflarını sineye çekeceğiz. Önerini duymadan önce eleştirilerini dinleyelim. Bu beylerin önerileri uygun mudur?"

"Hiç sanmıyorum, efendim." diye cevap verdi Baoyu.

"Neden olmasın?" diye sordu Jia Zheng, küçümseyen bir gülümsemeyle.

"Burası İmparatorluk ziyaretçimizin Bahçe'ye bakmak için ilk duracağı yer olduğundan, Majestelerine övgü sözleri kullanmalıyız. Dört kelimelik bir şey istiyorsak eskilerde hazır pek çok şey var, neden yeni bir şey yazalım ki?"

"Qi Nehri'nin Kıvrıldığı Yer ve Sui Bahçesi'nin Kalıntıları klasik göndermeler değil mi peki?" diye sordu Jia Zheng.

"Evet ama onlar çok zorlama şeyler. Ben 'Zümrüdüanka'nın Dansı'nı öneriyorum. Klasik Tarih'teki, erkek ve dişi Zümrüdüankaların ölçülü sıçrayışlarla İmparator'un avlusuna inişlerini çağrıştırıyor."

Herkes övgüler yağdırırken Jia Zheng başını salladı.

"Seni küçük serseri! Azıcık yüzeysel bilginle bu ne kendini beğenmişlik! Peki, şimdi de dizeni duyalım."

Nadir bir çaydanlıkta demlenen çaydan sonra hâlâ yeşil tüter buhar,

Sakin bir pencere kenarında oynanan satrançtan sonra hâlâ soğuktur parmaklar.

Jia Zheng başını salladı.

"Bunda da çarpıcı bir şey yok!" dedi.

Bu sözü söyleyerek yoluna devam etti ama oradan ayrılırlarken aklına bir şey geldi, Kuzen Zhen'e sormak için durdu.

"Bu Bahçe'deki yapılar uygun masa ve sandalyelerle döşenmiş. Peki, ya perdeler, güneşlikler, vazolar, biblolar, bu tür diğer şeyler ne olacak? Odalara uygun şekilde hazırlandılar mı?"

"Çok fazla miktarda süs eşyamız var, zamanı geldiğinde içlerinden her odaya uygun olanları seçeceğiz. Perdelere gelince, Kuzen Lian dün bana henüz hazır olmadıklarını söyledi. Çalışmalar başladığı zaman marangozlar için çizilen planlardan bütün ölçüleri alıp hemen yapım için gönderdik. Bildiğim kadarıyla, düne dek siparişlerimizin yarısı tamamlanmıştı."

Kuzen Zhen'in konuşmasından, bu işin sorumlusu olmadığını ve pek fazla bir şey bilmediğini anlayan Jia Zheng, Jia Lian'i çağırttı. Kısa bir süre içinde gelen Jia Lian'e sipariş edilen malların türünü ve miktarını, ne kadarının teslim edildiğini, ne kadarının beklendiğini sordu.

Bunun üzerine Jia Lian çizmesinin kenarından bir liste çıkardı. Ona başvurarak açıklama yaptı.

"Yüz yirmi adet, çiçek ve dragon desenli, farklı renklerdeki, büyüklü küçüklü, saten ve ipek perdelerin seksen tanesi dün teslim edildi. Kalan kırk tanesi gelecek. Ayrıca kırmızı yünlü kumaştan iki yüz tane kapı perdesi, altın benekli, cilalı, iki yüz tane kırmızı bambu perde, cilalı, iki yüz tane siyah Hint kamışı perde, iki yüz tane renkli, file dokuma kapı paravanı var. Her birinin yarısı geldi, diğer yarısı için sonbaharın sonuna söz verdiler. Sonra sandalye kılıfları, masa örtüleri, karyola etekleri ve tabure kılıfları var. Her birinden bin iki yüz tane. Onlar da hazır."

Konuşarak yürümeye devam ederlerken, önlerine dik yamaçlı, yeşil bir tepe çıktı. Tepeyi hafifçe dönünce koyu renk, kerpiç bir duvar gördüler, üzerinde çeltikten tepelikleri vardı. İçeride, çiçek açmış uçları bir volkanın gül rengi dumanına benzeyen yüzlerce kayısı ağacı bulunuyordu. Tam ortalarında ise birkaç tane saz damlı kulübe vardı. Demirli bir kapıyla ikiye bölünen duvarın ötesinde, filizleri ve ince dalları birbirine geçerek âdeta yeşil bir çit oluşturan dut, karaağaç, gülhatmi ve ipekböceği dikeni ağaçları görünüyordu. Bu ağaçtan çitlerle tepenin yamacı arasında, çıkrığı ve kolu olan basit bir kuyu vardı. Kuyunun altında küçük diziler hâlinde, gayet sağlıklı görünen sebze ve çiçek tarhları göz alabildiğince uzanıyordu.

"Bu alanın amacını anlıyorum." dedi Jia Zheng, memnun bir gülüşle. "Her ne kadar yapay olsa da görüntüsü insana kırsal bir sadeliği hatırlatıyor. İçeri girip biraz dinlenelim!"

Tam demirli kapıdan girmek üzerelerken, yolun kenarında, belli ki üzerine tabela asılması için özellikle konmuş bir taş gördüler.

"Ne güzel bir fikir!" diye bağırdılar, gülerek. "Eğer kapının üzerine bir tabela assalardı kırsal hava tamamen mahvolurdu ama bu taş güzelliği artırıyor. Fan Chengda'nın kırsal yaşam üzerine yazdığı şiirlerinden biri bu yerin hakkını verirdi doğrusu!"

"O zaman buraya ne isim verelim, beyler?" diye sordu Jia Zheng.

"Kıymetli oğlunuzun az önce dediği gibi, 'Eski bir sözü anmak yenisini yaratmaktan daha iyidir.' " dedi beylerden biri. "Bu durumda eskiler muhteşem bir isim bulmuşlar bile: 'Kayısı köyü.' "

Jia Zheng, onun Du Mu'nun şiirindeki seyyahın sözlerini kastettiğini anladı:

'Meyhane nerede?' diye bağırıyorum ve bir delikanlı

Ta uzakta, kayısı ağaçlarının içindeki köyü gösteriyor.

Sonra gülümseyerek Jia Zhen'e döndü.

"Evet, burası bana bir şey hatırlattı. Her bakımdan mükemmel bir yer olsa da bir meyhane tabelası eksik. Yarın bir tane yaptırmalısın. Öyle şatafatlı falan olmasın. Şu köylerde kullanılanlar gibi sıradan bir şey. Ağacın tepesinden bambu bir sopayla aşağıya sarkıtılsın."

Kuzen Zhen bunun yapılacağına söz verdi ve kendi önerisini de ekledi:

"Buradaki kuşlar da çevreyle uyumlu olsun diye tavuk, ördek, kaz gibi çiftliğe özgü hayvanlar olmalı."

Bu öneri genel bir onay alınca Jia Zheng, " 'Kayısı köyü' isminin tek problemi, buraya çok yakışsa da gerçek bir köyün ismi olması; o yüzden eğer bu adı kullanmak istersek resmî izin almamız gerekir." dedi.

"Doğru." dediler diğerleri. "O zaman geçici isim olarak bir şey düşünmemiz lazım. Acaba ne olabilir?"

Onların düşünmesine fırsat vermeden, hatta daha kendisine sorulmadan, Baoyu birden atıldı.

"Eski bir şiirin bir dizesi var: Çiçek açan kayısının üzerinde bir meyhane tabelası asılı durur. Neden biz de 'Kayısı Meyhanesi'ne Giriş' demiyoruz?"

" 'Giriş' kelimesi şahane." diye bağırdılar. "Kayısı köyüne de gizli bir ima var."

"Ah, Kayısı köyü ifadesine gelince, bu çok sıradan bir isim!" dedi Baoyu, küçümseyerek. "Eski bir şiirden alınan 'Çeltik Kokan Köy' neden olmasın? Şiir diyor ki:

Suyun kıyısında ahşap bir kapı,

Ki orada çeltik kokar tatlı tatlı.

Yine beyler alkışlayarak onayladılar ama onların hayranlık çığlıkları Jia Zheng'ın öfkeli sesiyle yarım kaldı.

"Seni cahil çocuk! Kaç tane eski şair ve eski şiir biliyorsun ki büyüklerinin yanında böyle küstahça gösteriş yapabiliyorsun? Ben seni denemek için bütün saçmalıklarına katlandım. Şakadan başka bir şey değildi. Fikirlerini ciddiye aldığımızı mı sanıyorsun?"

Bu arada yollarına devam ediyorlardı. Jia Zheng onları saz damlı binaların en büyüğüne yönlendirdi. Kâğıt kaplı pencereleri ve sade mobilyalarıyla şehre özgü bütün şatafattan uzaktı. Jia Zheng içten içe duyduğu bir memnuniyetle oğluna sert bir bakış attı.

"Burasını nasıl buldun bakalım?"

Beyler Baoyu'yü gizlice dürterek onaylamaya teşvik ettiler. Ama onlara aldırmayıp, "Zümrüdüanka'nın Dansı ile karşılaştırılamaz bile." dedi.

Babası bezgince homurdandı.

"Cahil ahmak!" diyerek iç geçirdi. "Senin gözün kırmızı kameriyeler ve boyalı sütunlarda. Lükse olan düşkünlüğünle, sakinlik

ve doğal sadelikte yatan güzellikten ne anlarsın? İşte hep bunlar çalışmalarını ihmal etmenden kaynaklanıyor."

"Eleştirinde haklı olabilirsin, baba." dedi Baoyu. "Ama eskiler hep 'doğal' ifadesini kullanıyorlardı; bununla neyi kastettiklerini merak ediyorum."

Baoyu'nün dikbaşlılığının sorun çıkaracağından korkan beyler hızla araya girdiler.

"Her şeyi çok iyi anlıyorsun da 'doğal' kelimesini mi soruyorsun? İnsan çabasından değil de doğanın kendisinden gelen demek oluyor."

"İşte gördünüz mü?" dedi Baoyu. "Böyle bir yerin ortasına konan bir çiftlik insan çabasının bir ürünüdür. Ne uzaklarda bir köy var ne yakınlarda bir tarla ne de arkasında sıradağlar. Bir su kaynağı da yok, yarısı ağaçların arasına gizlenmiş bir manastırın tapınağı da. Yakınlardaki bir pazara giden bir köprü de yok. Diğer her şeyden uzakta, burada bir başına duruyor. Gördüğümüz diğer yerler gibi güzel bir 'doğal' manzaraya da sahip değil. Oralardaki bambular insan eliyle dikilmiş, nehirler doğal rotalarından saptırılmış olsa da yapay bir görüntüleri yok. Bu yüzden, eskiler 'doğal' ifadesini kullanırlarken ben neyi kastettikleri konusunda şüpheye düştüm. Örneğin, 'doğal bir resim' dediklerinde, olmamaları gereken yere zorla tepeler konmasından mı söz ediyorlar, merak ediyorum. Bu ne kadar büyük bir beceriyle yapılırsa yapılsın, sonuç asla öyle..."

"Alın şunu buradan!" diye bağırarak araya girdi Jia Zheng, öfkeyle.

Baoyu hemen fırladı.

"Dur. Geri gel. Burası için de bir dize söyle. Eğer tatmin edici bir şey olmazsa, suratına tokadı yiyeceksin!"

Baoyu korkudan titreyerek bir süre hiçbir şey diyemedi. Sonunda şu dizeleri söyledi:

Çamaşırların yıkandığı yerde yeşil dalgalar kabarır;

Su teresi yolan kızları koku bulutları kuşatır.

"Berbat!" dedi Jia Zheng, başını sallayarak. Sonra grubu dışarıya yöneltti.

Patika bir bayırın etrafından kıvrılıyordu; çiçeklerin, kayaların, dereciklerin, sarı güllerin sarıldığı bir çitin, beyaz gülleri olan bir çardağın, şakayıklı kameriyelerin, sarmaşık gülleri ve muz ağaçlarının olduğu bir avludan geçtiler. Zikzaklar çizerek ilerlerlerken, bir kayanın oyuğundan çıkan suyun müzikal mırıltısını duydular. Oyuk yeşil bir sarmaşık örtüsüyle kaplıydı. Aşağıdaki suyun üzerine düşen çiçekler yüzüyordu.

"Ne muhteşem bir yer!" diye bağırdı gruptakiler.

"Evet, beyler!" dedi Jia Zheng. "Ne isim vereceksiniz buraya?"

Beyefendiler kaçınılmaz bir şekilde, şair Tao Yuanming'in Wulingli balıkçısını ve Şeftali Çiçeği Kaynağı'nı hatırladılar.

"Wuling Kaynağı'ndan daha uygun ne olabilir ki?" dedi içlerinden biri. "Sanki burası için yaratılmış bir isim. Başka bir şey aramaya gerek yok."

"Yine aynı sorun burada da geçerli. Bu gerçekte var olan bir yerin ismi. Hem de çok sıradan." diye karşı çıktı Jia Zheng, gülümseyerek.

"Pekâlâ." dedi diğerleri, neşeyle. "O zaman 'Qinlerin Sığınağı' diyelim."

Akılları hâlâ Şeftali Çiçeği Kaynağı ve onun saklı cennetinde kalmıştı.

"Bu daha da uygunsuz!" dedi Baoyu. "Sanki zulümden kaçan insanlar buraya geliyorlarmış gibi bir anlam çıkar. Nasıl böyle bir isim verebiliriz? Ben 'Madımak Kıyısı ve Çiçekli Liman' adını öneriyorum."

"Saçma!" dedi Jia Zheng. Suyun kıyısına kadar gidip Jia Zhen'e, "Burada tekne var mı?" diye sordu.

"Lotus toplamak için dört sandal ve bir de gezinti teknesi olacak ama henüz hazır değiller." dedi Kuzen Zhen.

"Karşıya geçemememiz ne kötü!"

"Tepenin üzerinden geçen dik bir patika var, oradan geçebiliriz." dedi Jia Zhen ve yolu göstermek için öne geçti.

Diğerleri de onun arkasından, sarmaşıklara tutunarak ve ağaç gövdelerine yaslanarak tırmanmaya başladılar. Şimdi dolambaçlı güzergâhından aşağıya doğru akan, berrak suya düşmüş daha çok çiçek vardı. Her iki kıyıda dizilmiş olan salkım söğütlerin arasına yer yer şeftali ve kayısı ağaçları karışıyor; birbirine dolanan dalları gökyüzünü kapatıyor, aşağıda sakin ve dingin bir dünya yaratıyordu. En ufak bir toz zerresi bile yoktu.

Birden söğütlerin yeşilinin arasından kırmızı parmaklıklı, ahşap bir köprü gördüler; iki baştaki kavis suyun yukarısında düz bir alanda birleşiyordu. Köprüden geçince Bahçe'nin farklı yerlerine yönelen patikalarla karşılaştılar ama asıl dikkatlerini çeken şey, etrafı yer yer kafes oluşturan kiremitlerle süslenmiş gri boyalı, zarif bir tuğla duvarla çevrili, kiremit çatılı, havalı bir bina oldu. Bahçe'deki esas tepenin kayalık yamaçları sanki bu duvarın içinden geçiyor gibiydi.

"Bu bina böyle bir yere hiç yakışmamış." dedi Jia Zheng.

Ama kapıdan içeri adımını atınca rahatsızlığı kayboldu; kayadan oluşan minyatür bir dağ çıktı karşılarına, üzerinde hava şartları ya da suların etkisiyle açılan delik ve çatlaklar ona kırılgan bir hassasiyet görüntüsü veriyordu. Bu dağ önlerinde yükseliyor, biraz önce gördükleri binayı kuşatarak gözlerden saklayan, çeşitli şekil ve ebatlardaki daha küçük pek çok kayalıkla birleşiyordu. Burada ağaçlar ve çiçekler yerine, nadir bulunan sarmaşıklar, asmalar ve sürüngen bazı bitkiler yapay tepecikleri süslüyor, kayaların üzerini kaplıyor, saçaklardan sarkıyor, sütunların etrafını sarıyor, merdivenleri örtüyordu. Bazıları yeşil bir bant gibi dalgalanıyor, bazıları altın iplikler gibi sarılıyordu; kimisinin sülüğen gibi kıpkırmızı meyveleri kimisinin de osmantus gibi altın çiçekleri vardı ve sıradan çiçeklerinkine hiç benzemeyen, içe işleyen bir koku saçıyorlardı.

"Burası büyüleyici!" dedi Jia Zheng, duyduğu hayranlığı gizleyemeden. "Peki ama nedir tüm bu bitkiler?"

"Yaban inciri mi, mor salkım mı?" dedi biri.

"Ama onların kokuları böyle güzel değildir ki." diye karşı çıktı Jia Zheng.

"Kesinlikle değildir." dedi Baoyu. "Bunların arasında yabani incir ve mor salkım da var ama bu kokanlar iris ve alpinia;[1] sanıyorum şuradakiler de bazı orkide türleri. Oradaki aktinidia[2] olabilir. Şu kırmızı çiçekler sedef otu, yeşil olanlar da melek otu olmalı. Bu nadir bulunan bitkilerin çoğu Li Sao ve Wen Xuan'de, özellikle de Zuo Si'nın *Üç Başkent* eserindeki şiirsel tanımlamalarda geçiyordu. Örneğin, Wu Şehri tanımlamasında zufa otu,[3] kızlık çim, sert kokulu ada çayı, kantaron, kırmızı kan çiçeği, kısrak kuyruğu ve tatlı kokulu yaban gülünden söz eder. Shu Şehri tanımlamasındaysa horozibiği, itüzerliği, dağ lalesi geçer. Tabii ki bunca yüzyıl sonra bütün bu isimlerin neyi ifade ettiğini kimse bilmiyor. Ancak tanıma yakıştığını düşündükleri şeylere gelişigüzel uyguluyorlar. Giderek hepsi..."

"Sana fikrini soran oldu mu?" diye araya girdi, babasının öfkeli sesi.

Baoyu geriye çekildi ve başka bir şey demedi.

Bu avlunun her iki tarafında kemerli koridorların uzandığını görünce Jia Zheng grubu bunlardan birine yöneltti ve arkadaki binaya doğru ilerlediler. Burası dört bir tarafında çatılı verandaları olan, beş bölmeli, serin bir balkondu. Pencere kafesleri yeşil, tuğla duvarları yeni boyalıydı. O ana kadar gördüklerinden çok daha şıktı.

"İnsan burada oturup lirini çalarken çayını yudumlasa, ilham kaynağı olarak kokuya ihtiyaç duyduğunda tütsü yakmasına hiç gerek kalmaz." dedi Jia Zheng, hülyalı bir şekilde. "Böylesine beklenmedik bir güzellik bunu hak edecek bir isim ister, beyler."

---

1) Zencefilgiller familyasından, uzun ömürlü bir bitkidir. Beyaz çiçekleri ve keskin aromatik kökleri vardır; Çin'de tıbbi amaçlarla ve tatlandırıcı olarak da kullanılır. (ç.n.)

2) Asmamsı bitki türlerini içinde barındıran bir ailedir. Altı metreye kadar uzanan küçük ağaççık türlerinin yanı sıra otuz metreyi bulan asma ve sarmaşık türleri de vardır. (ç.n.)

3) Güney Avrupa'ya, Orta Doğu'ya ve Hazar Denizi'ni çevreleyen bölgeye özgü Lamiaceae veya nane ailesinde bir çalıdır. (ç.n.)

" 'Orkide Kokulu Rüzgâr ve Çiy Bürünmüş Melek Otu'ndan daha uygun ne olabilir?" dedi biri.

"Evet." dedi Jia Zheng. "Bence de başka bir seçenek yok. Peki, ya dizeler?"

"Bir tane aklıma geldi." dedi bir diğeri. "Hepiniz düşüncelerinizi söyleyin:

Orkidelerin misk gibi kokusu gün batımı avluyu doldurur,

İrisin tatlı parfümü ay ışığıyla yıkanan adaya vurur."

"Hiç fena değil." diye yorum yaptılar diğerleri. "Ama neden 'gün batımı' ve 'avlu'?"

"Eski bir şiir aklıma gelmişti. Diyordu ki: Avludaki şebboylar gün batımında ağlıyor."

"Bulduğun isimde 'çiy' olduğuna göre, bence 'gün batımında ağlıyor' ifadesi daha çok yakışır." dedi bir başkası.

"Çok hüzünlü, çok!" dedi diğerleri.

"Benim de bir dizem var." dedi biri daha. "Fikrinizi alayım."

Bahçeden aşağıya inen kokulu bir rüzgâr yoncaları okşar,

Avluda parlak bir ay altın orkideler üzerinde ışıldar."

Jia Zheng düşünceli bir şekilde sakalını sıvazladı, sanki kendisi de bir dize önerecekmiş gibi dudaklarını kıpırdatarak başını kaldırdı. Birden diğerlerinin arkasına gizlenip ağzını açmaya korkan Baoyu'yü gördü.

"Senin neyin var?" diye kükredi zavallı çocuğa. "Fikrin sorulmadığında konuşmaya hazırsın. Zamanı gelince hiç sesin çıkmıyor. Yazılı davet mi bekliyorsun, konuşsana!"

"Burada ne misk var ne ay ışığı ne de ada." dedi Baoyu. "Eğer bir şeylere gönderme yapacaksak, yüzlerce dize üretebiliriz."

"Kimse illa ki bu kelimeleri kullan diye diretmiyor, istemiyorsan kullanma." dedi Jia Zheng.

"Tamam, o zaman." dedi Baoyu. "Bu durumda 'Alpinia ve İrisin Saf Kokusu' ismini öneriyorum. "Dizeleri de şöyle:"

Kakuleler için şarkılar yaratır en güzel şiirleri,

Güllerin ortasındaki uyku getirir en tatlı düşleri."

"Hepimiz bunu nereden aldığını biliyoruz." dedi Jia Zheng. 'Muz yaprakları üzerine yazarken, sonucun yeşil olması beklenir.' Buna fikir hırsızlığı denir."

"Hiç de değil!" diye itiraz etti diğerleri. "İyi yapıldığı sürece taklit etmekte bir sıkıntı yok. Li Bo'nun *Zümrüdüanka Kulesi* şiiri tamamen Cui Hao'nun *Sarı Turna Kulesi* eserine dayanır ama ondan çok daha iyidir. Genç beyimizin de dizesine alıcı gözle bakınca, orijinalinden çok daha canlı ve şiirsel görünüyor. Sanki şair genç efendimizden esinlenmiş gibi."

"Hadi canım, ne saçma!" dedi Jia Zheng, gülerek. Ama aslında onun pek de memnuniyetsiz olmadığını anladılar.

Çeşitli kokularla dolu olan bu yerden ayrılıp, daha fazla ilerlemeden önlerine muhteşem bir bina çıktı; birkaç kat hâlinde göğe yükseliyor, dönemeçli balkonlar etrafını sarıyordu, yeşil çamlar saçaklarına değiyordu. Merdivenlerin kenarında beyaz parmaklıklar vardı. Pervazlardan ve saçaklardan çıkan hayvan yüzleri altın gibi ışıldıyor, dragon başları rengârenk yanıyordu.

"Burası ana kabul sarayı olmalı." dedi Jia Zheng. "Tek kusuru çok şatafatlı olması."

"İster istemez öyle." diyerek onu yatıştırdılar. "Majesteleri Hanımefendi kendisi çok sade ve kanaatkâr olsa da şu anda içinde bulunduğu yüce mevki, ağırlanırken bir parça gösterişi gerektiriyor. Bu binada aşırı bir şey yok."

Aynı yönde ilerlerken kendilerini beyaz, mermer bir kemerin altında buldular, en üst tarafında heykeltıraşın ustalığıyla oyulmuş, şahlanmış dragonlar ve helezon şeklinde kıvrılmış yılanlar taştan çok danteli andırıyorlardı.

"Bu kemere ne yazalım?" diye sordu Jia Zheng.

" 'Penglai Peri Diyarı' buraya en yakışan isim olmalı." dedi beylerden biri.

Jia Zheng hiçbir şey demeden başını salladı.

Bu binanın görüntüsü ve kemer, Baoyu üzerinde tuhaf ve esrarlı bir etki yaratmıştı; sanki burayı daha önce görmüş gibiydi ama nerede ve ne zaman olduğunu hatırlayamıyordu. Bu konuda kafa yorarken, Jia Zheng kemer için bir isim ve dize bulmasını emretti ama aklını bu işe verecek durumda değildi. Diğerleri bunu bilmeden, babasının sürekli baskıcılığının onu yorduğunu ve artık yaratıcılığının sona erdiğini sandılar. Bir kere daha baskı yapılacak olursa, sonunun patlamaya varacağından korkarak, Jia Zheng'a uygun bir isim bulması için ona bir gün süre vermesi konusunda ısrar ettiler. Zaten o da içten içe, Büyükanne Jia'nın sevgili torunu için endişelenmesinin sonucundan çekinmeye başlamıştı ve gönülsüz de olsa, "Demek bazen sen de ne diyeceğini bilemiyorsun, genç serseri! Tamam, sana bir gün süre veriyorum. Ama yarın bir şeyler bulmazsan vay hâline! Çok iyi bir şey olmalı çünkü burası Bahçe'deki en önemli bina." dedi.

Binayı inceleyip tekrar dışarı çıktıklarında, bir süre terasta durup bütün Bahçe'nin genel görünümüne baktılar ve ziyaret ettikleri yerleri belirlemeye çalıştılar. O zaman bütün bölgenin ancak yarısından biraz fazlasını gezdiklerini fark edip şaşırdılar. Tam o anda bir hizmetkâr gelip birisinin Yucun'dan mesaj getirdiğini haber verdi.

"Görüyorum ki kalan yerleri bugün bitiremeyeceğiz." dedi Jia Zheng. "Ama dediğim yoldan gidersek, hepsini göremesek de en azından genel bir fikir edinmiş oluruz."

Onları, çağlayan suyun kristale benzer perdesinin üzerindeki büyükçe bir köprüye doğru yönlendirdi. Burası dışarıdan gelip Bahçe'deki bütün havuzları ve su yollarını besleyen küçük nehrin suyunu alan bir kanaldı. Jia Zheng bir isim bulmalarını istedi.

"Burası daha önce gördüğümüz İçe İşleyen Koku suyunun kaynağı olduğundan, adına İçe İşleyen Koku Kanalı diyelim." dedi Baoyu.

"Saçmalık!" dedi Jia Zheng. " Sen şu 'İçe İşleyen Koku' önerini de unutsan iyi olur. Çünkü o ismi kullanmayacağız."

Yollarına devam ederlerken, Bahçe'nin daha önce gelmedikleri yerlerinden geçtiler: Bir yaz evi, saz damlı kulübeler, taş

duvarlar, çiçekli kemerler, bir tepenin arkasına gizlenmiş minik bir tapınak, ağaçların arasında yarısı görünen bir manastır, uzun yürüyüş yolları, kıvrımlı bir mağara, kare bir konak, yuvarlak bir taraça. Ama hiçbirinin içine girmeden geçip gittiler. En son dinlendikleri yerden bu yana uzun zaman geçtiği için hepsinin ayakları ağrımaya başlamıştı. İlerideki ağaçların arasında bir yapı göründüğünde Jia Zheng gidip biraz dinlenmelerini önerdi ve mümkün olan en kısa yoldan o tarafa doğru yönlendirdi grubu. Çiçek açmış şeftali ağaçlarının etrafından dolanıp çiçek kaplı bir bambu taç kapıdan geçtiler. Beyaz boyalı duvarlar ve yeşil salkım söğütler çıktı karşılarına. Duvar boyunca üstü kapalı koridorlar uzanıyordu ve içerideki avlunun ortasına kayalar serpiştirilmişti. Bir kenarında yeşil muz ağaçları, diğer kenarında da kırmızı çiçekli yaban elması ağacı vardı. Dallarına şemsiye biçimi verilmiş ağacın yeşil filizleri ve kırmızı taç yaprakları vardı.

"Ne muhteşem çiçekler!" diye bağırdılar. "İnsan bir sürü yaban elması görüyor fakat hiç bu kadar şahanesine rastlamadık."

"Bu türe 'genç kız elması' denir." dedi Jia Zheng. "Yurt dışından geliyor. Bir inanışa göre Genç Kızlar Diyarı'ndan geliyormuş, ondan çiçekleri bu kadar çokmuş. Tabii ki ancak cahiller inanır böyle saçmalıklara."

"Ne kadar da olağanüstü çiçekleri var. Kim bilir belki de genel inanış doğrudur." dedi beylerden biri.

"Muhtemelen şairler ve ressamlar buna 'genç kız elması' adını vermişlerdir." dedi Baoyu. "Çünkü çiçekleri ruj gibi kıpkırmızı ve bir kız gibi narin. Cahiller bu ismi yanlış yorumlayıp bu aptalca hikâyeyi uydurmuşlardır."

"Çok mantıklı bir açıklama!" dedi beyler.

Konuşurlarken koridorlardan birindeki banklara oturdular.

"Orijinal bir isim önerisi olan var mı?" diye sordu Jia Zheng.

İçlerinden biri, "Muzlar Üzerindeki Leylekler" dedi. Bir başkası da "Büyük İhtişam ve Işıltılı Görkem" diye önerdi.

Jia Zheng ve diğerleri sonuncuyu beğenerek tekrarladılar.

"Güzel isim!" dedi Baoyu. Kısa bir süre sonra, "Ama yazık!" diye ekledi.

"Neden yazık?" diye sordu diğerleri.

"Bu avluda hem muz hem de yaban elması var. Onları buraya her kim diktiyse, 'kırmızı ve yeşil'i düşünmüş olmalı. Bulduğumuz isim birini içerir, diğerini içermezse yazık olur."

"Sen ne öneriyorsun o zaman?" diye sordu babası.

" 'Kokulu Kızıl ve Parlak Yeşil' ismi her ikisinin çekiciliğini de ortaya çıkarır."

Jia Zheng başını salladı.

"Hayır, güzel değil." dedi.

Grubu binanın içine doğru yöneltti. Odalar arasında belirgin bir duvar yoktu. Dört bir tarafta, benzer şekilde delikli, kafes işi oymalarla süslü panolar bölmeler oluşturuyordu; bu oymalar bulutlar, yarasalar, 'üç kış arkadaşı' olan çam, erik ve bambu ağaçları, manzaralar, insan figürleri, kuşlar ve çiçekler, nakışlar, şans ve uzun ömür sembolleri gibi şeyler içeriyordu. Hepsi de parlak renkli, altın ve değerli taş kakmalı, usta işi şeylerdi. Üst üste raflara kitaplar ya da dingler dizilmiş; kalemler ya da mürekkep taşları serpiştirilmiş, çiçekli vazolar ya da desenli çanaklar yerleştirilmişti. Bu rafların kimisi yuvarlak kimisi kare kimisi de ayçiçeği ya da muz yaprağı şeklindeydi ve birbiriyle bağlantılı kemer gibiydiler.

Bu usta işi bölmelerin güzelliği, çeşitli pastel renklerde tüllerle kapatılmış sahte pencereler ve zengin desenli ipek perdeler asılmış sahte kapılarla daha da artmıştı. Ana duvarlarda lir, kılıç, vazo ya da benzeri süslerin şekillerini taşıyan oyuklar vardı. Ustanın hünerine duydukları şaşkınlık ve hayranlığın sınırı yoktu.

Bu karmaşık iç mekânda bir iki tur dönen Jia Zheng neredeyse kayboluyordu. Sol tarafında kapı görünümlü bir şey vardı, sağ tarafında ise pencereli bir duvar. Ama kapının perdesini kaldırınca onun bir kitaplık olduğunu gördü. Geriye dönüp baktığında, daha önce fark etmediği ipek perdenin arkasından içeri süzülen ışığın açık bir girişe giden bir koridoru aydınlattığını anladı. O tarafa doğru yürürken kendi ekibine benzeyen bir grup beyefendiyle karşılaştı. Sonra bir aynaya doğru yürüdüğünü anladı. Hep birlikte burayı da geçince, daha karmaşık bazı kapılarla karşı karşıya geldiler.

"Gelin!" dedi Kuzen Zhen, gülerek. "Size yolu göstereyim. Eğer buradan dışarı çıkarsak arka avluya gelmiş oluruz. Oradan bahçe kapısına ulaşmak daha kolaydır."

Onun öncülüğünde iki tül paravandan ve bir kapıdan geçip, sarmaşık gülden taç kapıların olduğu arka avluya çıktılar. Bu taç kapıların arkasında, yeşil iki kıyı arasından akan bir dere vardı. Beyler bu derenin nereden geldiğini sordular. Kuzen Zhen daha önce gördükleri su yolunu işaret etti.

"Su oradaki suyolundan gelip şu mağara ağzına kadar gidiyor, kuzeydoğu vadisinden küçük çiftliğe yol alıyor, bir kanalla Bahçe'nin güneydoğusuna yönlendiriliyor. Sonra dönüp burada esas dereye katılıyor. Tekrar bu duvarın altından dışarı akıyor."

"Hayret verici!" dediler, şaşkınlık içinde.

Tekrar yollarına devam ettiklerinde karşılarına yine yüksek bir tepe çıktı.

"Beni takip edin!" dedi Kuzen Zhen, şaşkınlıklarına gülerek. Artık nerede olduklarını iyice karıştırmışlardı. Tepenin etrafını dolandılar ve ana girişten çok da uzak olmayan geniş ve düz bir patikaya geldiler.

"Çok şaşırtıcı!" dediler. "Gerçekten zekice. Bunu tasarlayan yetenek bu dünyadan olamaz."

Böylece Bahçe'den çıktılar.

Baoyu kızların yanına dönmeyi iple çekiyordu ama babasından izin çıkmayınca, diğerleriyle birlikte çalışma odasına kadar onu izledi. Neyse ki Jia Zheng nihayet Baoyu'nün yanlarında olduğunu hatırladı.

"Sen neden hâlâ buradasın? Yeterince gezmedin mi? Büyükannen seni merak edecek. Sevgisini boşuna sana harcıyor. Hadi git bakalım!" dedi.

Sonunda Baoyu oradan ayrılabildi. Ama avluya çıkar çıkmaz, Jia Zheng'ın bir grup hizmetkârı yolunu kesti.

"Bugün iyi iş çıkardın, şiirlerinle zirvedeydin. Bunun için bize teşekkür borçlusun. Büyük hanımefendi birkaç kez bizi sana bak-

maya gönderdi ama beyefendinin senden memnun olduğunu görünce ona endişelenmemesini söyledik. Eğer böyle yapmasaydık, şiirlerini gösterme fırsatı bulamayacaktın! Herkes çok iyi olduklarını söylüyor. İyi şansını bizimle paylaşmaya ne dersin?"

Baoyu güldü.

"Tamam. Benden hepinize birer tiao."[1]

"Tiao görmeyen mi var? Şu küçük cüzdanını ver sen bize!"

Etrafına üşüşüp "izninle" bile demeden, hiçbir şeyi kalmayana kadar, cüzdanını, yelpazesini ve ona benzer şeylerini çekip aldılar üstünden.

"Şimdi seni geri gönderebiliriz!" diye bağırdılar.

Sonra grup hâlinde ona eşlik ederek Büyükanne Jia'nın dairesine kadar beraber gittiler. Büyükanne birkaç kez sordurduğu torununu merakla beklerken, onu sapasağlam karşısında görünce hâliyle çok memnun oldu.

Kısa bir süre sonra Baoyu kendi odasına dönünce, Xiren ona çayını getirdi ve her zaman kemerinde takılı olan hiçbir eşyasının üzerinde olmadığını fark etti.

"Demek o utanmaz yaratıklar yine her şeyini aldılar." dedi gülerek.

Bunu duyan Daiyu de görmek için içeri geldi. Gerçekten de hiçbir şeyi kalmamıştı.

"Demek sana getirdiğim küçük cüzdanı da verdin! Peki o zaman. Artık bundan sonra benden hiçbir şey bekleme." dedi.

Böyle dedikten sonra öfkeyle odasına döndü ve Baoyu'nün ricası üzerine yapmaya başladığı ve henüz tamamlanmamış olan küçük keseyi makasıyla kesmeye başladı. Baoyu onun sinirlendiğini fark ederek arkasından koştu ama geç kalmıştı. Kese parça parça olmuştu bile. Henüz bitmemiş olsa da Baoyu işlemelerinin çok güzel olduğunu gördü ve saatlerce o kadar emek harcadığı şeyin böyle hiç nedensiz mahvedilmesine çok öfkelendi. Gömleğinin yakasını açıp uzun zamandır boynunda asılı duran işlemeli, küçük cüzdanı çıkardı ve Daiyu'ye gösterdi.

---

1) Eskiden Çin'de kullanılan bir para birimidir. (ç.n.)

"Bak! Ne bu? Ne zaman senin hediye ettiğin bir şeyi başkasına verdim ki?"

Daiyu hediyesine, kimseler almasın diye kıyafetinin içinde taşıyacak kadar değer verdiğini anlayınca alelacele keseyi kestiğine çok pişman oldu ve sessizce başını önüne eğdi.

"Kesmen için bir neden yoktu." dedi Baoyu. "İnsanlara bir şey vermekten nefret ettiğini biliyorum, o kadar cimriysen bunu da geri alabilirsin!"

Cüzdanı kızın kucağına atıp gitmek üzere arkasını döndü. Daiyu öfkeden boğulurcasına ağlamaya başladı. Cüzdana da makasıyla saldırdı. Baoyu hızla geri dönüp onu bileğinden tuttu.

"Hadi ama kuzen!" dedi gülerek. "Ona merhamet et!"

Daiyu makası fırlattı ve gözyaşlarını sildi.

"Bana bir öyle, bir böyle davranmasana. Eğer canın kavga etmek istiyorsa, bunu doğru dürüst yapalım ve birbirimizle hiç ilgimiz kalmasın!"

Ağlayarak kendisini yatağına attı ve yüzünü duvara dönüp mendiliyle gözyaşlarını sildi. Baoyu üzüntü içinde onun yanına gitti, kendisini bağışlaması için sevgi dolu sözlerle yalvardı.

Bu arada ön odada Büyükanne Jia sevgili torununu soruyordu.

"Efendi Bao, Bayan Lin'in yanında." dediler ona.

"Ah, iyi!" dedi yaşlı kadın. "Onları yalnız bırakalım o zaman. Babasıyla bu kadar uzun süre beraber olmanın gerginliğinden sonra onun için bir rahatlama olur. Ama bakın da kavga falan etmesinler. Onun canını sıkmayın sakın."

"Tabii ki hanımım."

Baoyu'den kurtulamayan Daiyu kalktı.

"Sen beni rahat bırakmayacaksan ben giderim." dedi ve odadan çıkmaya yeltendi.

"Nereye gidersen git, ben de gelirim." dedi Baoyu.

Konuşurken bir yandan da cüzdanı boynuna takıyordu. Ama Daiyu onu elinden kaptı.

"Önce istemediğini söyledin, şimdi de tekrar boynuna takıyorsun. Kendinden utanman lazım!" dedi ve bir kahkaha kopardı.

"Sevgili kuzen, yarın bana yeni bir kese yapsana."

"Kendimi nasıl hissedeceğime bağlı." dedi Daiyu.

Sohbet ederek odadan çıkıp Wang Hanım'ın dairesine doğru gittiler. Baochai de oradaydı. Jia Qiang tuttuğu on iki genç oyuncu ve öğretmenleriyle beraber Suzhou'dan yeni döndüğü için herkes çok heyecanlıydı, sergileyecekleri oyun için kostümler ve sahne malzemeleri de almıştı.

Xue teyze artık konağın kuzeydoğu tarafındaki gözlerden uzak, sakin bir yere taşınmıştı ve Armut Ağacı Avlusu öğretmenlerin küçük öğrencilerini yetiştirip provalar yapacakları bir drama okuluna dönüştürülmüştü. Rongguo Konağı çalışanları arasından, daha önce şarkı ve oyun eğitimi almış olan bir grup kadın -artık hepsi de yaşlı başlı ve kır saçlı olmuşlardı- onların hizmetine verildi. Ödemeler, masraflar ve oyuncuların ihtiyaç duyacakları her şeyin karşılanması Jia Qiang'ın sorumluluğundaydı, tüm hesapları o tutuyordu.

Onun gelişiyle aynı zamanda Lin Zhixiao'nın karısı da içeri girip, seçtiği ve satın aldığı on iki Budist ve on iki Taocu küçük rahibenin geldiğini ve yepyeni kıyafetlerinin de hazır olduğunu bildirdi. Ama hepsi bu kadar değildi. Saçını kazıtmadan kendisini rahibeliğe adayan bir genç kız da vardı aralarında.

"Suzhou'nun oldukça eğitimli, soylu bir ailesinden geliyor." dedi Lin Zhixiao'nın karısı. "Çocukken hep hastalıklıymış, biraz daha iyi olur umuduyla onun için pek çok rahibe adayı tutmuşlar ama faydası olmamış. Sonunda kendisi saçını kazıtmadan, gönüllü rahibe olmaya karar vererek büyük bir adım atmış. Hastalığı da düzelmiş. Şimdi on sekiz yaşında ve dinî adı Miaoyu. Anne ve babası ölmüş, sadece kendisine bakan iki yaşlı dadısı ve bir hizmetçisi var. Çok okuyor ve sutralar konusunda oldukça bilgili, ayrıca güzel de. Burada Guanyin'in[1] bazı kutsal emanet-

---

1) Budacılıktaki dört Bodhisattva'dan biridir. Budacılık öğretilerine göre, gerek Buda'nın, gerekse Bodhisattva'nın belirli bir cinsiyeti yoktur. Onların şekilleri, insanların farklı ihtiyaçlarına göre değişebilir. Çin'deki Tang Hanedanı döneminden beri Guanyin Bodhisattva'nın kadın olduğu kabul edilir. Merhameti ve yardımseverliğiyle tanınmaktadır. Özellikle kadınlar, Guanyin'e büyük saygı duyarlar. (ç.n.)

lerinin ve görmek istediği birtakım Sanskrit metinlerin olduğunu duyup, geçen yıl bir öğretmeniyle beraber başkente gelmiş. O zamandan beri Batı Kapısı'nın dışındaki Sakyamuni Rahibe Manastın'nda yaşıyor. Öğretmeni büyük bir kâhindi ama geçen kış öldü. Miaoyu memleketine kadar onun tabutuna eşlik etmek istedi ama öğretmeni ölüm döşeğindeyken, onun eve geri dönmemesini, burada kalıp talihin kendisi için hazırladıklarını sessizce beklemesini istedi. Bu yüzden burada kaldı ve öğretmeninin tabutuna eşlik etmedi."

"O zaman bu durumdan yararlanıp onu buraya davet edelim." dedi Wang Hanım.

"Bunu denedik." dedi Lin Zhixiao'nın karısı. "Ama soylu evlerde başka insanların duyguları küçümseniyor diye korkup kabul etmedi."

"Soylu bir aileden gelen genç bir hanım gururlu olur." diye onayladı Wang Hanım. "Neden yazılı bir davetiye gönderip, resmî olarak çağırmıyorsunuz?"

Lin Zhixiao'nın karısı bunu halledeceğine söz verdi ve ailenin çalıştırdığı kâtiplerden birine davetiye yazdırmak için hızla gitti. Ertesi gün, bazı hassasiyetleri olan genç bir hanımefendiye uygun olacak şekilde, Miaoyu'yü konağa getirmek için bir araba gönderildi.

Ama daha sonra neler olduğu gelecek bölümde anlatılacak.

18. BÖLÜM

Majesteleri yüce gönüllülük gösterir.

İmparator Eşi Yuanchun ailesini ziyaret eder.

Baoyu parlak yeteneğini ortaya koyar.

Şimdi hikâyemize devam edelim.

Bir hizmetkâr gelip, işçilerin pencereler için tül ve ipeğe ihtiyaçları olduğunu söyleyerek Xifeng'ın depoyu açmasını rica etti. Bir başkası da altın ve gümüş takımları kaldırması için ona teslim etti. Bu arada Wang Hanım ve hizmetçileri de çok meşgullerdi.

"Burada durmayalım, herkesin işine engel oluyoruz. Yingchun'ün odasına gidelim." diye öneride bulundu Baochai ve Baoyu ile Daiyu'yü alıp gitti.

Wang Hanım ve yardımcılarının günleri bir hazırlık telaşı içinde geçip gidiyordu ancak onuncu ayın sonunda her şey tamamlandı. O zamana kadar inşaatçılar taahhütlerini yerine getirdiler ve Bahçe'deki çeşitli binalar uygun süslemeler ve antikalarla doldurudu; leylek, geyik, tavşan, tavuk, kaz ve benzeri canlı hayvanlar satın alınıp Bahçe'deki yerlerine kondu. Jia Qiang'ın genç oyuncuları provalarını yaptılar ve yirmi otuz opera parçasını ezberlediler; minik Budist ve Taocu rahibeler çeşitli duaları ve sutraları iyice öğrendiler.

Jia Zheng sonunda her şeyin olması gerektiği gibi halledil-

mesinden büyük bir memnuniyet duyarak rahat bir nefes aldı. Büyükanne Jia'yı, yapılması gereken bazı son dakika değişiklikleri önersin diye teftiş için Bahçe'ye davet etti. En ufak bir kusur bile bulunmayınca, Jia Zheng artık en hayırlı günü seçerek ziyaret için başvurusunu yaptı. Cevap aynı gün içinde lütfedildi. İmparator Eşi'nin, gelecek yıl, birinci ayın on beşinde, Fener Festivali'nde ailesini ziyaret etmesine izin verildi. Bu cevap bütün ev halkını öyle bir telaşlandırdı ki gece gündüz çalışmaktan yeni yıl kutlaması bile yapamadılar.

Göz açıp kapayıncaya dek Fener Festivali gelip çattı. Birinci ayın sekizinde Saray'dan harem ağaları gelip Bahçe'nin genel durumunu, İmparator Eşi'nin nerede giyineceğini, ailesiyle nerede oturacağını, nerede saygıları kabul edeceğini, nerede ziyafet vereceğini ve dinlenmek istediğinde nerede yatacağını incelediler. Güvenlikten sorumlu harem ağası emrindeki harem ağalarını paravanlı ve perdeli girişlerde koruma olarak görevlendirdi. Ayrıca hane halkına giriş çıkış, diz çökme, yiyecek servisi ve mesaj bildirimi konusunda da ayrıntılı talimatlar verdi; bütün bu işler özel giriş ve çıkış kapılarından ve belli güzergâhlardan geçilerek, görgü kurallarına sıkı sıkı uyularak yapılacaktı. Konağın dışında, Metropol Polis Şefi ve Çalışma Kurulundan bir beyefendi, etraftaki sokakların süpürülmesi, aylakların, seyircilerin ve şüpheli tiplerin kovalanması işine nezaret ediyorlardı.

Bu arada Jia She ve çalışma ekibi Bahçe'de her yere süs fenerlerini yerleştiriyorlar ve ziyaret onuruna yapılacak havai fişek gösterisi için yer belirliyorlardı. Ayın on dördüne kadar her şey hazır hâle getirildi. Ama o gece efendi ya da hizmetkâr hiç kimse gözünü kırpmadı.

Ertesi gün şafaktan önce, hava hâlâ karanlıkken, Büyükanne Jia'dan aşağıya kadar, ailedeki bir rütbe ve unvan taşıyan herkes resmî kıyafetlerini giydi. Bahçe'nin her yerinde, parlak, dans eden dragonlar ve uçan Zümrüdüankalar işlenmiş perdeler ve paravanlar, ışıl ışıl altın ve gümüşler, pırıl pırıl inciler ve değerli taşlar, bronz dinglerde yanan zengin kokulu tütsüler ve taze çiçeklerle dolu vazolar vardı. Her taraf o kadar sessizdi ki bir öksürük sesi bile yoktu.

Jia She ve diğer erkekler batı tarafındaki giriş kapısının, Büyük Hanımefendi Jia da ailenin kadınlarıyla beraber ana kapının dışında bekliyorlardı. Sokağın iki ucu ve bu sokağa açılan yan yolların girişleri kapatılmıştı.

Artık iyice sabırsızlanmaya başladıkları anda, bir harem ağası büyük bir atın üstünde geldi ve Jia Zheng onu karşılayıp sorguladı.

"Ah biraz erken çıkmışsınız dışarı." dedi adam. "Ekselansları ancak saat birde yemeğini yiyebilecek; sonra saat ikide Değerli Algı Sarayı'nda Buda'ya dua edecek; beşte Büyük Görkem Sarayı'nda İmparator ile yemek randevusu var ve fener gösterilerini izleyecek ancak o zaman ayrılmak için izin isteyecek. Saat yediye kadar yola çıkamaz sanırım."

Durum böyle olunca Xifeng, Büyük Hanımefendi Jia'ya, "Siz ve Wang yenge odalarınızda dinlenseniz iyi olacak, zaman yaklaşınca gelirsiniz." dedi.

Böylece Büyük Hanımefendi Jia ve diğer hanımlar onun tavsiyesine uyup odalarına gittiler, Xifeng da hâlâ yapılması gereken şeyler varsa onlarla ilgilenmek üzere Bahçe'de kaldı. Hizmetkârlara harem ağalarını şarap ve yiyeceklerin sunulduğu yere götürmelerini emretti. Sonra Bahçe'deki bütün fenerler için çok sayıda mum getirtti.

Artık akşamüstü yaklaşırken, daha mumlar bile yakılmamışken, sokaktan bir sürü toynak sesi duyuldu. Kısa bir süre sonra onu aşkın harem ağası ellerini çırparak, nefes nefese koşup geldiler. Diğer harem ağaları bunun Ekselansları'nın yolda olduğu anlamına geldiğini söylediler. Hepsi görevlerinin başına koştu. Jia She ve diğer erkekler batı kapısının, Büyükanne Jia ve hanımlar da ana girişin dışındaki yerlerini aldılar.

Uzunca bir süre büyük bir sessizlik oldu. Sonra kırmızı üniformalı iki harem ağası, at sırtında, ağır ağır batı kapısından girdi. Atlarından inip hayvanları paravanların arkasına gizlediler ve yüzlerini batıya dönüp esas duruşta beklediler. Epey bir zaman geçtikten sonra, iki harem ağası daha geldi, ilk ikisi ile aynı şeyleri yaptılar. Sonra bir başka ikili ve bir başkası daha geldi, ta ki sayıları on çift olana kadar. Uzaktan hafif bir müzik sesi geliyordu.

Sonunda uzunca bir kafilenin geldiği görüldü. Birkaç çift harem ağası dragon işlemeli bayraklar, diğerleri Zümrüdüanka yelpazeleri, sülün tüyleri ve tören nişanları taşıyorlardı. Altın kakmalı tütsü kaplarında İmparatorluk tütsüsü yanıyordu. Sonra ucu kavisli, yedi Zümrüdüanka işlemeli, altın rengi bir şemsiye geldi. Altında Majesteleri'nin, içinde şapkaları, elbiseleri, kuşakları ve ayakkabılarının bulunduğu seyyar gardırobu vardı. Bunun ardından hanımefendinin işlemeli mendillerini, el yıkama kâsesini, tükürük hokkasını, sinekliğini ve diğer bazı eşyalarını taşıyan özel hizmetkâr harem ağaları geldiler.

Hepsinden sonra, bütün bu harem ağası ordusu geçince, tepesi altın, sarı perdeleri Zümrüdüanka işlemeli bir tahtırevan sekiz harem ağasının omuzlarında ağır ağır yaklaştı.

Büyükanne Jia da dâhil orada bulunanların hepsi diz çökerken harem ağaları hanımların tekrar ayağa kalkmalarına yardım etmek için koşuşturdular. Tahtırevan büyük kapıdan geçip doğudaki avlunun girişine geldi. Orada bir harem ağası diz çöküp Majesteleri'ni inmeye ve üstüne değiştirmeye davet etti. Taşıyıcılar tahtırevanı içeri getirip avluda yere koydular. Diğer harem ağaları, Yuanchun'e yardım etmeleri için özel hizmetçilerini bırakıp geri çekildiler.

Tahtırevandan inip adım attığı avlu her tür ve şekildeki, rengârenk, ipek fenerlerle ışıl ışıl aydınlatılmıştı. Ana binanın girişindeki dikdörtgen fenerin üzerinde, 'İnsaniyete Bulanmış Lütuf Dolu' yazıyordu.

Yuanchun bunun altından geçip kendisi için hazırlanan odaya girdi, üzerini değiştirdikten sonra tekrar dışarı çıktı ve şimdi Bahçe'ye getirilmiş olan tahtırevana bindi. İlk izlenimi, tütsünün kokulu dumanıyla parıltılı renklerin bir karışımıydı. Her yerde sayısız fenerler ve yumuşak müzik nağmeleri vardı.

Şu anda, sevgili okur, Büyük Ziyan Dağı'nda Mavi Bayır Zirvesi'nin eteklerindeki o kasveti hatırlayarak, beni buraya getirdikleri için pejmürde Budist ve aksak Taocuya şükran duymadan edemiyorum. Yoksa böyle bir manzarayı görmem nasıl mümkün olabilirdi? Takdirlerimi sunmak için bu aile kavuşmasına bir şiir ya da methiye yazmak isterdim ama başka kitapların baya-

ğı mizacına kapılmaktan korkuyorum. Ayrıca şiir ya da methiye yazmak bile bu manzaranın büyüleyiciliğini anlatmaya yetmez. Öte yandan, eğer bunu yapmazsam, değerli okurlarım bu muhteşemliği kendileri daha iyi hayal edebilirler. İyisi mi hem zamandan hem de kâğıttan tasarruf edip hikâyemize geri dönelim.

Sanki bütünüyle huzur, lüks ve zevke adanmış, küçük bir dünyaya adım atmış gibiydi Ekselansları. Tahtırevanın içinden bu dünyaya bakarken, biraz üzüntüyle başını sallayarak iç geçirdi.

"Ne müsriflik!"

O anda bir harem ağası tahtırevanın yanında diz çöküp Majesteleri'ni tekneyle devam etmek için davet etti. Kendisini bekleyen tekneye adımını atarken, iki kıyı arasında oyuncu bir dragon gibi kıvrılarak giden berrak bir su yolu gördü. Kristal ve cam fenerler kıyı boyunca dikilen mermer parmaklıklara sabitlenmişti; yarı karanlıkta yaydıkları gümüş ışıltılar beyaz mermere kar pırıltısı katıyordu. Mevsimden ötürü söğütler ve kayısı ağaçları yapraklarını dökmüştü ama onların yerine yüzlerce minik fenerlerle ve tüller, ince kâğıtlar ve ipekten yapılan çiçeklerle bezenmişti dallar. Suyun üzerinde, deniz kabukları ve tüylerden yapılan başka fenerler; lotuslar, su bitkileri ve su kuşları şeklinde yüzüyorlardı. Yukarıda kıyıdaki fenerler mi yoksa aşağıda sudakiler mi daha pırıltılı bir manzara sunuyordu, bunu söylemek zordu. Hepsi birleşip değerli taşlardan bir peri diyarı oluşturuyor gibiydiler. Kendilerine özgü fenerleri, nadir minyatür bahçeleri, inci gibi kapı perdeleri ve işlemeli pencere perdeleri, tarçın ağacından dümenleri ve kokulu tahtadan kürekleriyle bütün teknelerin manzaraya kattıkları çekiciliği ayrıntısıyla anlatmaya gerek yok.

Yuanchun bunları hayranlıkla seyrederken teknesi mermer bir iskeleye yanaştı. Tepesindeki fenerden tabelada "Madımak Kıyısı ve Çiçekli Liman" yazıyordu.

Bu ismin, Zümrüdüanka'nın Dansı'nın ve önceki bölümde Jia Zheng'ın Baoyu'nün yeteneğini teste tabi tutarken bulduğu isimlerin, Majesteleri'nin ailesini ilk ziyaretinde kullanıldığını görmek seni şaşırtabilir, sevgili okur. Kuşkusuz nesiller boyunca edebiyata düşkün, kültürlü ve köklü olan Jia ailesinde, böyle önemli durumlarda başvurulacak birkaç ünlü yeteneğin bulunması gerekir

diyeceksin. Yoksa bu insanlar, bazı tanımlamalarla doldurulması gereken boşluklar için, yetenekli bir okul çocuğunun coşkusuyla basitliklerini tatmin edecek tipteki zengin görgüsüzler değillerdi. *Taşın Hikâyesi* kitabında anlatılan Jia ailesi böyle olabilir miydi? Kesinlikle bir çelişki değil midir? Şimdi size bunu açıklayacağım. Bunun cevabı Yuanchun'ün Baoyu ile olan özel ilişkisinde saklı.

İmparator Eşi Yuanchun, Saray'a girmeden önce, çocukluğundan itibaren Büyükanne Jia tarafından yetiştirilmişti. Annesi orta yaşlı bir kadınken ve başka bir çocuğu daha olması beklenmezken, Baoyu doğunca, ablası olarak ona büyük bir sevgi duymuş ve bütün zamanını onunla geçirmişti. İkisi de büyükanneleriyle kalıyor ve birbirlerinden ayrılmıyorlardı. Baoyu daha okula bile gitmeyen, üç dört yaşlarında küçücük bir çocukken, ona bazı metinler ezberletmiş ve binlerce karakter öğretmişti. Onun için bir abladan ziyade bir anne olmuştu. Saray'a girdikten sonra da babasına ve erkek kuzenlerine yazdığı mektuplarda, sürekli aklında olan kardeşiyle ilgili endişelerini ifade ediyordu.

"Size yalvarıyorum, bu çocuğu eğitirken çok dikkatli olun." diye yazmıştı bir keresinde. "Eğer sıkı bir disiplin vermezseniz, asla düzgün bir yetişkin olamaz. Ama çok fazla sert olursanız da sağlığını tehlikeye sokar, büyükanneyi üzersiniz." Kardeşine karşı sevgi dolu ilgisi hiç bitmemişti.

Birkaç ay önce Jia Zheng, Baoyu'nün okul müdüründen, çocuğun yaratıcı yeteneğini öven, sevindirici bir mektup alınca, Bahçe'ye yaptıkları ziyareti onun bu yeteneğini sınama fırsatı olarak kullanmıştı. Elbette ki sonuçlar, benzer şartlarda büyük bir yazarın üreteceği şeyler gibi olmadı ama en azından ailenin edebî geleneklerine hiç yakışmayan şeyler de değildi. Jia Zheng kızının, sevgili kardeşinin eserini görmesi gerektiğini düşündü, böylece mektuplarında sık sık dile getirdiği umutlarının gerisinde kalmadığını anlayacaktı. Bu nedenle Baoyu'nün önerdiği isimler uygulanmıştı, hatta delikanlı aradan geçen zaman içinde ilk gezilerinde isim veremedikleri yerler için de pek çok öneri getirmişti. Bu konuda bu kadarı yeter.

Yuanchun, "Madımak Kıyısı ve Çiçekli Liman" ismini görünce güldü.

"Sadece 'Çiçekli Liman' yeterdi, neden 'Madımak Kıyısı' da eklendi ki?"

Hizmetindeki harem ağası bu yorumunu duyunca hemen karaya çıktı ve rüzgâr gibi Jia Zheng'ın yanına koşup bilgi verdi; isim derhâl değiştirildi. Bu arada tekne, kıyı boyunca ilerlemişti. Yuanchun tekneden inip tekrar tahtırevanına bindi. Kısa süre içinde şatafatlı bir sarayın önüne getirildi ve ilk ziyaretinde Baoyu'yü çok etkileyen beyaz mermerden kemeri gördü. Üzerinde "Ölümsüz Ziyaretçi'nin Nadide Diyarı" yazıyordu. Bunu gören Yuanchun, ismin "Kavuşma Evi" olarak değiştirilmesini istedi.

Bu geçici sarayına girdiğinde, avluda alevleri göklere yükselen meşaleleri, yerlere saçılmış toz tütsüleri, alevler saçan ağaçları, mücevhere benzer çiçekleri, yaldızlı pencereleri, yeşimden parmaklıkları gördü. Karides antenleri gibi incecik rulo yapılmış perdeleri, yerdeki susamuru derisinden halıları, misk geyiği kokusu saçan dingleri, sülün kuyruğundan yapılan, yelpazeye benzer paravanları tam olarak anlatabilmek çok zor. Tam olarak şöyleydi:

Ölümsüzlere yaraşır altın kapılı, yeşim pencereli bir saray,

Tarçın ağacından salonları, orkideden odalarıyla Majesteleri'ne çok uyar.

Yuanchun etrafına şöyle bir baktıktan sonra, "Burasının neden bir adı yok?" diye sordu.

"Burası ana saray, Majesteleri, önce size sormadan kimse isim vermeye yeltenemez." dedi bir harem ağası, diz çökerek.

Majesteleri hiçbir şey demeden başını salladı.

Törencibaşı olan bir başka harem ağası diz çökerek, ailenin saygılarını sunması için makam koltuğuna oturmasını rica etti. İki harem ağası Jia She ve Jia Zheng'ı aşağıdaki terasa yönlendirirken, merdivenlerin iki tarafında yerleşmiş olan müzisyenler müzik çalmaya başladılar. Ailenin diğer erkekleri de onların arkasına dizildiler ve hepsi beraber merdivenleri çıkıp salona doğru ilerlemeye başladılar. Ama İmparator Eşi'nin nedimesinin, Hanımefendi'nin saygı sunma töreninden vazgeçtiğini bildirmesi üzerine hepsi geri çekildiler.

Şimdi Büyük Hanımefendi Jia (yani onların tabiriyle "Ronguo Konağı'ndan Dul Hanımefendi Jia") ve konağın diğer hanımlarının saygılarını sunma sırası gelmişti. Harem ağaları onları salonun önündeki terasın doğu tarafında bulunan merdivenlere yönlendirdiler. Üstünlük sırasına göre orada dizildiler. Nedime onların da bu törenden muaf tutulduklarını beyan edince geri çekildiler.

Görgü kuralları gereğince, üç kez çay servisi yapıldıktan sonra İmparator Eşi'nin makam koltuğundan kalktı, müzik durdu ve Hanımefendi üstünü değiştirmek için yan odaya geçti. Bu arada imparatorluk tahtırevanından daha sade bir araba onu Bahçe'den geçirip ailesinin yanına götürmek üzere hazırlandı.

Önce evin büyük torunu olarak saygılarını sunmak üzere Büyükanne Jia'nın kabul odasına gitti ama Büyükanne ve diğer hanımlar ondan önce diz çökerek ona engel oldular. Ailesi onu selamlamak için yanına yaklaşınca İmparator Eşi'nin gözleri yaşardı. Bir eliyle büyükannesinin, diğer eliyle de annesinin elini tuttu; söylemek istedikleri çok şey olmasına rağmen üçü de konuşacak durumda değillerdi; orada el ele durmuş, hıçkırıyorlardı. Xing Hanım, Li Wan, Xifeng, Yuanchun'ün üvey kardeşi Tanchun, kuzenleri Yingchun ve Xichun de sessizce ağlıyorlardı. Kimse bir şey söylemiyordu. Sonunda Yuanchun hıçkırıklarına hâkim oldu ve yaşla kaplı yüzünde zoraki bir gülümsemeyle onları yatıştırmaya çalıştı.

"Kimseyi görmenin mümkün olmadığı o Saray'a gönderildiğim günden beri aranıza geri gelme fırsatını kazanmak hiç kolay değildi." dedi. "Şimdi nihayet birbirimizi gördüğümüze göre ağlamakla zaman harcamayıp neşeyle sohbet etmeliyiz. Yakında sizden yine ayrılacağım ve kim bilir ne zaman tekrar geleceğim." Bunun üzerine tekrar gözünden yaşlar boşandı.

Xing Hanım onu yatıştırmaya çalıştı. Kendisini toparlayınca Büyük Hanımefendi Jia oturmasını söyledi. Sırasıyla herkes gelip bir şeyler söyleyerek onu selamladılar. Bu, daha çok gözyaşı dökmelerine neden oldu. Sonra her iki konağın kıdemli uşakları dışarıdaki avluda toplanıp saygılarını sundular. Arkasından kadın kâhyalar ve hizmetçiler geldi. Onlar secde etmek üzere içeri alın-

dılar. Bu tören de bittikten sonra Yuanchun, Xue teyze ile kuzenleri Baochai ve Lin Daiyu'nün nerede olduklarını sordu.

"Jia ailesi üyesi ve resmî bir statüsü olmayanların, özel olarak davet edilmeden seni görmelerine izin verilmiyor, canım." diye açıklama yaptı Wang Hanım.

Yuanchun hemen davet edilmelerini söyledi ve Xue teyze ile iki kız birkaç dakika içinde geldiler. Yuanchun engel olmasaydı görgü kuralları gereği hemen yere kapanacaklardı. Üçü de onun yanına sokuldular. Teyze yeğen son görüşmelerinden beri geçen onca yılda neler olduğunu anlattılar birbirlerine.

Sonra Yuanchun'ün beraberinde Saray'a götürdüğü Baoqin ve diğer hizmetçiler Büyük Hanımefendi Jia'nın önünde secde etmek üzere ileri atıldılar ama yaşlı kadın kalkmalarını işaret etti ve kendi hizmetçilerine onları başka bir odada ağırlamalarını söyledi. Kıdemli harem ağaları ve nedimeler de iki konağın çalışanları tarafından misafir edildiler, sadece üç dört genç harem ağası Majesteleri'ne eşlik etmek üzere içeride kaldı.

Sonunda Yuanchun, annesi ve ailenin diğer hanımlarıyla samimi bir sohbet etmekte özgür olunca, ayrıldıklarından beri evde meydana gelen pek çok olayı konuştular. Sonra Yuanchun'ün oturduğu odanın kapı perdesinin ardından babası Jia Zheng ile görüşme zamanı geldi. Artık bir İmparator Eşi'nin olduğundan ona ancak bu kadar yaklaşabilirdi. Babasıyla perdenin arkasından görüşmesinin getirdiği yoksunluk duygusu Yuanchun'ü canevinden vurdu.

"Ekmeklerine tuz ve turşu katık eden, kendir bezinden sade elbiseler giyen basit köylüler en azından beraber yaşanan aile sevincini tadıyorlar. Eğer sevdiklerimden ayrılacaksam, bütün bu lüksün ve görkemin ne zevki var?" dedi babasına, gözünde yaşlarla.

Adamcağız da ağlayarak, göremediği kızına kısa bir konuşma yaptı.

"Bizimki gibi fakir ve sıradan bir ailenin, güvercin ve karga sürüsünün içinden bir Zümrüdüanka çıkarması hayal bile edilemezdi, hanımefendi. İmparatorluk lütfu ve atalarımızın erdemi,

yerlerin ve göklerin en hayranlık duyulan özelliklerini ve pek çok kuşağımızın faziletini üzerinde toplamış olmanıza atfedilebilir. Böyle bir talih de bana ve karıma nasip oldu."

"Sevgili İmparatorumuz, kendi kutsal kişiliğinde bütün yaratılmışların büyük erdemini taşıdığından, tarihte eşi görülmemiş bir teveccühü biz minnettar tebaasına yağdırdı; bu öyle bir teveccüh ki kanımızı son damlasına kadar versek minnetimizin binde birini bile ödeyemeyiz. Tek yapabileceğim, gece gündüz didinip resmî görevimi sadakatle yerine getirmek ve bu dünyadaki bütün insanların refahını sağlamak üzere İmparatorumuzun on bin yıl daha yaşaması için dua etmektir."

"Siz Ekselansları, yaşlı anne babanız için o değerli kalbinizi üzmeyin. Sağlığınıza çok dikkat etmenizi, Majesteleri'nin size cömertçe bahşettiği nazik değer ve lütfa layık olacak şekilde hizmet vermek için dikkatli, özenli ve çalışkan olmanızı rica ediyorum."

İmparator Eşi, bu resmî konuşmaya aynı şekilde cevap verdi.

"Beyefendi, devlet işlerinde büyük bir gayretle çalışmanız elbette ki arzu edilir bir şeydir ama kendi sağlığınıza da yeterince özen göstermeniz gerekir. Hiçbir durumda bizim için endişelenerek canınızı sıkmayın."

"Bahçe'de gördüğünüz kameriye ve binaların üzerindeki isimler Baoyu'nün eseridir." diye açıklama yaptı Jia Zheng. "Özellikle hoşunuza giden bir yer varsa, bizim için isimlendirmenizden memnuniyet duyarız."

Baoyu'nün isim ürettiği haberi onu memnuniyetle gülümsetti.

"Gelişme göstermiş demek!" dedi.

Jia Zheng gittikten sonra İmparator Eşi, Baochai ve Daiyu'nün çiçeklerden ya da değerli taşlardan bile daha zarif hâlleriyle, diğer kuzenleri arasında ön plana çıktıklarını fark etti. Sonra neden Baoyu'nün kendisini görmeye gelmediğini merak etti.

"Ailenin resmî bir rütbesi olmayan erkekleri özel olarak davet edilmedikçe sizi göremezler." dedi Büyükanne Jia.

Yuanchun onu çağırttı ve genç bir harem ağası Saray kurallarına uygun olarak saygılarını sunması için getirdi onu. Yere ka-

panıp selamını verdikten sonra Yuanchun onu yanına çağırdı. Bağrına basıp başını ve ensesini okşadı.

"Nasıl da büyümüşsün!" dedi ve yine gözyaşları yağmur gibi dökülmeye başladı.

You Shi ve Xifeng bir adım öne çıktı.

"Ziyafet hazır. Ekselansları'nın varlığıyla bizi onurlandırmasını diliyoruz." dediler.

Yuanchun ayağa kalktı, Baoyu'yü önüne katıp diğerlerinin eşliğinde Bahçe'ye doğru yürüdü. Onun için yapılan bütün hazırlıklar sayısız fenerle aydınlatılmıştı. "Zümrüdüanka'nın Dansı", "Kokulu Kızıl ve Parlak Yeşil", "Kayısı Meyhanesine Giriş" ve "Alpinia ve İrisin Saf Kokusu"ndan geçtiler. Bu seferki üstünkörü bir gezme değildi. Yuanchun binaların ve kameriyelerin içlerine girmek, tepeleri tırmanmak, köprüleri geçmek ve durup seyrederek farklı manzaraların tadını çıkarmak istedi. Ziyaret ettiği her yer o kadar güzel döşenmiş ve öylesine ustalıkla tasarlanmıştı ki beğenisini ve onayını gizleyemedi. Ama bir konuda uyarıda bulundu.

"Gelecekte bu kadar müsrif olmamalısınız. Bu kadarı çok aşırı!"

Sonra ana saraydaki kabul salonuna geldiklerinde, hanımların oturmalarını engelleyen saray resmiyetini bir tarafa bırakıp yerlerini almalarını istedi. Mükellef bir ziyafetti. Yuanchun ana masaya oturdu. Büyük Hanımefendi Jia ve diğer hanımlar da iki tarafındaki yan masalarda yerlerini aldılar. You Shi, Li Wan ve Xifeng bir aşağı bir yukarı gidip gelerek tabakları ve şarabı dağıtıyorlar, servise yardımcı oluyorlardı. Şaraplarını içerlerken Yuanchun yazı malzemelerini getirtip, Bahçe'de en çok beğendiği yerlerin isimlerini kendi eliyle yazmaya başladı. Bir bütün olarak Bahçe'ye "Manzara Bahçesi" ve ana saraya da "Lütuf ve Saygı" adını verdi. Ve şu mısraları yazdı:

Onun engin merhameti bütün dünyaya yayılır,

Çocuklar ve âciz halk minnetle mutlanır;

Geçmişten günümüze cömertliği uzanır,

Görülmemiş lütfundan tüm diyarlar yararlanır.

Sonra "Zümrüdüanka'nın Dansı"nı "Bambu Evi", "Kokulu Kızıl ve Parlak Yeşil"i "Kızıl Neşe ve Yeşil Haz" olarak değiştirdi ve yapısıyla beraber bütün alana "Kızıl Neşe Avlusu" adını verdi. "Alpinia ve İrisin Saf Kokusu"nu "Alpinia Parkı" ve "Kayısı Meyhanesine Giriş"i "Kendir Çiftliği" olarak değiştirdi. Ana salona "Manzara Salonu", her iki yanında uzanan teraslara da ayrı ayrı isimler verdi, doğudakine "Ebruli İhtişam Kulesi" ve batıdakine de "Kokulu Kule" dedi. Bahçe'nin çeşitli bölümleri için bulduğu isimler arasında, "Madımak Esintisi Evi", "Kokulu Lotus Köşkü", "Nergis Adası" ve "Altın Lotus Adası" vardı. Ayrıca bazı manzaralar için çeşitli ifadeler de üretti: Bahar Yağmurunda Şeftali Çiçekleri, Sonbahar Rüzgârında Pavlonya Yaprakları, Kış Karında Pelin. Diğerlerine burada yer verilmemiştir. Baoyu tarafından önceden yazılan dizeler değiştirilmedi.

Daha sonra İmparator Eşi şu dörtlüğü yazdı:

Bütün bu tepeler ve dereler ustalıkla tasarlandı;

Kim bilir bu haz bahçesi ne emekle hazırlandı!

Madem dünyanın en güzel görüntüleri burada toplandı,

O zaman "Manzara Bahçesi" ismi ona pek yakıştı.

"İşte!" diyerek yazdığını kızlara gösterdi. "Hepinizin de bildiği gibi, şiir yazma konusunda hiç yetenekli değilim ama bu akşam bu muhteşem bahçenin hatırına bir şeyler yazmak istedim. Bir gün daha bol zamanım olduğunda, *Manzara Bahçesi'nin Tasviri* ve bu harika gecenin anısına *Aile Kavuşması* adında bir şiir yazmaya söz veriyorum. Şimdi her birinizden bu bahçenin bir yerinde kullanılmak üzere bir şeyler yazmanızı istiyorum. Aklınıza gelen herhangi bir şeyi yazın. Kendinizi benim yetersiz girişimimle sınırlandırmayın sakın. Baoyu'nün bu kadar güzel isimler bulması ve şiirler yazması beni çok memnun etti. Burada en sevdiğim dört yer olan Bambu Evi, Alpinia Parkı, Kızıl Neşe Avlusu ve Kendir Çiftliği için sekizer dize yazmasını istiyorum. Buralar için yazdığı dizeler çok güzel olmuş ama bunlar öyle özel yerler ki biraz daha fazlasını hak ettiklerini düşünüyorum. Ayrıca, eğer Baoyu ben buradayken bu dört şiiri yazıp bana gösterirse, o zaman küçük bir çocukken ona bir şeyler öğretme çabalarımın boşa gitmediğini anlayacağım."

Baoyu kabul etmek zorunda kaldı ve hemen kafa yormak üzere gitti.

Tanchun üç kızın arasındaki en zeki olandı ama Baochai ve Daiyu ile kıyaslanamayacağını biliyordu. Yine de diğerleri gibi onun da bir şeyler yazması lazımdı. Şiir konusunda yetenekli olmayan Li Wan, Yingchun ve Xichun de dörtlük yazmak için büyük bir çaba harcadılar.

Kızların hepsi şiirlerini bitirince, Yuanchun birer birer kâğıtlarını alıp çabalarının sonuçlarını inceledi. İşte yazdıkları:

YÜREK FERAHLIĞI

Bahçe bitti, manzara çok memnun edici,

Emir üzerine çekinerek aldım elime kalemi,

Kim hayal ederdi dünyada böyle güzel bir yeri,

Burada dolaşmak ferahlatıyor zihni ve yüreği.

Yingchun

İHTİŞAM YARIŞI

Bu bahçe müthiş bir sanatı ortaya koyuyor,

Âciz yeteneğimle şanını resmetmek beni utandırıyor.

Bu muhteşemlik için kelimeler yetersiz kalıyor,

Çünkü burada her şey ihtişamda birbiriyle yarışıyor.

Tanchun

YARATMA SANATI

Bu bahçe sonsuzluğa doğru uzanıyor,

Yüce yapılarının başları bulutlara ulaşıyor.

Mehtapta dingin, güneşte ışıltıyla parlıyor;

Bu güzellik doğayı bile geride bırakıyor.

Xichun

GÖRKEM VE ZARAFET

Parlak tepeler ve kristal sular birbirine karışıyor,
Görkem ve zarafette periler adasını bile aşıyor.
Kokulu ot arasında şarkıcıların yeşil yelpazeleri kayboluyor,
Düşen taçyapraklarının arasında kırmızı etekleri uçuşuyor.
Bu inciler ve değerli taşlar herhâlde ongun zamanlardan geliyor,
Ne mutlu bize, peri prensesi yeşim kulesinden iniyor.
Ne zaman ki adımları bu güzel yerlerde dolaşıyor,
Bir daha hiçbir fâni ayak, sınırlarından içeri giremiyor.

Li Wan

YOĞUN GÖRKEM VE BAHŞEDİLMİŞ TALİH

Bu bahçe Saray'ın batısında uzanıyor,
Güneş ışığı kutlu göklerden üzerine yağıyor;
Yüce söğütler vadideki kuşları davet ediyor,
Uzun bambular Anka kuşunu konmaya çağırıyor.
Bu gecenin saltanat turu şiire imkân sunuyor,
Onun ziyareti aileye saygıyı ortaya koyuyor.
Ölümsüz fırçasından böyle bir irfan akıyor,
Onun sözlerine söz eklemeye kim kalkışıyor?

Xue Baochai

DÜNYADAN UZAK BİR PERİLER DİYARI

Tozlu dünya bu cennete çok uzak kalıyor,
Bu yüce ziyaret çifte mutluluk getiriyor.
Dereler ve dağlar ödünç güzelliklerini sunuyor,
Bu yeni ortamda yepyeni bir keyif buluyor.

Altın Vadi şarabı gibi tatlı kokular her şeye siniyor,

Çiçekler yeşimden salonların içindekileri büyülüyor.

Ailemiz İmparatorluk lütfu bahşedilerek kutsanıyor,

Bu yüce ziyaretçiyi sık sık tekrar bekliyor.

Lin Daiyu

Yuanchun bütün şiirlere övgüler yağdırdı.

"Ama özellikle Kuzen Lin ve Kuzen Xue'nin şiirleri çok güzel." dedi. "Bizim Jia kızları onlar gibi değil."

Daiyu o gecenin yeteneklerini ortaya koymak ve dehasıyla herkesi şaşırtmak için bir fırsat vermesini ummuş ama kendisinden sadece bir şiir istenmesi onu hayal kırıklığına uğratmıştı ve İmparator Eşi'nin emrettiği şeyle yetinmek zorunda olmasına rağmen sekiz dizelik şiirini hiçbir coşku duymadan ve üstünkörü bir şekilde yazmıştı.

Bu arada Baoyu daha teslimatı yapmamıştı. Bambu Evi ve Alpinia Parkı için şiirlerini yazmış, şimdi Kızıl Neşe Avlusu için uğraşıyordu. Taslağında şöyle bir dize vardı:

Parlak yeşil ilkbahar yaprakları büklüm büklüm kıvrıldılar.

Baochai onun omzunun üzerinden bu satırı gizlice okuyup dirseğiyle dürttü.

"Ekselansları 'Kokulu Kızıl ve Parlak Yeşil'i beğenmedi." diye fısıldadı. "Bu yüzden 'Kızıl Neşe ve Yeşil Haz' olarak değiştirdi. Eğer yine 'parlak yeşil' kullanırsan, sanki bilerek farklı düşüncende ısrar ediyormuşsun gibi görünmez mi? Hem zaten yapraklar için kullanabileceğin çok fazla ifade var. Başka bir tane bulabilirsin."

Baoyu alnının terini sildi.

"Şu anda aklıma hiçbiri gelmiyor." dedi.

Baochai güldü.

"O zaman 'parlak yeşil' yerine 'yeşil bal mumu' dersin." dedi.

"Öyle bir kullanım var mı ki?"

Alaycı bir gülüşle ve dudaklarını büzerek başını salladı Baochai.

"Eğer bu gece hâlin buysa, birkaç yıl sonra İmparatorluk İmtihanı'na gireceğin zaman kim bilir nasıl olacaksın. Belki de ilk okuma kitabını bile unutacaksın. Tang Hanedanlığı şairi Qian Xu'nün muz yaprakları için yazdığı şiirin başlangıç dizesini unuttun mu? 'Alevi olmayan mum soğuk olur, yeşil bal mumu ise kuru.' diyordu."

Baoyu sanki gözlerinden bir perde kalkmış gibi hissetti.

"Ne kadar da aptalım!" dedi kıkırdayarak. "Bunun gibi hazır bir dizeyi nasıl unuttum! Artık sana 'Tek Kelime Öğretmenim' diyeceğim, tıpkı hikâyedeki şair gibi. Bundan sonra sana 'kız kardeş' olarak değil de 'usta' olarak hitap etmem gerekir!"

"Kız kardeş!" dedi Baochai, gülerek. "Zamanını boşa harcama da şiirini bitir! Kime kız kardeş diyorsun? Senin kardeşin altından elbiseler içinde orada oturuyor. Ben değilim!" Konuşarak onu geciktirmekten çekinip gitti.

Baoyu istenen dört şiirden üçünü tamamlayana kadar devam etti. Becerisini gösterme şansı bulamayınca canı sıkılan Daiyu, masasında yalnız başına didinen Baoyu'ye birkaç dize yazarak yardım etmek için geldi.

"Bitirdin mi?" diye sorunca Baoyu, "Üç tanesi bitti. Şimdi sadece Kayısı Meyhanesine Giriş kaldı." dedi.

"Tamam öyleyse, sen üçünü temize çekmeye başla ben senin için yazarım."

Daiyu başını eğip bir süre düşündükten sonra bir parça kâğıt üzerine bir şiir karaladı, kâğıdı top yapıp Baoyu'ye attı. Baoyu masasının üzerinde kâğıdı düzeltti ve kendisininkinden on kat daha iyi olduğunu gördü. Çok sevindi. Hemen özenle temize çekip, hepsini hızla Yuanchun'e götürdü. Yuanchun şunları okudu:

ZÜMRÜDÜANKA'NIN DANSI

Sonunda tamamlandı,
Cennetin kuşuna yaraşır bu bahçe.
Öylesine zarif her sap, çiy damlar narince,
Cilalı her bir yaprak havaya üfler serince.
Taşların arasından fışkırır sular,
Paravanlar arasından sızar buhurlar.
Bozmasın kimseler bu dalgalı gölgeleri,
Devam etsin uykucunun tatlı düşleri.

ALPİNİA VE İRİSİN SAF KOKUSU

Bu sakin avluyu doldurur çiçek kokusu,
Destekler yaban gülünün çarpıcı soluğu;
Baharın taze yeşili yumuşakça yükselir,
Itırlı parfümü zarifçe sürüklenir.
Kıvrımlı patika hafif siste gizlenir,
Ürperen yeşilliklerle her yer çiylenir.
Peki, havuzu şarkısıyla kim övecek?
Huzurla uyuyan şair bütün gün düş görecek.

KIZIL NEŞE VE YEŞİL HAZ

Bu sakin köşede günler huzura karışır,
Muz ile elma birbirine ne güzel yaraşır.
Baharın yeşil bal mumu yaprakları sıkıca kıvrılır,
Gece nöbete duran çiçek kızıla bürünür,
Kırmızı kolları parmaklıkları süpürür.
Bazıları yaslanır ince sisin serinlettiği kayalara,

Hanımları yüzünü döner yumuşak doğu rüzgârına,

Kendisini bırakır gördüğü her şeyin sükûnuna.

KAYISI MEYHANESİNE GİRİŞ

Kayısı ağacındaki tabela yolcuları içmeye davet eder,

Tepenin yamacındaki küçük köy görüntüye girer;

Su bitkilerinin arasında, gölge kazlar yüzer;

Karaağaçların, dutların ortasında kırlangıçlar gezer,

Her yeri kaplar güzelim yeşillikler,

Çeltik parfümünü taşır esintiler.

Bolluk günlerinde kimse aç gezmez,

Dokumacı ve çiftçiler nasıl keyif sürmez?

Yuanchun bu şiirleri çok beğendi.

"Gerçekten büyük bir ilerleme kaydetmişsin!" dedi.

Dördünün içinde en çok sonuncuyu beğendi ve kendi koyduğu "Kendir Çiftliği" adını "Çeltik Kokan Köy" olarak değiştirdi. Tanchun'ün bu on şiiri süslemeli bir kâğıda geçirmesini istedi ve bir harem ağasıyla dışarıda bekleyen beylere gönderdi onları. Jia Zheng ve diğer beyler övgüler yağdırdılar. Jia Zheng kendisi de *Ziyaret* adında bir methiye yazdı.

Yuanchun, Baoyu ve Jia Lan için sadece İmparatorluk mutfaklarına özgü olan bazı özel yiyecekler getirilmesini emretti. O dönemde Jia Lan hâlâ küçük bir çocuktu ve neler olduğunu tam olarak anlayamıyordu. Bu nedenle daha önce ondan söz edilmedi. Annesi Li Wan onu Yuanchun'ün yanına götürmüş, amcası Baoyu'nün yanında durup eğilerek teşekkürlerini sunmuştu.

Jia Huan da yeni yılda yakalandığı hastalığını henüz atlatamamıştı ve dairesinde yatıyordu; bu nedenle ondan da daha önce hiç söz edilmedi.

Bütün bu süre boyunca Jia Qiang ve oyuncu grubu, gösterile-

rine başlamak üzere sabırsızlık içinde aşağıda hazır bekliyorlardı. Tam o anda bir harem ağası koşarak gelip, "Şiirlerini bitirdiler. Çabuk, bana gösteri programınızı verin!" dedi.

Jia Qiang hemen sırmalı kumaşla kaplı programı verdi; içinde ayrıca on iki oyuncu kızın sahne adları, her birinin oynayacağı roller üzerine bazı notlar ve provasını yaptıkları eserler yazıyordu. Aralarından dört oyun seçildi: *Bir Avuç Kar*'dan "Görkemli Ziyafet," *Ebedî Gençlik Sarayı*'ndan "Çifte Yedi Festivali",[1] *Handan Rüyası*'ndan "Ölümsüzlerin Buluşması" ve *Ruhun Dönüşü*'nden "Liniang'ın Ölüm Sahnesi".

Jia Qiang hazırlıkları denetledi ve kısa süre içinde küçük oyuncuların taşları bile çatlatan sesleri ve büyüleyici hareketleri sergilenmeye başladı. Bir sahne performansı için hiç de yapmacık olmayan, gerçek bir tutku doldurdu ortamı. Oyun biter bitmez bir harem ağası sahne arkasına altın bir tepside kekler, şekerlemeler ve benzeri şeyler getirdi ve "Lingguan hanginiz?" diye sordu, *Ruhun Dönüşü* oyununda Liniang'ın hizmetçisi rolünü oynayan kızın sahne adını kastederek.

Jia Qiang bu şekerlemelerin genç oyuncuya hediye olarak sunulacağını fark edip, tepsiyi harem ağasından aldı ve kızı yere kapanarak teşekkür etmeye yöneltti.

"Ekselansları Matmazel Lingguan'ın performansını çok beğendi ve kendi seçeceği iki oyunda daha onu seyretmek istiyor." dedi harem ağası.

Jia Qiang harem ağasına cevap verdikten sonra Lingguan'a dönüp yine *Ruhun Dönüşü*'nden "Bahçede Gezinti" ve "Rüya"yı oynamasını önerdi. Ama bunların hiçbirinde kendisine uygun bir rol olmadığını öne süren Lingguan onların yerine, *Bilezik ve Saç Fırçası*'ndan "Yemin" ve "Münakaşa" üzerinde ısrar etti; buradaki şımarık hizmetçi rolü onun komedi yeteneğini daha çok ortaya çıkaracaktı. Jia Qiang onu bu kararından vazgeçiremeyince istediğini yapmasına izin verdi.

---

1) Qixi Festivali de denir. Han Hanedanlığı'ndan kalma bir halk hikâyesine göre, Niu Lang adlı yakışıklı ve kibar bir sığırtmaç ile dokumacı olan Zhi Nu adındaki güzel bir kızın romantik aşk efsanesine dayanır. Çin'in Sevgililer Günü olarak kabul edilen bu gün, Çin takviminin yedinci ayının yedinci gününde kutlanır ve efsaneye göre, dünyadaki bütün saksağanlar, Çoban ile Dokumacı Kız'ın buluşabilmesi için gökyüzüne uçup köprü kurarlar. (ç.n.)

Yuanchun çok büyülendi; bu kıza iyi davranılması ve iyi bir eğitim alması konusunda özel olarak talimat verdi. Ayrıca bu ziyareti anısına tüm ekibe verilen hediyeler dışında, bu kız iki boy saten kumaş, iki işlemeli çanta ve birkaç tane minik külçe altın ve gümüş ile ödüllendirildi.

Sonra ziyafet salonundan ayrıldılar ve Yuanchun yemekten önce görme fırsatı bulamadığı yerleri dolaşmaya devam etti. Bir tepenin eteğindeki küçük manastıra geldiklerinde, Yuanchun ellerini yıkayıp içeri girdi, tütsü yakıp Buda heykeli önünde dua etti. Bu manastır için bir de isim buldu: Izdırap Denizi'ndeki Merhamet Gemisi. Onun ziyaretinin anısına evin bütün üyeleri ile birlikte Budist ve Taocu rahibelere de çeşitli hediyeler verilmesini istedi.

Kısa süre içinde bir harem ağası önünde eğilip hediye listesinin onay için hazır olduğunu bildirdi. Listeyi sessizce inceleyen Yuanchun onayladı ve hemen dağıtılmasını istedi. Harem ağaları bu işi yaptılar. Büyükanne Jia, üzerlerinde "dilekleriniz gerçekleşsin" yazan, biri altın, diğeri yeşim taşından iki Ruyi[1] asası; öd ağacından, oymalı bir baston; sandal ağacından bir dizi boncuk; zenginliği, asaleti ve ebedî gençliği simgeleyen desenleriyle dört boy İmparatorluk sateni; iyi talih ve uzun ömrü simgeleyen desenleriyle dört boy ipek; "gönlünüzden geçenler olsun" demek olan bir külçe, bir yazı fırçası ve bir asa, desenli kırmızı altından on madalyon; mutluluk ve bolluğu simgeleyen balık ve çan desenli on gümüş madalyon aldı.

Xing Hanım, Wang Hanım ve Xue teyze asalar, baston ve boncuk dizisi hariç, Büyükanne Jia ile aynı hediyeleri aldılar.

Jia Jing, Jia She ve Jia Zheng'ın her birisine, bizzat İmparator'un yazdığı iki yeni kitap; koleksiyonculara özgü iki kutu mürekkep çubuğu; ikisi altın, ikisi gümüş dört kadeh; yukarıda sözü edilenler gibi ipek ve saten kumaşlar verildi.

Baochai, Daiyu, Yingchun, Tanchun ve Xichun'ün her birisi, yeni bir kitap, bir mürekkep taşı, nadir bir ayna, altın ve gümüşten iki çift, modern tasarımlı süs eşyası aldı.

---

1) Budizm'de tören asası ya da Çin folklorunda gücü ve iyi şansı temsil eden kavisli bir tılsımdır. Çeşitli malzemelerden yapılabilir. (ç.n)

Baoyu'ye de aynı hediyeler verildi.

Jia Lan'ın hediyeleri, biri altın, diğeri gümüş iki yakalık, bir çift altın, bir çift gümüş madalyondu.

You Shi, Li Wan ve Xifeng da iki altın, iki gümüş madalyon ve dört boy ipek kumaş aldılar.

Ayrıca yirmi dört boy saten kumaş ve yüz dizi yeni basılmış bakır İmparatorluk sikkesi de Büyükanne Jia, Wang Hanım ve kızların hizmetçilerine ve refakatçilerine dağıtıldı.

Kuzen Zhen, Jia Lian, Jia Huan ve Jia Rong'a, bir boy saten, bir çift altın, bir de gümüş madalyon verildi.

Yüz top renk renk saten, bin tael gümüş ve çok sayıda Saray şarabı, Rong ve Ning konaklarının, Bahçe'nin yapımı ve bakımından, içindeki mekânların döşenmesinden ve idaresinden, tiyatro işlerinden ve fenerlerin hazırlanmasından sorumlu personeline dağıtıldı. İlave beş yüz dizi yeni basılmış bakır İmparatorluk sikkesi de aşçılara, oyunculara ve göstericilere verildi.

Herkes minnetini ifade ettikten sonra harem ağalarından biri saatin neredeyse sabahın üçü olduğunu ve Ekselansları'nın Saray'a dönmesi gerektiğini duyurdu. O anda Yuanchun'ün gözleri doldu ama zoraki bir gülümsemeyle, sanki hiç bırakmayacakmış gibi büyükannesinin ve annesinin ellerini tutup kendisi için üzülmemelerini istedi.

"Sakın endişelenmeyin." diye yalvardı. "Kendinize çok iyi bakın. İmparator'un lütfu sayesinde ayda bir kere Saray'a beni görmeye gelebilirsiniz, böylelikle daha çok buluşma şansımız olacak. Üzülmemize hiç gerek yok. Gelecek yıl Majesteleri bir kez daha ziyarete izin verirse, sakın böyle müsriflik yapmayın!"

Acı acı hıçkıran Büyükanne Jia ve diğer hanımlar cevap verecek hâlde değillerdi. Yuanchun hiç ayrılmak istemese de İmparatorluk kurallarına itaatsizlik yapamazdı. Tahtırevanına binmekten başka bir seçeneği yoktu. Ev halkı Büyük Hanımefendi Jia ve Wang Hanım'ı Bahçe'den dışarıya çıkarırken, onları teselli etmek için ellerinden geleni yaptılar.

Sonra neler olduğu gelecek bölümde.

19. BÖLÜM

Güzel bir akşam Xiren, Baoyu'ye samimi tavsiyelerde bulunur.

Sakin bir gün, Baoyu tatlı bir kızdan yayılan kokuyu fark eder.

İmparator Eşi, Saray'a döndükten sonraki gün, lütfu için teşekkür etmek ve ziyareti hakkında bilgi vermek üzere İmparator'un karşısına çıktı. İmparator o kadar memnun oldu ki Jia Zheng'a ve evlerine ziyarete giden diğer hanımların babalarına Hazine'den altın, gümüş ve ipek hediyeler gönderilmesini emretti.

Ama bu konuda daha fazla ayrıntı vermeye gerek yok.

Son birkaç günün olayları Ningguo ve Rongguo konaklarının bütün sakinlerinin enerjilerini fazlasıyla tüketmişti. Hepsi hem fiziksel hem de zihinsel olarak bitkin hissediyorlardı kendilerini. Bahçe'deki bütün süslemeler ve diğer taşınabilir malzemelerin toplanıp depolara kaldırılması birkaç gün sürmüştü. Bu işteki en büyük sorumluluk Xifeng'ındı, diğerlerinin tersine nefes alıp dinlenecek zaman bile bulamamıştı. Aynı zamanda, hakkında iyi şeyler düşünülmesi gayreti ve mizacının bir parçası olan eleştirilme korkusu aşırı didinmesine ve en meşgul anında bile, dışarıya karşı diğerleri gibi boş ve aylak izlenimi vermesine neden olmuştu. Öte yandan diğerlerinin içinde yapacak hiçbir işi olmayan, en aylak kişi Baoyu'ydü.

Bir sabah Xiren'in annesi geldi ve yeni yıl partisi için kızını eve götürmek ve ancak akşam geç saatte geri getirmek için Büyük Hanımefendi Jia'dan izin istedi. O gittikten sonra Baoyu diğer

hizmetçi kızlarla zar atarak ya da go[1] oynayarak oyalandı. İçeriye tıkılıp kalmaktan bıkıp, artık oyundan sıkılmaya başladığı bir anda hizmetçilerden biri gelip Kuzen Zhen'in onu opera seyretmesi ve yeni yıl fenerlerini görmesi için Ning Konağı'na davet ettiğini haber verdi. Baoyu hizmetçilerine kıyafetlerini getirmelerini ve giyinmesine yardım etmelerini söyledi. Tam çıkmak üzereyken İmparator Eşi'nden hediye olarak kaymak geldi. En son beraber yediklerinde Xiren'in bunu ne kadar çok sevdiğini hatırlayıp onun için saklamalarını istedi. Önce Büyükanne Jia'ya gideceğini haber vermek için uğradıktan sonra öteki konağa gitti.

Dinglang Babasını Bulur, Huang Boyang ve Hayalet Ordusu, Cenneti Karıştıran Maymun ve *Jiang T'ai-kung Generali Öldürür ve Tanrılaştırır* gibi gürültülü oyunlar sergilediklerini görünce çok şaşırdı. Hepsi ama özellikle de son ikisi, doğaüstü varlıkların girip çıkmaları, davul ve zil sesleri, sahnede ellerinde bayraklar ve pırıltılı silahlarla mücadeleye girerlerken çıkardıkları korkutucu savaş çığlıkları ya da buhurdanları sallayarak Buda'ya yakarışlarıyla sağır ediciydi. Yoldan geçenler sokağa kadar ulaşan sesleri duyunca, gülümseyerek Jialardan başka hiçbir ailenin böyle hareketli performanslar sergilemeye gücünün yetmeyeceği yorumlarında bulundular. Bu tür gürültülü ve tantanalı şeyleri pek sevmeyen Baoyu, bir süre daha diğerleriyle beraber oturduktan sonra eğlenceyi başka yerde aramak üzere oradan ayrıldı.

Önce içeriye girip You Shi ile sohbet etti; oradaki kızlarla ve odalıklarla şakalaştı. Sonra Baoyu'nün iç kapıdan çıktığını görünce tekrar gösterileri seyretmeye gittiğini düşünerek onu uğurlamadılar. Kuzen Zhen, Jia Lian, Xue Pan ve diğer erkekler de içkiler eşliğinde oyun oynamaya öylesine dalmışlardı ki onun içeride hanımlarla birlikte olduğunu sanarak yokluğundan hiç endişelenmediler. Onunla beraber gelen yaşlı hizmetkârlar ise, akşama kadar oradan ayrılacağını hiç düşünmemişler ve kumar oynayarak, arkadaşlarıyla ve akrabalarıyla içerek ya da akşam olmadan dönmek üzere meyhanelere giderek zaman geçiriyorlardı. Genç olanlar da gizlice yeşil odaya sokulup oyunları izliyorlardı.

---

1) Tahta üzerinde, siyah ve beyaz, küçük ve yuvarlak taşlarla oynanan, Çin kökenli iki kişilik bir strateji oyunudur. (ç.n.)

Baoyu'ye eşlik eden tek bir kişi bile yoktu. Kendi başına kalınca, Kuzen Zhen'in küçük çalışma odasında gördüğü tabloyu düşünmeye başladı. Bu çok güzel bir kadının tıpkı gerçekmiş gibi bir resmiydi. Herkes eğlenirken, bir başına bırakılınca kendisini yapayalnız hissediyor olmalı diye düşündü. Gidip ona bakacak ve onu neşelendirecekti. Çalışma odasına doğru yöneldi. Tam yaklaşırken, pencereden gelen bir iniltiyle şaşırıp kaldı.

"O da ne?" diye düşündü. "Tablodaki kadın canlanmış olabilir mi?"

Cesaretini toplayıp kâğıt pencerede diliyle küçük bir delik açtı ve içeri baktı. Hayır, tablodaki kadın değildi; genç hizmetkârı olan Mingyan küçük bir kızın vücuduna dayanmış, Uyarıcı Görüntü Perisi'nin kendisine öğrettiği şeyi yapıyordu.

"Olamaz!" diye bağırdı, elinde olmadan. Kapıyı tekmeleyerek açıp odaya dalınca tir tir titreyen âşıklar birbirlerinden ayrıldılar. Mingyan gelenin kim olduğunu görünce merhamet dilemek için diz çöktü.

"Güpegündüz!" dedi Baoyu. "Sen ne yaptığını sanıyorsun? Zhen Bey bunu bir duysa seni öldürür."

Bu arada gözü kıza takıldı. Yumuşak, beyaz bir cildi vardı ama Baoyu'nün beğeneceği tipte değildi. Utançtan kulaklarına kadar kızaran kız sessizce başını önüne eğdi.

"Bütün gün orada dikilecek misin?" diyerek ayaklarını yere vurdu Baoyu.

Bu sözler kızın aklını başına getirdi ve hemen dönüp kaçtı. Baoyu peşinden koşup, "Korkma! Kimseye söylemem!" diye bağırdı.

Arkasından dışarı koşan Mingyan çıldırmış gibiydi.

"Ah kutsal atalarım! Şimdi söylemiyor musun yani?" dedi.

"Kaç yaşında o kız?" diye sordu Baoyu.

"On beşten büyük değildir." dedi Mingyan.

"Daha yaşını bile bilmiyorsun!" dedi Baoyu. "Yaşını bile bilmeden bu işi yapabiliyorsun! Kız kendine yazık etmiş, zavallıcık! Adı ne?"

"Orası da uzun bir hikâye." dedi Mingyan, gülerek. "Çok acayip bir şey! O doğmadan hemen önce, annesi gökkuşağı renklerinde, svastika[1] deseniyle dokunmuş, uzun bir kumaş görmüş rüyasında; bu yüzden adını Svastika koymuş."

Baoyu güldü.

"O zaman iyi bir talih onu bekliyor demektir! Yarın onu karın olarak almak istediğini söyleyeyim mi ailesine?" dedi.

Mingyan bunun büyük bir şaka olduğunu düşündü.

Baoyu bir süre düşüncelere daldı, Mingyan neden operayı seyretmediğini sordu ona.

"Bir süre seyrettim." dedi Baoyu. "Ama neredeyse sağır olacaktım, biraz dolaşmaya çıktım. İşte o zaman seni burada buldum. Peki, şimdi ne yapacağız?"

"Kimse nerede olduğumuzu bilmiyor." dedi Mingyan sırıtarak. "Kent dışına gidip eğlenmeye ne dersin? Sessizce sıvışıp gider, kimsenin haberi olmadan geri döneriz."

"Olmaz, çok riskli." dedi Baoyu. "Kaçırılabiliriz. Hem bizi yakalarlarsa başımız büyük belaya girer. Yakınlarda bir yer olmalı ki hemen dönebilelim."

"Evet ama neresi? Yakınlarda uğrayabileceğimiz kim var ki?" dedi Mingyan. "Benim aklıma kimse gelmiyor?"

"Ben biliyorum." dedi Baoyu. "Neden Xiren'e uğramıyoruz? Bakalım evde ne yapıyor?"

"İyi fikir. Ama nerede oturduğunu unuttum." diyerek kıkırdadı Mingyan. "Dışarıda aylaklık ettiğinizi öğrenirlerse, seni ayarttığım için dayak yerim."

"Sen o işi bana bırak." dedi Baoyu.

Sonra Mingyan atı getirdi ve ikisi arka kapıdan sıvışıp gittiler.

Neyse ki Xiren'in evi Ning Konağı'ndan birkaç yüz metre uzak-

---

1) Sanskritçe "iyi talih" ya da "iyilik" anlamına gelir. İlk olarak Neolitik Avrasya'da görülen bu motifin (gamalı haç), güneşin gökyüzündeki hareketini temsil ettiği düşünülmektedir. (ç.n.)

taydı, bu yüzden de çabucak kapısına geliverdiler. Önce Mingyan içeri girip ağabeyi Hua Zifang'a seslendi. Xiren'in annesi kısa bir süre önce, hem kendisinin hem de merhum kocasının yeğenlerini evine getirmişti, hepsi beraber oturmuş çaylarını içerlerken Hua Zifang'a seslenildiğini duymuşlardı. Delikanlı bakmak için dışarı çıkınca, kız kardeşinin genç efendisinin bir hizmetkârıyla birlikte kapıda beklediğini görüp çok şaşırmıştı. Önce Baoyu'nün attan inmesine yardım etmiş, sonra içeriye seslenmişti.

"Genç Efendi Bao gelmiş!"

Xiren diğerlerinden daha çok şaşırarak bu beklenmedik ziyaretin nedenini öğrenmek için dışarı koştu. Onu görür görmez endişeyle koluna yapıştı.

"Ne oldu? İyi misin?"

Baoyu pervasızca güldü.

"Canım sıkılmıştı, ne yapıyorsun diye sana bakmaya geldim."

Xiren kötü bir şey olmadığını öğrenince rahatladı.

"Demek yine yaramazlık peşindesin. Ne yapacağımı sandın ki?" dedi. Sonra Mingyan'e dönüp, "Başka kim var?" diye sordu.

"Hiç kimse." dedi Mingyan sırıtarak. "Burada olduğumuzu kimse bilmiyor."

Bunun üzerine Xiren bir kere daha dehşete kapıldı.

"Bu korkunç bir şey! Ya biriyle karşılaşsaydınız? Ya Lort Zheng sizi görseydi?" Korkuyla Baoyu'ye baktı. "Sokaklar insan ve araba dolu şu anda. Atınız fırlayıverse kaza yapabilirdiniz. Şakaya gelmez bu iş. İkiniz de çok arsızsınız!" Sonra tekrar Mingyan'e döndü. "Onu sen ayarttın değil mi? Hele bir dönelim de dadılara söyleyeceğim. Seni bir güzel döverler!"

Mingyan suratını astı.

"Neden suçu benim üzerime atıyorsun? Efendi Bao, beni zorla getirdi. Gelmeyelim dedim ben ona. Her neyse, öyle istiyorsan geri döneriz."

"Madem geldiniz kalın bari." dedi Hua Zifang, uzlaşmacı bir

şekilde. "Bu konuda tartışmaya gerek yok. Tek problem, bizim evimizin küçücük, fakir bir yer olması. Pek de temiz sayılmaz. Efendi Bao'nın seveceği bir yer değil, sanırım."

O arada Xiren'in annesi misafirleri karşılamak için dışarı çıkmıştı. Xiren Baoyu'yü elinden tutup içeri götürdü. İçeride dört beş kız vardı, onu görünce kızarıp başlarını öne eğdiler. Onlar utansalar da Hua Zifang ve annesi Baoyu'nün evlerinde üşümesinden korkarak sobalı sedire oturması için ısrar ettiler. Baoyu sedire oturduktan sonra yiyecek içecek bir şeyler getirmek için koşuşturdular.

"Siz uğraşıp durmayın, anne." dedi Xiren. "Ben onu nasıl ağırlayacağımı bilirim. Yemeyeceği şeyleri ikram etmenize gerek yok."

Bunu söyledikten sonra kendisinin üzerinde oturduğu yastığını alıp kısa bacaklı sedir masasına koydu ve Baoyu'yü onun üzerine oturttu, ayağının altına da kendi ayak ısıtıcısını yerleştirdi. Sonra çantasından gül şeklinde, kokulu iki tablet çıkardı ve el ısıtıcısının kapağını açıp içinde yanan kömürlerin üzerine attı, tekrar kapağını kapatıp Baoyu'nün kucağına koydu. Sonunda onu güzel bir şekilde yerleştirince içi rahatladı ve kendi fincanına doldurduğu çayı ikram etti.

Bu arada Hua Zifang ve annesi büyük bir özen göstererek, kekler, kuruyemişler ve kuru meyveler gibi en güzel yiyeceklerle masayı donatmışlardı. Xiren uzaktan bir bakışla bile orada Baoyu'nün yiyeceği hiçbir şey olmadığını görebiliyordu. Ama ailesinin mahcup edilmemesi gerekiyordu.

"Madem gelmeye karar verdin, bir şeyler tatmadan seni göndermeyiz." dedi Baoyu'ye gülümseyerek. "Misafirimiz olduğunu göstermek için en azından bir denemelisin."

Birkaç tane çam fıstığı alıp masanın üzerindeki tabaklardan birine koydu, kabuklarını üfledikten sonra mendilinin üzerine yerleştirip Baoyu'ye uzattı.

Baoyu Xiren'in gözlerinin kırmızı, pudralı yanaklarının da gözyaşı lekeli olduğunu gördü.

"Neden ağladın?" diye sordu fısıltıyla, kız kendisine fıstık uzatırken.

"Kim ağlamış?" dedi kız, zoraki bir gülümsemeyle. "Gözlerimi ovuşturmuştum."

Küçük numarası başarılı oldu. Baoyu başka bir yorum yapmadı.

Xiren onun, samur kürkünden, mavimsi gri, kenarları püsküllü ceketinin içine altın dragon işlemeli, tilki kürklü, kırmızı okçu gömleğini giydiğini gördü.

"Bizi görmeye gelmek için kıyafetini mi değiştirdin?" dedi. "Kimse nereye gidiyorsun diye sormadı mı?"

"Hayır." dedi Baoyu. "Aslında Kuzen Zhen'e gitmek için giyinmiştim. Oyun seyretmek için beni davet etti."

Xiren başını salladı.

"Tamam, biraz dinlendikten sonra gitseniz iyi olur. Burası size göre bir yer değil." dedi.

"Sen de çok geç kalma sakın." dedi Baoyu, gülümseyerek. "Döndüğünde seni hoş bir şey bekliyor."

"Şşş!" dedi Xiren. "Herkes duysun mu istiyorsun?"

Bunu söylerken uzanıp boynundaki sihirli taşı aldı, gülerek kuzenlerine döndü.

"Bakın! İlginizi çekecek bir şey var burada!" dedi. "Efendi Bao'nın muhteşem taşından söz edildiğini hepiniz duydunuz, onu görmek için neler vermezdiniz, değil mi? İşte burada! Artık onu görebilirsiniz. Çok da özel bir tarafı yok, değil mi?"

Taş elden ele geçirildi, herkesi dolaşıp iyice incelendikten sonra Xiren tekrar Baoyu'nün boynuna taktı. Ağabeyine dönüp Baoyu'yü eve götürmesi için en temiz ve güzel görünen bir tahtırevan ya da araba kiralamasını söyledi.

"Ben atla onu sağ salim evine götürürüm." dedi Zifang.

"Mesele eve sağ salim gitmesi değil." dedi Xiren. "Birileri görür diye korkuyorum."

Sonra Zifang hızla dışarı çıkıp bir araba kiraladı. Diğerleri de Baoyu'nün orada bir işi olmadığını düşünerek, onu daha

fazla tutmak istemeyip hemen geçirmek için kalktılar. Xiren, Mingyan'e bir avuç şeker ve maytap alması için bakır para verdi. Başının belaya girmesini istemiyorsa bu ziyaretten kimseye söz etmemesini söyledi. Baoyu'yü kapıya kadar geçirdi, arabaya binip perdeleri indirdiğini gördü. Xiren ve ağabeyi atla peşinden gittiler. Ninggou Konağı'nın dış kapısına geldikleri zaman Mingyan arabacıya durmasını söyledi ve Zifang'a dönüp, "İnsanların bir şeyden şüphelenmemeleri için eve girmeden önce bir süre buraya uğramalıyız." dedi.

Bunu akıllıca bulan Zifang, Baoyu'yü arabadan indirip kendi atına bindirdi.

"Seni yorduğumuz için kusura bakma." dedi Baoyu, tatlı bir gülümsemeyle, Ning Konağı'nın arka kapısına doğru giderlerken. Onları burada bırakıyoruz.

Baoyu'nün yokluğunda, odasındaki hizmetçileri her istediklerini yapmakta özgür olup, büyük bir coşkuyla kendilerini eğlenceye verdiler. Bazıları go, bazıları zar atma, bazıları da domino oynadı. Her yere tükürülmüş kavun çekirdekleri onların keyiflerine sessizce tanıklık ediyorlardı. Ne yazık ki Dadı Li elinde bastonuyla, Baoyu'nün nasıl olduğunu görmek için tam gelecek zamanı bulmuştu. Baoyu'nün olmadığını ve hizmetçilerinin onun arkasından çevirdiği işleri görünce öfkeyle başını salladı.

"Bakıyorum da ben buradan taşınıp da sık sık uğramayınca siz iyice yoldan çıkmışsınız." diye azarladı onları. "Diğer dadılar sizin hakkınızdan gelemiyorlar. Baoyu de başkalarına ışık saçan ama kendini gölgede bırakan, iki metrelik bir şamdan gibi! Başkalarının ne kadar pis olduklarından şikâyet eder ama kendi odasının bu hâle getirilmesine izin verir. Utanç verici!"

Hizmetçileri, Baoyu'nün buna aldırmayacağını ve Dadı Li emekliye ayrılıp evden gittiği için üzerlerinde bir yaptırımı olmadığını biliyorlardı. Bu yüzden onu ciddiye almadan eğlenmeye devam ettiler. Ama Dadı Li hiçe sayılacak biri değildi.

"Bugünlerde Baoyu'nün yeme içmesi nasıl? Saat kaçta yatıyor?" diye sordu.

Sorduğu buna benzer daha birçok bunaltıcı soruya ya küs-

tahça cevap verdiler ya da hiç vermediler. Hatta içlerinden biri, duyacağı bir şekilde, "Yaşlı musibet!" dedi.

"Şuradaki üstü kapalı kâse ne?" diye devam etti Dadı Li. "Kaymak, değil mi? Neden bana ikram etmiyorsunuz? Biraz yesem ne güzel olur." Bir kaşık alıp yemeye başladı.

"Ona dokunma!" dedi hizmetçilerden biri. "Xiren için sakladı onu. Geri döndüğünde görürse kızar. Senin aldığını söylesen iyi olur. Bizim başımızın derde girmesini istemezsin herhâlde!"

"Ona inanamıyorum." dedi dadı, hem utanarak hem de sinirlenerek. "Dadısından bir kâse sütü esirgeyecek kadar kötü olacağını sanmıyorum. Zaten bana borçlu. Hem sadece bir kâse süt de değil, bundan çok daha değerli şeyler. Xiren onun için benden daha mı önemli diyorsunuz? Nasıl bugünkü hâlime geldim diye biraz durup düşünsün. Kendi kanımdan gelen benim sütümü emdi. Onunla büyüdü. Şimdi siz bana onun bir kâse inek sütünü içersem bana kızar mı diyorsunuz? Alın işte içiyorum! Ne isterse onu yapsın. Xiren'e gelince, onun nasıl mükemmel biri olduğunu sandığınızı anlayamıyorum! Düşük sınıftan bir kız, onu ben bulup kendi ellerimle yetiştirdim."

Böyle deyip cüretkâr bir şekilde kâsedeki kaymağı bitirdi.

Ötekilerden daha nazik olan hizmetçilerden biri, onun gönlünü almaya çalıştı.

"Seninle bu şekilde konuşmamaları gerekir, dadı! Darılmana hiç şaşmadım. Tabii ki Baoyu böyle bir şey için kızmaz. Onu görmeye geldiğini duyunca, çok daha güzel bir şey gönderebilirdi sana."

"Böyle sinsice yaltaklanmaya kalkma!" diye çıkıştı Dadı Li. "Bir fincan çay yüzünden Qianxue'nun nasıl kovulduğunu bilmediğimi mi sanıyorsun? Endişelenme. Yarın sorun çıkarırsa suçu ben üstüme alırım." Sonra öfke içinde çıkıp gitti.

Derken Baoyu eve döndü ve Xiren'i aldırmak için birini gönderdi. Bu arada Qingwen'in yatağında hareketsiz yattığını gördü.

"Hasta mı?" diye sordu. "Yoksa oyunu mu kaybetti?"

"Kazanıyordu." dedi Qiuwen. "Ama sonra Dadı Li geldi ve öyle

bir patırtı kopardı ki oyunu kaybetmeye başladı. Küsüp yatmaya gitti."

"Dadı Li'yi bu kadar ciddiye almayın." dedi Baoyu gülerek. "Bırakın istediğini yapsın, aldırmayın."

Tam o anda Xiren geldi ve herkesi selamladı. Baoyu'ye nerede yemek yediğini ve ne zaman geri döndüğünü sorduktan sonra, hizmetçi kızlara annesinin ve kuzenlerinin selamını söyledi. Ziyaret kıyafetini değiştirip saçlarındaki süsleri çıkardı. O sırada Baoyu kaymağı getirmelerini istedi. Hizmetçiler koro hâlinde Dadı Li'nin yediğini söylediler.

Daha Baoyu ağzını açıp bir şey demeden, Xiren gülümseyerek araya girdi.

"Demek benim için sakladığın şey buydu. Teşekkür ederim. Geçen sefer öyle çok yemişim ki sonrasında midem çok ağrıdı, hepsini çıkardım. O zamandan beri canım istemiyor. İyi ki dadı yemiş. Yoksa ziyan olurdu. Şimdi kuru kestane istiyorum. Ben yatağını hazırlarken benim için biraz soyar mısın?"

Baoyu bu numarasını ciddiye alıp kaymak meselesini unuttu ve lambanın kenarında kestane soymaya başladı. Diğer hizmetçiler çıkınca Xiren ile yalnız kaldılar.

"Bugün sizdeki kırmızı elbiseli kız kimdi?" diye sordu Baoyu, gülümseyerek.

"Annemin kız kardeşinin kızı."

Baoyu hayranlıkla iç geçirdi.

"Neden içini çektin öyle?" diye sordu Xiren. "Neyse söylemene gerek yok. Ben senin aklından geçenleri iyi bilirim. Kırmızı giyecek kadar güzel olmadığını düşünüyorsun."

"Hayır, tam tersi!" dedi Baoyu. "Onun gibi biri kırmızı giymeyecek de kim giyecek? Bence çok çekiciydi. Gelip burada bizimle yaşasa ne hoş olurdu diye düşündüm."

"Hoş mu dedin? Ben köle olacak kadar talihsizim diye akrabalarım da mı öyle olmalı? Galiba gördüğün her güzel kızın evinde hizmetçin olması için satın alınabileceğini sanıyorsun."

"Ne kadar da alınganısın?" dedi Baoyu. "Burada bizimle yaşaması hizmetçi olacağı anlamına gelmez, değil mi? Akrabamız olamaz mı?"

"Tabii tabii çok teşekkürler!" dedi Xiren. "Benim ailem o kadar itibarlı değil."

Baoyu böyle nahoş bir yere varan bir sohbeti sürdürmek istemedi ve sessizce kestane soymaya devam etti.

"Neden bir şey söylemiyorsun? Seni kırdım mı? Pekâlâ, yarın birkaç tael gümüşe onu satın alırsın o zaman." dedi Xiren.

"Böyle şeyler söylediğin zaman ne cevap vereceğimi bilemiyorum." dedi Baoyu. "Sadece ne kadar hoş bir kız olduğunu söyledim, o kadar. Bizimki gibi büyük ve varlıklı bir evde yaşamaya ne kadar yakışacağını düşünüyorum. Buradaki birçok aptal hantaldan daha çok hak ediyor."

"O kadar da talihli olmayabilir ama çok özenle büyütüldü; anne babasının göz bebeği." dedi Xiren. "On yedisine yeni girdi, gelecek yıl evlenmek üzere bütün çeyizi hazır."

"Evlilik" kelimesi Baoyu'nün dehşetli bir çığlık atmasına neden oldu ve canı sıkıldı. Xiren'in sözleri zaten yeterince onu üzmüşken, daha beteri geldi.

"Son birkaç yıldır kuzenlerimi pek göremiyordum." dedi iç geçirerek. "Yakında ben geri döndüğümde hepsi evden ayrılmış olacak."

Belli ki bu sözlerin ardında daha fazlası vardı. Baoyu birden irkilip elindeki kestaneleri fırlattı.

" 'Yakında geri dönmek' de ne demek?" diye sordu.

"Bugün annemin ağabeyimle konuştuğunu duydum. Bir yıl daha dayanmamı, gelecek yıl beni buradan satın alacaklarını söylediler."

Baoyu daha da dehşete kapıldı.

"Neden bunu yapmak istiyorlar?"

"Ne tuhaf bir soru! Ben senin evinde doğan bir köle değilim

ki. Benim ailem başka bir yerde oturuyor. Ben sadece ailesinden uzakta yaşayan biriyim. Burada benim için bir gelecek yok. Hâliyle onların yanında olmak istiyorum."

"Peki, ya ben seni göndermezsem?" dedi Baoyu.

"Hiç böyle bir şey duymadım!" dedi Xiren. "Saray'da bile birkaç yılda bir yeni kızların seçilmesi kuraldır. Onlar bile sonsuza kadar tutmuyorlar, sen burada nasıl tutacaksın?"

Baoyu biraz düşündü. Söyledikleri gayet makul görünüyordu. Yine de itiraz etti.

"Ya Büyükanne seni yollamazsa?"

"Neden yollamasın? Eğer çok istisnai biri olsaydım, o ve Wang Hanım bensiz yapamasalardı, aileme para ödeyip beni burada tutarlardı. Ama ben sıradan bir hizmetçiyim. Benden çok daha iyileri var. Daha bir çocukken buraya geldiğimde, ilk olarak büyük hanımefendiyle başlamıştım, sonra birkaç yıl Bayan Shi'ye hizmet ettim. Sonra da sana devredildim, birkaç yıldır seninleyim. Artık ailemin beni geri almak istemesini gayet doğal bulacaklardır. Aslında, bir iyilik yapıp, para bile istemeden gitmeme izin verirlerse hiç şaşırmam. Sana çok iyi hizmet ettiğim için beni göndermeyeceklerini sanıyorsan, bu çok saçma. Sana hizmet etmek benden beklenen şeyin ne eksiği ne de fazlası. Bu benim işim. Bunda dikkate değer bir durum yok. Ben gidince yerimi alacak başka bir sürü iyi insan var. Yeri doldurulmaz biri değilim."

Xiren'in her sözü gitmesinin ne kadar mantıklı, kalmasının da mantıksız olduğuna işaret ediyordu. Baoyu bir tür umutsuzluğa kapıldı.

"Öyle olabilir." dedi. "Ama ben seni göndermemeye kesin kararlıyım. Büyükannemin annenle bu konuyu konuşacağına eminim. Annenle görüşüp ona büyük miktarda para teklif ederse kesinlikle reddetmeyecektir."

"Tabii ki annem reddetmeye cüret edemez. Onunla nazikçe konuşmadan, hatta para bile vermeden, sadece benim kalmam için ısrar etsen, ben istemesem dahi buna karşı çıkamaz. Ama ailen hiçbir zaman böyle bir konuda ağırlığını koymadı, şimdi de bunu yapacağını hiç sanmıyorum. Çok beğendiğin bir şeyi, on

katı fazla para verip sahibini üzmeden senin için satın almalarına benzemez bu iş. Ben bir eşya değilim neticede. İstemediğim hâlde beni burada nedensiz tutmaya kalkarsan, sadece kendine kötülük yapmakla kalmaz, bir başkasının ailesini de parçalamış olursun. Eminim ki bu büyük hanımefendi ve Wang Hanım'ın yapmak isteyeceği bir şey değildir."

Baoyu birkaç dakika düşüncelere daldı.

"Uzun lafın kısası kesinlikle gidiyorsun, öyle mi?" dedi sonunda.

"Evet."

"Böyle tatlı birisinin bu kadar vefasız ve kalpsiz olabileceği kimin aklına gelirdi?" diye düşündü kendi kendine ama "Sonunda gidip beni yapayalnız bırakacağını en başından bilseydim, benim için çalışmana izin vermezdim." dedi sadece ve suratını asıp yatağına, uyumaya gitti.

O gün erken saatlerde, Xiren'in annesi ve ağabeyi onu geri alma niyetlerinden söz ettiklerinde, Xiren yaşadığı sürece eve asla geri dönmeyeceğini söylemişti.

"Yiyecek hiçbir şeyiniz olmadığı için beni satmıştınız." dedi. "Evde biraz para edecek tek şey bendim. Gitmeyi reddedip de annemle babamın açlıktan ölmesini seyredemezdim. Ama şimdi neyse ki iyi bir pozisyonum var, ne bütün gün dayak yiyorum ne de küfür, evin kızıymışım gibi beslenip giyiniyorum. Babamın ölmesine rağmen siz aileyi tekrar ayağa kaldırmayı başardınız ve yine eskisi gibi durumunuz iyi. Eğer zor durumda olsaydınız, o zaman beni geri alıp kârlı bir şekilde tekrar satmayı istemek için makul bir nedeniniz olurdu. İhtiyaç olmadığına göre, neden beni geri almak istiyorsunuz? Öldüğümü farz edin ve beni almayı aklınızdan çıkarın."

Bağırıp çağırmış ve ağlamıştı. Annesi ve ağabeyi onun kararlı olduğunu görüp hizmete devam etmesini kabullenmişlerdi. Xiren'in sözleşmesi ömür boyu olduğu için içleri rahattı. Onu geri almayı düşünürlerken Jiaların geleneksel cömertliklerine, kendileri bu konuyu açar açmaz sadece kızı geri vermekle kalmayıp, onun için istedikleri parayı da almayacaklarına güvenmeleri gerekiyordu ama tabii böyle bir şey yapmaya mecbur de-

ğillerdi. Onun kalmasına izin vermelerine neden olan bir diğer düşünce ise, Xiren'in de dediği gibi, Jia ailesinin hizmetkârlarına kötü davranmaması, onlara sertlikten çok şefkat göstermesiydi. Gerçekten de "içerideki hizmetçiler" yani Xiren gibi aile üyelerine özel olarak refakat edenler, kimin dairesinde görevlendirilmiş olurlarsa olsunlar, evin personelinin kaymak tabakasıydı ve dışarıdaki fakir ailelerin özgür kızlarından bir gömlek daha üstün görülürlerdi. O nedenle de Bayan Hua ve oğlu bu konuda çok ısrar etmediler.

Sonra Baoyu'nün beklenmedik ziyaretiyle Xiren ile aralarının nasıl olduğunu gördüklerinde işten ayrılmak istemeyişinin nedeni dahada belirginleşti. Daha önce göremedikleri bir gerçeği şimdi fark etmişlerdi; zihinlerinden büyük bir yük kalktı ve büyük bir rahatlamayla özgürlüğünü satın alma düşüncelerinden vazgeçtiler.

Xiren'e gelince, geçen yıllar ona Baoyu'nün sıradan bir genç olmadığını göstermişti; haşarılıkları ve dikbaşlılığı normal çocuklarınkinden çok fazlaydı; ayrıca adını bile koyamadığı, kendine özgü pek çok sıra dışı tuhaflığı vardı. Son zamanlarda üzerine titreyen büyükannesinin kuşatıcı koruması sayesinde ebeveyn kontrolünden nispeten bir muafiyet kazanmıştı; böylece daha da gözü kara ve bildiğini okuyan biri olmuş; ciddi uğraşlara karşı hiç tahammülü kalmamıştı. Xiren'in ona öğüt verme konusundaki bütün girişimlerine inatla kulak asmamıştı. Neyse ki bugün kendisinin bu evden satın alınarak gitmesi meselesi imdada yetişmişti. Minik bir dalavere uygulayarak bunu, kendisine karşı gerçek hislerini öğrenmenin ve keyfini bozmanın bir yolu olarak kullanmıştı. Böylelikle ona öğüt vermek üzere hazırladığı konuşması için uygun bir ruh hâline girebilirdi. Sessizce yatağına gitmesi, oldukça sarsıldığını ve kendisine güvenini bir parça kaybettiğini gösteriyordu. Planının ilk kısmında başarılı olduğu aşikârdı.

Kestanelere gelince, canı çok istemiş gibi yaparak kaymak konusunu unutturmuştu çünkü Qianxue'nun başını derde sokan akçaağaç çayı olayının tekrar patlak vermesinden korkmuştu. Genç hizmetçilere kestaneleri götürüp yemelerini söyledi. Kendisi de Baoyu'yü uyandırmaya gitti. Onun yastıktan kalkan yüzü gözyaşları içindeydi.

"Ne için kendini bu kadar üzüyorsun?" dedi gülümseyerek. "Eğer gerçekten kalmamı istiyorsan, tabii ki gitmem."

Baoyu'nün yüzü aydınlandı hemen.

"Söylesene!" dedi. "Kalmanı ne kadar çok istediğimi kanıtlamak için ne yapmam gerekiyor, söyle çünkü kendi kendime söylediğim hiçbir şey yeterince iyi görünmedi!"

"Birbirimize çok düşkün olduğumuzu biliyorum. Bunun kanıta ihtiyacı yok. Ama kesinlikle kalmamı sağlamak istiyorsan, sadece bu nedenle olmamalı. Seninle konuşmak istediğim üç şey daha var. Hepsine itaat etmeye söz verirsen o zaman gerçekten ve kesinlikle kalmamı istediğini anlayacağım. Ve boğazıma bıçak dayasalar da beni senden hiç kimse ayıramayacak."

"Nedir onlar söyle bana!" dedi aceleyle. "İtaat edeceğime söz veriyorum. Sevgili Xiren! Tatlı Xiren! Canım kardeşim! Üçü bırak üç yüz şartı bile kabul ederim. Tek istediğim beni terk etmemen. Benden geriye külden başka bir şey kalmadığı güne kadar, yok yok kül değil. Külün bile bir şekli var, o da bir madde, hatta bilinçlilik. Duman diyelim. İnce bir duman tabakası rüzgâra karışır gider. İşte benden geriye bu kaldığında, artık üstüne titreyecek bir şey olmadığında, artık sana ilgi gösteremediğimde, işte öyle bir zaman geldiğinde ister gidersin, ister kalırsın!"

"Benim küçük beyefendim!" dedi Xiren, kızarak ve onu susturmak için eliyle ağzını kapattı. "İşte ben de seninle bunu konuşacaktım, sen her zamankinden daha çılgınca şeyler söylemeye başladın."

"Pekâlâ." diye kabullendi Baoyu derhâl. "Bir daha yapmayacağıma söz veriyorum."

"Değiştirmeni istediğim ilk şey bu."

"Değiştirdim bile." dedi Baoyu. "Eğer yine böyle konuşacak olursam, dudaklarımı çimdiklersin. Başka?"

"İkincisi de şu." dedi Xiren. "Çalışmayı gerçekten sevsen de sevmesen de babanın ya da diğer beylerin yanında seviyormuş gibi yapmanı istiyorum, bu konuda alaylı sözler söylemeyeceksin. Derslerini sevdiğin izlenimini verirsen, baban sana kızacak

fazla bir neden bulamaz, hatta arkadaşlarına senden gururla söz edebilir. Konuya bu açıdan bak. Şu ana kadar ailenizdeki tüm kuşaklar âlimdi. Sonra birden sen geldin. Çalışmaktan nefret etmekle kalmayıp -ki sadece bu bile babanı öfkelendirip üzmeye yetiyorken- bir de bu konuda kötü sözler söylüyorsun, hem de sadece babanın arkasından değil, yüzüne karşı da. Sana göre çalışan ve kendisini geliştirmek için çabalayan herkes "Kariyer kurdu." Senin için tek kitap *Gerçek Erdem* aydınlanması ya da ona her ne deniyorsa; diğerlerinin hepsi yaşlı aptallar tarafından üretilmiş saçmalıklar. Babanın sana kızmasına şaşmamak lazım. Günün her dakikası seni dövmek istemesi de normal. Böyle bir şey insanlar üzerinde nasıl bir etki bırakır?"

Baoyu güldü.

"Pekâlâ. Bir daha böyle şeyler söylemeyeceğim. Zaten bunlar daha gençken ve daha iyisini bilmediğim zamanlarda söylediğim şeylerdi. Bugünlerde artık söylemiyorum. Başka?"

"Budist ve Taocu rahipler hakkında çirkin sözler söylemeyi, insanların dış görünüşleri hakkında konuşmayı, makyajlarına karışmayı bırakacaksın. En önemlisi de kırmızı olan her şeyin peşinden koşmaktan ve kızların dudaklarındaki ruju yalama alışkanlığından vazgeçeceksin."

"Söz veriyorum, söz! Başka bir şey var mı?"

"Yok, hepsi bu. Heveslerinin ve hayallerinin peşinden gitmek yerine, genel olarak her şeye karşı biraz daha özenli ol. Gerçekten de bu üç konuda sözünü tutarsan, ben de seni asla bırakmayacağıma söz veriyorum. Beni almak için sekiz kişinin taşıdığı bir gelin tahtırevanı gönderseler bile!"

"Hadi ama! Biraz abartı değil mi bu?" dedi Baoyu, gülerek. "Sekiz taşıyıcı ve yakışıklı bir koca için gideceğine bahse girerim."

"Böyle bir şansa hiç gıpta etmedim." dedi küçümseyerek. "Gitsem bile hiç zevk almazdım."

Tam o anda Qiuwen içeri girdi ve "Neredeyse gece yarısı oldu. Yatakta olmanız gerekiyordu. Büyük hanımefendi dadılardan birini gönderip sizi sordu, uyuduğunuzu söyledim." dedi.

Baoyu saatini istedi, on iki olduğunu gördü. Yüzünü yıkadı, ağzını çalkaladı, sokak kıyafetlerini çıkarıp tekrar yatağa girdi.

Xiren ertesi sabah uyandığında kendisini üzgün ve keyifsiz hissetti. Başı ağrıyordu, gözleri şişmişti, bütün bedeni ateş gibi yanıyordu. Önce günlük işlerini yapmak için kendisini zorladı ama kısa süre sonra ayakta duracak hâli olmadığından üstündekilerle sedire uzanıp kaldı. Baoyu hemen Büyükanne Jia'ya haber verdi ve doktor çağırdılar.

Nabzına bakan ve şikâyetlerini dinleyen doktor ciddi bir soğuk algınlığı geçirdiğini, gevşetici ilaçtan birkaç doz aldıktan sonra iyileşeceğini söyledi ve reçete yazıp gitti. Baoyu yazdığı malzemeleri aldırdı, gerektiği gibi kaynatarak hazırlattıktan sonra ilk dozu verdi. Terlemesi için üstünü iyice örtüp Daiyu'yü görmeye gitti.

Daiyu o anda öğle uykusundaydı. Hizmetçilerinin hepsi kendi işinde gücündeydi. Baoyu kapının işlemeli perdesini kaldırıp içeri girdiğinde hiç ses soluk yoktu. İçeride uyuduğunu görünce koşup onu uyandırdı.

"Sevgili kuzen!" diye seslendi, kızı nazikçe sarsarak. "Yemekten hemen sonra uyunur mu? Çok kötü bir şey. Uyan!"

Daiyu uyanıp da onu görünce "Neden gidip dolaşmıyorsun? Çok yorgunum. Dün gece uyuyamadım, her tarafım ağrıyor, yeterince dinlenemedim." dedi.

"Yorgunluğu boş ver." dedi Baoyu. "Yemekten sonra uyumakla kendine daha çok zarar veriyorsun. Eğer uykun varsa, yanında kalıp seni uyanık tutayım."

"Uykulu değilim, sadece yorgunum. Biraz dinlenmek istiyorum. Gidip birkaç dakika kendini başka yerde oyalayamaz mısın? Sonra gelirsin."

"Başka nereye gideyim?" dedi Baoyu, tekrar kızı dürterek. "Diğer herkesten sıkılıyorum."

Daiyu kahkahasına hâkim olamadı.

"Pekâlâ, madem kalacaksın, gidip şurada otur da konuşalım."

"Uzanmayı tercih ederim." dedi Baoyu.

"İyi, uzan o zaman."

"Başka yastık yok ki. Seninkini paylaşmamız lazım."

"Saçmalama!" dedi Daiyu. "Yan odada başka yastık yok mu? Kendine al bir tane."

Baoyu yan odaya gitti ama eli boş döndü.

"Onları istemiyorum." dedi, neşeyle. "Kim bilir hangi pis ihtiyar kullanmıştır."

Daiyu gözlerini fal taşı gibi açtı, gülerek doğrulup oturdu.

"Sen gerçekten başımın belasısın!" dedi. "İşte, al bunu!" Kendi kullandığı yastığı ona doğru itti ve başka bir tane getirmeye gitti. Sonra birbirlerine dönerek yattılar. Daiyu yattığı yerden Baoyu'ye bakınca, sol yanağında, bir düğme büyüklüğünde kan lekesi gördü. Yakından incelemek için eğildi ve parmağıyla hafifçe dokundu.

"Bu sefer kimin tırnakları yaptı bunu?"

Baoyu sırıtarak geri çekildi.

"Tırnak izi değil. Kızların ruj yapmalarına yardım ediyordum. Bir parçası yüzüme bulaştı herhâlde."

El yordamıyla mendilini ararken Daiyu kendisininkiyle sildi, bunu yaparken de ona çıkıştı.

"Yine aynı numaralar! Bari iz bırakmasan! Dayım görmese bile başka birisi görüp dedikodusunu yapmak için iyi bir hikâye çıkarır. Böylelikle de onun kulağına gider, hepimizin başı derde girer."

Baoyu dinlemiyordu. Daiyu'nün elbisesinin kolundan yayılan, mest edici ve gevşetici, hafif kokuya dalmıştı. Kolunu yakalayıp ne parfüm kullandığını sordu.

"Kış ortasında ne parfümü?" dedi Daiyu, gülerek. "Hiçbir şey kullanmıyorum. 'Soğuk kış günü hiçbir şey güzel kokmaz!' "

"Bu koku nereden geliyor peki?"

"Ne bileyim ben? Dolaptan geliyordur herhâlde."

Baoyu başını salladı.

"Sanmam. Alışılmadık bir koku bu. Parfüm topundan, koku kalıbından ya da keseden gelenlerden değil."

"Bana koku verecek Budist müriđim mi var benim?" dedi Daiyu cilveyle. "Nadir bulunan bir tarife sahip olsam bile, bütün çiçekleri, tomurcukları, çiyi ve karı toplayıp benim için karıştıracak bir ağabeyim mi var? Sadece sıradan kokulara sahibim."

"Ne zaman bir şey söylesem, böyle konulara giriyorsun." dedi Baoyu. "Tamam, artık bir ders alman lazım. Bundan sonra sana hiç merhamet göstermeyeceğim."

Dizlerinin üzerinde doğruldu, ellerine tükürür gibi yapıp ileriye doğru uzattı, kızın kaburgalarını ve koltuk altlarını gıdıklamaya başladı. Daiyu her zaman çok kolay gıdıklanan biriydi, hareketli parmakları görmesi bile kahkaha çığlıkları atmasına neden olur ve sonunda soluksuz kalırdı.

"Yo, yo, dur Baoyu! Hayır! Kes şunu! Kızıyorum bak!"

Baoyu gıdıklamayı bıraktı ve gülerek, "Bir daha böyle şeyler söyleyecek misin?" diye sordu.

"Hayır." dedi Daiyu, bitkin bir şekilde gülerek. "Söz veriyorum."

Sonra saçını başını düzeltti.

"Demek alışılmadık bir kokum var? Peki, senin sıcak bir kokun var mı?"

"Sıcak koku mu?" dedi Baoyu, şaşırarak.

Daiyu iç geçirerek başını salladı.

"Ne ahmaksın! Senin değerli bir taşın var, başka birisinin de ona yakışan bir altını. Onun soğuk kokusuna yakışacak sıcak kokun var mı senin?"

Baoyu ne demek istediğini anlayıp kıkırdadı.

"Daha bir dakika önce merhamet dileniyordun ama şimdi daha da kötüsü olacak."

Tekrar tehditkâr parmaklarını uzattı. Daiyu çığlıklarına başladı.

"Hayır! Baoyu lütfen! Söz veriyorum!"

"Pekâlâ, kolunu koklamama izin verirsen seni bağışlarım."

Kızın elbisesinin kolunu yüzüne kapatıp uzun uzun koklamaya başladı. Daiyu birden kolunu çekiverdi.

"Artık gitmelisin." dedi.

"İstesem de gidemem. Biraz sessizce yatıp medeni bir şekilde sohbet edelim." dedi ve uzandı.

Daiyu de uzandı ve mendiliyle yüzünü kapattı. Baoyu sırf konuşmuş olmak için konuşarak gelişigüzel sohbetiyle ilgisini çekmeye çalıştı ama Daiyu hiç oralı olmadı. Başkente ilk geldiğinde kaç yaşında olduğunu, seyahati boyunca neler gördüğünü, Yangzhou'da ne tür tarihî yerler olduğunu, yerlilerinin nasıl insanlar olduklarını, yerel âdet ve gelenekleri sordu. Daiyu hiçbirine cevap vermedi. Baoyu uyuyup da sağlığına zarar vereceğini düşünerek yeni bir numaraya kalkıştı.

"Evet ya!" dedi sanki birden bir şey hatırlamış gibi. "Yangzhou yakınlarında bir yerde gerçekleşen sıra dışı bir olay vardı. Onu biliyor musun?"

Bunu öyle ciddi bir surat ve ses tonuyla söylemişti ki Daiyu tongaya düştü.

"Ya? Neymiş?"

Baoyu kahkahasını zor bastırıp aklına geldiği gibi uydurmaya başladı.

"Yangzhou'da Dai diye bir dağ, yanında da Lin diye bir mağara var."

"Uyduruyorsun." diye bağırdı Daiyu. "Hiç öyle bir dağ duymadım."

"Dünyadaki bütün dağları ve nehirleri biliyor musun sanki? Eleştirilerini hikâyemin sonuna sakla."

"Devam et o zaman."

"Lin Mağarası'nda bir sihirli fare kabilesi yaşıyormuş. Bir yıl, son ayın yedinci gününde Yaşlı Fare tahtına çıkıp kabilenin geri

kalanlarını bir araya toplamış. 'Yarın Nirvana Günü' demiş. 'Dünyanın her yerindeki insanlar pirinç lapası pişirecekler. Mağaramızda çok az yemeğimiz kaldığından, bu fırsattan yararlanıp onlara baskın yaparak depolarımızı dolduralım.' Önündeki bir hazneden bir ok alıp genç ve güçlü bir fareye vermiş, keşfe çıkmasını söylemiş.

"Kısa süre sonra genç fare geri dönmüş ve her yere bakmış olmasına rağmen dağın eteğindeki tapınaktan başka hiçbir yerde o kadar çok tahıl olmadığını bildirmiş. 'Kaç çeşit tahılları, kaç çeşit kuru meyveleri var?' diye sormuş Yaşlı Fare. 'Bir ambar dolusu pirinç ve fasulyeleri ile sadece beş çeşit kuru meyveleri var: Hurma, kestane, fıstık, su kestanesi ve gölevez.'[1] Bu habere memnun olan Yaşlı Fare diğer farelere görev vermeye başlamış. Bir başka ok alıp 'Pirinç çalmaya kim gidecek?' diye sormuş. Bir fare oku alıp çıkmış. 'Fasulyeyi kim çalacak?' Bir başka fare de bu görevi kabul edip oku almış. Tek tek görevler verilmiş, en son gölevez kalmış. Yaşlı Fare oku eline alıp 'Gölevez çalmaya kim gidecek?' diye sormuş. Ufak tefek, çelimsiz bir fare gönüllü olmuş. 'Ben giderim.' Onun ne kadar genç ve zayıf olduğunu gören Yaşlı Fare ve kabilenin diğer fareleri, onun bu görevi yerine getirmek için çok eğitimsiz, tecrübesiz ve ürkek olmasından çekinerek itiraz etmişler. Ama minik fare, 'Genç ve zayıf olsam da sihirli güçlerim var, kurnazım ve güzel konuşurum. Bu görevi diğerlerinden çok daha hızlı yapacağımı garanti ediyorum.' demiş. 'Nasıl yapacaksın?' diye sormuşlar diğer fareler. 'Ötekiler gibi işe balıklama dalmayacağım. Vücudumu iki kere sallayıp kendimi göleveze çevireceğim; kimse beni görmeden diğer gölevezlerin arasına yuvarlanacağım. Sonra onları teker teker usulca aşıracağım. Doğrudan çalmaktan daha etkili bir yol değil mi?' demiş. 'Çok iyi.' demişler diğer fareler. 'Ama bu dönüşüm işini nasıl yapacaksın? Bize göster!' 'Çok kolay.' demiş minik fare, gülerek. 'İzleyin!' Vücudunu sallamış ve çok güzel, genç bir kıza dönüşmüş. Diğer fareler kahkahalarla gülmüşler. 'Yanlış yaptın! Göleveze değil, genç bir kıza dönüştün.' demişler. 'Çok cahilsiniz!' demiş minik fare, eski hâline dönerek. 'Yanılan sizsiniz.

---

1) Yılanyastığıgiller familyasından bolca potasyum içeren bir bitkidir; taro veya kolokas olarak da bilinir. (ç.n.)

Dünyayı pek fazla görmemişsiniz. Sadece gölevez biliyorsunuz, Tuz Denetim Kurulu Vekili Lin'in kızının gölevezden daha tatlı olduğundan haberiniz yok.' "

Daiyu dizlerinin üzerinde doğruldu, Baoyu'nün tepesine çıkıp onu yere devirdi.

"Benimle dalga geçmek neymiş sana göstereceğim, alçak şey!" diye bağırdı gülerek.

Dudaklarını tuttuğu gibi çimdiklemeye başladı.

"Canım kuzenim! Bırak beni! Bir daha yapmayacağım." diye yalvardı Baoyu. "Senin güzel kokun çağrışım yaptı."

"Çağrışım mı? Birisiyle dalga geçiyorsun ve buna çağrışım mı diyorsun?"

Tam o anda Baochai içeri girdi.

"Çağrışımlardan söz eden de kim?" diye sordu. "Bunu duymam lazım."

Daiyu hemen onu buyur etti.

"Bak, görüyor musun? Kim olsa beğenirsin? Bir sürü kötü söz söyleyip sonra da çağrışım diyor." dedi.

"Demek Kuzen Bao!" dedi Baochai, gülerek. "Hiç şaşırmadım o zaman. O çağrışımlarla doludur. Tek kusuru, tam lazım olduklarında onları unutması. Bugün hafızası o kadar iyiyse, geçen gece muzla ilgili olanı neden hatırlamadı acaba? En bariz olanı unuttu. Herkes donarken o ter içinde kalmıştı. Demek şimdi hafızası geri geldi. İlginç!"

"Çok şükür!" dedi Daiyu. "Neyse ki beni destekleyen iyi kalpli ve güzel bir kuzenim var. Şimdi dengini buldun işte. Kimsenin cezadan kaçamayacağının göstergesi bu!" dedi Baoyu'ye.

Sohbetleri Baoyu'nün odasından gelen öfkeli bir bağırtıyla kesildi.

Bunun ne olduğu sonraki bölümde.

20. BÖLÜM

Wang Xifeng kıskanç bir kadını açık bir dille kınar.

Lin Daiyu sızlanıp duran bir kızla alay eder.

Baoyu'nün Daiyu'nün odasında, ona sihirli fareler hikâyesini anlatışından ve Baochai'in odaya dalıp Fener Festivali gecesi yaşanan "yeşil bal mumu" göndermesini hatırlatarak, Baoyu'nün başarısızlığını başına kakışından, sonra da üçünün şakalaşmalarından söz etmiştik.

Baoyu, Daiyu'nün yemekten hemen sonra uyumasının hazımsızlık ya da gece yattığında uykusuzluk yapacağından korkmuş ama Baochai'in gelişi ve neşeli sohbetleri Daiyu'nün uyuma isteğini engellemiş, Baoyu'nün de içini rahatlatmıştı.

Sonra Baoyu'nün odasının yönünden gelen ani bir karmaşa sesiyle üçü sohbeti kesip kulak kabartmışlardı. İlk konuşan Daiyu oldu.

"Dadın, Xiren'i azarlıyor." dedi. "Kızcağız yaşlı kadına karşı nazik olmak için elinden geleni yapıyor, yine de yaşlı kadın bir kusurunu buluyor! Bunuyor galiba!"

Baoyu fırlayıp gitmek istedi ama Baochai elini omuzuna koyarak durdurdu onu.

"Şimdi tartışma dadınla. Budala ihtiyarın teki! Ona karşı biraz müsamahalı olmalısın."

"Biliyorum." dedi Baoyu ve koşup gitti.

Odasına girince, Dadı Li'yi orta yerde bastonuna dayanmış, Xiren'i azarlarken buldu.

"Nankör şıllık!" diye çıkıştı yaşlı kadın. "Senin için yaptığım onca şeyden sonra, yanına geldiğimde, genç bir hanımefendi gibi sedirde uzanmış, başını bile kaldırıp bakmıyorsun! Küçük dağları sen yaratmışsın! Tek derdin Baoyu'yü kendi tarafına çekmek, böylece artık beni umursamayacak, senin her dediğini yapacak. Senin gibi ucuz malları, gelip evin altını üstüne getirsin diye birkaç tael gümüşle satın alıyorlar! Yapılacak en iyi şey, seni evlendirip buradan göndermek. O zaman nasıl genç beyefendinin aklını çelip yoldan çıkardığını görürüz."

Xiren, Dadı Li içeri girdiğinde ayağa kalkıp onu karşılamadığı için sinirlendiğini düşünerek, "Hastayım ben, Li Hanım. Terlemeye başlamıştım. Yorganı başıma kadar çektiğim için geldiğini görmedim." dedi özür dilercesine.

Ama yaşlı kadın, onu genç erkekleri yoldan çıkarmakla suçlayıp, bir hizmetkârla evlendirmekle tehdit edince, kendisini haksızlığa uğramış ve aşağılanmış hissetti, bütün çabalarına rağmen gözyaşlarını tutamayıp çaresizlik içinde ağlamaya başladı.

Baoyu bütün bunları duymuştu ama terbiye koşulları içinde tartışamayacağını bildiğinden, sadece kendini tutamayıp Xiren'i destekleyici bir şeyler söyleyebildi.

"Çok hasta o. İlaç alıyor. Bana inanmıyorsan hizmetçilere sor." dedi.

Bu yaşlı kadını daha da öfkelendirdi.

"Evet, tabii! Sen sadece sürtükleri koru! Artık bana aldırdığın yok. Hangi birine sorayım? Hepsi senin tarafında. Hepiniz Xiren'in avucunun içindesiniz. Burada neler dönüyor iyi biliyorum, haberim yok sanmayın! Gel de bu konuyu büyük hanımefendi ve Wang Hanım'ın huzurunda konuşalım. Beni nasıl dışladığını duysunlar. Ben ki seni sütümle büyüttüm, şimdi artık süte ihtiyacın kalmadı, bir sürü sümüklü hizmetçiyi beni aşağılamaları için cesaretlendiriyorsun!" Bu arada kendisi de ağlamaya başlamıştı.

Baochai ile Daiyu de geldiler ve onu yatıştırmak için ellerinden geleni yaptılar.

"Onlara aldırma sen, dadı." dediler. "Biraz hoş gör! Unut gitsin!"

Dadı Li yeni dinleyicilere dönerek, sonu gelmez şikâyetlerini onlara sayıp döktü; akçaağaç çayı, Qianxue ve kaymak meselesi de işe karıştı. Söylediklerine akıl erdirmek çok zordu.

Tesadüfen o anda Xifeng, Büyükanne Jia'nın dairesinde bir oyunun kazanç ve kayıp hesabını yapıyordu ve arka dairedeki curcunayı duydu. Yine Dadı Li'nin kıyameti koparttığını ve oyunda kaybetmesinin hırsını Baoyu'nün zavallı hizmetçilerinden çıkardığını anladı. Hemen oraya koştu, Dadı Li'yi elinden tutup bütün canlılığıyla, gülerek öğüt verdi.

"Bak dadı, öfkemize hâkim olmalıyız! Festival kutlamasının ardından büyük hanımefendi mutlu bir gün geçiriyor. Senin yaşındaki birinin, kavga ederek büyük hanımefendiyi kızdırmak yerine, başkalarının kavgalarını yatıştırması gerekir. Tabii ki sen daha iyisini bilirsin. Birisi terbiyesizlik yapıyorsa sadece bana söylemen yeter, ben onun hakkından gelirim. Şimdi odamda dumanı tüten bir sülün yahnisi var. Benimle gel de onu yerken bir şeyler içelim."

Böyle söyleyerek kadını odadan dışarı çıkarırken, omzunun üzerinden kendi hizmetçisine seslendi.

"Fenger, Dadı Li'nin bastonunu ve bir de gözyaşlarını silmesi için mendil getir, lütfen."

Daha fazla direnemeyen Dadı Li giderken bile şikâyetlerine devam ediyordu.

"Keşke ölsem! Ama bu utanmaz şıllıkların aşağılamalarına dayanmaktansa, kendimi kaybedip bugünkü gibi olay çıkartarak, sizin önünüzde itibarımı kaybetmeyi tercih ederim!"

Baochai ve Daiyu, Xifeng'ın olaya nasıl müdahale ettiğini geriden izliyorlardı. Gülerek ellerini çırptılar.

"Ne muhteşem! Bu yaşlı yaratığı alıp götürmesi için beklediğimiz fırtına geldi!"

Ama Baoyu başını sallayarak iç geçirdi.

"Canını ne sıktı, kim bilir! Kendilerini savunamayacak kadar zayıf insanlarla uğraşıp duruyor. Acaba kim onu kızdırıp bu hâle getirdi? Böyle intikamını almaya çalışıyor."

Qingwen gülerek Baoyu'nün lafını kesti.

"Biz aklımızı kaçırmadık ya! Neden onu kızdıralım? Hem yapsak bile, suçumuzu üstleniriz, başkasının üzerine atmayız."

Xiren, Baoyu'nün elini tuttu.

"Ben yaşlı dadıyı kırdım diye şimdi sen benim yüzümden buradaki herkesi üzüyorsun. Benim katlandıklarım yetmiyor mu, neden bunca insanı da konuya dâhil edelim?" dedi ağlayarak.

Onun ne kadar hasta olduğunu görüp, stresin durumunu daha da kötüleştireceğini fark eden Baoyu öfkesine hâkim oldu ve onu rahat ettirmek için elinden geleni yaptı, böylece Xiren tekrar yatıp terlemeye devam etti. Bütün vücudu ateş içindeydi. Baoyu bir süre yanında kalmaya karar verdi ve yanında uzanıp konuşarak onu yatıştırmaya çalıştı.

"Sen kendi sağlığını düşün. İyileşmeye çalış! Saçma sapan şeylerle kendini üzme. Önemli değil bunlar!"

Xiren acı acı güldü.

"Böyle şeyler için kendimi üzseydim, bu odada beş dakika bile kalamazdım! Ama günbegün böyle yaygara koparmaya devam ederse, insanlar ne yapacaklar? Farkında değilsin galiba. Benim yüzümden insanları kırıyorsun, sonra hepsini unutuyorsun ama onlar unutmuyorlar. Ellerine geçirdikleri ilk fırsatta hakkımda korkunç şeyler söyleyiveriyorlar. Hepimiz için her şeyi nasıl zorlaştırdığını bir düşün." Konuşurken gözyaşlarını tutamadı ama Baoyu'yü üzmekten korkup sonunda kendisine hâkim oldu.

Sonra ayak işlerine bakan bir kadın ilacının ikinci dozunu getirdi. Baoyu, terlemeye başladığını görünce kalkmasına izin vermedi. İlacı yanına götürüp yastığını kaldırarak içmesine yardım etti. Sonra genç hizmetçilerden birine Xiren için sobalı sedirin üzerine yatak hazırlamasını söyledi.

"Orada yemek yemek istesen de istemesen de bir süre gidip Büyükanne Jia ve Wang Hanım'ın yanında otursan iyi olur. Tekrar buraya dönmeden önce biraz genç hanımlarla oyun oynarsın. Ben kendi başıma sakince uyursam iyileşirim."

Baoyu dediğini yapmanın iyi olacağını düşündü; Xiren saç tokalarını ve küpelerini çıkarıp yatağına yerleşene kadar bekledikten sonra ön daireye gitti ve akşam yemeğini Büyükanne Jia ile beraber yedi.

Yemekten sonra büyükannesi yaşlı hizmetkârlarla kâğıt oynamak istedi. Hâlâ Xiren için endişeli olan Baoyu kendi dairesine döndü, Xiren'in uyuduğunu gördü ama kendisi için henüz erkendi. Qingwen, Yixian, Qiuwen ve Bihen, Büyükanne Jia'nın hizmetçileri Yuanyang ve Hupo'yu oyun oynamaya ikna etmek için gitmişler, sadece Sheyue'yi dış odada lambanın altında kâğıt oynarken bırakmışlardı.

"Sen neden diğerleriyle gitmedin?" diye sordu Baoyu, gülerek.

"Benim param yok."

"Yatağın altında yığınla para var. Kaybetmene yetmez mi?"

"Hepimiz oyun oynamaya gidersek, buraya kim göz kulak olacak? Xiren hasta yatıyor. Yaşlı kadınlar bütün gün size eşlik etmekten yorgun düştüler, onları dinlenmeye gönderdim. Kızlar da bütün gün çalışınca biraz eğlenmeyi hak ettiler. Buraya göz kulak olmak da bana kaldı."

Baoyu onun da başka bir Xiren olduğunu düşünüp gülümsedi.

"Ben burada oturacağım. Merak edilecek bir şey yok, sen de gidebilirsin." dedi. Her yerde lambalar ve sobalar yanıyor. Yaşlı kadınlar Yaşlı

"Siz buradaysanız, o zaman zaten gitmek olmaz. Neden ikimiz de oturup biraz konuşmuyoruz?"

"Sadece ikimizin oturup konuşması biraz sıkıcı olur. Ne yapabiliriz? Buldum! Sen bu sabah kafanın kaşındığını söylüyordun. Yapacak bir şeyimiz olmadığına göre, saçını tarayayım."

"Nasıl isterseniz." dedi Sheyue. Hemen gidip üzeri aynalı mak-

yaj kutusunu getirdi, tokalarını çıkarıp saçını serbest bıraktı. Baoyu tarağı alıp saçlarını taramaya başladı. Tam o sırada Qingwen aceleyle para almaya geldi. İkisini görünce alaycı bir şekilde güldü.

"Hayret! Daha evlilik kadehinden bile içmeden saçını mı tarıyorsunuz?"

Baoyu güldü.

"Gelsene! Senin saçını da tarayayım!" dedi.

"Ben o kadar şanslı değilim, teşekkürler!" dedi Qingwen.

Parayı aldı ve kapı perdesini çarparak çıktı.

Baoyu aynanın önünde oturan Sheyue'nin tam arkasında duruyordu. Aynadan bakışıp güldüler.

"Bu odadaki kızların içinde en sivri dillisi o." dedi Baoyu. Sheyue parmağını sallayarak onu uyardı ama çok geç kalmıştı. Kapı perdesi bir kere daha çarptı ve Qingwen tekrar içeri girdi.

"Ah! Demek sivri dilliyim! Belki de bu konuda başka şeyler de söylemek istersiniz?"

"Gitsene şuradan!" diyerek kıkırdadı Sheyue. "Yeni bir tartışma çıkarma!"

"Onu savunmaya kalkma!" dedi Qingwen. "İkinizin neyin peşinde olduğunuzu biliyorum. Numaralarınızla beni kandıramazsınız. Döndüğümde size söyleyeceklerim var. Paramı geri alana kadar bekleyin!"

Böyle söyleyip çıktı.

Baoyu, Sheyue'nin saçını taramayı bitirince, Xiren'i rahatsız etmeden, sessizce yatmasına yardım etmesini istedi.

Gecenin devamı olaysız geçti.

***

Ertesi sabah Xiren daha iyiydi, gece boyunca terleyince vücudunu çok daha hafiflemiş hissediyordu ama midesini çok fazla yormamak için kahvaltıda sadece biraz pirinç lapası yedi. Baoyu daha fazla endişelenmeye gerek olmadığını görünce yemekten sonra Xue teyzenin dairesine, biraz eğlenmeye gitti.

Okulların yeni yıl tatili için kapalı olduğu bir dönemdi; bu ay boyunca kızlar için iğne işleri de yasak olduğundan, onlar da erkekler gibi boştular. Baoyu'nün üvey kardeşi Jia Huan da diğerleri gibi tatilde olduğu için, o da Xue teyzeye oyalanmaya gitmişti. Baochai, Xiangling ve Yinger'ı go oynayıp eğlenirlerken buldu. Biraz seyrettikten sonra kendisi de oynamak istedi.

Baochai, Jia Huan'a aynı Baoyu'ye davrandığı gibi davranıyor, ikisi arasında hiçbir fark gözetmiyordu. Dolayısıyla Jia Huan oyuna katılmak istediğinde, ona yer açtı ve sedire davet etti. Her eli on bakır sikkesine oynuyorlardı. Jia Huan ilk eli kazanınca çok sevindi. Ama sonra şansı döndü ve arka arkaya birkaç el kaybedince sinirlenmeye başladı.

Şimdi zar atma sırası ona gelmişti. Kazanmak için en az yedi atması gerekiyordu; yedinin altında kalırsa sıra Yinger'a gelecekti ve ona üç yetiyordu. Jia Huan çanaktaki zarları bütün gücüyle salladı. Bir tanesi beşte durdu. Öteki deli gibi dönmeye devam etti. Yinger ellerini çırparak "Bir! Bir!" diye bağırıyordu. Jia Huan ise gözünü zara dikmiş, "Altı, yedi, sekiz!" diyordu. Sonunda zar birde durdu ve toplam altı etti. Jia Huan öfke içinde iki zarı da kaptı ve altı geldiğini iddia ederek paraya uzandı.

"Herkes bir geldiğini gördü." diye karşı çıktı Yinger.

Jia Huan'ın ne kadar sinirlendiğini gören Baochai, Yinger'a ters ters baktı.

"Her geçen gün daha da küstahlaşıyorsun." dedi. "Genç efendilerinden birinin hile yapacağını düşünmüyorsun herhâlde? Hadi koy paranı ortaya, çabuk!"

Yinger bu haksızlık karşısında çok öfkelendi ama cevap vermeye cüret edemedi. Fısıltıyla söylenerek parayı masaya sert bir şekilde koydu.

"Hayret! Küçük bey birkaç bakır için bir hizmetçiye hile yapıyor! Ben bile utandım! Geçen gün oynadığımızda Baoyu ne kadar çok kaybetti ama hiç umursamadı. Hizmetçilerden biri kalan parasını da alınca sadece güldü." dedi.

Daha da devam ederdi ama Baochai sert bir şekilde dilini tutmasını söyledi.

"Ben Baoyu ile nasıl rekabet ederim?" diye sızlandı Jia Huan. "Ondan korktuğun için onunla iyi geçiniyorsun ama ben odalığın oğlu olduğum için bana zorbalık ediyorsun." Ağlamaya başladı.

Baochai hayretler içinde kaldı.

"Lütfen böyle konuşma, kuzen! Kendini gülünç duruma düşürüyorsun."

Bir kere daha Yinger'ı paylarken Baoyu geldi. Jia Huan'ın hâlini görünce ne olduğunu sordu. Ama Jia Huan anlatacak cesareti bulamadı.

Baochai, Jia ailesinin kuralını biliyordu: Küçük olan kardeş büyüğüne saygı göstermelidir. Bu yüzden Jia Huan'ın Baoyu'den korkacağını sandı. Baoyu'nün kendisinden korkulmasından nefret ettiğini bilmiyordu. Kendisi ve Jia Huan için, "İkimiz de ebeveynlerimizin otoritesine tabiyiz. Neden ona otorite sergilemeye çalışıp aramıza büyük bir mesafe koyayım, özellikle de ben bir eşin, o bir odalığın oğluyken. Hiçbir şey yapmasam bile insanlar arkamızdan konuşuyorlar. Ona patronluk taslarsam on kat fazla konuşurlar!" diyordu hep.

Ama bu tavrını destekleyen çok daha tuhaf bir düşüncesi de vardı. Bunu açıklamaya çalışalım, sevgili okur. Baoyu çocukluğundan itibaren kızların arasında büyümüştü. Ablaları Yuanchun ve Tanchun, aynı soyadına sahip kuzenleri Yingchun ve Xichun, anne tarafından kuzenleri Shi Xiangyun, Lin Daiyu ve Xue Baochai vardı. Böyle yetişmesinin neticesinde, insanlığın saf özünün dişi türünde toplandığı, erkeklerin sadece onun tortusu ve süprüntüsü olduğu sonucuna varmıştı. Bu yüzden de onun için kendi cinsinin istisnasız bütün üyeleri belki de hiç var olmayan pis nesnelerdi. Sadece, Konfüçyüs öğretileri tarafından kesinlikle saygısızlığın ve itaatsizliğin yasaklandığı babası, amcası, dayısı ve erkek kardeşleri için ayrıcalık söz konusuydu, bu onun erkek kuzenleriyle de iyi ilişkiler yürütmesine neden oluyordu. Erkek olarak ailesindeki kendinden küçük erkeklere örnek oluşturma zorunluluğu hissetmiyordu hiçbir şekilde. Bu nedenle Jia Huan ve diğerleri ondan hiç çekinmiyor, sadece Büyükanne Jia'nın ona olan düşkünlüğünden korkarak, belli bir dereceye kadar saygı gösteriyorlardı.

Ama bunları bilmeyen Baochai, Baoyu'nün ağabey olarak Jia Huan'ı paylayacağından korkup onu savunmaya girişti.

"Yeni yıl tatilinin ortasında neden bağırıp duruyorsun?" dedi Baoyu Jia Huan'a, Baochai'in bahanelerine aldırmadan. "Burasını beğenmediysen başka bir yere gidebilirsin. Çok çalışmaktan kafan karışmış herhâlde. Eğer hoşlanmadığın bir şey olursa, tek yapman gerekenin onu bırakıp başka bir şey bulmak olduğunu bilmiyor musun? Ona yapışıp da ağlamak değil. Sızlanmak hiçbir şeyi düzeltmez. Buraya eğlenmeye geldin, değil mi? Ama şimdi burada olmaktan memnun değilsin, o zaman başka bir yere git. Neden kendini böyle üzüyorsun? Hemen gitsen daha iyi olmaz mı?"

Böyle bir durum karşısında Jia Huan daha fazla kalamazdı. Asıl annesi olan Odalık Zhao'nun yanına gitti. Wang Hanım sözde annesiydi.

Oğlunun üzgün olduğunu gören kadın, "Bu sefer kim sana paspas muamelesi yaptı bakalım?" diye sordu. Oğlu cevap vermeyince sorusunu tekrarladı.

"Kuzen Baochai ile oynuyordum. Yinger beni aşağıladı ve hile yaptı. Sonra Baoyu gelip beni kovdu."

Annesi tiksintiyle tükürdü.

"Utanmaz çocuk! Kendini bir şey sanmanın sonu budur işte. Oynayacak başka yer bulamadın mı? Neden bela arıyorsun?"

Tam o anda dışarıdan geçen Xifeng bu konuşmayı duydu ve pencereden kadına seslendi.

"Yeni yıl tatilinde bu nasıl konuşma böyle? O daha bir çocuk. Kötü bir şey yapmadı. Neden azarlıyorsun? Nereye giderse gitsin, Zheng Bey ve Wang Hanım onu çekip çevirirler. Çocuğun başının etini yemene gerek yok. O da küçük beylerden biri ve bir yaramazlık yapacak olursa, haddini bildirecek insanlar var. Bu senin işin değil! Huan! Buraya gel! Benimle oyna."

Jia Huan her zaman Xifeng'dan korkardı, hatta Wang Hanım'dan korktuğundan daha çok. Kendisini çağırdığını duyunca hemen koşarak dışarı çıktı. Annesi tek kelime edemedi.

"Pek yüreksizsin!" diye payladı onu Xifeng. "İstediğin her şeyi yiyip içebileceğini ve istediğin kızlarla ve oğlanlarla oynayabileceğini sana kaç kere söyledim? Ama dediğimi yapmak yerine aklını çelip sana şeytanlık öğretecek kişilerle dolaşıyorsun. Kendine hiç saygın yok, senin sorunun bu. Kavgacı olmakta ısrar ediyorsun, sonra da insanlar sana karşı önyargılı diye sızlanıyorsun. Birkaç bakırlık kaybettin diye bu ne yaygara? Ne kadar kaybettin?"

"Yüz ya da iki yüz." diye mırıldandı Jia Huan, süklüm püklüm.

"Bütün bu velvele bunun için miydi? Üstelik sen küçük beylerden birisin!" Bunun üzerine Xifeng, Fenger'a döndü. "Ona biraz para getir, sonra da onu kızların oynadıkları yere geri götür. Eğer bir daha böyle şeyler duyarsam, delikanlı, önce ben seni bir güzel döverim, sonra da öğretmenlerine anlatması için birisini gönderirim, onlar canlı canlı derini yüzerler. Senin kendine saygın olmaması Kuzen Lian'i kızdırıyor. Ben engel olmasaydım, senin bağırsaklarını sökecekti. Hadi bakalım, git şimdi!"

"Tamam." dedi Jia Huan uysalca ve Fenger ile beraber gitti. Parasını aldıktan sonra Yingchun ve diğer kızların oyununa katıldı. Onu burada bırakıp Baoyu'ye dönelim.

Baoyu, Baochai ile şakalaşırken bir hizmetkâr Bayan Shi'nin geldiğini haber verdi.

Baoyu hemen fırlayıp onu karşılamaya gitti.

"Bekle!" dedi Baochai. "Beraber gidelim."

Bunu söylerken sedirden kalkıp ona eşlik etti, Büyükanne Jia'nın dairesine gittiler. Shi Xiangyun gelmiş ve neşeyle sohbete başlamıştı bile. Onlar içeri girince selamlamak için ayağa kalktı. Daiyu de oradaydı ve Baoyu'ye nerede olduğunu sordu.

"Kuzen Baochai ile beraberdim."

"Anlıyorum." dedi soğuk bir şekilde. "Seni alıkoyan biri olduğu belli, yoksa çoktan uçarak buraya gelmiştin."

"Sadece seninle oynama ve seni oyalama iznim mi var?" dedi Baoyu, gülerek. "Arada ona da uğruyorum. Neden bunu sorun hâline getiriyorsun?"

"Ne kadar da huysuzsun!" dedi Daiyu. "Onu görüp görmemenden bana ne? Ayrıca hiçbir zaman beni oyalamanı istemedim. Bundan sonra beni tamamen boş verebilirsin."

Böyle dedikten sonra öfkeyle odasına gitti. Baoyu de arkasından koştu.

"Bu sefer neye kızdın? Ben yanlış bir şey söylediysem bile, nezaketen kalıp diğerleriyle konuşman gerekirdi."

"Bana nasıl davranacağımı mı öğretiyorsun?"

"Elbette hayır. Böyle davranarak sağlığını bozacaksın."

"O benim bileceğim şey. Ölmek istiyorsam bu seni ilgilendirmez!"

"Ah öyle mi? Tam yeni yıl tatilinin ortasındayken neden ölümden söz ediyorsun?"

"Umurumda bile değil! İstersem söz ederim. Ölüm! Ölüm! Ölüm! Şu anda öleceğim. O kadar korkuyorsan sana uzun ömür dilerim. Yüz yıl yeter mi?"

"Böyle kavga etmeye devam edecek olursan ölümden korkmam. Ölüm kurtuluş olurdu!"

"Kesinlikle!" dedi Daiyu. "Ben ölsem bu kavga bitmiş olurdu!"

"Kendi ölümümü kastetmiştim. Sözlerimi çarpıtıyorsun. Bu adil değil."

Onlar böyle atışırlarken Baochai geldi.

"Kuzen Shi seni bekliyor."

Baoyu'nün elinden tutup peşinden sürükledi. Daha da perişan olan Daiyu penceresinin önünde oturup sinirinden ağladı.

İki fincan çay içilecek kadar bir süreden sonra Baoyu geri geldi. O yokken Daiyu'nün hıçkırıkları iki katına çıkmıştı. Baoyu hâlini görünce onu yatıştırmanın zor olacağını anladı ve gönlünü almak için tatlı sözler düşünmeye başladı. Ama daha ağzını bile açamadan, Daiyu ondan önce davrandı.

"Niye geri geldin? Bırak da huzur içinde öleyim! Artık yeni bir oyun arkadaşın var. Okuma, yazma, şiir, konuşma, gülme konu-

larında benden çok daha başarılı. Hem de öfkeleneceğin zaman seni oyalamak için alıp götürecek birisi. Neden geri geldiğini anlayamıyorum."

Baoyu yanına sokuldu ve yumuşak bir sesle, "Senin gibi zeki biri uzak akrabaların yakın akrabalar arasına giremeyeceğini, yeni arkadaşların eskilerin yerini alamayacağını iyi bilir. Ahmak olmama rağmen ben bile bu kadarını biliyorum! Sen baba tarafından kuzenimsin, halamın kızısın. Baochai ise anne tarafından kuzenim. Sen ondan daha yakın akrabamsın. Ayrıca sen önce geldin, aynı sofrada yiyip içtik, hatta aynı yatakta uyuduk, beraber büyüdük. Seninle karşılaştırıldığında o yeni gelmiş sayılır. Onun yüzünden neden senden uzaklaşayım ki?" dedi.

"Ben ondan uzaklaşmanı mı istiyorum? Sen beni ne sanıyorsun? İşte duygularımı inciten şey bu."

"Zaten beni ilgilendiren şey de senin duyguların. Sen bana karşı duygularını biliyorsun ama benim sana karşı duygularımı bilmiyorsun, bunu mu söylüyorsun yani?"

Daiyu başını eğdi ve cevap vermedi. Kısa bir aradan sonra konuştu.

"Ne yapsan diğer insanlar sana kızıyor diye yakınıp duruyorsun ama yaptıklarınla insanları ne kadar sinirlendirdiğinin farkında değilsin. Örneğin bugün. Belli ki dünden daha soğuk bir gün. Peki, neden tilki kürkü pelerinini almadın?"

Baoyu güldü.

"Almadım. Bu sabah her zamanki gibi giymiştim ama sen kavgaya başlayınca öyle terledim ki çıkarmak zorunda kaldım."

"Peki." diye iç geçirdi Daiyu. "Eğer üşütürsen kim bilir ne sızlanmalar, ne huysuzluklar olacak."

Tam o anda Xiangyun içeri girdi ve kendisini yalnız bıraktıkları için onlara çıkıştı.

"Kuzü Bao, Kuzü Lin!" diye bağırdı neşeyle. "Siz ikiniz her gün berabersiniz ama benim buraya sık gelme şansım yok. Şimdi gelmişken bana hiç ilgi göstermiyorsunuz."

Daiyu bir kahkaha kopardı.

"Hem pelteksin hem de geveze!" dedi. "Kuzü, kuzü deyip duruyorsun. Herhâlde zar oynasak bür, ükü, üç diye sayacaksın!"

"Eğer taklit etmeye devam edersen, alışkanlık olacak, sen de aynı şekilde konuşacaksın." diye dalga geçti Baoyu.

"Nasıl da alay ediyorsun!" dedi Xiangyun. "Hep bir kusur buluyorsun. Sen hepimizden daha mükemmel olsan bile, başkalarıyla alay etmeye hakkın yok. Ama ben kusur bulmaya kalkışamayacağın birini biliyorum. Hele bir yap sana saygı duyayım."

"Kimmiş o?" diye sordu Daiyu.

"Kuzen Baochai'de kusur bulabilirsen ne âlâ! Ben seninle baş edemeyebilirim ama o tam bir çetin ceviz."

"Ah o mu?" dedi Daiyu, soğuk bir şekilde. "Ben de kimi diyorsun diye merak ediyordum. Onda kusur bulmaya cüret edemem."

Daha fazlasını söylemeden Baoyu araya girip konuyu değiştirmeye çalıştı ama Xiangyun devam etti.

"Yaşadığım sürece senin dengin olamam." dedi Daiyu'ye, sevimli bir gülümsemeyle. "Sadece benim gibi konuşan biriyle evlenmeni dilerim, böylece her gün peltek konuşma duymak zorunda kalırsın. Umarım o günü görürüm!"

Bu herkesi güldürdü ve Xiangyun arkasını dönüp koşarak çıktı.

Bu sahnenin devamını bilmek isterseniz sonraki bölümü okumanız gerekir.

21. BÖLÜM

Akıllı Xiren Baoyu'ye nazikçe çıkışır.

Güzel Pinger sakin sözlerle Jia Lian'in imdadına yetişir.

Shi Xiangyun, Daiyu peşinden gelecek diye korkup kaçarken, Baoyu arkasından seslendi: "Dikkat et de düşme! O seni yakalayamaz, endişelenme!"

Daiyu, Baoyu'nün durduğu kapıya gelince, Baoyu kollarını uzatıp onu engelledi ve gülerek Xiangyun'ü affetmesi için yalvardı.

"Asla!" dedi Daiyu, onun kapıya dayadığı kolunu çekmeye çalışırken. "Yapacağım son şey olsa bile onu yakalayacağım!"

Baoyu'nün girişi kapattığını ve Daiyu'nün onu aşıp gelemeyeceğini gören Xiangyun durdu.

"Lütfen kuzen, sadece bu seferlik beni affet!" diye seslendi gülerek.

Tam o sırada Baochai arkasında belirdi ve gülümseyerek ara buluculuk yaptı.

"Baoyu'nün hatırı için barışın hadi!"

"Barışmam!" dedi Daiyu. "Hepiniz bana karşı birlik oldunuz. Benimle dalga geçmek için geldiniz."

"Ah sahi mi?" dedi Baoyu. "Seninle dalga geçmeye kim cüret edebilir? Önce sen onu taklit ettin diye Yun öyle söyledi. Yoksa buna asla kalkışmazdı."

Bir hizmetkâr gelip de onları Büyükanne Jia'nın dairesine, yemeğe çağırmasaydı, dördü orada böyle çıkmaza saplanmış şekilde ne kadar kalacaklardı kim bilir. Işıkların yakılma zamanı gelmişti, alaca karanlıkta Büyük Hanımefendi Jia'nın dairesine doğru gittiler. Wang Hanım, Li Wan, Xifeng, Yingchun, Tanchun ve Xichun orada toplanmışlardı bile. Yemekten sonra, odalarına çekilmeden önce, bir süre kalıp sohbet ettiler. Xiangyun, Büyükanne Jia ile beraber yaşadığı dönemde kendi odası olan Daiyu'nün odasında uyuyacaktı. Baoyu onlarla beraber odalarına gitti, saat onu geçene kadar orada kalıp sohbet etti. Kendi odasına dönene kadar Xiren birkaç kez onu çağırmak zorunda kaldı.

Ertesi gün hava ağarır ağarmaz Baoyu, ayağında terlikleri, omuzunda sabahlığıyla kızların odasına gitti yine. Hizmetçileri Zijuan ve Cuilu ortalıkta görünmüyorlardı ve iki kuzen yorganlarının altında uyuyorlardı. Daiyu Şam ipeğinden, kayısı rengi yorganına sıkı sıkı sarınmış; Xiangyun ise tersine, siyah saç bukleleri yastığına yayılmış, iki altın bilezikli beyaz kolu dışarıda ve iki beyaz omuzu şeftali rengi yorganın üzerinden görünecek şekilde yatıyordu.

"Uykusunda bile rahat durmuyor." diyerek iç geçirdi Baoyu, nazikçe yorganını yukarıya doğru çekerek. "Cereyanda kalırsa, yine boyrıu tutuldu diye sızlanacak!"

Daiyu uyanıp, odada birisinin varlığını fark etti; bunun Baoyu olabileceğini tahmin ederek başını kaldırıp baktı. Evet, oydu.

"Bu kadar erken saatte burada ne arıyorsun?"

"Erken mi? Uyan da bir bak bakalım erken miymiş!"

"Kalkmamızı istiyorsan bir dakika dışarı çık." dedi Daiyu.

Baoyu dış odaya çıktı. Daiyu o çıkar çıkmaz kalkıp Xiangyun'ü uyandırdı. İki kız üstlerini değiştirince, Baoyu tekrar içeri girdi; tuvalet masasının yanında oturup, Zijuan ve Xueyan'in kızların süslenmelerine yardım edişlerini izledi. Önce Xiangyun'ün yıkanması bitince Cuilu leğeni boşaltmaya gitti. Baoyu arkasından seslendi.

"Dur! Ben de kendi odama gitmekle uğraşmaktansa burada yıkanayım."

Kızın yanına gidip başını leğenin üzerine eğerek iki avuç su aldı ve yüzünü yıkamaya başladı. Zijuan ona kokulu bir sabun uzattı.

"Burada çok var, daha fazlasına gerek yok." diyerek reddetti. Sonra havlu istedi.

"Hâlâ o eski numaralar!" diye takıldı ona Cuilu. "Hiç büyümeyecek misin?"

Bu kinayeye aldırmayan Baoyu dişlerini fırçalamak için tuz istedi, parmağıyla sert bir şekilde dişlerini ovuşturduktan sonra ağzını çalkaladı. Temizliğinin bu kısmı tamamlanınca, Xiangyun'ün de saç tuvaletini bitirdiğini gördü. Onun yanına gidip yalvarmaya başladı.

"Sevgili kuzen, benim saçımı da yapsana, lütfen!"

"Olmaz." dedi kız.

"Hadi ama canım! Eskiden yapardın." dedi tatlı dilli bir şekilde ve gülerek.

"Ama artık yapamam. Nasıl yaptığımı unuttum."

"Çok fazla uğraşmana gerek yok. Bugün bir yere gitmeyeceğim. Sadece birkaç örgü, o kadar!" dedi Baoyu.

Sonunda pes ettirene kadar dil dökmeye ve yalvarmaya devam etti. Kız tuvalet masasında kendi yerine onu oturtup saçlarını taramaya başladı.

Baoyu evdeyken başına hiçbir şey takmazdı. Saçına birkaç örgü yaptırıp onları da tepesinde büyük bir kuyruk şeklinde toplatır, kırmızı bir kurdeleyle bağlatırdı. Bu kuyruk aralıklı olarak dört inciyle süslenir, ucuna da altın bir toka takılırdı.

Xiangyun saçını örerken bir incinin eksik olduğunu gördü.

"Bu incilerden sadece üç tane var." dedi. "Dördüncüsü bunlardan değil. Hepsinin aynı olduğundan eminim. Ne oldu ona?"

"Kaybettim." dedi Baoyu.

"Dışarıda düşürmüş olmalısın. Bulan kişi ne şanslı!"

"Kayıp mı oldu, yoksa hatıra olarak taşıması için birisine mi verildi, kim bilir!" diye dalga geçti, ellerini yıkayan Daiyu.

Baoyu hiç yorum yapmadan, tuvalet masasında aynanın iki yanındaki malzemelerle oynuyordu. Bir ruj kutusunu aldı eline, ne yaptığının farkına bile varmadan tatmak için dudaklarına sürme arzusuyla tutuyor ama Xiangyun'ün onu azarlamasından korkuyordu. Böyle tereddüt içindeyken, Xiangyun oturduğu yerden uzanıp kafasına sert bir tokat patlatarak rujun masaya düşmesine neden oldu.

"Ne kötü bir huy!" dedi. "Artık bunu bırakman lazım!"

Tam o anda Xiren odaya girdi ve gördüğü kadarıyla Baoyu'nün sabah tuvaletini tamamladığını anladı. Kendi hazırlıklarını bitirmek için geri gitti. Kısa süre sonra Baochai yanına geldi ve Baoyu'nün nerede olduğunu sordu.

"Baoyu bugünlerde pek odasında zaman geçirmiyor." dedi Xiren, buruk bir şekilde.

Baochai hemen durumu anladı.

"Kuzenlerine düşkün olmak elbette iyi bir şey ama sabah, öğle ve akşam onlarla takılmak başka bir mesele." dedi Xiren, iç geçirerek. "Benim konuşmamın bir faydası olmuyor, nefesimi boşa harcıyorum!"

"İnsan bu kızı hafife almamalı." diye düşündü Baochai. "Belli ki akıllı biri."

Sedire oturup bir süre onunla sohbet etti. Konuşmaları esnasında, yaşını, nereden geldiğini, ailesini ve diğer bazı kişisel şeyleri sordu; verdiği cevapları dikkatle dinlerken, bu eğitimsiz hizmetçiye gitgide artan bir saygı duydu. Kısa bir süre sonra Baoyu geldi ve Baochai oradan ayrıldı.

"Kuzen Baochai ile muhabbetiniz gayet iyi görünüyordu. Neden ben gelince fırlayıp gitti?" dedi Baoyu.

Xiren, sorusunu bir kez daha tekrarlayana kadar ona cevap vermedi.

"Bana mı soruyorsun?" dedi sonra. "Hangi nedenlerle gelip gittiğinizi ben nereden bileyim?"

Bunları söylerkenki yüz ifadesi her zaman göründüğünden daha öfkeliydi. Baoyu güldü.

"Neye kızdın böyle?" diye sordu, nazikçe.

"Kızmak benim ne haddime!" diyerek güldü Xiren, alaycılıkla. "Artık buralardan uzak dursan iyi olacak. Ne de olsa, başka yerlerde seni bekleyen insanlar var. Benim hizmetime pek ihtiyacın yok. Ben de daha önce olduğu gibi, büyük hanımefendinin hizmetine geri döneyim."

Sonra sedire uzandı ve gözlerini kapattı.

Onu böyle gören Baoyu dehşet içinde yanına gidip yatıştırmaya çalıştı. Ama gözlerini sımsıkı kapatan Xiren ona hiç aldırmadı. Baoyu ne yapacağını bilmez bir hâlde düşünürken, Sheyue içeri girdi.

"Nesi var?" diye sordu Baoyu ona.

"Ben nereden bileyim?" dedi Sheyue. "Kendisine sorsana."

Baoyu o kadar şaşırdı ki hiçbir şey diyemedi. İkisinin de kendisine karşı düşmanlıklarını fark edip yerinde doğruldu ve iç çekerek, "Pekâlâ. Madem beni görmezden geliyorsunuz, o zaman uyumaya gidiyorum." dedi.

Sedirden kalktı, kendi yatağına gitti. Uzunca bir süre derin derin solumasının dışında sesi çıkmayınca, Xiren gerçekten uyuduğunu düşündü ve sedirden kalkıp üzerine bir pelerin örttü. Sonra yumuşak bir düşme sesi duydu. Kendisi arkasını döner dönmez Baoyu üstündekini yere atmıştı. Dönüp baktığında, Baoyu'nün gözleri hâlâ kapalıydı ve uyuyor numarası yapıyordu. Xiren durumu anlayıp başını salladı ve numaracıya alaylı alaylı, "Pekâlâ o zaman! Sinirlenmene gerek yok. Bundan sonra dilsiz numarası yapacağım. Seni eleştirecek hiçbir şey söylemeyeceğim. Buna ne dersin?" dedi.

Bu kadarı Baoyu için çok fazlaydı. Kalkıp yatağında oturdu.

"Bu sefer ne yaptım? Neden üstüme geliyorsun? Beni eleştirmene aldırmam ama bu eleştiri değil ki. İçeri girdim ve beni görmezden geldin, hiçbir şey söylemedin. Daha ben ne olduğunu bile anlamadan, sinirli bir şekilde yattın. Şimdi de beni sinirli olmakla suçluyorsun. Bana neden kızdığını açıklayan tek kelime bile duymadım."

"Sen gayet iyi biliyorsun, söylememe gerek yok ki!"

Onlar böyle tartışırlarken, Büyük Hanımefendi Jia bir hizmetkâr gönderip Baoyu'yü yemeğe çağırdı. Hemen fırlayıp ön daireye gitti ama alelacele bir kâse pirincin yarısını yedikten sonra geri döndü. Xiren'i dış odadaki sedirde uyurken, Sheyue'yi de yanında kâğıt oynarken buldu. Uzun zamandır ikisinin yakın arkadaş olduklarını bildiğinden, onları hiç dikkate almayıp, kapı perdesini kendisi kaldırarak odasına gitti. Sheyue peşinden gelince onu gönderdi.

"Yo, yo, sizi rahatsız etmeyeyim!"

Sheyue gülerek çıktı ve arkasından iki genç hizmetçiyi ona refakat etmesi için içeri gönderdi. Baoyu eline bir kitap aldı ve sedirde arkasına yaslanıp okumaya başladı. Sonunda çay istemek için kitaptan başını kaldırınca, iki hizmetçinin sessizce orada beklediklerini gördü; diğerinden bir iki yaş daha büyük duran bir tanesi güzel ve akıllı gibi görünüyordu.

"Senin adın ne?" diye sordu Baoyu.

"Huixiang."[1]

"Huixiang! Kim koydu bu adı sana?"

"Aslında adım Yunxiang'dı[2] ama Bayan Hua, Huixiang olarak değiştirdi."

"Huixiang değil de Huiqi[3] olmalıydı. Ailende kaç kız var, Huixiang?"

"Dört."

"Sen kaçıncısın?"

"En küçükleriyim."

"Peki!" dedi Baoyu. "Bundan sonra biz seni Sier, Dört Numara, olarak çağıracağız. Bu koku ve çiçek isimlerini bir tarafa bırakalım. Hanginiz bu çiçeklerle karşılaştırılabilirsiniz? Onların adını size vermek çiçeklere hakaret olur!"

---

1) Orkide kokusu. (ç.n.)

2) Sandaloz sakızı. (ç.n.)

3) Gizli koku. (ç.n.)

Sonra kendisine çay getirmesini istedi. Aslında kendilerini hedef alan bu taşlamaları dışarıdan dikkatle dinleyen Xiren ve Sheyue, gülmemek için dudaklarını sıktılar.

Baoyu bütün gün boyunca odasında kalıp kimseyi görmedi. Evin kızlarıyla ya da hizmetkârlarla oynamadan, sadece okuyup yazarak, kasvetli bir zaman geçirdi. Alışıldık refakatçilerinden hiçbirini çağırmayıp, isteklerini sadece Sier'a söyledi. Baoyu farkında olmasa da Sier az kurnaz değildi; onun bütün isteklerini kendisine söylediğini görünce bu fırsattan yararlanarak kancasını takmak için bütün maharetini gösterdi.

Yemekten sonra Baoyu içtiği bir iki kadeh şarabın etkisiyle yüzü kızarmış ve hafif sarhoş bir hâlde geldi. Normalde böyle durumlarda Xiren ve diğerleriyle eğlenceli bir akşam geçirirdi ama bugün keyifsiz bir inziva içinde, lambasının yanında oturacaktı. Kasvetli bir durumdu bu. Kızların yanına gitmeyi çok istese de bu teslimiyetin onları sinsice sevindireceğinden ve ileride daha çok azarlanacağından korkuyordu. Öte yandan, küçük bey olarak otoritesini koymaya kalkarsa bu da kalpsizlik olurdu. Yapılacak bir şey yoktu, sırıtarak katlanmak zorundaydı.

"Sanki ölmüşler gibi davranacağım." diye karar verdi. "Kendi başımın çaresine bakarım. Böylece istediğimi yapmakta özgür olurum."

Bu düşünce tuhaf bir şekilde rahatlatıcı olmuştu. Endişelenmeyi bir tarafa bıraktı. Hatta biraz keyiflendi bile. Sier'dan lambaları biraz daha açmasını ve çay demlemesini istedikten sonra, *Zhuangzi* kitabından "Hırsızlar" bölümünü okumaya başladı. Okurken şöyle bir paragrafa geldi:

"Azizleri ve bilgeleri ortadan kaldırın, o zaman büyük hırsızlar da yok olurlar. Değerli taşları ve incileri imha edin, küçük hırsızlar çalmayı bırakırlar. Kayıtları yakın, mühürleri kırın, insanlar doğal sadeliklerine dönerler. Bütün ölçüleri ve tartıları parçalayın, bir daha asla kavga etmezler. Dünyayı yöneten kutsal yasaları ortadan kaldırın, insanlar düşünmeye başlarlar."

"Müzikteki gamları birbirine karıştırın, arpları ve lavtaları kırın, iyi müzisyenlerin kulaklarını tıkayın, yeryüzündeki herkes kendi

kulaklarını doğru dürüst kullanır. Süslemelerden ve renkli desenlerden vazgeçin, keskin gözlülerin gözlerini bağlayın, herkes kendi gözlerini kullanmayı öğrenir. İletkileri ve çizgileri yok edin, pusulaları ve gönyeleri atın, yetenekli sanatkârların parmaklarını kırın, dünyadaki herkes kendi yeteneğini kullanmaya başlar..."

Baoyu okuduklarını o kadar beğendi ki şarabın da etkisiyle fırçasını alıp kendisi de kitabın kenar boşluklarına aynı tarzda yazmaya devam etti.

"Çiçeği (Xiren) atın, miskten (Sheyue) kurtulun, iç dairedekiler öğütlerini kendilerine saklarlar. Değerli biblonun (Baochai) güzelliğini bozun, siyah yeşim taşının (Daiyu) zekâsını kaldırın, bütün sevecen duyguları yok edin, iç odalardaki güzellerin hepsi eşit seviyeye gelirler. Öğütler kendilerine saklanınca, kavga etme ve bozuşma tehlikesi kalmaz. Güzelliğin bozulması sevgiyi engeller. Zekânın ortadan kaldırılması, yeteneğe duyulan hayranlığı bitirir. Biblo, yeşim, çiçek ve misk ağlarını yayıyor ve kuyularını kazıyorlar, dünyadaki herkes büyüleniyor ve tuzaklarına düşüyorlar."

Bunları yazdıktan sonra fırçayı bir tarafa attı ve doğru yatağa gitti. Başını yastığına koyar koymaz, derin bir uykuya dalıp bütün gece uyudu.

Ertesi sabahın ilk ışıklarıyla uyanıp dönünce, yanında üstü başıyla yorganının üzerinde yatan Xiren'i gördü. Dünün üzüntüsünü unutup onu nazikçe dürttü.

"Kalk da doğru dürüst yat. Böyle üşüteceksin." dedi.

Xiren, gece gündüz durmadan kız kuzenleriyle oyalandığı için Baoyu'yü eleştirmenin, onun değişmesinde bir etkisi olmayacağını tecrübeleriyle öğrenmişti. Onu hareketlerinin yanlışlığı konusunda uyarmak için daha pasif davranıp, kendi duygularını açığa çıkarmamaya karar vermişti. Bu yeni yöntemin onda bir pişmanlık yaratacağından emindi, bu yüzden derhâl normal ilişki şekline dönmüştü. Beklentisinin tersine, Baoyu koca bir günü arzu edilen değişiklik olmadan bitirince, ne yapacağını şaşırdı ve uykusuz bir gece geçirdi. Ama bugün Baoyu'nün yine normal davranmaya başladığını görünce gece düzelmiş olabileceğini düşündü. Yine de ders vermek için, onu görmezden gelmeye zorladı kendisini.

Xiren'den cevap alamayan Baoyu soyunmasına yardımcı olmak için elini uzattı ama ancak ilk düğmeyi açmıştı ki Xiren onun elini itip tekrar düğmeyi ilikledi. Baoyu ne yapacağını bilemedi. Nazik bir gülümsemeyle kızın elini avucuna aldı.

"Sorun ne?" diye sordu.

Sorusunu birkaç kez tekrarladıktan sonra Xiren gözlerini açıp Baoyu'ye dik dik baktı.

"Hiçbir şey. Artık uyandığına göre hemen gidip yıkansan iyi olmaz mı? Biraz daha gecikirsen zamanında yetişemezsin."

"Nereye gideceğim ki?"

"Bana mı soruyorsun?" dedi Xiren, soğuk soğuk gülerek. "Ben nereden bileyim? Nereye istersen oraya git. Bundan sonra birbirimizden ayrılalım, belki o zaman daha az kavga edip insanların önünde komik duruma düşmeyiz. Oradakilerden sıkıldıysan, sana refakat edecek Dört Numaralar, Beş Numaralar bulursun. Biz diğerleri de zaten isimlerimizle kokulara ve çiçeklere hakaret etmiş oluyoruz."

Baoyu güldü.

"Demek hâlâ unutmadın?"

"Yüz yaşıma kadar yaşasam da unutmam. Ben senin gibi değilim. Söylenenler bir kulağımdan girip ötekinden çıkmıyor. Akşam söyleneni ertesi sabah unutmuyorum."

Xiren'in öfkeyle kaplı güzel yüzünde Baoyu'ye dokunan bir şey vardı. Yastığın yanında duran yeşimden bir tokayı aldığı gibi yere fırlatıp kırdı.

"İleride senin sözünü dinlemezsem, benim başıma da aynı şey mi gelecek?" diye bağırdı.

"Sabahın bu saatinde nasıl bir konuşma tarzı böyle?" dedi Xiren ve tokanın parçalarını topladı. "Beni dinleyip dinlememek sana kalmış. Bu konuda böyle davranmaya gerek yok!"

"Beni nasıl endişelendirdiğini bilmiyorsun." dedi Baoyu.

"Demek endişeleniyorsun?" diye gülümsedi Xiren. "O zaman

benim sürekli neler hissettiğimi biliyor olmalısın! Hadi, şimdi yıkanıp giyinelim!"

Sonra ikisi de kalkıp bakımlarına başladılar. Ardından Baoyu ön daireye, Büyükanne Jia'ya gitti. Beklenmedik şekilde odasına gelen Daiyu onu bulamayınca, masasının üzerinde duran kitapları karıştırmaya başladı. Önceki gece *Zhuangzi* kitabından okuduğu paragrafı görünce gözleri kenarında yazılan yazılara takıldı. Bu yazılar onu hem şaşırttı hem de eğlendirdi, eline fırçayı alıp kalan boş yere kendisi de bir şeyler eklemeden duramadı.

Zhuangzi'yı böylesine hicveden,

Bu kaba yazar da kim olabilir?

Kendi hatalarını bilmeden,

Kötü sözlerle başkalarına yüklenir.

Sonra saygılarını sunmak için Büyük Hanımefendi Jia'ya, oradan da Wang Hanım'a gitti.

Wang Hanım'ın dairesindeki herkesi telaş içinde buldu. Xifeng'ın minik kızı hastaydı. Doktor çağrılmıştı.

"Hanımlara tebriklerimi iletin!" dedi doktor, kızı muayene ettikten sonra. Böyle durumlarda geleneklerin emrettiği şekilde teşhisini tuhaf bir dille ifade etti. "Küçük kızın sadece çiçek hastalığına yakalanmış olduğunu bildirmekten mutluluk duyuyorum."

Wang Hanım ve Xifeng bunu öğrenir öğrenmez birini gönderip, küçük kızın hayatının tehlikede olup olmadığını sordular.

"Bu ciddi bir hastalık olsa da herhangi bir komplikasyon olmadığı sürece çoğu vaka iyileşiyor. Endişelenecek bir şey yok. Hanımlar bolca domuz kuyruğu kanı ve ipek böceği özü depolasınlar. Dışarıdan uygulanınca kabarcıklarda tatmin edici bir düzelme sağlayacaktır." diye cevap verdi.

Xifeng hemen harekete geçti. Çiçek Hastalığı Tanrıçası'na ibadet edilmesi için bir odayı temizletip hazırlattı. Aynı zamanda kendi dairesinde kızarmış ve sote yemekler pişirilmemesi konusunda talimat verdi. Pinger'ya Jia Lian'in yatak takımlarını ve kıyafetlerini başka bir odaya taşımasını söyledi çünkü hastanın

anne babasının ilişkileri yasaklanmıştı. Dadıların, hizmetçilerin ve diğer refakatçi kadınların kendilerine elbise dikmeleri için birer boy kırmızı kumaş dağıttırdı. Dönüşümlü olarak küçük hastaya bakacak, ilaçlarını hazırlayacak ve âdet olduğu üzere on iki gün süresince evlerine gidemeyecek olan iki doktor için odalar hazırlandı. Bu düzenlemeler tamamlanınca, Jia Lian bundan sonra yatak odası olarak kullanacağı dışarıdaki çalışma odasına taşındı. Xifeng ve Pinger, Çiçek Hastalığı Tanrıçası'na yapılan günlük ibadetler ve adaklarda Wang Hanım'a eşlik ettiler.

Jia Lian karısından ayrılır ayrılmaz hemen bazı yaramazlıklara kalkışan bir adamdı. Ancak iki gece yalnız uyumaya dayanabildi. Monotonluğunu oda hizmetkârlarıyla giderdi. Ama el altında bir başka rahatlama alternatifi daha vardı.

Rong Konağı'nın çalışanları arasında, Duo Guan adında, işe yaramaz, ayyaş bir aşçı vardı. Zayıf karakterli, haylazın teki olduğundan ona Düşkün Duo adını takmışlardı. İki yıl önce babası ona bir eş bulmuştu. Şimdilerde yirmi yaşında ve oldukça güzel olan bu kadın, uçarı ve hafifmeşrep bir mizaca sahipti; fırsatlar yoluna kimi çıkarırsa kendisini kucağına atmaya hazırdı. Düşkün Duo, yiyecek eti, içecek şarabı ve cebinde parası olduğu sürece onun iffetsizliklerine hiç aldırmıyor, başka bir şeyle ilgilenmeye gerek duymuyordu. Dolayısıyla Rong ve Ning konaklarındaki sağlıklı erkeklerin çoğu onunla ilişki yaşamıştı. Cazibesi ve hafifmeşrepliği nedeniyle bu seksi genç hoppaya herkes Bayan Duo derdi.

Şimdi yatak odasından sürgün edilen ve giderilmemiş arzularla yanan Jia Lian, bir süredir Bayan Duo'nun cazibesinin farkındaydı ama ne kadar ağzının suyu aksa da içeride kıskanç karısı, dışarıda çekici delikanlıların korkusundan o ana kadar kadına hiç yaklaşmamıştı.

Bayan Duo da bir süredir Jia Lian'e göz koymuştu ve ulaşılmaz olması kendisi için üzüntü kaynağıydı. Şimdilerde onun dışarıdaki çalışma odasına taşındığını öğrenince, Jia Lian'de yiyecekle karşılaşan aç bir fare gibi çılgın bir arzu uyandırmak amacıyla, günde üç dört kere oradan geçmek için bahane bulmayı başardı. Jia Lian güvenilir oda hizmetkârlarına başvurmak zorunda kaldı.

Sadece cömert ödüller vadettiği için değil, bu delikanlılar da Bayan Duo'yla yakın temasta olduklarından, gizli buluşma kısa süre içinde ayarlandı. O gece saat onda, bütün ev halkı odalarına çekilmiş, Düşkün Duo da sarhoş bir şekilde sedirde sızmışken, Jia Lian sessizce kadının odasına süzüldü. Bayan Duo'yu görmek bile öyle uyarıcı bir etki yarattı ki sevgi sözcükleriyle başlangıç bile yapmadan hemen üzerindekileri fırlatıp işe koyuldu.

Bu kadın öyle bir fiziksel özelliğe sahipti ki vücudu bir erkek vücuduyla temas ettiğinde âdeta kemikleri eriyor ve bedeni yumuşuyordu; böylelikle partneri kendisini sanki bir tüy yığınının üzerindeymiş gibi hissediyordu; bu doğal niteliğinin yanı sıra, profesyonel bir fahişeden daha fazla numaralar ve şehvetli çığlıklarla bir erkeği heyecanlandırmayı biliyordu. Jia Lian onun bedeninde erimeyi diledi. Kadın onu daha da ateşlendirmek için son numarasını yaptı.

"Küçük kızın çiçek hastalığına yakalanmış." diye mırıldandı. "Evinde tanrıçaya ibadet ediliyor, adaklar yapılıyormuş. Birkaç gün temiz bir hayat sürüyor olmalıydın. Seni yaramaz! Benim yüzümden kendini kirletiyorsun. Hadi çabuk, hemen buradan git!"

Jia Lian'in hareketleri daha da sertleşti.

"Benim tek tanrıçam sensin!" dedi nefes nefese. "Senden başka tanrıça umurumda bile değil!"

Kadın ne kadar kışkırtıcı olduysa, Jia Lian de o kadar hovardaca kendisini ortaya koydu. Her şey bittikten sonra, uzunca bir süre beraber uzanıp karşılıklı birbirlerine yeminler eşliğinde vaatlerde bulundular ve güçlükle ayrıldılar. O günden sonra da yeminli âşıklar oldular.

Qiaojie'nin hastalığı sürecini tamamladı ve kabarcıkları giderek iyileşti. On iki gün sonra Çiçek Hastalığı Tanrıçası törenle uğurlandı, bütün aile göklere ve atalarına şükran ayinine katıldı, adaklar yapıldı, tütsüler yakıldı, karşılıklı tebrikler sunuldu ve bağışlar dağıtıldı. Bu törenler sona erince, Jia Lian dairesine ve Xifeng'a geri döndü. Atasözünün amiyane bir şekilde ifade ettiği gibi, 'Uzun bir ayrılıktan sonraki kavuşma düğün gecesinden daha iyidir.' Tabii ki o gece Jia Lian'in karısına gösterdiği sevgi alışılmıştan daha yoğundu.

Ertesi sabah Xifeng büyük hanımlara saygılarını sunmaya gittiğinde, Pinger, Jia Lian'in kullandığı yatak takımlarını ve kıyafetlerini geri getirip yerleştirmeye başladı. Şaşkınlık içinde yastık kılıfında bir tuhaflık hissetti; eliyle yoklayınca uzun, ipeksi bir saç teli buldu. Bunun manasını derhâl anlayıp saçı elbisesinin koluna sakladı. Sonra Jia Lian'in odasına gidip gülerek gösterdi.

"Bu da ne?" diye sordu.

Jia Lian saç telini görür görmez, elinden kapmak için ileri atıldı. Pinger dönüp kaçmaya kalkınca onu yakaladı ve sedire yatırıp elinden almaya çalıştı.

"Seni cadaloz! Onu bana ver, yoksa kolunu kırarım!"

"Adi şey!" diye kıkırdadı Pinger. "Ben hanımımdan gizli sana sorma zahmetine katlanıyorum, sen kabalaşıp beni tartaklıyorsun. Geri döndüğünde ona anlatayım da neler olacak görelim!"

Jia Lian hemen gülümseyerek yalvarmaya başladı.

"Ver onu bana, hadi iyi kız, güç kullanmayacağım."

Tam o anda Xifeng'ın sesini duydular. Jia Lian, Pinger'yı bıraksın mı, yoksa saçı almak için son bir gayret mi göstersin bilemedi. Sonunda fısıltıyla yalvararak onu bıraktı.

"Meleğim! Söyleme sakın!"

Tam Xifeng içeri girerken, Pinger ayağa kalkmayı başardı.

"Çabuk!" dedi Xifeng. "Sandığı açıp büyük hanımefendi için şu modeli bul."

"Peki, hanımım!" dedi Pinger.

O sandıkta modeli ararken, Xifeng Jia Lian'i gördü ve birden aklına başka bir şey geldi.

"Dışarıda kullandığı her şeyi getirdin mi?" diye sordu Pinger'ya.

"Evet, hanımım." dedi Pinger.

"Eksik bir şey kaldı mı?"

"Hayır." dedi Pinger. "Her yere dikkatlice baktım, hiçbir şey kalmadı."

"Olmaması gereken bir şey var mıydı?"

Pinger güldü.

"Eksik bir şey olmaması yeterli değil mi? Neden fazladan bir şey olsun ki?"

"Neredeyse iki haftadır dışarıdaydı. Onun temiz kaldığına güvenemem. Kim bilir ne pis işler çevirdi. Küçük arkadaşlarından geriye bir şeyler kalmış olabilir, bir küpe, fular ya da kese. Hatta saç ya da tırnak bile olabilir." dedi Xifeng gülerek.

Jia Lian korkudan sapsarı oldu. Karısının arkasından acınacak derecede suratını buruşturdu ve parmağını boynuna sürterek, susması için Pinger'yı sessizce tehdit etti. Ama o görmemiş gibi yaparak güldü.

"Böyle söylemen çok komik, Bayan Lian. Ben de aynı şeyi düşündüm ama her şeyi çok dikkatle incelememe rağmen şüpheli bir şey görmedim. Bana inanmazsan kendin bakabilirsin. Henüz hiçbir şeyi kaldırmadım."

"Aptal kız! Eğer böyle bir şey olsa, görelim diye orada bırakır mı?" dedi Xifeng ve modeli elinden alıp çıktı.

Pinger parmağıyla kendi burnunu gösterip kafasını sağa sola salladı.

"Bunun için bana nasıl teşekkür edeceksin?"

Jia Lian mutluluktan ışıl ışıl bir hâlde, anlamsız bir sürü tatlı söz söyleyerek, ona sarılmak için atıldı.

"Çok tatlı bir şeysin sen!"

Pinger onun önünde saç telini sallayıp, "Hayatımın sonuna kadar bunu sana karşı bir koz olarak tutacağım. Bundan sonra adımlarına dikkat edeceksin. Bana karşı iyi olursan ne âlâ. Yoksa ağzımdaki baklayı çıkarırım." dedi.

"Tamam, tamam! İyi sakla o zaman. Sakın bulmasına izin verme!"

Onu gafil avlamak için böyle söyleyip, savunması gevşer gevşemez elinden saçı kaptı.

"Belki de sende kalmasa daha iyi olur!" dedi gülerek. "Bende kalırsa onu yakıp meseleyi kapatabilirim." Saç telini çizmesinin içine soktu.

Pinger öfkeyle dişlerini sıktı.

"Alçak! Nehri geçince köprüyü yıkıyorsun, senin tarzın bu, değil mi? Bir daha senin için yalan söylememi bekleme sakın!"

Öfkeli hâli Jia Lian'in şehvet düşkünü gözlerine çok çekici göründü. Kollarını kıza dolayıp kendisinin olması için yalvardı. Ama Pinger onun elinden kurtuldu, onu hayal kırıklığı içinde iki büklüm bırakıp odadan kaçtı.

"Küçük şıllık!" diye küfretti Jia Lian arkasından. "İnsanı mahsus kışkırtıp sonra da kaçıyor!"

"Kim kışkırttı seni?" dedi Pinger pencereden, gülerek. "O kadar azgın olmamalısın! Sırf seni rahatlatmak için hanımımı kendimden nefret mi ettireyim?"

"Onun için endişelenmene gerek yok." dedi Jia Lian. "Bugünlerde gerçekten kendimi kaybedip o suratsız kaltağa temiz bir dayak atacağım, burada efendinin kim olduğunu anlayacak. Hırsızmışım gibi gizlice beni gözetliyor. Kendisi erkeklerle istediği gibi konuşuyor ama ben başka bir kadına tek kelime bile edemiyorum. Birisine biraz yanaşsam hemen şüphelenmeye başlıyor. Ama kendisi Bao'yla, Rong'la ya da bir başkasıyla konuşup şakalaşıyor, o zaman sorun yok! Dur sen! Birilerini görmesini yasaklayayım bakalım!"

"O seni kıskanmakta haklı!" dedi Pinger. "Ama senin onu kıskanmaya hiç hakkın yok. Erkekler söz konusu olduğunda her zaman dürüst ve güvenilirdir. Ama sen, her yaptığın şeyde, aklında bir pislik vardır. Onu bırak, beni bile endişelendiriyorsun!"

"Kapa çeneni! İkiniz de aynısınız. Sanki siz çok mükemmelsiniz. Pislik peşinde olan sadece benim! Önünde sonunda ikinizle de hesaplaşacağım!"

Tam o anda Xifeng avluya adımını atıp Pinger'yı pencerenin önünde dururken gördü.

"Konuşmak istiyorsan, neden içeri girmiyorsun? Dışarı çıkıp pencereden bağırmanın ne anlamı var?"

"Aynen öyle!" dedi Jia Lian odadan. "Onu gören de odada üzerine saldırmayı bekleyen bir kaplan var sanır."

"Neden odada onunla yalnız kalayım?" diye sordu Pinger.

"Bundan iyi neden mi olur?" dedi Xifeng alaycı bir şekilde gülerek.

"Benim için mi söylüyorsun bunu?" dedi Pinger.

"Başka kim için olacak?" dedi Xifeng.

"Bana sonra pişman olacağım şeyler söyletme!"

Pinger kenarda durup kapı perdesini hanımı için kaldıracağına, ondan önce içeri girip perdeyi yüzüne kapattı. Oturma odasından geçip arka odalardan birine gitti.

Xifeng perdeyi kendisi kaldırıp içeri girdi.

"Pinger'nın nesi var? Bana üstünlük taslamak için aklını kaçırmış olmalı! Dikkat etsen iyi olacak, küçük kaltak!"

Jia Lian kahkahalarla kendisini sedire attı.

"Bravo! Pinger'yı hiç böyle bilmezdim!" dedi ellerini çırparak. "Bundan sonra bu kızı daha ciddiye alacağım."

"Onu şımartan sensin. Bundan seni sorumlu tutuyorum!"

"Yo!" dedi Jia Lian. "Eğer canınız kavga etmek istiyorsa, ben aranıza girip de bütün yumruklara muhatap olamam, en iyisi ortadan kaybolayım!"

"Gidip nereye saklanacaksın?"

"Merak etme, gidecek yerim var." dedi Jia Lian ve kalktı.

"Dur!" dedi Xifeng. "Seninle konuşmak istediğim bir şey var.

Bunun ne olduğunu öğrenmek için sonraki bölümü okumalısın.

Erdemli hizmetçiler her zaman kederlidir,

Çekici eşler öteden beri kıskançlığı bilir.

22. BÖLÜM

Baoyu bir opera aryasında Zen aydınlanmasını bulur.

Fener bilmeceleri kötü ifadeleriyle Jia Zheng'ı üzer.

Xifeng'ın kendisine bir şey danışacağını duyan Jia Lian durdu ve ne olduğunu sordu.

"Ayın yirmi birinde Baochai'in yaş günü." dedi Xifeng. "Bu konuda ne yapmayı düşünüyorsun?"

"Ben ne bileyim?" dedi Jia Lian. "Sen bir sürü büyük yaş günü kutlaması düzenledin. Şimdi birdenbire neden bu kadar çaresiz oluverdin?"

"Yetişkinlerin yaş günü kutlamaları planlandığında her şeyin belli bir kuralı var. Ama Baochai ne tam olarak yetişkin ne de çocuk. Bu yüzden senin tavsiyeni soruyorum."

Jia Lian başını önüne eğip bir süre düşündü.

"Artık yeteneğini kaybetmişsin!" dedi. "Daiyu'nün yaş günü önünde örnek olarak duruyor. Onun için yaptıklarını Baochai için de aynen tekrarlayabilirsin."

"Sence ben bunu düşünmedim mi?" dedi Xifeng, küçümseyerek. "O kadar aptal değilim! Mesele şu ki dün Büyükanne Jia, herkesin yaşını ve yaş gününü sorduğunda, Baochai'in bu yıl on beşine girdiğini öğrenmiş. Bu, büyük çaplı bir kutlamayı gerek-

tirmese de bir tür reşit olma durumu. Büyükanne bunu duyunca kutlamayı kendisi üstlenmek istedi. Bu durumda Daiyu için yaptığımız gibi olamayacağı açık."

"O zaman Daiyu için hazırladıklarına biraz daha eklemeler yapabilirsin."

"Ben de öyle düşünmüştüm." dedi Xifeng. "Ama bir şey yapmadan önce senin ne düşündüğünü öğrenmek istedim çünkü kendi inisiyatifimle bir şeyler eklemek ve sana danışmadığım için söylendiğini duymak istemedim."

"Tamam, tamam, kısa kes!" dedi Jia Lian ama kızgın değildi. "Birdenbire bu düşüncelilik nereden çıktı? Neden sürekli beni işe karıştırıyorsun? Bende kabahat bulma da bu bana yeter! Bana danışmadığın için sızlanacak değilim."

Böyle söyleyip odadan çıktı ama nereye ve kime gittiği bizi ilgilendirmiyor.

Şimdi Shi Xiangyun'e dönelim. Yeni yıl tatilinin büyük bir kısmını Jialarla geçirdikten sonra, eve dönme zamanı gelmişti ama Büyükanne Jia, Baochai'in yaş gününü beklemesi ve opera gösterilerini kaçırmaması için ısrar etti. Xiangyun kalmayı kabul etti ve evine birisini gönderip planlandığından biraz daha fazla kalacağını haber verdi ve Baochai'e yaş günü hediyesi olarak vermek üzere kendi nakışlarından iki parça göndermelerini istedi.

Baochai, ilk geldiği andan itibaren, uysal ve güvenilir mizacından dolayı Büyükanne Jia'nın ona kanı kaynamıştı. Şimdi de ilk büyük yaş gününü Jiaların evinde geçireceğinden yaşlı kadın bunun unutulmaz bir şey olmasını istiyordu. Kendi kesesinden yirmi tael gümüş alıp Xifeng'ı çağırttı ve şarapla kutlama etkinlikleri için harcamasını söyledi. Xifeng bu vesileyle yaşlı kadına takıldı.

"Eğer büyük hanım torununun yaş gününün kutlanmasını istiyorsa, kutlama yapılacak demektir; hiç itirazsız hepimiz buna balıklama dalmak zorundayız! Ama eğer gösteri sergilenmesini de istiyorsa, o zaman biraz eğlenceli olması için bunun bedelini ödemesi gerekecek. Son dakikaya kadar bekleyip küflü bir yirmilikle ev sahipliği yapmak yerine, yıllardır biriktirdiği özel tasarrufundan bir şeyler daha vermesi lazım. Bu, geri kalan masrafları

bizim karşılamamızı istemenin başka bir yolu sanırım. Gerçekten eliniz darda olsa, mesele yok ama kutularınızdan her şekil ve ebatta altın ve gümüş taşıyor. Bu cimrilikten başka bir şey değil! Unutmayın büyükanne, ölümsüz olduğunuzda sizi başının üzerinde Wutai Dağı'na taşıyacak tek kişi Baoyu olmayacak. Başka torunlarınız da var! Her şeyi ona bırakmak zorunda değilsiniz. Geri kalanlar yeterince iyi olmasak bile, bize karşı bu kadar sert olmanıza gerek yok. Yirmi tael! Gerçekten parti ve oyunlar için yeterli olacağını düşünüyor musunuz?"

Oradaki herkes bir kahkaha kopardı, hatta Büyükanne Jia bile.

"Şuna bir bakın hele!" dedi, gülerek. "Ben de sivri dilli olduğumu sanıyordum ama ona yetişemem bile. Lak, lak, lak! Âdeta çan tokmağı! Kayınvaliden bile benimle tartışmaya kalkışmıyor. Sen göze göz, dişe diş karşılık veriyorsun! Benimle uğraşma!"

"Kayınvalidem de Baoyu'ye sizin kadar düşkün." dedi Xifeng, gülerek. "Benim dertlenecek hiç kimsem yok. Siz de bana sivri dilli diyorsunuz!"

Xifeng'ın numaradan surat asışı yaşlı kadını yine kahkahaya boğdu. Kendisine şaka yapılmasından hoşlanırdı ve Xifeng'ın takılmaları onu keyiflendirdi.

O gece gençler Büyükanne Jia'ya saygılarını sunmak için toplanıp, odalarına çekilmeden önce bir süre sohbet ettikten sonra, yaşlı kadın Baochai'e en çok hangi oyunları ve yemekleri sevdiğini sordu. Baochai büyükannesinin de bütün yaşlı kadınlar gibi, canlı gösteriler ve tatlı, yumuşak yiyecekler sevdiğini bildiğinden, tercihlerini bu doğrultuda yaptı. Yaşlı kadın çok memnun oldu.

Ertesi gün, Baochai'e çeşit çeşit giysiler ve süs eşyaları hediye edildi. Wang Hanım, Xifeng, Daiyu ve diğerleri de kendi statülerine göre katkıda bulundular. Ama bu konuda ayrıntıya girmeye gerek yok.

Sonunda ayın yirmi biri geldi. Büyükanne Jia'nın dairesinin dışındaki avluya küçük bir sahne kuruldu; genç oyunculardan oluşan yeni bir grup, *Kunqu* ve *Yiyang* operalarını sergilemek üzere tutuldu. Dairenin ana salonunda, küçük masalarla dışarıdaki sahneye dönük bir yarım daire oluşturuldu ve ziyafet ha-

zırlıkları yapıldı. Dışarıdan kimse davet edilmedi. Şeref konukları Xue teyze, Shi Xiangyun ve Baochai'in kendisiydi. Diğerleri aile üyeleriydiler.

O sabah erkenden Baoyu, Daiyu'yü etrafta göremeyince, odasına bakmaya gitti; sedirde uzanırken buldu onu.

"Kalksana, gelip bir şeyler ye!" dedi. "Oyuncular biraz sonra başlayacaklar. Bana sevdiğin bir oyun söyle de onu isteyeyim."

"Beni memnun etmeye o kadar hevesliysen, başkasının yaş gününden yararlanmamı beklemek yerine, bana özel bir grup tutup sevdiğim oyunları oynatmalısın." dedi Daiyu, soğuk bir şekilde. "Olsun, boş ver!" dedi Baoyu. "Sana özel bir grup tuttuğumuzda, sen de başkalarına seçme şansı verirsin."

Kızı çekiştirip sedirden kaldırdı, el ele dışarı çıktılar.

Kahvaltıdan sonra oyunları seçme zamanı geldi. Büyükanne Jia, Baochai'in tercihini söylemesini istedi. Kız önce bu şerefi kabul etmedi ama onun yaş günüydü ve sonunda *Batıya Yolculuk*'tan "Maymun" parçasını seçti. Bu, Büyükanne Jia'nın da sevdiği bir parçaydı. Sonra Xue teyzeden seçmesi istendi ama zaten kendi kızı seçim yaptığından, reddetti. Büyükanne Jia ona baskı yapmadı ve Xifeng'a geçti. Xifeng normalde kayınvalidesi ve yengesinden önce davranmayı istemezdi ama emir büyük yerden gelince uyulması gerekiyordu. Yaşlı kadının komik ve hicivli şeyler içeren, canlı oyunlardan hoşlandığını bildiği için, bu türde bir şey eksik kalmasın diye, *Liu Er Kıyafetlerini Rehine Veriyor* adındaki oyunu seçti. Tahmin ettiği gibi, Büyükanne Jia bu seçime daha da memnun oldu.

Sonra Daiyu'ye bir seçim yapması söylendi. O sırasını Wang Hanım ve diğer hanımefendilere bırakmak istedi.

"Bugün biraz eğlenmeniz için siz gençleri buraya getirdim." diye ısrar etti Büyük Hanımefendi Jia. "Tadını çıkarmanızı istiyorum. Boş ver diğerlerini! Bütün bu gösteri ve ziyafeti onlar için hazırlatmadım. Hepsi burada oldukları için şanslılar, bedava oyun seyredip güzel şeyler yiyecekler; onlara seçim yaptıracağımı düşünme sakın!"

Buna herkes güldü, sonra Daiyu bir oyun seçti. Onun ardın-

dan Baoyu, Xiangyun, üç Jia kızı ve Li Wan seçimlerini yaptılar. Küçük oyuncular seçim sırasına göre oyunları sergilediler.

Ziyafete sıra geldiğinde, bu kez Büyükanne Jia tekrar Baochai'in tercihini sordu. O da *Manastır Kapısındaki Sarhoş Rahip Zhishen*'i istedi.

"Neden böyle gürültülü oyunlar seçiyorsun?" diye karşı çıktı Baoyu.

"Söylediklerine bakılırsa, bunca yıldır izlediğin oyunlardan hiçbir şey öğrenmemişsin." dedi Baochai. "Hem müziği hem de sözleri bakımından muhteşem bir oyundur bu."

"Gürültülü oyunlara dayanamıyorum." dedi Baoyu. "Hiçbir zaman."

"Eğer buna gürültülü diyorsan, ne dediğini bilmiyorsun demektir. Buraya gel de sana anlatayım. *Manastır Kapısındaki Sarhoş Rahip Zhishen,* kuzey tarzındaki *Dian Jiang Chun* serisinden biri. Bu da müzikal açıdan hareketli ve güçlü bir tarzı olduğu anlamına gelir. Tabii ne kadar mükemmel olduğunu söylemeye gerek yok. Bunun da ötesinde, sözleri de çok iyi. Hele bir de *Tırmanan Asma* aryası var ki özellikle harika."

Baoyu'nün ilgisini çekti ve sandalyesini kıza daha da yaklaştırıp, biraz söylemesi için yalvardı. Baochai diğerlerini rahatsız etmemek için sesini alçaltıp söylemeye başladı.

Erkek gözyaşlarımı silerim,

Bu keşiş evinden giderim.

Lotus Taht'ın altında başımı tıraş eden,

Canım efendim, sana teşekkür ederim.

Seninle kalmak yokmuş kaderimde,

Veda edeceğim sana kısa sürede,

Çıplak ve yalnız gezerim yeryüzünde,

İstemem ne bir eşya ne bir elbise,

Yeter hasır bir sandalet, kırık bir kâse,

İstediğim her yere gitmeye!

Baoyu büyülenmiş bir hâlde, başını sallayarak ve dizine vurup tempo tutarak dinledi. Baochai şarkısını bitirince, sözlerin mükemmelliğini coşkulu bir şekilde onayladı ve engin bilgisi için kızı tebrik etti.

"Şşş!" dedi Daiyu, Baoyu'ye doğru dönerek. "Biraz sessiz olup oyunu izler misin? *Manastır Kapısındaki Sarhoş Rahip Zhishen* bu, *General Deli Numarası Yapıyor* değil!"

Xiangyun buna güldü.

Akşama kadar oyunları seyretmeye devam ettiler. Büyükanne Jia özellikle kahraman ve soytarı rollerini oynayan oyuncuları çok beğendi. Son gösteri de bittiğinde, onların yanına gelmelerini istedi. Yakından inceleyince, çok daha sevimli olduklarını gördü ve yaşlarını sordu. Kahraman on bir, soytarıysa dokuz yaşındaydı! Bunu duyan herkes çok şaşırdı. Büyükanne Jia onlara masadaki lezzetli yiyeceklerden ikram edilmesini istedi, ayrıca grup üyesi olarak alacaklarının yanı sıra fazladan para verildi.

Bu arada Xifeng bir şeye takılmış gibi görünüyordu.

"Bu çocuk makyaj yapınca tanıdığımız birine benzemiş. Fark etmediniz mi?" dedi.

Baochai kimi kastettiğini anladı ama sadece güldü. Baoyu de tahmin etti ama söylemeye cüret edemedi. Sadece Xiangyun patavatsızlık edip söyleyiverdi.

"Ben biliyorum! Tıpkı Kuzen Daiyu'ye benziyor."

Baoyu ona ters ters baktı ama artık çok geçti. Xiangyun'ün cevabı, kıza daha dikkatli bakmalarına neden oldu. Benzerlik o kadar çarpıcıydı ki hepsi kahkahayı bastılar. Kısa bir süre sonra herkes dağıldı.

O akşam Xiangyun üzerini değiştirirken Cuilu'dan eşyalarını toplamasını istedi.

"Acelen ne?" diye sordu hizmetçi kız. "Gitme zamanı gelince toplanırız. Daha çok zaman var."

"Yarın sabah gidiyoruz. Daha fazla kalmanın ne anlamı var? Bizi burada istemedikleri bakışlarından belli oluyor."

Baoyu tesadüfen bu sözlere kulak misafiri oldu ve hemen içeri girip kızın elini tuttu.

"Sevgili kuzen, beni yanlış anladın." dedi. "Diğerleri Kuzen Lin'in ne kadar hassas ve kolay kırılan biri olduğunu bildiklerinden, onu üzmemek için seslerini çıkarmadılar. Sen bunu fark etmeden birden söyleyince, üzüleceğini bildiğimden sana öyle baktım. Senin adına endişelendim çünkü seni kırmasından korktum. Bana kızman gerçekten büyük haksızlık! Sen değil de bir başkası olsa, kırılıp kırılmamasına hiç aldırmazdım. Başkaları için o kadar endişelenmem."

Xiangyun sinirli bir şekilde elini sallayıp onu susturdu.

"Güzel sözlerini başkalarına sakla. Boşuna benim için harcama. Belli ki Kuzen Lin'le aynı sınıftan değilim. Başkalarının ona gülmesinde sorun yok ama ben bir şey söylesem hemen suçlu oluyorum. Onun hakkında konuşmaya layık değilim. O evin küçük hanımefendisi, bense küçük bir hiç!"

"Ben sadece seni düşündüm ama sen beni yanlış anladın." dedi Baoyu, büyük bir üzüntü içinde. "Kötü bir niyetim varsa, şu anda toz olup on bin ayak altında ezileyim!"

"Saçma sapan yeminler konusunda çok beceriklisin!" dedi Xiangyun. "Şimdi bunun zamanı değil. Bu laflarını, sözünü ettiğin hassas ve kolay kırılan kişiye sakla. O seni nasıl idare edeceğini iyi biliyor. Bende deneme çünkü bu beni sinirlendiriyor!"

Bunları söyleyip Büyükanne Jia'nın dairesindeki iç odaya gitti ve öfkeyle kendisini sedire attı.

Baoyu üzüntü içinde Daiyu'ye bakmaya gitti. Herhâlde kız da onu bekliyordu ki odaya girer girmez, onu dışarı doğru itip kapıyı yüzüne kapattı. Bu davranışına bir anlam veremeyen Baoyu, usulca pencereden seslendi.

"Dai, sevgili Dai!"

Ama Daiyu duymazdan geldi.

Baoyu başını önüne eğip, üzgün üzgün kalakaldı orada. Xiren neler olduğunun farkındaydı ama müdahale etmesi için uygun bir zaman olmadığına karar verdi. Böylece Daiyu gittiğini sanıp

kapıyı açana kadar, Baoyu orada aptal aptal dikildi. Kız hâlâ orada olduğunu görünce ikinci kez yüzüne kapıyı çarpma insafsızlığı göstermedi. Arkasını döndü ve yatağının üzerine kıvrılıp yattı. Baoyu arkasından odaya girdi.

"Her şeyin bir nedeni vardır, her zaman." dedi. "Eğer bunu insanlara söylersen, kendilerini kötü hissetmezler. Ortada hiçbir neden yokken, birdenbire bana kızamazsın. Ne oldu?"

"Bana sorma!" dedi Daiyu, soğuk soğuk. "Bilmiyorum. Ben sadece gülmek için bir oyuncuyla karşılaştırılacak, bir alay konusuyum."

"Karşılaştırmayı ben yapmadım. Gülmedim de! Bana neden kızıyorsun?"

"Keşke yapsaydın!" dedi Daiyu. "Senin davranış tarzın, diğerlerinin karşılaştırıp gülmelerinden çok daha beterdi!"

Baoyu kendisini nasıl savunacağını bilemeyip sustu.

"Bunu da bağışlayabilirdim." diye devam etti Daiyu. "Ama Yun'e bakışın? Bununla ne demek istedin? Sanırım biliyorum. Benim dengimmiş gibi şakalaşarak kendisini küçültmemesi için bir uyarıydı. Çünkü o soylu bir ailenin kızı, bense bir hiçim. Eğer bana şaka yaparsa, ben de karşılık veririm, bu da onun için onur kırıcı olur. Bunu kastettin değil mi? Ah evet, çok iyi niyetlisin. Ama ne yazık ki o senin iyi niyetini istemedi ve sana sinirlendi. Sen de beni kırmak pahasına, ne kadar hassas ve kolay kırılan biri olduğumu söyleyerek onu teselli etmeye çalıştın. Beni üzmesinden korktun, değil mi? Sanki beni üzüp üzmemesi ya da ona kızıp kızmamam seni çok ilgilendiriyormuş gibi."

Baoyu, Xiangyun ile konuştuklarını duyduğunu anladı. Sadece araları bozulmasın diye olaya müdahale etmişti ama iyi niyetlerinin sonucunda iki taraftan da azar işitmişti. Bu ona bir iki gün önce okuduğu, *Zhuangzi*'dan bir paragrafı hatırlattı:

"Yetenekliler çok çalışırlar, bilgeler endişe doludurlar ama hiçbir becerisi olmayanların hırsı da yoktur. Yiyip içip, ipinden kurtulmuş tekne gibi özgürce dolaşırlar."

Bir tane daha vardı:

"Dağdaki ağaçlar baltayı davet ederler, tatlı kaynaklar kendi kendilerini kirletirler."

Düşündükçe daha da kederleniyordu.

"Birlikte yaşadığım birkaç kişiyle bile geçinemiyorsam, ileride ne yapacağım?" dedi kendi kendine.

Bu noktada artık tartışacak daha fazla bir şey yok gibi geldi ona. Odasına gitmek üzere döndü.

Daiyu, böyle hiçbir şey demeden, suratını asarak odasına gittiğine göre, olanlara çok üzülmüş olduğunu fark etti. Ama bu onu daha da öfkelendirdi.

"Git bakalım!" diye seslendi arkasından. "Bir daha da geri gelme! Benimle de konuşma artık!"

Baoyu duymazdan geldi. Doğru odasına gidip kendisini yatağına attı, gözlerini tavana dikerek yattı. Xiren neler olduğunu bildiği hâlde, şimdilik bu konuda konuşmaya yeltenmedi ve neşeli bir konuyla dikkatini dağıtmaya çalıştı.

"Sanırım bugünden sonra daha çok oyun sergilenecek, değil mi? Bayan Bao da karşılığında bir parti verecektir mutlaka."

"Verip vermemesinden bana ne?" dedi Baoyu, pek alışılmadık bir tarzda.

"O da ne demek öyle?" diye tekrar denedi Xiren, canlılıkla. "Yeni yılın başlangıcındayız, bütün hanımefendiler ve kızlar eğleniyorlar. Senin böyle dalgın dalgın dolaşmanı görmek istemeyiz."

"Eğlenip eğlenmemelerinden bana ne?" dedi Baoyu.

Xiren güldü.

"Onlar ellerinden geldiğince nazik olmaya çalışırlarken, sen de aynı şeyi deneyemez misin? Karşılıklı özen gösterilmesi herkes için daha iyi olmaz mı?"

" 'Karşılıklı özen' mi? Ne demek istiyorsun?" dedi Baoyu, cılız bir sesle. "Onlar istiyorlarsa özen gösterebilirler. Benim kaderim farklı: Bu dünyada çıplak ve arkadaşsız dolaşmak."

Aryadan o dizeyi hatırlayınca gözlerinden yaşlar süzüldü. Xiren

bunu görüp hiç sesini çıkarmadı. Baoyu bu dizenin sözlerini düşünüp tadını çıkarıyordu. Sonunda hıçkırarak ağlamaya başladı. Yerinden kalkıp masasına gitti, bir fırça aldı ve bir Budist metni benzetmesi yaptı:

Sen beni sınarsan, ben de seni sınarım;

Kalplerimizi ve zihinlerimizi de sınarız.

Sınanacak bir şey kalmayana dek bunu yaparız.

Pekâlâ da buna sınama adını koyarız,

Başka hiçbir şeyi böyle adlandıramayız,

Ayaklarımızı dayayacak bir yer kurarız.

Bunu yazmakla da tatmin olmadı. Kendisi aydınlanmış olsa bile, bunu okuyan birisinin aynı aydınlanmayı paylaşmayacağından korktu. *Tırmanan Asma* aryasının sözleri kafasında dolaşırken amacını anlatmak için bir başka dörtlük daha ekledi. Bitirince yüksek sesle kendi kendine hepsini okudu, sonra harika bir özgürlük duygusuyla yatağına gidip uykuya daldı.

Baoyu'nün aniden gidişi konusunda meraklanan Daiyu, güya Xiren'i görmek istemiş gibi, bakmaya geldi. Xiren, Baoyu'nün uyuduğunu söyleyince geri dönen Daiyu'ye gülerek seslendi.

"Durun bir dakika, küçük hanım! Burada bir not var. Belki ne yazdığını görmek istersiniz?"

Baoyu'nün Budist metnini ve 'Tırmanan Asma' dizelerini yazdığı kâğıdı Daiyu'ye uzattı. Kız, son tartışmalarının etkisiyle yazmış olabileceğini anladı ve hem şaşırdı hem de biraz üzüldü. Ama sadece, "Bu bir şaka, ciddi bir şey değil!" dedi Xiren'e.

Kâğıdı yanına alıp odasına götürdü ve Xiangyun'e gösterdi. Ertesi gün Baochai'e de okuttu. Baochai ikinci şiire baktı. Şöyle diyordu Baoyu:

Eğer 'ben' diye bir şey yoksa, 'sen' diye de yoktur,

Seni yanlış anlıyorsa pişmanlık boştur.

Özgürce gelir, özgürce giderim.

Kendimi ne sevince ne hüzne veririm.

Yakını da uzağı da hısımların hepsi birdir,

Bütün bu sıkıntının gereği nedir?

Bugün gördüm ki bunlar beyhudedir.

Bundan sonra ilk şiiri okuyup güldü.

"Demek ki yaşadığı aydınlanma buymuş! Sanırım bu benim suçum. Dün ona okuduğum arya yüzünden oldu bunlar. Eğer doğru dürüst anlaşılmazlarsa, Taocu öğretiler ve Zen paradoksları insanları kolaylıkla böyle yoldan çıkarabilir. Bu tür saçmalıkları ciddiye almaya ve kafasına takmaya başlarsa, kendimi asla affetmeyeceğim. Hepsi o arya yüzünden!"

Kâğıdı yırtıp parçaladı ve hizmetçilerden birine verdi.

"Bunu hemen yak!" dedi.

Daiyu ona güldü.

"Keşke bunu yapmasaydın! Eğer ikiniz de benimle gelip ona soracağım soruyu dinlerseniz, bu saçmalığı aklından tamamen çıkaracağımı size garanti ediyorum." dedi.

Böylece üç kız beraber Baoyu'nün odasına gitti.

"Baoyu, sana bir soru sormak istiyorum." dedi Daiyu, ciddi bir ifadeye bürünerek. " 'Bao' diğer her şeyin en değerlisi, 'yu' da diğer her şeyin en serti demektir. Peki, nerede senin değerliliğin, nerede senin sertliğin?"

Baoyu cevap veremeyince, kızlar ellerini çırparak güldüler.

"Ha, ha, ha! Cevap veremiyor. Bir Zen öğrencisi için fazla ahmak görünüyor!"

Son iki dizende:

Başka hiçbir şeyi böyle adlandıramayız,

Ayaklarımızı dayayacak bir yer kurarız.

demişsin." dedi Daiyu. "Ama bence küçük bir eksik var. İki dize de ben ekleyeyim, izninle:

Ne zaman ki ayaklarımızı dayayacak bir yer yoktur,

O zaman huzur ve özgürlük için en iyisi budur."

"Evet, bu daha iyi oldu!" dedi Baochai. "Gerçek bir 'sezgi' ortaya koyuyor! Eski günlerde Altıncı Patrik Huineng bir öğretmenini aramak için Shaozhou'ya ilk geldiğinde, Beşinci Patrik Hongren'in Huangmei Dağı'ndaki manastırda yaşadığını duymuş; mutfakta aşçı olarak çalışmaya başlamış. Beşinci Patrik bir halef seçmek istediği zaman, her bir rahipten bir Budist metni yazmasını istemiş. Kıdemli talebesi Shenxiu şöyle yazmış:

Bedenimiz Bilgelik Ağacı gibi,

Zihnimizse parlak bir ayna.

Onu temiz ve cilalı tut ki

Toz engel olmasın ışığı yansıtmasına!

"Mutfakta pirinçlerin kabuklarını ayıklayan Huineng bunu duymuş ve seslenmiş: 'Hiç fena değil ama tam olarak doğru sayılmaz!' Sonra kendisi bir metin okumuş:

Ne bedenimiz Bilgelik Ağacı,

Ne de zihnimiz parlak bir ayna.

Aslında hiçbiri yoksa,

Duracak yeri yok tozun da."

"Beşinci Patrik, halefi olduğunun bir işareti olarak hemen ona cüppesini ve sadaka kâsesini vermiş. Kuzen Bao'nın yazdıklarına yaptığın ekleme de aynen böyle, Dai. Sadece bir tek şey var, senin sorularına cevap veremedi. Onun böylece bu işten sıyrılmasına izin vermeyeceksin herhâlde."

"Cevap verememek yenilgiyi kabul etmektir." dedi Daiyu. "Artık cevap verse de sayılmaz. Galip olarak tek şartım, bundan sonra Zen hakkında konuşmasının yasak olması. Görüyorsun ya." dedi Baoyu'ye dönerek. "Baochai ve ben bile bu konuda senden çok şey biliyoruz. Zen otoritesiymişsin gibi ortaya çıkman çok komik oluyor!"

Baoyu gerçekten de aydınlanma yaşadığına inanmıştı ama

şimdi birden Daiyu cevaplayamadığı sorularıyla onu yenince ve Baochai, bildiğini bile düşünmediği patriklerin söylemlerinden söz edince, bu konulardaki bilgilerinin kendisininkinden çok daha ileride olduğunu anladı. Anlayışları üstün olan bu kızlar bile aydınlanmadan o kadar uzaktalarsa, kendisinin bu yolda ilerlemeye çalışmasının zaman kaybı olduğunu düşünerek avundu. Bu rahatlatıcı sonuca varınca, Daiyu'nün şartını gülerek kabul etti.

"Zen otoritesi olmak isteyen kim? Şaka yaptım!"

Böylece dördü meseleyi tatlıya bağladı.

Sonra İmparator Eşi'nin Saray'dan biriyle bir fener bilmecesi gönderip, tahmin etmelerini istediğini öğrendiler. Cevabı konusunda tahminlerde bulunduktan sonra, her biri birer bilmece hazırlayıp göndereceklerdi.

Bunu duyar duymaz dördü hızla Büyükanne Jia'nın kabul salonuna gittiler. Genç bir harem ağası, üzerine bilmeceleri asmak için, beyaz bezden, tepesi düz, kare bir fener getirmişti. Bir bilmece asılı duruyordu, hepsi okumak için etrafına toplanınca harem ağası talimatları verdi.

"Genç hanımlar tahmin ettiklerinde, cevaplarını kimseye söylemeden bir kâğıda yazacaklar, mühürleyip Saray'a götüreceğiz. Majesteleri hangisinin doğru olduğuna bakacak."

Baochai fenere yaklaştı, dörtlük şeklinde yazılmış olan bilmeceyi okudu. Oldukça sıradan bir şeydi ama yaratıcılığını övmek zorunda hissetti kendisini ve tahmin etmenin güç olduğunu söyledi. İlk bakışta çözdüğü hâlde, cevabı düşünüyormuş gibi yaptı. Baoyu, Daiyu, Xiangyun ve Tanchun da tahminlerini yapıp yazmaya koyuldular. Jia Huan ile Jia Lan da çağrıldı; onlar da epey bir kafa karışıklığından sonra bir şeyler yazdılar. Ardından herkes kendi seçtiği bir nesne üzerine birer bilmece hazırladı, bir parça kâğıda yazıp fenerin üzerine astı. Harem ağası feneri alıp gitti.

Akşama doğru harem ağası geri gelip, İmparator Eşi'nin sonuçlar hakkında söylediklerini iletti.

"Ekselanslarının bilmecesini Bayan Ying ve Efendi Huan hariç herkes doğru tahmin etti. Küçük hanımlar ve beyler tarafından kendisine gönderilen bilmecelerin cevaplarını düşündü ama doğru olup olmadıklarını bilmiyor."

Sonra yazılı olan cevapları onlara gösterdi. Bazıları doğru, bazıları yanlıştı ama yanlış cevaplanan bilmecelerin sahipleri de hepsinin doğru olduğunu söylediler.

Bunun üzerine harem ağası İmparator Eşi'nin bilmecesini doğru cevaplayanlara ödüllerini verdi. Her biri Saray sanatkârları tarafından yapılan birer fil dişi kutu ve bambudan çay malzemeleri aldılar. Sadece Yingchun ve Jia Huan hiçbir şey alamadılar. Yingchun bunu bir şaka olarak değerlendirip aklından çıkardı ama Jia Huan çok bozuldu. Kendi bilmecesi hakkında harem ağasının söyledikleri her şeyi daha da berbat etti.

"Ekselansları Efendi Huan'ın bilmecesinin cevabını tahmin edemedi çünkü bir anlam veremedi. Geri getirip ne demek olduğunu sormamı istedi."

Merak eden herkes bilmeceyi okumak için toplandı.

"Sekiz köşesi olan büyük ağabey bütün gün yatakta oturur;

İki boynuzu olan küçük kardeş çatıda çömelir."

Okumayı bitirdiklerinde büyük bir kahkaha koptu. Jia Huan harem ağasına cevabı söyledi, birincisi yastık, ikincisi hayvan başıydı. Harem ağası bunu not ederek ikram edilen çayı içip gitti.

Yuanchun'ün keyfinin yerinde olduğunu anlayan Büyük Hanımefendi Jia çok memnun oldu. Onu örnek alıp bir bilmece partisi düzenlemeye karar verdi. Hemen pano şeklinde zarif bir fener yapılmasını ve salona yerleştirilmesini emretti. Fener hazırlanıp getirilince, tüm kızların ve delikanlıların birer bilmece uydurup, kimseye göstermeden kâğıtlara yazmalarını ve fenerin üzerine yapıştırmalarını istedi. Sonra en iyi kokulu çaylar ve çeşit çeşit lezzetli yiyecekler, ödül olarak verilecek hediyeler hazırlandı, artık başlayabilirlerdi. Jia Zheng işten dönünce annesinin heyecanını gördü ve kendisi de akşam eğlenceye katıldı. O da yiyecekler ve ödüller hazırlattı, renkli fenerler yakıldı; görmesi için annesini davet etti. Üç masa kurulmuştu. Büyükanne Jia, Jia Zheng, Baoyu ve Jia Huan sedirdeki masaya oturdular. Wang Hanım, Baochai, Daiyu ve Xiangyun aşağıdaki masada, Yingchun, Tanchun ve Xichun de diğer masada yerlerini aldılar. Her yer dadılar ve refakatçi hizmetçilerle doluydu. Li Wan ve Xifeng iç odada kendilerine bir masa hazırlattılar.

"Benim küçük Lan'ım nerede?" dedi Jia Zheng, masaların hiçbirinde Jia Lan'ı görmeyince.

Dadılardan biri iç odaya, Li Wan'e sormaya gitti. Kadın kayınpederine saygıdan ayağa kalkarak cevap verdi.

"Büyükbabası onu davet etmediği için gelmek istemedi."

Bu, Jia Zheng'a iletildi.

"İnatçı ufaklık, bir karar verdi mi dönmez!" dediler diğerleri, kahkaha atarak.

Jia Zheng hemen Jia Huan ile iki yaşlı hizmetçiyi onu alıp getirmeleri için gönderdi. Çocuk gelince Büyük Hanımefendi Jia onu masada yanına oturttu ve bir avuç fındıkla kuru meyve verdi. Küçük çocuğun varlığı masada eğlence ve sohbet konusu oldu. Ama çok uzun sürmedi.

Böyle durumlarda normalde en çok Baoyu konuşurdu ama şimdi babası varken diğerlerinin söylediklerine "evet" ya da "hayır"dan fazlasını söylemiyordu. Ötekilere gelince, Xiangyun, çok korumalı büyütülmesine rağmen tam bir çenebaz olsa da bu akşam o da Jia Zheng'ın yanında dilini yutmuş gibiydi; Daiyu en uygun durumlarda bile, doğasının bir parçası olan aristokrat ağırlıktan dolayı, topluluk içinde çok konuşma eğiliminde değildi; doğruluk konusundaki aşırı titizliği her zaman kelimeleri ihtiyatlı kullanmasına neden olan Baochai ise, orada bulunanlardan en az rahatsızlık duyan kişi olsa da sohbeti ilerletmek için çok az şey söylüyordu. Sonuç olarak, neşeli olması gereken bu samimi aile partisi aşırı derecede yapay ve ölçülüydü.

Büyükanne Jia, bu durumun tamamen Jia Zheng'ın varlığından kaynaklandığının herkes gibi farkındaydı ve şarap üçüncü kez servis edildikten sonra onun artık dinlenmeye çekilmesini önerdi. Jia Zheng, gençler serbestçe eğlensinler diye kendisinin gönderildiğini gayet iyi bildiğinden, zoraki gülümseyerek bu sürgüne karşı çıktı.

"Bugün bütün bu fener bilmecelerini hazırlatarak bir parti vermeyi planladığını bana söylediklerinde, ben de gelip katılabileyim diye özellikle yiyecekler ve hediyelerle katkıda bulundum. Torunların için duyduğun o büyük sevgiden küçücük bir parça da oğluna ayıramaz mısın, anne?"

Büyükanne Jia güldü.

"Sen buradayken gülüp konuşamıyorlar. O zaman da sıkıcı bir ortam oluyor. Buna dayanamıyorum. Eğer bilmecelere cevap vermek için geldiysen, sana bir tane sorayım. Ama cevabı doğru tahmin edemezsen, ceza ödeyeceksin!"

"Tabii ki." dedi Jia Zheng, hevesle. "Doğru tahmin edersem de ödül isterim."

"Elbette." dedi Büyükanne Jia. "Maymunun kuyruğu ağacın tepesinden yere ulaşır. Bu bir meyve ismi."

Jia Zheng bu bayatlamış bilmecenin cevabının liçi[1] olduğunu biliyordu ama bilmiyormuş gibi yaparak bir sürü tuhaf tahminlerde bulundu. Her seferinde annesine ceza ödemek zorunda kaldıktan sonra doğru cevabı vererek yaşlı kadından ödülünü aldı. Sonra kendisi ona bilmecesini sordu:

"Karedir bedenim,

Demir gibi sertim.

Konuşamasam da

Söylenenleri kaydederim mutlaka.

Bu yararlı bir nesne."

Cevabını Baoyu'ye fısıldadı, o da kendinden beklenen şeyi anlayıp gizlice büyükannesine söyledi. Yaşlı kadın cevabı biraz düşündü ve doğru olduğuna karar verdi.

"Mürekkep taşı." dedi.

"Bravo, anne! İlk seferde bildin!" dedi Jia Zheng ve hizmetçilere dönüp Büyük Hanımefendi Jia'ya hediyesini getirmelerini söyledi. Kadınlar hep birden karşılık verip ellerindeki tepsileri, küçüklü büyüklü, çeşit çeşit kutuları getirip sedirin üstüne koydular. Büyük Hanımefendi Jia hepsini tek tek inceleyip, geleneksel Fener Festivali'ne özgü ama yepyeni ve zarif tasarımlı, kaliteli hediyeler olduklarını görünce çok memnun oldu.

---

1) Özellikle Çin'in güneyinde yetişen bir meyvedir. Geçmişte kral meyvesi olarak anılan bu meyve Çin'de vergi olarak da halktan toplanmıştır. (ç.n.)

"Gelin, çocuklar! Efendinize şarap doldurun!" diye emretti.

Baoyu sürahiden küçük bir kadehe şarap doldurdu, Yingchun de resmî bir şekilde amcasına sundu.

"Fenerin üzerindeki bilmecelere bir bak." dedi Büyükanne Jia, aynı resmiyetle şarabı içen Jia Zheng'a. "Hepsini çocuklar hazırladılar. Cevapları biliyor musun görelim."

Jia Zheng yerinden kalkıp fenerin yanına gitti. Gördüğü ilk bilmece Yuanchun'e aitti.

"Gelişimle canavarları korkutup kaçırırım,

Bir ipek rulosu bedenim, sanki gök gürlemesi sesim,

Herkesin kalbine bir korku salarım.

Kim diye dönüp baktığında küle dönerim.

Bu bir eğlence malzemesi."

"Havai fişek olabilir mi?" dedi Jia Zheng.

"Evet." dedi Baoyu.

Jia Zheng tekrar bilmecelere döndü, bu seferki Yingchun'ündü.

"İnsanın işini, göklerin buyruğunu yaparım,

Göklerin buyruğu yoksa meyve vermez çabalarım.

Ne diye bütün gün didinip dururum?

Ya yanlışsa hesaplarım diye korkarım.

Yararlı bir nesnedir bu."

"Abaküs mü?"

"Evet!" diye onayladı Yingchun gülerek.

Jia Zheng bir sonraki bilmeceye geçti; o da Tanchun'ündü.

"Baharda çocuklar başlarını kaldırırlar,

Gururla süzüldüğümü görmek için bakarlar.

Bütün gücümü kaybederim, ipek ip koptuğunda,
Kırık kalple sürüklenir dururum rüzgârda.
Bu bir eğlence malzemesi."

"Sanki uçurtmaymış gibi görünüyor." dedi Jia Zheng.
"Evet." dedi Tanchun.
Sonraki bilmece Daiyu'nündü.

Resmikabullerde dumanım sarar kollarını,
Ben varken istemezsin nöbetçinin çığlığını;
Geceleri hizmetçi yenisini getirmez,
Başım gece ve gün boyu hiç sönmez.
Yıldan yıla kalbim yıpranır gider,
Değerini bilin, zaman çarçabuk geçer.
Rüzgâr, yağmur, berrak ya da karanlık gün bana ne fark eder?
Bu yararlı bir nesne."

"Bu da tütsü saati[1] olmalı." dedi Jia Zheng.
"Evet!" dedi Baoyu, Daiyu'nün yerine.
Jia Zheng sonraki bilmeceye baktı.

"Sen güneye bakarsın,
O ise kuzey tarafına,
Üzülürsen, girer yasa.
Memnun olur, atarsan kahkaha.
Bu yararlı bir nesne."

---

1) Kökeni 6. yüzyıl Çin'ine dayanır. Hem tütsünün yavaş yanması hem de yaydığı hoş kokular nedeniyle kullanılır. Ölçmek istenen zaman dilimine uygun uzunlukta bir tütsü çubuğu seçilir; kısa çubuklar kısa süreli zamanlar için; spiral şeklindeki uzun çubuklar ise günler için kullanılır. (ç.n.)

"Çok güzel!" dedi Jia Zheng. "Eğer cevap aynaysa, çok harika bir bilmece bu!"

Baoyu güldü.

"Evet cevabı ayna." dedi.

"Kimin bilmecesi bu? Üzerinde isim yok!" dedi Jia Zheng.

"Bence Baoyu'nün olmalı." dedi Büyükanne Jia.

Jia Zheng hiçbir şey demeden sessizce bir sonrakine geçti. Bu da Baochai'inkiydi.

"Gözlerim var ama göz yuvarım boşlukta,

Lotuslar çıkınca, olacağım yanında.

Sonbahar yaprakları düşerken edeceğim veda,

Çünkü yaz bitince beraberliğimiz de erer sona.

Bu yararlı bir nesne."

Jia Zheng cevabın, hasır işi silindir de dedikleri bambu yastığı olması gerektiğini düşünüyordu. Yaz aylarında serin tutsun diye yataklara konurdu. Ama bütün kızların bilmecelerinin hüzün ve kayıp ifadeleri içerdiğini fark edip öyle etkilendi ki artık devam edemeyeceğini hissetti.

"Yeter artık!" diye düşündü. "Bu genç ve masum yaratıkların bu kadar trajik ve uğursuz bir dil kullanmalarına sebep olan nedir? Sanki mutsuz ve kısa bir yaşam alınlarına yazılmış ve farkında olmadan kendi kaderlerini dile getiriyorlarmış gibi."

Bu düşüncelerin onu kasvetli bir ruh hâline soktuğu yüzündeki hüzünlü ifadeden ve kambur, keyifsiz duruşundan belli oluyordu. Büyükanne Jia bunu fark etti ama yorgunluğuna verdi. Onun bu hüzünlü hâli devam ettiği sürece gençlerin eğlenecek hâllerinin kalmayacağından korktu.

"Bence artık daha fazla kalmamalısın." dedi. "Neden gidip dinlenmiyorsun? Zaten bizim de uzun süre kalacağımızı sanmıyorum."

Jia Zheng annesinin sesiyle dalgınlığından sıyrılıp tavsiyesini memnuniyetle kabullendi.

"Evet, tabii."

Ama yatmadan önce, tekrar neşeli hâline geri dönüp, annesiyle bir iki kadeh daha şarap içmek için kendisini zorladı. Kendi dairesine döndüğü zaman, bir kere daha düşünceler içinde kayboldu ama ne düşündüyse hepsi onu hüzün ve sıkıntı içine soktu. Uyuyamadı. Bu konuda bu kadar yeter.

O gittikten sonra orada kalanlar farklı bir havaya büründüler.

"Şimdi gevşeyip biraz eğlenin!" dedi Büyükanne Jia torunlarına. Daha bu sözler ağzından çıkar çıkmaz, Baoyu yerinden fırladı, zincirlerini koparmış bir maymun gibi hoplayıp zıplayarak fenerin yanına gitti. Parmağıyla bilmeceleri işaret edip, "Bundaki şu satır yanlış yerde. Şunun sözleri nesneye uymuyor." gibi şeyler diyerek eleştirmeye başladı.

"Hoplayıp zıplayacağına deminki gibi oturup, medeni bir şekilde bizimle sohbet edemez misin?" diye sordu Baochai.

Yan odadan gelip onlara katılan Xifeng da lafa karıştı.

"Yerinden bir santim kıpırdamaman için Zheng amcanın hep yanında olması lazım!" dedi. Sonra diğerlerine döndü. "Tüh, zamanında aklıma gelmedi! Keşke Zheng amcaya Baoyu'den bilmece istemesini önerseydik. O zaman nasıl da soğuk terler dökerdi!"

Baoyu bu sözlere çok öfkelendi ve Xifeng'ı yakaladı, o da onu itince aralarında neşeli bir güreş başladı.

Büyükanne Jia bir süre de Li Wan ve kızlarla gülüp şakalaştıktan sonra yoruldu ve uykusu geldi. Gece davulu çaldı, kulak verdiğinde dördüncü saatin başladığını fark etti. Yiyeceklerin kaldırılmasını emretti ve hizmetkârlara kalanları alabileceklerini söyledi.

"Şimdi gidip dinlenelim, çocuklar!" dedi ayağa kalkarak. "İsterseniz yarın tekrar yaparız ama şimdi uyumalıyız."

Böylelikle grup yavaş yavaş dağıldı ve herkes odalarına çekildi.

Sonra olanları öğrenmek için gelecek bölümü okuyun.

23. BÖLÜM

"Batı Odası"ndan alınan kelimeler incitici şakalara neden olur.

"Ruhun Dönüşü"nden şarkılar hassas bir kalbi sızlatır.

İmparator Eşi Manzara Bahçesi'ni ziyaretinden sonra Tanchun'den, kendisi için o gün yazılan bütün şiirlerin bir kopyasını çıkarmasını istedi; bunları kendince liyakat sırasına dizecekti; ayrıca o mutlu ve güzel günün kalıcı anısı olarak Bahçe'deki taş levhaların üzerine yazılmalarını emretti. Jia Zheng bu talimatın yerine getirilmesi için, yetenekli sanatçılar bulunarak taşların hazırlatılmasını ve yazım işinin gerçekleştirilmesini istedi; bu işe Jia Zhen nezaret edecek, Jia Rong ve Jia Qiang da ona yardımcı olacaklardı. Jia Qiang on iki oyuncu, onların kostümleri ve özel eşyalarıyla fazlasıyla meşgul olduğundan, onun yerine ailenin diğer üç genci Jia Chang, Jia Ling ve Jia Ping çağrıldı. Zamanı gelince kazıma, cilalama ve kırmızıyla şiirleri yazma işleri başladı ve plan çerçevesinde ilerledi. Şimdi başka bir konuya geçelim.

Yirmi dört genç Budist ve Taocu rahibe artık Bahçe'deki iki minyatür tapınaktan çıktığı için Jia Zheng onları şehirdeki diğer tapınaklara göndermeyi düşünüyordu. Tam o sırada Rong Konağı'ndan Jiaların fakir bir akrabasının dul karısı olan ve yakınlardaki Kuzey Dükleri Caddesi'nde oturan née Zhou bunu duydu ve oğlu Jia Qin için büyük ya da küçük bir iş bulma olanağı olarak değerlendirip Jia Zheng'ın evine uğramaya karar verdi. Bir tahtırevanla Xifeng'ın yardımını istemeye geldi.

Xifeng her zaman Zhou'yu hoş ve iddiasız biri olarak görürdü ve ona yardım etmeye meyilliydi. Bu yüzden de onu kabul etti ve nasıl bir yaklaşım sergileyeceğini prova ettikten sonra Wang Hanım'a gidip konuyu açtı.

"Bu Budist ve Taocu rahibeleri kesinlikle göndermemeliyiz. Ekselansları tekrar ziyarete gelirse onlara ihtiyaç duyacağız ve farklı yerlere dağıtılacak olurlarsa tekrar toparlamak büyük bir iş! Bana sorarsanız, en iyisi onları Demir Eşik Tapınağı'na göndermek, böylece kontrolümüz altında olurlar. Sadece her ay masraflarını karşılamak için oraya birisiyle para göndermek gerekir. Bir daha onlara ihtiyaç duyduğumuzda, hiçbir sorun çıkmadan hemen getirtebiliriz."

Wang Hanım bu öneriyi kocasına iletince Jia Zheng çok memnun oldu.

"Doğru!" dedi. "Yapmamız gereken bu! Hatırlattığına sevindim."

Jia Lian ve Xifeng yemek yerlerken, Jia Zheng Jia Lian'i çağırttı. Genç adam çubuklarını bırakıp gitmek için kalkınca, Xifeng onu durdurdu.

"Dur bir dakika! Beni dinle. Başka bir mesele olsaydı karışmazdım ama mesele o küçük rahibelerse..." Bu konuda neler söylemesi gerektiğini teker teker anlattı ve bunun ne kadar önemli olduğunu da vurguladı.

Jia Lian gülerek başını salladı.

"Bu beni ilgilendirmiyor. O kadar zekiysen, amcama gidip kendin sor." dedi.

Xifeng sırtını dikleştirdi; yemek çubuklarını bırakıp Jia Lian'e baktı. Gözlerinde bir parıltı, dudaklarında tehlikeli bir gülümseme vardı.

"Ciddi misin, yoksa şaka mı yapıyorsun?" diye sordu.

"Batı Yolu'nda oturan kuzenimin dul karısının oğlu Jia Yun kendisine iş bulmam için iki üç kere bana geldi. Eğer beklerse ona yardımcı olacağıma söz verdim. Sonunda bir iş imkânı çıktı ve her zamanki gibi sen onu kapmaya çalışıyorsun."

"Merak etme!" dedi Xifeng, onu avutmaya çalışarak. "Majesteleri, Bahçe'nin kuzeydoğu bölümünde çam ve servi ağaçları dikilmesini istiyor. Ayrıca ana binanın kenarına da çiçek ve fundalık düşünüyor. Sana söz veriyorum, bu iş gelir gelmez Jia Yun oraya yerleştirilecek."

"Peki o zaman." diyerek güldü Jia Lian ve sesini alçaltarak devam etti. "Dün akşam farklı bir şey denemek istediğimde neden yardımcı olmadın?"

Xifeng'ın yüzü kızardı ve bir kahkaha kopardı; ona dönüp numaradan tükürdü, sonra başını önüne eğip yemeğine devam etti.

Jia Lian gülerek odadan çıktı. Jia Zheng'ın yanına gittiğinde, konunun gerçekten de Xifeng'ın tahmin ettiği gibi, rahibelerin yerleştirilmesi olduğunu anladı ve karısının tembih ettiği gibi konuştu.

"Jia Qin ümit vadeden bir genç. Bence bu işi ona verebiliriz. Her ay bütün diğer ödemelerin yapıldığı gibi, hesaplardan para çeker, bizim de gözümüz üzerinde olur."

Jia Zheng bu tür önemsiz meselelere pek fazla ilgi göstermediği için itiraz etmeden kabullendi. Jia Lian dairesine döner dönmez karısını bilgilendirdi. Xifeng da birisini gönderip Jia Qin'in annesine haber verdi ve genç adam gelip ikisine de çok çok teşekkür etti. Daha fazla iyilik gösterisinde bulunmak için Xifeng kocasına, Jia Qin'e üç aylık peşin ödeme yapılması için yalvardı. Bu miktarı içeren bir makbuz yazıldı ve üzerine Jia Lian'in mührü basıldı. Muhasebe Dairesi'nden parayı alabilmesi için Jia Qin'e çek defteri de verildi.

Işıl ışıl parlayan üç yüz tael gümüş tartılıp, sayılıp teslim edildiğinde, Jia Qin içinden bir tanesini alıp çay içmeleri için bahşiş olarak veznedarlara doğru fırlattı. Kalan parayı uşağı kendisi için eve kadar taşıdı. Annesiyle görüşmesi üzerine, kendisi için güçlü kuvvetli bir eşek ve rahibeler için de birkaç tane üstü kapalı öküz arabası tuttu. Arabaları Rong Konağı'nın yan kapısına getirip yirmi dört küçük rahibeyi çağırttı ve arabalara yerleştirdi. Sonra kendisi de önlerine düşüp şehir dışındaki Demir Eşik Tapınağı'na doğru yola koyuldular. Onları burada bırakıyoruz.

***

Yuanchun'ün Manzara Bahçesi'nin şiirlerini düzenleme işi ona Bahçe'nin güzelliklerini hatırlattı. Babasının İmparator'a ve kendisine aşırı saygısından dolayı, ziyaretinden sonra Bahçe'yi kilitlediğinden ve kimsenin girmesine izin vermediğinden emindi. Bunun bir ziyan ve utanç kaynağı olduğunu düşündü; ayrıca ailesinde, oranın manzarasından ilham alabilecek, şiir yazma yeteneğine sahip o kadar çok genç hanım varken, çiçekler ve söğütler hayransız kalmamalıydı. Çünkü gayet iyi bilindiği gibi:

Güzel kadın gülmediğinde,

Doğanın bütün cazibesi yok olur.

Kızların Bahçe'ye girmelerine kesinlikle izin verilmeliydi. Orası onların evi olmalıydı. Eğer kızlar girerse neden Baoyu girmeyecekti? Kızların arasında büyümüştü. Diğer erkek çocuklardan çok farklıydı. Onun da Bahçe'ye girmesine izin verilmezse, kendisini dışlanmış hissederdi ve üzüntüsü Wang Hanım'ın ve Büyükanne Jia'nın da mutsuz olmasına neden olurdu. Hiç tartışmasız kızlarla birlikte ona da izin verilmesini istemeliydi. Böyle karar verip harem ağası Xia Shouzhong'u şu buyrukla Rong Konağı'na gönderdi: "Baochai ve evin diğer küçük hanımları Bahçe'de kalacaklar. Bahçe kapatılmayacak. Baoyu de küçük hanımlara eşlik edecek ve çalışmalarını orada sürdürecek."

Jia Zheng ve Wang Hanım bu buyruğu aldılar. Xia Shouzhong gittikten sonra, hemen konuyu Büyük Hanımefendi Jia'ya aktardılar; Bahçe'ye hizmetkârlar gönderip temizlettiler, binaları hazırlattılar, tüm perdeleri tekrar astırdılar. Hiç kimse bu taşınma olayı karşısında Baoyu'den daha heyecanlı olamazdı. Büyükannesiyle bu meseleyi hararetli bir şekilde konuşuyor, "istiyorum" kelimesi her zamankinden daha sık tekrarlanıyordu. O sırada bir hizmetçi gelip babasının onu çağırdığını haber verdi. Bu beklenmedik durum karşısında sapsarı kesildi ve bütün neşesi kaybolup gitti. Sülük gibi büyükannesine yapışıp ondan ayrılmak istemediğini belli etti. Yaşlı kadın elinden geldiğince onu rahatlatmaya çalıştı.

"Tamam, kuzum, tamam! Gidip babanı görsen iyi olacak. Sana kötü davranmasına izin vermem. Buna yeltenemez. Hem ayrıca yazdığın o güzel şiirlere bir baksana. Bence Majesteleri bu yüzden Bahçe'ye girmene izin verdi. Eminim ki baban da bu-

nun için seni görmek istiyor. Oraya taşındıktan sonra yaramazlık yapmaman konusunda seni uyaracaktır. Güzel güzel cevaplayıp, sana söylediklerini yapacağına söz ver. Hiçbir şey olmayacak!"

İki yaşlı dadıyı da onunla beraber gönderip göz kulak olmalarını sıkı sıkı tembih etti.

"Sakın babası onu korkutmasın!" dedi. Kadınlar onu koruyacaklarına söz verdiler.

İstemeye istemeye gitmek zorunda kalan Baoyu, o kadar ağırdan alıyordu ki her adımında ancak birkaç santim ilerliyordu. Jia Zheng bu meseleyi konuşmak için Wang Hanım'ın odasına gittiğinde, kadının hizmetkârları Jinchuan, Caiyun, Caixia, Xiuluan ve Xifeng dışarıda bekliyorlardı. Baoyu'yü salyangoz adımlarıyla avluya girerken görünce duydukları şaşkınlık yüzlerinden belli oluyordu. Jinchuan onu elinden tutup, kıpkırmızı dudaklarını uzatarak kulağına fısıldadı.

"Kokulu ruju yeni sürdüm. Tadına bakmak ister misin?"

Caiyun kızı itip uzaklaştırdı.

"Ne kadar korktuğunu görmüyor musun? Böyle bir zamanda ona takılmak ne büyük adilik!" dedi ve sonra Baoyu'ye döndü. "Hazır babanın keyfi yerindeyken gir içeri."

Baoyu korkuyla yan yan içeri süzüldü. İtaatkâr bir oğul görüntüsü boşa gitti çünkü annesiyle babası arkadaki odadaydılar. Odalık Zhao geçmesi için kapı perdesini kaldırdı; Baoyu başıyla ona selam verip içeri girdi. Jia Zheng ve Wang Hanım sedirde karşılıklı oturmuş, konuşuyorlardı. Yingchun, Tanchun, Xichun ve Jia Huan da yan yana dizili sandalyelerde oturuyorlardı. O içeri girince, Yingchun hariç diğer üçü ayağa kalktı.

Jia Zheng başını kaldırıp Baoyu'nün önünde durduğunu gördü. Delikanlının yüzünün her hattında ışıldayan keskin zekâ ve neredeyse nefes kesici güzelliği Jia Huan'ın sinsi yalakalığı ve hantal tavırlarıyla o kadar çelişiyordu ki Jia Zheng birden kaybettiği ilk oğlu Jia Zhu'yu hatırladı. Wang Hanım'a baktı. Doğurduğu oğullardan sadece Baoyu yaşıyordu. Karısının oğluna ne kadar düşkün olduğunu biliyordu. Artık sakalları ağaracak kadar yaşlandığını düşündü. Bunları aklından geçirirken, Baoyu'ye karşı

duyduğu her zamanki hoşnutsuzluğunu neredeyse unuttu. Kısa bir duraklamadan sonra, "Majesteleri, zamanını sürekli dışarıda eğlenerek ve çalışmalarını ihmal ederek geçirirsen, aylak ve sersem olmandan korktuğu için, kızlarla beraber senin de Bahçe'ye taşınmanı ve orada derslerine devam etmeni istedi. Kendini kitaplarına verip özenle çalışmaya bak! Eski yaramazlıklarını ve itaatsizliklerini görürsem, başın derde girer!" dedi.

Baoyu uysallıkla onayladı. Wang Hanım elinden tutup sedirde yanına oturttu. Bunun üzerine Jia Huan ve diğer ikisi de sandalyelerine oturdular. Wang Hanım, Baoyu'nün ensesini sevgiyle okşadı.

"Önceki gün gönderdiğim hapların hepsini aldın mı?" dedi.

"Sadece bir tane kaldı." dedi Baoyu.

"Yarın gelip on tane daha al. Xiren'e söyle, her akşam yatmadan önce sana bir tane versin."

"Sen ona söylemişsin zaten, anne. Her gece bir tane veriyor."

"Xiren kim?" diye sordu Jia Zheng, sert bir şekilde.

"Hizmetçilerden biri." dedi Wang Hanım.

"Hizmetçilere her türlü isim verilebilir tabii ama bu kadar tuhafı kimin aklına geldi?"

Wang Hanım kocasının memnuniyetsizliğini görünce Baoyu'yü korumak için, "Sanırım Büyük Hanımefendi Jia verdi bu ismi." dedi.

"Yaşlı bir kadının aklına gelmez böyle bir isim. Baoyu'nün işidir." dedi Jia Zheng.

Baoyu açıkça itiraf etmenin kaçınılmaz olduğunu görerek ayağa kalktı.

"Bu kızın soyadı Hua, yani çiçek demek. Eski bir şiirden iki dizeyi hatırladım:

Çiçek kokuları erkeklere doğru süzülünce,

Anlıyoruz ki sıcak günler önümüzde."

"Ben de ona bu ismi verdim." dedi.

"Geri döndüğünde hemen bu ismi değiştir." dedi Wang Hanım aceleyle, sonra kocasına döndü. "Böyle önemsiz şeyler için sinirlerini bozma." dedi.

"Sorun değil, değiştirmeye gerek yok." dedi Jia Zheng. "Ama bu, her zaman dediğim şeyi doğruluyor: Bu çocuk ciddi konulara kafa yoracağına, şiirsel havailiklerle ve saçma sapan şeylerle meşgul oluyor." Sonra oğluna döndü. "Ne bekliyorsun orada, seni rezil yaratık!" diye bağırdı.

"Hemen git!" diye çırpındı Wang Hanım. "Büyükannen seni yemeğe bekliyordur."

Baoyu bir şeyler mırıldanıp, gerekenden daha yavaş bir şekilde çıktı. Dış kapıdan da geçtikten sonra sırıtarak Jinchuan'a dil çıkardı ve iki yaşlı dadısıyla beraber duman gibi yok oldu. Üstü kapalı geçide gelince, kapıya dayanmış duran Xiren'e rastladı. Xiren onun sağ salim döndüğünü görünce yüzü aydınlandı; babasının ne için onu görmek istediğini sordu.

"Pek bir şey yok." dedi Baoyu. "Bahçe'ye taşındıktan sonra yaramazlık yapmamam konusunda birkaç şey söyledi."

Sonra Büyükanne Jia'nın yanına gidip babasıyla görüşmesini anlattı. Orada olan Daiyu'ye Bahçe'nin neresinde oturmak istediğini sordu. Zaten onun da bu konuyu düşündüğü anlaşıldı çünkü hemen cevap verdi.

"Bambu Evi ne kadar hoş olur diye düşünüyordum. Kıvrımlı parmaklıkları kısmen gizleyen o bambuları çok seviyorum. Diğer her yerden daha sakin ve huzurlu bir yer."

Baoyu memnuniyetle el çırptı.

"Ben de senin için orasını seçmiştim! Orada yaşamak istemeni umuyordum çünkü ben de Kızıl Neşe Avlusu'nda oturunca komşu olacağız. Her ikisi de sakin ve gizli yerler."

O anda Jia Zheng bir hizmetkârla Büyük Hanımefendi Jia'ya bir haber gönderdi. İkinci ayın yirmi ikisinin, Baoyu ve kızların Bahçe'ye taşınmaları için uğurlu gün olduğunu söylüyordu. Odaları hazırlamaları için hizmetkârlara geçici olarak Bahçe'ye

girme izni verilecekti. Baochai'in Alpinia Parkı'nda, Daiyu'nün Bambu Evi'nde, Yingchun'ün Nergis Adası'nda, Tanchun'ün Sonbahar Tazeliği Stüdyosu'nda, Xichun'ün Kokulu Lotus Köşkü'nde, Li Wan'in Çeltik Kokan Köy'de ve Baoyu'nün de Kızıl Neşe Avlusu'nda oturmasına karar verilmişti. Her bir eve ikişer yaşlı dadı ve dörder hizmetçi tahsis edildi, ayrıca evin sakinlerinin kendi dadıları ve refakatçileri olacaktı. Diğer hizmetkârların tek görevleri temizlik yapmaktı. İkinci ayın yirmi ikisinde herkes yeni yerine taşındı. Terk edilmiş, sessiz Bahçe'ye birdenbire hayat geldi. Artık çiçekler ve söğütler işlemeli fularlardan gelen kokulu esintiyle dalgalanıyorlar; cıvıl cıvıl kızlar ıssız yollarda geziniyorlardı. Daha fazla ayrıntıya girmeye gerek yok.

Şimdi kahramanımıza dönelim.

Bahçe'ye taşındıktan sonra Baoyu'nün hayatı, tıpkı istediği gibi tamamen doyurucu bir hâl aldı. Her gününü kardeşleri, kuzenleri ve hizmetçileriyle, hoş ve eğlenceli uğraşılarla geçiriyor, okuyor, güzel yazı üstüne çalışıyor, lavta çalıyor, satranç oynuyor, resim yapıyor, şiir yazıyor, renkli ipeklere işlemeler yapıyor, ilginç bitkiler bulmak için yarışıyor, çiçek topluyor, şarkı söylüyor, kelime bulma ve parmak tahmin etme oyunları oynuyordu. Kısacası son derece mutluydu. Bu dönemde, öyle büyük bir şiirsel yetenek iddiasında olmasa da ruh hâlini ve kaygısız günlerinin ortamını tam olarak anlatan, *Bahçe Geceleri* adında, dört mevsim konulu bir şiir bile yazdı.

İlkbahar Gecesi

İpek perdelerin arkasında, sıcak yorganlara sarılınca,

Yoldaki kurbağa sesleri gelmez kulağıma.

Yastığım serin olur, yağmur vururken camıma,

Rüyaya benzer şimdi görünen bahara özgü manzara.

Kim için yol verir kandil bal mumu gözyaşlarına?

Çiçekler dökülür sanki kızıyorlarmış gibi bana,

Uzun süre şımartılan hizmetçiler meyillidir kaytarmaya,

Kahkaha ve gevezeliklerinden usanıp gömülürüm yorganıma.

Yaz Gecesi
Nakış işlemekten yorulan güzeli, uzun bir rüya çağırır.
Altın kafesindeki papağan "Çay demleyin!" diye bağırır.
Solgun ay ışığı mis kokulu saray aynasına yansır.
Oda sandal ağacı ve buhurdan dumanına bulanır.
Kehribar kadehlerden lotus çiyi boşalır.
Söğüt esintisi kristal parmaklıklar arasında dolanır;
Havuz kenarındaki köşklerde ipek perdeler dalgalanır,
Yatmaya hazırlanan kızlar pencere kenarında toplanır.

Sonbahar Gecesi
Kırmızı Esef Stüdyosu dünyanın velvelesinden uzakta,
Ay ışığı kırmızı tülden süzülüp içeri dolmakta.
Çınarın çiyinden ıslanan kargalar uyur kuyu kıyısında,
Leylekler tüner yosun kaplı iri kayalıklara.
Bir hizmetçi gelir altın Anka'dan yorganı yaymaya,
Verandadan gelen bir kız düşürür çiçeklerini orada.
Şaraptan sonra susuz ve uykusuz gece boyunca,
Yanar ateş, yükselir buhar, ben çay diye tutturunca.

Kış Gecesi
Kışın gece yarısı erik ağaçları uyur, rüyadadır bambular,
Ama ipek yorgan altında kaçıp gider uykular;
Çam gölgeli avluda tek görülen şey turnalar.
Şahin sesi yoktur, beyaz çiçekler gibi sürüklenirken karlar.
Soğuk iliklerine işler kızın, yazmak isterken mısralar;
Samur kürklü efendisini sarhoş eder şaraplar,
Bilir ki nefis olur hizmetçisinin demlediği çaylar,
Su kaynatmak için yeni yağan karları toplar.

Bu şiirlerin vasatlığı, zenginlere ve nüfuzlulara yaltaklanmayı alışkanlık edinen dönemin bazı dalkavuklarını, bunları yazanın Rong Konağı'ndan Beyefendi Jia'nın on iki on üç yaşındaki oğlu olduğunu öğrenince, kopyalayıp her yerde bir yetenek mucizesi olarak övmelerine engel olamadı. Hatta bazı uçarı gençler, bu şiirlerin romantizminden çok etkilenip yelpazelerinin ve paravanların üzerlerine yazdılar, ezberleyip arkadaş toplantılarında okudular. Bunun sonucunda, Baoyu daha fazla şiir, kaligrafi örnekleri, resimler ve yazılar konusunda pek çok talep aldı. Giderek artan bir memnuniyetle, evde olduğu zamanlar, bütün ilgisini ve zamanını dışarıdan gelen bu taleplere adamaya başladı.

Ama bir süre sonra, bu durağan hayat tatsız bir hâl aldı. Rahatsız, bezgin ve hoşnut değildi. Bir gün keyifsiz bir hâlde uyandı, bu işte bir yanlışlık olduğunu düşünerek hepsine burun kıvırdı. Yaptığı hiçbir şey onu ferahlatamadı. İçeride de kalsa, Bahçe'de de dolaşsa sıkkın ve berbat hissediyordu kendisini. Hayatlarının saf ve masum döneminde olan Bahçe'deki kızlar, bütün gün boyunca şakalaşıp gülüşüyor, yatıp kalkıyorlardı. Kendisini yiyip bitiren bu huzursuz duyguları nereden bileceklerdi? Böyle mutsuz bir ruh hâli içinde hem Bahçe'den hem de sakinlerinden sıkılıverdi. Dışarıda bir eğlence arama girişimleri de aynı şekilde mutsuzluk ve yılgınlıkla sonuçlandı.

Onun bu hâlini gören Mingyan bir çare bulmak için kafa yordu. Ne yazık ki aklına gelenler hep Baoyu'nün zaten denediği ama bıktığı şeyler oldu. Yo, henüz denemediği tek bir şey vardı. Bunu bulur bulmaz, bir kitapçıya gidip, Baoyu'nün hiç duymadığı türden bir seri kitap satın alarak genç efendisine hediye etti. Eski ve yeni romanlar, imparatorluk odalıkları ve imparatoriçeler hakkında öyküler ve romantik opera güfteleri vardı içlerinde. Baoyu bu hediyeleri görünce hazine bulmuş gibi sevindi.

"Bunları Bahçe'ye götürme!" diye uyardı Mingyan. "Görürlerse başım ciddi derde girer."

Bu Baoyu'nün hiç uymak istemediği bir tavsiyeydi. Oldukça tereddüt ettikten sonra, edepli olan birkaçını gizlice getirip kimse olmadığında okumak için başucuna koydu. Daha uygunsuz olanları ise Bahçe'nin dışındaki çalışma odasında sakladı.

Zamanın geçişini seyrek yıkanmalarıyla ölçen atalarımızın dedikleri gibi, üçüncü ayın orasındaki yıkanma günü, yemekten sonra Baoyu, *Batı Odası* kitabını koltuğunun altına alıp İçe İşleyen Koku Kanalı'nın üzerindeki köprüye doğru yola koyuldu. Köprünün yanındaki şeftali ağacının altında bir kayaya oturup dikkatle okumaya başladı. Tam "Kırmızı yapraklar dallarından dökülüyor." diye bir cümleyi okurken, hafif bir rüzgâr tepesindeki ağaçtan üzerine çiçek yağdırmaya başladı. Kıyafeti, kitabı ve bütün etrafı çiçekle kaplandı. Üzerinden silkelerse ayaklarının altında ezileceklerinden korkup, olabildiğince çoğunu kucağında toplayarak götürdü ve suya attı. Çiçekler bir süre suda daireler çizerek süzüldükten sonra kanaldan aşağıya doğru gözden kayboldular. Ağacın altına geri döndüğünde, kendisi yokken yeni çiçeklerin döküldüğünü gördü. Tereddüt içinde bakarken, arkasından bir ses geldi.

"Burada ne yapıyorsun?"

Dönüp bakınca Daiyu'yü gördü. Bir omuzunda taşıdığı bez bir torbada bir bahçe çapası, elinde de bir süpürge vardı.

"Tam zamanında geldin." dedi Baoyu, gülerek. "Benim için bu çiçekleri süpürüp suya atar mısın? Ben demin bir yığın attım."

"Suya atmak iyi bir fikir değil!" dedi Daiyu. "Görüyorsun buradaki su tertemiz ama kanalın ilerisinde, evlerin yakınlarında insanlar her türlü çöpü atıyorlar, çiçekler oraya vardıklarında yine mahvolacaklar. Şu köşede onlar için bir mezar yaptım; şimdi süpürüp bu çantaya koyacağım, götürüp oraya gömeceğim. Böylelikle tekrar toprağa dönmüş olacaklar. Bu daha akıllıca bir yol değil mi?"

Baoyu bu fikri çok beğendi.

"Ben de kitabımı bir yere koyup sana yardım edeyim." diye teklifte bulundu.

"Ne kitabı o?"

"Şey... *'Orta Yol Doktrini ve Büyük Bilgi'* " dedi, kitabı hemen saklayarak.

"Yine beni kandırmaya çalışıyorsun." dedi Daiyu. "Saklayacağına bakmama izin versen iyi olur."

"Senin görmende bir sakınca yok, sevgili kuzen ama kimseye söylemeyeceğine söz verirsen gösteririm. Muhteşem bir şey. Bir kere okumaya başlarsan, yemek yemek bile aklına gelmez."

Kitabı kıza uzattı. Daiyu elindekileri yere bırakıp inceledi. Okudukça daha çok beğendi. Kısa bir zaman içinde on altı bölümü de okudu. Dilinin güzelliği ağzında hoş bir tat bıraktı. Okuyup bitirdikten sonra, mest olmuş bir şekilde, sessizce oturdu. Satırlar kafasında çınlıyordu.

"Evet? Sence de harika değil mi?" diye sordu Baoyu.

Daiyu gülerek başını salladı.

"Kesinlikle büyüleyici!"

"Dertli ve kederli olan ben, şehirleri yıkan, krallıkları deviren güzelliğine nasıl dayanayım?" dedi Baoyu gülerek.

Daiyu kulaklarının ucuna kadar kızardı. Sanki çatıkmış gibi görünen kaşları yukarı kalktı, yarı kapalı göz kapaklarının altından güzel gözleri öfkeyle ışıldadı. Kırmızı yanaklarında hiddet, duruşunda bir içerleme vardı.

"Artık fazla oldun sen!" dedi Baoyu'yü suçlayarak. "Özellikle böyle ahlaksız oyunlar getirip, onlardan alıntılar yaparak beni aşağılıyorsun. Dayımla yengeme söyleyeceğim seni!" dedi, gözlerinde yaşlarla ve gitmek için döndü.

Baoyu arkasından koşup onu tuttu.

"Lütfen beni bağışla, kuzen, lütfen! Böyle söylememeliydim! Ama eğer seni aşağılamayı düşündüysem, yarın suya düşeyim, kel kafalı kaplumbağa beni yesin! Sen de büyük bir hanımefendi olup ebedî dinlenme yerine gittiğinde, mezarının önünde duran taş kaplumbağa olayım, ceza olarak sonsuza dek mezar taşını sırtımda taşıyayım!"

Bu saçma konuşma şekli bir neşe getirdi ve Daiyu kahkahalarla gözlerini sildi.

"Şu hâline bak! Her zamanki gibi, hem her şeyden korkuyor hem de saçma konuşmaya devam ediyorsun." diye dalga geçti onunla. "Senin ne olduğunu söyleyeyim mi, çiçeksiz bir dal, gümüşe benzer kurşun bir mızrak ucusun!"

Gülme sırası Baoyu'ye gelmişti.

"Demek sen de öyle konuşabiliyorsun! Şu dediklerine bak! Ben de seni şikâyet edeceğim."

"Bir metni bir kere okuyup ezberleyen tek sen değilsin." dedi Daiyu çalımla. "İstersem ben de ezberlerim."

Baoyu gülerek kitabı kaldırdı.

"Şimdi bunları boş ver! Hadi çiçekleri gömelim!" dedi.

Beraber dökülen çiçekleri süpürüp torbaya doldurdular. Xiren hızla geldiğinde, gömme işini yeni bitirmişlerdi.

"Demek buradasın! Her yerde seni arıyordum. She amcan pek iyi değil, bütün küçük hanımlar onu ziyarete gittiler. Büyük hanımefendi senin de gelmeni istedi. Hemen geri dönüp üstünü değiştirsen iyi olacak!" dedi.

Baoyu kitabını aldı, Daiyu'yle vedalaşıp odasına doğru Xiren'e eşlik etti.

Şimdilik onu burada bırakıyoruz.

***

Baoyu gidince, bütün kızlar da dışarıda olduklarından Daiyu ne yapacağını bilemedi, kendisini yalnız ve sıkkın hissetti. Odasına geri dönüyordu; tam Armut Ağacı Avlusu'nun köşesinden geçerken, duvarın diğer tarafından bir flütün baygın nağmelerini ve kızların tatlı seslerini duydu. On iki oyuncu kızın içeride prova yaptıklarını anladı. Normalde bir opera parçasının sözlerine özel bir ilgi göstermese de bu sefer bazı ifadeler net bir şekilde kulağına geldi.

Ne güzel bir beraberlik bu parlak mor ve yumuşak kırmızınınki,

Yıkık kuyunun ve dökük duvarların arasında açmışlar.

Bundan tuhaf bir şekilde etkilenerek dinlemek için durdu. Şarkı devam ediyordu:

Ama parlak hava, ışıltılı sabah hüznümü besliyor.

Memnuniyet ve keyif kimlerin bahçesinde bulunuyor?

Daiyu farkında olmadan başını sallayıp iç geçirdi.

"Doğru." diye düşündü. "Oyunlarda bile iyi bir şiir olabiliyor. Çoğu insanın bunları sadece eğlence olarak görmesi ne yazık! Gerçek güzelliklerinin kıymeti bilinmiyor."

Birden zihninin başka yere dalıp gittiğini fark edip, şarkının sözlerini kaçırdığına üzüldü. Tekrar dinlemeye başladı.

Güzelliğin âdeta bir çiçeğe benzer,

Ve gençlik su gibi hızla akıp gider.

Daiyu'nün neredeyse kalbi duracaktı. Şarkı devam ediyordu.

Her yerde seni aradım,

Sonunda burada rastladım.

Issız köşende yapayalnızdın.

Bir tür mest olma hâliydi yaşadığı. Bacakları artık onu taşıyamadı. Yakınlardaki bir kayanın üzerine çöküp düşünmeye başladı; kelimeler kafasında dönüp duruyordu.

Güzelliğin âdeta bir çiçeğe benzer,

Ve gençlik su gibi hızla akıp gider.

Daha yeni okuduğu bir şiirin bir dizesini hatırladı:

Acımasızca akar sular, solar gider çiçekler.

Sonra da Hou Tang Hanedanlığı'nın şair imparatoru tarafından esareti sırasında yazılan ünlü dizeler geldi aklına:

Çiçekler dökülür, sular akar,

Solar baharın görkemi,

İnsan hayatı da öyledir, tıpkı doğadaki gibi.

Oradan da son okuduğu *Batı Odasın*'dan iki dizeye gitti düşünceleri:

Çiçekler dökülür, akan sular kırmızıya döner,

Bin türlü hastalıklı düşünce zihni meşgul eder.

Bütün bu farklı dizeler ve şiirler güçlü bir etkiyle birleşip şiddetli bir acıyla ruhunu öyle bir parçaladı ki gözlerinden yaşlar süzüldü. Tam o anda birisi arkasından gelip omuzuna dokunmasaydı, orada huzursuz bir şekilde ağlayarak öylece kalabilirdi. Dönüp baktı.

Kim olduğunu öğrenmek istiyorsan, gelecek bölümü okumalısın!

Gündüz bakımını, gece nakışlarını boş veriyor; aya yüzünü dönüp esintiyle serinleyerek kederleniyor.

24. BÖLÜM

Sarhoş Elmas cömert ve yiğit olduğunu kanıtlar.

Hırslı bir kız mendilini kaybederek hayallere olanak sağlar.

Daiyu hüzünlü düşünce ve duygularının esiri olarak kayanın üzerinde otururken, arkasından birisi gelip omuzuna dokundu.

"Burada yalnız başına ne yapıyorsun?"

Birden sıçrayarak dönüp bakınca Xiangling'i gördü.

"Aptal şey!" dedi Daiyu. "Sessizce sokulup beni korkuttun! Nereden çıktın sen?"

Xiangling kıkırdadı.

"Küçük hanımımızı aradım her yerde ama bulamadım. Zijuan de seni arıyor. Bayan Lian sana çay göndermiş. Gidelim mi?"

Daiyu'nün elinden tuttu ve beraber Bambu Evi'ne geri döndüler. Gittiklerinde Xifeng'ın gönderdiği hediye orada duruyordu. Saray'da İmparator'a sunulan yeni bir çayla dolu iki küçük şişeydi. İki kız oturup çeşitli nakış işlerinden ve duvar halılarından konuştular, go oynadılar, bir iki kitap karıştırdılar. Sonra Xiangling gitti.

Şimdi onları bu şekilde bırakıp Baoyu'ye dönelim.

Xiren tarafından çağrılan Baoyu dairesine geri döndüğünde, büyükannesinin hizmetçisi Yuanyang'ı dış odadaki sedirde uzanmış, Xiren'in iğne işini incelerken buldu.

"Nerelerdeydin?" diye sordu, geldiğini görünce. "Büyük hanımefendi seni bekliyor. Gidip She amcanın sağlığını sormanı istiyor. Hemen üzerini değiştirsen iyi olur."

Xiren kıyafetlerini ve çizmelerini getirmek için yan odaya gidince, Baoyu sedirin kenarına oturdu, ayakkabılarını ayağından fırlatıp beklemeye başladı. Sonra dönüp Yuanyang'ı inceledi. Çilek pembesi, ipek bir elbise, siyah satenden, kolsuz bir ceket, yumurta kabuğu renginde çoraplar ve koyu kırmızı, işlemeli terlikle giyiyordu. İğne işini incelemek için öne eğilen boynu mor kırmızı, ipek bir eşarbı ortaya çıkarıyor, çok çekici görünüyordu. Üzerine doğru eğilip kokusunu içine çekti ve eliyle hafifçe okşadı. Xiren'inki kadar pürüzsüz ve beyazdı. Yaramaz bir kıkırdamayla kendisini kızın üzerine atıp zamk gibi yapıştı.

"Hadi, güzelim, rujunu tatmama izin ver!"

Yuanyang yan odadaki Xiren'e seslendi.

"Xiren, gelip şuna bir bak! Bunca yıldır onunla berabersin, nasıl davranması gerektiğini öğretemedin mi?"

Xiren kolları kıyafetlerle dolu bir hâlde gelip Baoyu'ye çıkıştı.

"Senin neyin var anlamadım! Söylemekten dilimde tüy bitti, hâlâ devam ediyorsun! Ne olacak senin bu hâlin? Böyle giderse, burada kalmaya devam edemeyeceğiz!"

Çabucak Baoyu'nün üstünü değiştirdi. Hazır olunca Yuanyang ile beraber Büyükanne Jia'nın dairesine gittiler. Tekrar dışarı çıktığında, oda hizmetkârlarıyla atını kendisini beklerlerken buldu. Tam atına binmek üzereyken, babasının yanından dönen Jia Lian, Baoyu'nün yanında atından indi. İki kuzen birbirlerine yaklaşıp biraz konuştular. O anda avludan gelen biri Baoyu'yü selamladı. Baoyu dönüp baktı. On sekiz on dokuz yaşlarında, uzun boylu, zayıf, ince ve güzel yüzlü, zarif bir delikanlıydı. Yüzü tanıdık gelse de Baoyu o anda adını ve sülalenin hangi kısmından olduğunu hatırlayamadı. "Neden o kadar şaşkın bakıyorsun?" diye sordu Jia Lian, neşeyle. "Kim olduğunu biliyorsun, değil mi? Arka sokakta oturan Kuzen Bushi'nin oğlu Jia Yun."

"Tabii ya!" dedi Baoyu. "Neden unuttum, bilmem! Annen nasıl? Buralarda ne işin var?"

Jia Yun, Jia Lian'i işaret ederek, "Lian amcayla konuşmaya geldim." dedi.

"Seni son gördüğümden bu yana çok yakışıklı olmuşsun." dedi Baoyu, gülerek. "Sanki benim oğlum gibisin!"

"Seni utanmaz!" dedi Jia Lian, kahkahayla. "Oğlun mu? Senden beş altı yaş büyük o!"

"Kaç yaşındasın?" diye sordu Baoyu.

"On sekiz."

Cin gibi bir genç olan Jia Yun, bu fırsattan yararlanıp ekledi: "Atasözünün dediği gibi: 'Beşikteki dedelerin bastonlu torunları olabilir!' Senden büyük bile olsam, 'En yüksek dağ güneşi engellemez.' Babam öldüğünden beri, son birkaç yıldır benimle ilgilenecek kimsem yok. Eğer böyle aptal bir çocuğa sahip olmanın sence bir sakıncası yoksa, memnuniyetle babam olabilirsin."

"Duyuyor musun?" dedi Jia Lian, gülerek. "Şimdi bir oğlun oldu! Babalığın ciddi bir şey olduğunu sana söyleyeyim!"

Böyle dedikten sonra kendi kendine kıkırdayarak içeri girdi.

Baoyu yeni "oğluna" güldü ve "Yarın işin yoksa beni görmeye gel. Onların şeytanlıklarına uyma sen! Şimdi biraz işim var ama yarın çalışma odama gelirsen, bütün günü beraber geçiririz. Sana Bahçe'yi de gösteririm." dedi.

Sonra atına bindi ve arkasında hizmetkârlarıyla Jia She'nın evine doğru yola koyuldu.

Amcasının soğuk algınlığından başka ciddi bir şeyi yoktu. Önce büyükannesinin mesajını iletti, sonra da hatırını sordu. Jia She, Büyük Hanımefendi Jia'nın mesajını ayakta dinledi, sonra bir hizmetkâra Baoyu'yü Xing yengesinin yanına götürmesini söyledi.

Baoyu oradan ayrılıp hizmetkârın peşinden avluyu geçerek ana kabul odasına gitti. Xing Hanım onun geldiğini görünce Büyükanne Jia'yı sormak için ayağa kalktı. Sonra Baoyu'yü sedirde yanına oturttu, ailenin diğer üyelerini sordu; aynı zamanda çay ikram edilmesini emretti.

Onlar çaylarını içerlerken, Jia She'nın odalıklarından birisinin küçük oğlu Jia Cong, Kuzen Bao'yı selamlamaya geldi.

"Bu pasaklı da nereden çıktı böyle?" diye payladı Xing Hanım. "Dadın seni bu hâlde içeri sokarken ne düşünüyordu acaba? Karga gibi kapkara suratın! Seni gören hiç kimse iyi bir aileden gelen, eğitimli bir çocuk olduğunu düşünmez!"

Tam o anda Jia Huan ve Jia Lan geldiler, belli ki Jia She'ya yaptıkları ziyaretten dönüyorlardı. Xing Hanım sedirin aşağısındaki sandalyelere buyur etti onları. Jia Huan, Baoyu'nün Xing Hanım ile sedirde oturduğunu, minderini paylaştığını, kadının onu nasıl okşayıp sevdiğini görünce huzursuzlandı ve çok geçmeden Jia Lan'a gitmeleri gerektiğini işaret etti. Jia Lan amcası Jia Huan'ın sözünü dinledi, böylece ikisi gitmek üzere ayağa kalktılar. Baoyu de onlarla gitmek istedi ama Xing Hanım onu durdurdu.

"Otur oturduğun yerde! Sana söyleyecek şeylerim var." dedi gülerek.

Baoyu oturmak zorunda kaldı. Sonra kadın diğer ikisine dönüp, "Annelerinize selam söyleyin. Size yemeğe kalın demiyorum çünkü kızlar buradaydılar, o kadar çok şamata yaptılar ki başım ağrıdı." dedi.

Jia Huan ve Jia Lan selamını ileteceklerine söz verip gittiler.

"Kızlar nerede peki?" diye sordu Baoyu, onlar çıktıktan sonra. "Ben görmedim."

"Bilmem ki!" dedi Xing Hanım, lakayıt bir şekilde. "Birkaç dakika oturdular, sonra arkaya geçtiler. Oralarda bir yerdedirler herhâlde."

"Benimle bir şey konuşacağını söylemiştin, yenge. Neydi?"

"Ah yok bir şey!" dedi Xing Hanım, neşeyle. "Kalmanı istediğim için öyle dedim, benimle ve kızlarla yemek ye. Sana vereceğim güzel bir şey var."

Baoyu ve yengesi sohbet ettiler ve çok geçmeden yemek saati geldi, kızlar çağrıldı. Masa ve sandalyeler düzenlendi, sofra kuruldu. Xing Hanım, kızı Yingchun ve yeğenleri yemeğe oturdular.

Sonra Baoyu içeri geçip Jia She ile vedalaştı ve kızlarla birlikte eve döndü. Büyük Hanımefendi Jia'ya ve Wang Hanım'a iyi geceler diledikten sonra kendi dairelerine çekildiler. Onlar hakkında bu kadar yeter.

Şimdi Jia Yun'e dönelim. Baoyu'yle karşılaşmasının ardından Jia Lian'i görmeye gitti.

"Bana uygun bir iş çıktı mı?" diye sordu.

"Önceki gün bir iş vardı ama ne yazık ki Feng yengen onu Jia Qin'e vermem için çok yalvardı. Maalesef ona bıraktım. Ama kısa süre içinde Bahçe'de bitkilendirme işleri yapılacağından söz etti ve bu iş çıkar çıkmaz kesinlikle sana vereceğiz."

Jia Yun bir süre sessiz kaldı, sonra, "Peki. O zaman ben beklemeye devam edeyim. Ama gelip bu konuyu sorduğumdan yengeme söz etme lütfen. Ben onu gördüğümde söylerim." dedi.

"Neden söz edeyim?" dedi Jia Lian. "Zamanımı bu tür konuları konuşmak için onun peşinde koşmaktan daha iyi şeylere harcayabilirim. Bu arada, yarın Xingyi'ye gitmem gerekiyor, aynı gün geri döneceğim. Sen en iyisi ertesi güne kadar bekle, öyle gel. Hatta akşam ilk saate kadar gelme. O zamana kadar meşgul olacağım."

Böyle söyledikten sonra üstünü değiştirmek için içeri gitti.

Jia Yun, Rong Konağı'ndan çıktı ve düşüncelere dalarak evin yolunu tuttu. Sonunda kafasında bir plan şekillendi. Eve dönmek yerine dayısı Bu Shiren'e uğramaya karar verdi. Koku işiyle uğraşan adam Jia Yun geldiğinde dükkândan yeni dönmüştü. Yeğeninin geldiğini görünce "Bu saatte burada ne işin var?" diye sordu.

"Bir konuda yardımını isteyecektim, dayı." dedi Jia Yun. "Biraz kâfur ve miske ihtiyacım var. Her birinden yüzer gram veresiye alabilir miyim? Ay Festivali'ne kadar parasını ödeyeceğime söz veriyorum."

Bu Shiren homurdandı.

"Bana veresiyeden söz etme! Bir süre önce yardımcılarımdan biri bir akrabasına birkaç tael değerinde mal vermiş, henüz pa-

rayı görmedik. Kaybımızı aramızda paylaşmak zorunda kaldık. Artık yazılı bir anlaşmamız var; eğer birimiz bir dost ya da akrabaya veresiye mal verecek olursak, yirmi tael ceza ödeyecek, bunu da diğerleri aralarında paylaşacaklar. Hem zaten parasını peşin versen bile, başka bir yerden getirtmek zorunda kalırdık çünkü dükkânda ikisinden de çok az kalmıştı, o kadar çıkacağını sanmıyorum. Ayrıca ne için istiyorsun? Çok ciddi bir nedeni olduğunu hiç sanmıyorum. Veresiye versem bile aptalca bir şey için ziyan edeceğinden eminim."

"Her karşılaştığımızda dayın bir kusurunu bulup çıkarıyor diye şikâyet etme sakın! Siz gençler kendiniz için neyin iyi olduğunu bilmiyorsunuz. Eğer kendini toparlayıp biraz para kazansan, düzgün giyinip, iyi yesen, en çok ben sevinirim."

"Doğru söylüyorsun, dayı! Ama babam öldüğünde, neler olduğunu anlamayacak kadar küçüktüm; o zamandan beri annemin söylediklerine bakılırsa sen gelip her şeyi idare etmişsin. Cenaze işlerini halletmişsin. Bir parça mülkümüzün satışından gelen paranın hepsini harcayan ben değilim; bunu herkesten iyi biliyorsun. Hiç sermayem olmadan ne yapmamı beklediğinizi anlamıyorum. En zeki ev kadını bile unsuz ekmek yapamaz! O vurdumduymaz insanlardan biri olmadığım için şanslısın. Benim yerimde başkası olsa, seni hayatından bezdirir, sürekli etrafında dolanıp, bir gün yarım kilo pirinç, ertesi gün iki kilo fasulye diyerek otlakçılık yapardı. O zaman şikâyet edecek bir şeyin olurdu!"

"Sevgili çocuğum!" dedi Bu Shiren. "Benim olan her şey senin! Ama yengene de hep söylediğim gibi, beni en çok endişelendiren senin aklını kullanmaman. Kendini toparlayıp konağa gitsen, babanın akrabalarıyla konuşsan ya da onları göremiyorsan, gururunu ayaklar altına alıp hizmetkârlarıyla arkadaş olsan, o zaman sana bir iş bulurlardı. Geçen gün şehir dışına çıktığımda, Kuzey Sokağı'nda oturan kuzenine rastladım, elli altmış rahibeyi taşıyan dört beş arabanın önünde eşeğiyle aile tapınağına doğru gidiyordu. Akıllı bir delikanlı! Hiçbir şey yapmadan o işi aldığını söyleme bana!"

Dayısının nutuklarından usanan Jia Yun gitmek üzere kalktı.

"Ne acelen var?" dedi Bu Shiren. "Gitmeden bizimle iki lokma yeseydin."

"Delirdin mi sen!" diye araya girdi karısı mutfaktan. "Evde hiç pirincimiz kalmadığını söylemiştim. Bugün aldığım yarım kilo erişteyi pişiriyorum şimdi sana. Zenginmişiz gibi insanları yemeğe davet etmene anlam veremiyorum. Aç kalır çocuk!"

"Yarım kilo daha al da diğerine ekle o zaman, kadın!" dedi Bu.

"Yinjie!" diye seslendi kadın kızına. "Yolun karşısında oturan Bayan Wang'a gidip biraz borç para iste. Yarın ödeyeceğimizi söyle."

O daha lafını bitirmeden Jia Yun, "Hiç uğraşmayın!" diye mırıldanıp ortadan kayboldu.

Öfkeli bir şekilde dayısının evinden ayrılıp, başı önünde bu kötü muameleyi düşünerek evinin yolunu tuttu. Yürürken sarhoşun biriyle çarpıştı. Adam onu yakalayıp küfürler savurdu.

"Kör müsün, ahmak! Bana böyle tosluyorsun."

Ses tanıdık gelmişti. Daha dikkatli bakınca komşusu Ni Er olduğunu gördü. Kumardan kazandığı parayla tefecilik yaparak geçinen düzenbazın tekiydi. Hep içip içip kavgaya karışırdı. O anda da borçlularından birine yaptığı ziyaretten dönüyordu. Belli ki kârlı bir ziyaret olmuştu çünkü kafayı bulmuştu. Jia Yun kendisini tanıtmasaydı, bu çarpışmanın sonu onun için kötü olurdu.

"Dursana, dostum! Benim. Önüme bakmıyordum!"

Sesi duyan Ni Er kızarmış gözlerini fal taşı gibi açınca Jia Yun'ü tanıdı. Sendeleyerek onu bıraktı.

"Demek genç efendi Jia'ymış, ha! Nereden geliyorsun böyle?" dedi gülerek.

"Sorma!" dedi Jia Yun, acı acı. "Ağzımın payını aldım!"

"Boş versene!" dedi Ni Er. "Canını sıkan biri varsa bana söyle. Ben hakkından gelirim. Beni bilirsin. Ni Er. Sarhoş Elmas. Bu civarda benim komşumu kızdıran her kim olursa olsun, evini ocağını dağıtırım."

"Bak Elmas, eğer sinirlenmeyeceğine söz verirsen sana olanları anlatırım." dedi Jia Yun ve Bu Shiren ile görüşmelerini anlattı. Ni Er çok öfkelendi.

"Kahrolasıca herif! Dayın olmasaydı kafasını patlatırdım! Delirtici bir şey! Merak etme sen. Bozma moralini! Birkaç tael gümüşüm var. Bu yeterse alabilirsin. Bir şartla. Bunca yıldır komşuyuz, herkes tefeci olduğumu bilir ama sen bir kere bile borç istemedin. Bir tefeciden para alarak elini kirletmek ister misin, istemez misin bilmem ya da faizi çok yüksektir diye korkabilirsin. Eğer öyleyse, bu borç için faiz falan istemiyorum. Borç senedi de. Ama eğer kendini küçülteceğinden korkuyorsan, borç vermeye hiç kalkışmayayım. Kendi yolumuza gidelim."

Bunu dedikten sonra kesesinden bir tomar gümüş çıkardı.

"Bu adam düzenbazın teki." diye düşündü Jia Yun. "Ama hep iyilikleriyle tanınıyor; hatta bazı çevrelerde fakir dostu olarak ünü var. Eğer teklifini kabul etmezsem, onu kızdırabilirim, o zaman da başım derde girer. En iyisi alayım, işler düzelince iki katını geri öderim."

Böyle karar verdikten sonra Ni Er'a gülümseyerek teşekkür etti.

"Tam bir dostsun, Elmas! Ben de sana başvurmayı düşünmüştüm ama benim gibi faydasız birisini dikkate almayacağından korktum çünkü bütün dostların cesur ve becerikli insanlar. Borç istersem vermezsin diye düşünmüştüm. Madem şimdi sen bana böyle cömert bir teklifte bulunuyorsun, bunu reddedemem. Eve gidince sana faiziyle beraber bir borç senedi gönderirim."

Ni Er bir kahkaha patlattı.

"O nasıl söz öyle! Duymamış olayım!" dedi. "Bir de dostluktan söz ediyorsun, senden nasıl faiz alırım? Alırsam bu dostça olur mu? Gevezeliği bırakalım. Bu kadar küçük bir miktarı küçümsemezsen al ve ihtiyacını karşıla. Burada on beş tael ve dokuz gram gümüş var. İlla borç senedi göndereceğim diye ısrar edersen, sana değil, faiz alacağım birine veririm parayı."

Jia Yun gülerek parayı aldı.

"Pekâlâ, Elmas, dediğin gibi olsun! Bunun için tartışmayalım!"

"İşte şimdi oldu!" dedi Ni Er. "Hava kararıyor. Seni bir şeyler içmeye davet edemiyorum, yapılacak bazı işlerim var. Sen de

evine dön. Bana bir iyilik yapıp karıma bir mesaj iletir misin? Erkenden eve girip kapıları kilitlesinler. Bu gece eve gitmeyeceğim. Eğer acil bir şey isterlerse, kızımız yarın sabah gelip alabilir. At tüccarı Kısa Bacaklı Wang'ın evinde olacağım."

Böyle dedikten sonra, sendeleyerek yoluna devam etti.

Bu şanslı rastlantıya şaşıran Jia Yun, "Şu Ni Er iyi bir adam! Ama ya içkinin etkisiyle cömertlik yaptıysa? Belki de yarın ayıldığında, yüzde yüz faizle parasını geri ister. O zaman ne yaparım ben?" diye düşündü.

Bir süre bu konuda endişelendi, sonra birden paranın ona sağlayacağı imkânları hatırladı.

"Neyse! Önemli değil. İşi aldığım zaman, borcumu ve faizini kolaylıkla öderim." dedi kendi kendine.

Kafasında bu düşünceyle bir sarrafa gidip gümüşü tarttırdı. Tam olarak Ni Er'ın dediği miktarda çıkmasına çok memnun oldu. Önce yan eve gidip Ni Er'ın karısına mesajı iletti. Evine döndüğünde annesini sedirde yün eğirirken buldu. Oğlu içeri girince kafasını kaldırıp baktı kadın.

"Bütün gün nerelerdeydin?"

Annesini üzmemek için kardeşini gördüğünü söylemedi.

"Rong Konağı'nda Lian amcayı bekledim. Yemek yedin mi?"

"Evet, seninkini ayırdım."

Küçük hizmetçilerinden yemeği getirmesini istedi. Artık lambaların yakılma saati gelmişti, Jia Yun yemeğini yedikten sonra, yatmaya hazırlandı. Yatağını serip uyumaya koyuldu.

Ertesi sabah erkenden kalktı, yıkanıp hazırlandıktan sonra şehrin Güney Kapısı'nın dışındaki koku dükkânına gitti; kâfur ve misk aldı. Oradan Rong Konağı'nın yolunu tuttu. Önce kapıda Jia Lian'in evde olmadığından emin olup, arka taraftaki dairesine doğru gitti. Onların avlusuna açılan kapıdan girince, uzun saplı süpürgelerle yeri süpüren hizmetkârları gördü. Birden Zhou Rui'in karısı dışarı çıkıp onlara seslendi.

"Bırakın süpürmeyi! Hanımefendi geliyor."

Jia Yun ileri atılıp gülerek selamladı kadını.

"Lian yenge nereye gidiyor?" diye sordu.

"Büyük hanımefendi onu çağırdı." dedi Zhou Rui'in karısı. "Galiba bazı dikiş işleri için."

Tam o anda, kalabalık bir grup refakatçisiyle Xifeng dışarı çıktı. Jia Yun onun pohpohlanmaya ve gösterişli şekilde selamlanmaya olan zaafını bildiğinden, hemen öne çıkıp ellerini birleştirerek abartılı bir selam verdi ve sağlık diledi.

Xifeng, onu pek dikkate almayıp başını bile çevirmeden yürümeye devam etti ve annesinin nasıl olduğunu, neden hiç ziyarete gelmediğini sordu.

"Pek iyi değil, yenge. O da sürekli sizi düşünüyor, gelmek istiyor ama bir türlü çıkamıyor." dedi Jia Yun.

Xifeng güldü.

"Muhteşem bir yalancısın! Şu ana kadar beni düşündüğünü bile sanmıyorum! Ben sormasam söylemeyecektin!" dedi.

"Yıldırım çarpsın ki büyüklerime yalan söylemeye cüret etmem!" diye karşı çıktı Jia Yun. "Daha dün gece sizden söz ediyordu. 'Yengen çok narin bir kadın ama çok fazla sorumluluğu var. Her şeyi bu kadar iyi idare edecek enerjiyi nereden buluyor bilmem. Başkası olsa bitkin düşerdi.' dedi."

Ağzı kulaklarına varan Xifeng ister istemez durakladı.

"Annen ve sen ne diye arkamdan dedikodumu yapıyorsunuz?"

"Bu uzun hikâye." dedi Jia Yun. "Koku işi yapan çok yakın bir arkadaşım biraz birikim yaptı ve kendisine vali yardımcısı sekreterliği rütbesini satın aldı. Birkaç gün önce Yunnan'da bir yerlere ataması geldi. Ailesini de yanında götürüyor; tabii artık dükkânını idare edemeyecek. Mallarının bir kısmını dağıtıyor, bir kısmını da ucuza satıyor. Daha pahalı olanları dostlarına ve akrabalarına hediye etmeye karar verdi. Bana da kâfur ve misk düştü. Dün akşam annemle bunları ne yapacağımızı konuşuyorduk. Satmaya kalksak tam karşılığını alamayacağımızı düşündük; böyle şeylere o kadar parayı kim verecek? Zengin aileler bile en fazla birkaç

gram isterler. Birisine vermeye kalksak, bu kadar değerli kokuları hak edecek kimse aklımıza gelmedi. Sonra birden siz aklıma geldiniz, geçmiş yıllarda böyle şeylere ne kadar para harcadığınızı hatırladım. Bu yıl, hem Saray'daki İmparator Eşi hem de yaklaşan Dragon Teknesi Festivali[1] nedeniyle her zamankinin on katına ihtiyaç duyacaksınız. Uzun lafın kısası, bunları size hediye etmeye karar verdik. Buyurun yenge, size olan saygımın küçük bir işareti!"

Sırma işli kumaşla kaplı, küçük bir kutu çıkarıp iki eliyle kadına doğru kaldırdı.

Xifeng da zaten festival için koku satın almayı düşünüyordu ve hiç beklenmedik bir şekilde bu dertten kurtulduğuna, özellikle de bu şekilde sunulduğuna çok memnun oldu.

"Yeğenimin hediyesini alıp Pinger'ya teslim et, bir yere kaldırsın!" dedi Fenger'a.

Sonra Jia Yun'e dönüp, gülümseyerek, "Çok düşüncelisin. Amcanın senden övgüyle söz etmesine hiç şaşırmadım. Her zaman çok güzel konuşan, duyarlı bir delikanlı olduğunu söyler." dedi.

Jia Yun bu güzel sözleri duyunca bir yerlere varmak üzere olduğunu hissederek bir adım daha yaklaştı.

"Amcam size benden söz ediyor demek?" dedi. Sesinin tonu anlamlıydı.

Xifeng, onun için düşündükleri ağaç dikme işini tam söylemek üzereyken, şimdi bunu yaparsa delikanlının gözünde itibar kaybedeceğini düşündü. Kendisini yanlış anlayıp, hediyesine karşılık olarak bu vaatte bulunduğunu sanabilirdi. Sorusuna cevap olarak sıradan bir şeyler söyleyip, iş ve ağaçlar konusunda hiç konuşmadı. Sonra Büyükanne Jia'ya doğru yoluna devam etti.

Tabii ki Jia Yun yengesi istemediği sürece, bu konuyu açacak durumda değildi, bu yüzden geldiği gibi belirsizlik içinde evine

---

1) Çin'de her yıl, yaz gün dönümünde düzenlenen geleneksel bir festivaldir. Çin takviminin beşinci ayının beşinci gününde gerçekleştirilir. Festival sırasında dragon tekneleri yarışı yapılır. (ç.n.)

dönmek zorunda kaldı. Eve vardığında, önceki gün Baoyu'nün kendisini davet ettiğini hatırladı. Yemeğini bitirir bitirmez, bir kere daha Rong Konağı'na gelip, Büyük Hanımefendi Jia'nın dairesine açılan kapının dışından Gün Batımı Stüdyosu'na yöneldi. Mingyan ile Chuyao oturmuş satranç oynuyorlar, bir hamle üzerine ağız dalaşı yapıyorlardı. Diğer dört hizmetkâr Yingchuan, Saohua, Tiaoyun ve Banhe çatıda, yuvalarındaki yavru kuşları çalıyorlardı. Jia Yun avluya girince, çok öfkelendi.

"Sizi haylazlar, sizi! Misafir geldiğini görmüyor musunuz?"

Bunu duyan bütün hizmetkârlar kaçıştılar. Jia Yun çalışma odasına girip oturdu.

"Efendi Boa burada mı?" diye sordu.

"Hayır, henüz gelmedi. Eğer onunla konuşmak istiyorsanız, gidip bulayım." dedi Mingyan ve ortadan kayboldu.

Yemek yenecek kadar bir süre boyunca Jia Yun odayı süsleyen resimlere, kaligrafilere ve antikalara baktı. Sonra hâlâ Mingyan'den bir haber gelmeyince, mesaj bırakabileceği bir hizmetkâr var mı diye dışarıya bir göz attı ama hepsi bir yerlere dağılmışlardı. Keyifsiz bir şekilde tekrar dönüp oturdu ve beklemeye başladı.

"Mingyan!" diye yumuşak ve heyecanlı bir ses geldi dışarıdan.

Kafasını uzatıp bakınca, on altı on yedi yaşlarında, zayıf, temiz giyimli ve zeki görünümlü bir kızın odanın girişinde durduğunu gördü. Kız içeride bir yabancıyı olduğunu görünce hemen geri çekilip gözden kayboldu. O arada Mingyan avluya girdi.

"Hah iyi!" dedi kızı gören delikanlı. "Ben de mesaj iletecek birini arıyordum."

Jia Yun odadan çıkıp Mingyan'i sorguladı.

"Evet?"

"Uzun süre bekledim ama kimse gelmedi. Bu kız Kızıl Neşe Avlusu'ndan." dedi Mingyan, yumuşak sesli hizmetçiyi işaret ederek. "Hadi şimdi iyi bir kız ol ve efendine arka sokaktan Bay Jia'nın geldiğini haber ver."

Kız Jia Yun'ün sülaleden olduğunu öğrenince, deminki gibi çekinmedi ve ışıltılı gözlerini ona dikip incelemeye başladı.

"Arka sokağı boş ver, sadece Yun geldi de." dedi Jia Yun.

Kız biraz düşündükten sonra hafifçe gülümsedi.

"Sizin yerinizde olsam, Bay Jia, şimdi eve döner, yarın gelirdim. Eğer fırsatını bulursam, bu akşam küçük beye mesajınızı iletmeye çalışırım."

"Ne demek o?" diye sordu Mingyan.

"Bugün şekerleme yapmadı. Bu da akşam yemeğini erken diyecek ve buraya gelmeyecek demektir. Bay Jia'yı bütün gün aç karnına burada bekletmek mi istiyorsun? Şimdi eve dönüp yarın gelmesi çok daha iyi olur. Döndüğümde ona mesajı iletmeyi başarsam bile, muhtemelen sadece cevap gönderecektir. Buraya geleceğini hiç sanmam."

Kız gayet mantıklı ve tatlı konuşuyordu. Jia Yun ona adını sormak istedi ama Baoyu'nün hizmetçilerinden biri olduğunu bildiğinden, görgü kuralları buna izin vermiyordu.

"Haklısın. Yarın gelirim o zaman." dedi sadece.

Tam gitmek üzere döndüğünde, Mingyan ona çay ikram etmek istedi.

"Hayır, teşekkürler." dedi Jia Yun, omuzunun üzerinden bakıp yoluna devam ederken. "Bazı işlerim var."

Bu sözleri Mingyan'e söylese de hâlâ orada duran yumuşak sesli kıza bakıyordu.

Jia Yun evine döndü ve söylendiği gibi ertesi gün yine geldi. Ana kapının dışında Xifeng ile karşılaştı. Kocasının ailesini ziyarete gidiyordu ve tam arabasına binmek üzereydi. Jia Yun'ü görünce refakatçilerinden onu durdurmalarını istedi.

"Yun!" dedi, arabasının penceresinden gülümseyerek. "Ne kadar küstahsın! Benimle oyun oynuyorsun! Şimdi neden bana hediye verdiğini anladım. İş peşindesin sen. Amcan dün ona da gittiğini söyledi."

"Bu konuyu açma lütfen, yenge!" dedi süklüm püklüm gülerek. "Onunla konuştuğuma pişman oldum zaten. Durumu daha önceden fark etseydim, doğru sana gelirdim. Eminim mesele çoktan çözülmüş olurdu. Amcam beni yüzüstü bıraktı."

"Tabii ya!" dedi Xifeng, gülerek. "Demek onun için dün bana geldin, öyle mi? Kocasından bir sonuç elde edemeyince, karısıyla şansını denemek istedin!"

"Haksızlık ediyorsun, yenge!" diye itiraz etti Jia Yun. "Hediyenin bu işle hiç alakası yok. Onu sana verdiğimde, iş aklımda bile değildi. Öyle olsa, neden o zaman bu konuyu açma fırsatından yararlanmayayım ki? Ama şimdi iş aradığımı bildiğine göre, amcamı unutup kendimi senin ellerine bırakıyorum."

"Çok dolambaçlı yollar kullanıyorsun." dedi Xifeng, alaycı bir gülümsemeyle. "Neden daha önce söylemedin? Benim için işleri zorlaştırıyorsun. Zamanında bilseydim bu mesele o kadar uzun sürmezdi. Bahçe'ye daha fazla ağaç ve çiçek ekilmesini istiyoruz, bu işi yapacak birisini bulmaya çalışıyordum. Benimle daha önce konuşsaydın, şimdiye kadar halledilmiş olurdu."

"Hemen yarın başlayabilirim, yenge. Hazır olurum."

Xifeng bir süre düşündü.

"Bu iş sana uygun mu bilemiyorum. Belki gelecek yılbaşına kadar beklesek ve havai fişeklerle fenerleri satın alma işini sana versek daha iyi olur. Bu daha büyük bir iş."

"Bak, yenge. Şimdi bu dikim işini bana ver, eğer çalışmamdan memnun kalırsan, sonra öteki işi de verirsin."

"İşini biliyorsun!" dedi Xifeng, gülerek. "Tamam o zaman! Amcan hakkında iyi şeyler söylemeseydi, bu işe hiç bulaşmazdım. Şimdi yandaki eve gidiyorum, öğle yemeğinden sonra dönerim. Öğleden sonra gelip paranı al, yarından sonraki gün dikim işine başla."

Hizmetkârlara işaret ederek yola koyuldu.

Sevinçten uçan Jia Yun, Baoyu'yü bulmak için Gün Batımı Stüdyosu'na doğru yöneldi. Aslında Baoyu o sabah erkenden Pekin Prensi'ni ziyarete gitmişti ama kimsenin bundan haberi

yoktu. Jia Yun sabah boyunca oturup sabırsızlıkla bekledi. Öğlen olunca Xifeng'ın dönüp dönmediğini sordu. Döndüğünü öğrenince, bir alındı makbuzu yazıp parasını almak için Lianlerin dairesine götürdü. Avluda beklerken bir hizmetkâr onu çağırdı. Sonra Caiming dışarı çıkıp makbuzu ondan aldı. Boş bıraktığı tarih ve para miktarı kısımlarını doldurup bir çekle beraber geri verdi. Girilen bedelin iki yüz tael gümüş ödenmesi için olduğunu görünce çok memnun oldu Jia Yun. Hemen Muhasebe Dairesi'ne gidip parayı aldı ve annesine sevinçli haberi vermek için eve döndü.

Ertesi sabah daha gün bile ağarmadan, beşinci saatte, borcunu ödemek için Ni Er'ı bulmaya gitti. Bu iş bitince, yanına elli tael gümüş alıp Batı Kapısı'nın dışında oturan, bahçıvan Fang Chun'e gitti. Ondan çok sayıda ağaç satın aldı. Jia Yun'ün işlerini burada bırakıp Baoyu'ye dönüyoruz. Baoyu, Jia Yun ile karşılaştığında, ertesi günü beraber geçirmek üzere yaptığı davet, aslında kendi sınıfının genç beylerine özgü, baştan savma ve yarı ciddi bir çağrıydı. Bunu unutmamak için pek bir çaba harcamayınca, doğal olarak ertesi gün aklından silinip gitmişti. Bütün gün Pekin Prensi'nin sarayında kaldıktan sonra eve döndüğünde, önce büyükannesine ve annesine uğradı; ardından Bahçe'deki dairesine gidip günlük kıyafetlerini giydi. Banyo yapmaya karar verdi. Xiren, Baochai'in çağrısı üzerine, elbisesine düğme dikmek için yardıma gitmişti; Qiuwen ve Bihen su taşınması işleriyle ilgileniyorlardı; Tanyun annesi hastalanınca evden çağrılmıştı; Sheyue de hasta yatıyordu. Daha ağır işler verilen diğer hizmetçiler kendilerine ihtiyaç duyulacağını hiç düşünmediklerinden arkadaşlarıyla dedikodu yapmaya gitmişlerdi. Böylelikle Baoyu kısa bir süre yalnız başına kaldı. Tam da o anda canı çay istedi. Bir iki kez seslendi ama kimse cevap vermedi. Üçüncü kez çağırınca üç yaşlı dadı aceleyle içeri girdi.

"Hayır, hayır, size ihtiyacım yok!" dedi ve elini sallayarak gitmelerini işaret etti. Afallayan kadınlar çekildiler.

Hizmetçilerin hiçbiri olmayınca, Baoyu kendi işini kendisi görmeye karar verdi. Bir fincan alıp tam çaydanlıktan çay koymaya kalkışırken, arkasından bir ses geldi.

"Bana bırakın, Efendi Bao! Haşlanacaksınız."

Baoyu irkildi. Sesin sahibi elinden fincanı aldı.

"Sen nereden çıktın?" diye sordu Baoyu. "Böyle aniden gelip ödümü patlattın!"

Kız gülümseyerek çayını verdi.

"Arka avludaydım. Arka kapıdan girdiğimi duymadınız mı, Efendi Bao?"

Baoyu çayından bir yudum alırken kızı dikkatle inceledi. Kılık kıyafeti eski püskü olmamakla beraber, yeni de değildi. Kuzguni siyah saçları topuz şeklinde tepesinde toplanmıştı. Yüzü uzun ve ince, vücudu zayıf, genel görüntüsü düzgün, temiz ve zarifti.

"Burada mı çalışıyorsun?" diye sordu Baoyu.

"Evet." diye cevap verdi kız, şaşkınlık içinde.

"O zaman nasıl oldu da ben seni hiç görmedim?"

"Sadece ben değilim ki içimizde daha görmediğiniz çok kişi var." dedi kız, zoraki gülümseyerek. "Hem nasıl görecektiniz, size refakat etmeme ya da yanınıza gelmeme izin verilmedi ki!"

"Neden peki?"

"Ben de bilmiyorum. Size söylemem gereken bir şey var. Dün Yun adında bir beyefendi sizi görmeye geldi. O anda onu göremeyeceğinizi düşünerek bu sabah gelmesini söyledim. Ne yazık ki sabah da prensi görmeye gittiniz."

Konuşmaları koca bir kova suyla avluya giren Qiuwen ve Bihen'ın kıkırdamalarıyla bölündü. Birer elleriyle kovayı tutuyor, diğer elleriyle eteklerini kaldırıyorlardı. Alışkın olmadıkları bir yükün altında sendeleyerek yürüyorlar, suyu etrafa sıçratıyorlardı. Baoyu'nün yanındaki kız onların yardımına koştu. Bu arada kıkırdamalar atışmaya dönüştü.

"Eteğimi ıslattın." diye yakındı Qiuwen.

"Sen de ayağıma bastın!" dedi Bihen.

Birdenbire karşılarına çıkan kıza bakmak için durunca, Efendi Baoyu'nün odasından çıkan bu kızın Xiaohong olduğunu görüp

şaşırdılar. Kovayı bırakıp içeri koştular. Baoyu odasında yalnızdı. Kızlar öfkelendiler. Banyoyu hazırlayıp onun soyunmasına yardım ettiler. Arkalarından kapıyı kapatıp Xiaohong'u bulmaya gittiler.

"Odada ne yapıyordun?" diye sordular, suçlar gibi.

"Hiçbir şey." dedi kız. "Mendilimi bulamadım, arka tarafta onu ararken Efendi Baoyu'nün çay istediğini duydum. Hiçbiriniz yoktunuz. Ben de hemen gidip ona çay verdim. Tam o anda siz geldiniz."

Qiuwen onun yüzüne tükürdü.

"Utanmaz, sürtük! Bizim için su getirmeni istediğim zaman, bana işin olduğunu söyleyip bizi gönderdin. Sonra da bu fırsattan yararlanıp ona hizmet ettin. Adım adım yükselecek misin? Seninle başa çıkamayacağımızı mı sanıyorsun? Aynada kendine bir baksana, efendilere çay servisi yapacak bir tipin var mı?"

"Yarın diğerlerini de uyaralım, Efendi Bao çay ya da başka bir şey istediğinde, kimse yerinden kıpırdamasın, her şeyi o yapsın!" dedi Bihen.

"O zaman hepimiz ortadan kaybolup onu burada yalnız bırakalım." dedi Qiuwen.

Onlar hâlâ kız hakkında atıp tutarlarken yaşlı bir dadı Xifeng'dan bir mesaj getirdi.

"Birisi yarın Bahçe'de ağaç dikmeleri için işçiler getirecek, hepiniz çok daha dikkatli olun. Her yere çamaşır asmayın! Etrafa paravanlar konacak, deli gibi koşuşturmayın!"

"İşçilerin sorumlusu kim?" diye sordu Qiuwen.

"Arka sokaktan Yun diye biri." dedi yaşlı bir kadın.

Bu isim Qiuwen ve Bihen için bir anlam ifade etmedi, başka sorular da sordular ama Xiaohong onun önceki gün çalışma odasında karşılaştığı genç olduğunu biliyordu.

Xiaohong'un soyadı Lin, çocukluk adı Hongyu'ydü (Kırmızı Yeşim) ama Baoyu ve Daiyu isimlerinde de "yu" olduğundan onu Xiaohong diye çağırıyorlardı. Ailesi kuşaklardır Jialara hizmet ve-

riyordu. Babası şimdi başka yerde, çeşitli çiftliklerin ve mülklerin başındaydı. Xiaohong bu yıl on altı yaşına girmişti. Diğerleriyle birlikte Manzara Bahçesi'ne ilk gönderildiğinde, henüz kimsenin oturmadığı bir dönemde bakım işlerini yürütüyordu. O zamanlar gayet sakin olan Kızıl Neşe Avlusu'nda görevlendirilmişti. Baoyu ve kızların Bahçe'ye taşınmalarına karar verilince, Baoyu burayı seçmişti.

Xiaohong çok tecrübesiz bir hizmetçi olduğu hâlde, güzeldi ve kendisini geliştirmek istiyordu. Bu yüzden sürekli olarak Baoyu'nün dikkatini çekmek ve hizmet etme becerisini göstermek için fırsat kolluyordu. Ne yazık ki Bahçe'de ona eşlik eden diğer hizmetçileri kendi ayrıcalıklarını var güçleriyle koruyorlar ve başkalarını yanaştırmıyorlardı. Bugün en sonunda bir giriş yolu bulmuştu ama Qiuwen'in fesatlığı umutlarını yıktı. İçerlemiş bir hâldeyken, yaşlı dadıdan Jia Yun'ün ertesi gün Bahçe'ye geleceğini duydu. Bu isim yüreğinde anlık bir heyecan yarattı ama odasına döndüğünde içindeki kırgınlık hâlâ devam ediyordu, yatağına girip günün olaylarını karamsar bir şekilde gözden geçirdi. Düşünceler amaçsız ve sonuçsuz şekilde kafasında dönüp dururken, birden penceresinin önünden kendisine seslenildiğini duydu.

"Xiaohong! Mendilini buldum!"

Hemen yatağından fırlayıp dışarıya baktı. Gelen Jia Yun'den başkası değildi. Şaşkınlıktan yanakları kızardı.

"Nerede buldunuz, efendim?"

Jia Yun güldü.

"Buraya gel de söyleyeyim."

Delikanlı, kızı elbisesinden yakalayınca utanan kız hemen kaçtı ama ayağı eşiğe takılıp yüzüstü düştü; irkilerek uyandı. Yani bu sadece bir rüyaydı!

Sonucunu bilmek istersen, bir sonraki bölümü oku.

25. BÖLÜM

Büyüyle harekete geçirilen beş iblis Baoyu ve Xifeng'a musallat olur.

Manevi İdrak Taşı iki eski tanıdığıyla karşılaşır.

Xiaohong'un, karmakarışık ve sıkıntılı düşüncelerin esiri olarak uzun süre yatakta yattıktan sonra nasıl uyuyakaldığını, Jia Yun onu yakalayınca nasıl kaçarken düştüğünü görmüştük. O anda uyandı ve rüya gördüğünü anladı. Ondan sonra bir daha uyuyamadı; şafağa kadar huzursuz bir şekilde yatağında dönüp durdu. Gün ağarınca kalktı, kısa süre sonra odaların ve avlunun süpürülmesi, su taşınması gibi işleri paylaştığı kızlara katıldı. Yüzünü yıkayıp bakımını bile yapmadan, ayna karşısında saçlarını şöyle bir düzeltmiş, aceleyle ellerini yıkayıp beline bir kese bağlamış ve işe koyulmuştu.

Baoyu ile karşılaşması, aşırı duygusal bu genç üzerinde, sandığından daha güçlü bir etki bırakmıştı. Delikanlı neredeyse ismini vererek kendisine hizmet etmesini isteyecekti ama kısmen Xiren'i ve diğerlerini incitmekten korktuğu, kısmen de nasıl biri olduğunu bilmediğinden, eğer işe yaramazsa geri göndermenin tatsız bir şey olacağını düşündüğü için tereddüt etti. O sabah aklında bu meseleyle uyandı. Erkenden kalktı, oturup sessiz sessiz düşündü, bakımına başlamaya bile yeltenmedi.

Sonra kâğıt kaplı kepenkler indirildi, tül kaplı pencereden avluyu süpüren kızları görebiliyordu. Hepsi de ağır makyajlıydı;

saçlarında çiçekler ve süsler takılıydı ama önceki günkü sessiz, temiz kızdan bir işaret yoktu. Sanki çiçekleri inceleyecekmiş gibi yaparak, ayağında terlikleriyle etrafa bakmak için dışarı çıktı. Üstü kapalı yürüyüş yolunun güneybatı köşesinde parmaklıklara dayanmış duran birisini gördü ama yaban elması ağacı bedeninin bir kısmını gizliyordu, kim olduğunu anlayamadı. Yaklaşıp öyle baktı. Oydu, dünkü kız; kendi başına duruyordu orada, belli ki düşüncelere dalıp gitmişti. Böyle bir anda ona seslenmekten utandı ve Bihen gelip yıkanmasını söylediğinde, hâlâ tereddüt içinde bekliyordu. İçeri girmekten başka bir seçeneği yoktu.

Xiaohong, kendisini el işaretiyle çağıran Xiren'i görünce düşüncelerinden uzaklaştı. Ne istediğini öğrenmek için yanına gitti.

"Çiçek sulama kovamız kırıldı. Bayan Lin'e gidip, biz yenisini alana kadar kendisininkini ödünç verir mi diye bir sor." dedi Xiren.

Bunun üzerine Xiaohong hemen Bambu Evi'ne doğru fırladı. Yeşil Pus Köprüsü'nü geçerken, yapay tepeleri gizleyen kumaş paravanlar, o gün işçilerin ağaç dikmek için Bahçe'ye geleceklerini hatırlattı ona. Biraz ileride bir grup işçinin, Jia Yun nezaretinde çukur açtıklarını gördü. O tarafa gitmeyi çok isterdi ama cesaret edemedi. Keyifsiz bir şekilde sulama kovasını alıp geri geldi. Odasında uzanıp düşünmeye başladı. Ötekiler onun kendisini pek iyi hissetmediğini zannedip dikkate almadılar. Ve o gün olaysız bitti.

***

Ertesi gün Wang Ziteng'ın karısının yaş günüydü; Büyük Hanımefendi Jia ile Wang Hanım kutlamalara davet edilmişlerdi. Wang Hanım gitmeyi çok isterdi ama kardeşi davet etmiş olduğu hâlde, kayınvalidesi gitmek istemeyince o da gidemedi. Wang Ziteng'ın diğer kardeşi Xue teyze, Xifeng'ı, üç Jia kızını, Baochai'i ve Baoyu'yü de yanına alıp gitti. Akşama kadar dönmediler.

Onlar geldikten kısa bir süre sonra, Jia Huan okuldan dönünce Wang Hanım ona, hastalıklara ve talihsizliklere karşı oldukça etkili olan Budist koruyucu tanrıları dvarapalalara yakarmak için bazı büyüleri yazma ödevi verdi. Delikanlı Wang Hanım'ın oda-

sındaki sedire oturup mum yakılmasını istedi ve kendisini fazlasıyla önemseyen bir havayla yazma işine başladı. Kâh Caiyun'ü çağırıp kendisine çay koymasını istiyor kâh Yuchuan'e mumun fitilini kesmesini söylüyor kâh Jinchuan ışığını engelliyor diye şikâyet ediyordu. Hiçbir hizmetçi ondan hoşlanmadığı için onu dikkate bile almıyorlardı. Sadece Caixia'nın ona karşı zaafı vardı. Çayını dolduruyor, Wang Hanım başka birisiyle konuşurken, fısıltıyla nasihat ediyordu.

"Sakin ol! Baş belası olma. İnsanları kızdırmak akıllıca bir şey değil! Böyle yaparsan seni sevmezler."

"Ben ne yaptığımı biliyorum." dedi Jia Huan. "Çocukmuşum gibi konuşma benimle! Olanların farkındayım. Bugünlerde Baoyu ile aran iyi, artık beni sevmiyorsun. Sizi kendi gözlerimle gördüm."

Caixia dudaklarını ısırdı ve parmağıyla hafifçe delikanlının alnına vurdu.

"Seni nankör yaratık! Tıpkı Lü Dongbin'i[1] ısıran köpek gibisin! Seni besleyen eli ısırıyorsun, gerçek dostunun kim olduğunu bile anlayamıyorsun."

Onlar böyle konuşurlarken, yaş günü partisinden yeni dönen Xifeng içeri girdi. Wang Hanım davet edilen diğer hanımları, oyunların iyi olup olmadığını, ne tür şeyler ikram edildiğini sordu.

Kısa bir süre sonra Baoyu de geldi ve annesini selamlamasının ardından, hizmetçilerinden başındaki bandı, pelerinini ve çizmelerini çıkarmasına yardım etmelerini istedi. Ferahlayınca kendisini annesinin kucağına attı. Annesi onu sevip okşarken, sevgiyle kadının boynuna sokulup günün olaylarına kendince muzip yorumlar yapmaya başladı.

"Yine içmişsin, çocuğum." dedi Wang Hanım. "Yüzün ateş gibi yanıyor. Bütün bu haşarılıklar seni hasta edecek. Birazcık sakince yat şurada!"

---

1) Özellikle Taocuların ibadet ettikleri, Çin kültür alanında ölümsüzlük statüsüne yükseltilmiş, Çinli bir bilgin ve şairdir. Sekiz Ölümsüz olarak bilinen ve bazıları tarafından fiilî lider olarak kabul edilen tanrılar grubunun içindedir. (ç.n.)

Bir yastık getirmelerini söyledi, Baoyu sedirde annesinin arkasına uzanıp Caixia'dan kendisine masaj yapmasını istedi. Kız diz çöküp yanında oturunca Baoyu onunla şakalaşmak istedi ama kız ona pek yüz vermeyip sorularını soğuk bir şekilde cevapladı. Bütün dikkati ve bakışları Jia Huan'ın üzerindeydi. Baoyu elini yakaladı.

"Hadi ama canım! Seninle konuşurken dikkatini bana ver." dedi.

Caixia elini hızla çekip kurtardı.

"Bunu bir daha yaparsan, bağırırım!" diye uyardı onu.

Jia Huan bu konuşmanın her kelimesini duydu. Baoyu'den hep nefret etmişti, onun Caixia ile böyle cilveleştiğini görünce bu bardağı taşıran son damla oldu. Ya öcünü alacak ya da kıskançlıktan patlayacaktı. Açıkça karşı çıkmadı, bir plan yaptı ve tam böyle birbirlerine yakın oldukları anda harekete geçti. Numaradan bir sakarlık sonucu eli çarpınca, kenarından eriyikleri akan mum Baoyu'nün yüzüne devrildi. Keskin çığlık odadaki herkesi yerinden sıçrattı. Her taraftan lambaları getirip şaşkınlık içinde, Baoyu'nün mumla kaplı yüzünü gördüler. Oğluna acımakla Jia Huan'a kızmak arasında bocalayan Wang Hanım hizmetçilere hemen yüzünü silmelerini emretti, diğer delikanlıyı da dikkatsizliği yüzünden azarladı. Hizmetçilere yardım etmek için sedirin üzerine çıkan Xifeng da Jia Huan'a söylendi.

"Gördüğüm en sakar yaratıksın! İnsan içine çıkarılacak gibi değilsin! Annen neden seni doğru dürüst terbiye edemedi bilmem."

Bu sözler onun Jia Huan'ı hizmetçilerin önünde azarladığını hatırlattı Wang Hanım'a. Çıkışmayı hemen kesti ve Odalık Zhao'yu çağırttı. Bütün öfkesini talihsiz kadına yöneltti.

"İşte böyle kötü kalpli bir canavar yetiştirmişsin! Bari rahat durmasını öğretseydin! Ama yo!. Zaman zaman bu tür hareketleri hoş gördüm ama üzüntü duymak yerine daha da beter oldun. Ben bir şey yapmadıkça, beni alt ettiğini mi sanıyorsun?"

Oğlu böyle bir şey yaptığı için Odalık Zhao öfkesini içine atıp, bu hakaretlere sessizce katlanmak zorunda kaldı. Sedirin üzeri-

ne çıkıp diğerleriyle birlikte yaralı çocuğa yardım etme gösterisi yaptı. Baoyu'nün yüzünün sol tarafı çok kötü kabarmış, neyse ki gözüne bir şey olmamıştı. Wang Hanım bunu görünce yüreği sızladı, aynı zamanda Büyükanne Jia tarafından kaçınılmaz olarak maruz kalacağı sorgulamayı düşününce, kendi adına korkup ne söyleyeceğini bilemedi. Öfkesini yine odalıktan çıkarıp iyice payladıktan sonra Baoyu'yü yatıştırmaya çalıştı ve yüzüne iltihap giderici merhem sürdü.

"Biraz acıyor ama ciddi bir şey değil." dedi Baoyu, annesi sorunca. "Yarın büyükannem görünce ona benim yaptığımı söyleyelim."

"Öyle desen bile, seninle doğru düzgün ilgilenmediğimiz için hepimizi suçlar." dedi Xifeng, gülerek. "Sen ne dersen de yarın kıyamet kopacak!"

Wang Hanım Baoyu'yü odasına götürmelerini söyledi. Xiren ve diğerleri onu görünce dehşete kapıldılar. Daiyu, Baoyu'nün yokluğunda bütün gün yapayalnız sıkılmış; akşam birkaç kere odasına gidip döndü mü diye bakmıştı. İşte o zaman bu olaydan haberi oldu. Hemen nasıl olduğunu gözleriyle görmek için yanına koştu.

Baoyu'yü elinde bir ayna, yarasının büyüklüğünü incelerken buldu. Yüzünün sol tarafı olduğu gibi kalın bir merhem tabakasıyla kaplıydı. O zaman yanığın ciddi olduğu sonucunu çıkardı. Ama yakından incelemek için yanaşınca, Baoyu onun ne kadar hassas olduğunu bildiğinden, görürse fenalaşabilir diye başını çevirip eliyle uzaklaştırdı. Daiyu de kendi zayıflığının farkında olduğundan ısrar etmedi. Sadece, "Çok acıdı mı?" diye sordu.

"O kadar çok değil!" dedi Baoyu. "Bir iki gün içinde iyileşir herhâlde."

Daiyu biraz daha oturup odasına döndü.

Ertesi gün Baoyu, Büyükanne Jia'yı görmek zorunda kaldı. Kendi sakarlığı yüzünden yandığını söylese de tahmin edildiği gibi, yaşlı kadın bu kazanın olmasına izin verdikleri için bütün hizmetkârlarını azarladı.

Bir gün daha geçti, Baoyu'nün Budist vaftiz annesi Rahibe Ma

ziyarete geldi. Çok bilge bir kadındı. Bebekliğinden beri gücüyle onu koruması için özel bir ilişkileri vardı. Baoyu'yü görünce hayretler içinde kaldı. Nedenini öğrendiği zaman, başını sallayıp söylendi. Parmaklarıyla Baoyu'nün yüzüne doğru bazı hareketler yaparak bir şeyler mırıldandı.

"Yakında iyileşecek." diyerek garanti verdi. "Bu kazaya neden olan kötü atmosfer geçici." Sonra Büyükanne Jia'ya döndü. "Saygıdeğer hanımefendi! Budist sutraların bize ne görülmemiş felaketlerden ve tehlikelerden söz ettiğini bilemezsiniz. Prenslerin ve soylu ailelerin oğulları dünyaya geldikleri andan itibaren, gittikleri her yerde görünmez, küçük iblisler tarafından izlenirler; her fırsatta sıkıştıran, çimdikleyen kötü yaratıklardır bunlar. Bazen yemek yerken ellerindeki kâseleri düşürürler. Bazen yürürlerken arkalarından iterler. Bu yaratıklar yüzünden pek çok soylu ailenin gençleri uzun yaşamaz."

Büyükanne Jia buna maruz kalan insanlar için bir kurtuluş yolu olup olmadığını sordu, büyük bir endişeyle.

"Var tabii." dedi Rahibe Ma. "İyi işler yapmak. Gencin adına daha fazla bağışta bulunmak. Bir yolu daha var. Kutsal metinler bize, batıda yaşayan ve zamanını bu iblislerin gizlendikleri karanlık yerleri aydınlatmakla geçiren bir Evrensel Işık Bodhisattvası[1] olduğundan söz eder. Kadın ya da erkek, herhangi bir inanan ona iman içinde adaklar sunarsa, onun çocuklarına ve torunlarına kendi kutsal huzurunu bahşeder, iblisler ve karanlık güçler tarafından ele geçirilmekten onları korur."

"Peki, bu Bodhisattva'ya ne tür adaklar sunmak gerekir?" diye sordu Büyükanne Jia.

"Çok özel bir şey değil. Sıradan tütsüler ve mumlar dışında, her gün birkaç kilo susam yağı alıp içinde fitiller yakarak 'ışık denizi' dediğimiz şeyi yaparız. Bu ışık denizinin Bodhisattva'nın bir tezahürü olduğuna inanırız. Gece gündüz yakılması, sönmesine meydan verilmemesi gerekir."

---

1) Budist düşüncede, kendisini tüm duyarlı canlıların Budalık seviyesine ulaşmasına yardımcı olmaya adamış kişidir. Sanskritçede anlamı aydınlanma ve gerçektir. (ç.n.)

"Bütün bir gün ve gece boyu yanması için ne kadar yağ lazım? Tam olarak miktarını söylersen, çocuk için bağış yapmak istiyorum." dedi Büyükanne Jia.

"Belli bir miktarı yok." dedi Rahibe Ma. "Bu konudaki kararı bağışçılara bırakıyoruz. Bu hizmeti verdiğim insanlar arasında bazı aristokratlar da var. Nanan Presi'nin annesi benim en büyük bağışçılarımdan biridir. Her gün yirmi dört kilo yağ ve yarım kilo lamba fitili bağış yapar. Dolayısıyla onun ışık denizi bir su sarnıcı kadar büyüktür. Sonra Jinxiang Markisi'nin karısı var. Günde on kilo yağ bağışlar. Günde iki, dört, beş kilo verenler var. Bazı fakir aileler yarım kilodan fazlasını veremiyorlar. Hepsi için ışık denizlerini yanar hâlde tutuyorum."

Büyük Hanımefendi Jia düşünceli bir şekilde başını salladı.

"Elbette ebeveynler ve yetişkinler için daha fazlası da verilebilir." diye devam etti rahibe, yaşlı kadının düşündüğünü görünce. "Ama eğer yaşlı biri genç biri için bağış yapıyorsa, tıpkı sizin Baoyu için yapacağınız gibi, çok fazla vermenize gerek yok çünkü çok fazla yüklenilince ters etki yapabilir. Ben sizin için her gün iki buçuk ila üç buçuk kilo öneriyorum."

"Günde iki buçuk kilo olsun o zaman." dedi Büyükanne Jia. "Bir aylık toplam miktarı hesaplayıp sana göndeririz."

"Merhametli Bodhisattva sizi korusun!" diye bağırdı minnettar rahibe.

Büyükanne Jia bir başka önlem olarak Baoyu'nün birkaç hizmetçisini çağırdı ve bundan sonra Baoyu nereye giderse gitsin, karşılaşacakları rahiplere, Taoculara ve fakirlere sadaka olarak dağıtmaları için, ona eşlik edecek hizmetkârlara para verilmesini söyledi."

Rahibe Ma biraz daha oturduktan sonra diğer dairelere de uğrayarak konakta dolaştı. Odalık Zhao'nun dairesine geldiğinde, selamlaşmalarının ardından çay ikram edildi. Odalık Zhao kumaşları birbirine yapıştırıp ayakkabı tabanı yapıyordu ve Rahibe Ma sedirin üzerinde çeşit çeşit kumaş parçalarının yığılı olduğunu gördü.

"Ben de bir çift ayakkabı yüzü yapmak için kumaş arıyordum."

dedi rahibe. "Bir parça ipek ya da saten vardır sende herhâlde. Rengi benim için fark etmez."

"Şu yığına bir bak! Çok değerli bir şey bulamazsın. Öyle şeyler bana kadar gelmez bu evde. Kalitesi önemli değilse istediğini alabilirsin." dedi Odalık Zhao iç geçirerek.

Rahibe Ma yığını karıştırdı ve birkaç parça seçip elbisesinin koluna sokuşturdu.

"Geçen gün, sana beş yüz nakit gönderdim. Benim için İlaç Tanrısı'na adak yaptın mı?" dedi odalık.

"Ah, evet. Günler önce yapıldı."

"Kutsal Buda!" diye iç geçirdi kadın yine. "Elimde daha fazla olsa daha sık gönderirdim ama ne derler bilirsin: 'Gönül neler istiyor da cüzdan imkân vermiyor.' "

"Bunun için hiç endişelenme!" dedi Rahibe Ma. "Birkaç yıl daha dayan. Huan büyüyüp resmî bir makama geldiğinde, dilediğin bütün iyi işlere gücün yetecek."

"Ah, ah, hiç sorma!" dedi Odalık Zhao, homurdanarak. "Şimdikinden bir farkı olmayacak. Huan ve ben hiçbir zaman ötekiyle yarışamayız. Şüphesiz evin en değerli dragonu Baoyu! Çocuğa karşı değilim asla. Çok güzel bir delikanlı, ailesinin ona deli olmalarına şaşmamak lazım. Hayır, benim katlanamadığım bu." dedi, iki parmağını kaldırarak.

"İkinci Hanımefendi Bayan Lian'i mı diyorsun?" dedi Rahibe Ma, Rong Konağı'nın iki gelininden genç olanı kastettiğini anlayarak.

Odalık Zhao'nun yüzünde bir dehşet ifadesi belirdi. Sessiz olmasını işaret ederek kalktı, kapıya gidip perdeyi kaldırdı, etrafa baktı; kimse olmadığını görünce tekrar gelip oturdu. Rahibe Ma'ya iyice yaklaşıp fısıltıyla konuşmaya başladı.

"Tam bir felaket! Sonunda bu aileye ait olan her şeyi annesinin evine taşımazsa, ben de Zhao değilim!"

Rahibe Ma bu sohbetten ilginç şeyler çıkacağını hissederek kadının ağzını aradı.

"Bana anlatmana gerek yok, zaten her şey gayet açık." dedi. "Herhâlde fark etmediğimi düşünmüyorsun? Neden buna tahammül ettiğinizi hep merak etmişimdir. Tabii senin böyle yapman daha iyi."

"Başka ne yapabiliriz ki sevgili rahibeciğim! Kim ona karşı çıkmaya cesaret edebilir?"

Rahibe güldü.

"Fitneci olmak istemem ama kusura bakma da hepiniz onun karşısında çaresizmiş gibi davranıyorsunuz. Seni suçlamıyorum. Demek istediğim, sen açık açık ona kafa tutmaya cesaret edemesen de gizliden gizliye yapabileceğin şeyler var. Bunları daha önce düşünmemene şaşıyorum." dedi.

Bu sözlerin ardında bir şeyler olduğunu sezen Odalık Zhao memnuniyetini belli etmedi.

"Ne demek istiyorsun? Ben, her ne olursa hepsini yapmaya hazırım. Sadece daha önce nasıl yapacağımı söyleyen kimse çıkmadı. Sen bana yolunu gösterirsen, bunun karşılığını öderim, hem de cömertçe."

Rahibe Ma birbirlerini gayet iyi anladıklarını biliyordu ama riske girmedi.

"Kutsal Buda! Bana böyle şeyler sorma! Bu tür işlere girmem. Hayır, hayır. Bu çok günah!"

"Hadi ama!" dedi Odalık Zhao. "İsteyeceğim tek iyilik bu. Daima başı dertte olanlara yardım eden, iyi biri olduğunu düşünürdüm. Bir kenarda durup, bu entrikacı kadının oğlumla beni paramparça edişini mi izleyeceksin? Herhâlde karşılığını ödemeyeceğimi düşünüyorsun."

Rahibe Ma güldü.

"Bir kenarda durup oğlunla senin ezildiğini seyredemeyecek kadar merhametli olduğum konusunda haklısın. Ama ödeme konusunda çok yanılıyorsun. Bir karşılık beklemiş olsam bile, beni ayartacak neyin var ki?"

Odalık Zhao rahibenin yardım fikrine karşı çıkışının bir parça zayıflamaya başladığını hissetti.

"Senin gibi zeki bir kadın nasıl böyle anlayışsız olabilir!" dedi. "Eğer bana yardım edersen ve ikisinden de kurtulmak için işe yararsa bu evdeki her şey bizim olur. O zaman her şeyi isteyebilirsin. Bunu düşünmemen çok şaşırtıcı!"

Rahibe Ma başını önüne eğip bir süre sessizce düşündü.

"O zaman gelip de her şeyi garantilediğinde, artık benimle bir işin kalmayacak, canım." dedi sonunda. "Senin için yaptıklarımı gösterecek hiçbir kanıtım yok."

"Bu hiç dert değil." dedi Odalık Zhao. "Şu anda fazla param olmasa da kenara birkaç tael gümüş koymuştum. Biraz elbisem ve takım da var. Onlarla idare edebilirsin. İleride daha fazlasını ödeyeceğimi vadeden bir senet de yazabilirim. İstersen bir de şahit buluruz."

"Emin misin?"

"Neden yalan söyleyeyim?" dedi Odalık Zhao ve güvenilir, yaşlı bir hizmetçiyi içeri çağırıp kulağına bir şeyler söyledi. Kadın kafasını sallayıp dışarı çıktı, kısa bir süre sonra beş yüz tael gümüşlük ve bir senetle geri döndü. Odalık Zhao üzerine parmağını bastı, sonra sandıktan birikimlerini çıkardı.

"Bunu öncelikle adak sunumu için al. Tamam mı?"

Gümüşlerin beyaz ışıltısı ve parmak basılıp mühürlenen senet rahibenin kalan muhtemel şüphelerini dağıttı. Her ikisini de büyük bir hevesle aldı ve yardım edeceğine söz verdi. Sonra bir süre geniş kemerini yoklayıp on iki tane küçük kâğıt parçası çıkardı. On tanesi yeşil suratlı, kırmızı saçlı iblis, iki tanesi insan şeklinde kesilmişti. Bunları Odalık Zhao'ya verdi. Sesini iyice alçaltarak, insan şeklindeki kâğıtların üzerine kurbanlarının doğum tarihlerini, ikisi yıl, ikisi ay, ikisi gün, ikisi de saat olmak üzere sekiz karakter şeklinde yazmasını, her birinin arasına beşer tane iblis kâğıdı sarıp rulo yapmasını ve kurbanların yataklarının altına koymasını söyledi.

"Senin yapacakların bu kadar." dedi. "Diğer şeyleri ben evde yapacağım. İşe yarayacağı kesin. Ama çok çok dikkatli olmalısın. Sakın korkma."

Wang Hanım'ın gönderdiği bir hizmetçi konuşmalarını kesti.

"Ah demek buradasınız! Hanımefendi sizi bekliyor."

Bunun üzerine Rahibe Ma hizmetçiyle beraber gitti.

***

Şimdi Daiyu'ye dönelim. Baoyu yüzündeki yaradan dolayı, kazadan beri dışarı çıkmıyor, Daiyu zamanının büyük bir kısmını onun dairesinde geçiriyordu. Bir gün öğle yemeğinin ardından kitap okumaya başladı ama bir iki bölümden sonra sıkıldı; Zijuan ve Xueyan ile iğne işi yapmaya koyuldu. Bu da sıkıcı olmaya başlayınca, kapıya dayanıp boş boş dışarı baktı. Avludaki bambular filizleniyordu. Onları inceledikten sonra ne yaptığının farkında olmadan Bahçe'ye doğru ilerledi. Her yerde çiçekler açmış, kuşlar ötüyor, sular şırıldıyordu ama etrafta kimsecikler yoktu. Kızıl Neşe Avlusu'na doğru yürüdü. Bazı hizmetçiler su getirmişlerdi, terasta ardıç kuşlarının yıkanmalarını seyrediyorlardı. Evin içinden bir kahkaha sesi geldi. Li Wan, Xifeng ve Baochai oradaydılar. Daiyu içeri girince neşeli kahkahaları selamladı onu.

"Biri daha geldi! Gir içeri! Gir!"

"Neler oluyor? Parti mi var? Kim bizi davet etti?" dedi Daiyu, neşelerine katılarak.

"Önceki gün iki şişe dolusu çay gönderdim." dedi Xifeng. "Ama dışarıdaydın."

"Evet." dedi Daiyu. "Kusura bakma, sana teşekkür etmeyi unuttum."

"Tadına baktın mı?" dedi Xifeng. "Beğendin mi?"

"Senin yerinde olsam bunu sormazdım!" diye araya girdi Baoyu. "Bence berbattı. Siz ne düşünüyorsunuz bilmem."

"Lezzeti güzeldi." dedi Baochai. "Ama rengi hiç iyi değildi."

"Siyam'dan hediye geldi." dedi Xifeng. "Ben hiç beğenmedim. Her gün içtiğimiz çay gibi güzel değil."

"Ah, ben çok beğendim." dedi Daiyu. "Sanırım damak zevklerimiz farklı."

"Gerçekten beğendiysen, benimkini de alabilirsin." dedi Baoyu.

"Bende de biraz kaldı." dedi Xifeng. "Sevdiysen hepsini al."

"Çok teşekkür ederim." dedi Daiyu. "Birisini gönderip aldırırım."

"Hayır, buna gerek yok." dedi Xifeng. "Ben sana gönderirim. Benim için yapmanı istediğim bir şey var. Bunun için göndereceğim kişi gelirken çayı da getirir."

Daiyu alaycı bir şekilde güldü.

"Duyuyor musunuz? Birazcık çay verip hemen senden angarya istiyor."

"Haksızlık ediyorsun!" dedi Xifeng, kıkırdayarak. "Kuralı bilirsin: 'İç ailenin çayını, ol onların gelini!' "

Daiyu'den başka herkes güldü, o ise kızarıp, hiçbir şey demeden başını çevirdi.

"Kuzen Feng'ın şakaları müthiştir!" dedi Li Wan, Baochai'e, gülerek.

"Sen buna şaka mı diyorsun?" dedi Daiyu, yüzünü nefretle buruşturarak. "Aptalca, boş bir laf, çok da rahatsız edici!"

"Nesi rahatsız edici? Gelinimiz olmanda ne sakınca var?" dedi Xifeng. Sonra Baoyu'yü işaret etti. "Baksana, yeterince yakışıklı değil mi? Güzel görünüm, iyi aile, iyi gelir. Hiçbir mâni göremiyorum. Çok güzel bir eşleşme!"

Daiyu ayağa kalkıp kaçtı.

"Çok kızdı!" diye bağırdı Baochai, arkasından. "Geri dön, Daiyu! Gidersen bütün neşemiz kaçacak!"

Sonra onu geri getirmek için kalkıp peşinden gitti. Dönerken kapıda iki Odalık Zhao ve Zhou'yla karşılaştılar. Baoyu'ye bakmaya gelmişlerdi. Li Wan, Baochai ve Baoyu onları buyur ettiler ama Xifeng ve Daiyu aralarında konuşmaya devam edip, bariz bir şekilde onları görmezden geldiler.

Baochai tam bir şey söylemek üzereyken, Wang Hanım'ın

gönderdiği bir hizmetçi içeri girip, Wang Ziteng'ın karısının geldiğini ve küçük hanımların çağrıldığını bildirdi. Li Wan ve Xifeng hemen kalktılar. İki odalık da aceleyle gitti.

"Ben çıkamam!" dedi Baoyu. "Sakın yengem buraya gelmesin! Kuzen Lin, sen biraz kalsana, bir şey söyleyeceğim."

Bunu duyan Xifeng gülerek Daiyu'ye döndü.

"Duydun mu? Kalsan iyi olacak. İsteniyorsun. Bak bakalım ne diyecekmiş."

Kızı içeriye doğru itti, sonra Li Wan'le birlikte gülerek gittiler.

Baş başa kaldıklarında Baoyu Daiyu'nün elini tuttu. Ha bire gülüyor ama bir şey söylemiyordu. Daiyu kızardığını hissetti ve elini çekmeye çalıştı.

"Ay! Başım nasıl da acıyor!" dedi Baoyu.

"İyi oldu!" dedi Daiyu. "Bunu hak ettin!"

Sonra Baoyu korkunç bir çığlık atıp havaya fırladı; deli gibi bağırmaya başladı. Daiyu ve hizmetçiler dehşete kapıldılar; Büyükanne Jia ve Wang Hanım'a haber vermeye gittiler. Wang Ziteng'ın karısı da onlarla beraber olduğundan hepsi birlikte çabucak geldiler. Bu arada Baoyu ortalığı birbirine katmış, kendisini öldürmek için bıçak ya da mızrak arıyordu. Büyükannesi ve annesi gördüklerinden öyle dehşete kapılmışlardı ki bir süre titremekten konuşamadılar. Sonra birden hıçkıra hıçkıra ağlayarak feryat ettiler.

"Ah oğlum! Yavrum! Canım!"

Kısa süre içinde haber yayıldı ve Rong Konağı'nın her yerinden insanlar şaşkınlık içinde Bahçe'ye doluştular: Jia She, Xing Hanım, Jia Zheng, Jia Lian, Jia Huan, Jia Rong, Jia Yun, Jia Ping, Xue teyze, Xue Pan ile Zhou Rui'in karısı ve diğer bütün hizmetçiler çaresiz seyirci kitlesine eklendiler.

Hepsi büyük bir telaş içinde ne yapacaklarını düşünürken, Xifeng, elindeki ışıldayan bıçağı savurarak önüne çıkan, köpek, tavuk ya da insan, her şeye saldırmaya hazır bir hâlde çıkageldi. Bu daha da şaşırtıcıydı! Herkese deli gibi bakıp neredeyse üzerle-

rine atılacaktı ki Zhou Rui'in karısı ve diğer birkaç, güçlü kuvvetli, becerikli hizmetçi, ötekiler çaresizce seyrederlerken, Xifeng'ı yakalayıp elinden bıçağı aldılar ve odasına götürdüler. Hanımlarını bu hâlde gören Pinger ve Fenger gözyaşlarına boğuldular.

Jia Zheng'ın alışılmış vurdumduymazlığı bile kaybolmuştu, bir o yana, bir bu yana koşuşturup hangisine ilgi göstereceğini bilemiyordu. Jia Zheng dahi bu hâldeyse, diğerlerinin ne durumda olduklarını tahmin etmek zor değil. Belki de hepsinin içinde en dikkat çekici olan Xue Pan'di; ailesinin kadınlarının üstüne titreyen delikanlı, bu hengâmede kâh annesinin ezileceğinden kâh Baochai'in bıçaklanacağından kâh Xiangling'e arsız gözlerin değeceğinden korkuyordu çünkü Kuzen Zhen'in nasıl bir çapkın olduğunu biliyordu. Sonra birden daha önce hiç karşılaşmadığı Daiyu'yü gördü. Bu uhrevi güzelliğe hayranlıktan aklı başından gitti, tüm endişelerini unuttu; neredeyse oracıkta eriyiverecekti.

Hiç kimse ne yapılacağını bilmese de türlü türlü tavsiyeler ortaya atılıyordu. Bazıları kötü ruhları kovmak için üfürükçü çağırmaktan söz ediyor; bazıları dans ederek göndermek için büyücülerin gerektiğini söylüyor; bazıları da kötü ruhları yakalamak için Yeşim İmparatoru Tapınağı'ndan Taocu Zhang'ı tavsiye ediyordu. Onlar büyüler, dualar, kehanetler ve inanç ya da ilacın sağlayacağı bütün önlemleri denedikleri hâlde, gözle görülür hiçbir düzelme olmadı. Gün batımında Wang Ziteng'ın karısı izin isteyip evine gitti.

Ertesi gün Wang Ziteng bizzat gelip bilgi aldı. Sonra Büyükanne Jia'nın yeğeni Marki Shi'nin eşi, Xing Hanım'ın ağabeylerinin eşleri ve ailenin diğer tanıdıklarının eşleri de ziyarete geldiler. Bazı dostlar ve akrabalar şişelenmiş efsunlu sular getirdiler, mucizeler yaratan rahipleri ve Taoculari, şiddetle tavsiye edilen doktorları konağa gönderdiler. Hiçbiri işe yaramadı.

Baoyu ve Xifeng'ın hezeyanları devam ediyor, ateşler içinde sayıklayarak yataklarında yatıyorlardı. Akşam olunca daha da fenalaştılar. Hizmetçiler ve dadılar onlara yaklaşmaya cesaret edemiyorlardı. İkisini Wang Hanım'ın dairesine taşıdılar ve Jia Yun'ün hizmetkârları sırayla başlarında nöbet tuttular. Büyükanne Jia, Wang Hanım, Xing Hanım ve Xue teyze de yerlerinden

ayrılmayı kabul etmediler ve oturup ağlamaktan başka bir şey yapmasalar da yakınlarda bir yerde hazır beklediler. Jia She ve Jia Zheng annelerinin sağlığının bozulmasından korktukları için, neredeyse tüm gece boyunca kendileri de dâhil kimsenin yatmasına izin vermediler. Her yerde lambalar yanıyor, kimse uyumuyordu. Jia She, zihinsel hastalıkları tedavi etmekle ünlenen rahipleri ve üfürükçüleri her yerde aramaya devam etti. Sonunda, bütün bunların bir işe yaramadığını gören Jia Zheng'ın sabrı taştı ve onu vazgeçirmeye çalıştı.

"Hayatları kaderlerine bağlı. Hiç kimse kaderini değiştiremez. Yazgılarında ölmek varsa, hiçbir çaba onları iyileştirmez. Bırakalım da huzur içinde ölsünler."

Ama Jia She onun öğütlerine hiç kulak asmadı ve hengâme önceki gibi devam etti.

Üçüncü gün, hastalar öyle hâlsizdiler ki yataklarında hareketsiz yatıyorlardı; soluklarını bile algılamak çok zordu. Bütün aile umudunu kaybetmiş ve cenaze hazırlıklarına başlamıştı. Büyükanne Jia, Wang Hanım, Jia Lian, Pinger ve Xiren ağlamaktan bitkin düştüler; ne yemek yiyor ne de uyuyorlardı. Sadece Odalık Zhao içten içe seviniyor ama perişan görünmek için elinden geleni yapıyordu.

Dördüncü gün, erken saatte Baoyu birden gözlerini açtı.

"Bundan sonra bu ailede kalamam. Eşyalarımı hazırlayıp beni göndermeniz lazım." dedi gözyaşları içindeki büyükannesine.

Bu sözlerle âdeta yaşlı kadının kalbini söküp almıştı.

"Ciddiye almayın, hanımefendi." dedi Odalık Zhao. "Çocuk neredeyse ölmüş sayılır. Ona defin kıyafetlerini giydirip huzurla gitmesini sağlamak en iyisi. Yapılması gereken bu. Şimdi tam hazır olduğu zaman gitmesine izin vermezsek, öbür dünyada daha çok acı çeker..."

Daha cümlesini bitiremeden Büyükanne Jia yüzüne tükürdü, hem de sahiden.

"Dilin kopsun, seni şıllık!" diye küfretti. "Sana fikrini soran oldu mu? Neredeyse öldüğünü ne biliyorsun? Ölsün istiyorsun, değil mi? Onun ölümünden bir kazanç bekliyorsan, hayal görüyorsun.

Çünkü eğer ölürse, bundan seni sorumlu tutacağım. Senin kötü niyetli müdahalen çocuğu böyle çalışmaya zorladı. Onu öyle bir hâle getirdin ki babasını görmek bile, kedi gören fare gibi onun ödünü kopartıyor. Bunu sen yaptın, sen ve senin gibiler. Öldürmeyi başarırsanız çok memnun olacaksınız. Ama sakın elimden kurtulacağınızı zannetmeyin! Hiçbiriniz!"

Ağlayarak ağzına geleni söylemişti. O böyle konuşurken Jia Zheng de oralardaydı ve çok canı sıkıldı. Hemen odalığını uzaklaştırdı ve annesini sakinleştirmeye çalıştı, söylediklerinde haksız olduğunu anlattı. Maalesef tam o sırada bir hizmetkâr gelip, sipariş edilen iki tabutun hazır olduğunu haber verdi. Bu yangını daha da körükledi. Yaşlı kadın parlayıverdi.

"Tabut siparişini kim verdi? Tabutları yapan kim? Kimse o getirin hemen buraya! Döve döve öldürün onu!"

O böyle yeri göğü inleterek bağırırken, bir rahibin tahta çanının sesi duyuldu.

"Günahları bağışlayan Buda'ya inanın." diye ilahi söyledi rahip. "Bütün hastaları, dertlileri, tehlikedekileri, kötü ruhların saldırısına uğrayanları, şeytanın musallat olduklarını iyileştiririz."

Büyükanne Jia ve Wang Hanım kim olduklarını öğrenmek için hemen birisini gönderdiler. Bu ilahiyi söyleyenler başı kabuk içinde Budist bir keşiş ile aksak Taocu bir rahipti. Keşiş aynen şöyle görünüyordu:

Soğan gibi bombelidir burnu, gürdür kaşları,

Gözleri parlak yıldızlar gibi ışıltılı.

Pejmürde üstü başı, hasırdan ayakkabıları,

Bu derbeder rahibin kafası kabuk kaplı.

Taocuya gelince, onun hâli de şöyleydi:

Biri kısa, biri uzun iki bacakla,

Çamura bulanmış tepeden tırnağa;

Nerede yaşadığını soranlara,

Diyor ki: "Cennetin batısında."

Jia Zheng onları içeri çağırıp, hangi manastırdan olduklarını sordu.

"Böyle formalitelerle zaman kaybetmenize gerek yok, beyefendi." dedi keşiş gülerek. "Evinizde bir hastalık olduğunu duyduk ve bunu tedavi etmeye geldik."

"Evet, ailenin iki üyesine kötü ruhlar musallat oldu." dedi Jia Zheng. "Onları iyileştirmenin bir yolu var mı acaba?"

"Bize mi soruyorsunuz?" dedi Taocu rahip. "Onları tedavi edecek değerli nesne zaten sizin evinizde. Başka bir çareye ne gerek var?"

Jia Zheng, bu sözlerin önemini kavrayarak irkildi.

"Oğlumun ağzında değerli bir taşla doğduğu doğru." dedi. "Üzerindeki yazıda kötülüğü yok ettiğini iddia ediyor. Ama gördüğünüz gibi böyle bir gücü yok."

"Bu değerli taşın mucizevi güçlerini anlamıyorsunuz. Dünyadaki müzik, güzellikler, zenginlikler ve kazanma hırsı kafasını karıştırmış. Kesinlikle öyle bir güce sahip. Bana getirin, elime alıp bir dua okuyayım, tekrar gücünü geri getirebileceğimi düşünüyorum."

Jia Zheng Baoyu'nün boynundaki değerli taşı alıp rahibe verdi. Keşiş dikkatle avucuna koydu.

"Mavi Bayır Zirvesi'nde senden ayrılalı on üç yıl oldu, eski dostum." dedi keşiş iç geçirerek. "İnsan dünyasında zaman nasıl da hızla akıyor! Ama biliyorsun, bu dünyadaki işin henüz bitmedi. Artık eski hâlin yok, değil mi?"

Bir zamanlar ne kadar özgür yaşıyordun,

Yüreğinde ne bir sevinç ne de endişe vardı.

Eritilince manevi idrak sahibi oldun,

Bu dünyaya gelince hüzün seni sardı.

Şu hâline bak, nasıl da acınası!

Pudra ve ruj lekeleri söndürmüş parıltını,

İpek odalar gece gündüz kuşatır yüreğini,

Sonunda terk etmelisin tatlı rüyalarını,

Bütün borçlar ödenince âşıklar ayrılmalı.

Keşiş sözlerini tamamlayınca, taşı ellerinin arasında ovalayıp parlattı ve anlaşılmaz bir şeyler mırıldandı.

"Tamam! Gücü geri geldi." diyerek Jia Zheng'a geri verdi. "Ama tekrar kirlenmemesi için çok dikkatli olmanız lazım. Hastaların yattıkları odanın kapısına asın. Annenizden ve karınızdan başka hiçbir kadının içeri girmesine izin vermeyin. Eğer bunu yaparsanız, otuz üç gün içinde tamamen iyileşme garantisi veriyorum."

Jia Zheng onlara çay ikram etmek ve para vermek istedi ama keşiş ve Taocu rahip sessizce ortadan kayboldular. Keşişin talimatları titizlikle yerine getirildi; hastaların yattığı odanın kapısına değerli taş asıldı. Wang Hanım kapıya bir koruma koydu ve yetkisi olmayan kişilerin içeri girmeleri engellendi. Akşam hastaların ikisinin de bilinçleri yavaş yavaş yerine geldi ve acıktıklarını söylediler. Bu haber Büyük Hanımefendi Jia ve Wang Hanım'ı o kadar sevindirdi ki hemen pirinç lapası hazırlatıp yedirdiler. Hastalar yemekten sonra kendilerini daha iyi hissettiler ve kendilerini ele geçiren kötü ruhlar geri çekilmeye başladılar. Sonunda herkes tekrar rahat bir nefes aldı. Li Wan, Jia kızları, Baochai ve Daiyu bu haberi duyduklarında, Pinger ve Xiren ile beraber dış odada bekliyorlardı.

Herkesten önce Daiyu atılıp, "Ah, Buda'ya şükür!" diye bağırdı.

Baochai dönüp ona bakarak güldü. Xichun'den başka kimse bunu fark etmedi.

"Neden güldün, Kuzen Baochai?" diye sordu.

"Kim bilir Buda ne kadar meşguldür diye düşündüm." dedi Baochai. "Doğruları açıklama ve bütün canlıların selametini sağlamanın dışında, hastaları koruması ve tekrar sağlıklarına kavuşturması da gerekiyor; bugün iyileşen Baoyu ve Xifeng'a yaptığı

gibi. Nişanlı çiftlerin evlenip mutlu yaşamalarıyla ilgilenmesinden söz etmiyorum bile. Ne kadar çok işi var, düşünsenize! Sizce de komik değil mi?"

Daiyu küçümseyen bir yüz ifadesiyle kıpkırmızı oldu.

"Hepiniz çok iğrençsiniz! Sonunuz nereye varacak bilmiyorum. İyi insanları örnek alacağınıza, Xifeng'dan saçma sapan şakalar öğreniyorsunuz."

Kapının perdesini kaldırıp çıktı.

Sonrasını öğrenmek için gelecek bölümü okumalısın.

26. BÖLÜM

İnce Bel Köprüsü'ndeki sohbet farklı bir niyetin bahanesidir.

Bambu Evi'nde, Daiyu bahar rehaveti içindeyken gizli duygularını açar.

Otuz üç günlük nekahet dönemi sona erdiğinde, Baoyu sağlığına ve gücüne kavuşmakla kalmadı, aynı zamanda yüzündeki yanık izleri de kayboldu; tekrar Bahçe'ye dönmesine izin verildi.

Baoyu'nün hastalığı döneminde, Jia Yun'ün birkaç hizmetkârla beraber sırayla nöbet tutması gerektiği hatırlanmalıdır. Bu esnada diğer birkaç hizmetkârla birlikte orada olan Xiaohong'la Jia Yun sık sık birbirlerini görme fırsatı bulmuşlardı ve aralarında bir yakınlık oluşmaya başladı. Kız, Jia Yun'ün kendi kaybettiğine çok benzeyen bir mendille sürekli oynayıp durduğunu fark etti. Neredeyse soracaktı ama utandı. Keşiş ve rahibin ziyaretinden sonra, artık erkek refakatçilerin kalmasına gerek olmayınca, Jia Yun ağaç dikim işine geri döndü. Xiaohong bu konuyu kafasından tamamen atamadıysa da şüphe uyandırma korkusuyla kimseye soramadı. Kızıl Neşe Avlusu'na dönmelerinden bir ya da iki gün sonra, Xiaohong odasında oturmuş bu mendil meselesini düşünürken, pencereden biri ona seslendi.

"Orada mısın, kardeşim?"

Dışarı bakınca, tıpkı kendisi gibi o avluda çalışan genç hizmetçi Jiahui'yi gördü.

"Evet, buradayım. İçeri gelsene!"

Küçük Jiahui hemen girip yatağa oturdu.

"Ne şanslıyım!" dedi kıkırdayarak. "Avluda çamaşır yıkarken, Baoyu Bayan Lin'e çay göndermek istedi; Xiren de bu görevi bana verdi. Oraya gittiğimde, Bayan Lin büyük hanımefendinin kendisine verdiği parayı hizmetçiler arasında paylaştırıyordu. Beni görünce bana da iki avuç dolusu para verdi. Kaç para olduğunu bilmiyorum. Benim için saklar mısın?"

Mendilini açıp paraları boşalttı. Xiaohong dikkatle saydı ve güvenli bir yere kaldırdı.

"Son günlerde senin neyin var?" diye sordu Jiahui. "Bana sorarsan, bir iki günlüğüne eve gidip bir doktora görünsen iyi olur. İlaca ihtiyacın var bence."

"Yok canım!" dedi Xiaohong. "Gayet iyiyim. Neden eve gideyim ki?"

"Tamam o zaman." dedi Jiahui. "Bayan Lin çok narin. Her gün ilaç alıyor. Neden ondan istemiyorsun? O da işe yarar!"

"Saçmalama!" dedi Xiaohong. "Başkalarının ilaçlarını böyle alamazsın."

"Ama böyle devam edemezsin. Doğru dürüst bir şey yemiyorsun. Ne olacak hâlin?"

"Kimin umurunda?" dedi Xiaohong. "Ne kadar erken ölsem, o kadar iyi!"

"Neler söylüyorsun öyle? Bu doğru değil."

"Neden olmasın? Sen benim neler hissettiğimi bilmiyorsun ki."

Jiahui düşünceli bir şekilde başını salladı.

"Seni suçlamıyorum." dedi. "Bazen burada işler çok zor oluyor. Örneğin dün. Büyük hanımefendi artık Baoyu'nün iyileştiğini ve bunun için bir şükran günü yapılmasını, hastalığı esnasında onunla ilgilenen herkesin kademesine göre ödüllendirilmesini söyledi. Benim gibi çok küçük olanların dâhil edilmemesini anlıyorum da neden seni dışarıda bıraktılar? Duyunca senin adına

çok üzüldüm. Elbette Xiren herkesten on kat fazla almayı hak ediyor. Ona bir şey demem. Dürüst olmak gerekirse hiçbirimiz onunla kıyaslanamayız. Her zaman çok dikkatli ve özenlidir. Olmasa bile, kimse en büyük payı alıyor diye onunla tartışmaz. Beni asıl sinirlendiren, Qingwen ve Yixian gibilerin, sırf anne babaları burada kıdemli diye üst kademeden sayılmaları. Hâlbuki Baoyu'ye yaltaklansınlar diye bu göreve getirildiklerini herkes biliyor. Bu durum seni de kızdırmıyor mu?"

"Ben kızacak bir şey görmüyorum." dedi Xiaohong. "Ne derler bilirsin: 'En uzun bayramın bile sonu vardır.' Hiçbirimiz ömrümüzün sonuna kadar burada kalmayacağız. Dört beş yıl sonra hepimiz kendi yolumuza gittiğimizde, geri kalanların neler yaptığı önemini kaybedecek."

Bu ayrılma ve geçicilik konuşmaları Jiahui'nin gözlerini yaşarttı ama durduk yere ağlamak istemediğinden zoraki gülümsedi.

"Çok doğru! Daha dün Baoyu odalarını nasıl düzenleyeceğinden ve diktireceği kıyafetlerden söz ediyordu, sanki önünde yüzlerce yıl ömrü varmış gibi."

Xiaohong küçümseyerek güldü ama Jiahui'nin basitliğine mi, yoksa Baoyu'nün savurganlığına mı gülmüştü, belli değildi. Daha bir yorum yapmasına fırsat kalmadan, hâlâ saçlarını tepesinde iki örgü yapacak kadar küçük bir hizmetçi koşarak geldi. Elinde bazı kâğıtlar ve kalıplar vardı.

"Bu kalıpların kopyasını çıkartacakmışsın." dedi Xiaohong'un eline tutuşturarak ve fırlayıp gitti.

"Kim gönderdi peki?" diye bağırdı Xiaohong, arkasından. "Kaçıp gitmeden önce lafını bitirseydin bari. Acelen neydi? Çorban mı soğuyor?"

"Yixian için." diye bağırdı küçük kız, pencereden ve topuklarını vura vura koşup gitti.

Xiaohong kalıpları sinirle bir tarafa fırlattı ve gidip çekmecesinde fırça aradı. Birkaç dakika karıştırdıktan sonra birkaç tane eskimiş ve telleri dökülmüş fırça buldu.

"Hayret!" dedi. "Daha geçen gün yeni bir fırça koymuştum

buraya." Biraz düşündükten sonra hatırlayıp kendi kendine güldü. "Tabii ya. Önceki gece Yixian almıştı." Sonra Jiahui'ye döndü. "Gidip getirir misin?" dedi.

"Kendin al. Xiren bazı kutuları kaldırmasına yardım etmem için beni bekliyor."

"Madem Xiren bekliyor, ne diye burada oturmuş dedikodu yapıyorsun?" dedi Xiaohong. "Senden bir şey istediğim için bekliyor, değil mi? Seni küçük, tembel hayvan!"

Xiaohong, Kızıl Neşe Avlusu'nun kapısından çıkıp Baochai'in dairesine doğru yürüdü. İçe İşleyen Koku Kameriyesi'nden geçerken Baoyu'nün yaşlı sütannesi Li'ye rastladı.

"Nereye gidiyorsun, Bayan Li?" diye selamladı onu, gülümseyerek. "Seni burada görmeyi beklemiyordum."

Dadı Li durup ellerini çırptı.

"Söylesene, adı Yu mü, Yun mü her neyse, şu ağaç diken adamın nesini sevdi? Gidip onu içeri getirmemi istedi. Ama beyefendi duyarsa hiç iyi olmaz."

"Sahiden götürecek misin?"

"Başka ne yapayım?"

Xiaohong güldü.

"Eğer onda biraz akıl varsa, gelmez."

"Aptal değil ya. Neden gelmesin?"

"Eğer gelirse, sen onu içeri sokup gidemezsin, Bayan Li. Sonra tekrar geri getirmen lazım, yalnız başına dolaşmasına izin veremezsin. Kiminle karşılaşacağı belli olmaz."

O anda Xiaohong gizlice umuda kapıldı.

"Olmaz! O kadar boş vaktim mi var benim? Sadece gelmesini söyledim o kadar. Dönünce kızlardan birini gönderip onu aldırırım."

Bastonuna dayanıp topallayarak gitti. Xiaohong fırçayı almaya gittiğini unutup orada düşüncelere dalarak dikildi. Küçük bir hizmetçi gelip, ne yaptığını sorduğunda hâlâ duruyordu. Xiaohong kıza baktı, Zhuier olduğunu gördü ve nereye gittiğini sordu.

"Bay Yun'ü almam için gönderdiler. Küçük beye götüreceğim." dedi ve koşarak gitti.

Xiaohong, İnce Bel Köprüsü'nün kapısına geldiğinde, Zhuier da Jia Yun ile dönüyordu. Delikanlı yan gözle Xiaohong'a baktı, o da Zhuier ile konuşma bahanesiyle ona bakıyordu. Göz göze geldiklerinde, Xiaohong kıpkırmızı kesildi ve hızla dönüp Alpinia Parkı'na yöneldi.

***

Jia Yun, Kızıl Neşe Avlusu'na giden kıvrımlı yolda Zhuier'ı takip ediyordu. Sonunda avlunun kapısına geldiler, kız içeriye haber vermeye gidince, Jia Yun dışarıda bekledi. Sonra kız gelip onu içeri aldı.

Bu arada delikanlı avluyu inceleme fırsatı buldu. Etrafa serpiştirilmiş kayaların arasında yeşim taşı yeşili bitkiler vardı. İki leylek bir çam ağacının gölgesinde, gagalarıyla tüylerini düzeltiyordu. Avluyu çevreleyen balkonda asılı çeşit çeşit kafeslerde, nadir bulunan egzotik kuşlar duruyordu. Merdivenlerin yukarısındaki beş pencereli daire, ustalıkla işlenmiş desenleri olan bölmelerle ayrılmıştı. Kapısının üzerinde yatay bir tabela asılıydı: Kızıl Neşe ve Yeşil Haz.

"Demek bu yüzden Kızıl Neşe Avlusu deniyor buraya." diye düşündü. "Adı buradan geliyormuş."

Tül kaplı bir pencerenin arkasından bir kahkaha sesi geldi.

"İçeri gel. Randevumuzu unutalı iki üç ay olmalı!" diye seslendi birisi ona.

Baoyu'nün sesini tanıyan Jia Yun hemen içeri girdi. Işıl ışıl altın ve zümrüt işlemelerle, süslemelerin ve eşyaların zarafetiyle büyülendi ama Baoyu'den iz yoktu. Sol tarafındaki büyük aynanın arkasından, on beş on altı yaşlarında, yaklaşık aynı boy ve kiloda iki kız çıktı. Ona adıyla hitap ederek iç odaya yönlendirdiler. Biraz korkarak bir şeyler mırıldandı ve onları takip etti, yan gözle birkaç kaçamak bakıştan başka bir şeye cesaret edemedi. Yeşil tülle çevrili, çadıra benzer bir odaya aldılar onu. İçerideki tek eşya, altın işlemeli, kırmızı perdeleri olan cilalı bir yataktı. Baoyu, üzerinde günlük kıyafetler, ayağında terlikleriyle yatakta uzanmış

kitap okuyordu. Jia Yun içeri girince, kitabı fırlatıp gülümseyerek ayağa kalktı. Jia Yun hızla diz çöküp ellerini yere koydu. Baoyu yatağın kenarındaki sandalyeye oturttu onu.

"O gün seni çalışma odama davet ettikten sonra, arka arkaya bir sürü şey oldu; senin geleceğini unuttum." dedi Baoyu.

"Demek şansım yokmuş." dedi Jia Yun, gülümseyerek. "Sonra da hastalandın, Bao amca. Tamamen iyileştin mi?"

"İyiyim, teşekkür ederim. Son birkaç gündür çok meşgul olduğunu duydum."

"Olması gerektiği gibi. Ama iyi olmana sevindim. Hepimiz için büyük bir şans bu."

Onlar sohbet ederlerken, bir hizmetçi çay getirdi. Jia Yun, Baoyu ile konuşurken bir yandan da kıza bakıyordu. Uzun boylu, oldukça zayıf, oval yüzlü bir kızdı; gül pembesi bir yelek, siyah saten den, kolsuz bir ceket ve beyaz ipekten, pilili bir etek giyiyordu. Baoyu'nün hastalığı sırasında konakta kaldığı süre boyunca Jia Yun Baoyu'nün çoğu hizmetçisinin adını öğrenmişti. Bu kız da Xiren'den başkası değildi. Onun diğer hizmetçilerden çok daha önemli bir statüde olduğunun da farkındaydı. Kızın, oturan efendisinin yanında kendisine çay servisi yapması büyük bir şerefti. Hemen ayağa fırladı.

"Benim için yorulmayın, kardeşim." dedi. "Amcamın odasında bana misafir muamelesi yapmayın. Çayımı kendim koyarım."

"Otursana!" dedi Baoyu. "Hizmetçilere karşı resmiyete gerek yok."

"Biliyorum." dedi Jia Yun. "Ama senin evindeki kız kardeşlerin önünde görgü kurallarını unutmamak gerekir."

Sonra oturup çayını yudumlarken, Baoyu pek çok önemsiz konuda sohbete başladı. Hangi ailelerin en iyi oyuncuları tuttuğunu, en güzel bahçelerin kimde olduğunu, kimin hizmetçilerinin güzel olduğunu, en şatafatlı ziyafetleri verenleri ve en iyi antika koleksiyonlarını anlattı. Jia Yun de ona ayak uydurmak için elinden geleni yaptı. Ama bir süre sonra Baoyu yorulma be-

lirtileri gösterince, gitmek üzere ayağa kalktı, Baoyu de kalması için ısrar etmedi.

"Boş zaman bulduğunda yine gel." dedi ve Zhuier'a onu geçirmesini söyledi.

Jia Yun, Kızıl Neşe Avlusu'nun kapısından çıktığında, etrafını kolaçan edip de kimseler olmadığından emin olunca, Zhuier ile konuşmak için adımlarını yavaşlattı. Kaç yaşında olduğu, adı, annesiyle babasının ne iş yaptıkları, ne kadar zamandır Baoyu için çalıştığı, ayda ne kadar kazandığı, onun için toplam kaç kızın hizmet verdiği gibi konularda soru yağmuruna tuttu. Kız hiç itiraz etmeden hepsine cevap verdi.

"Biz buraya gelirken, yolda seninle konuşan kızın adı Xiaohong değil mi?"

"Evet." diyerek güldü Zhuier. "Neden sordunuz?"

"Sana bir mendilden söz etti. Aslında onu ben aldım."

Zhuier bu meseleye ilgi gösterdi.

"Bana birkaç kere görüp görmediğimi sordu. İnsanların mendillerini aramaktan daha önemli işlerim olduğunu söylemiştim ona. Ama bugün eğer bulursam bana ödül vereceğini söyledi. O bunu söylerken siz de oradaydınız, değil mi? Alpinia Parkı'nın kapısındaydık. Bana yardım edebilirsiniz. Ah Bay Jia, eğer sizdeyse lütfen bana verin, bakalım ne ödül verecek?"

Jia Yun, bir ay önce ağaç dikme işlerine ilk başladığı zaman, ipek bir mendil bulmuştu. Bahçe sakinlerinden bir hanımın düşürdüğünü tahmin etmiş ama kim olduğunu bilmediğinden o ana kadar bir şey yapmaya yeltenmemişti. O gün Xiaohong'un Zhuier'ı sorguladığını duyunca, onun mendili olduğuna çok sevinmişti. Şimdi Zhuier'ın ricası ona ihtiyacı olan kapıyı açmıştı. Ceketinin kolundan kendi mendilini çıkarıp gülerek kıza verdi.

"Bunu bir şartla sana veriyorum. Eğer sana sözünü ettiğin ödülü verirse, bana söyleyeceksin. Kandırmak yok!"

Zhuier bu şartı kabul ederek mendili hevesle aldı ve Jia Yun'ü Bahçe dışına kadar geçirip Xiaohong'u aramaya gitti.

Şimdi Baoyu'ye dönelim. Jia Yun gittikten sonra kendisini o kadar bitkin hisseti ki biraz şekerleme yapmak için yatağına kıvrıldı. Xiren de yatağının kenarında oturup onu dürttü.

"Tekrar uyuma sakın! Biraz temiz havaya ihtiyacın var. Neden dışarı çıkıp yürümüyorsun?"

"Çok isterdim." dedi Baoyu kızın elini tutup gülümseyerek. "Ama senden ayrılmak istemiyorum."

"Aptal şey!" dedi Xiren kahkahayla. "Yalan söyleme!"

Onu çekerek yataktan kaldırdı.

"Nereye gideceğim peki?" dedi Baoyu. "Çok sıkıldım."

"Sen bir çık da nereye gideceğin önemli değil!" dedi Xiren. "Çıkınca kendini daha iyi hissedeceksin. Böyle içeride tıkılıp kalırsan, daha çok sıkılırsın."

Baoyu gönülsüz de olsa onu dinledi ve avluya çıktı. Balkondaki kafeslere bakıp biraz kuşlarla oynadıktan sonra, yavaş yavaş Bahçe'ye doğru yürüdü; İşe İşleyen Koku Kanalı'nda biraz oyalanıp sudaki kırmızı balıklara baktı. O anda karşıdaki tepeden iki karaca rüzgâr gibi çıkageldi. Baoyu neden korkmuş olabileceklerini düşünürken, Jia Lan elinde minik bir yayla peşlerinden koşarak, tepeden aşağıya indi. Amcasını görünce hemen saygıyla durdu ve neşeyle selamladı.

"Demek evdesin, amca." dedi. "Gittiğini sanmıştım."

"Ne yaramazlıklar peşindesin?" diye sordu Baoyu. "Zavallı yaratıklardan ne istiyorsun?"

"Bugün ödevlerimi bitirdim, aylak aylak dolaşmak istemedim. Okla pratik yapayım diye düşündüm."

"Yok canım! Ne zaman yapmadan durdun ki?" dedi Baoyu ve genç okçuyu kendi hâline bıraktı.

Nereye gideceğine fazla kafa yormadan yoluna devam etti ve bir avlunun kapısına geldi. Kuş tüyü kadar yoğun bambular, esintide hışırdıyordu. Kapının üzerindeki tabela, farkında olmadan ayaklarının onu Bambu Evi'ne getirdiğini söylüyordu. İçeri girdi.

Ev sessiz ve ıssız görünüyordu. Bambudan kapı perdesi de kapalıydı. Pencereye yaklaştığında, yeşil tülün arasından hafif bir koku geldi; ince bir tütsü dumanı da ona eşlik ediyordu. Yüzünü tüle bastırdı ama hiçbir şey göremedi. Sadece uzun ve bitkin bir iç çekme sesiyle şu sözler geldi kulağına:

"Günbegün aşk rüyasının rehaveti."

Baoyu birden içinde bu sesin sahibine bir özlem duydu. Dikkatle bakınca, yatağında uzanmış olan Daiyu'yü seçebildi.

" 'Günbegün aşk rüyasının rehaveti'nin sebebi ne?" diye sordu pencereden, gülerek. Bu sözler çok sevdiği *Batı Odası* kitabındandı. Sonra kapı perdesini kaldırıp içeri girdi. Daiyu hazırlıksız yakalanmıştı. Kıpkırmızı kesilen yüzünü koluyla kapattı, duvara doğru dönüp uyuyor numarası yaptı. Baoyu onu kendisine doğru çevirmek için yanına gittiğinde, Daiyu'nün yaşlı sütannesi peşinde iki yaşlı hizmetçiyle içeri girdi.

"Kuzeniniz uyuyor, küçük bey. Uyandıktan sonra gelir misiniz?"

Daiyu hemen döndü ve gülerek doğrulup oturdu.

"Uyuyan kim?"

Üç kadın da gülümsedi.

"Kusura bakmayın, küçük hanım! Uyuduğunuzu sandık."

Hanımıyla ilgilenmesi için Zijuan'i içeri çağırıp gittiler.

"İnsanlar uyurlarken odalarına neden giriyorsun?" diye sordu Daiyu, yatağının kenarına oturup eliyle saçını düzeltirken.

Kızaran yumuşak yanaklarının ve uykuyla hafifçe puslanan yıldızlı gözlerinin görüntüsü Baoyu'yü mest etti. Bir sandalyeye oturup gülerek baktı kıza.

"Az önce ne diyordun sen?"

"Hiçbir şey demedim."

Baoyu güldü ve kıza doğru parmaklarını şaklattı.

"Yalan söyleme! Seni duydum!"

Onlar konuşurlarken Zijuan içeri girdi.

"Zijuan, senin o harika çayından bir fincan versene." dedi Baoyu.

"Harika mı?" dedi Zijuan. "Burada içtiğimiz çayın öyle özel bir tarafı yok. İyi bir çay istiyorsanız Xiren'in gelmesini bekleyin."

"Sen ona bakma!" dedi Daiyu. "Önce gidip bana su getir!"

Zijuan güldü.

"O bizim misafirimiz, elbette sudan önce çay getirmem gerekir." dedi. Sonra çay getirmeye gitti.

"Ne iyi kız!" dedi Baoyu.

Tatlı hanımıyla evlenecek olursam,

Bu şirin kız hazırlasın yatağımızı!

Tıpkı Daiyu'nün cümlesi gibi bu sözler de *Batı Odası*'ndan alınmıştı. Ama Daiyu fena hâlde içerledi. Bir anda yüzündeki gülümseme kayboldu.

"Ne dedin sen?"

"Hiçbir şey demedim? Dedim mi?" diyerek kıkırdadı Baoyu.

Daiyu ağlamaya başladı.

"Son zamanlardaki eğlencen bu herhâlde! Ne zaman dışarıda bayağı bir ifade duysan ya da iğrenç bir kitap okusan, hemen buraya gelip bana söyleyerek eğleniyorsun. Görünüşe bakılırsa, erkeklerin eğlencesi oldum!"

Yataktan kalkıp ağlayarak dışarı çıktı. Baoyu dehşet içinde peşinden gitti.

"Sevgili kuzen, benim hatam ama düşünmeden ağzımdan kaçtı. Lütfen kimseye söyleme! Bir daha böyle şeyler demeyeceğime söz veriyorum. Söylersem ağzım çürüsün, dilim parçalansın!"

O anda Xiren geldi.

"Çabuk!" dedi. "Hemen gelip üstünü değiştir. Beyefendi seni çağırıyor."

Bu yıldırımın düşüşü diğer her şeyi unutturdu, Baoyu panik hâlinde fırladı. Çabucak üstünü değiştirdikten sonra Bahçe'den çıktı. Mingyan iç kapıda onu bekliyordu.

"Babamın neden beni görmek istediğini biliyor musun?" diye sordu Baoyu.

"Senin yerinde olsam acele ederdim!" dedi Mingyan. "Tek bildiğim seni görmek istediği. Nedenini gidince öğrenirsin." Onu apar topar götürdü.

Ana salonu geçtiler, Baoyu büyük bir endişe içindeyken duvarın köşesinden gümbürtülü bir kahkaha sesi geldi. Xue Pan ellerini çırpıp ayaklarını neşe içinde yere vuruyordu.

"Ha, ha, ha! Babanın çağırdığını söylemesem, asla bu kadar çabuk gelmezdin!" dedi.

Mingyan de gülerek diz çöktü.

Baoyu şaşkın şaşkın bakıyordu; kandırıldığını anlaması birkaç saniye sürdü. Xue Pan kenetlediği ellerini yukarı kaldırarak, özür dilercesine eğildi.

"Sakın bu serseriyi suçlama!" dedi, Mingyan'i göstererek. "Onun suçu değil. Ben soktum onu bu işe!"

Baoyu'nün gülmekten başka seçeneği yoktu.

"Beni kandırman umurumda değil ama babamı işe karıştırmakla biraz ileri gittin. Annene anlatayım bakalım ne diyecek?"

"Hey dostum, seni hemen görmem gerekiyordu." dedi Xue Pan, endişelenerek. "Babanı buna dâhil etmemem gerektiğini kabul ediyorum ama bir dahaki sefere sen de babamı kullanarak beni kandırırsın, ödeşiriz."

"Seni alçak!" dedi Baoyu. "Ölümü hak ediyorsun!" Sonra Mingyan'e döndü. "Hain köpek! Ne diye hâlâ diz çöküyorsun?"

Çocukcağız secde edip kalktı.

"Bak, seni rahatsız etmek istemezdim ama gelecek ayın üçü benim yaş günüm." dedi Xue Pan. "Yaşlı Hu, bizim antika dükkânındaki Cheng Rixing ve iki kişi daha, nereden buldular bil-

mem ama şu kalınlıkta ve şu uzunlukta, taze bir lotus kökü, tam bu büyüklükte bir kavun, şu uzunlukta, yeni tutulmuş bir mersin balığı ve Siyam'dan hediye gelen, servi dumanında tütsülenmiş, kocaman bir domuz bulmuşlar. Bulunması zor şeyler. Bunları bana hediye vermek çok akıllıca değil mi? Balık ve domuz nadir bulunan, pahalı şeyler tabii ama o büyüklükte bir lotus ve kavunu nasıl yetiştirdiler, kim bilir. Bir kısmını anneme verdim, birazını da büyükannene ve Wang teyzeme gönderdim, yine de birazı kaldı. Hepsini kendi başıma yiyemem; bu uğursuzluk getirir. Düşündüm ve bunları paylaşmaya değer tek kişinin sen olduğuna karar verdim. Bu yüzden özellikle seni davet etmeye geldim. Ne şanslıyız ki şarkı söyleyen bir çocuk da geldi. İkimiz oturup güzel bir gün geçirebiliriz. Ne dersin?"

Xue Pan bunları söylerken Baoyu'yü çalışma odasına doğru götürdü. Orada dört bağışçı, Zhan Guang, Cheng Rixing, Hu Silai ve Shan Pinren ile genç şarkıcı vardı. İkisi içeri girince ayağa kalkıp onları selamladılar. Karşılıklı selamlaşmalar ve hatır sormalar bittikten sonra, çaylar içildi. Xue Pan sofranın hazırlanmasını emretti. Büyük bir telaş başladı ve her şey hazır olup da sofrada yerini alana kadar uzun bir süre devam etti. Baoyu dilimlenmiş kavunu ve lotus kökünü gördü, gerçekten ikisi de alışılmadık bir kalite ve boyuttaydı.

"Ben sana bir hediye vermeden seninkileri paylaşmak pek doğru değil." dedi Baoyu, şaka yollu.

"Doğru." dedi Xue Pan. "Sen ne göndermeyi düşünüyorsun?"

"Hiçbir şeyim yok aslında. Buradaki para, giyecekler, yiyecekler ve benzer şeylerin hiçbiri benim değil. Bana ait olan şeylerin içinden sana tek verebileceğim kaligrafi örneklerim ya da resimlerim."

"Resim deyince aklıma geldi." dedi Xue Pan, neşeyle. "Geçen gün birisinin evinde açık saçık bir tablo gördüm. Gerçekten muhteşemdi. Üzerinde yazanlara pek dikkat etmedim ama imzayı fark ettim: Geng Huang. Harika bir tabloydu!"

Baoyu şaşırdı. Eskilerin ve zamanın kaligraflarının ve ressamlarının çoğunu bilirdi ama Geng Huang diye birisini hiç duyma-

mıştı. Biraz düşündükten sonra bir kahkaha attı. Bir fırça isteyip sol avucuna bir şey yazdı.

"İsmin Geng Huang olduğundan emin misin?" diye sordu.

"Ne demek istiyorsun?" dedi Xue Pan. "Elbette eminim."

Baoyu avucunu ona doğru uzattı.

"Bu ikisi değildi, öyle mi? Pek farklı sayılmazlar."

Herkes görmek için toplandı. Yazıyı görünce bir kahkaha attılar.

"Evet, 'Tang Yin' olabilir. O gün Bay Xue'nin gözleri buğulanmıştır belki. Ha, ha, ha!" dediler.

Xue Pan kendisini aptal durumuna düşürdüğünü anladı ama süklüm püklüm gülerek geçiştirdi.

"Tankin ya da Wankin, ne fark eder?" dedi.

Tam o sırada, hizmetkârlardan biri "Bay Feng"ın geldiğini duyurdu. Baoyu, General Feng Tang'ın oğlu Feng Ziying olabileceğini düşündü. Xue Pan ve diğerleri hemen içeri alınmasını söylediler. Feng Ziying konuşarak ve gülerek zaten içeri girmişti bile. Herkes ayağa kalkıp onu buyur etti.

"Güzel!" diyerek güldü Feng. "Dışarıya çıkmaya hiç gerek yok demek, evde de eğleniyorsunuz. Ne güzel."

Xue Pan ve Baoyu güldüler.

"Seni görmeyeli uzun zaman oldu." dedi Baoyu. "General nasıl?"

"Teşekkürler, babam gayet iyi de annem son zamanlarda biraz keyifsiz. Soğuk almış herhâlde."

Xue Pan onun yüzünde bazı morluklar fark etti.

"Kavgaya mı karıştın? Bu sefer kim yaptı bunları? Sanki imzasını atmış gibi." dedi.

"Albay Qiu'nun oğlunu patakladığımdan beri sinirlerime hâkim olmaya çalışıyorum. Artık benim için yumruk kavgası yok. Bu, önceki gün Demir Ağ Dağı'na ava gittiğimde oldu. Şahinimin kanadı yanağıma çarptı."

"Ne zaman?" diye sordu Baoyu.

"Geçen ayın yirmi sekizinde çıktık, önceki gün geri döndük." dedi Feng Ziying.

"Bu ayın başında Shen'in partisinde neden seni göremediğim şimdi anlaşıldı." dedi Baoyu. "O zaman nerede olduğunu soracaktım ama unutmuşum. Yalnız mı gittin ava, yoksa General de seninle miydi?"

"Babamla tabii ki." dedi Feng Ziying. "Kaçamadım bir türlü, zorla sürüklendim. Sizinle rahat rahat oturup, müzik dinleyip, içki içmek yerine o cefaya katlanacak kadar delirmedim. Yine de korkunç bir şey olmadı, şansım yaver gitti."

Çayını bitirince Xue Pan onu sofraya davet etti ve neler olduğunu anlatmasını istedi. Ama Feng Ziying gitmek üzere ayağa kalktı.

"Kusuruma bakmayın. Aslında kalıp sizinle içmeyi çok isterdim ama babama bildirmem gereken çok önemli bir şey var. Gitmem lazım."

Xue Pan, Baoyu ve diğerleri onun bu mazeretini kabul etmediler ve ısrarla sofraya çağırdılar.

"Saçmalamayın! Bunca yıldır beraberiz, hiç kimseye böyle ısrar etmedik. Beni iyi tanırsınız, gerçekten kalamam. İlla istiyorsanız büyük bir kadeh getirin, hemen iki tane içip gideyim."

Yapabileceği bu kadardı, diğerleri de buna razı oldular. Xue Pan sürahiyi getirdi, Baoyu de kadehleri tuttu, Feng Ziying ayağa kalktı ve törenle doldurulan koca kadehleri arka arkaya kafasına dikiverdi.

"Hadi, şimdi de bize şu şansının yaver gittiği kazayı anlat!" dedi Baoyu.

Feng Ziying güldü.

"Şimdi ayrıntılara giremem. Bu başlı başına ayrı bir partiyi gerektiriyor. Hepiniz bir gün bana gelin, ayrıntısıyla dinleyin. Bu arada benim de sizden bir ricam var, o zaman bunu da konuşuruz." Birleştirdiği ellerini havaya kaldırıp veda etti. Kararlı adımlarla kapıya yöneldi.

"Şimdi hepimizi meraklandırdın." diye itiraz etti Xue Pan. "Bari bu parti ne zaman olacak, onu söyle!"

"En geç on gün içinde, belki de sekiz."

Sonra Feng Ziying avludan çıkıp, atına atlayarak gitti.

Onu yolcu ettikten sonra diğerleri tekrar içeri girip sofraya oturdular ve içmeye devam ettiler. Sonunda grup dağılınca, Baoyu neşeli bir sarhoşluk içinde Bahçe'ye döndü. Jia Zheng'ın Baoyu'yü neden çağırdığını bilmeyen Xifeng delikanlı için endişeli bir hâlde bekliyordu ve onu bu hâlde görünce nedenini sordu. Delikanlı olanları anlattı.

"Ya, öyle mi!" dedi Xiren, paylarcasına. "Biz burada diken üstünde bekleyelim, sen orada keyif sür! En azından bize iyi olduğunu bildirseydin."

"Birisini gönderecektim." dedi Baoyu. "Feng gelince aklımdan çıkıverdi."

Tam o anda Baochai gülümseyerek içeri girdi.

"Şu meşhur hediyeyle ağırlandığını duydum." diye takıldı.

"Sen de ailenle tatmış olmalısın, kuzen." dedi Baoyu.

Baochai başını salladı.

"Dün ağabeyim denememem için çok ısrar etti ama istemedim. Başkalarına saklamasını söyledim. Böyle üstün yiyeceklere layık olduğumu sanmıyorum. Eğer yersem, başıma kötü bir şey gelmesinden korkarım."

Bu arada bir hizmetçi ona çay getirdi ve sıradan konulardaki sohbetleri çay eşliğinde devam etti.

***

Şimdi Daiyu'ye dönelim.

Baoyu çağrıldığında kendisi de orada olduğundan, delikanlı için çok endişelenmişti ve saatler geçip de hâlâ dönmeyince endişesi daha da artmıştı. Akşam, yemekten sonra Baoyu'nün geri geldiğini duydu ve gidip neler olduğunu sormaya karar verdi. O tarafa doğru ağır ağır giderken, Baochai'in Kızıl Neşe Avlusu'na

girdiğini fark etti. Yürümesine devam ederken, İçe İşleyen Koku Köprüsü'ne geldi ve aşağıdaki suda çeşit çeşit balığın yüzdüğünü gördü. Ne balığı olduklarını bilmiyordu ama o kadar güzellerdi ki durup bir süre hayranlıkla seyretti. Kızıl Neşe Avlusu'na geldiğinde, artık gece için kapı kapatıldığından kapıya vurmak zorunda kaldı.

O sırada Qingwen Bihen ile tartışıyordu ve çok sinirli olduğundan öfkesini Baochai'den çıkardı. Arkasından alçak sesle söylendi.

"Buraya gelmek için bahane uyduruyor, çoktan yatakta olması gereken insanlar onun yüzünden gecenin üçüncü saatine kadar uykusuz bekliyor."

O tam böyle öfkeyle mırıldanırken kapının vurulması onu iyice çileden çıkardı.

"Hepsi yattı." diye bağırdı, kim olduğunu bile sormadan. "Yarın gel!"

Daiyu, Baoyu'nün hizmetçilerinin birbirlerine böyle numaralar yaptıklarını iyi biliyordu. Kendi sesini tanımadığını ve bir hizmetçiyle karıştırıp ona şaka yaptığını sandı. Bu sefer öncekinden de yüksek sesle tekrar bağırdı.

"Hadi! Açın lütfen! Benim!"

Ne yazık ki Qingwen yine sesini tanımadı.

"Kim olduğun umurumda bile değil!" dedi, ters bir şekilde. "Efendi Bao kimsenin kabul edilmemesini emretti."

Daiyu bu küstahlık karşısında hayretler içinde kaldı ve sessizce kapıda durdu. Ne kadar istese de öfkesini dile getiremedi.

"Her zaman dayımın evini kendi evim gibi hissetmemi söyleyip dursalar da hâlâ bir yabancıyım burada." diye düşündü. "Annem de yok babam da. Yapayalnızım. Bir başkasının evinde yaşarken böyle bir konuda yaygara çıkarmak sadece daha fazla tatsızlık yaratır."

Böyle düşünürken gözyaşları yanaklarından aşağıya süzüldü. Kalsın mı yoksa gitsin mi diye bir karar veremeden, tereddüt

içinde dururken, içeriden bir konuşma ve kahkaha gürültüsü geldi. Dikkatle kulak kesildiğinde bu seslerin Baoyu ve Baochai'e ait olduğu ortaya çıktı. Daha da acı bir hüsrana kapıldı. Zihninde dışlanması konusunda makul bir neden ararken, birdenbire sabah olanları hatırlayıp, Baoyu'nün onu anne ve babasına ispiyonladığını düşünerek kendisini cezalandırdığı sonucuna vardı.

"Ama seni asla ele vermem ki!" diye sitem etti içinden. "Kırgınlığının meseleyi buralara kadar taşımasına meydan vermeden önce neden bana sormadın? Bugün beni görmemen, bundan sonra artık hiç görüşmeyeceğiz anlamına mı geliyor?"

Düşündükçe daha da canı sıkıldı.

Buz gibiydi yeşil yosunların üzerindeki top top çiy,

Buz gibiydi esen rüzgâr!

Ama Daiyu ağır rutubete hiç aldırmadan, duvarın kenarındaki meyve ağacının kuytusuna çekildi, büyük bir üzüntü içinde hıçkırarak ağlamaya başladı. Sanki doğa bile böyle güzel bir yaratığın hüznünden etkilenmiş gibi, ağaçlara tüneyen kargalar bu acıya dayanamayıp büyük bir telaş içinde havalandılar ve Bahçe'nin başka bir tarafına gittiler.

Hüzün çiçeklerin yüreğini parçaladı,

Kuşlar hissiz rüyalarından uyandı.

Bu dizelerin şairi aşağı yukarı aynı anlamda bir dörtlük sunuyordu bize:

Bu kızın güzelliği ve yeteneği eşsizdir;

Hoş kokulara bürünüp odasından gelir.

Dudaklarındaki hıçkırık sesi sönüp gitmeden,

Çiçekler dökülür, üzgün kuşlar gizlenir.

Daiyu orada yapayalnız ağlarken, avlu kapısı gıcırtıyla açıldı ve biri dışarı çıktı.

Kim olduğunu öğrenmek için gelecek bölümü okumalısın.

27. BÖLÜM

Baochai Yağmur Damlası Kameriyesi'nde rengârenk kelebeklerle oyalanır.

Daiyu Çiçek Mezarlığı'nda çiçekler için gözyaşı döker.

Şimdi hikâyemize dönelim.

Daiyu orada ağlarken, avlu kapısı gıcırdayarak açıldı ve Baochai yanında Baoyu, Xiren ve diğer hizmetçilerle dışarı çıktı. Daiyu Baoyu'yle konuşmak için bir hamle yaptı ama herkesin içinde onu utandırmaktan çekindi. Baochai gidene ve diğerleri de içeri girene kadar beklemek üzere ağacın altına geri gitti. Herkes gidince kapı tekrar kapandı. Bir süre kapının önünde durup sessizce ağladı. Sonra orada daha fazla durmanın bir yararı olmadığını düşünerek dönüp odasına gitti. Keyifsiz ve mekanik bir şekilde takılarını çıkarıp yatmaya hazırlandı.

Zijuan ve Xueyan uzun zamandır Daiyu'nün karamsar mizacına alışmışlardı. Kasvetli bir sessizlik içinde oturup ara sıra derin derin iç çektiği sayısız bunalım krizlerine ve gözle görünür bir neden olmadan gizemli ağlamalarına sık sık tanık oluyorlardı. Önceleri anne babası için üzüldüğünü, ev hasreti çektiğini veya kaba bir davranıştan dolayı incindiğini düşünerek onu yatıştırmaya çalışıyorlardı. Zaman geçip de aylar yıllara dönünce, durumu aynı şekilde devam etti ve buna alışıp artık bir neden aramamaya başladılar. Dolayısıyla böyle zamanlarda ona fazla aldırmayıp kendi hâline bırakıyor, dışarıdaki odada kalıp kendi işleriyle

ilgilenmeye devam ediyorlardı. Bu akşam da onu rahat bırakıp yataklarına çekildiler. Daiyu gecenin ikinci saatine kadar gözlerinde yaşlar, ellerini dizlerinde kenetleyip, hareketsiz bir şekilde yatağında oturdu, sonunda yatıp uyudu.

Hikâyemizin devamında gece sessiz geçti.

Ertesi gün, dördüncü ayın yirmi altısı, Başak Festivali'ydi. Tam olarak söylemek gerekirse, festivalin başlangıç tarihi dördüncü ayın yirmi altıncı günü, öğleden sonra saat ikiydi. Çok eski zamanlardan beri bu günde çiçek perilerine adaklar sunmak gelenekti. Bu festival yazın başlangıcını belirlediğinden, bu dönemde çiçekler dökülmeye başlardı; geleneğe göre, görevleri tamamlanan çiçek perileri giderler ve bir dahaki yıla kadar geri gelmezlerdi. Bu yüzden de sunulan adaklar onlar için bir veda hediyesi olarak düşünülürdü.

Bu perilerin yolcu edilme geleneği en sadık şekilde kadınlar tarafından gerçekleştirildiğinden, Manzara Bahçesi'nin bütün kızları erkenden kalkıp söğüt dallarından ve çiçeklerden minik tahtırevanlar ve arabalar, ipekten ve tülden bayraklar yaptılar; renkli ipek şeritlerini çiçekli ağaçların tepelerine ve fundalıklara bağladılar. Kısa süre içinde her bir ağaç ve bitki rengârenk süslenmiş; bütün Bahçe başlarını eğen çiçek ve dalgalanan renkli bayrak denizine dönüşmüştü. Bunların arasında dolaşan, parlak yaz kıyafetleri içindeki kızlar da en canlı renklerdeki çiçekleri ve kuşları bile kıskandırıyorlar; manzaranın tarifsiz neşesine ve rengine ışıltı katıyorlardı. Ama kısıtlı olan zamanımız içinde bu muhteşem görüntüyü daha fazla anlatamıyoruz.

Baochai, Yingchun, Tanchun, Xichun, Li Wan, Xifeng, onun küçük kızı, ayrıca Xiangling ve farklı dairelerden diğer hizmetçiler Bahçe'de hoşça zaman geçiriyorlardı. Bir tek Daiyu eksikti ve onun yokluğu da fark edilmiş, bu konuda ilk yorumu Yingchun yapmıştı.

"Kuzen Lin neden yok? Tembel kız hâlâ uyuyor olamaz herhâlde."

"Gidip kaldırayım onu." diye gönüllü oldu Baochai. "Siz burada bekleyin, ben getiririm onu."

Hemen Bambu Evi'ne doğru yöneldi. Yolda Wenguan öncülüğündeki on iki oyuncu kızla karşılaşıp biraz sohbet etti. Onlar da eğlenceye katılmaya gidiyorlardı. Baochai diğerlerinin nerede olduklarını eliyle gösterdi.

"Şurada bir yerlerde görürsünüz onları. Ben Bayan Lin'e gidiyorum. Hemen yanınıza geleceğim." dedi.

Daiyu'nün evine doğru kıvrımlı patikadan yoluna devam etti. Yaklaştığında kafasını kaldırıp bakınca, önünde birisinin birden içeriye girdiğini gördü. Baoyu'ydü. Bunun üzerine Baochai duraklayıp başını yere eğerek düşünmeye başladı.

"Baoyu ve Daiyu küçüklüklerinden beri birbirlerini tanıyorlar, aynı çatı altında büyüdüler. Baş başa kaldıklarında rahat davranmaya alışkınlar. Birbirleriyle nasıl konuşacaklarına pek dikkat etmiyorlar. İnsan onları ne gibi bir durumda bulacağından emin olamıyor. Daiyu oldukça kıskanç ve şüpheci bir kız. Şimdi Baoyu'nün peşinden içeri girersem, onu utandırırım, o zaman Daiyu buna alınabilir. En iyisi uğramadan geri dönmek."

Kararını verip diğerlerine katılmak üzere döndü. Tam o anda biraz ilerisinde yeşim rengi, koskocaman iki kelebek gördü; esintide kanat çırparak dans ediyorlardı. Büyülenmiş bir şekilde izledi ve onlarla oyun oynamak istedi. Elbisesinin kolundan yelpazesini çıkarıp açtı. Çimenliğe doğru peşlerine takıldı. Bir aşağı bir yukarı, bir ileri bir geri uçuyorlardı, yetişmek mümkün değildi. Bir ara Bahçe'nin içinden geçen küçük nehrin karşısına doğru uçarlarken, Baochai onları ürkütmekten korkarak nefesini tutup izledi. Yağmur Damlası Kameriyesi'ne geldiğinde ter içinde kaldı ve kelebeklere olan ilgisini kaybetti. Tam geri dönmeye karar verdiğinde, kameriyenin içinden bazı boğuk sesler duydu.

Bu kameriye, su kanalının genişleyip havuz oluşturduğu yerde kurulmuştu; üç tarafından suya nazırdı. Etrafını, zikzaklı köprülerle karaya bağlanan bir balkon çevreliyordu. Dört bir tarafındaki ahşap duvarlarında, kâğıt kaplı, zarif kafes işi pencereleri vardı.

Baochai sesleri duyunca duraklayıp ne söylendiğine kulak verdi.

"Kaybettiğin mendil olduğundan emin misin?" diyordu seslerden biri. "Öyleyse al ama değilse Bay Yun'e geri vermek lazım."

"Tabii ki benim. Ver bana." dedi ikinci ses.

"Bana ödül verecek misin? Boşuna bu kadar uğraşmadım herhâlde."

"Merak etme, sözüm söz, tabii ki vereceğim. Seni kandırdığımı mı sandın?"

"Peki o zaman, bulup getirdiğime göre ödülümü alayım. Ama ya bunu bulan kişi ne olacak? O hiçbir şey almayacak mı?"

"Saçmalama!" dedi ikinci ses. "O efendilerden biri. Bir efendi bizden birine ait bir şeyi bulunca elbette geri verecek. Ödüllendirmek olur mu?"

"Eğer ödül vermeye niyetin yoksa, onu gördüğümde ne diyeyim? Ona ödül vermezsen mendili sana iade etmememi sıkı sıkı tembihledi."

Uzun bir sessizlik oldu, sonra ikinci ses cevap verdi.

"Pekâlâ. Benim öteki mendilimi ona ver o zaman. Ödülü bu olsun. Ama bu konudan kimseye söz etmeyeceğine yemin et."

"Söylersem ağzımda çıban çıksın, korkunç bir şekilde öleyim!"

"Aman!" diye bağırdı ikinci ses. "Burada konuşmaya daldık, ya birisi dışarıdan bütün söylediklerimize kulak misafiri olduysa? Pencereleri açalım da bizi bir gören olursa öylesine sohbet ettiğimizi düşünsün. Hem biz de onu görüp, ne zaman susmamız gerektiğini anlarız."

Baochai kulaklarına inanamadı.

" 'Kötü insanlar kurnazdır' diye boşuna söylemiyorlar demek." diye düşündü. "Eğer pencereleri açıp da beni burada görürlerse, çok utanırlar. Birisinin sesi Baoyu için çalışan o sinsi ve kibirli Xiaohong'unkine benziyordu. Tam bir ahlaksız ve şeytan! Onun gibi biri yapmaması gereken bir şeyi yaptığını duyduğumu öğrenirse, benim de içinde olduğum büyük bir sorun çıkar. 'Çaresiz köpek duvarı aşar, çaresiz insan isyan çıkarır.' Ama saklanacak zaman yok. Kabuğundan çıkan ağustos böceği gibi yapmak zorundayım. Hedef şaşırtarak şüphelerden kurtulmam lazım."

Pencere gıcırtıyla açıldı. Baochai özellikle gürültülü adımlarla yürüyerek seslendi.

"Nerelerde saklanıyorsun Daiyu?"

Kameriyedeki Xiaohong ve Zhuier pencereyi açıp da onun kendilerine doğru geldiğini görünce şaşkınlıktan dilleri tutuldu. Ama Baochai buna hiç aldırmadan, "Bayan Lin'i nereye sakladınız?" diye sordu neşeyle.

"Bayan Lin mi? Onu hiç görmedik." dedi Zhuier.

"Demin onu karşı kıyıdan gördüm. Çömelmiş suda bir şeyle oynuyordu. Sessizce gelip sürpriz yapacaktım ama geldiğimi görüp ortadan kaybolmuş. Buralarda saklanmadığından emin misiniz?"

Mahsus kameriyenin içine girip araştırdı, sonra tekrar dışarı çıkıp onların duyabileceği bir sesle, "Eğer kameriyede değilse, kayalıklara saklanmıştır. Yılan sokmasından da korkmuyor demek." dedi.

Böyle diyerek uzaklaşırken, bu zor durumdan kolaylıkla kurtulduğu için kendi kendine güldü.

"Nasıl da kandırdım! Acaba şimdi ne düşünüyorlar?"

Gerçekten de Xiaohong, Baochai'in her kelimesine inanmıştı. O yeterince uzaklaştıktan sonra, dehşet içinde Zhuier'ı kolundan tuttu.

"Ne korkunç! Eğer Bayan Lin buralardaysa bizi duymuştur." dedi.

Arkadaşı hiç sesini çıkarmadı.

"Ne yapacağız şimdi?" dedi Xiaohong, uzun bir aradan sonra.

"Diyelim ki duydu!" dedi Zhuier. "Onu ilgilendiren bir şey değil ki. Hepimiz kendi işimize bakarsak hiçbir şey olmaz."

"Eğer Bayan Bao bizi duysaydı, o zaman kötü bir şey olmazdı. Ama Bayan Lin dar kafalı ve hoşgörüsüzdür; insanlar hakkında kötü sözler söylemeye bayılır. Eğer duyduysa, bizi ifşa eder. Ne yaparız o zaman?"

Tam o anda Wenguan'ın Xiangling, Siqi ve Daishu ile beraber çıkagelmesi bu tartışmaya noktayı koydu. İki kız hiçbir şey olmamış gibi onlarla sohbet ettiler. Xiaohong kayalıkların yamacından

Xifeng'ın işaret ettiğini görünce ötekilerden ayrılıp koşarak onun yanına gitti.

"Sizin için ne yapabilirim, hanımefendi?" diye sordu, tatlı tatlı gülümseyerek.

Xifeng ona şöyle bir baktı; düzgün görünüşü ve güzel konuşma tarzı hoşuna gitti.

"Bugün kendi hizmetçilerimi getirmedim, şimdi yapılmasını istediğim bir şey aklıma geldi, eve haber göndermem lazım. Sen mesajımı doğru iletebilir misin acaba?" dedi gülerek.

"Söyleyin, hanımefendi. Eğer doğru anlamayıp berbat edersem, beni cezalandırırsınız."

"Hangi küçük hanım için çalışıyorsun sen?" diye sordu Xifeng. "Bileyim ki benim işimi hallederken seni arayacak olursa nerede olduğunu söyleyeyim."

"Efendi Bao'ya hizmet veriyorum." dedi Xiaohong.

Xifeng güldü.

"Ya! Demek Baoyu'yle çalışıyorsun. Hiç şaşırmadım. Tamam o zaman, sen yokken sorarsa ben ona açıklarım. Şimdi benim evime gidip Pinger'ya, dış odada, masanın üzerindeki porselen tabağın altında yüz yirmi tael gümüş olduğunu söyle. Nakışçılara ödenecek para. Zhang Cai'nin karısı geldiği zaman, onun gözünün önünde tartıp teslim etsin. Bir şey daha var. İç odada, benim yatağımın başucundaki küçük cüzdanı alıp bana getirmeni istiyorum."

"Tamam, hanımefendi." dedi Xiaohong ve fırlayıp gitti.

Kısa bir süre sonra geri döndüğünde Xifeng'ı bulamadı. Ama Siqi kayalıkların arkasından çıkageldi ve kuşağını bağlamak için durdu. Xiaohong onunla konuşmak için yanına gitti.

"Bayan Lian nerede biliyor musun?" diye sordu.

"Hiç görmedim."

Xiaohong etrafına bakındı. Baochai ve Tanchun'ün havuz kenarında balıkları seyrettiğini gördü. Yanlarına gitti.

"Affedersiniz, acaba biriniz Bayan Lian'i görmüş olabilir misiniz?"

"Bayan Li Wan'in evine bak." dedi Tanchun.

Xiaohong hemen Çeltik Kokan Köy'e doğru yöneldi. Yolda, Qingwen, Bihen, Yixian, Qiuwen, Sheyue, Daishu, Ruhua ve Yinger'la karşılaştı.

"Ne dolaşıp duruyorsun buralarda?" diye sordu Qingwen onu görünce. "Çiçeklerin sulanması lazım; kuşlara yem verilecek; çay için ocak yakılacak. Dışarılarda ne işin var?"

"Dün Efendi Bao çiçeklerin iki günde bir sulanmasını söyledi." dedi Xiaohong. "Sen uyurken kuşları besledim."

"Peki, ya ocak?" diye sordu Bihen.

"Bugün sıra bende değil. Onun için çay var mı, yok mu diye bana sormayın."

"Şuna bir bakın!" diye dalga geçti Yixian. "Hiç uğraşamam bununla, bırakın istediği gibi gezinsin."

"Çok merak ediyorsanız söyleyeyim, ben gezinmiyorum." dedi Xiaohong. "Bayan Lian beni evine bir mesaj iletmem ve bir şey getirmem için gönderdi."

Bunu derken elindeki cüzdanı onlara gösterip susturdu. Ona sataşacak başka bir şey bulamayınca yollarına devam ettiler.

"Neden bu kadar kendini beğenmiş olduğu anlaşılıyor." dedi Qingwen, biraz ilerledikten sonra, alaycılıkla. "Ağacın tepesine tırmanmış, aşağıdakilere pas vermiyor. Birisi görev verdi diye havasından geçilmiyor! Belki hanımımız adını bile bilmiyordur. Küçük bir mesaj kimseyi fazla ileri götürmez. Sonrasında ne olacağına bakalım. Bu Bahçe'den çıkıp da bir yerlere gelebilecek kadar zeki mi görelim. O zaman bir anlamı olur!"

Bu sözler Xiaohong duysun diye söylenmişti ama cevap verecek durumda değildi. Öfkesini içine atıp hızla Xifeng'ı bulmaya gitti.

Xifeng, aynen Tanchun'ün tahmin ettiği gibi Li Wan'in evindeydi, Xiaohong ikisini sohbet ederken buldu. Rapor vermek için yanına gitti.

"Pinger, siz çıktıktan sonra parayı bulmuş ve bir yere kaldırmış. Zhang Cai'nin karısı geldiği zaman, onun yanında tartıp vermiş, hanımefendi." Sonra cüzdanı Xifeng'a verdi ve konuşmaya devam etti. "Pinger, Lai Wang'ın gönderdiğiniz konağa gitmeden önce sizden talimat almak için geldiğini ve sizin söylemek isteyebileceğiniz şeyleri tahmin edip ona ilettiğini söyledi."

"Ya?" dedi Xifeng gülerek. "Ne söylemek istemişim acaba?"

"Aynen şöyle söylemesini istemiş: 'Hanımım hanımınıza saygılarını sunuyor. Beyefendi şu anda evde değil, bir iki gün sonra gelecek ama hanımınız hiç endişelenmesin, Batı Yolu'nda oturan hanımefendi iyileşince, hanımım onunla birlikte kendisini ziyarete gelecek. Batı Yolu'ndaki hanımefendi önceki gün büyük Wang Hanım'dan bir mesaj gönderip hanımımın sağlığını sorduğunu ve Wang Hanım'dan iki uzun ömür hapı rica ettiğini, eğer mümkünse, hanımımın birisini göndermesini çünkü birkaç gün içinde oradan büyük Wang Hanım'a birisinin gideceğini, o zaman ilaçları da götürebileceğini...' "

Xiaohong bütün hızıyla konuşmaya devam ederken, Li Wan gülerek araya girdi.

"Biraz merhamet! Ne çok hanım varmış! Kafam karmakarışık oldu! Umarım sen anlamışsındır, Feng. Ben hiçbir şey anlamadım." dedi.

"Hiç şaşırmadım!" dedi Xifeng. "Bu mesaja dâhil olan dört beş aile var." Xiaohong'a cana yakın bir şekilde gülümsedi. "Zeki bir kızsın sen, doğru anlamışsın; aptal aptal sırıtan budalalara benzemiyorsun. Genellikle onlara katlanmak zorunda kalıyorum. Hiç bilmiyorsun, kuzen." dedi Li Wan'e dönerek. "Hep yanımda olan bir iki kız ve bir iki yaşlı kadın haricindekilerle konuşmaya korkuyorum son günlerde. Bir şeyi anlatmak o kadar çok zamanımı alıyorlar ki! Hele bir de takındıkları havalar! Aptal aptal gülüşleri! Kem küm etmeler. Nasıl kızdığımı bir bilseler. Pinger da ilk geldiğinde öyleydi. 'Sivrisinek gibi bu vızıldamalarla çekici olduğunu mu sanıyorsun?' derdim ona. Birkaç kere söyledikten sonra kendine çekidüzen verdi."

Li Wan güldü.

"Herkes senin gibi cadı değil!" dedi.

"Ama bu kızı sevdim." dedi Xifeng. "Bana getirdiği mesajlar çok uzun olmayabilir ama çok düzgün iletti." Sonra Xiaohong'a güldü. "Sen benim için çalış. Manevi kızım ol, biraz üzerinde uğraşsam bak nasıl ilerlersin."

Xiaohong bir kahkaha attı.

"Neden gülüyorsun?" dedi Xifeng. "Senin annen olmayacak kadar genç olduğumu mu düşündün? Eğer öyleyse çok aptalsın. Etrafına bir bak. Benim kızım olmak için can atan, senden daha büyük bir sürü kız var. Sana teklif ettiğim şey çok özel bir lütuf."

"Ona gülmüyorum, hanımefendi." dedi Xiaohong. "Benim soyumu yanlış bildiğinize gülüyorum. Annem zaten sizin evlatlığınız, siz beni de evlatlık almak istiyorsunuz. O zaman kendi annemin kız kardeşi olurum!"

"Annen kim senin?" dedi Xifeng.

"Yani deminden beri konuşup durduğun kızın kim olduğunu bilmiyor musun?" diye sordu Li Wan. "Lin Zhixiao'nın kızı o."

"Öyle mi?" dedi Xifeng, şaşkınlık içinde. "Lin Zhixiao ve karısına iğne batırsan, gıkları çıkmaz. Birbirlerine çok yakışan bir çift olduklarını hep söylerim. Biri duymuyor, diğeri konuşmuyor. Kim derdi ki böyle zeki bir kızları olacak! Kaç yaşındasın sen?"

"On yedi."

Sonra adını sordu.

"Xiaohong, hanımefendi. Aslında adım Hongyu'ydü. Ama Efendi Bao'nın da adında 'yu' olduğundan bana Xiaohong adını verdiler."

Xifeng bundan hiç hoşlanmayıp yüzünü buruşturdu.

"İğrenç! Herkesin bu ismi istediğine bakılırsa çok özel bir şey olduğunu sanırsın." dedi ve Li Wan'e döndü. "Sen bilmiyorsun sanırım, Wan. Bu kızın annesine, 'Bugünlerde Lai Da'nın karısı çok meşgul olduğu için, evdeki kızlarının yarısının bile kim olduğundan haberi yok.' dedim ve benimle çalışması için iki güzel kız seçmesini istedim. Yapacağına söz verdi ama kendi kızını

başkasına gönderdi. Acaba benimle kötü zaman geçireceğini mi düşündü?"

"Ne kadar da şüphecisin!" diye takıldı ona Li Wan. "Annesinin suçu yok. Sen onunla konuşmadan önce kız zaten bu Bahçe'de çalışmaya başlamıştı."

"O zaman, yarın Baoyu ile konuşayım, o kendine başkasını bulsun, bu kızı da bana versin." dedi Xifeng, tekrar eski neşesine bürünerek. "Tabii muhatabımıza da istiyor mu diye sormak lazım."

Xiaohong güldü.

"İstemek mi? Bunu söylemek bize düşer mi, hanımefendi? Ama sizin için çalışacak olursam, evin idaresi konusunda neyin ne olduğunu bilmem ve adap öğrenmem gerekir. Muhteşem bir tecrübe olacağından eminim."

O anda bir hizmetçi gelip Wang Hanım'ın Xifeng'ı çağırdığını söyledi. Genç kadın hemen izin isteyip gitti. Xiaohong da Kızıl Neşe Avlusu'na geri döndü. Onu orada bırakıyoruz.

***

Şimdi uykusuz bir geceden sonra, festival sabahı oldukça geç kalkan Daiyu'ye dönelim. Öteki kızların Bahçe'de çiçek perilerini uğurladıklarını duyunca, tembellik ettiği için kendisiyle dalga geçmelerinden korkarak, hızla hazırlanıp dışarı çıktı. Tam avluya girerken Baoyu ile karşılaştı.

"Sevgili kuzen, umarım dün beni ispiyonlamadın." diye selamladı onu Baoyu, gülerek. "Bütün gece bu konuda endişelendim."

Daiyu onu görmezden gelip Zijuan'e döndü.

"Odayı toplamayı bitirince, pencerelerden birini açık bırak da kırlangıçlar girebilsin. Kepenge de bir şey yasla ki çarpmasın. Tütsüyü yakınca kapağını kapatmayı unutma."

Bunları söyledikten sonra yoluna devam etti. Baoyu, önceki gece kapısının önünde olanlardan habersiz, dün öğlen *Batı Odası*'ndan yaptığı uygunsuz alıntıyla onu incittiği için böyle soğuk davrandığını sandı. Birbirine kenetlediği ellerini havaya kal-

dırıp eğilerek selam verdi ama Daiyu ona bakmaya tenezzül bile etmeden, yanından geçip kapıdan çıktı, kızları bulmaya gitti. Baoyu hayretler içinde kalıp ne yapacağını bilemedi. Sandığından çok daha büyük bir şey olduğundan şüphelendi.

"Sadece dünkü olaydan dolayı böyle davranıyor olamaz. Başka bir şey var galiba. Ama ben dün gece çok geç geldim ve onu hiç görmedim, nasıl kalbini kırabilirim ki?" diye düşündü.

Bu düşüncelere dalmış bir hâlde, biraz uzaktan peşine düştü.

İleride, Baochai ile Tanchun leyleklerin dansını izliyorlardı. Daiyu'nün geldiğini görünce yanlarına çağırdılar ve üç kız sohbete başladılar. Sonra Baoyu geldi. Tanchun ona abla ilgisi gösterdi.

"Ne haber, kardeşim? Üç gündür seni görmüyorum."

Baoyu güldü.

"Sen nasılsın, abla? Önceki gün Kuzen Wan'e seni sordum." dedi.

"Gel buraya bir dakika, bir şey diyeceğim."

İkisi biraz ilerideki nar ağacının gölgesine doğru gittiler.

"Son günlerde babam seni görmek istedi mi?" diye sordu Tanchun.

Baoyu güldü.

"Hayır."

"Birisi bana dün seni çağırttığını söyledi de."

"O birisi yanlış duymuş herhâlde. Çağırtmadı."

Tanchun gülümseyerek konuyu değiştirdi.

"Son birkaç aydır, on dizi sikke biriktirdim. Geçen seferki gibi onları almanı istiyorum. Bir daha dışarı çıktığında, odam için güzel bir resim, kaligrafi ya da eğlenceli bir oyuncak görürsen alırsın bana."

"Bilmem ki." dedi Baoyu. "Şehrin dışında ya da içinde, meydanlara ve tapınak pazarlarına yaptığım gezilerde, güzel ya da

sıra dışı bir şey gördüğümü söyleyemem. Hepsi altın, bronz, yeşim taşı, porselen ve benzeri antikalar. Bunların dışında da dikiş malzemeleri, giysiler ve yiyecekler var."

"Benim istediklerim böyle şeyler değil." dedi Tanchun. "Geçen sefer aldıklarından istiyorum: Hasır sepet, bambu köklerinden oyulmuş tütsü kutusu ya da kilden minik soba gibi şeyler. Çok sevmiştim. Ama insanlar onları o kadar beğendiler ki ganimet gibi kapıp götürdüler."

"İstediğin böyle şeylerse kolay!" dedi Baoyu gülerek. "Çocuklardan birine birkaç dizi sikke ver, onlar sana bir araba dolusu getirirler."

"Onlar ne anlar?" dedi Tanchun. "İlginç şeyler bulabilen, zevkli birisini istiyorum. Daha önce yaptığın gibi yine getirirsen sana terlik işlerim. Hem de geçen seferkinden daha iyisini. Ne dersin?"

"Terlik dedin de aklıma geldi." dedi Baoyu. "Bir gün onlar ayağımdayken babama rastladım. Burun kıvırarak kimin yaptığını sordu. Tabii ki senin yaptığını demeye cesaret edemedim, birkaç gün önce teyzemin yaş günü hediyesi olarak verdiğini söyledim. O zaman diyecek fazla bir şey bulamadı; biraz düşündükten sonra, 'Emek, zaman ve malzeme kaybından başka bir şey değil!' dedi. Xiren'e anlatınca, 'Bu da bir şey mi! Odalık Zhao'nun dediklerini bir duysaydın! Ablanın sana terlik işlediğini öğrenince küplere bindi. Kardeşi Huan'ın ayakkabılarının ve çoraplarının delik içinde olmasına hiç aldırmadığını, sadece senin için uğraştığını söyledi.' dedi."

Tanchun'ün gülümsemesi kayboldu.

"Nasıl böyle saçma sapan konuşabiliyor? Onun ayakkabılarını düşünmesi gereken kişi ben miyim? Huan kıyafet parası alıyor. Hepimiz gibi ona da kıyafet ve ayakkabı veriliyor. Bir oda dolusu hizmetçinin önünde bunu nasıl söyler? Kimi etkilemeye çalışıyor acaba? Boş zamanımda bir şeylerle oyalanmak için bir çift terlik yapmışım, bunu sevdiğim birine vermek benim bileceğim iş. Kimse bana kime vermem gerektiğini söyleyemez. Çıldırmış olmalı!"

Baoyu başını sallayıp güldü.

"Ona biraz haksızlık ediyorsun. Olaylara farklı açıdan bakması doğal."

Bu, Tanchun'ü daha da kızdırdı. Kafasını geriye doğru attı.

"Şimdi sen de onun gibi saçmaladın işte! O sinsi, alçak ve pis zihniyetiyle tabii ki olaylara farklı açıdan bakacak. Ne düşündüğü kimin umurunda? Beyefendi Jia benim babam, Wang Hanım da benim annem, onlardan başka kimseye karşı sorumluluğum yok. Aile içinde kimi arkadaş olarak seçeceğimi ben bilirim. Kardeşlerim ve kuzenlerim bana karşı nazik olurlarsa, ben de onlara karşı nazik olurum; kim bir eşin, kim bir odalığın çocuğu diye bakmam. Aslında onun hakkında böyle konuşmamam gerektiğini biliyorum ama o da fazla oldu artık!"

"Sana daha komik bir şey diyeyim mi? Geçen sefer bana bir şeyler alman için sana para verdiğimde, birkaç gün sonra beni görünce ne kadar zor zamanlar geçirdiği ve beş parasız olduğu konusunda dertlendi. Tabii ki hiç pas vermedim. Ama sonra hizmetçiler odadan çıkınca, biriktirdiğim parayı Huan yerine başkalarına verdiğim için bana söylenmeye başladı. Güleyim mi, kızayım mı bilemedim. Sonunda yanından ayrılıp anneme gittim."

O sırada, hâlâ biraz ileride, aynı yerde duran Baochai gülerek araya girdi.

"Yeterince konuşmadınız mı? Kardeş olduğunuz belli. Birbirinizi görür görmez, hemen bir araya gelip aile sırlarınızı konuşmaya başlıyorsunuz. Dediklerinizi bir duyan olsa felaket mi olurdu?"

Tanchun ve Baoyu gülerek yanına gittiler.

Bu arada Daiyu ortadan kaybolmuştu. Baoyu kendisinden kaçtığını biliyordu. Tekrar ona yaklaşmak için birkaç gün fırtınanın dinmesini beklemeye karar verdi. Başını önüne eğmiş düşünürken, durdukları yerin rüzgârın getirdiği parlak çiçeklerle kaplı olduğunu fark etti; çoğu nar ve kına çiçeğiydi.

"Çok kızgın olduğu çiçekleri ihmal etmesinden belli!" diye düşündü, üzüntüyle. "Bunları gömeyim, sonra görüştüğümüzde ona söylerim."

O anda Baochai yürüyüş yapmak için onlara ısrar etti.

"Ben size sonra katılırım." dedi Baoyu.

Gitmelerini bekleyip, düşen çiçekleri ceketinin eteklerinde topladı. Bulunduğu yer ile Daiyu'nün daha önce şeftali çiçeklerini gömdüğü yer arasında bayağı bir mesafe vardı ama oraya doğru yürümeye başladı. Kayalıklardan ve köprülerden, ağaçların ve çiçeklerin arasından geçti. Sonunda oraya yaklaşırken önünde sadece küçük bir tepe kalmıştı. O anda tepenin arkasından, bazı mırıltılar arasında yürek parçalayıcı hıçkırık sesleri duydu.

"Evlerden birinin hizmetçisidir herhâlde, azarlandıysa buraya ağlamaya gelmiştir." diye düşündü.

Orada kıpırdamadan durup, ne diyor diye kulak kabarttı. Şunları duydu:

Solup dökülen çiçekler havayı dolduruyor,
Kaybolup giden kokularına kim acıyor?
Kameriyelerde bürümcükler yumuşacık uçuşuyor,
Söğüt dalları işlemeli paravanlara usulca çarpıyor.

Odasında bir kız baharın gidişine hayıflanıyor,
Zavallı yüreği kaygılardan kurtulmayı bilmiyor.
Elinde tırmığı kapıdan çıkıyor,
Dökülen çiçeklere basmak istemiyor.

Söğüt ve karaağaç kendine özgü kokuyor,
Dökülüp sürüklenen çiçekleri neden umursuyor?
Şeftali de erik de seneye yine çiçek açıyor,
Ama kendisi odasında yapayalnız kalıyor.

Üçüncü ayda kalpsiz kırlangıç çamurla çiçeği karıştıracak,
Saçakların altına kokulu yuvalar yapacak.
Gelecek yıl çiçekler yine açacak,
Ama yuva da kırlangıç da kız da orada olmayacak.

Her yıl üç yüz altmış gün sürüyor,
Keskin rüzgâr, ısıran soğukla çarpışıyor,
Güzelim çiçekler elbet sağlam kalamıyor,
Bir kere koptu mu bir daha geri dönmüyor.

Bir kere dökülünce bir daha bulması zor oluyor,
Onların mezarını kazanın yüreği kanıyor.
Elinde tırmığı, yapayalnız gözyaşı döküyor,
Boş kalan dallardan kan damlaları düşüyor.

Karanlık çöküyor, guguk kuşu susuyor,
Kız tırmığıyla evine giriyor.
Yeşil ışık onu saran duvarı aydınlatıyor,
Soğuk bir yağmur camına vuruyor.

Bilmiyorum neden kalbim böyle sızlıyor.
Kâh bahar için ağlıyor, kâh seviniyor,
Geldiğine memnun, hemen gittiğine üzülüyor.
Habersizce geliyor, sessizce gidiyor!

Gece geç vakit, dışarıdan hazin bir şarkı duyuluyor.
Çiçek perileri ve kuşların ruhları mı söylüyor?
Ne kuşları tutmak mümkün, ne çiçekler dayanıyor.
Kuşlar konuşamıyor, çiçekler kalmaya utanıyor.

Ah keşke kanatlarım olsa diyorum,
Sürüklenen çiçeklerin peşinden uçmak istiyorum.
Ve durmak kokulu çiçek mezarlığını bulunca,
Dünyanın en uzak ucunda.

Ama en iyisi ipek yaprakları temiz toprakla örtmeli,
Saf çiçekler saf toprağı zenginleştirmeli.
Pis çamurun içine batıp da kirlenmemeli.

Katılabilir miyim çiçeklerin cenaze törenine?
Ne zaman öleceğimi bilemez kimse.
Bırak gülsün herkes çiçekleri gömmeme,
Acaba kim gömecek beni ölünce?

Bahar sona eriyor, çiçekler dökülüyor,
Gençlik de hasta düşüp soluyor.
Bir gün, bahar da gençlik de gidince,
Kim aldıracak ölen kıza, dökülen çiçeklere?

Bütün bunlar hıçkırıklarla boğulan bir sesle söylenmişti; sözler söyleyenin hüznünü daha da alevlendiriyor gibi görünüyordu. Tepenin öteki tarafında bunu dinleyen Baoyu o kadar etkisinde kaldı ki ağlayarak kendisini yere attı.

Bu acıklı sahnenin devamı gelecek bölümde anlatılıyor.

28. BÖLÜM

Jiang Yuhan yeni arkadaşına kırmızı, kokulu bir kuşak verir.

Baochai misk kokulu, kırmızı, şifa bileziğini gösterirken utanır.

Hatırlanacağı gibi, festivalden önceki akşam, Lin Daiyu kapıda Qingwen'in kendisini içeri almaması konusunda Baoyu'yü suçlamıştı. Ertesi sabah çiçeklere veda töreninde, hâlâ devam eden kırgınlığı ilkbaharın gidişine duyduğu üzüntüyle birleşmiş; bu da dökülen çiçekleri çiçek mezarlığına gömerken, şiddetli bir hüzün patlaması şeklinde ortaya konmuştu. Çiçeklerin kaderini düşünürken kendi hazin ve öksüz hâli aklına gelmiş; gözyaşlarına boğulmuş ve matem dizeleri söylemişti. Baoyu'nün tepenin arkasından kendisini dinlediğinden haberi yoktu. Baoyu önce anlayışla başını sallayarak içini çekmiş ama "Katılabilir miyim çiçeklerin cenaze törenine? Ne zaman öleceğimi bilemez kimse." ve daha sonra da "Bir gün, bahar da gençlik de gidince, Kim aldıracak ölen kıza, dökülen çiçeklere?" sözlerini duyunca, ağlayarak kendisini yere atmıştı. Sonra ceketinin eteğinde taşıdığı çiçekleri yere saçtı. Lin Daiyu ölecekti! Narin bir çiçek güzelliğindeki yüzü, geri dönülmez bir şekilde bu dünyadan ayrılacaktı! Bunu düşünmek bile anlatılmaz bir acıydı. Hassaslaşan hayal gücü daha da ileriye gitti. Baochai, Xiangling, Xiren ve diğerlerini de aynı kader bekliyordu. Sonunda hepsi gittiğinde, kendisi ne olacaktı? Kim bilir nerede olacaktı? Ya Bahçe, kayalar, çiçekler, ağaçlar? Kızlar ve kendisi onların keyfini süremediği zaman, bütün bunlar kimin olacaktı? Zihni düşünceler arasında gidip gelirken, giderek daha

çok hüzne gömüldü; duygusuz ve aptal bir nesne olup da bu dünyevi karışıklıktan ve perişanlıktan kurtulmayı diledi. Şair ne diyordu:

Gözlerimde çiçekler, kulaklarımda kuşların şarkıları,

Kaybımı çoğaltıyor, acı gözyaşlarımla alay ediyor.

O sırada, kendi hüznüne dalmış olan Daiyu birden birisinin acı acı ağladığını duydu.

"Herkes bana 'tuhaf' deyip duruyordu. Aynı şekilde 'tuhaf' olan biri daha mı var?" diye düşündü. Kafasını kaldırıp bakınca Baoyu'yü gördü.

"Demek sensin!" dedi kendi kendine, sinirli bir şekilde. "Ben de başka bir kızdır diye düşünmüştüm ama yine o zalim, kalpsiz..."

'Kalpsiz' kelimesini söyler söylemez eliyle ağzını kapattı; uzun uzun içini çekip yürümeye başladı. Baoyu toparlanıp da kafasını kaldırdığında Daiyu orada değildi. Kendisini gördüğünü ve karşılaşmamak için gittiğini anladı. Süklüm püklüm kalktı, üstünü başını silkeledi. Sonra Kızıl Neşe Avlusu'na doğru döndü. Önde Daiyu'yü görünce ona yetişti.

"Dur bir dakika!" diye seslendi. "Bana ilgi göstermediğini biliyorum ama sadece basit bir soru sormak istiyorum. Sonra benimle bir işin kalmayacak."

Daiyu dönüp baktı. Yine Baoyu olduğunu görünce umursamayacaktı ama sadece bir soru sormak istediğini duyunca, durdu.

Baoyu ona biraz takılmadan edemedi.

"İki soru olsaydı? İzin verir miydin?"

Daiyu dönüp tekrar yürümeye devam etti.

Baoyu iç geçirdi.

"Neden şimdi her şey eskisinden bu kadar farklı?" dedi Baoyu, sanki kendi kendine konuşuyor gibi.

Daiyu merakına yenildi. Durdu ve bir kere daha Baoyu'ye döndü.

"Şimdi nasıl, eskiden nasıldı?" diye sordu.

"Eskiden, sen buraya ilk geldiğinde, ben senin oyunlardaki en sadık arkadaşındım. En kıymetli şeylerim bile istersen senin olurdu. En sevdiğim yiyeceğe senin de düşkün olduğunu duysam, sen geldiğinde paylaşmak için hemen saklar, elimi bile sürmezdim. Aynı sofrada yemek yedik. Aynı yatakta uyuduk. Bunun nedeni çok yakın olmamızdı. Büyüdüğümüzde de çok özel bir ilişkimiz olacaktı; özel bir sevgi duymasak bile birbirimize diğerlerinden daha çok anlayış ve tahammül gösterecektik. Ne kadar yanılmışım! Şimdi büyüdün ve çok daha alıngan oldun. Artık beni hiç önemsemiyorsun. Bütün zamanını Baochai, Xifeng ya da diğerleriyle geçiriyorsun. Üç dört gün beni ihmal ediyor, görmezden geliyorsun. Artık burada hiç kardeşim yok. Tabii Huan ile Tan var ama biliyorsun onların anneleri başka. Ben de senin gibi yapayalnızım. Çok ortak şeyimiz var sanıyordum ama belli ki boşuna umut etmişim. Elimden geleni deniyorum ama bir yere varamıyorum. Ne kadar mutsuz olduğuma aldıracak kimsem yok."

Tam o anda elinde olmadan ağlamaya başladı. Bu sözleri ve perişan hâli Daiyu'nün yüreğini yumuşattı. Onun da gözlerinden yaşlar süzüldü, başını öne eğip hiç sesini çıkarmadı. Baoyu onu etkilediğini görebiliyordu. Bundan cesaret alıp devam etti:

"Son günlerdeki kabahatlerimi biliyorum. Ama ne kadar kötü olduğumu düşünsen de hiçbir şeyi seni kırmak için bilerek yapmadım. Yanlış bir şey söylersem, hemen ağzımın payını ver ve bir daha yapmamam için uyar ya da bana bağır, hatta eğer istersen vur, hiç aldırmam. Ama böyle yapma. Beni görmezden geliyorsun. Şaşkınlık içinde, neyi yanlış yaptım diye düşünüyor; bunu telafi etmek için ne yapayım diye meraktan deliye dönüyorum. Şuracıkta ölsem, mezarıma üzüntü içinde giderim; en iyi rahiplerin ve Taocuların ayinleri bile ruhumu kurtaramaz. Bana neden küstüğünü söylersen, sana musallat olmayı bırakıp sanki yeniden doğmuş gibi olacağım."

Daiyu'nün kapı olayında hissettiği kırgınlık tamamen geçmişti.

"Peki, o zaman neden hizmetçilerine ben geldiğimde içeri almamalarını söyledin?"

"Neden söz ettiğini anlamıyorum inan." dedi Baoyu şaşkınlık içinde. "Eğer böyle bir şey yaptıysam şuracıkta düşüp öleyim!"

"Şşş!" dedi Daiyu. "Sabahın bu saatinde ölümden söz etme! Lafına dikkat et! Yaptın mı, yapmadın mı? Böyle korkunç yeminler etmeye gerek yok."

"Senin geldiğinden gerçekten hiç haberim olmadı. Baochai sohbet etmek için uğradı ama çok kalmadı. Tek bildiğim bu."

Daiyu bir süre düşündükten sonra gülümsedi.

"Demek ki hizmetçilerin tembelliğiymiş. Bazen gerçekten çok çekilmez oluyorlar."

"Evet, buna eminim." dedi Baoyu. "Dönünce kim olduğunu bulup haddini bildiririm."

"Söylemek bana düşmez ama gerçekten de hizmetçilerin bunu hak ediyor. Neyse ki kaba davrandıkları bendim. Ya sevgili Baochai'ine bunu yapsalardı, işte o zaman sıkıntı olurdu!" dedi fesat bir şekilde gülerek.

Baoyu gülsün mü, yoksa dişlerini mi sıksın bilemedi. Tam o anda bir hizmetçi gelip ikisini de yemeğe çağırdı. Beraber Bahçe'den çıktılar, konağın ön tarafına geçip Wang Hanım'a gittiler.

"Dr. Bao'nın ilacı sana iyi geldi mi, çocuğum?" diye sordu Wang Hanım, Daiyu'yü görünce. "Saray doktorudur kendisi! Biraz daha iyi misin?"

"Pek bir değişiklik olmadı." dedi Daiyu. "Büyükannem tekrar Dr. Wang'ın tedavisine döndürdü beni."

"Sen bilmiyorsun, anne." dedi Baoyu. "Kuzen Lin'inki irsî bir zayıflık; o kadar narin bir bünyesi var ki en küçük bir soğuğa bile dayanamıyor. Bundan kurtulmak için iki üç doz ilaca ihtiyacı var. Bazı haplar çok iyi gelir."

"Önceki gün doktor onun için bana bazı haplar önerdi." dedi Wang Hanım. "Ama adlarını hatırlamıyorum."

"Ben çoğunu bilirim." dedi Baoyu. "Ginseng hapı almasını söylemiştir."

"Hayır, o değildi." dedi Wang Hanım.

"Sekiz aslan kulağı hapı o zaman? Kuvvet şurubu? Melek otu? Hiçbiri değilse, Dr. Cui'nin adenofor böbrek haplarıdır."

"Hayır, hiçbiri değildi. Tek hatırladığım içinde 'koruyucu melek' geçiyordu."

Baoyu ellerini çırparak güldü.

"Hiç koruyucu melek diye bir ilaç duymadım. Eğer o varsa Bodhisattva tozu da vardır."

Odadaki herkes güldü. Baochai gülmesine hâkim olup, "Deva[1] kral kalbi güçlendir hapları olabilir mi?" dedi alaycılıkla.

"Evet, evet, oydu!" dedi Wang Hanım. "Tabii ya! Ne aptalım!"

"Hayır, anne, aptal değilsin." dedi Baoyu. "Melekler ve Bodhisattva kafanı karıştırdı."

"Seni yaramaz, zavallı annenle dalga geçiyorsun!" diye azarladı onu Wang Hanım. "Babanın iyi bir dayak atma zamanı gelmiş."

"Babam böyle bir şey için beni dövmez." dedi Baoyu.

"Adını bildiğimize göre yarın birini gönderip aldıralım." dedi Wang Hanım.

"Böyle şeylerin bir faydası olmaz." dedi Baoyu. "Bana üç yüz altmış tael gümüş verirsen, ben kuzenim için hap yaparım, hem de hepsi bitmeden iyileşeceğini garanti ederim."

"Saçma! Hangi hap o kadar pahalı olabilir?" dedi Wang Hanım.

"Doğru! Bu eşsiz bir tarif, çok özel malzemesi var. Hepsini hatırlayamıyorum ama içinde yeni doğan bebeğin plasentası, yaprakları üzerinde olan insan şeklindeki ginseng kökü var; sırf bunlar bile üç yüz altmış taelden fazla eder. Sonra kaplumbağa büyüklüğünde çobandeğneği kökü, bin yıllık köknar ağacının kökünde bulunan puf mantarı ve buna benzer şeyler de var. Bunlar alışılmadık şeyler değil, sıradan otlar. Ama kullandıkları

---

1) Budizm'de Tanrı ile aynı seviyede olmasa da normal insanlardan daha güçlü, uzun ömürlü ve mutlu olan, doğaüstü varlıklardır. (ç.n.)

asıl malzeme çok şaşırtıcı. Bir keresinde birisi için Kuzen Xue Pan'e tarifini vermiştim. Bir yıldan uzun süre yalvarıp durmuştu. Sonra da ilacı yapması iki yılına ve bin tael gümüşe mal oldu. İnanmazsan, Kuzen Baochai'e sor."

"Ben bu konuda bir şey bilmiyorum." diye itiraz etti Baochai, elini kaldırarak. "Hiç duymadım. Bana yönlendirme!"

"Ne de olsa iyi bir kız! Yalan söylemez." dedi Wang Hanım.

Baoyu tam orta yerde duruyordu. Ellerini çırptı ve ötekilere döndü.

"Ama ben doğruyu söylüyorum. Yalan değil."

Dönerken Daiyu'yü gördü, Baochai'in arkasında oturmuş, alaycı alaycı gülüyor, parmağını yanağına sürüyordu. Bu işaret dilinde, 'Yalancının tekisin, kendinden utanmalısın!' demekti.

Ama diğer odada sofranın hazırlanmasına nezaret eden Xifeng bu konuşmalara kulak misafiri olmuştu ve desteklemek için içeri geldi.

"Baoyu'nün söyledikleri doğru. Uydurduğunu sanmıyorum." dedi. "Kısa bir zaman önce Kuzen Xue benden inci istemeye geldi, ne için istediğini sorduğumda, 'İlaç yapmak için.' dedi. Sonra doğru malzemeleri bulmakta zorlandığından şikâyet etti ve neredeyse vazgeçmek üzere olduğunu söyledi. Ne ilacı olduğunu sordum, Kuzen Bao'nın verdiği bir tarif olduğunu anlattı, malzemelerini saydı ama ben şimdi hatırlamıyorum. 'Aslında incileri satın alabilirim ama bunların kullanılmış olması gerekiyor. Bu yüzden senden istedim, eğer yoksa başındaki tokadan koparsan da olur. Ben sana daha iyisini alırım.' dedi. O kadar ısrar etti ki sonunda inci çiçeklerimin sapından koparıp vermek zorunda kaldım. Bir metre kırmızı İmparatorluk tülü de istedi. İnciyi öğütmek için havanın üstüne örtecekmiş. Un gibi olana kadar öğütülmesi gerekiyormuş."

"Ya gördünüz mü!" diye araya girdi Baoyu, Xifeng anlatırken. Konuşması bitince de ekledi. "Asıl ilacın yerine kullanılan bir şey bu. Gerçek tarifte uzun zaman önce gömülen soylu kadınların kullandıkları inciler ve mücevherler var. Ama bu ilacı yapması gerektiğinde insan gidip mezar kazacak değil ya! İkinci yol olarak kullanılmış incilere de izin veriliyor."

"Buda aşkına!" dedi Wang Hanım. "Ne korkunç bir fikir! Mezardan alsan bile, böyle kötü bir şekilde elde edilen incilerden yapılan bir ilaç olduğuna inanamıyorum! Yüzlerce yıldır mezarlarında huzur içinde yatan insanların kemiklerini rahatsız etmek, hiç insana iyi gelebilir mi?"

Baoyu Daiyu'ye döndü.

"Feng'ın dediğini duydun mu? Beni desteklemek için yalan söyler mi sence?" dedi.

Bu sözleri Daiyu'ye söylerken Baochai'e bakıp göz kırptı.

Daiyu, Wang Hanım'ın koluna yapıştı.

"Şuna baksana, yenge!" diye sızlandı. "Baochai onun yalanlarına ortak olmayınca, benden bekliyor."

"Baoyu, sana sataşmadan duramıyor." dedi Wang Hanım.

"Nedenini bilmiyorsun, anne." dedi Baoyu, gülerek. "Baochai ailesiyle beraber yaşasa da ağabeyinin nelerle uğraştığından haberi bile yok. Şimdi Bahçe'ye taşınınca, artık eskisi kadar da bilmiyor. Bilmediğini söylediği zaman, gerçekten de doğru söylüyordu. Beni yalancı çıkarmak için yapmadı. Sizin farkında olmadığınız şey, Kuzen Lin onun arkasında oturmuş, bana inanmadığını gösteren işaretler yapıyordu."

O sırada bir hizmetçi gelip, Baoyu ile Daiyu'yü Büyük Hanımefendi Jia'nın dairesine yemeğe çağırdı. Daiyu Baoyu'ye tek kelime etmeden kalktı ve hizmetçinin elinden tutup dışarı yöneldi. Ama hizmetçi gönülsüzdü.

"Efendi Bao'yı beklemeyecek misiniz?" diye sordu.

"O bugün öğle yemeği yemeyecek." diye cevap verdi Daiyu.

"Yese de yemese de bizimle gelse iyi olur. Büyük hanımefendiye kendisi açıklar."

"Peki, sen onu bekle o zaman. Ben önden gidiyorum." dedi Daiyu ve dışarı çıktı.

"Ben burada seninle yiyeceğim, anne." dedi Baoyu.

"Hayır, olmaz." dedi Wang Hanım. "Ben bugün et perhizinde-

yim, sen gidip büyükannenle doğru dürüst yemek ye."

"Senin sebzelerini paylaşırım." dedi Baoyu ve hizmetçiyi gönderdi. Masaya koşup yerleşti.

"Siz ona aldırmayın, istediğini yapsın! Gidip yiyin yemeklerinizi." dedi annesi Baochai ve diğer kızlara.

"Gitsen iyi olur." dedi Baochai, Baoyu'ye. "Hiçbir şey yemesen de Daiyu'ye eşlik edersin, Çok üzülüyor, biliyorsun. Neden gitmiyorsun?"

"Boş ver onu!" dedi Baoyu. "Düzelir."

Yemek biter bitmez, Baoyu yokluğuyla Büyükanne Jia'yı endişelendirmekten korktuğu ve aynı zamanda Daiyu'ye katılmak istediği için, hemen ağzını çalkalamak üzere çay getirtti. Tanchun ile Xichun güldüler.

"Neden hep telaş içindesin, Bao? Yemen içmen bile acele." dediler.

"Bırakın da hemen işini bitirip Daiyu'sünün yanına gitsin." dedi Baochai, sakince. "Burada bizimle zaman kaybetmesin!"

Baoyu çayını içer içmez, batı avlusuna, Büyükanne Jia'nın dairesine doğru gitti. Xifeng'ın avlusunun kapısından geçerken, Xifeng'ı bir ayağı evinin kapısının eşiğinde, kulak temizleyicisiyle dişlerini karıştırıp, bir yandan da çiçek saksılarının yerlerini değiştiren dokuz on kadar hizmetkârı seyrederken buldu.

"İşte tam da görmek istediğim kişi geldi!" dedi Baoyu'yü görür görmez. "İçeri gel. Benim için bir şey yazmanı istiyorum."

Baoyu dediğini yapmak zorunda kaldı. Xifeng bir parça kâğıt, bir mürekkep taşı ve fırça istedi; hemen dikte etmeye başladı.

"Kırk boy kırmızı ipek; kırk boy dragon desenli saten; yüz boy, çeşitli renklerde İmparatorluk tülü ve dört altın gerdanlık."

"Bunlar da ne?" dedi Baoyu. "Ne faturaya benziyor ne de hediye listesine. Nasıl yazayım?"

"Boş ver, yaz sadece!" dedi Xifeng. "Ben ne olduğunu biliyorum ya önemli olan bu. Yaz sen."

Baoyu söyleneni yaptı. Bitirince Xifeng kâğıdı alıp katladı ve kaldırdı.

"Şimdi, seninle konuşmak istediğim bir şey var." dedi gülerek. "Kabul eder misin, etmez misin bilmem ama senin hizmetinde Xiaohong diye bir kız var, benim için çalışmasını istiyorum. Sana onun yerine başka birisini bulursam, onu bana verir misin?"

"Benim evim insan kaynıyor zaten. İstediğini alabilirsin. Bana sormana bile gerek yok."

"O zaman, hemen çağırıyorum onu." dedi Xifeng.

"Tabii." dedi Baoyu ve gitmeye yeltendi.

"Hey, dur bir dakika!" dedi Xifeng. "Henüz diyeceklerim bitmedi."

"Büyükannemi görmem lazım." dedi Baoyu. "Bir diyeceğin varsa dönüşte söyle."

Büyükanne Jia'nın dairesine vardığında, herkes yemeğini bitirmişti. Büyükannesi, annesiyle güzel şeyler yiyip yemediğini sordu.

"Özel bir şey yok." dedi Baoyu. "Ama her zamankinden bir kâse fazla pilav yedim. Kuzen Lin nerede?"

"İç odada." dedi Büyükanne Jia.

Baoyu iç odaya gittiğinde, bir hizmetçi ütünün içindeki kömürü üflüyordu. Diğer ikisi sedirin üzerinde tebeşirle bir şeyleri işaretliyorlar, Daiyu de başını önüne eğmiş, bir şey kesiyordu.

"Ne yapıyorsun?" diye sordu Baoyu. "Yemekten hemen sonra bu kadar eğilirsen, başın ağrıyacak."

Daiyu ona aldırmadan işine devam etti.

"Şu köşe hâlâ kırışık." dedi hizmetçilerden biri. "Tekrar ütülenmesi lazım."

"Boş ver." dedi makasını bırakan Daiyu. "Şimdi düzelir."

Baoyu içten içe bozularak konuşmaları dinlerken, Baochai, Tanchun ve diğerleri Büyükanne Jia ile sohbete geldiler. Baochai buraya da uğrayıp, Daiyu'ye ne yaptığını sordu; bir şeyler kestiğini görünce hayranlıkla bağırdı.

"Ne kadar çok şey beceriyorsun, Dai! Şimdi de terzilik, ha!"

Daiyu kötü kötü güldü.

"Bu da insanları kandırmanın yanıltıcı bir diğer yolu." dedi sert bir şekilde.

"Seni eğlendireceğini düşündüğüm bir şey söyleyeceğim, Dai." dedi Baochai gülerek. "Kuzen Bao o ilaçtan söz ederken, ben hiçbir şey bilmediğimi söyleyince biraz kırıldı."

"Aldırma sen ona. Şimdi düzelir."

"Büyükanne domino oynayacak birisini istiyor. Neden gidip oynamıyorsun?" diye sordu Baoyu, Baochai'e.

"Elbette, zaten ben de bunun için gelmiştim." dedi Baochai ve gülerek gitti.

"Git tabii." dedi Daiyu arkasından. "Burada kaplan var, seni yer sonra!"

Baoyu'ye hiç yüz vermeden kumaşını kesmeye devam ediyordu. Yine yok sayıldığını gören Baoyu, buna aldırmadan neşeli görünmeye çalışarak, "Neden biraz dışarıda dolaşmıyorsun? Buna sonra devam edersin." dedi.

Daiyu cevap vermedi.

"Bu işi yapmasını kim istedi?" diye sordu, Daiyu'den cevap alamayan Baoyu hizmetçilere.

"Kimse kim." dedi Daiyu. "Bu Efendi Bao'yı hiç ilgilendirmez."

Baoyu ters bir cevap verecekti ama tam o anda biri gelip onu dışarıdan çağırdıklarını söyleyince, hızla gitmek zorunda kaldı.

"Buda'ya şükür! Umarım sen dönene kadar ölmüş olurum!" diye bağırdı Daiyu arkasından.

***

Dışarıda Mingyan onu bekliyordu.

"Bay Feng Ziying sizi davet etti." dedi.

Baoyu önceki gün sözünü ettiği meseleyle ilgili olabileceğini anladı. Mingyan'den dışarıda giydiği kıyafetleri getirmesini istedi ve çalışma odasında onu bekledi.

Mingyan ikinci kapıya gidip mesajı iletmek üzere biri çıkana kadar durdu. Sonra yaşlı bir kadın geldi.

"Affedersin, Efendi Bao çalışma odasında, dışarıya çıkarken giydiği kıyafetleri bekliyor. İçeriye haber verir misin?" dedi.

"Seni budala!" diye bağırdı kadın. "Efendi Bao Bahçe'de yaşıyor artık, tabii bütün hizmetçileri de öyle. Burada ne işin var?"

Mingyan hatasına güldü.

"Tabii ya, haklısın! Ne aptalım!" dedi.

Hemen Bahçe kapısından girdi. Neyse ki gençler açık alanda futbol oynuyorlardı, Mingyan mesajı verince, içlerinden biri içeri koşup, uzun bir süre sonra büyük bir bohçayla geri geldi. Mingyan bohçayı alıp çalışma odasına gitti.

Baoyu üzerini değiştirirken atını hazırlamalarını söyledi; sonra da sadece dört refakatçisini, Mingyan, Chuyao, Shuangrui ve Shuangshou'yu yanına alarak yola koyuldu. Feng Ziying'in kapısına vardıklarında, biri geldiğini içeri bildirdi ve Feng Ziying onu karşılamaya çıktı ve içeri götürdü.

Belli ki bayağıdır bekleyen Xue Pan, birkaç şarkıcı çocuk, kadın rolü oynayan aktör Jiang Yuhan ve eğlendiren kadınlarıyla uzmanlaşmış, yüksek sınıf bir tesis olan Brokar Kokulu Konak'tan Yuner oradaydılar. Herkes birbiriyle tanıştırıldıktan sonra çay servisi yapıldı.

Baoyu ev sahibine fincanını kaldırdı.

"Şimdi dün sözünü ettiğin şanslı kazaya gelelim! O zamandan beri merakla bunu bekliyorum. Bu yüzden davetini alır almaz hemen geldim." dedi.

Feng Ziying güldü.

"Ah benim değerli kuzenlerim! Ne kadar da safsınız! Sizi buraya getirmek için uydurdum ben onu! Çünkü doğrudan gelip benimle içmeni isteseydim, bahane bulacaktın. Neyse işe yaradı!" dedi.

Herkes onun neşesine katıldı. Şarap getirildi, hepsi kendilerine ayrılan yerlere oturdular. Feng Ziying şarkıcı çocuklardan biri-

ne şarap servisi yapmasını söyledi; sonra Yuner'ı masaya çağırıp teker teker misafirleriyle kadeh tokuşturmasını istedi. Xue Pan üç kadeh içtikten sonra kontrolünü kaybetti; Yuner'ın elini tutup kendisine doğru çekti.

"Eğer özel şarkılarından birini benim için söylersen, sürahideki bütün şarabı şerefine içerim. Buna ne dersin?" dedi.

Yuner lavtasını alıp söylemek zorunda kaldı.

İki sevgilim var,

İkisinden de ayrı kalamam.

Düşünürken birini,

Diğerini kalbimden atamam.

O kadar çok ki özellikleri,

Hepsini anlatamam.

Güllerin yanında buluşacaktım biriyle,

Diğeri gelip bizi yakaladı gizlice.

Hesap sordu bana ikisi de,

Gelmedi aklıma hiçbir kelime!

"İşte!" dedi kız. "Hadi, şimdi iç bakalım!"

"Bu şarkı bir sürahi etmez!" dedi Xue Pan. "Daha iyi bir tane söyle."

"Bir dakika!" diye araya girdi Baoyu. "Böyle hızla içmeye devam edersek, hiç eğlenemeden sarhoş oluruz. Yeni bir içki oyunu biliyorum. Önce ben bir kadeh içeyim ve kuralları söyleyeyim. Uymayan ceza olarak arka arkaya on kadeh içecek, masadan kalkıp diğerlerinin içkilerini dolduracak."

Hepsi coşkuyla kabul edince, Baoyu büyükçe bir kadehi bir dikişte bitirdi.

"Şimdi, her birimiz şu kelimelerle dört cümle kuracağız: Üzgün, endişeli, neşeli ve keyifli. 'Kız' diye başlayıp bu kelimelerden birini kullanacağız. İlk cümleden sonra ikincisi ilkiyle kafiyeli olacak ve nedenini açıklayacak. Dördünü bitirdiğinizde, önünüzdeki

şarabı içmeye hak kazanacaksınız. Yalnız içmeden önce, popüler bir şarkı söyleyeceksiniz. İçtikten sonra masada duran bir nesneyi seçip bununla ilgili ünlü bir şiir ya da eski bir beyit veya klasiklerden bir alıntı aktaracaksınız..."

O daha lafını bitirmeden, Xue Pan ayağa kalkıp itiraz etti.

"Beni saymayın! Ben oynamıyorum. Benimle dalga geçmek istiyorsun, değil mi?"

Yuner ayağa kalkıp onu koltuğuna geri itti.

"Neden o kadar korkuyorsun?" diyerek dalga geçti. "Her gün içiyorsun zaten. Bu konuda benden daha kötü olamazsın ama ben yine de katılıyorum. Eğer becerirsen, endişelenecek bir şey yok. Beceremezsen de birkaç kadeh şarap içmiş olursun. En başında kurallara uymayı reddedersen, arka arkaya on kadeh içeceksin zaten ve masadan atılıp içkileri dolduracaksın."

Herkes alkışladı, "Bravo!" diye bağırdı. Xue Pan de kabullenmek zorunda kaldı.

Baoyu başladı:

"Kız üzgün,

Yıllar geçip gidiyor, karşısına kimse çıkmıyor düzgün.

Kız endişeli,

Servet yapmak için kocası evi terk etti.

Kız neşeli,

Aynada çok güzel görünüyor rengi.

Kız keyifli,

Eğlenceli geçti uzun yaz günleri."

Hepsi alkışlayıp, "Şahane!" diye bağırdı. Sadece Xue Pan beğenmeyerek kafasını salladı.

"Hiç olmadı! Hiç! Ceza ödeyeceksin!"

"Neden olmasın?" diye sordu diğerleri.

"Çünkü ben tek kelime bile anlamadım."

Yuner onu çimdikledi.

"Sus da sen ne diyeceksin, onu düşün!" diye tavsiyede bulundu. "Hiçbir şey hazırlamazsan, sıran geldiğinde kendin ceza ödeyeceksin."

Bunun üzerine lavtasını alıp Baoyu'nün şarkısına eşlik etti.

Ayrıldığımız için hâlâ kan ağlıyor gözlerim,

Küçük kırmızı aşk boncukları kimsesizliğimin.

Hâlâ çiçekler açıyor dışında penceremin,

Rüzgâr sesini dinlerim uykusuz gecemin.

Hâlâ unutamam o eski ümitleri ve korkuları,

Ne yiyor ne içiyorum çünkü boğuyor beni gözyaşları,

Ayna ayna söyle bana doğru mu,

Yüzümün bu zayıflığı, solgunluğu?

Sanki hiç geçmeyecek bu gecenin uzunluğu,

Mutsuzluğum da sanki karşı dağların pusu,

Âdeta akıp duran suların buğusu.

Yine Xue Pan hariç hepsi alkışladı. O ise "Hiç de kafiyeli değil!" diye itiraz etti.

Baoyu kadehini boşalttı ve masadan bir dilim armut aldı. Sonra da alıntısını yaparak görevini tamamladı.

"Yağmur armut ağacını kamçılıyor, çabuk kapıyı kapat."

Şimdi sıra Feng Ziying'deydi.

"Kız üzgün,

Kocası hasta yatıyor, ölgün.

Kız endişeli,

Yıkıldı fırtınada kulesi.

Kız neşeli,

İlk doğumda geldi ikizleri.

Kız keyifli,

Bahçede çekirge yakalıyor gizli gizli."

Sonra kadehini kaldırıp içmeye hazırladı ve şarkısını söyledi:

Öyle heyecan vericisin ki

Hem de çok çekici.

Ama aksisin ne tuhaftır ki

Hem de biraz deli!

Meleğimsin benim ama duymazsın sözlerimi.

Neden peki dinlemiyorsun hiç beni?

İnanmazsan bana araştır çevreni,

Göreceksin hayranlığı içimdeki."

Kadehindekini içip bitirdi ve masadan bir parça tavuk alıp ağzına atmadan önce Wen Tingyun'den bir alıntı yaparak son görevini de tamamladı: "Ay ışığı vuran kulübede horoz ötüyor."

Sonra sıra Yuner'a geldi.

"Kız üzgün,

Ne getireceğini bilmiyor günün."

O anda Xue Pan gürültülü bir şekilde güldü.

"Tamam, güzelim, endişelenme! Xue amcan sana bakar."

"Kafasını karıştırmasana!" dediler diğerleri.

Yuner devam etti.

"Kız endişeli,

Dövüyor ve azarlıyor annesi..."

"Geçen gün anneni gördüm. Seni dövmemesini söyledim." dedi Xue Pan.

"Bak, yine başladı! Bir daha yaparsan, ceza olarak on kadeh içeceksin!" dedi diğerleri.

Xue Pan kendi yanağına bir tokat atıp, "Pardon! Unuttum. Bir daha yapmam." dedi.

"Kız neşeli,

Sevgilisi onu bırakıp evine dönemedi.

Kız keyifli,

Ne de güzel çalıyor telli aleti."

Sonra şarkısını söyledi:

Mayıs ayında bir çiçek açtı,

Oynamaya geldi onunla bir arı.

Uğraşsa da içine girmeyi başaramadı,

Yapraklarına asılı kalakaldı.

Açmazsam eğer ben kapıları,

Nasıl gireceksin sevgili arı?

Kadehini kafasına dikti ve masadan bir şeftali aldı.

"Şeftali ağaçları çiçekler içinde." dedi.

Şimdi sıra Xue Pan'e gelmişti.

"Pekâlâ!" dedi. "İşte başlıyorum. Kız üzgün..." Uzunca bir süre durakladı.

"Neden üzülmüş peki?" dedi Feng Ziying, bir kahkaha atarak. "Devam et!"

Xue Pan öyle bir zihinsel çaba içine girmişti ki gözleri yuvalarından fırladı. Bir süre sabit bir şekilde baktıktan sonra konuşmaya başladı.

"Kız üzgün..." Birkaç kere öksürdü. Sonunda devam etti yine.

"Kız üzgün,

Bir maymunla yaptı düğün."

Bir kahkaha koptu.

"Nesi komik?" diye sordu. "Yanlış bir şey mi var? Eğer bir kız

doğru dürüst bir koca beklerken, adam bir ucube çıkarsa üzülmez mi?"

Gülmekten iki büklüm oldular, nefesleri tıkandı.

"Çok doğru! Tamam! Devam et hadi."

Xue Pan yine gözlerini sabitleyip düşündü.

"Kız endişeli..." Sonra bir sessizlik oldu.

"Hadi ama!" dedi diğerleri. "Neden endişeliymiş?"

"Kocaman bir goril odasına girdi."

Yine bir kahkaha koptu.

"Ceza ödesin! İlki de kötüydü ama bu hiç olmadı."

İçlerindeki en işgüzar olan kadehleri doldurmaya başladı ama Baoyu araya girdi.

"Kafiyenin uyması yeterli." dedi.

"Gördünüz mü?" dedi Xue Pan. "Kural koyucu kabul ettikten sonra siz niye mesele çıkarıyorsunuz?"

Bunun üzerine sustular.

"Sonraki ikisi daha da zor." dedi Yuner. "İstersen senin yerine ben yapayım."

"Hadi oradan!" dedi Xue Pan. "Sence ben beceremez miyim? Şunu dinleyin:

"Kız neşeli,

Düğün gecesinden sonra iyice dinlendi."

Diğerleri şaşkınlık içinde ona baktılar.

"Şair oldu iyice!" dediler.

Xue Pan aldırmadan devam etti.

"Kız keyifli,

Açıldı evlilik kilidi."

Hepsi iğrenerek kafasını çevirdi.

"Ne ayıp! Hadi şarkına geç de bitir!"

Sonra şarkısını söyledi.

Sivrisinek vızıldar, vız, vız, vız.

"Ne biçim şarkı bu?" diye sordu diğerleri, şaşkınlık içinde.

Xue Pan aldırmadan devam etti.

İki sinek uçar, pır, pır, pır.

Üç küçük...

"Tamam, tamam, kes şunu!" diye bağırdılar.

"Peki, madem istemiyorsunuz!" dedi Xue Pan. "En sevilen, yeni şarkılardan biriydi. Adı da *Vız Pır Şarkısı*. Eğer şarkıyı dinlemek istemiyorsanız, diğer şeyi de yapmayayım, susayım."

"Tamam, tamam, yapma!" dediler. "Yeter ki bizi rahat bırak!"

Bu da sıranın Jiang Yuhan'a geldiğini gösteriyordu.

"Kız üzgün,

Kocası gitti ve dönmeyecek bir gün.

Kız endişeli,

Kırıntı almaya bile parası yetmedi.

Kız neşeli,

Sanki çiçek gibi katmerli mumunun fitili.

Kız keyifli,

Karı koca pek ahenkli."

Sonra şarkısını söyledi:

Ne kadar hoş ve çekicisin,

Sanki gökten inmiş bir meleksin.

On altı yaşında, ömrünün baharında,

Tam da evlenme çağında.

Gözcü kulesinde davul gece yarısını vuruyor,

Samanyolu ta yukarıda parlıyor.

Hadi canım çabuk söndür kandili,

Aşkımızın üzerine çek perdeyi!

Şarkısını bitirince kadehini yukarı kaldırdı ama içmeden önce seyircilerine gülümseyip küçük bir konuşma yaptı.

"Benim şiir bilgim biraz sınırlı ama dün birisinin duvarında gördüğüm beyit aklımda kaldı. Bir dizesi de masadaki bir şeyle ilgili. Bunu söyleyip sıramı savacağım." Sonra içkisini içti ve masadan bir dal osmantus aldı. "Çiçek kokuları erkeklere doğru süzülünce, anlıyoruz ki sıcak günler önümüzde." dedi.

Diğerleri bunu memnun edici bir kapanış olarak kabul ettiler. Tabii yine Xue Pan ayağa fırlayıp, gürültüyle karşı çıktı.

"Korkunç! Ceza öde! Burada olmayan hazineden söz ettin!"

Jiang Yuhan afalladı.

"Ne hazinesi?" diye sordu.

"İnkâr etmeye kalkma! Tekrarla o dizeyi."

Aktör tekrarladı.

"Xiren hazine değil mi?" diye sordu Xue Pan. "Bana inanmıyorsan ona sor." Baoyu'yü işaret etti.

Baoyu utanarak ayağa kalktı.

"Bu sefer cezayı hak ettin! Bunun için sana kaç kadeh ceza verelim, Kuzen Xue?" dedi.

"Tamam, tamam! Öderim."

Önündeki kadehi alıp bir yudumda bitirdi.

Feng Ziying ve Jiang Yuhan bir açıklama yapılmasını istediler. Yuner onlara Xiren'in kim olduğunu açıklayınca aktör ayağa kalkıp özür diledi. Diğerleri onu yatıştırdılar.

"Senin suçun değil. Bilmiyordun."

Kısa bir süre sonra Baoyu tuvalete gitmek üzere yanlarından ayrıldı. Jiang Yuhan da peşinden gitti. İkisi dışarıda yan yana dururlarken, Jiang Yuhan bir kere daha özür diledi. Baoyu onun çekici görünümünden ve kibar tavırlarından etkilenerek, hiç düşünmeden elini tutup sıktı.

"Zaman bulduğunda beni ziyarete gel." dedi. "Sana sormak istediğim bir şey var. Sizin kumpanyanızda, son zamanlarda her-

kesin sözünü ettiği, 'Qiguan' adında bir aktör varmış, şimdiye kadar onunla karşılaşma şansı bulamadım, tanışmayı çok isterim."

Jiang Yuhan güldü.

"O benim!" dedi. "Sahne adım 'Qiguan.' "

Baoyu sevinçle ayağını yere vurdu.

"Ne harika! Ününü fazlasıyla hak ettiğini söylemeliyim. Ah, ilk karşılaşma hediyesi olarak ne vereyim sana?"

Biraz düşündükten sonra kolundan bir yelpaze çıkardı, ucunda sallanan yeşim taşını koparıp aktöre verdi.

"Lütfen kabul et! Pek hediyeden sayılmaz ama sana tanışmamızı hatırlatır."

Qiguan gülümsedi ve resmî bir havayla aldı.

"Bunu hak edecek ne yaptım ki? Büyük bir şeref. Teşekkür ederim. Benim de yanımda oldukça tuhaf bir şeyim var, ilk defa bu sabah taktım, onun için yeni sayılır. Sana karşı sıcak duygularımın bir ifadesi olarak vermeme müsaade eder misin?"

Ceketinin önünü açıp pantolonunu bağladığı kırmızı kuşağı çıkardı ve Baoyu'ye verdi.

"Qianxiang Kraliçesi'nin gönderdiği hediyelerden biri. Yazları kullanmak için. Tenine güzel bir koku verir ve ter lekelerini göstermez. Pekin Prensi dün verdi bana. İlk defa bu sabah taktım. Bunu bir başkasına vermezdim ama senin olmasını istiyorum. Kuşağını çıkarır mısın, değiştirelim."

Baoyu memnuniyetle kabul etti ve hemen zümrüt yeşili kuşağını çıkarıp aktöre verdi. İkisi de yeni kuşaklarını taktıklarında, Xue Pan zıplayarak gelip ikisini arkalarından yakaladı.

"Siz ikiniz partiden gizlice kaçıp burada ne işler çeviriyorsunuz?" diye sordu. "Bakalım o neymiş!"

Düşündüğü gibi bir durum olmadığını söylemeye çalışmanın bir yararı olmayacaktı. Feng Ziying dışarı gelip onları kurtarana dek Xue Pan nahoş tavırlarını sürdürdü. Hepsi beraber partiye döndükten sonra akşama kadar içmeye devam ettiler.

Baoyu Bahçe'ye geri döndüğünde, üstünü değiştirip bir fin-

can çay içerek rahatladı. O sırada Xiren yelpazesindeki taşın olmadığını fark etti ve ne olduğunu sordu. Baoyu atla giderken düşürdüğünü söyleyince, Xiren konunun üzerinde durmadı. Ama sonra Baoyu yatmaya giderken, belindeki muhteşem, kan kırmızısı kuşağı görünce aşağı yukarı neler olduğunu anladı.

"Daha güzel bir kuşağın olduğuna göre, artık benimkini geri alabilir miyim?" dedi.

O zaman Baoyu yeşil kuşağın Xiren'e ait olduğunu ve kimseye verilmemesi gerektiğini hatırladı. Bunu yaptığına çok pişman oldu ama özür dilemek yerine gülerek geçiştirmeye çalıştı.

"Ben sana yenisini alırım." dedi aldırmazlıkla.

Xiren başını sallayıp iç geçirdi.

"Yine ne numaralar çevirdiğini biliyorum. Bari o iğrenç yaratıklara benim eşyalarımı vermesen. Hiç mi düşünmüyorsun?"

Başka şeyler de söyleyecekti ama Baoyu içkili olduğu için bir patlamaya neden olabileceğinden korkarak kendisini tuttu. Başka yapacak bir şey olmadığından yatmaya gitti.

Ertesi gün uyanır uyanmaz Baoyu onu gülücüklerle karşıladı.

"Dün gece buraya hırsız girdi, senin haberin yok! Pantolonuna bir baksana!" dedi Baoyu.

Xiren başını eğip bakınca, dün Baoyu'nün taktığı kuşağın kendi belinde olduğunu gördü. Gece kendisi uyurken delikanlının değiştirmiş olabileceğini düşündü. Hemen çekip çıkarttı üzerinden.

"Bu berbat şeyi istemiyorum. Kaldır şunu gözümün önünden!"

Baoyu onun olmasını çok istiyordu. Uzun süre dil döküp yalvardıktan sonra ikna etti. Xiren pek gönüllü olmasa da beline bağladı ama Baoyu odadan çıkınca, derhâl çekip çıkardı, boş bir sandığa koyup bir daha da takmadı. Onun yerine kendi kuşağını bulup bağladı.

Tekrar bir araya geldiklerinde Baoyu bu değişiklik için bir yorum yapmadı. Sadece dün kendisi yokken neler olduğunu sordu.

"Bayan Lian birini gönderip Xiaohong'u aldırdı." dedi Xiren. "Kız senin dönmeni beklemek istedi ama ben önemli olmadığını düşünerek onu gönderdim."

"Doğru." dedi Baoyu. "Haberim vardı. Beni beklemeye gerek yoktu."

"Dün İmparator Eşi, Xia adında bir harem ağasıyla, gelecek ayın birinden üçüne kadar Ay Kraliçesi Tapınağı'nın Taoculari şükran adakları yapsınlar diye yüz yirmi tael gönderdi; bu etkinliğin bir parçası olarak oyunlar da sergilenecek. Lort Zhen ve diğer erkekler oraya gidip tütsü yakacaklar ve Buda'ya dua edecekler. Ayrıca Dragon Teknesi Festivali için hediyeler de gönderdi."

Küçük bir hizmetçiden Baoyu'nün hediyelerini getirmesini istedi. İnce işçiliği olan iki Saray yelpazesi, misk kokulu, iki dizi, kırmızı şifa boncuğu, iki boy Anka kuyruğu ipeği ve sıcak havalarda üzerinde yatmak için lotus şeklinde örülmüş, bambu bir minder vardı.

"Diğerleri de aynı hediyeleri mi aldılar?" diye sordu Baoyu.

"Büyük hanımefendininkiler de seninkilerin aynısı ama ek olarak sandal ağacından bir *Ruyi* asası ve bir yastık var; Beyefendi Zheng, Wang Hanım ve Bayan Xue büyük hanımefendiyle aynı hediyeleri aldılar, sadece yastık yok; Bayan Bao'nınki seninkiyle aynı; Bayan Lin, Bayan Yingchun, Bayan Tanchun ve Bayan Xichun sadece yelpaze ve boncuk aldılar; Bayan Zhu ve Bayan Lian için de iki boy tül, iki boy şifon, iki kokulu kese ve iki tane Saray hapı geldi."

"Nasıl olur?" dedi Baoyu. "Neden Bayan Bao ile aynı hediyeleri aldım ama Bayan Lin alamadı. Bir yanlışlık olmalı."

"İmkânsız! Herkesin hediyesinde etiket vardı. Neden hata olsun anlayamadım. Seninkiler Büyük Hanımefendi Jia'nın dairesindeydi, ben kendim gidip aldım. Hanımefendi yarın beşinci saatte Saray'a gidip teşekkür etmeni istedi."

"Tabii ki." dedi Baoyu, kayıtsızlıkla ve Qiuwen'i çağırıp hediyelerini Daiyu'ye götürmesini söyledi. "Bayan Lin'e, bunları dün aldığımı, içinde dilediği bir şey varsa almasını istediğimi söyle."

Qiuwen hediyeleri alıp çıktı. Ama hemen geri döndü.

"Bayan Lin, dün kendisinin de hediye aldığını, bunları kendine saklamanı söyledi." dedi.

Baoyu onları bir yere kaldırmasını istedi. Yıkandıktan sonra Büyükanne Jia'ya sabah ziyareti için çıktı ama tam giderken Daiyu'nün geldiğini gördü; hızla yanına gitti.

"Niye gönderdiklerimden bir şey seçmedin?"

Dünün kırgınlıkları unutulmuş gibiydi. Bugün Daiyu'nün kafasını meşgul eden yeni bir mesele vardı.

"Bu şerefe nail olamadım." dedi. "Unutuyorsun, ben, sen ve Kuzen Bao gibi altın ve değerli taş sınıfında değilim. Sıradan bir bitki ya da ağaçtan farkım yok!"

Altın ve değerli taş iması Baoyu'yü şüphelendirdi.

"Başkaları bu konuda ne der bilmiyorum ama eğer benim aklıma böyle bir şey geldiyse, şuracıkta öleyim ve bir daha da insan olarak dünyaya gelmeyeyim!"

Daiyu onun gerçekten de çok şaşırdığını görünce güldü.

"Böyle korkunç yeminler etmesene! Hiç hoş değil! Sizin aptal altınınız da değerli taşınız da kimin umurunda?"

"Yüreğimden geçenleri sana anlatmak ne kadar zor!" dedi Baoyu. "Belki bir gün anlarsın. Ama şu kadarını söyleyeyim, yüreğimde dört kişinin yeri var. Büyükannem, annem, babam ve Kuzen Dai. Beşinci kişi olmadığına yemin ederim."

"Yemin etmene hiç gerek yok!" dedi Daiyu. "Kalbinde yerim olduğunu iyi biliyorum. Ama o gelince ben unutuluyorum."

"Sen öyle sanıyorsun!" dedi Baoyu. "Aslında dediğin gibi değil."

"Dün Baochai senin için yalan söylemediği zaman, neden benim söylememi bekledin? Ben böyle bir şey yapsaydım kim bilir neler olurdu."

Tam o sırada Baochai'in geldiğini görünce ikisi de kenara kaçtı. Baochai bunu fark etti ama görmemiş gibi yapıp hızla başını eğdi. Gidip bir süre Wang Hanım ile oturdu, oradan Büyükanne Jia'ya uğradı. Baoyu de o anda oradaydı.

Baochai annesini birkaç kere Wang Hanım'a ve diğer insanlara, taktığı altın kolyeyi ona bir rahibin verdiğinden ve ona yakışan değerli taşı olan bir erkekle evleneceği öngörüsünden söz ederken duymuştu. Bu yüzden Baoyu'den uzak duruyordu. Annesinin gevezeliğinin sonucunda duyduğu mahcubiyet, dün Yuanchun'ün Baoyu'yle aynı hediyeleri alan tek kız olduğunu söylemesiyle daha da artmıştı. Neyse ki Baoyu, Daiyu'ye kendini

o kadar kaptırmıştı ki ondan başkasını düşünmediğinden kendi utancının farkında değildi; bu onu biraz olsun rahatlatıyordu.

Ama şimdi Baoyu ani bir ilgiyle kendisine gülümsüyordu.

"Kuzen Bao, senin şifa boncuklarına bakabilir miyim?"

Sol bileğine boncuklu bileziklerden birini takmıştı ve Baoyu'nün ricası üzerine çıkarmaya çalıştı. Ama Baochai şişmanlamaya meyilli ve kolay terleyen biri olduğundan bilezik bir türlü çıkmadı. O hâlâ bununla uğraşırken Baoyu onun bembeyaz, yumuşak kolunu seyretme fırsatı buldu ve içinde hayranlıktan daha sıcak bir duygu canlandı.

"Bu kol Kuzen Lin'in bedeninde olsaydı, bir gün ona dokunmayı umabilirdim." diye düşündü. Ne yazık ki değil! Böyle bir şansım olmayacak!"

Sonra birden Daiyu'nün sözlerinin hatırlattığı altın ve değerli taş rastlantısı ve birbirine uyan yazıları geldi aklına. Tekrar Baochai'e baktı.

Yüzü gümüş bir dolunaya benziyordu; badem şeklindeki gözleri ışık saçıyordu; dudakları rujsuz bile kıpkırmızı, kaşları kalem çekilmeden bile karaydı. Daiyu'nünkinden çok farklı bir güzelliği vardı. O kadar büyülendi ki şaşkın bir ifadeyle ona bakmaya devam etti ve kız sonunda kolundan çıkarmayı başardığı bileziği ona uzattığında almadı.

Gözünü dikip kendisine baktığını gören Baochai utanarak bileziği fırlattı ve gitmek üzere döndü. O zaman eşikte duran Daiyu'yü gördü, mendilinin kenarını ısırmış gülüyordu.

"Ben de senin hassas olduğunu sanıyordum. Ne diye cereyanda duruyorsun? Üşüteceksin." dedi Baochai.

"Tuhaf bir çığlık duyana kadar içerideydim." dedi Daiyu. "Bakmak için dışarı çıktım, aptal bir kazmış."

"Nerede?" diye sordu Baochai. "Ben de bakayım."

"Ah!" dedi Daiyu. "Ben çıkar çıkmaz pır diye gitti."

Bunu söylerken uzun mendiliyle Baoyu'nün yüzüne vurdu.

"Ah!" diye bağırdı Baoyu. Mendil gözüne gelmişti.

Sonra neler olduğu gelecek bölümde.

29. BÖLÜM

Kaderin gözdeleri daha iyi bir kader için dua eder.

Seven bir kız daha da derin bir aşka düşer.

Önceki bölümde Baoyu düşüncelerinin içinde kaybolmuş hâlde dururken, Daiyu'nün mendilini yüzüne vurduğunu ve gözüne geldiği için yerinden sıçradığını söylemiştik.

"Kim yaptı bunu?" diye sordu Baoyu.

Daiyu gülerek başını salladı.

"Üzgünüm. İstemeden oldu. Baochai aptal kazı görmek isteyince, ona nasıl gittiğini işaret ederken kazayla çarptım."

Baoyu gözünü ovuşturdu. Dilinin ucuna gelen bir şeyi söyleyecekti ama vazgeçti.

Mesele böylece kapandı.

***

Bu olaydan kısa bir süre sonra Xifeng geldi ve gelecek ayın başında Taocu Ay Kraliçesi Tapınağı'nda başlayacak olan arınma törenleri için yapılan düzenlemelerden söz etmeye başladı. Baochai, Baoyu ve Daiyu'yü beraber oyunları seyretmeleri için davet etti.

"Ah yo!" dedi Baochai. "Çok sıcak. Pek muhtemel olmasa da daha önce görmediğimiz bir şeyi sergileseler bile, gitmek istemiyorum."

"Ama orası serin." dedi Xifeng. "Üst katta, üç taraf balkonlarla çevrili, gölgede seyredebilirsin. Eğer gidersek, bir iki gün önceden birisini göndererek, Taocu rahipleri oradan çıkarttırıp, bizim için temizletip, etrafını paravanlarla çevirteceğim. O gün bizden başka hiçbir ziyaretçi kabul etmemelerini isteyeceğim. Wang Hanım'a gideceğimi söyledim, siz benimle gelmeyecekseniz, kendi başıma gideceğim. Son günlerde çok sıkıldım. Bu tür gösterileri evde yaptığımız zaman rahat rahat oturup seyredemiyorum."

"Peki o zaman, ben gelirim." dedi, o anda kulak misafiri olan Büyükanne Jia.

"Eğer sen de geliyorsan çok daha iyi! Bu durumda benim için evde seyrettiğimizden daha da beter olacak!"

"Bak ne diyeceğim." dedi Büyükanne Jia. "Ayakta durup başımda beklemeni istemiyorum ki. Ben sahnenin karşısındaki balkonda otururum, sen de yan balkonlardan birinde; böylece oturup rahat rahat seyredersin."

Xifeng duygulandı.

"Büyükanne nasıl da üstüme titriyor!" diye takıldı.

"Sen de gelmelisin!" dedi Büyükanne Jia Baochai'e. "Annene de gelmesini söyleyeceğim. Artık günler uzadı, evde uyumaktan başka yapılacak bir şey yok."

Mecburen Baochai geleceğine söz verdi.

Büyükanne Jia, Xue teyzeyi davet etmek için birini gönderdi. Yolda Wang Hanım'a uğrayıp kızları da götürmek istediğini bildirecekti. Wang Hanım, kendisini pek iyi hissetmediği ve Yuanchun'den haber beklediği için evde olmak istediğini ve gitmeyeceğini bildirmişti önceden. Büyükanne Jia'nın o kadar hevesli olduğunu öğrenince, aynı hizmetçiyle Bahçe'ye haber gönderip sadece kızların değil, başka gitmek isteyen kim varsa büyük hanımefendiye eşlik edebileceğini haber verdi.

Bu heyecan verici haber Bahçe'de duyulunca, bazıları bir yıldır kendi avlularından dışarı adım atmayan hizmetçiler gitmek için can attılar; hanımları kıllarını bile kıpırdatmak istemeyenler de

onları ikna etmek için her türlü numarayı yaptılar; sonuçta Li Wan ve Bahçe'nin bütün sakinleri gitmeyi kabul ettiler. Büyükanne Jia buna çok memnun oldu ve hemen tapınak tiyatrosunun temizlenip hazırlanması için talimat gönderdi.

Ama bu ayrıntılarla ilgilenmemize gerek yok.

Beşinci ayın birinci günü, tahtırevanlar, arabalar, atlar ve insanlar Rongguo Konağı'nın önündeki yola doluştular. Görevli hizmetkârlar, bu seyahatin İmparator Eşi Ekselansları'nın talimatıyla yapıldığını, büyük hanımefendinin de bizzat tütsü yakmaya gideceğini, üstelik bunun ayın ve Dragon Teknesi Festivali'nin ilk günü olduğunu biliyorlardı; dolayısıyla gerekli hazırlıkları muhteşem bir şekilde yaptılar ve her şey önceki etkinliklerden çok daha boldu.

Büyükanne Jia evden çıkıp, sekiz kişinin taşıdığı, büyük tahtırevanına görkemli bir şekilde yalnız başına kuruldu. Li Wan, Xifeng ve Xue teyze onun arkasından, dörder kişinin taşıdığı tahtırevanlarına bindiler. Sonra Baochai ile Daiyu, inci püsküllü, turkuaz tenteli, sekiz değerli şey desenli bir arabayı ortak kullandılar. Arkalarındaki, parlak kırmızı tekerlekli, üstü işlemeli, büyükçe bir şemsiye ile örtülü arabaya Yingchun, Tanchun ve Xichun bindi. Onların arkasından Büyükanne Jia'nın hizmetçileri, Yuanyang, Yingwu, Hupo ve Zhenzhu; Daiyu'nün hizmetçileri Zijuan, Xueyan ve Chunxian; Baochai'in hizmetçileri Yinger ve Wenxing; Yingchun'ün hizmetçileri Siqi ve Xiuju; Tanchun'ün hizmetçileri Daishu ve Cuimo; Xichun'ün hizmetçileri Ruhua ve Caiping ve Xue teyzenin hizmetçileri Tongxi ve Tonggui geliyorlardı. Xiangling ve onun hizmetçisi Zhener; Li Wan'in hizmetçileri Suyun ve Biyue; Xifeng'ın hizmetçileri Pinger, Fenger ve Xiaohong; Wang Hanım'ın hizmetçileri Jinchuan ve Caiyun onlara eşlik ediyordu. Xifeng, Wang Hanım'ın hizmetçilerini götürmeyi kabul etmişti.

Xifeng'ın kızı ile sütannesi diğer hizmetçilerle aynı arabada, arkalarından geliyordu. Dadıları, çeşitli dairelerin yaşlı hizmetçilerini ve evin hanımları dışarı çıkarken onlara eşlik etmekle görevli kadınları taşıyan diğer arabalar da onları takip ediyordu. Sokak her iki yöne, gözün alabildiğine uzanan arabalarla doluydu. En arkadaki arabanın yolcuları daha yerlerini almadan, Büyükanne

Jia'nın tahtırevanı yola koyulmuştu bile. Araba kuyruğundan gelen kahkaha ve sohbet curcunasına zaman zaman daha yüksek ve daha seçilir şekilde itirazlar karışıyordu.

"Ben senin yanına oturmam!"

"Hanımımın bohçasını sıkıştırıyorsun!"

"Çiçeklerimi ezdin!"

"Yelpazemi mahvettin, sakar!"

Gürültülü konuşmalarının ve kahkahalarının bir sonu yoktu. Zhou Rui'in karısı bir ileri bir geri gidip geliyor ve düzeni sağlamaya çalışıyordu.

"Kızlar, kızlar! Artık sokaktasınız! İnsanlar sizi görüyorlar. Terbiyeli olun, lütfen!"

Bunu birkaç kere tekrarladıktan sonra velvele ancak biraz azaldı. Kafilenin baş tarafındaki uşaklar ve flamacılar tapınak kapısına vardılar; girişin iki tarafına dizildiler. Sokağa toplanan seyirciler, eyeri süslü, beyaz atıyla Büyük Hanımefendi Jia'nın tahtırevanının önünden gelen Baoyu'yü gördüler. Büyükanne Jia ve ekibi tapınağa yaklaşınca davullar ve ziller çalmaya başladı. Başrahip Zhang, gösterişli bir cüppe içinde, elinde buhurdan, bir grup rahiple beraber onları karşılamak için bekliyordu. Büyük Hanımefendi Jia'nın tahtırevanı girişten geçirilip birinci avluya taşındı. Yaşlı kadın içeride, oturduğu yerden, tapınağın iç kapısının iki kenarındaki sert görünümlü iki koruyucu tanrı ve onlara eşlik eden, biri iki yüz kilometreyi görebilen mavi yüzlü, diğeri fısıltıları duyan yeşil yüzlü tanrıları ve daha mülayim yüzlü Şehir Tanrısı ile yerel tanrıları gördü. Tahtırevanı durdurmalarını emretti ve ailenin daha genç erkeklerinin başında olan Kuzen Zhen iç avludan onu karşılamaya geldi.

Tahtırevanı Büyükanne Jia'nınkine en yakın olan Xifeng, Yuanyang ve diğer hizmetçilerin yaşlı kadına yardım edemeyecek kadar gerilerde olduklarını bildiğinden, bu işi kendisi yapmak üzere çabucak ileri atıldı. Ama ne yazık ki her yerde yanan mumların fitillerini kesmek için elinde makasla dolaşan ve kafilenin gelişiyle gafil avlanan, on iki on üç yaşlarındaki bir rahip yardımcısı kaçıp saklanmak için tam da o anı seçti ve Xifeng'a hızla

çarptı. Xifeng elini kaldırıp çocuğa öyle bir tokat attı ki zavallıcık yere kapaklandı.

"Sakar serseri!" diye bağırdı. "Gittiğin yere dikkat etsene!"

Kendisini toparlayan çocuk yere düşürdüğü makasını bile alamadan kapı tarafına doğru fırlayıp gitti. O sırada bir sürü hizmetçinin eşlik ettiği Baochai ve diğer küçük hanımlar, arabalarından iniyorlardı. Küçük kaçağı görünce "Yakalayın şunu! Dövün!" diye bağırdılar hizmetçiler.

"Ne oldu?" diye sordu, arkasındaki hengâmeyi duyan Büyükanne Jia, korku içinde. Kuzen Zhen hemen araştırmaya gitti, Xifeng da yaşlı kadına elini uzattı.

"Küçük rahip yardımcılarından biri." dedi kadına yardımcı olurken. "Mumları söndürüyordu, zamanında ortalıktan çekilemedi, şimdi kaçacak yer arıyor."

"Bana getirin, zavallı şeyi!" dedi Büyükanne Jia. "Sakın korkutmayın! Yoksul ailelerin çocukları, fazla ilgiyle şımartılıyorlar. Daha önce hiç böyle büyük bir etkinlik görmemişlerdir. Zavallıcığı korkutup aklını başından almak utanç verici olur. Ailesi ne kadar üzülür bir düşünsene." Sonra Kuzen Zhen'e dönüp, "Hadi, getir onu!" dedi.

Kuzen Zhen, küçük Taocuyu getirmek zorunda kaldı ve elinden tutup Büyükanne Jia'nın önüne sürükledi. Çocuk elinde makası, tepeden tırnağa titreyerek diz çöktü. Büyükanne Jia, Kuzen Zhen'e onu ayağa kaldırmasını söyledi.

"Korkma!" dedi çocuğa. "Kaç yaşındasın?"

Ama çocuk korkudan konuşamıyordu.

"Zavallıcık!" dedi Büyükanne Jia. "En iyisi götür onu, Zhen. Biraz para ver de kendine şeker alsın, diğerlerine de söyle ona kızmasınlar."

Jia Zhen çocuğu alıp götürdü, yaşlı kadın da grubuyla beraber mabetleri görmeye gitti.

Biraz önce Büyük Hanımefendi Jia ile yanındakilerin iç avluya giden kapıdan girdiklerini gören, dış avludaki hizmetkârlar Kuzen

Zhen'in yanında küçük Taocu ile aynı kapıdan çıkışını şaşkınlıkla seyrettiler. Çocuğun birkaç yüz bozukluk verilerek gönderilmesini ama kötü davranılmamasını emretti. İçlerinden birkaçı emre uyup öne atıldı, çocuğu alıp götürdü.

İç kapının oradaki merdivenlerin başında duran Kuzen Zhen uşaklara ne olduğunu sordu.

Hizmetkâr çocuklar hep bir ağızdan, "Uşaklar!" diye bağırdılar. Neredeyse aynı anda Lin Zhixiao tek eliyle şapkasını tutup, kim bilir nerelerden, koşarak geldi.

"Burası büyük bir yer olsa da beklediğimizden daha çok insan var." dedi Jia Zhen, önünde dikilen adama. "İhtiyacın olanlar burada kalsın, gerek duymadıklarını ikinci avluya gönder. İki ana ve iki yan kapıya güvenilir adamlarını koy, içeridekilerin bir şeye ihtiyaçları olursa hemen getirsinler. Anladın mı? Bugün bütün hanımlar buradalar, hiçbir yabancının içeri girmesini istemiyorum. Tamam mı?"

"Evet, efendim. Tamam, efendim!" dedi Lin Zhixiao hemen.

"Gidebilirsin! Dur! Rong nerede?"

Daha bu sözler ağzından çıkar çıkmaz, Jia Rong bir yandan ceketinin düğmelerini ilikleyip çan kulesinden koşarak geldi.

"Şuna bakın!" diye dudak büktü Kuzen Zhen. "Ben burada kavrulurken, o serinde keyif sürüyor! Tükürün şunun suratına!"

Kuzen Zhen'in mizacını uzun süredir bilen çocuklar, öfkelendi mi dediklerinin yapılmamasına tahammülü olmadığını öğrenmişlerdi. İçlerinden biri itaatkâr bir şekilde çıkıp Jia Rong'un suratına tükürdü. Kuzen Zhen gözlerini Jia Rong'dan ayırmadan, babası güneşte ter dökerken, kendisinin serin yerde olmaya nasıl cüret edebildiği konusunda çıkıştı. Jia Rong herkesin içinde azarlanırken, iki eli yanlarında duruyor, ağzını bile açmaya yeltenmiyordu.

Orada bulunan, Jia Rong'un kuşağındaki gençler -Jia Yun, Jia Ping, Jia Qin ve diğerleri- bu feveran karşısında büyük bir dehşete kapıldılar. Hatta Kuzen Zhen'in kuşağından akrabalar -Jia Binler, Jia Huanglar ve Jia Qionglar- bile sessizce şapkalarını takıp teker teker duvar diplerine doğru çekildiler.

"Ne diye dikilip duruyorsun?" diye bağırdı Kuzen Zhen oğluna. "Hemen atına atlayıp eve dön, annene ve yeni karına büyük hanımefendinin bütün Rongguo kızlarıyla beraber burada olduğunu söyle. Hemen gelip ona refakat etsinler."

Jia Rong hemen dışarı koşup sabırsızlıkla bağırarak atını istedi.

"Ne oldu birdenbire böyle de benim üstüme geldi? Bunun daha önceden düşünülmesi gerekirdi. Şimdi iş başa düştü!" diye söylendi kendi kendine, öfkeyle. Sonra hâlâ atı gelmediği için uşaklara bağırdı. "Elleriniz mi bağlı? Hadi getirin şu atı artık, lanet herifler!"

Kendi yerine bir hizmetkârı göndermek isterdi ama böyle yaparsa babasının öğreneceğinden korktu. Atı gelince binip eve doğru yola çıktı.

Kuzen Zhen tam dönüp içeri girmek üzereyken, Taocu Zhang'ın yanı başında, yüzünde doğal olmayan bir gülümsemeyle durduğunu gördü.

"Belki diğerleriyle aynı kategoride olmayabilirim." dedi rahip. "İçeri girip Büyük Hanımefendi Jia'ya refakat etmeme izin verilebilir. Bu korkunç sıcakta, burada bu kadar genç hanım varken, sizin izniniz olmadan yapmak istemedim. Ne söylerseniz öyle yapacağım. Sadece Büyük Hanımefendi Jia beni mi ister, yoksa ona etrafı gezdirecek bir rehber mi arzu eder diye merak ettim. Belki de burada beklemem daha doğru olur."

Kuzen Zhen Başrahip Zhang'ın fakir bir çocuk olarak hayata başlayıp, Büyükanne Jia'nın merhum kocasının vekili olarak Taocu kiliseye girdiğini, sonra bizzat önceki İmparator tarafından "Büyük Hayal Azizi" unvanı bahşedildiğini, şimdi de Taocu Mühür'ün Koruyucusu olduğunu ve şu anki İmparator tarafından "Nihai Gerçek Adamı" unvanı verildiğini, prensler, dükler ve resmî görevlilerin ona "Ölümsüz" diye hitap ettiklerini biliyordu. Dolayısıyla hafife alınacak biri değildi. Üstelik sürekli her iki konağa da girip çıkıyordu ve Jia hanımlarının çoğuyla samimiydi.

Kuzen Zhen dostça karşılık verdi.

"Sen ailedensin. Hiç öyle laf olur mu? Bir daha böyle konuşursan o sakalını çekiveririm. Hadi, gel benimle!"

Başrahip Zhang memnuniyetle gülümseyerek onunla beraber içeri girdi. Kuzen Zhen Büyükanne Jia'yı bulunca eğildi ve saygıyla gülümsedi.

"Peder Zhang saygılarını sunmaya geldi." dedi.

"Gelsin." dedi Büyükanne Jia.

Kuzen Zhen hemen Başrahip Zhang'ın birkaç metre ileride beklediği yere gitti ve onu alıp Büyükanne Jia'ya getirdi. Başrahip önce samimi bir gülümsemeyle selamını verdi.

"Sonsuz Ömür Buda'sı!" dedi. "Hanımefendi nasıllar? Sağlığı yerindedir umarım. Bütün hanımefendiler ve küçük hanımlar da iyi mi? Uzun zamandır size saygılarımı sunmaya gelemedim ama her zamankinden daha sağlıklı göründüğünüzü söylemeliyim."

"Sen nasılsın, Kutsal Peder?" dedi yaşlı kadın gülümseyerek.

"Sorduğunuz için teşekkür ederim. Kendime dikkat ediyorum. Ama şimdi bunu boş verelim. Benim sormak istediğim şey, genç kahramanınızın nasıl olduğu, Gökyüzünü Örten Prens'in yirmi altıncı yaşını kutladık. Çok seçkin bir topluluktu. Her şey çok güzeldi. Genç dostumuzun da hoşuna giderdi ama onu davet etmek için birini gönderdiğimde, evde olmadığını söylediler."

"Doğru! Evde değildi." dedi Büyükanne Jia.

Yaşlı kadın torununu çağırttı ama Baoyu tuvalete gitmişti. Sonra koşarak geldi.

"Nasılsınız, Peder Zhang?" diye sordu.

Yaşlı Taocu onu sevgiyle kucakladı ve selamına karşılık verdi.

"Kilo almaya başlamış." dedi Büyükanne Jia'ya dönerek.

"Dışarıdan iyi görünse de aslında çok narin. Babası da çok çalışması için zorlayarak işleri bozuyor. Sonunda çocuğu iyice hasta edecek." dedi Büyükanne Jia.

"Son zamanlarda pek çok yerde onun kaligrafilerini ve şiirlerini görüyorum." dedi Peder Zhang. "Oldukça iyiler. Beyefendi Zheng'ın neden çocuğun aylaklığından şikâyet ettiğini hiç an-

lamıyorum. Bana sorarsanız, gayet iyi." Bir iç çekti ve devam etti. "Elbette bu delikanlının bana kimi hatırlattığını biliyorsunuz, değil mi? Görünüşü, konuşma tarzı, hareketleri tıpkı yaşlı Beyefendi Jia."

Konuşurken gözleri yaşardı ve Büyükanne Jia da duygulandı.

"Çok doğru." dedi yaşlı kadın. "Bao hariç, çocuklarımızın ve torunlarımızın hiçbiri ona benzemedi. Sadece benim küçük değerli taşım dedesine benziyor."

"Elbette ki sizin kuşağınız yaşlı Beyefendi Jia'yı hatırlamaz." dedi Başrahip Zhang, Jia Zhen'e dönerek. "Sizden önceydi. Aslında, Beyefendi She ve Beyefendi Zheng'ın bile gençliğinde babalarının nasıl olduğunu tam olarak hatırladıklarını sanmıyorum." Aklına bir şey gelince bir kahkaha attı ve Büyükanne Jia'ya döndü. "Önceki gün dışarıda bir ziyarete gittiğimde çok çekici bir hanım gördüm. Bu yıl on dördüne girdi. Onu görünce aklıma bizim delikanlı geldi. Onun için bir düşünmenin zamanı geldi sanırım. Görünüm, akıl, terbiye ve geçmiş bakımından bu kız çok uygun. Hanımefendi ne düşünürler? Telaşlı davranmak istemedim. Aileye bir şey söylemeden önce hanımefendinin ne düşündüğünü bilmek istedim."

"Bir keresinde bir rahip bize bu çocuğun kaderinde genç yaşta evlenmek olmadığını söylemişti." dedi Büyükanne Jia. "Bu yüzden kesin olarak bir düzenlemeye kalkışmadan önce biraz daha büyümesini beklesek iyi olur. Ama sen yine de gözünü açık tut. Ailesinin varlıklı olup olmaması önemli değil, kız güzel olsun yeter, bana hemen haber ver. Yoksul bir aile bile olsa, masrafları biz hallederiz. Para sorun değil. Mesele görünüş ve karakter."

Tam o sırada Xifeng geldi.

"Papaz Zhang! Küçük kızım için hâlâ muskayı getirmediniz ama önceki gün sarı saten istemek için birini gönderebildiniz; tabii biz sizi küçük düşürmek istemediğimizden reddetmedik, verdik. Peki, ya muska?" dedi.

Başrahip Zhang bir kahkaha kopardı.

"Ha, ha, ha! Gözlerim iyice bozuldu; sizin orada olduğunu-

zu bile görmedim, hanımefendi, yoksa saten için size teşekkür ederdim. Evet, muska bir süredir hazır. İki gün önce size gönderecektim ama o sıra büyük hanımefendi bu etkinliği düzenlememizi isteyince, unuttum. Hâlâ Buda'nın önünde kutsanıyor. Gidip getireyim."

Şaşılacak derecede çeviklikle tapınağın ana salonuna gitti ve kısa bir süre sonra dragon desenli, kırmızı satenden sutra örtüsü serili küçük bir çay tepsisinde muskayı getirdi. Muskayı küçük çocuğun dadısına verip, çocuğu almak için kollarını uzattı. O sırada Xifeng'ın alaycı bir şekilde güldüğünü gördü.

"Neden elinizde getirmediniz?" diye sordu Xifeng.

"Bu havada eller çok terliyor. Tepsi daha temiz olur diye düşündüm."

"Tepside getirdiğinizi görünce korktum. Muskayı getirmiyorsunuz da bizden bağış isteyeceksiniz sandım." diye takıldı Xifeng.

Bu herkesi güldürdü. Jia Zhen bile gülmesine hâkim olamadı.

"Seni maymun!" dedi Büyükanne Jia. "Öldüğünde Alaycılar Cehennemi'ne gitmekten ve dilinin kesilmesinden korkmuyor musun?"

"Pederle ben birbirimize istediğimizi söyleriz." dedi Xifeng. "Daha çok iyilik yapmazsam ömrümün kısa olacağı konusunda sık sık beni uyarıyor. Değil mi, peder?"

"Aslında bu tepsiyi getirirken başka bir amacım vardı." dedi Başrahip Zhang, gülerek. "Ama emin olun bağış almak için değildi. Küçük bey ünlü taşını birkaç dakikalığına bana verme lütfunda bulunur mu diye soracaktım. Bu tepsi onu Taocu arkadaşlarıma götürmek için. Bazıları buraya gelmek amacıyla uzun yollar katettiler. Benim ve onların eski öğrencileri de bugün burada toplandılar. Bu değerli taşı görme ayrıcalığına sahip olabilirler mi?"

"Eğer durum buysa, delikanlı boynunda taşıyla dolaşıp kendi göstersin! Sizin yaşınızda birinin elinde tepsiyle bir ileri bir geri gidip gelmesine gerek yok." dedi Büyük Hanımefendi Jia.

"Çok düşüncelisiniz! Ama yanlış anladınız! Seksenimi geçmiş olabilirim ama hâlâ sağlığım yerinde. Mesele şu ki bugün burası aşırı kalabalık ve hava da sıcak olduğundan, koku bayıltıcı olabilir. Genç dostumuz buna alışkın değildir. Rahatsız olmasını istemeyiz, değil mi?"

Bunun üzerine Büyükanne Jia, Baoyu'ye Manevi İdrak Taşı'nı çıkarıp tepsiye koymasını söyledi. Peder Zhang kırmızı kumaşı ellerine örttü ve tepsiyi bu şekilde tutup, kutsal bir esermiş gibi göz hizasına kaldırarak taşıdı ve avludan çıkardı.

Büyükanne Jia ve diğerleri tapınağı dolaşmaya devam ettiler. Giriş katını bitirip binanın ikinci katına çıkarlarken, Kuzen Zhen geldi ve Başrahip Zhang'ın taşı geri getirdiğini haber verdi. Zaten o da gülümseyerek aynı şekilde elinde tepsiyle arkasından geliyordu.

"Herkes taşı gördü." dedi yaşlı adam. "Çok minnettarlar. Hepsi olağanüstü olduğunu düşünüyor. Takdirlerini göstermek için verebilecekleri değerli bir şeyleri olmadığına çok üzüldüler. Yapabileceklerinin en iyisi bu. Bunlar yanlarında olan küçük Taocu muskalar. Çok özel şeyler değil ama genç dostumuzun ister kendisi oynasın diye, isterse arkadaşlarına vermek için onları almasını istiyorlar."

Büyükanne Jia tepsiye baktı. Altın ve yeşim muskalarla doluydu; hepsinde de yazılar vardı. "Her konuda başarı" anlamındaki işaretiyle minicik bir asa; "Yıllar boyu huzur" anlamındaki mısır saplarıyla bir vazo ve inciler, değerli taşlarla işlenmiş diğer pek çok şey. Tamamı kırk kadar vardı.

"Siz ne yaptınız böyle?" dedi Büyükanne Jia. "Bu insanların hepsi fakir rahipler, böyle şeyleri verecek durumda değiller. İzin vermemeliydiniz. Kabul edemeyiz."

"İnanın ki bunlar kendi fikirleriydi! Onlara engel olamadım. Saygılarının küçük birer ifadesi hepsi. Karşılarında itibarımı zedelersiniz. Şerefli ailenizle, her zaman söyleyip durduğum yakınlığımın olmadığını sanırlar."

Bunun üzerine Büyükanne Jia daha fazla itiraz edemedi. Hizmetkârlarından birine tepsiyi almasını söyledi.

"Peder Zhang'ın söylediklerinden sonra belli ki geri çevirmeyiz, büyükanne." dedi Baoyu. "Ama hiçbirine ihtiyacım yok. Çocuklardan biri benim için dışarı taşısın da fakirlere dağıtayım mı?"

"Bu çok iyi bir fikir!" dedi Büyükanne Jia.

Ama Başrahip Zhang aynı fikirde değildi ve hemen araya girdi.

"Bu hayırsever düşüncenin genç dostumuzu yücelteceğinden eminim. Ama söylediğim gibi, bunlar çok değerli olmasa da sanatsal eserler; onları fakirlere verirseniz, öncelikle fazla işlerine yaramaz. İkincisi, bunlar ziyan olur gider. Yoksullara bir şey vermek istiyorsanız, para bağışı yapmak bence çok daha iyi olur."

"Pekâlâ, bunlar sende dursun o zaman." dedi Baoyu hizmetçisine. "Bu akşam para dağıtırsın."

Bu da ayarlandıktan sonra, Başrahip Zhang gitti; Büyükanne Jia ve grubu balkona çıktılar. Büyükanne Baoyu ile oturdu; kızlar sahneye bakan balkonda, Xifeng ve Li Wan de doğudaki balkonda yerlerini aldılar. Hizmetçilerin hepsi batı balkonunda oturup, sırayla hanımlarına refakat etmeye gittiler. Hepsi yerleştikten kısa bir süre sonra Kuzen Zhen yukarı gelip, tanrıların oynanacak oyunları seçtiklerini bildirdi. Bunun anlamı, sunağın önündeki bir çanaktan isimlerin yazılı olduğu kâğıtların seçildiğiydi; tanrıların arzuları ancak böyle anlaşılabiliyordu. Seçilen ilk oyun *Beyaz Yılan*'dı.

"Hikâyesi nedir?" diye sordu Büyükanne Jia.

Kuzen Zhen, korkunç bir beyaz yılanın kafasını kopardıktan sonra Han Hanedanlığı'nı kuran İmparator Gaozu ile ilgili olduğunu anlattı.

İkinci seçim *Şeref Topluluğu*'ydu. Tang Generali Guo Ziyi'nin, hepsi yüksek mevkilerde olan yedi oğlu ve sekiz damadının katıldığı altmışıncı yaş günü kutlamasını anlatıyordu; bu isim, kabul salonundaki sofranın onların rütbeleriyle yücelmesine işaret ediyordu.

"İkincisinde biraz kibir söz konusu gibi görünüyor." dedi Büyükanne Jia. "Madem tanrılar bunu seçtiler, seyredelim o zaman. Üçüncüsü ne olacak?"

Haraç Veren Devlet'in Rüyası dedi Kuzen Zhen.

Büyükanne Jia buna hiç yorum yapmadı. Bu eserin, dünyayı bir karınca yığınına benzettiğini ve sonunda bir rüya olduğu ortaya çıkan güç ile zafer hikâyesini anlattığını biliyordu.

Cevap gelmediğini gören Kuzen Zhen, kutsal heykellerin önünde törenle kâğıt ve tütsü yakılmasını, sonra da aktörlerin oyuna başlamasını organize etmek için aşağıya indi.

Bu tören konusunda daha fazla ayrıntıya girmeden, orta balkonda büyükannesiyle birlikte oturan Baoyu'ye dönelim. Delikanlı hizmetçilerinden birine hediye tepsisini getirmesini söyledi. Kendi değerli taşını da içine koyduktan sonra tepsidekileri teker teker alıp incelemesi için büyükannesine verdi. Yalıçapkını tüyleriyle süslenmiş, kırmızı altından bir Tekboynuz heykelciği dikkatini çekti yaşlı kadının. Almak için uzandı.

"Böyle bir şeyi daha önce nerede görmüştüm?" dedi. "Sanırım bir kız buna benzer bir şey takıyordu."

"Kuzen Shi Xiangyun'de vardı ama biraz daha küçüktü." dedi Baochai.

"Tamam işte!" diye bağırdı Büyük Hanımefendi Jia.

"Ne tuhaf!" dedi Baoyu. "Bizimle kaldığı onca zaman boyunca hiç fark etmemişim."

"Kuzen Baochai çok iyi bir gözlemci." dedi Tanchun. "Ne olursa olsun, her şeyi hatırlıyor."

"Her şeyi olmayabilir." dedi Daiyu alaycı bir şekilde. "Sadece bu tür şeyler söz konusu olduğunda iyi bir gözlemci."

Baochai başını başka tarafa çevirip duymamış gibi yaptı.

Baoyu Xiangyun'ün de buna benzer bir şeyi olduğunu öğrenince, hemen alıp ceketinin cebine soktu. Ama tam o anda bu hareketinin yanlış anlaşılacağı aklına geldi. İç cebine koymak yerine olduğu yerde bıraktı ve gören kimse oldu mu diye etrafına kaçamak bir bakış attı. Daiyu hariç kimse dikkat etmemişti; o ise kendisine gözlerini dikmiş, imalı bir şekilde başını sallıyordu. Baoyu birden utandı. Atı cebinden çıkardı, Daiyu'ye bakıp süklüm püklüm gülümsedi.

"Çok hoş bir şey, değil mi? Senin için saklamayı düşünmüştüm." dedi. "Eve döndüğümüzde bir kurdeleye geçiririz, takarsın."

"Umurumda bile değil." dedi Daiyu, başını geriye atarak.

"İstemiyorsan, o zaman benim olur." dedi Baoyu ve tekrar ceketinin cebine attı. Bir şey daha diyecekti ama tam o anda Kuzen Zhen'in karısı You Shi ve yeni gelini Hu Shi, Büyükanne Jia'ya saygılarını sunmak üzere üst kata çıktılar.

"Neden buraya kadar geldiniz? Hiç sıkıntıya girmeseydiniz." dedi Büyükanne Jia. "Biraz dolaşmak için çıkmıştım. Resmî bir ziyaret değil."

O böyle der demez, General Feng'ın evinden birisinin geldiği duyuruldu. Görünüşe bakılırsa, Feng Ziying'in annesi Jia ailesinin tapınakta bir tören yaptığını duymuş, hemen domuz eti, koyun eti, tütsü, çay ve kek hazırlatıp adak olarak sunulmak üzere göndermişti. Xifeng bunu duyunca aceleyle orta balkona gelmişti.

"Ay!" dedi ellerini çırpıp gülerek. "Hiç beklemediğim bir şeydi bu! Sadece kızlar biraz dışarı çıksın istemiştim ama herkes burada ayin yaptığımızı sanıp adaklar gönderiyor. Hep senin yüzünden, büyükanne! Şimdi onlara verecek bahşiş bile yok yanımızda."

Tam o anda, Fengların evinden gelen iki hizmetkâr yukarı çıktı. Daha onlar gitmeden Bakan Yardımcısı Zhao'nun karısından adaklar geldi. Ondan sonra da bir akın başladı. Jia hanımlarının tapınakta ayin düzenlediklerini duyan dostlar, akrabalar ve yakınlar, temsilcileriyle adaklarını ve övgü mesajlarını gönderiyorlardı. Büyükanne Jia geldiğine pişman oldu.

"Bu her zamanki adak töreni değil ki." dedi. "Biraz eğlenmeye gelmiştik ama herkesi sıkıntıya soktuk."

Bunun sonucunda oyunları seyretmek için kalsa da öğleden sonra erkenden eve döndü ve ertesi gün tekrar gitmeye hiç hâli olmadığını söyledi. Xifeng farklı bir tepki gösterdi. "Başladığın işi

bitir" onun düsturuydu. Bu işe kalkıştıklarına göre, oyuncular da oradayken ertesi gün de gidip eğlenebilirlerdi.

Başrahip Zhang'ın Büyükanne Jia'ya kendisi için bir eş ayarlama teklifi Baoyu'nün bütün gününü mahvetmişti. Öfke içinde eve döndü, yaşlı adama ateş püskürüyordu. Herkese yaşadığı sürece bir daha Başrahip Zhang'ı görmeyeceğini söyleyip durdu. Onun bu huysuzluğunun başrahibin teklifiyle ilgili olduğunu düşünmediklerinden herkes şaşırıp kaldı.

Daiyu'ye gelince, dün eve döndüğünden beri hafif bir güneş çarpması sıkıntısı yaşıyordu. Bu da Büyükanne Jia'nın isteksizliğini biraz pekiştirdi. Kesinlikle gitmeyeceğini söyledi ve Xifeng kendisi bir ekip toplayıp gitti. Ama bu bizi ilgilendirmiyor.

***

Baoyu, hayatının tehlikede olabileceğini düşünerek Daiyu için ciddi şekilde endişelendi. Yemeden içmeden kesildi, tam öğle yemeği saatinde nasıl olduğunu görmeye gitti. Korktuğu kadar hasta ama umduğu kadar da iyi değildi. Daiyu de onun için endişelenmişti.

"Neden oyunları seyretmeye gitmedin?" diye sordu. "Ne diye evde dalgın dalgın dolanıp duruyorsun?"

Başrahibin çöpçatma işgüzarlığı Baoyu'nün ciddi şekilde canını sıkmıştı ve Daiyu'nün kayıtsızlığına çok şaşırıyordu.

"Neye üzüldüğümü diğerlerinin anlamamasını affederim ama böyle bir zamanda o benimle dalga geçiyor." diye düşündü.

Daiyu'nün kendisini yüzüstü bıraktığı duygusu sıkıntısını yüz kat daha artırdı. Başka hiç kimse onu böyle derin bir üzüntüye sokamazdı; o sözleri başkası söylese hiç dokunmazdı ama onun dudaklarından dökülmesi onu kızdırıyordu. Yüzü karardı.

"Tamam, tamam. Demek onca yıl birbirimizi hiç tanımamışız. Sen sandığım kişi değilmişsin." dedi asık suratla.

"Sen beni ne sanmıştın ki?" dedi Daiyu alaycılıkla gülerek. "Bu hiç şaşırtıcı değil. Beni sana layık yapacak o küçük şey bende yok."

Baoyu kızın yanına sokulup yüzünü onun yüzüne yanaştırdı.

"Benim ölmemi istiyorsun, farkındasın, değil mi?" dedi.

Daiyu bir an için neden söz ettiğini anlayamadı.

"Dün bu konuda sana yemin ettim!" diye devam etti Baoyu. "Bu altın ve değerli taş meselesinin benim için bir anlamı varsa, canım çıksın dedim! Şimdi tekrar bu konuyu açtığına göre, ölmemi istediğin çok açık. Gerçi benim ölmem sana ne kazandıracak, onu da bilemiyorum."

Daiyu önceki gün aralarında geçen konuşmayı hatırladı. Böyle konuşmakta haksız olduğunu biliyordu, hem utandı hem de korkuya kapıldı. Omuzları sarsılarak ağlamaya başladı.

"Eğer ölmeni istiyorsam, ben de şuracıkta yıkılıp kalayım!" dedi. "Ama neden bu kadar kızdığını anlamıyorum. Başrahip Zhang seni evlendirmeye uğraştığı için herhâlde. Senin o kıymetli 'altın ve değerli taş' planlarını bozmasından korktun. Buna kızdığın için de gelip acısını benden çıkarıyorsun. Mesele bu, değil mi?"

Baoyu küçüklüğünden beri hastalıklı bir hassasiyet ortaya koyuyordu. Daiyu ile beraber büyüdüklerinden yürekleri ve duyguları tam bir uyum içindeydi. Şimdi hem tecrübelerinin hem de okuduğu yasak kitapların ona 'dünyevi meseleler' konusunda bir şeyler öğrettiği yaşa geldiğinde, kızlara karşı daha yetişkince bir ilgi duyuyordu. Ama Jia ailesinin sayısız tanıdık ve akrabaları içinde çok sayıda güzel ve iyi yetişmiş genç hanım olmasına rağmen kendisi için onlar Daiyu ile kıyaslanamazdı. Bir süredir ona karşı çok özel duygular besliyordu ama bu hastalıklı hassasiyet yüzünden kıza bundan söz edemiyordu. Onun yerine, ne zaman kendisini mutlu ya da kızgın hissetse, kıza karşı hissettiklerinin bir karşılığı var mı diye öğrenmek için onu yoklamanın her yolunu deniyordu. Ne yazık ki Daiyu de aynı şekilde hastalıklı bir hassasiyete sahipti ve gerçek duygularını saklıyor, tıpkı Baoyu gibi onun da kendisi için ne hissettiğini öğrenmeye çalışıyordu.

Her iki taraf da gerçek duygularını saklayıp karşı tarafın duygularını öğrenmek için sahte duygulara bürünüyordu. Vecizede

dediği gibi, 'İki yanlış bir araya gelince bir doğru çıkar.' Bütün bu gizlemelerin meydana getirdiği sayısız küçük sıkıntının, sonunda bir tartışma şeklinde patlak verme olasılığı vardı her zaman.

Örneğin, şimdiki duruma bakalım. Baoyu'nün o anda aklından geçenler şöyleydi: "Ne gözümde ne de dilimde senden başkası var. Başkalarının bunu bilmemesini affedebilirim ama senin farkında olman gerekir. Şimdiki gibi bir durumda, benim endişelerimi paylaşmazsan, aptalca konuşmalarla beni kışkırtmaktan daha iyi bir şeyler yapmazsan, bu, günün uyanık olduğum her dakikasında seni düşünmemin boşuna olduğunu gösterir. Ben umurunda değilim demektir."

Böyle düşünüyordu ama tabii ki dile getirmiyordu.

Öte yandan Daiyu'nün düşünceleri de şöyleydi: "Kalbinde bir yerim olduğunu biliyorum. Bu saçma sapan 'altın ve değerli taş' meselesini ciddiye almadığından eminim ama sadece beni düşünsen ve kesinlikle başka bir yöne doğru bir meylin olmasa, o zaman bu konuyu her açtığımda gayet doğal davranır, hiç fark etmemiş gibi yaparak geçiştirirdin. Ben bunu ima ettiğimde neden o kadar telaşlanıyorsun? Demek ki sürekli olarak bunu düşünüyorsun. Şüphelerimi gidermek için üzülmüş numarası yapıyorsun."

Bu arada, Baoyu'nün aklından çok farklı bir düşünce geçiyordu.

"Sen mutlu olduğun sürece benim için hiçbir şeyin önemi yok. Yeter ki bana iyi davran, şu anda senin için seve seve canımı veririm. Senin için ne hissettiğimi bilsen de bilmesen de önemli değil. Sadece bana iyi davran, o zaman bu kadar uzak olmak yerine, birbirimize biraz daha yakın olabiliriz."

Aynı anda Daiyu de şöyle düşünüyordu: "Beni boş ver. Kendine iyi bak yeter. Sen iyi olursan, ben de iyi olurum. Neden benim yüzümden üzülesin? Duygularımı tahmin etmeye çalışmak için bütün bu manevralar bizi birbirimize yaklaştırmaz; sadece uzaklaştırır."

Anlayışlı okurun, bu iki gencin aynı düşüncelere sahip olduğunu ama bir araya getirmeye çalıştıkları bu karmaşık süreçlerin

tersine etki yaptığını gördüğüne hiç şüphe yok. Tabii tüm gizli duyguları ve bu gençlerin bugüne kadar dile getiremedikleri düşüncelerini açıkça ortaya serdiğimiz için durumu doğru anladığını hatırlatmamıza izin ver.

Şimdi içerideki düşüncelerden dış görünüşe dönelim. Daiyu Baoyu'ye güzel bir şeyler söyleyeceğine, bir kere daha "altın ve değerli taş" iması yapınca, Baoyu o kadar öfkelendi ki bir an konuşamadı. Deli gibi boynundaki kolyeyi çekip çıkardı, ipek kordonundan tutup dişlerini sıkarak bütün gücüyle yere fırlattı.

"Adi şey!" diye bağırdı. "Seni paramparça edip bu meseleye son vereceğim."

Ama taş o kadar sert ve dirençliydi ki en ufak bir hasar almadı. Kıramadığını gören Baoyu etrafına bakınarak vuracak bir şey aradı. Ağlamaya devam eden Daiyu ne yapmak istediğini anladı.

"O aptal şeyi neden parçalamaya çalışıyorsun?" dedi hıçkırarak. "Çok istiyorsan beni parçala!"

Onların tartışma sesleri üzerine Zijuan ve Xueyan buna bir son vermek için içeri daldılar. Baoyu'yü taşın üstüne eğilmiş parçalamaya çalışırken görünce elinden almayı denediler. Alamayınca, tartışmanın her zamankinden daha büyük boyutlarda olduğunu anlayıp Xiren'i çağırmaya gittiler. Xiren'le beraber hızla geri geldiler ve sonunda ondan taşı almayı başardılar. Baoyu, Xiren'e dik dik baktı.

"Benim değil mi, istersem parçalarım! Sizi ne ilgilendiriyor?" dedi.

Xiren, Baoyu'nün yüzünün öfkeden bembeyaz, gözlerinin vahşi ve tehlikeli olduğunu fark etti. Onu hiç bu kadar sinirli görmemişti. Nazikçe elini tuttu.

"Kuzeninle anlaşmazlık yaşıyorsun diye taşı parçalamamalısın." dedi. "Eğer kırarsan, Daiyu'nün ne hissedeceğini ve bunun onu ne duruma sokacağını sanıyorsun?"

Daiyu hıçkırıklar arasından bu sözleri duydu. Yüreğine dokundu ve Xiren'in kendisini Baoyu'den daha iyi anladığını görünce daha da şiddetli ağlamaya başladı. Bu kadar duygu yoğunluğu

zayıf bünyesi için çok fazlaydı. Birdenbire bir öğürme sesi geldi ve içtiği bitki çayının hepsini çıkardı. Zijuan hemen bir mendil getirdi; o da hemen sırılsıklam oldu. Bu arada Xueyan, Daiyu'nün sırtına masaj yaptı ama kız tekrar tekrar kusmaya devam etti.

"Ne kadar sinirlenirseniz sinirlenin, sağlığınızı düşünmelisiniz, küçük hanım!" dedi Zijuan. "Daha ilacı yeni almıştınız ve kendinizi iyi hissetmeye başlamıştınız; şimdi Efendi Bao ile tartışınca hepsini çıkardınız. Ya hasta olursanız! O zaman Efendi Bao ne hisseder?"

Bu sözler Baoyu'nün yüreğindeki hassas bir tele dokundu. Zijuan'in bile kendisini Daiyu'den daha iyi anladığını düşündü acı acı. Sonra tekrar hızlı hızlı nefes alan ve hıçkıran Daiyu'ye baktı; kızın kızarıp şişen yüzü ter ve gözyaşıyla sırılsıklamdı. Ne kadar acınası derecede kırılgan ve hasta göründüğünü fark edince vicdan azabı duydu.

"Bu 'altın ve değerli taş' meselesini onunla hiç tartışmamam gerekirdi." diye düşündü. "Onu bu hâle soktum, şimdi çektiklerini paylaşıp onu rahatlatmanın bir yolu yok." Böyle düşünürken o da ağlamaya başladı.

Xiren ikisinin de ağladığını görünce Baoyu'yü teselli etmek için yanına sokuldu. İçi sızladı ve sevgiyle delikanlının elini sıktı. Buz gibiydi elleri. Ona ağlamamasını söylemek istedi ama tereddüt etti. Hem derinlere işlemiş bir incinme yaşadığından ağlamak bunu rahatlatabilir diye düşündü hem de Daiyu'nün yanında böyle yaparsa küstahlık gibi görünmesinden korktu. Konuşma isteği ile konuşmanın muhtemel sonuçlarının korkusu arasında bocalayıp, zor bir karar karşısında kendi gibi kızların sıklıkla yaptıkları gibi davranarak, ağlamaya başladı.

Islak mendili kaldıran ve hanımını nazikçe yelpazeleyen Zijuan üçünün de sessizce ağladığını görünce o kadar etkilendi ki gözyaşlarına hâkim olamayıp ikinci mendile başvurdu.

Dördü birden orada birbirlerine dönmüş ağlarken tek kelime bile etmiyordu. Xiren zoraki ve gergin bir kahkahayla sessizliği bozdu.

"Hiçbir şey için değilse bile, sırf kolyenin bu kordonu hatırına Bayan Lin ile tartışmaman gerekirdi." dedi Baoyu'ye.

Bu sözler üzerine Daiyu hastalığına aldırmadan fırlayıp Xiren'in elinden değerli taşı aldı, yakınlarda duran bir makası kaptığı gibi ipek kordonu kesmeye başladı. Xiren ve Zijuan ona engel olmadan önce birkaç parçaya ayırıverdi.

"Bütün çabalarım boşunaymış!" dedi hıçkırarak. "Hiç umurunda bile değil. Çok daha iyisini yapacak başka biri var zaten."

"Ne ayıp!" dedi Xiren, taşı elinden alırken. "Hepsi benim suçum. Dilimi tutmam gerekirdi."

"Devam et, kesip at!" dedi Baoyu. "Zaten o berbat şeyi bir daha takmayacağım, onun için hiç önemli değil!"

Bu hengâme içinde hiçbiri sesler üzerine gelen birkaç yaşlı kadını fark etmemişti. Daiyu'nün çıldırmış gibi ağladığını ve kustuğunu, Baoyu'nün değerli taşını parçalamaya çalıştığını gören kadınlar, böyle bir sahnenin beklenen sonucundan korkarak hemen Büyükanne Jia ve Wang Hanım'a durumu bildirmeye gittiler. Böylelikle sonuç ne olursa olsun bundan sorumlu tutulmayacaklarını umuyorlardı. Onların hızla içeri dalışları ve ciddi ses tonlarından Büyükanne Jia ve Wang Hanım büyük bir facia meydana geldiğini sanıp, ne olduğunu anlamak için hızla Bahçe'ye doğru yöneldiler.

Onların gelişi Xiren'i deliye döndürdü.

"Zijuan ne diye hanımları rahatsız etti ki?" diye düşündü öfkeyle, dedikoduculari Zijuan'in gönderdiğini sanarak. Aynı anda Zijuan de dedikoducuların Xiren'in dalkavukları olduğunu düşünerek ona kızıyordu.

Büyükanne Jia ve Wang Hanım odaya girince, Daiyu'yü de Baoyu'yü de sessizce otururken buldular. Sorulduğunda, ikisi de önemli bir şey olmadığını söyledi. Bunun üzerine iki kadın sinirlerini iki baş hizmetçiden çıkardılar.

"Neden onlara doğru dürüst göz kulak olmuyorsunuz?" diye azarladılar. "Tartışmaya başladıklarında bir şeyler yapsaydınız, olay buralara varmazdı." Kendilerini savunamayan kızlar, uzun ve

hakaret dolu paylamaya katlanmak zorunda kaldılar. Büyükanne Jia, Baoyu'yü kendi dairesine götürerek meseleyi sona erdirdi.

Ertesi gün, beşinci ayın üçü, Xue Pan'in yaş günüydü; oyunların da yer aldığı partiye Jiaların hepsi davetliydi. Feveranından sonra Daiyu'yü görmeyen ve şimdi pişmanlık içinde olan Baoyu oyun falan izleyemeyecek kadar keyifsiz hissediyordu; kendisini iyi hissetmediği bahanesiyle gitmedi.

Daiyu ise iki gün önceki güneş çarpmasını atlatmıştı, artık ciddi bir şeyi yoktu. Baoyu'nün gitmediğini duyunca, "Kutlamalara ve oyunlara zaafı olduğu hâlde gitmiyorsa, bunun nedeni ya dünkü tartışmamızdır ya da benim gitmediğimi duymuş, bensiz gitmek istememiştir. Ah! Keşke o kordonu kesmeseydim! Eğer yeni bir tane yapmazsam, o taşı bir daha takamayacak." diye düşündü. O da vicdan azabı duydu.

Büyükanne Jia, Baoyu ile Daiyu'nün birbirlerine kızgın olduklarını biliyordu ama Xue Pan'in partisinde görüşüp barışırlar diye düşünmüştü. İkisinin de gitmediğini öğrenince, çok canı sıkıldı.

"Geçmişte nasıl bir günah işledim ki bu iki inatçı ve sorunlu çocukla yaşamak zorunda kaldım?" diye homurdandı. "Beni endişelendirmedikleri bir gün bile geçmiyor. Bu da kader olmalı. Vecize doğru söylüyor: 'Kader düşmanlarla âşıkları karşılaştırırmış.' Ancak son nefesimi verip yaşlı gözlerimi yumduğumda mutlu olacağım; o zaman bu ikisi doya doya birbirlerine girsinler; nasılsa ben orada olmayacağım. 'Göz görmeyince gönül katlanır.' Ama bu yorucu hayatı sürdürmek benim arzum değil!" Bu mırıltıların arasında ağlamaya başladı.

Zaman içinde bu sözler Baoyu ile Daiyu'nün kulağına gitti. İkisi de "Kader düşmanlarla âşıkları karşılaştırırmış." vecizesini daha önce duymamışlardı. Âdeta üzerlerine büyük bir aydınlık düştü. Sanki başlar eğilip, gözler nemlenerek düşünmenin sonundaki bir Zen idraki gibiydi. Tartışmalarından bu yana, biri Bambu Evi'nde rüzgâra sızlanıyor, diğeri de Kızıl Neşe Avlusu'nda aya yakınıyorken ayrı kalsalar da aralarındaki farklılık ortadan kalkmış, yine tek yürek olmuşlardı.

Tartışmalarının ardından Xiren artık barışma zamanının geldiğine hükmetmişti.

"Bütün bunların doğrusu ya da yanlışı ne olursa olsun, suç tamamen sende." diye çıkıştı Baoyu'ye. "Eskiden kızlardan biriyle gençlerden birinin aralarında tartıştıklarını duysan, kızın duygularını iyi anlayamadığı için gencin kafasız olduğunu söylerdin. Şimdi kendin de aynı şeyi yapıyorsun! Yarın ayın beşi, festival günü. Büyük hanımefendi hâlâ ikinizin birbirinize dik dik baktığınızı görürse, gerçekten çok sinirlenir, kimsede huzur kalmaz. Neden gururu bir yana bırakıp özür dilemiyorsun? Böylece hepimiz normal hayatımıza geri döneriz. Geçmiş geçmişte kalsın. Böylesi her iki taraf için de daha iyi olmaz mı?"

Baoyu onun tavsiyesini dinledi mi, yoksa kulak asmadı mı, bunun cevabı gelecek bölümde.